

1:1 Amo ini ang lista sang mga katigulangan ni Jesu-Cristo nga kaliwat ni David nga kaliwat man ni Abraham. 2 Si Abraham amay ni Isaac; si Isaac amay ni Jacob; si Jacob amay ni Juda kag sang iya mga utod nga lalaki. 3 Si Juda amay ni Fares kag ni Zara nga ang ila sini iloy si Tamar. Si Fares amay ni Esrom; si Esrom amay ni Aram. 4 Si Aram amay ni Aminadab; si Aminadab amay ni Naason; si Naason amay ni Salmon; 5 si Salmon amay ni Booz kag ang iya sini iloy si Rahab. Si Booz amay ni Obed kag ang iya sini iloy si Rut. Si Obed amay ni Jese; 6 si Jese amay ni Haring David. Si David amay ni Salomon kag ang iya sini iloy amo ang asawa anay ni Urias; 7 si Salomon amay ni Roboam; si Roboam amay ni Abias; si Abias amay ni Asa; 8 si Asa amay ni Josafat; si Josafat amay ni Joram; si Joram amay ni Ozias; 9 si Ozias amay ni Joatam; si Joatam amay ni Acas; si Acas amay ni Ezequias. 10 Si Ezequias amay ni Manases; si Manases amay ni Amon; si Amon amay ni Josias; 11 si Josias amay ni Jeconias kag sang iya mga utod nga lalaki, sang panahon nga ang mga taga-Israel ginbihag pa Babilonia. 12 Sa tapos mabihag ang mga taga-Israel sa Babilonia, amo pa ini ang mga katigulangan ni Jesus: si Jeconias amay ni Salatiel; si Salatiel amay ni Zorobabel; 13 si Zorobabel amay ni Abiud; si Abiud amay ni Eliaquim; si Eliaquim amay ni Azor; 14 si Azor amay ni Sadoc; si Sadoc amay ni Aquim; si Aquim amay ni Eliud; 15 si Eliud amay ni Eleazar; si Eleazar amay ni Matan; si Matan amay ni Jacob; 16 si Jacob amay ni Jose, nga bana ni Maria nga amo ang iloy ni Jesus nga ginatawag Cristo. 17 Gani may katorse ka mga kaliwatan halin kay Abraham tubtob kay David, kag may katorse man ka mga kaliwatan halin kay David tubtob sang pagbihag sang mga taga-Israel pa Babilonia, kag katorse pa gid ka kaliwatan halin sa pagdala sang mga taga-Israel sa Babilonia tubtob sa pagkatawo sang Cristo. 18 Amo ini ang pagkatawo ni Jesu-Cristo. Ang iya iloy nga si Maria kalasalon na kay Jose, pero sa wala pa sila makasal nasapwan ni Maria nga nagabusong na sia sa gahom sang Espiritu Santo. 19 Si Jose nga kalasalon sa iya isa ka tawo nga nagahimo sing matarong, pero indi sia luyag nga mahuy-an si Maria sa mga tawo. Gani ginpakamaayo niya ang pagbiya sa iya sa tago lang. 20 Samtang ginabinagbinag ni Jose ini nga butang, ang isa ka anghel sang Ginoo

nagpakita sa iya sa damgo nga nagasiling, “Jose, kaliwat ni David, indi ka magkahadlok sa pagpangasawa kay Maria, kay ang Espiritu Santo amo ang naglalalang sang ginabusong niya. 21 Magaanak sia sing lalaki, kag pagahingalanan mo sia nga Jesus, kay magaluwas sia sang iya mga tawo sa ila mga sala.” 22 Karon ini tanan nahanabo agod mapamud-an ang ginhambal sang Ginoo paagi sa propeta, 23 “Ang isa ka ulay magabusong kag magaanak sang isa ka bata nga lalaki, kag pagatawgon sia nga Emanuel” (nga kon sayuron, “Ang Dios kaupod naton”). 24 Gani sang pagmata ni Jose gintuman niya ang ginsiling sang anghel sang Ginoo, kag iya ginpangasawa si Maria. 25 Pero wala si Jose magtandog kay Maria tubtob nga nag-anak sia sing lalaki, kag ginhingalanan ni Jose ang bata nga Jesus.

2:1 Sang natawo na si Jesus sa banwa sang Betlehem nga sakop sang Judea sa panahon nga si Herodes ang hari, may nag-abot nga mga tawo sa Jerusalem halin sa sidlangan, nga nakatuon sang mga bituon. 2 Nagpamangkot sila, “Diin bala ang bata nga natawo nga manginhari sang mga Judio? Nakita namon ang iya bituon sang pagsubang sini sa sidlangan, kag nagkari kami sa pagsimba sa iya.” 3 Sang pagkabati sini ni Haring Herodes natublag gid sia kag amo man ang tanan nga mga tawo sa Jerusalem. 4 Ginpatawag niya ang tanan nga pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan kag nagpamangkot sia sa ila, “Diin bala magapakatawo ang Cristo?” 5 Nagsabat sila, “Didto sa banwa sang Betlehem, sakop sang Judea, kay amo ini ang ginsulat sang propeta: 6 Ikaw, O Betlehem, sa duta sang Juda, Indi ikaw ang pinakakubos Sa mga pangulo sang Juda, Kay sa imo magagikan Ang isa ka pangulo Nga magatuytoy sa akon mga tawo Nga Israel.’ ” 7 Dayon ginpatawag ni Herodes sing tago ang mga dumoloaw halin sa sidlangan kag nagpamangkot sia sa ila kon san-o gid nagsubang ang bituon. 8 Dayon ginpakadto niya sila sa Betlehem kag ginsinganan, “Lakat kamo kag pangitaa gid ninyo ang bata, kag kon inyo sia makita pahibal-a ninyo ako, agod makakadto man ako kag magsimba sa iya.” 9 Sang makasiling sini

ang hari naglakat sila. Sa gilayon nakita nila ang bituon nga nakita nila anay sa sidlangan, kag nag-una ini sa ila kag nagdulog sa ibabaw sang duog sa diin nahamtang ang bata. 10 Nagkalipay gid sila, sang makita nila ang bituon! 11 Nagsulod sila sa balay kag nakita nila ang bata kaupod sang iya iloy nga si Maria. Nagluhod sila kag nagsimba sa bata. Dayon ginbuksan nila ang ila mga dala, kag nagdulot sila sa iya sang bulawan, insyenso, kag mira. 12 Ginpaandaman sila sang Dios sa damgo nga indi sila magbalik kay Herodes; gani nagpauli sila paagi sa lain nga dalan. 13 Sang makahalin na sila, ang anghel sang Ginoo nagpakita kay Jose sa damgo kag nagsiling, “Bangon ka, dalha ang bata kag ang iya iloy kag magpalagyo kamo pa Egipto. Pabilin kamo didto tubtob magsiling ako sa inyo nga magbalik na kamo, kay si Herodes magapangita sang bata sa pagpatay sa iya.” 14 Gani sa sina gid nga gab-i si Jose nagbangon kag gindala ang bata kag ang iya iloy pa Egipto, 15 sa diin sia nagpuyo tubtob nga si Herodes napatay. Ini nahanabo agod matuman ang ginsiling sang Ginoo paagi sa propeta, “Gintawag ko ang akon anak nga lalaki halin sa Egipto.” 16 Sang mahibal-an ni Herodes nga ginpalapaw sia sang mga dumoloaw gikan sa sidlangan, naakig gid sia. Nagmando sia nga pamasyon ang tanan nga mga bata nga lalaki sa Betlehem kag sa iya sini palibot nga mga banwa halin sa duha ka tuig paidalom, suno sa tion nga iya nahibal-an sa mga dumoloaw. 17 Sa sini natuman ang ginsiling ni Jeremias nga propeta: 18 “Isa ka tingog ang nabatian sa Rama, Ang tingog Sang pagpanalambiton kag paghinibi. Si Raquel nagahibi Tungod sa iya mga kabataan, Nagahibi sia kag indi gid malugpayan, Kay sila tanan nagkalamatay.” 19 Sang mapatay na si Herodes, ang anghel sang Ginoo nagpakita kay Jose sa damgo didto sa Egipto 20 kag nagsiling, “Bangon ka, dalha ang bata kag ang iya iloy kag balik ka sa duta sang Israel kay patay na ang mga nagahingabot sa kabuhi sang bata.” 21 Gani si Jose nagbangon, gindala ang bata kag ang iya iloy, kag nagbalik sa duta sang Israel. 22 Pero sang pagkabati ni Jose nga si Arquelao amo ang nagbulos kay Herodes nga iya amay subong hari sang Judea, nahadlok sia magkadto didto. Sa tapos sia mapaandaman sa damgo, nagkadto sia sa duta sang Galilea. 23 Didto sia nagpuyo sa banwa nga ginatawag Nazaret,

agod matuman ang ginsiling sang mga propeta, “Pagatawgon sia nga Nazareno.”

3:1 Sa sadtong mga adlaw nag-abot si Juan Bautista nga nagawali sa desierto sang Judea. 2 Nagsiling sia, “Magbiya kamo sang inyo mga sala, kay ang Ginharian sang langit malapit na!” 3 Amo ini nga Juan ang ginahambal ni Isaias nga propeta sang magsiling sia: “May nagasinggit sa desierto, ‘Amana ninyo ang alagyan Para sa Ginoo, Maghimo kamo sing tadlong nga dalan Nga iya pagaagyan!’ ” 4 Ang bayu ni Juan nahimo sa bulbol sang kamelyo, kag ang iya paha panit. Ang iya kalan-on apan kag dugos sa talon. 5 Ang mga tawo nagdugok sa iya halin sa Jerusalem, halin sa bug-os nga probinsya sang Judea kag halin sa mga duog sa palibot sang suba sang Jordan. 6 Gintuad nila ang ila mga sala kag ginbautisohan sila niya sa Jordan. 7 Sang pagkakita ni Juan nga madamo ang mga Fariseo kag mga Saduceo nga nagakadto sa iya sa pagpabautiso, nagsiling sia sa ila, “Mga kaliwat sang man-og, sin-o bala ang nagsiling sa inyo nga makapalagyo kamo sa kaakig sang Dios nga madali na lang mag-abot? 8 Pamatud-i ninyo sa inyo mga buhat nga nagahinulsol kamo sang inyo mga sala. 9 Indi kamo magsalig nga si Abraham amo ang inyo amay, kay nagsiling ako sa inyo nga ang Dios makahimo sining mga bato nga mga anak ni Abraham! 10 Ang wasay handa na sa pag-utod sang kahoy sa iya gid puno. Ang tagsa ka kahoy nga wala nagapamunga sing maayo pagatapson kag ihaboy sa kalayo. 11 Nagabautiso ako sa inyo sa tubig sa pagpakilala nga nagahinulsol kamo, pero ang nagakari nga dason sa akon magabautiso sa inyo sa Espiritu Santo kag sa kalayo. Gamhanan pa sia sa akon, kag indi gani ako takos bisan pa sa pagbitbit sang iya sandalyas. 12 Ginauyatan na niya ang iya inugpahangin sa pagpain sang tinggas sa upa; dayon pagatipunon niya ang tinggas sa iya tambubo, pero pagasunogon niya ang upa sa kalayo nga indi gid mapalong!” 13 Karon nag-abot si Jesus sa Jordan halin sa Galilea, kag nagkadto sia kay Juan sa pagpabautiso. 14 Si Juan indi kuntani magbautiso sa iya nga nagsiling, “Ako ang dapat magpabautiso sa imo, kag ikaw pa karon ang nagkari sa akon!” 15 Pero si

Jesus nagsabat sa iya, “Sigi lang. Kay sa sini nga paagi ginatuman ta ang ginapaabot sang Dios.” Gani nagpasugot si Juan. 16 Sang mabautisohan na si Jesus, nagtakas sia. Dayon ang langit nag-abri kag nakita niya ang Espiritu sang Dios nga nagkunsad subong sang isa ka pating kag naghapon sa ibabaw niya. 17 Kag may tingog gikan sa langit nga nagsiling, “Amo ini ang hinigugma ko nga Anak, nga akon gid nahamut-an.”

4:1 Dayon si Jesus gindala sang Espiritu sa desierto agod sulayon sang Yawa. 2 Sa tapos ang 40 ka adlaw kag 40 ka gab-i nga pagpuasa, si Jesus gingutom. 3 Ang Yawa nagpalapit sa iya kag nagsiling, “Kon ikaw ang Anak sang Dios, sugoa ining mga bato nga mangintinapay.” 4 Si Jesus nagsabat, “Ang kasulatan nagasiling, ‘Indi lamang sa tinapay mabuhi ang tawo, kundi sa tagsa ka pulong nga ginahambal sang Dios.’ ” 5 Dason gindala sang Yawa si Jesus sa Balaan nga Siyudad kag ginpatindog sa pinakamataas nga bahin sang templo, 6 kag nagsiling ang Yawa sa iya, “Kon ikaw ang Anak sang Dios lukso ka paidalom, kay ang kasulatan nagasiling, ‘Ang Dios magasugo sa iya mga anghel Sa pagbantay sa imo; Bayawon ka nila sa ila mga kamot, Agod nga indi makasandad Ang imo mga tiil sa mga bato.’ ” 7 Si Jesus nagsabat, “Pero ang kasulatan nagasiling man, ‘Indi mo pagsulayon ang Ginoo nga imo Dios.’ ” 8 Dason gindala pa gid sang Yawa si Jesus sa isa ka mataas nga bukid, kag ginpakita sa iya ang tanan nga mga ginharian sang kalibutan kag ang ila kadayawan. 9 Ang Yawa nagsiling, “Ini tanan ihatag ko sa imo kon magluhod ka kag magsimba sa akon.” 10 Si Jesus nagsabat, “Palayo ka, Satanas! Ang kasulatan nagasiling, ‘Magsimba ka sa Ginoo nga imo Dios, kag sia lamang ang imo alagaron!’ ” 11 Dayon ang Yawa nagbiya kay Jesus, kag ang mga anghel nag-abot kag nag-alagad sa iya. 12 Sang mabatian ni Jesus nga ginbilanggo si Juan, nagpa-Galilea sia. 13 Si Jesus naghaling sa Nazaret kag nagkadto sa pagpuyo sa Capernaum, ang banwa sa higad sang Linaw sang Galilea nga sakop sang Zabulon kag Neftali. 14

Nahanabo ini agod matuman ang ginsiling ni Isaias nga propeta: 15 “O duta sang Zabulon, O duta sang Neftali, Sa higad sang baybayon, Sa tabok sang Jordan, Galilea sang mga Gentil! 16 Ang mga tawo nga yara sa kadudolman Makakita sang daku nga kapawa! Sa mga nagapuyo Sa madulom nga duta sang kamatayon Ang kapawa magasilak!” 17 Sugod sadto nga panahon si Jesus nagbantala sang iya mensahi, “Magbiya kamo sang inyo mga sala kay ang Ginharian sang langit malapit na!” 18 Sang nagalakat si Jesus sa higad sang Linaw sang Galilea, may nakita sia nga duha ka mag-utod nga mangingisda. Ini sila amo sanday Simon nga ginatawag Pedro kag si Andres nga iya utod, nga nagaladlad sang ila sahid sa pagpangisda. 19 Si Jesus nagsiling sa ila, “Upod kamo sa akon kay tudloan ko kamo sa pagpanahid sang mga tawo sa Dios.” 20 Sa gilayon ginbayaan nila ang ila sahid kag nag-upod sa iya. 21 Naglakat pa gid si Jesus sa unhan kag nakita naman niya ang duha ka mag-utod nga si Santiago kag si Juan, mga anak ni Zebedeo. Didto sila sa ila sakayan kaupod sang ila amay nga si Zebedeo nga nagapamuna sang ila sahid. Gintawag sila ni Jesus, 22 kag sa gilayon ginbayaan nila ang ila sakayan kag ang ila amay kag nag-upod sila kay Jesus. 23 Si Jesus naglibot sa bug-os nga Galilea; nagpanudlo sa mga sinagoga, nagwali sang Maayong Balita sang Ginharian, kag nagpang-ayo sang tanan nga sahi sang mga masakit kag balatian sang mga tawo. 24 Ang balita nahanungod kay Jesus naglapnag sa bug-os nga duta sang Siria, sa bagay nga gindala nila sa iya ang tanan nga mga masakiton, kag ang mga nagaantos sang ila mga balatian: ang mga ginagamhan sang mga yawa, ang mga kuyapon kag ang mga paralitiko. Gin-ayo sila tanan ni Jesus. 25 Madamo nga mga tawo ang nag-upod kay Jesus halin sa Galilea, sa Decapolis, sa Jerusalem, sa Judea kag sa duta sa tabok sang Jordan.

5:1 Sang makita ni Jesus ang mga nagadinugok nga mga tawo nagtaklad sia sa bakulod. Nagpalapit sa iya ang iya mga gintuton-an kag naglingkod sia 2 sa pagtudlo sa ila sang masunod: 3 “Bulahan ang mga nagakilala Sang kinahanglanon sang ila mga kalag, Kay ila ang Ginharian sang langit! 4 “Bulahan ang mga nagakasubo, Kay pagalipayon sila sang Dios! 5

“Bulahan ang mga mapainuboson, Kay magabaton sila Sang ginsaad sang Dios! 6 “Bulahan ang may daku nga handom Nga magmatarong Suno sa ginapaabot sang Dios, Kay ang Dios Magahatag sing katumanan Sina nga handom! 7 “Bulahan ang mga maluloy-on, Kay pagakaluoyan man sila sang Dios! 8 “Bulahan ang may putli nga tagipusoon, Kay makita nila ang Dios! 9 “Bulahan ang nagapaluntad Sang paghidait Sa tunga sang mga tawo, Kay ang Dios magatawag sa ila Nga iya mga anak! 10 “Bulahan ang mga ginahingabot Tungod kay ginatuman nila Ang ginapaabot sang Dios sa ila, Kay ila ang Ginharian sang langit! 11 “Bulahan kamo kon ang mga tawo magpasipala kag maghingabot kag magbutangbotang sa inyo tungod kay kamo sumolunod ko. 12 Magkalipay kag maghinugyaw kamo, tungod kay daku ang inyo balos sa langit. Kay amo ini nga paghingabot ang naaguman sang mga propeta sang una.” 13 “Kaangay kamo sang asin para sa mga tawo. Pero kon ang asin indi na maarat, wala na sing paagi nga mapaarat pa ini. Wala na ini sing pulos kundi itampok sa dalan kag tapakon sang mga tawo. 14 “Kaangay kamo sang kapawa para sa kalibutan. Ang siyudad nga napatindog sa ibabaw sang bakulod indi matago. 15 Wala sing tawo nga nagasindi sing suga nga takluban man lang niya ini sang sulokban, kundi ginabutang niya ini sa tulongtongan agod maiwagan ang tanan nga yara sa balay. 16 Subong man dapat ninyo pasigahon ang inyo kapawa sa mga tawo agod makita nila ang inyo maayo nga mga binuhatan, kag magadayaw sila sa inyo Amay nga yara sa langit.” 17 “Indi kamo maghunahona nga nagkari ako sa pagdula sang Kasugoan ni Moises kag sang mga ginpanudlo sang mga propeta. Wala ako magkari sa pagdula sini, kundi sa pagpaathag sang ila matuod nga kahulogan. 18 Dumdoma ninyo ini! Samtang may langit pa kag duta, wala sing bisan isa ka kudlit ukon labing diutay nga bahin sang Kasugoan nga pagadulaon tubtob nga matuman ang tanan. 19 Gani, ang bisan sin-o nga maglapas sang pinakadiutay sang mga Kasugoan kag magpanudlo sa iban sa paglapas man, manginlabing kubos sa Ginharian sang langit. Pero ang bisan sin-o nga magtuman sang Kasugoan kag magtudlo sa iban sa pagtuman man, mangindaku sa Ginharian sang langit. 20 Gani ginasingganan ko kamo, nga sarang lang kamo makasulod sa Ginharian

sang langit kon ang inyo katutom sa pagtuman sang ginapaabot sang Dios sa inyo maglabaw sa katutom sang mga manunodlo sang Kasugoan kag sang mga Fariseo.” 21 “Inyo nabatian ang ginsiling sang una sa inyo mga katigulangan, ‘Indi ka magpatay sang tawo. Ang bisan sin-o nga makapatay pagadalhon sa hukmanan.’ 22 Pero karon nagasiling ako sa inyo nga ang bisan sin-o nga nagakaakig sa iya utod, pagadalhon sa hukmanan; kag ang bisan sin-o nga nagapakalain sa iya utod, sa pagsiling sa iya, ‘Hoy, waay ka pulos!’ pagadalhon sa Pinakamataas nga Hukmanan; kag ang bisan sin-o nga nagasiling sa iya utod, ‘Hoy, buang!’ may katalagman nga magpaimpiyerno. 23 Gani kon nagadala ikaw sang imo dulot sa Dios kag madumdoman mo nga ang imo utod may aligutgot sa imo, 24 bayai anay ang imo dulot sa atubangan sang altar kag magpakighusay sa imo utod, kag ugaling magbalik ka kag maghalad sang imo dulot sa Dios. 25 “Kon may tawo nga magsumbong sa imo sa hukmanan, magpakighusay ka sa iya samtang may tion pa kag wala pa kamo makakadto sa hukmanan, kay kon didto na kamo, iya ikaw itugyan sa hukom kag ang hukom magatugyan sa imo sa gwardya, kag isulod ka sa bilangguan. 26 Nagasiling ako sa imo, magapabilin ka didto tubtob mabayaran mo ang tanan mo nga multa.” 27 “Nabatian man ninyo ang ginsiling sang una, ‘Indi kamo magpanginbabayi ukon magpanginlalaki.’ 28 Pero karon nagasiling ako sa inyo: ang bisan sin-o nga nagatulok sa babayi kag nagahandom sa pagpakighilawas sa iya, nakapakasala na sa sini nga babayi sa sulod sang iya tagipusoon. 29 Gani kon ang imo maayo nga mata, manginkabangdanan sang imo pagpakasala lukata ini kag ihaboy! Maayo pa nga madula ang isa ka bahin sang imo lawas sang sa itagbong ang imo bug-os nga lawas sa impiyerno. 30 Kon ang imo maayo nga kamot manginkabangdanan sang imo pagpakasala, utda ini kag ihaboy! Maayo pa nga madula ang isa ka bahin sang imo lawas sang sa itagbong ang imo bug-os nga lawas sa impiyerno.” 31 “Nasiling pa gid, ‘Ang bisan sin-o nga magbulag sa iya asawa, kinahanglan maghatag sia sa iya asawa sang papeles sang pagbulagay.’ 32 Pero karon nagasiling ako sa inyo: kon ang isa ka tawo magbulag sa iya asawa luas lamang sa kabangdanan nga ini sia nagpanginlalaki, may salabton sia tungod sang

pagpanginlalaki sang iya asawa kon ang iya asawa magpamana liwat, kag ang magpangasawa sa sini nga babayi nagapanginbabayi man.” 33 “Inyo man nabatian ang ginsiling sang una sa inyo mga katigulangan, ‘Indi ka magsumpa sang indi mo man lang pagtumanon, kundi tumanon mo ang imo ginsumpa sa Ginoo.’ 34 Pero karon nagasiling ako sa inyo: indi kamo magpanumpa kon magsaad kamo. Indi gid kamo magsumpa nga nagasiling, ‘Saksi ko ang langit,’ kay amo ini ang trono sang Dios; 35 ukon magsiling, ‘Saksi ko ang duta,’ kay amo ini ang tulongtongan sang iya mga tiil; ukon magsiling, ‘Saksi ko ang Jerusalem,’ kay amo ini ang siyudad sang gamhanan nga Hari. 36 Indi ka man magpanumpa nga nagasiling, ‘Bisan utdan pa ako sang ulo,’ kay indi ikaw makapaputi ukon makapaitom sang bisan isa lang ka nahot nga buhok. 37 Magsiling kamo ‘Huo’ ukon ‘Indi’ kay ang bisan ano pa nga dugang sini, nagagikan sa Yawa.” 38 “Nabatian ninyo ang ginsiling, ‘Kon lukaton niya ang imo mata, lukata man ang iya, kag kon bingawon niya ang imo ngipon, bingawa man ang iya.’ 39 Pero karon nagasiling ako sa inyo: indi kamo magtimalos sa nagabuhat sing malain sa inyo. Kon tampaon ka sa imo tuo nga guya, itaya man ang imo pihak nga guya sa iya. 40 Kon isumbong ka sa korte sa tuyo nga kuhaon niya ang imo bayu, ihatag sa iya bisan pa ang imo kunop. 41 Kon piliton ka niya sa pagpas-an sang iya karga sing isa ka kilometro, pas-ana ini sing duha ka kilometro. 42 Kon may magpangayo sa imo, hatagi sia; kag kon may maghulam sa imo, pahulama sia.” 43 “Inyo man nabatian ang ginsiling, ‘Higugmaa ang imo mga abyan, kag dumti ang imo mga kaaway.’ 44 Pero karon nagasiling ako sa inyo: higugmaa ang inyo mga kaaway, kag magpangamuyo kamo para sa mga nagahingabot sa inyo, 45 agod mangin-anak kamo sang inyo Amay nga yara sa langit. Kay wala sing kapin kag kulang ang pagpasilak niya sang iya adlaw sa mga malain kag mga maayo, kag pareho man lang ang iya paghatag sing ulan sa mga matarong kag di-matarong. 46 Ti ngaa gid abi nga ang Dios maghatag sa inyo sing balos kon ang inyo ginahigugma amo man lang ang mga tawo nga nagahigugma sa inyo? Bisan ang mga manugsokot sang buhis nagahimo man sina! 47 Kag kon ang ginabugno ninyo ang inyo man lang mga amigo, pinasahi gid bala ina? Bisan ang mga pagano nagahimo

man sina! 48 Gani, magmanginhimpit kamo, subong nga ang inyo Amay sa langit himpit.”

6:1 “Mag-andam kamo nga indi magpakitakita sa mga tawo sang inyo maayo nga ginahimo. Kay kon magpakitakita kamo wala na kamo sing balos sa inyo Amay nga yara sa langit. 2 “Gani kon ikaw magpanglimos, indi mo ini pag-ipanugidsogid subong sang ginahimo sang mga salimpapaw sa mga sinagoga kag sa mga dalan. Ginahimo nila ini agod nga ang mga tawo magdayaw sa ila. Dumdoma ninyo ini! Nabaton na nila ang ila balos. 3 Pero kon magbulig ka sa tawo nga nagakinahanglan, himoa nga bisan ang imo mahirop nga abyan indi makahibalo, 4 kundi ikaw lamang. Kag ang imo Amay nga nagatan-aw sang imo ginahimo sa tago magabalos sa imo.” 5 “Kon magpangamuyo kamo, indi kamo magmanginkaangay sa mga tawo nga salimpapaw. Luyag sila magpangamuyo nga nagatindog sa mga sinagoga kag sa mga ginsang-an sang mga dalan, agod nga makita sila sang mga tawo. Dumdoma ninyo ini! Nabaton na nila ang ila balos. 6 Pero kon magpangamuyo ka, sulod ka sa imo kuwarto, sirahi ang puwertahan kag magpangamuyo ka sa imo Amay nga indi makita. Kag ang imo Amay nga nagatan-aw sang imo ginahimo sa tago magabalos sa imo. 7 “Sa inyo pagpangamuyo indi kamo maggamit sang madamo nga mga pulong nga wala sing pulos subong sang ginahimo sang mga pagano, nga nagahunahona nga pagapamatian sila sang Dios tungod kay malawig ang ila mga pangamuyo. 8 Indi kamo magmanginkaangay sa ila, kay ang inyo Amay nakahibalo na sang inyo kinahanglan sa wala pa kamo makapangamuyo. 9 Gani dapat kamo magpangamuyo sing subong sini: ‘Amay namon nga yara sa langit, Pakabalaanon ang imo ngalan, 10 Magkari ang imo Ginharian, Matuman ang imo kabubot-on Diri sa duta Subong man sang sa langit. 11 Hatagi kami karon nga adlaw Sang kalan-on Nga amon kinahanglanon, 12 Patawara kami sang amon mga sala, Subong nga ginapatawad man namon Ang mga nakasala sa amon. 13 Indi kami pag-ipadaog Sa mga pagsulay, Kundi luwasa kami sa Malaut.’ 14 “Kay kon ginapatawad ninyo ang mga nakasala sa inyo, ang inyo Amay sa langit magapatawad man sang inyo

mga sala. 15 Pero kon wala ninyo ginapatawad ang mga nakasala sa inyo, ang inyo Amay sa langit indi man magpatawad sa inyo.” 16 “Kag kon magpuasa kamo, indi kamo magpakita nga masinulob-on kamo subong sang mga salimpapaw, kay luyag sila magpakita sa ila guya sang ila kagutom agod nga ang mga tawo makahibalo nga nagapuasa sila. Dumdoma ninyo ini! Nabaton na nila ang ila balos. 17 Kon magpuasa kamo, panghulam-os kag panghusay kamo, 18 agod nga ang iban nga mga tawo indi makahibalo nga nagapuasa kamo, kundi ang inyo lamang Amay nga indi makita. Kag ang inyo Amay nga nagatan-aw sang inyo ginahimo sa tago magabalos sa inyo.” 19 “Indi kamo magtipon sing manggad para sa inyo kaugalingon diri sa duta, sa diin ang mga sapatsapat kag ang tuktok makaut-ot kag ang mga makawat makasulod sa pagpangawat. 20 Sa baylo, magtipon kamo sing manggad sa langit, sa diin wala sing sapatsapat kag tuktok nga makaut-ot kag ang mga makawat indi makasulod sa pagpangawat. 21 Kay kon diin ang inyo manggad didto man ang inyo tagipusoon.” 22 “Ang mga mata kasubong sang suga sa lawas. Kon ang imo mga mata maayo, ang imo bug-os nga lawas may kapawa. 23 Pero kon ang imo mga mata malain, ang imo lawas yara sa kadudolman. Gani kon ang kapawa nga yara sa imo manginkadudolman, daw ano pa gid kadulom ina nga kadudolman!” 24 “Wala sing tawo nga makaalagad sa duha ka agalon. Kay kontrahon niya ang isa kag higugmaon niya ang isa, ukon magadampig sia sa isa kag magatamay sa isa. Indi kamo makaalagad sing dungan sa Dios kag sa manggad. 25 “Amo ini ang kabangdanan kon ngaa nagasiling ako sa inyo nga indi kamo magpalibog kon ano ang inyo pagakaunon kag pagaimnon agod kamo mabuhi, ukon ano ang inyo isuksok sa inyo lawas. Indi bala ang kabuhi labi pa sa kalan-on kag ang lawas labi pa sa panapton? 26 Tan-awa bala ang mga pispis nga nagalupadlop sa palibot. Wala sila nagasab-og sing binhi ukon nagaani, ukon nagatipon sang ila mga patubas sa mga tambubo, pero ang inyo Amay sa langit nagapakaon sa ila! Indi bala mahal pa kamo sa ila? 27 Sin-o bala sa inyo ang makadugang sing mga tinuig sa iya kabuhi paagi sa pagpalibog tungod sini? 28 “Ngaa bala magpalibog kamo nahanungod sang inyo mga bayu? Tan-awa bala kon daw ano ang pagtubo

sang mga bulak sa latagon; wala sila nagapangabudlay ukon nagahimo sang ila mga bayu. 29 Pero nagasiling ako sa inyo nga bisan pa si Salomon sa iya kamanggaran wala makasuksok sing bayu nga subong katahom sini nga mga bulak. 30 Ang Dios amo ang nagapabayu sang hilamon nga nagatubo karon kag buas idap-ong lamang sa kalayo. Indi bala sia magpabayu sa inyo? Ay kadiutay sang inyo pagtuo! 31 Gani indi kamo magpalibog nga nagasiling, ‘Diin bala kita makuha sang aton kaunon, ukon sang aton ilimnon, ukon sang aton mga bayu?’ 32 (Amo ini nga mga butang ang ginapaligban pirme sang mga Gentil.) Ang inyo Amay sa langit nakahibalo nga kinahanglan ninyo ini nga mga butang. 33 Sa baylo sini, unaha ninyo ang pagpangita sang Ginharian sang Dios kag ang iya katarungan kag hatagan niya kamo sini tanan nga mga butang. 34 Gani indi kamo magpalibog nahanungod sang buas, kay ang buas may iya man nga kaugalingon nga palaligban. Wala sing kinahanglan nga dugangan pa ang palaligban nga nagaabot sa tagsa ka adlaw.”

7:1 “Indi kamo maghukom sa iban, agod indi man kamo paghukman sang Dios, 2 kay ang Dios magahukom sa inyo suno sa inyo paghukom sa iban, kag ang talaksan nga inyo ginagamit sa iban, amo man ang talaksan nga gamiton sang Dios sa inyo. 3 Kay ngaa man bala ginamulalongan mo gid ang diutay nga puling sa mata sang imo utod, pero wala mo ginasapak ang puling nga daw tablun kadaku sa imo kaugalingon nga mata? 4 Ano ang pagsiling mo sa imo utod, ‘Abi kuhaon ta ang diutay nga puling sa imo mata,’ kon sa imo kaugalingon nga mata may puling nga daw tablun kadaku? 5 Salimpapaw! Kuhaa anay ang puling nga daw tablun kadaku sa imo mata, agod makakita ka sing maathag kag ugaling kuhaon mo ang diutay nga puling sa mata sang imo utod. 6 “Indi pag-ihatag ang balaan nga mga butang sa mga ido, kay balikdon ka nila kag kadton. Indi pag-ihaboy ang mga perlas sa atubangan sang mga baboy kay pagatasakon lamang nila ini.” 7 “Pangayo kag pagahatagan kamo, pangita kag makakita kamo, panuktok kag pagaabrihan kamo. 8 Kay ang nagapangayo pagahatagan, kag ang nagapangita makakita, kag ang nagapanuktok pagaabrihan. 9 May amay bala nga magahatag sing bato sa iya anak nga

nagapangayo sing tinapay? 10 Ukon magahatag bala sia sing man-og kon ginapangayuan sia sang isda? 11 Gani kon kamo nga mga malaut makahibalo maghatag sing maayo nga mga butang sa inyo kabataan, daw ano pa gid ang inyo Amay nga yara sa langit. Magahatag sia sing maayo nga mga butang sa mga nagapangayo sa iya! 12 “Himoa sa iban ang luyag ninyo nga pagahimuon sa inyo. Amo ini ang kahulogan sang Kasugoan ni Moises kag ang pagtudlo sang mga propeta.” 13 “Sulod kamo sa puwerta nga makitid, kay masangkad ang puwerta kag mahapos ang dalan pakadto sa kalaglagaan, kag madamo ang nagaalagi sa sini. 14 Pero makitid ang puwerta kag mabudlay ang dalan pakadto sa kabuhi, kag diutay gid lang ang nakatultol sini.” 15 “Andam kamo sa indi matuod nga mga propeta. Nagakadto sila sa inyo nga daw mga karnero, pero sa sulod subong sila sang mapintas nga mga lobo. 16 Makilala ninyo sila sa ila mga pagginawi. Ang mga sapinit wala nagapamunga sing ubas, kag ang talungon wala nagapamunga sing mga higos. 17 Ang maayo nga kahoy nagapamunga sing maayo; ang malain nga kahoy nagapamunga sing malain. 18 Ang maayo nga kahoy indi makapamunga sing malain nga bunga, kag ang malain nga kahoy indi makapamunga sing maayo nga bunga. 19 Ang tagsa ka kahoy nga wala nagapamunga sing maayo nga bunga ginatapas kag ginahaboy sa kalayo. 20 Gani, makilala ninyo ang indi matuod nga mga propeta sa ila mga buhat.” 21 “Indi ang tanan nga nagatawag sa akon ‘Ginoo, Ginoo,’ makasulod sa Ginharian sang langit, kundi ang nagatuman lamang sang kabubot-on sang akon Amay nga yara sa langit. 22 Kon mag-abot yadto nga Adlaw, madamo ang magatawag sa akon ‘Ginoo, Ginoo! Sa imo ngalan nagwali kami, sa imo ngalan nagtabog kami sang mga yawa kag naghimo sang madamo nga mga milagro!’ 23 Dayon magasiling ako sa ila, ‘Wala ako makakilala sa inyo. Palayo kamo sa akon, kamo nga manugbuhat sang malaut!’ ” 24 “Gani, ang nagapamati sang akon mga pulong kag nagatuman sini kaangay sia sang isa ka maalam nga tawo nga nagpatindog sang iya balay sa bato. 25 Nagbunok ang ulan, nag-awas ang baha sa pangpang sang suba, kag nagwaswas ang mabaskog nga hangin sa balay. Pero wala ini matumba kay napasad ini sa bato. 26

“Ang nagapamati sang akon mga pulong kag wala nagatuman sini, kaangay sia sa tawo nga buangboang nga nagpatindog sang iya balay sa balas. 27 .Nagbunok ang ulan, nag-awas ang baha sa pangpang sang suba, kag nagwaswas ang mabaskog nga hangin sa balay. Natumba ini kag daw ano ang pagragamak sini!” 28 Sa tapos mahambal ni Jesus ini nga mga butang, ang mga tawo natingala gid sa iya pagpanudlo. 29 Indi sia kaangay sang ila mga manunodlo sang Kasugoan, kay ang iya pagpanudlo may awtoridad.

8:1 Si Jesus nagdulhog halin sa bakulod kag ginsunod sia sang madamo nga mga tawo. 2 Dayon may isa ka aruon nga nagpalapit sa iya, kag nagluhod sa iya atubangan nga nagasiling, “Ginoo kon buot mo, sarang mo ako maayo.” 3 Gindab-ot sia ni Jesus kag gintandog nga nagasiling, “Buot ko nga mag-ayo ka!” Sa gilayon nag-ayo sia sa iya aro. 4 Dayon si Jesus nagsiling, “Pamati ka! Indi mo ini pag-isugid bisan kay sin-o, kundi magkadto ka gilayon sa pari kag magpatan-aw ka sang imo kaugalingon. Dayon maghalad ka suno sa ginsugo ni Moises sa pagpamatuod sa mga tawo nga maayo ka na.” 5 Sang pagsulod ni Jesus sa Capernaum, may opisyal nga Romanhon nga nagsugata sa iya kag nagpangayo sing bulig nga nagasiling, 6 “Sir, ang akon sulogun didto sa balay nagamasakit; indi sia makahulag kag tama gid ang iya pag-antos.” 7 Si Jesus nagsiling, “Kadtuan ko sia kag ayuhon.” 8 Nagsabat ang opisyal, “Indi na lang, Sir, kay indi ako takos nga magkadto ka sa akon balay, kundi isiling lang kag magaayo ang akon sulogun. 9 Kay ako man yara sa idalom sang mataas nga mga opisyales, kag may mga soldado man sa idalom ko; nagamando ako sa isa, ‘Lakat!’ kag nagalakat sia; nagamando man ako sa isa, ‘Kari!’ kag nagakari sia; kag nagasugo ako sa akon sulogun, ‘Himoa ini!’ kag ginahimo niya.” 10 Natingala gid si Jesus sang pagkabati niya sini, kag nagsiling sia sa mga tawo nga nagasunod sa iya, “Nagasiling ako sa inyo nga wala pa ako makakita sa Israel sing pagtuo nga subong sini. 11 Dumdoma ninyo ini! Madamo ang magakari halin sa sidlangan kag sa nakatundan nga magalingkod kaupod ni Abraham, ni Isaac, kag ni Jacob sa punsyon sa Ginharian sang langit. 12 Pero yadtong manunobli kuntani

sang Ginharian pagaihaboy sa kadudolman didto sa gwa, sa diin magahibi sila kag magabagrot sang ila mga ngipon.” 13 Kag ginsilingan ni Jesus ang opisyal, “Pauli ka, pagahimuon sa imo suno sa imo pagtuo.” Kag nag-ayo ang suloguon sang opisyal sa sadto gid nga tion. 14 Si Jesus nagkadto sa balay ni Pedro, kag nakita niya ang ugangan nga babayi ni Pedro nga nagahigda nga may hilanat. 15 Gintandog ni Jesus ang iya kamot kag nag-ayo sia sa iya hilanat. Nagbangon sia kag nag-amuma sa iya. 16 Sang sirom na, ang mga tawo nagdala sa kay Jesus sang mga ginagamhan sang mga yawa. Sa isa lang ka paghambal gintabog niya ang mga yawa kag gin-ayo ang tanan nga mga masakiton. 17 Ginhimo niya ini agod matuman ang ginsiling ni Isaias nga propeta, “Sia gid mismo ang nagkuha sang aton mga masakit kag nagdala sa iya kaugalingon sang aton mga balatian.” 18 Sang matalupangdan ni Jesus ang madamo nga mga tawo sa iya palibot, nagsugo sia sa iya mga gintuton-an sa pagtabok sa pihak sang linaw. 19 May isa ka manunodlo sang Kasugoan nga nagpalapit sa iya didto nga nagasiling, “Manunodlo, handa ako sa pagsunod sa imo bisan diin ka makadto.” 20 Si Jesus nagsabat sa iya, “Ang mga singgalong may mga buho, kag ang mga pispis may mga pugad, pero ang Anak sang Tawo wala gid sing hiligdaan kag palahuwayan.” 21 Ang isa pa gid nga iya gintuton-an nagsiling, “Ginoo, mapauli anay ako sa paglubong sang akon amay.” 22 Pero si Jesus nagsabat, “Sunod ka sa akon kag pabay-i ang mga patay sa paglubong sang ila mga patay.” 23 Nagsakay si Jesus sa sakayan kag ang iya mga gintuton-an nag-upod sa iya. 24 Sa hinali nag-abot ang mabaskog nga bagyo sa linaw, sa bagay nga nagdalagku ang mga balod kag ang sakayan ginasudlan sang tubig. Pero si Jesus nagakatulog. 25 Ginpalapitan sia sang iya mga gintuton-an kag ginpukaw nga nagasiling, “Ginoo, luwasa kami! Daw malumos kita!” 26 Si Jesus nagsabat, “Nгаа bala nagakahadlok gid kamo? Kadiutay sang inyo pagtuo!” Dayon nagbangon sia, ginmanduan niya ang hangin kag ang balod nga mag-untat, kag naglinaw. 27 Ang tanan natingala gid kag nagsiling, “Ano bala nga tawo ini? Bisin pa ang hangin kag ang balod nagatuman sa iya!” 28 Sang makaabot si Jesus sa duta sang mga taga-Gadara, sa tabok sang linaw, ginsugata sia sang duha ka tawo nga naggwa gikan sa mga lulobngan. Ini

silang ginagamhan sang yawa kag mabangis kaayo, sa bagay nga wala sing tawo nga nagaagi sadto nga dalan. 29 Gilayon nagsinggit sila, “Ano bala ang himuon mo sa amon, ikaw nga Anak sang Dios? Nagkari ka bala sa pagsilot sa amon sa wala pa mag-abot ang tion?” 30 Didto sa unhan may panong sang mga baboy nga nagapang-ungad. 31 Ang mga yawa nagpakiluoy kay Jesus nga nagasiling, “Kon tabugon mo gid man kami, pasudla na lang kami sa sadtong mga baboy.” 32 Si Jesus nagsiling sa ila, “Sigi, lakat kamo!” Gani naggwa sila kag nagsulod sa mga baboy. Ang bug-os nga panong nagdinaguso sa pil-as pakadto sa linaw kag nagkalalumos. 33 Ang mga manugsagod sang baboy nagpalagyo kag nagkadto sa banwa, sa diin ginpanugid nila ang tanan nga nahanabo sa mga baboy kag sa duha ka tawo nga ginagamhan sang yawa. 34 Gani ang tanan nga mga tawo sa sadto nga banwa naggulowa sa pagsugata kay Jesus, kag sang pagkakita nila sa iya, nagpakiluoy sila sa iya nga maghalin sia sa ila banwa.

9:1 Nagsakay si Jesus sa sakayan pabalik sa tabok sang linaw, kag nag-abot sia sa iya kaugalingon nga banwa. 2 May mga tawo nga nagdala sa iya sing isa ka paralitiko nga nagahamyang sa higdaan. Nakita ni Jesus kon daw ano ang ila pagtuo kag nagsiling sia sa paralitiko, “Anak, magpakabakod ka! Ang imo mga sala ginapatawad.” 3 Dayon may mga manunodlo sang Kasugoan didto nga nagsiling sa ila kaugalingon, “Ini nga tawo nagahambal batok sa Dios!” 4 Si Jesus nga nakahibalo sang ila ginapanghunahona nagsiling, “Ngaa bala nagapanghunahona kamo sing malain? 5 Diin bala sini ang mahapos, ang pagsiling sa paralitiko, ‘Ang imo mga sala ginapatawad,’ ukon ang pagsiling, ‘Bangon ka kag maglakat’? 6 Karon pamatud-an ko sa inyo nga ang Anak sang Tawo may gahom sa duta sa pagpatawad sang mga sala.” Gani nagsiling sia sa paralitiko, “Bangon ka, dalha ang imo higdaan kag magpauli ka!” 7 Ang paralitiko nagbangon kag nagpauli. 8 Sang pagkakita sini sang mga tawo, hinadlukan sila kag gindayaw nila ang Dios tungod sang gahom nga iya ginhatag sa mga tawo. 9 Naghalin si Jesus sa sadto nga duog, kag sang nagalakat sia nakita niya ang isa ka manugsokot sang buhis nga

ginahingalanan kay Mateo nga nagapungko sa iya opisina. Si Jesus nagsiling sa iya, “Sunod ka sa akon.” Nagtindog si Mateo kag nagsunod sa iya. 10 Sang nagakaon si Jesus didto sa balay ni Mateo, madamo nga mga manugsokot sang buhis kag mga makasasala ang nag-upod sa iya kag sa iya mga gintuton-an sa pagkaon. 11 May mga Fariseo nga nakakita sini kag nagpamangkot sila sa iya mga gintuton-an, “Ngaa bala ang inyo manunodlo nagakaon upod sa mga manugsokot sang buhis kag sa mga makasasala?” 12 Si Jesus nakabati kag nagsabat sa ila, “Ang mga tawo nga wala sing balatian wala nagakinahanglan sing manugbolong, kundi ang mga masakiton lang. 13 Lakat kamo kag usisaa ninyo kon ano ang kahulogan sini nga kasulatan: ‘Indi halad nga mga sapat ang akon ginapangita, kundi ang pagkamaluloy-on.’ Kay wala ako magkari sa pagtawag sang mga nagapakamatarong sang ila kaugalingon kundi sang mga makasasala.” 14 Karon ang mga sumolunod ni Juan Bautista nagkadto kay Jesus nga nagapamangkot, “Ngaa nga kami kag ang mga Fariseo nagapuasa sing masunson, pero ang imo mga gintuton-an wala gid nagapuasa?” 15 Si Jesus nagsabat, “Magakasubo bala ang mga inagda sa kasal samtang ang nobyo kaupod pa nila? Pero magaabot ang adlaw nga ang nobyo pagakuhaon sa ila kag amo na ina ang ila pagpuasa. 16 “Wala sing bisan sin-o nga nagatukap sing bag-o nga panapton sa daan nga bayu kay ina nga tukap magabingkas sang bayu, kag ang iya gisi magadaku pa gid. 17 Wala man sing bisan sin-o nga nagasulod sang bag-o nga bino sa daan nga sulodlan nga panit, kay kon himuon niya ini ang panit nga sulodlan sang bino mabusdik, kag ang bino mauyang kag ang sulodlan nga panit indi na mapuslan. Sa baylo sini, ginasulod ang bag-o nga bino sa bag-o nga sulodlan nga panit, kag ini sila magadugay.” 18 Sang si Jesus nagahambal sini sa ila, may isa ka pangulo nga Judio nga nagpalapit sa iya, nagluhod sa iya atubangan kag nagsiling, “Ang akon anak nga babayi bag-o gid lang mapatay, pero kadtoi kag tanduga kag mabuhi sia.” 19 Gani si Jesus nagtindog kag nagsunod sa iya, kag nag-upod man ang iya mga gintuton-an. 20 May isa ka babayi nga nagaantos tungod sang pagpanggwa sang dugo sa sulod sang dose ka tuig nga nagpalapit sa likod nayon ni Jesus kag gintandog ang sidsid sang iya kunop. 21 Ang babayi

nagsiling sa iya kaugalingon, “Kon matandog ko lang ang iya kunop magaayo ako.” 22 Nagliso si Jesus kag nakita niya ang babayi kag nagsiling, “Anak magpakabakod ka! Ang imo pagtuo nag-ayo sa imo.” Sa gilayon nag-ayo sia. 23 Dayon nagsulod si Jesus sa balay sang pangulo nga Judio. Sang makita niya ang mga musikero para sa lubong kag ang mga tawo nga nagaginahod, 24 nagsiling sia, “Gwa kamo anay! Ang dalagita indi patay, kundi nagakatulog lang!” Kag nagkadlaw sila sa pagyaguta sa iya. 25 Sang nakagwa ang mga tawo, si Jesus nagsulod sa kuwarto sang dalagita kag gin-uyatan niya sia sa kamot, kag nagbangon sia. 26 Ang balita nahanungod sini naglapnag sa sadto nga lugar. 27 Naghalin si Jesus sa sadto nga duog, kag sang nagalakat sia, may duha ka bulag nga nagsunod sa iya nga nagasinggit, “Kaluoyi kami, kaliwat ni David!” 28 Sang makasulod na si Jesus sa isa ka balay nagpalapit sa iya ang duha ka bulag kag iya sila ginpamangkot, “Nagatuo bala kamo nga sarang ko mahimo ini?” Nagsabat sila, “Huo, Sir!” 29 Dayon gintandog ni Jesus ang ila mata kag nagsiling, “Matuman ini suno sa inyo pagtuo!” 30 Kag makakita na sila. Si Jesus nagpaandam gid sa ila, “Indi kamo magpanugid bisan kay sin-o!” 31 Pero naglakat sila kag nagpanugid sang balita nahanungod kay Jesus sa sadto nga lugar. 32 Sang nagapalauli ang mga tawo, may iban nga mga tawo nga nagdala kay Jesus sang isa ka tawo nga indi makahambal tungod kay ginagamhan sia sing yawa. 33 Sang matabog na ang yawa naghambal ang apa kag natingala ang tanan nga nagsiling, “Wala pa gid kami sing nakita nga subong sini sa Israel!” 34 Pero ang mga Fariseo nagsiling, “Ang prinsipe sang mga yawa amo ang naghatag sa iya sang gahom sa pagpagwa sang mga yawa.” 35 Dayon si Jesus naglibot sa tanan nga kabanwahanan kag mga kabaryuhanan. Nagpanudlo sia sa mga sinagoga, nagbantala sang Maayong Balita sang Ginharian, kag nagpang-ayo sang mga tawo sa ila nagkalainlain nga mga masakit kag balatian. 36 Sang makita niya ang madamo nga mga tawo, naluoy gid sia sa ila kay madamo gid ang ila palaligban kag kaangay sila sang mga karnero nga nagaalaplaag nga wala sing manugbantay. 37 Gani nagsiling sia sa iya mga gintuton-an, “Malapad ang alanyon, ugaling diutay lang ang mangangani. 38 Magpangamuyo kamo sa tag-iya sang alanyon, agod

magpadala sia sang dugang nga mga mangangani sa pagtipon sang iya patubas.”

10:1 Gintawag ni Jesus sing tingob ang dose ka mga gintuton-an kag ginhatagan sila sing gahom sa pagtabog sang malaut nga mga espiritu, kag sa pag-ayo sang tanan nga masakit kag balatian. 2 Amo ini ang mga ngalan sang dose ka mga apostoles: ang nahauna, si Simon nga ginatawag Pedro kag si Andres nga iya utod; si Santiago kag si Juan nga iya utod, mga anak ni Zebedeo; 3 si Felipe kag si Bartolome; si Tomas kag si Mateo nga manugsokot sang buhis; si Santiago nga anak ni Alfeo kag si Tadeo; 4 si Simon nga patriota kag si Judas Iscariote, nga nagluib kay Jesus. 5 Ginpadala ni Jesus ang dose ka mga apostoles kag ginsinganan sila: “Indi kamo magkadto sa duta sang mga Gentil ukon sa mga banwa sang Samaria, 6 kundi kadtoi ninyo ang mga tawo sang Israel nga subong sang mga karnero nga nagtalalang. 7 Lakat kamo kag ibantala nga ang Ginharian sang langit malapit na! 8 Ayuha ninyo ang mga masakiton, banhawa ang mga patay, ayuha ang mga aruon, kag tabuga ninyo ang mga yawa. Nakabaton kamo nga wala sing bayad, gani maghatag man kamo nga indi magpabayad. 9 Indi kamo magdala sing bulawan, pilak ukon bisan saway nga sinsilyo sa inyo bulsa. 10 Indi kamo magdala sing puyo sa inyo pagpanglakaton, ukon ilislan, ukon sandalyas, ukon sungkod, kay ang nagapangabudlay dapat gid hatagan sang iya mga kinahanglanon. 11 “Kon magsulod kamo sa bisan diin nga banwa ukon baryo, pangitaa ninyo ang luyag magbaton sa inyo, kag didto kamo magdayon sa iya tubtob sa inyo paghalin sa sadto nga duog. 12 Sa inyo pagsulod sa isa ka balay magsiling kamo, ‘Ang paghidait sa inyo.’ 13 Kon ginabaton kamo sang mga tawo sa sina nga balay, paluntara ang inyo paghidait sa sina nga panimalay. Pero kon indi sila magbaton sa inyo, bawia ninyo ang inyo pag-abiabi. 14 Kag kon may mga panimalay ukon banwa nga indi magbaton ukon magpamati sa inyo, bayai ina nga duog kag taktaka ang yab-ok sa inyo mga tiil. 15 Dumdoma ninyo ini! Sa Adlaw sang Paghukom, sobra pa ang silot nga pagabatunon sadto nga banwa sang sa Sodoma kag Gomorra!” 16 “Tandai ninyo ini! Ginapadala ko kamo subong nga mga karnero sa tunga sang mga

lobo. Magmainandamon kamo subong sang mga man-og, kag magmabuot subong sang mga pating. 17 Mag-andam kamo kay may mga tawo nga magadakop kag magadala sa inyo sa hukmanan, kag pagabunalon kamo nila sa ila mga sinagoga. 18 Isumbong kamo sa atubangan sang mga pangulo kag mga hari tungod sa akon, sa pagsugid sang Maayong Balita sa ila kag sa mga Gentil. 19 Samtang ginasumbong nila kamo, indi kamo magpalibog kon ano ang inyo inugsabat ukon paano ang inyo pagsabat, kay kon mag-abot ina nga tion pagatudloan kamo sang inyo isiling. 20 Kay ang inyo ihambal indi inyo kundi iya sang Espiritu sang inyo Amay nga magahambal paagi sa inyo. 21 “Ang utod magapapatay sang iya utod, ang amay magapapatay sang iya anak, kag ang anak magabato sa iya ginikanan kag magapapatay sa ila. 22 Pagadumtan kamo sang tanan nga mga tawo tungod sa akon, pero ang nagapadayon tubtob sa katapusan maluwas. 23 Kon sila maghingabot sa inyo sa isa ka banwa, magpalagyo kamo sa iban nga banwa. Nagasiling ako sa inyo, sa wala pa ninyo matapos ang inyo bulohaton sa tanan nga banwa sang Israel ang Anak sang Tawo magakari. 24 “Wala sing eskuwela nga maglabaw sa iya maestro, ukon ulipon nga maglabaw sa iya agalon. 25 Gani tuman na sa eskuwela nga manginpareho sa iya maestro, kag sa ulipon nga manginpareho sa iya agalon. Kon ang pangulo sang panimalay ginatawag Beelzebul, ano pa gid ayhan kalain ang pagtawag nila sang mga katapo sina nga panimalay!” 26 “Gani, indi kamo magkahadlok sa mga tawo. Wala sing ginatabunan nga indi mabuksan, kag wala sing sekrito nga indi mabuyagyag. 27 Ang ginasiling ko sa inyo sa madulom ihambal ninyo sa masanag, kag ang inyo mabatian sa hutik isinggit ninyo gikan sa atop sang mga balay. 28 Indi kamo magkahadlok sa mga makapatay sang lawas pero indi makapatay sang kalag; sa baylo magkahadlok kamo sa Dios nga makalaglag sang lawas kag kalag didto sa impiyerno. 29 Indi bala nga tagduha singko lang ang magamay nga pispis? Pero wala sing isa sa ila nga mahulog sa duta nga wala sing pahanugot sang inyo Amay. 30 Kag kon nahanungod sa inyo, bisan pa ang mga buhok sa inyo ulo naisip tanan. 31 Gani indi kamo magkahadlok, kay mahal pa kamo kaayo sa mga magamay nga pispis!” 32 “Ang bisan sin-o nga magkilala sa akon sa atubangan sang mga tawo, kilalahon ko man sia

sa atubangan sang akon Amay sa langit. 33 Pero ang bisan sin-o nga indi magkilala sa akon sa atubangan sang mga tawo, indi ko man sia pagkilalahon sa atubangan sang akon Amay nga yara sa langit.” 34 “Indi kamo maghunahona nga nagkari ako sa kalibutan sa pagdala sing paghidait. Wala ako magkari sa pagdala sing paghidait kundi sang espada. 35 Nagkari ako sa pagpaaway sang anak nga lalaki batok sa iya amay, sang anak nga babayi batok sa iya iloy, sang umagad nga babayi batok sa iya ugangan nga babayi. 36 Ang mapait nga kaaway sang tawo amo ang mga katapo sang iya panimalay. 37 “Ang nagahigugma sang iya amay ukon iya iloy sing labi pa sa akon, indi takos sa akon; ang nagahigugma sa iya mga kabataan sing labi pa sa akon, indi takos sa akon. 38 Ang wala nagapas-an sang iya krus kag nagasunod sa akon, indi takos sa akon. 39 Ang nagapaniguro sang iya kabuhi madulaan sini; kag ang nagadula sang iya kabuhi tungod sa akon makita niya ini.” 40 “Ang nagabaton sa inyo nagabaton sa akon; kag ang nagabaton sa akon nagabaton man sang nagpadala sa akon. 41 Ang nagabaton sang mensahero sang Dios tungod kay mensahero sia sang Dios may parti sang balos nga para sa mensahero sang Dios. Ang nagabaton sang matarong nga tawo tungod kay sia matarong may parti sang balos nga para sa matarong. 42 Dumdoma ninyo ini! Ang nagapainom sang bisan isa lamang ka baso nga mabugnaw nga tubig sa isa sining akon pinakakubos nga gintuton-an, tungod kay gintuton-an ko sia, magabaton gid sang iya balos.”

11:1 Sa tapos masingganan ni Jesus ang iya dose ka mga apostoles kon ano ang ila himuon naghaling sia sa sadto nga duog sa pagpanudlo kag pagwali sa palibot nga mga banwa. 2 Sang pagkabati ni Juan Bautista didto sa bilangguan, nahanungod sang mga ginahimo ni Cristo, ginpadala niya ang iya mga gintuton-an sa pagpamangkot kay Jesus nga nagasiling, 3 “Sugiri kami, ikaw bala ang ginsiling ni Juan nga magakari, ukon magapaabot pa kami sing lain?” 4 Si Jesus nagsabat, “Balik kamo kag sugiri ninyo si Juan sang inyo nabatian kag nakita: 5 ang mga bulag makakita, ang mga piang makalakat, ang mga aruon ginaayo, ang mga bungol makabati, ang mga patay ginabanhaw, kag ang Maayong Balita

ginawali sa mga imol. 6 Bulahan ang wala nagapangduhadoha sa akon!” 7 Sang pagbalik na sang mga gintuton-an ni Juan, si Jesus nagsiling sa mga tawo nahanungod kay Juan, “Ano ang ginapaabot ninyo nga makita sang pagkadto ninyo kay Juan didto sa desierto? Kugon bala nga ginahapayhapay sang hangin? 8 Ano bala ang ginkadto ninyo nga tan-awon? Isa bala ka tawo nga nagabayu sing malahalon? Ina nga sahi sang mga tawo nagapuyo sa mga palasyo! 9 Sugiri ninyo ako, ano gid bala ang inyo ginkadto nga tan-awon? Isa bala ka propeta? Huo, nagasiling ako sa inyo, kag labaw pa sa isa ka propeta ang inyo nakita. 10 Kay si Juan amo ang ginasiling sini nga kasulatan: ‘Yari ang akon manugbalita, siling sang Dios; ipadala ko sia nga magauna sa imo kag magaaman sang imo alagyan.’ 11 Dumdoma ninyo ini! Sa mga nagkalatawo wala na sing may magdaku pa sa kay Juan Bautista. Pero ang labing diutay sa Ginharian sang langit daku pa sa iya. 12 Sugod sang pagwali ni Juan Bautista tubtob karon ang Ginharian sang langit nag-antos sa mapintas nga mga paghingabot, kag ginaagaw ini sang mga tawo sa pakusog. 13 Ang tanan nga mga propeta, kag ang Kasugoan ni Moises nagpanagna nahanungod sang Ginharian sang langit tubtob sa panahon ni Juan. 14 Kon patihon ninyo ang ila mensahi, si Juan amo si Elias nga gintagna nga magakari. 15 Gani, magpamati kamo kon may dulonggan kamo! 16 “Karon, sa ano ko bala ipaanggid ang mga tawo sini nga panahon? Kaangay sila sang mga kabataan nga nagapinungko didto sa tiyendahan kag nagasinggitanay, 17 ‘Nagtukar kami sa inyo sing plawta, pero wala kamo magsaot! Nagpanalambiton kami, pero wala man kamo maghibi!’ 18 Nagkari si Juan nga nagapuasa kag wala nagainom sing bino, kag nagsiling sila, ‘Ginagamhan sia sang yawa!’ 19 Ang Anak sang Tawo nagkari nga nagakaon kag nagainom, kag nagsiling sila, ‘Tan-awa ninyo ini nga tawo! Palakaon sia kag palainom sing bino, kag amigo sang mga manugsokot sang buhis kag sang mga makasasala!’ Pero ang kaalam sang Dios mapamatud-an paagi sa iya mga binuhatan.” 20 Dayon ginpangbasol ni Jesus ang mga banwa sa diin naghimo sia sang kalabanan sang iya mga milagro kay ang mga tawo didto wala maghinulsol sang ila mga sala. 21 “Kailo ka man Corazin! Kailo ka man Betsaida! Kay kon ang mga milagro

nga ginhimo sa inyo ginhimo sa Tiro kag Sidon, dugay na kuntani ang mga tawo didto nagbayu sang sako kag nagbutang sing abo sa ila ulo sa pagpakita nga nagbiya sila sa ila mga sala! 22 Gani dumdoma ninyo nga sa Adlaw sang Paghukom, sobra pa ang silot nga inyo pagabatunon sang sa Tiro kag Sidon. 23 Kag ikaw man Capernaum luyag ka bala nga bayawon pa langit? Itagbong ka sa impiyerno! Kay kon ang mga milagro nga nahimo sa imo ginhimo sa Sodoma, kuntani ang Sodoma ara pa tubtob karon! 24 Gani, dumdoma ninyo nga sa Adlaw sang Paghukom sobra pa ang silot nga batunon mo sang sa Sodoma!” 25 Sa sadto nga tion si Jesus nagsiling, “O Amay, Ginoo sang langit kag duta! Nagapasalamat ako sa imo tungod kay ginpahayag mo sa mga di-maalam, ang ginlipdan mo sa mga maalam kag may mataas nga tinun-an. 26 Huo, O Amay, kay amo ini ang imo nahamut-an. 27 “Ang akon Amay nagtugyan sa akon sang tanan nga butang. Wala sing nakakilala sa Anak luas ang Amay, kag wala man sing nakakilala sa Amay luas ang Anak kag ang bisan sin-o nga luyag ipahayag sang Anak ang Amay. 28 “Kari kamo sa akon, tanan kamo nga ginabudlayan kag ginabug-atan, kag papahuwayon ko kamo. 29 Itakod ang akon gota sa inyo kag magtuon kamo sa akon, kay ako malulo kag mapainuboson sing tagipusoon, kag makapahuway kamo. 30 Ang akon gota mahapos, kag ang akon karga mamag-an.”

12:1 Isa sadto ka tion sa Adlaw nga Inugpahuway, si Jesus nag-agi sa tunga sang kaumhan sang trigo. Ginutom ang iya mga gintuton-an, gani nagpangutol sila sang mga uhay kag ginkaon. 2 Sang makita ini sang mga Fariseo nagsiling sila kay Jesus, “Tan-awa bala, ang ginhimo sang imo mga gintuton-an batok sa Kasugoan sa Adlaw nga Inugpahuway!” 3 Si Jesus nagsabat, “Wala gid bala ninyo mabasahi ang ginhimo ni David sang sia kag ang iya mga kaupdanan ginutom? 4 Nagsulod sia sa balay sang Dios, kag ginkaon niya upod sang iya mga tinawo ang tinapay nga nahalad sa Dios, bisan pa batok sa Kasugoan para sa ila ang pagkaon sadto nga tinapay. Kay yadto nga tinapay para lamang sa mga pari. 5 Kag wala man bala ninyo mabasahi sa Kasugoan ni Moises nga sa Adlaw nga Inugpahuway, ang mga pari sa templo nagalapas sang Kasugoan sa tagsa

ka Adlaw nga Inugpahuway, pero wala man sila makasala? 6 Nagasiling ako sa inyo, may yari diri nga daku pa sa templo. 7 Kon inyo lamang nahibaluan kon ano ang kahulogan sini nga kasulatan, ‘Indi mga halad nga sapat ang luyag ko, kundi ang pagkaluoy,’ wala ninyo kuntani paghukmi ang mga wala sing sala. 8 Kay ang Anak sang Tawo amo ang Ginoo sang Adlaw nga Inugpahuway.” 9 Naghalin si Jesus sadto nga duog kag nagsulod sa isa sang ila mga sinagoga. 10 May isa ka tawo didto nga naitus ang iya kamot, kag may mga tawo man didto nga luyag magsumbong kay Jesus tungod sang iya mga ginahimo. Gani nagpamangkot sila sa iya, “Tugot bala sa aton Kasugoan ang pagpamulong sa Adlaw nga Inugpahuway?” 11 Si Jesus nagsabat, “Kon ang isa sa inyo may karnero nga nahulog sa madalom nga buho sa Adlaw nga Inugpahuway, ano bala ang himuon niya? Indi bala niya pagkuhaon ini sa buho? 12 Ang tawo labi pa ka mahal sang sa Karnero! Gani ang aton Kasugoan nagatugot sa paghimo sing maayo bisan pa sa Adlaw nga Inugpahuway.” 13 Dayon nagsiling si Jesus sa tawo, “Untaya ang imo kamot.” Iya ini gin-untay kag nag-ayo subong sang pihak niya nga kamot. 14 Ang mga Fariseo naglakat kag naghimbon sila sa pagpatay kay Jesus. 15 Sang mahibaluan ini ni Jesus, naghalin sia sa sadto nga duog kag ginsunod sia sang madamo nga mga tawo. Gin-ayo niya ang tanan nga masakiton, 16 kag ginpaandaman nga indi sila magpanugid bisan kay sin-o nahanungod sa iya, 17 agod matuman ang ginsiling ni Isaias nga propeta: 18 “Yari ang akon alagad Nga akon ginpili, Siling sang Dios, Ang akon hinigugma Nga sa iya nahamuot ako. Ang akon espiritu ibutang ko sa iya, Kag sia magapahibalo Sang akon paghukom Sa mga kapungsoran. 19 Pero indi sia magbais Ukon magsinggit, Ukon mabatian ang iya hambal Sa mga dalan. 20 Indi sia magbali Bisang sang luma na nga tigbaw, Ukon magpatay sang nagapiraw nga suga, Tubtob nga magapangibabaw Ang katarungan, 21 Kag ang tanan nga mga tawo Magasalig sa iya.” 22 Dayon may mga tawo nga nagdala kay Jesus sang isa ka tawo nga bulag kag apa nga ginagamhan sang yawa. Gin-ayo ni Jesus ini nga tawo, sa bagay nga makahambal kag makakita na sia. 23 Natingala gid ang madamo nga mga tawo kag nagpamangkot, “Sia ayhan ang kaliwat ni David?” 24 Sang

pagkabati sini sang mga Fariseo nagsiling sila, “Ginatabog niya ang mga yawa tungod kay si Beelzebul nga pangulo sang mga yawa naghatag sa iya sing gahom sa paghimo sini.” 25 Si Jesus nakahibalo sang ila panghunahona, gani nagsiling sia sa ila, “Kon ang mga pumoluyo sang isa ka pungsod nagabinahinbahinay kag nagailinaway, ina nga pungsod malaglag. Kon ang mga pumoluyo sang isa ka banwa ukon mga katapo sang isa ka panimalay nagabinahinbahinay kag nagailinaway, ina nga banwa ukon panimalay magabuloblag. 26 Gani kon ang mga ginsakpan ni Satanas magbinahinbahinay kag mag-ilinaway, ang iya ginharian indi makatindog! 27 Nagasiling kamo nga ako nagatabog sang mga yawa tungod sang gahom nga ginhatag sa akon ni Beelzebul. Karon sin-o bala ang nagahatag sing gahom sa inyo mga sumolunod sa pagtabog sa ila? Ang inyo mga sumolunod amo man ang nagapamatuod nga sayop gid kamo! 28 Ang Espiritu sang Dios amo ang naghatag sa akon sing gahom sa pagtabog sang mga yawa, kag ini nagapamatuod nga ang Ginharian sang Dios nag-abot na sa inyo. 29 “Wala sing may makasulod sa balay sang makusog nga tawo sa pagkuha sang iya pagkabutang luas kon iya anay gapuson ang makusog nga tawo; dayon sarang na sia makapanguha sa amo nga balay. 30 “Ang wala nagaapin sa akon batok sa akon; ang wala nagatipon upod sa akon nagapaaplaag. 31 Gani, nagasiling ako sa inyo nga mapatawad sa mga tawo ang bisan ano nga sala kag malain nga ila ginapanghambal, pero indi mapatawad ang bisan sin-o nga maghambal sing malain batok sa Espiritu Santo. 32 Ang bisan sin-o nga maghambal batok sa Anak sang Tawo mapatawad, pero ang bisan sin-o nga maghambal batok sa Espiritu Santo indi mapatawad, bisan pa karon ukon sa palaabuton.” 33 “Kon luyag mo ang maayo nga bunga, magtanom ka sing maayo nga kahoy; kon indi maayo ang kahoy nga imo gintanom indi man maayo ang iya bunga. Kay ang kahoy makilala sa iya bunga. 34 Kamo nga mga kaliwat sang man-og, paano bala ang paghambal ninyo sing maayo nga mga butang, kay kamo malaut? Kay halin sa kabuganaan sang tagipusoon nagahambal ang baba. 35 Ang maayo nga tawo nagapagwa sing maayo gikan sa mga tinago niya nga maayo; ang tawo nga malaut nagapagwa sang malaut gikan sa mga tinago niya nga malaut. 36

“Kag ako nagasiling sa inyo: sa Adlaw sang Paghukom ang tagsatagsa magapanabat sang tagsa ka pulong nga wala sing pulos nga ginhambal niya. 37 Kay sa imo mga pulong pagahukman ka, sa paghilway ukon sa pagkondenar sa imo.” 38 Dayon may mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo nga nagsiling kay Jesus, “Manunodlo, luyag kami makakita sa imo nga nagahimo sing milagro.” 39 Si Jesus nagsabat, “Daw ano kalaut kag di-diosnon sang mga tawo karon nga panahon! Nagapangayo bala kamo sa akon sing milagro? Wala sing milagro nga ihatag sa inyo luas sang milagro nga natabo sa kay Jonas nga propeta. 40 Subong nga si Jonas nagpabilin didto sa tiyan sang daku nga isda sa sulod sing tatlo ka adlaw kag tatlo ka gab-i, subong man ang Anak sang Tawo magapabilin sa kadadalman sang duta sa sulod sing tatlo ka adlaw kag tatlo ka gab-i. 41 Sa Adlaw sang Paghukom ang mga tawo sa Ninive magasumbong sa inyo tungod kay naghinulsol sila sang ila mga sala sang pagkabati nila kay Jonas nga nagawali. Karon may isa diri nga labaw pa kay Jonas! 42 Sa Adlaw sang Paghukom ang Rayna sa Bagatnan magasumbong sa inyo, tungod kay nagkari sia halin pa sa malayo gid nga lugar sa pagpamati sang kaalam ni Salomon kag yari karon nagasiling ako sa inyo, may isa diri nga labaw pa kay Salomon!” 43 “Kon ang malaut nga espiritu maggwa sa isa ka tawo, nagapanglugayawan sia sa mamala nga mga duog nga wala sing tubig sa pagpangita sing palahuwayan. Kon wala sia sing may makita, 44 nagasiling sia sa iya kaugalingon, ‘Mabalik ako sa akon ginhalinan.’ Sa pagbalik niya, iya nakita nga ang iya ginhalinan wala sing may nagapuyo, matinlo kag nahimos na. 45 Dayon magalakat sia kag manghagad sang pito ka espiritu nga mas malaut pa sa iya. Magasulod sila kag magaestar sa sadto nga tawo. Gani, ini nga tawo magamalaut pa gid sang sa una niya nga kahimtangan. Amo man ini ang mahanabo sa malaut nga mga tawo karon nga panahon.” 46 Nagahambal pa si Jesus sa mga tawo, sang mag-abot ang iya iloy kag mga utod nga lalaki. Naghulat sila sa gwa kag nagpangabay nga makapakighambal sa iya. 47 Gani ang isa sa mga tawo didto nagsiling kay Jesus, “Yara sa gwa nagahulat ang imo iloy kag mga utod nga lalaki. Luyag sila magpakighambal sa imo.” 48 Si Jesus nagsabat, “Sin-o bala ang akon iloy? Sin-o bala ang akon mga utod?” 49

Dayon gintudlo niya ang iya mga gintuton-an kag nagsiling, “Tan-awa ninyo, yari ang akon iloy kag mga utod. 50 Kay ang bisan sin-o nga nagatuman sang kabubot-on sang akon Amay sa langit amo ang akon utod nga lalaki, utod nga babayi, kag akon iloy.”

13:1 Sa amo man nga adlaw naggwa si Jesus sa balay kag nagkadto sa higad sang linaw, kag nagpungko sia didto sa pagpanudlo. 2 Tungod kay gintipunan sia sang madamo nga mga tawo, nagsakay sia sa sakayan kag nagpungko didto, samtang ang mga tawo nagtilindog sa higad sang linaw. 3 Madamo nga mga butang ang gintudlo ni Jesus sa ila paagi sa mga palaanggiran nga subong sini: “May isa ka tawo nga naglakat sa pagsab-og. 4 Sang pagsab-og niya sang binhi, ang iban nagtupa sa dalan, kag ang mga pispis nagdapo kag nagtuka sini. 5 Ang iban nagtupa sa batuhon nga mga duog, sa diin hapaw lamang ang duta. Sa wala lang madugay nag-ulhot ang binhi tungod kay manabaw ang duta. 6 Sang udto na ang adlaw, nalayong ang bag-ong tubo nga binhi, kag tungod kay indi gid madalom ang gamot sini, ang tanom madali nga nalaya. 7 Ang iban nga binhi nagtupa sa mga talungon, kag ang talungon nagtubo kag naglumos sang tanom. 8 Pero ang iban nga binhi nagtupa sa maayo nga duta kag namunga: ang iban sini nagpatubas sang 100 ka pilo, ang iban sini 60 kag ang iban sini 30.” 9 Kag si Jesus nagsiling, “Gani, magpamati kamo kon may dulonggan kamo!” 10 Dayon ang mga gintuton-an nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot sa iya, “Ngaa nagahambal ka sa mga tawo paagi sa mga palaanggiran?” 11 Si Jesus nagsabat, “Ang paghibalo sang mga tinago sang Ginharian sang langit ginhatag sa inyo kag indi sa ila. 12 Kay ang tawo nga may iya pagahatagan pa gid, agod nga magsulobra ang iya; pero ang wala iya bisan ang diutay nga yara sa iya pagakuhaon pa. 13 Naghambal ako sa ila paagi sa mga palaanggiran, tungod kay nagatulok sila pero indi makakita, kag nagapamati sila pero indi makabati ukon makahangop. 14 Gani natuman sa ila ining tagna ni Isaias: ‘Magapamati lang kamo nga pamati, Pero indi kamo makahangop, Magatulok lang kamo nga tulok, Pero indi kamo makakita. 15 Kay ini nga mga tawo matig-a sing ulo, Gintakpan nila ang ila mga dulonggan, Kag ginpiyong

nila ang ila mga mata. Kay kon indi nila paghimuon ini, Basi makakita ang ila mga mata, Makabati ang ila mga dulonggan Makahangop ang ila mga panghunahona Kag magaliso sila sa akon, Siling sang Dios, Kag ako magaayo sa ila.’ 16 “Kamo inyo bulahan gid! Kay ang inyo mga mata makakita kag ang inyo mga dulonggan makabati. 17 Dumdoma ninyo ini! Madamo nga mga propeta kag mga tawo sang Dios ang naghandom sa pagtan-aw sang inyo nakita, pero indi sila makakita, kag luyag magpamati sa inyo ginapamatian pero wala sila iya makabati.” 18 “Gani, pamatii ninyo kag tun-i kon ano ang kahulogan sang palaanggiran nahanungod sang manugsab-og. 19 Ang mga nagapamati sang mensahi nahanungod sang Ginharian pero wala makahangop, kaangay sila sang binhi nga nagtupa sa alagyan. Nagaabot ang Yawa kag nagaagaw sang ginsab-og sa ila tagipusoon. 20 Ang binhi nga nagtupa sa batuhon nga duta amo ang mga nagapamati kag nagabaton sing malipayon sang pulong. 21 Pero wala ini nagatudok kag nagadugay sa ila. Gani kon mag-abot ang kapipit-an ukon paghingabot tungod sang mensahi nagabiya sila gilayon. 22 Ang binhi nga nagtupa sa mga talungon amo ang nagapamati sang mensahi, pero ang mga palaligban sang pangabuhi, kag ang paghigugma sang manggad nagalumos sang mensahi, kag wala ini nagapamunga. 23 Ang binhi nga nagtupa sa maayo nga duta, amo ang mga nagapamati sang mensahi kag nagahangop sini. Nagapatubas sila sing 100 ka pilo, ang iban 60 ka pilo, kag ang iban 30 ka pilo.” 24 Si Jesus nagsugid sa ila sing isa naman ka palaanggiran, “Ang Ginharian sang langit kaangay sang isa ka tawo nga nagsab-og sang maayo nga binhi sa iya uma. 25 Isa ka gab-i, sang nagakatulog ang mga tawo, nag-abot ang iya kaaway kag ginsab-ugan man sang bugang ang iya uma kag naglakat. 26 Sang nagtubo ang tanom, kag nagpamunga, ang mga bugang nagtubo man. 27 Ang mga sulogun sang tawo nagkadto sa iya kag nagsiling, ‘Sir, maayo nga binhi ang imo ginsab-og sa imo nga uma, pero diin bala maghalin ining mga bugang?’ 28 Nagsabat sia, ‘Ginsab-og ini sang kaaway.’ Nagpamangkot sila, ‘Luyag mo bala nga panggabuton namon ang mga bugang?’ 29 Nagsabat sia, ‘Indi lang, kay basi may magabot man kamo nga mga trigo kaupod sa mga bugang. 30 Pabay-i lang ninyo anay nga magpamuhi ang mga bugang kag

ang mga trigo tubtob sa tig-alani, kay kon tig-alani na singganon ko ang mga mangangani: Gabuta anay ninyo ang mga bugang, bugkosa ini kag idap-ong sa kalayo. Dayon tipuna ninyo ang trigo kag isulod sa akon tambubo.’ ” 31 Si Jesus nagsugid sa ila sing isa naman ka palaanggiran, “Ang Ginharian sang langit kaangay sang binhi sang mostasa, nga ginkuha sang isa ka tawo kag ginpanggas sa iya uma. 32 Ini labing diutay sa tanan nga binhi, pero kon magtubo ini magataas sia sa tanan nga kahuykahoy kag mangindaku nga kahoy, sa bagay nga ang mga pispis nagadapo kag nagapugad sa iya mga sanga.” 33 Si Jesus nagsugid sa ila sing isa pa gid ka palaanggiran, “Ang Ginharian sang langit kaangay sang lebadora. Ginakuha ini sang isa ka babayi kag ginalamas sa tatlo ka sukob nga arina, tubtob nga maghabok ang bug-os nga linamas.” 34 Si Jesus naggamit sang mga palaanggiran sa pagtudlo sini nga mga butang sa mga tawo. Wala sia sing may ginhambal sa ila nga indi paagi sa palaanggiran. 35 Ginhimo niya ini agod matuman ang ginsiling sang propeta: “Magahambal ako sa ila Paagi sa mga palaanggiran, Magasugid ako sang mga butang Nga wala pa mahibal-i Halin sa pagtuga sang kalibutan.” 36 Dayon ginbayaan ni Jesus ang mga tawo kag nagsulod sia sa balay. Ang iya mga gintuton-an nagpalapit sa iya kag nagsiling, “Sugiri kami kon ano ang kahulogan sang palaanggiran nahanungod sang mga bugang.” 37 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ang tawo nga nagsab-og sang maayo nga binhi amo ang Anak sang Tawo. 38 Ang uma amo ang kalibutan. Ang maayo nga binhi amo ang mga anak sang Ginharian, kag ang mga bugang amo ang mga anak sang Yawa. 39 Ang kaaway nga nagsab-og sang bugang amo si Satanas. Ang tig-alani amo ang katapusan sang panahon, kag ang mga mangangani amo ang mga anghel. 40 Subong nga ang mga bugang gintipon kag ginsunog sa kalayo, amo man ang mahanabo sa katapusan sang panahon. 41 Ang Anak sang Tawo magapadala sang iya mga anghel kag ila pagatipunon kag pagapagwaon sa iya Ginharian ang tanan nga nanginkabangdanan sang pagpakasala, kag ang tanan nga nagahimo sing malaut. 42 Kag ini sila ihaboy sa nagadabadaba nga kalayo, sa diin magahibi sila kag magabagrot sang ila mga ngipon. 43 Dayon ang mga matarong magasilak subong sang

adlaw sa Ginharian sang ila Amay. Gani, magpamati kamo kon may dulonggan kamo!” 44 “Ang Ginharian sang langit kaangay sang manggad nga ginlubong sa uma. Nasapwan ini sang isa ka tawo kag iya liwat gintampukan. Sa daku nga kalipay naglakat sia kag ginbaligya niya ang tanan niya nga mga pagkabutang, kag nagbalik sa pagbakal sadto nga uma.” 45 “Subong man, ang Ginharian sang langit kaangay sang isa ka negosyante nga nagpangita sang malahalón nga perlas. 46 Sang pagkakita niya sang isa ka perlas nga malahalón, naglakat sia kag ginbaligya niya ang tanan niya nga mga pagkabutang kag ginbakal ang perlas.” 47 “Subong man, ang Ginharian sang langit kaangay sang isa ka sahid nga ginladlad sa dagat, kag nagakuha sang sarisari nga mga isda. 48 Sang puno na ang sahid ginbutong ini sang mga mangingisda pa higad kag naglingkod sila sa pagpili sang mga isda. Ang mga maayo ginsulod sa batulang kag ang mga malain ginpilak. 49 Manginsubong man ini sa katapusan sang panahon. Ang mga anghel sang Dios magakari kag magapain sang malaut nga mga tawo sa mga matarong, 50 kag ang mga malaut ila itagbong sa kalayo nga nagadabadaba. Didto magahinibi sila kag magabagrot sang ila mga ngipon.” 51 Si Jesus nagpamangkot sa ila, “Nahangpan bala ninyo ini tanan?” Nagsabat sila, “Huo.” 52 Gani si Jesus nagsiling, “Ini nagakahulogan, nga ang tagsa ka manunodlo sang Kasugoan nga nangingintuton-an sang Ginharian sang langit kaangay sang tag-iya sang balay nga nagakuha sang bag-o kag daan nga mga butang sa iya talaguan.” 53 Sa tapos si Jesus makahambal sini nga mga palaanggiran, 54 nagpauli sia sa iya kaugalingon nga banwa. Nagpanudlo sia sa ila sinagoga, kag ang mga nakabati sa iya natingala. Nagpamangkot sila, “Diin bala ini sia nagkuha sining pinasahi nga kaalam kag ngaa makahimo sia sining mga milagro? 55 Indi bala sia ang anak sang panday? Indi bala si Maria ang iya iloy, kag ang iya mga utod amo sanday Santiago, Jose, Simon kag Judas? 56 Indi bala ang iya mga utod nga babayi nagapuyo diri? Diin bala niya ginkuha ini tanan?” 57 Gani indi sila magpati sa iya. Si Jesus nagsiling sa ila, “Ang propeta ginatahod kag ginapati bisan diin, luas lamang sa iya kaugalingon nga banwa kag sa iya panimalay.” 58 Wala sia maghimo didto sing madamo nga mga milagro tungod sang ila pagkadimatinuohon.

14:1 Sa sadto nga tion si Herodes nga pangulo sang Galilea nakabati nahanungod kay Jesus. 2 Nagsiling sia sa iya mga opisyales, “Ini sia amo si Juan Bautista nga nabanhaw. Tungod sini may gahom sia sa paghimo sang mga milagro.” 3 Kay ginpadakop ni Herodes si Juan, ginpusasan sia kag ginsulod sa bilangguan. Ginhimo niya ini tungod kay Herodias nga asawa ni Felipe nga iya utod. 4 Kay si Juan Bautista nagsiling kay Herodes, “Batok sa kasugoan ang imo pagpuyo upod sina nga babayi!” 5 Ipapatay kuntani ni Herodes si Juan, ugaling nahadlok sia sa mga Judio tungod kay ginakabig nila nga sia isa ka propeta. 6 Sa kaadlawan ni Herodes, ang anak nga babayi ni Herodias nagsaot sa atubangan sang mga bisita sa bagay nga nakunyag gid si Herodes. 7 Tungod sini nagsiling sia, “Nagasumpa ako nga bisan ano ang imo pangayuon sa akon ihatag ko sa imo!” 8 Sa sudyot sang iya iloy nagsiling sia kay Herodes, “Ihatag sa akon karon gid ang ulo ni Juan Bautista nga nabutang sa bandihado!” 9 Si Herodes nagkasubo, pero tungod sang iya sinumpaang sa atubangan sang madamo nga mga bisita nga kaupod niya sa lamisa nagsugo sia nga tumanon ang pangayo sang lin-ay. 10 Gani ginpapugotan niya si Juan sa bilangguan. 11 Ang ulo gindala nga natungtong sa bandihado kag ginhatag sa lin-ay kag iya ini gindala sa iya iloy. 12 Karon nag-abot ang mga gintuton-an ni Juan, ila ginkuha ang bangkay kag ginlubong. Dayon naglakat sila kag ginsugiran si Jesus. 13 Sang pagkabati sini ni Jesus, naghaling sia sadto nga duog nga nagsakay sa sakayan kag nagkadto sa isa ka baw-ing nga duog nga isahanon lang. Sang nahibal-an ini sang mga tawo sa nagkalainlain nga banwa, nag-apas sila kay Jesus nga nagalakat lang. 14 Sang pagtakas ni Jesus, nakita niya ang madamo nga mga tawo. Naluoy gid sia sa ila kag gin-ayo niya ang ila mga masakiton. 15 Sang sirom na, ang iya mga gintuton-an nagpalapit sa iya kag nagsiling, “Madulom na kag baw-ing ini nga duog. Palakta ang mga tawo agod makabakal sila sang ila kaunon sa mga baryo palibot.” 16 Nagsabat si Jesus, “Indi na kinahanglan nga maglakat pa sila. Kamo mismo ang maghatag sa ila sing pagkaon.” 17 Nagsabat sila, “Wala gid kami diri sing pagkaon, kundi lima gid lang ka bilog nga tinapay kag duha ka isda.” 18 Nagsiling si Jesus, “Dalha ninyo ina diri sa akon.” 19 Ginsugo niya ang

mga tawo nga maglingkod sa hilamon. Dayon iya ginkuha ang lima ka bilog nga tinapay kag duha ka isda, nagtangla sa langit kag nagpasalamat sa Dios. Ginpamihakpihak niya ang tinapay kag ginhatag niya sa iya mga gintuton-an, kag ginhatag ini sang mga gintuton-an sa mga tawo. 20 Ang tagsatagsa nagkaon kag nabusog. Dayon gintipon sang mga gintuton-an ang nabilin kag dose pa ka alat ang napuno. 21 Ang mga nagkalaon mga 5,000 ka mga lalaki, wala labot ang mga babayi kag mga kabataan. 22 Dayon ginsugo ni Jesus ang iya mga gintuton-an sa pagsakay sa ila sakayan kag sa pag-una sa tabok sang linaw, samtang ginpapauli niya ang mga tawo. 23 Sang mapalakat na niya ang mga tawo nagtaklad sia sa isa ka bakulod sa pagpangamuyo. Sang gab-i isahanon na lang sia didto. 24 Sa amo nga tion, ang sakayan didto na sa tunga sang linaw nga ginabulobalinsay sang mga balod, kay sumpung ang hangin. 25 Sang kaagahon na, si Jesus nag-apas sa ila nga nagalakat sa ibabaw sang tubig. 26 Sang makita sang mga gintuton-an nga nagalakat sia sa ibabaw sang tubig, kinulbaan gid sila kag nagsinggit, “Bagat!” 27 Sa gilayon si Jesus nagsiling sa ila, “Magpakaisog kamo! Ako ini. Indi kamo magkahadlok!” 28 Dayon si Pedro nagsiling, “Ginoo, kon ikaw ina, pakadtoa ako sa imo nga nagalakat sa ibabaw sang tubig.” 29 Si Jesus nagsiling, “Kari ka!” Gani nagpanaog si Pedro sa sakayan kag naglakat sa tubig pakadto kay Jesus. 30 Sang matalupangdan niya nga mabaskog ang hangin, hinadlukan sia kag nag-amat-amat sia lugdang sa tubig. Nagsinggit sia, “Ginoo, tabangi ako!” 31 Sa gilayon gindawhat sia ni Jesus kag gin-uyatan nga nagsiling, “Kadiutay sang imo pagtuo! Ngaa bala nagapangduhadoha ka?” 32 Nagbalik sila nga duha sa sakayan, kag naglinaw. 33 Ang mga gintuton-an sa sakayan nagsimba kay Jesus kag nagsiling, “Matuod gid nga ikaw ang Anak sang Dios!” 34 Nagtabok sila sa linaw kag nagdungka sa Genezaret, 35 sa diin si Jesus nakilala sang mga tawo. Gani ginpahibalo nila ang mga tawo sa palibot nga mga duog, kag gindala nila kay Jesus ang tanan nga mga masakiton. 36 Nagpangayo sila nga kon mahimo ang mga masakiton makatandog bisan sa sidsid lang sang iya bayu, kag ang tanan nga nakatandog sini nag-ayo.

15:1 May mga Fariseo kag mga manunodlo sang Kasugoan halin sa Jerusalem nga nagkadto kay Jesus kag namangkot, 2 “Nгаа bala nga ang imo mga gintuton-an wala nagatuman sang mga pagtulon-an nga ginpaalinton sang aton mga katigulangan? Wala sila nagapanghinaw sang ila kamot suno sa kinabatasan kon magkaon sila!” 3 Si Jesus nagsabat, “Kag ngaa man nga ginalapas ninyo ang sugo sang Dios kag ginasunod ang inyo kaugalingon nga pagtulon-an nga ginpaalinton sa inyo? 4 Kay ang Dios nagsiling, ‘Tahura ang imo amay kag iloy,’ kag ‘Ang bisan sin-o nga nagapakamalaut sang iya amay kag iloy dapat patyon.’ 5 Pero kamo nagatudlo nga kon ang tawo may inugbulig sa iya amay kag iloy, kag magsiling sia, ‘Ini iya sang Dios,’ 6 indi na sia dapat magbulig sa iya amay kag iloy. Ginapakawalay pulos ninyo ang pulong sang Dios tungod sa inyo pagtuman sang mga pagtulon-an nga ginpaalinton sa inyo. 7 Mga salimpapaw! Matuod gid ang gintagna ni Isaias nahanungod sa inyo! 8 ‘Ini nga mga tawo, siling sang Dios, Nagapadungog sa akon Sa ila lamang mga pulong, Pero ang ila tagipusoon Malayo gid sa akon. 9 Wala sing pulos Ang ila pagsimba sa akon, Kay nagapanudlo sila Sang mga kasugoan Nga iya sang tawo, Nga daw iya sang Dios!’ ” 10 Gintawag ni Jesus ang mga tawo kag nagsiling sa ila, “Pamatii kag hangpa ninyo! 11 Indi ang nagasulod sa baba sang tawo ang nagadagta sa iya, kundi ang nagagwa sa iya baba amo ang nagadagta sa iya.” 12 Dayon ang iya mga gintuton-an nagpalapit sa iya kag nagsiling, “Nahibal-an mo bala nga ang mga Fariseo nasaklaw sang imo ginsiling?” 13 Si Jesus nagsabat, “Ang tagsa ka tanom nga wala gintanom sang akon langitnon nga Amay pagagabuton. 14 Pabayai sila! Mga bulag sila nga manugtoytoy, kag kon ang bulag magtuytoy sa isa ka bulag, sila nga duha mahulog sa kanal.” 15 Si Pedro nagsiling, “Sugiri kami sang kahulogan sini nga palaanggiran.” 16 Si Jesus nagsiling sa ila, “Wala gid kamo sing kinalis sa iban! 17 Wala bala kamo makatalupangod nga ang bisan ano nga nagasulod sa baba sang tawo nagakadto sa iya tiyan kag ginapagwa sa lawas? 18 Pero ang mga pulong nga nagagwa sa baba nagahalin sa tagipusoon, kag amo ina ang nagadagta sa tawo. 19 Kay sa tagipusoon sang tawo nagagikan ang malaut nga mga

panghunahona: ang pagpatay, ang pagpanginbabayi ukon pagpanginlalaki, ang pagpakighilawas, ang pagpangawat, ang pagbutig, kag ang pagpasipala sa iban. 20 Ini nga mga butang amo ang nagadagta sa tawo. Pero indi madagtaan ang tawo kon magkaon sia nga wala makapanghinaw sang iya mga kamot.” 21 Naghalin si Jesus sa sadto nga duog kag nagkadto sa kadutaan malapit sa mga siyudad sang Tiro kag Sidon. 22 May isa ka babayi nga taga-Canaan nga nagapuyo didto, nga nagpalapit sa iya nga nagasinggit, “Sir, kaliwat ni David! Kaluoyi ako! Ang akon anak nga babayi ginagamhan sang yawa kag malubha ang iya kahimtangan.” 23 Pero si Jesus wala gid magsabat sa iya. Ang iya mga gintuton-an nagpalapit sa iya kag nagpangabay gid nga nagasiling, “Pahalina sia! Nagasunodsunod sia sa aton kag nagagahod!” 24 Dayon si Jesus nagsabat, “Ako ginpadala para lamang sa nadula nga mga karnero sang Israel.” 25 Dayon nagkadto ang babayi sa iya atubangan kag nagluhod nga nagasiling, “Sir, buligi ako!” 26 Nagsabat si Jesus, “Indi nagakabagay nga kuhaon ang pagkaon sang mga kabataan kag ihaboy sa mga ido.” 27 Nagsabat sia, “Matuod ina, Sir, pero bisan ang mga ido nagakaon sang usik nga nagakalahulog sa lamisa sang ila mga agalon.” 28 Dayon nagsabat si Jesus sa iya, “Babayi, kadaku sang imo pagtuo! Matuman ang imo ginapangabay suno sa imo luyag.” Sa amo gid nga tion nag-ayo ang iya anak nga babayi. 29 Naghalin si Jesus sa sadto nga duog kag nagkadto sa higad sang Linaw sang Galilea. Nagtaklad sia sa isa ka bakulod kag naglingkod didto. 30 Nagkadto sa iya ang madamo nga mga tawo nga nagadala sang mga piang, mga bulag, mga pingkaw, mga apa, kag sang madamo pa nga mga masakiton, kag ila ginbutang sa atubangan ni Jesus, kag gin-ayo niya sila. 31 Ang mga tawo natingala sang ila makita nga ang mga apa makahambal, ang mga pingkaw makauntay sang ila mga kamot, ang mga piang makalakat, ang mga bulag makakita; kag gindayaw sang mga tawo ang Dios sang Israel. 32 Gintawag ni Jesus ang iya mga gintuton-an kag nagsiling sa ila, “Naluoy ako sa sini nga mga tawo, kay tatlo na ini ka adlaw ang ila pag-upod sa akon, kag karon nawad-an na sila sing kalan-on. Indi ako luyag nga magpauli sila nga wala makakaon, kay basi magkalalipong sila sa dalanon.” 33 Ang mga gintuton-an nagpamangkot sa

iya, “Diin bala kita mangita sing pagkaon diri sa desierto nga makaigo para sa sini nga kadamuon sang mga tawo?” 34 Ginpamangkot sila ni Jesus, “Pila bala ka bilog ang inyo tinapay?” Nagsabat sila, “Pito ka bilog nga tinapay kag pila lang ka bilog nga magamay nga mga isda.” 35 Ginsugo niya ang mga tawo nga magpungko sa duta. 36 Dayon ginkuha niya ang pito ka bilog nga tinapay kag ang mga isda, kag sang nakapasalamat sia sa Dios, ginpamihakpihak niya ini kag ginhatag sa mga gintuton-an, kag ang mga gintuton-an naghatag sini sa mga tawo. 37 Ang tanan nagkaon kag nabusog. Gintipon sang mga gintuton-an ang nabilin kag pito pa ka alat ang napuno. 38 Ang kadamuon sang mga tawo nga nagkalaon 4,000 ka mga lalaki luas sa mga babayi kag mga kabataan. 39 Ginpapauli ni Jesus ang mga tawo, nagsakay sia sa sakayan kag nagdungka sa Magadan.

16:1 May mga Fariseo kag mga Saduceo nga nagpalapit kay Jesus. Buot nila tilawan sia, gani nagpangayo sila kay Jesus sang isa ka milagro sa pagpakita nga may gahom sia halin sa Dios. 2 Pero si Jesus nagsabat, “Kon magtunod ang adlaw nagasiling kamo, ‘Magaayo ang tiyempo, kay ang langit mapula.’ 3 Kag kon aga nagasiling kamo, ‘Magaulan, kay ang langit mapula kag magal-om.’ Sa inyo pagtan-aw sa langit makahibalo kamo kon magaulan ukon magainit, pero indi kamo makahangop sang kahulogan sang mga tanda sining mga panahon! 4 Daw ano kalaut kag kadi-diosnon sang mga tawo karon nga mga inadlaw. Nagapangayo bala kamo sing milagro? Wala sing milagro nga ihatag sa inyo luas sang milagro nga natabo kay Jonas.” Gani naglakat sia kag ginbayaan sila. 5 Sang pagtabok sang mga gintuton-an sa pihak sang linaw, nalipat sila sa pagdala sing tinapay. 6 Nagsiling si Jesus sa ila, “Mag-andam kag magbantay kamo batok sa lebadora sang mga Fariseo kag mga Saduceo.” 7 Kag nagbinaisay sila nga nagasiling, “Naghambal sia sini kay wala kita makadala sing tinapay.” 8 Si Jesus nga nakahibalo sang ila ginabaisan, nagpamangkot sa ila, “Ngaa bala nagabinaisay kamo tungod kay wala kamo sing tinapay? Kadiutay sang inyo pagtuo! 9 Wala pa bala kamo makahangop? Wala bala kamo makadumdom sang lima ka tinapay nga

ginpamihakpihak para sa 5,000 ka mga tawo? Pila bala ka alat ang inyo ginpuno? 10 Kag yadtong pito ka tinapay sa 4,000 ka mga tawo? Pila bala ka alat ang inyo ginpuno? 11 Wala bala kamo makahangop nga indi nahanungod sa tinapay ang ginhambal ko sa inyo? Nagsiling ako nga mag-andam kamo sa lebadora sang mga Fariseo kag mga Saduceo!” 12 Dayon nahangpan sang mga gintuton-an nga wala sia magpaandam sa ila nahanungod sa lebadora sang tinapay, kundi sa pagtulon-an sang mga Fariseo kag mga Saduceo. 13 Nagkadto si Jesus sa kadutaan sang Cesarea Filipino sa diin nagpamangkot sia sa iya mga gintuton-an, “Sin-o bala ang Anak sang Tawo suno sa mga tawo?” 14 Nagsabat sila, “May nagsiling nga si Juan Bautista. May iban nga nagsiling nga si Elias kag may iban pa gid nga nagsiling nga si Jeremias ukon iban nga mga propeta.” 15 Si Jesus nagpamangkot sa ila, “Pero suno sa inyo, sin-o bala ako?” 16 Si Simon Pedro nagsabat, “Ikaw ang Cristo, ang Anak sang Dios nga buhi.” 17 Si Jesus nagsabat, “Bulahan ka, Simon, anak ni Juan! Kay ini nga kamatuoran wala ginpahayag sa imo sang tawo, kundi sang akon Amay sa langit. 18 Kag ako nagsiling sa imo, ikaw si Pedro nga kon sayuron ‘Bato’ kag sa sini nga bato pagatukoron ko ang akon iglesia. Bisan ang gahom sang kamatayon indi makadaog sa iya. 19 Ihatag ko sa imo ang mga yabi sang Ginharian sang langit, kag kon ano ang imo ginadumilian sa duta pagadumilian man didto sa langit, kag kon ano ang imo ginatugotan sa duta pagatugotan man didto sa langit.” 20 Dayon nagpaandam si Jesus sa iya mga gintuton-an, nga indi nila pag-isugid sa kay bisan sin-o nga sia amo ang Cristo. 21 Sugod sadto nga tion naghambal si Jesus sing maathag sa iya mga gintuton-an, “Dapat ako magkadto sa Jerusalem kag mag-antos sing tama sa mga katigulangan sang mga Judio, sa pangulo nga mga pari, kag sa mga manunodlo sang Kasugoan. Pagapatyon ako, kag sa ikatlo nga adlaw pagabanhawon ako.” 22 Gindala sia ni Pedro sa uloonhan kag ginsaway, “Ginoo, ang Dios indi magtugot sini! Indi ini dapat mahanabo sa imo!” 23 Nagbalikid si Jesus kay Pedro kag gingsinganan sia, “Palayo ka sa akon, Satanas! Ginabalabagan mo ako, kay ang imo mga panghunahona iya sang tawo, kag indi iya sang Dios!” 24 Dayon si Jesus nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Ang bisan sin-o nga luyag magsunod sa akon, dapat niya

kalimtan ang iya kaugalingon, magpas-an sang iya krus kag magsunod sa akon. 25 Kay ang tawo nga buot magluwas sang iya kaugalingon nga kabuhi madula sini, pero ang tawo nga nagadula sang iya kabuhi bangod sa akon makakita sini. 26 Ano bala ang makuha sang tawo kon maangkon niya ang bug-os nga kalibutan kag madula niya ang iya kabuhi? Wala gid! Wala sing sarang mahatag ang tawo agod mabuhi sia liwat. 27 Kay ang Anak sang Tawo madali na lang magkari sa himaya sang iya Amay kaupod sa iya mga anghel, kag dayon magahatag sia sing balos sa tagsa ka tawo suno sa iya mga binuhatan. 28 Dumdoma ninyo ini! May iban diri sa inyo nga indi mapatay tubtob nga makita nila ang Anak sang Tawo nga nagakari subong Hari.”

17:1 Sang makaligad ang anom ka adlaw gindala ni Jesus si Pedro kag ang mag-utod nga si Santiago kag si Juan sa isa ka mataas nga bukid nga silahanon lang. 2 Samtang nagatulok sila, nagbalhin ang dagway ni Jesus. Ang iya guya nagsilaw subong sang adlaw, kag ang iya bayu nagputi subong sang kapawa. 3 Dayon nakita sang tatlo ka mga gintuton-an si Moises kag si Elias nga nagapakighambal kay Jesus. 4 Gani si Pedro nagsiling kay Jesus, “Ginoo, maayo gid nga yari kita diri. Kon luyag mo, mahimo ako sing tatlo ka tolda, isa para sa imo, isa para kay Moises, kag ang isa para kay Elias.” 5 Sang nagahambal pa sia, ginlikupan sila sang masilaw nga panganod, kag gikan sa panganod may isa ka tingog nga nagsiling, “Ini amo ang akon hinigugma nga Anak nga nahamut-an ko gid. Pamatii ninyo sia!” 6 Sang pagkabati sini sang mga gintuton-an, hinadlukan gid sila kag naghapa sila sa duta. 7 Ginpalapitan sila ni Jesus kag gintandog nga nagsiling, “Tindog kamo kag indi magkahadlok!” 8 Sang pagtangla nila, wala sila sing iban nga nakita, kundi si Jesus lamang. 9 Sang pagdulhog nila sa bukid, nagpaandam si Jesus sa ila nga nagsiling, “Indi kamo magpanugid bisan kay sin-o sang inyo nakita, tubtob nga ang Anak sang Tawo mabanhaw.” 10 Dayon nagpamangkot ang mga gintuton-an sa iya, “Ngaa bala nagsiling ang mga manunodlo sang Kasugoan nga si Elias magauna sa pagkari?” 11 Si Jesus nagsabat, “Matuod gid nga si Elias magakari sing una kag magaaman sang tanan nga

mga butang. 12 Pero nagasiling ako sa inyo nga si Elias nagkari na, ugaling wala sia ginkilala sang mga tawo, kundi ginhimo nila sa iya ang tanan nga luyag nila. Sa amo man nga paagi ang Anak sang Tawo pagapaantuson nila.” 13 Dayon nahangpan sang mga gintuton-an nga nagahambal sia nahanungod kay Juan Bautista. 14 Sang pagbalik nila sa madamo nga mga tawo, may isa ka tawo nga nagpalapit kay Jesus, kag nagluhod 15 nga nagasiling, “Sir, kaluoyi ang akon anak nga lalaki. Kuyapon sia kag kon abuton tama gid ang iya pag-antos sa bagay nga pirme nagakatumba sa kalayo ukon sa tubig. 16 Gindala ko sia sa imo mga gintuton-an, pero indi sila makaayo sa iya.” 17 Si Jesus nagsabat, “Daw ano ka di-matinuohon kag kabalingag sa inyo! Tubtob san-o pa bala magaupod ako sa inyo? Tubtob san-o pa bala ako magabatas sa inyo? Dalha ang bata diri sa akon!” 18 Gintabog ni Jesus ang yawa kag naggwa ini, kag sa sadto gid nga tion nag-ayo ang bata. 19 Dayon nagpalapit kay Jesus ang mga gintuton-an sang silahanon na lang kag nagpamangkot, “Nгаа indi kami makatabog sang yawa sa bata?” 20 Si Jesus nagsabat, “Ina tungod kay kulang ang inyo pagtuo. Dumdoma ninyo ini! Kon may pagtuo kamo subong kadaku sang liso sang mostasa sarang kamo makasiling sa sini nga bakulod, ‘Saylo ka didto!’ kag ini magasaylo. Wala sing butang nga indi ninyo mahimo! 21 Pero ang pangamuyo kag ang pagpuasa amo lamang ang makapagwa sini nga sahi sang yawa; kag wala na gid sing iban.” 22 Sang pagtilipon sang mga gintuton-an sa Galilea, nagsiling si Jesus sa ila, “Ang Anak sang Tawo madali na lang itugyan sa kamot sang mga tawo 23 nga magapatay sa iya, pero sa ikatlo nga adlaw pagabanhawon sia.” Ang mga gintuton-an nagkasubo gid. 24 Sang pag-abot ni Jesus kag sang mga gintuton-an sa Capernaum, ang mga manugsokot sang buhis sang templo nagpalapit kay Pedro kag nagpamangkot, “Nagabayad man bala ang inyo manunodlo sang buhis sa templo?” 25 “Huo, e!” ang sabat ni Pedro. Sang pagsulod ni Pedro sa balay, nag-una si Jesus hambal, “Sa imo abi, Simon, sin-o bala ang nagabayad sa mga hari sini nga kalibutan sang balayran sa adwana ukon mga buhis? Ang mga pumoluyo bala sang pungsod ukon mga dumoluong?” 26 Nagsabat si Pedro, “Ang mga dumoluong.” Si Jesus

nagsiling, “Kon amo nagakahulogan nga indi kinahanglan magbayad ang mga pumoluyo. 27 Ugaling agod indi sila masaklaw sa aton, kadto ka sa dagat kag magpamunit kag ang una nga isda nga imo mahulik sa iya baba makita mo ang kuwarta nga metal nga sarang makabayad sang imo kag sang akon buhis sa templo. Kuhaa kag ibayad para sa aton buhis.”

18:1 Sa sadto nga tion nagpalapit ang mga gintuton-an kay Jesus kag nagpamangkot, “Sin-o bala ang labing daku sa Ginharian sang langit?” 2 Gintawag ni Jesus ang isa ka diutay nga bata kag ginpatindog sia sa ila atubangan, 3 kag nagsiling, “Dumdoma ninyo ini! Kon indi kamo magbaylo kag manginkaangay sa magamay nga mga kabataan, indi gid kamo makasulod sa Ginharian sang langit. 4 Gani ang nagapaubos sang iya kaugalingon kag manginkaangay sining diutay nga bata, amo ang labing daku sa Ginharian sang langit. 5 Kag ang nagabaton sang kasubong sining diutay nga bata sa akon ngalan nagabaton sa akon.” 6 “Ang bisan sin-o nga manginkabangdanan sang pagbiya sining magamay nga mga kabataan nga nagatuo sa akon, maayo pa nga ihigot ang galingan nga bato sa iya liog kag lumsan sia sa madalom nga dagat. 7 Kailo man ang kalibutan bangod sang mga butang nga nagapatalang sa mga tawo! Kag ini nga mga butang mahanabo gid man. Pero kailo ang tawo nga manginkabangdanan sini! 8 “Kon ang imo kamot ukon tiil amo ang kabangdanan sang imo pagbiya sa akon, utda ini kag ihaboy! Maayo pa nga magsulod ka sa langit nga isa lang ang imo kamot ukon tiil sang sa duha ang imo kamot kag tiil nga idap-ong ka sa kalayo nga wala sing katapusan. 9 Kag kon ang imo mata manginkabangdanan sang imo pagbiya, lukata ini kag ihaboy! Maayo pa nga magsulod ka sa langit nga isa lang ang imo mata sang sa duha ang imo mata nga idap-ong ka sa kalayo sa impiyerno.” 10 “Mag-andam kamo nga indi ninyo matamay ang isa sining magamay nga mga kabataan. Nagasiling ako sa inyo nga ang ila mga anghel sa langit yara pirme sa atubangan sang akon Amay nga langitnon. 11 Kay ang Anak sang Tawo nagkari sa pagluwas sang nadula. 12 “Ano bala sa inyo? Ano bala ang himuon sang isa ka tawo nga may 100 nga mga karnero kag ang isa sa ila nadula? Bayaan niya ang 99 didto sa bakulod nga nagahalab kag iya pangitaon ang

nadula nga karnero. 13 Nagasiling ako sa inyo, kon iya makita ini, ang iya kalipay tungod sining isa labi pa sang iya kalipay sa 99 nga wala madula. 14 Subong man ang inyo Amay sa langit indi luyag nga ang isa sining magamay nga mga kabataan madula.” 15 “Kon ang imo utod makasala batok sa imo, j kadtoi sia kag sugiri sang iya sayop nga kamuhanon lang. Kon magpamati sia sa imo, ti magabalik ang inyo pag-ayuhay. 16 Pero kon indi sia magpamati sa imo, dala ka sing isa ukon duha pa ka tawo agod nga suno sa ginasiling sang kasulatan, ‘Ang tagsa ka panumbongon masaksihan sang duha ukon tatlo ka tawo.’ 17 Ugaling kon indi sia magpamati sa ila, isugid ini sa iglesia. Kag kon indi pa gid sia magpamati sa iglesia kabiga sia nga dumoluong ukon manugsokot sang buhis.” 18 “Gani nagasiling ako sa inyo nga kon ano ang ginadumilian ninyo sa duta, ini pagadumilian man sa langit. Kon ano ang inyo ginapahanugotan sa duta, ini pagapahanugotan man sa langit. 19 “Nagasiling pa gid ako sa inyo, nga kon ang duha sa inyo maghisugot diri sa duta nahanungod sang butang nga inyo pangayuon sa pangamuyo, ina pagahimuon para sa inyo sang akon Amay sa langit. 20 Kay kon diin ang duha ukon tatlo nga nagatipon sa akon ngalan, yara ako sa tunga nila.” 21 Nagpalapit si Pedro kay Jesus kag nagpamangkot, “Ginoo, makapila bala makasala ang akon utod sa akon kag ako magapatawad sa iya? Tubtob bala sa makapito?” 22 Si Jesus nagsabat, “Wala ako magsiling sa imo nga tubtob sa makapito, kundi 70 ka pito.” 23 Kay ang Ginharian sang langit kaangay sang isa ka hari nga luyag maghusay sang mga utang sang iya mga suloguon sa iya. 24 Sang nagahusay sia sang ila mga utang, may gindala sa iya nga nakautang sing minilyon ka pisos. 25 Tungod nga indi makabayad ang suloguon sang iya utang, nagsugo ang iya agalon nga ibaligya sia, ang iya asawa, ang iya mga kabataan kag ang tanan niya nga pagkabutang agod mabayaran niya ang iya mga utang. 26 Nagluhod ang suloguon sa atubangan sang iya agalon kag nagpakiluoy, ‘Amoy, hulatholata lang ako anay, kay bayaran ko ikaw sang tanan!’ 27 Ang agalon naluoy sa iya, gani ginpalakat niya sia kag wala na pagpabayara sang iya utang. 28 “Karon naggwa sia kag nasugata niya ang isa man ka suloguon nga nakautang sa iya sing pila lamang ka pisos. Ginliab niya sia kag ginkuga nga nagasiling, ‘Bayari ang utang mo

sa akon!’ 29 Ang iya pareho nga sulogun nagluhod nga nagapakiluoy sa iya, ‘Hulatholata lang ako anay, kay bayaran ko ikaw!’ 30 Pero indi gid sia makahulat. Sa baylo ginpabilanggo niya sia tubtob mabayaran niya ang iya utang. 31 Sang pagkakita sini sang iban nga mga sulogun, naglain gid ang buot nila kag ginkadtuan nila ang ila agalon kag ginsugiran sang nahanabo. 32 Gani ginpatawag sang agalon yadtong sulogun kag ginhambalan, ‘Walay pulos ka nga sulogun! Ginpatawad ko ang imo mga utang kay nagpakiluoy ka sa akon. 33 Kuntani magkaluoy ka man sa pareho mo nga sulogun subong sang pagkaluoy ko sa imo.’ 34 Naakig gid ang iya agalon kag ginpabilanggo sia agod masilutan tubtob nga bayaran niya ang tanan niya nga utang.” 35 Sa katapusan si Jesus nagsiling, “Amo man ini ang himuon sa inyo sang akon Amay sa langit kon ang tagsa sa inyo indi magpatawad sang inyo utod sa inyo tagipusoon.”

19:1 Sang makasiling sini si Jesus, naghalin sia sa Galilea kag nagkadto sa duog nga sakop sang Judea sa tabok sang suba sang Jordan. 2 Madamo nga mga tawo ang nagsunod sa iya kag iya sila ginpang-ayo didto sa ila mga balatian. 3 May mga Fariseo nga nagpalapit kag luyag magdakupdakop sa iya sa sining pamangkot, “Ginatugotan bala sang aton Kasugoan ang isa ka tawo sa pagbulag sa asawa sa bisan ano nga kabangdanan?” 4 Si Jesus nagsabat, “Wala bala ninyo mabasahi sa kasulatan nga sang pagtuga sang Dios sang tawo ginhimo niya sila nga lalaki kag babayi? 5 Kag ang Dios nagsiling, ‘Tungod sini ang lalaki magabiya sang iya amay kag iloy, kag magahiusa sa iya asawa, kag sila nga duha mangin-isa.’ 6 Gani indi na sila duha, kundi isa. Kon amo, indi pagbulagon sang tawo ang gintiayon sang Dios.” 7 Ang mga Fariseo nagpamangkot sa iya, “Ti, ngaa man nga nagsugo si Moises nga hatagan lang sang isa ka tawo ang iya asawa sang papeles sang pagbulagay kag bayaan sia?” 8 Nagsabat si Jesus sa ila, “Ginapahanugotan kamo ni Moises sa pagbulag sa inyo asawa tungod kay matig-a gid ang inyo ulo. Pero sa ginsugoran indi amo ini. 9 Gani nagasiling ako sa inyo nga ang tawo nga magbulag sa iya asawa sa iban nga kabangdanan luas sa pagpanginlalaki, kag magpangasawa liwat, nagapanginbabayi.” 10 Ang iya

mga gintuton-an nagsiling sa iya, “Kon amo man lang ina ang matabo sa pag-asawahay, maayo pa nga indi na lang magpangasawa.” 11 Nagsabat si Jesus, “Ini nga pagtulon-an indi para sa tanan, kundi para lang sa ginhatagan sini sang Dios. 12 Kay may madamo nga mga kabangdanan kon ngaa may mga tawo nga indi makapangasawa: ang iban natawo nga indi sarang makapangasawa; ang iban indi magpangasawa tungod kay ginkapon sila; kag ang iban pa gid indi magpangasawa tungod sang Ginharian sang langit. Ang makasarang sa pagbaton sini nga pagtudlo magbaton sini.” 13 May mga tawo nga nagdala kay Jesus sang magamay nga mga kabataan agod tungtongan niya sila sang iya kamot kag pangamuyoan, pero ginsabdong sila sang mga gintuton-an. 14 Si Jesus nagsiling, “Pabay-i lang ninyo ang magamay nga mga kabataan sa pagkari sa akon, kag indi ninyo sila pagpunggi, kay ang Ginharian sang langit ila sang mga kasubong nila.” 15 Gintungtong ni Jesus ang iya kamot sa ila kag sa tapos sini naglakat sia. 16 May isa ka tawo nga nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot, “Manunodlo, ano bala ang maayo nga himuon ko agod akon maangkon ang kabuhi nga walay katapusan?” 17 Nagsabat si Jesus, “Ngaa bala nagapamangkot ka sa akon kon ano ang maayo?” May Isa lamang nga maayo. Tumana ang mga sugo kon luyag ka mag-angkon sang kabuhi nga wala sing katapusan.” 18 Nagpamangkot sia, “Ano nga mga sugo?” Nagsabat si Jesus, “Indi ka magpatay, indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, indi ka magpangawat, kag indi ka magbutig. 19 Tahura ang imo amay kag ang imo iloy, kag higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.” 20 Ang pamatan-on nagsabat, “Natuman ko na ini nga mga sugo. Ano pa bala ang nakulang sa akon?” 21 Si Jesus nagsiling sa iya, “Kon luyag ka nga manginhimpit, lakat ka kag ibaligya ang tanan mo nga pagkabutang kag ihatag mo ang kuwarta sa mga imol, kag magaangkon ka sing manggad sa langit kag dali sunod ka sa akon.” 22 Sang pagkabati sini sang pamatan-on, naglakat sia nga masinulob-on, kay manggaranon sia. 23 Gani si Jesus nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Nagasiling ako sa inyo nga mabudlay para sa isa ka manggaranon ang pagsulod sa Ginharian sang langit. 24 Nagasiling pa gid ako sa inyo nga mas mabudlay para sa isa ka manggaranon ang pagsulod

sa Ginharian sang Dios sang sa isa ka kamelyo nga maglusot sa buho sang dagom.” 25 Sang pagkabati sini sang mga gintuton-an natingala gid sila. Nagpamangkot sila, “Kon amo ina, sin-o na lang bala ang maluwas?” 26 Gintulok sila ni Jesus sing wala pulopamisok kag ginsabat, “Para sa tawo indi ini mahimo, pero para sa Dios mahimo ini tanan.” 27 Dayon si Pedro nagsiling, “Tan-awa bala, ginbayaan namon ang tanan kag nagsunod sa imo. Ano bala ang amon makuha?” 28 Nagsiling si Jesus sa ila, “Tandai ninyo ini! Kon ang Anak sang Tawo maglingkod na sa iya mahimayaon nga trono, sa Bag-o nga Panahon, dayon kamo nga dose nga nagsunod sa akon magalingkod man sa inyo mga trono sa paghukom sa dose ka tribo sang Israel. 29 Ang tagsatagsa nga nagbiya sang iya mga balay, mga utod nga lalaki, mga utod nga babayi, amay, iloy, kabataan, ukon mga duta bangod sa akon, magabaton sing ginatos pa ka pilo, kag magapanubli sang kabuhi nga walay katapusan. 30 Pero madamo karon nga nahauna nga maulihi, kag madamo nga mga ulihi nga mauna.”

20:1 “Ang Ginharian sang langit kaangay sang isa ka tag-iya sang talamnan sang ubas nga naglakat sang aga pa gid sa pagpangita sing mga manug-obra para sa iya talamnan. 2 Nagsugot sia sa pagbayad sa ila sa minimo nga suhol sa isa ka adlaw kag ginpadala niya sila sa pag-obra sa iya talamnan sang ubas. 3 Sang mga alas nuwebe sa aga nagkadto sia sa merkado kag nakita niya nga may mga tawo nga nagatilindog didto nga wala sing obra. 4 Gani nagsiling sia sa ila, ‘Mag-obra man kamo sa akon talamnan sang ubas, kay suholan ko kamo sang nagakaigo.’ 5 Gani naglakat sila sa pag-obra. Amo man ang ginhimo niya sang mga alas dose kag sang mga alas tres sa hapon. 6 Sang mga alas singko na sa hapon nagkadto naman sia sa merkado kag may nakita pa gid sia nga nagatilindog didto, kag nagpamangkot sia sa ila, ‘Ngaa bala nagatilindog lang kamo diri sa bug-os nga adlaw nga wala sing obra?’ 7 Nagsabat sila, ‘Ti, anhon mo kay wala man sing may nagpaobra sa amon.’ Nagsiling sia sa ila, ‘Kon amo ina, kadto man kamo kag mag-obra sa akon talamnan sang ubas.’ 8 “Sang sirom na, nagsiling ang tag-iya sang talamnan sang ubas sa iya enkargado, ‘Tawga ang mga manug-obra kag suholi sila halin

sa mga naulihi gid nga nag-obra tubtob sa mga nahauna.’ 9 Ang mga nag-ulobra sugod sang alas singko sa hapon ginbayaran sang minimo nga suhol. 10 Sang suholan na ang mga nahauna nga nag-ulobra, naghunahona sila nga daku ang ila mabaton, pero ang tagsatagsa sa ila ginhatagan man sang minimo nga suhol. 11 Ginbaton nila ang ila suhol, ugaling nagkulomuron sila batok sa tag-iya, nga nagasiling, ‘Ining mga naulihi nag-obra sing isa ka oras lang, pero kami nag-obra sa bug-os nga adlaw sa nagatagiti nga init, pero pareho lang ang imo suhol sa amon!’ 13 Ang tag-iya nagsabat sa isa sa ila, ‘Abyan, pamati ka! Wala ta ikaw gindayai. Indi bala nagkasugot kita sa minimo nga suhol? 14 Karon, kuhaa ang imo suhol, kag magpauli. Akon ini luyag nga suholan ining naulihi pareho sa imo. 15 Indi bala ako makapagusto kon ano ang himuon ko sang akon kuwarta? Ukon nahisa ka bala kay maalwan ako?’ ” 16 Kag si Jesus nagsiling pa gid, “Gani ang mga naulihi mauna, kag ang mga nahauna maulihi.” 17 Sang nagapakadto si Jesus sa Jerusalem, ginpain niya ang dose ka mga gintuton-an kag samtang nagalakat sila nagsiling sia sa ila, 18 “Karon, nagapakadto kita sa Jerusalem sa diin ang Anak sang Tawo igatugyan sa kamot sang pangulo nga mga pari kag mga manunodlo sang Kasugoan, kag ila sia pamatbatan sing kamatayon. 19 Dayon igatugyan nila sia sa mga Gentil nga magauligyat kag magabunal sa iya, kag magalansang sa iya sa krus, pero sa ikatlo nga adlaw pagabanhawon sia.” 20 Dayon nagpalapit kay Jesus ang asawa ni Zebedeo upod sa iya mga anak nga lalaki, nagluhod sa iya atubangan, kag may ginpangabay. 21 Si Jesus nagpamangkot sa iya, “Ano bala ang luyag mo?” Ang babayi nagsabat, “Ginapangabay ko nga kon maghari ka na, papungkoa ining duha ko ka anak, ang isa sa imo tuo kag ang isa sa imo wala.” 22 Si Jesus nagsabat sa ila, “Wala kamo makahibalo sang inyo ginapangayo. Sarang bala kamo makainom sa kupa nga akon pagaimnan sa indi na lang madugay?” Nagsabat sila, “Huo, sarang kami.” 23 Nagsiling si Jesus sa ila, “Sarang kamo matuod makainom sa kupa nga akon pagaimnan. Pero ang pagpapungko sa akon tuo ukon sa akon wala, indi ako ang magahatag sina. Ini nga mga pulongkoan para lamang sa ila nga gin-amanan sang akon

Amay.” 24 Sang pagkabati sini sang napulo ka mga gintuton-an naakig sila sa duha ka mag-utod. 25 Gani gintawag sila tanan ni Jesus kag ginsingganan, “Inyo nahibaluan nga ang mga pangulo may gahom sa ila mga tinawo kag nagapagusto lang sila sang ila himuon sa ila mga tinawo. 26 Pero lain iya ang para sa inyo. Kay kon may isa sa inyo nga luyag magpangulo, dapat sia magmanginsuloguon ninyo. 27 Kag kon may isa sa inyo nga luyag mangin-una, dapat sia mangin-ulipon ninyo. 28 Subong nga ang Anak sang Tawo wala magkari agod alagaron, kundi sa pag-alagad kag sa paghatag sang iya kabuhi sa pagtubos sang madamo nga mga tawo.” 29 Sang nagapagwa sila sa Jerico, madamo nga mga tawo ang nagasunod kay Jesus. 30 May duha ka bulag nga nagpungko sa higad sang dalan nga nakabati nga si Jesus nagaagi, gani nagsagad sila singgit, “Sir, kaliwat ni David! Kaluoyi kami!” 31 Ginsaway sila sang mga tawo kag ginpahipos. Pero nagsinggit pa gid sila sing mabaskog, “Sir, kaliwat ni David! Kaluoyi kami!” 32 Si Jesus nagdulog kag nagtawag sa ila, kag ginpamangkot niya sila, “Ano bala ang luyag ninyo nga himuon ko para sa inyo?” 33 Nagsabat sila, “Sir, luyag kami nga makakita!” 34 Si Jesus naluoy sa ila kag gintandog niya ang ila mga mata, kag sa gilayon nakakita sila kag nagsunod sa iya.

21:1 Sang nagahilapit na sila sa Jerusalem, nakaabot sila sa Betfage, sa bukid sang mga Olivo. Sang didto na sila, ginpauna ni Jesus ang duha sang iya mga gintuton-an 2 kag ginsingganan, “Kadto kamo sa baryo nga yara sa unhan, kag didto inyo makita gilayon ang isa ka asna nga nahigot kaupod sa iya tinday. Hubari ninyo sila kag dalha diri sa akon. 3 Kon may mamangkot sa inyo, singgani sia, ‘Ang Ginook nagakinahanglan sa ila,’ kag sa gilayon ipadala niya sila.” 4 Ini nahanabo sa pagpamatuod sang ginhambal sang propeta: 5 “Sugiri ninyo ang siyudad sang Sion, Karon ang imo hari magaabot sa imo, Mapainuboson sia Kag nagasakay sa asna, Sa polyino, nga tinday sang asna.” 6 Gani nag-una ang mga gintuton-an kag gintuman ang ginsugo sa ila ni Jesus. 7 Gindala nila ang asna kag ang polyino, kag ginhampiluan nila ang ila mga kunop kag ginsakyan ni Jesus ini. 8 Madamo nga mga tawo ang naghumlad sang ila mga kunop sa dalan.

Ang iban nagtapas sang mga sanga sang kahoy kag ginladlad sa dalan. 9 Ang mga tawo nga nagauna sa kay Jesus kag ang mga nagasunod nagsagad singgit, “Dayawon ang kaliwat ni David! Ang Dios magbendisyon sa iya nga nagakari sa ngalan sang Ginoo! Dayawon ang Dios!” 10 Sang pagsulod ni Jesus sa Jerusalem, ang bug-os nga siyudad nagkinagula nga nagapamangkot, “Sin-o bala sia?” 11 Nagsabat ang mga tawo, “Sia amo ang propeta nga si Jesus nga taga-Nazaret nga sakop sang Galilea.” 12 Nagsulod si Jesus sa templo kag iya ginpanabog pa gwa ang tanan nga nagapamaligya kag nagapamakal sa sulod sang templo. Ginpamaliskad niya ang mga lamisa sang mga manugkambyo sang kuwarta, kag ang mga pulongkoan sang mga nagapamaligya sang mga pating. 13 Ginsingganan niya sila, “Nasulat sa Kasulatan nga ang Dios nagsiling, ‘Ang akon balay pagatawgon nga balay nga palangamuyoan.’ Pero inyo ginahimo ini nga palanaguan sang mga buyong!” 14 Ang mga bulag kag mga piang nagkadto sa iya didto sa templo kag gin-ayo niya sila. 15 Ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan naakig sang ila makita ang makatilingala nga mga butang nga iya ginahimo kag ang mga kabataan nga nagahinugyaw sa templo kag nagasinggit, “Dayawon ang kaliwat ni David!” 16 Gani nagsiling sila kay Jesus, “Nabatian mo bala ang ila ginasing?” Si Jesus nagsabat, “Huo! Wala bala ninyo mabasahi nga ang kasulatan nagasing, ‘Gintudloan mo ang mga kabataan kag mga lapsag sa paghalad sang himpit nga pagdayaw’?” 17 Ginbayaan sila ni Jesus kag naggwa sia sa siyudad pakadto sa Betania sa diin sia naghigda sadto nga gab-i. 18 Sa madason nga aga, sang nagapabalik si Jesus sa siyudad sang Jerusalem, ginutom sia. 19 Nakita niya ang isa ka kahoy nga higera sa higad sang dalan. Ginpalapitan niya ini, pero wala sia sing may nakita nga bunga kundi mga dahon gid lang. Gani nagsiling sia sa kahoy, “Sugod karon indi ka na gid makapamunga!” Kag sa gilayon nalaya ang higera. 20 Sang makita ini sang mga gintuton-an natingala gid sila. Nagpamangkot sila, “Ngaa bala nalaya gilayon ang higera?” 21 Nagsiling si Jesus, “Dumdoma ninyo ini! Kon nagatuo kamo kag wala nagapangduhadoha, mahimo ninyo ang akon nahimo sa sining higera; kag indi lamang ina, kundi makasing pa kamo sa

sini nga bakulod, ‘Halin ka diri kag maglukso sa dagat,’ kag mahimo ina. 22 Kon nagatuo kamo, mabaton ninyo ang bisan ano nga pangayuon ninyo sa pangamuyo.” 23 Nagbalik si Jesus sa templo, kag sang nagapanudlo sia didto, ang pangulo nga mga pari kag ang mga katigulangan sang mga Judio nagpalapit sa iya kag nagpamangkot, “Ano bala ang imo awtoridad sa paghimo sini nga mga butang? Sin-o bala ang naghatag sa imo sini nga awtoridad?” 24 Si Jesus nagsabat sa ila, “Ako man may isa ka pamangkot sa inyo, kag kon inyo masabat ini sugiran ko kamo sang akon awtoridad sa paghimo sini nga mga butang. 25 Sa diin bala nagikan ang awtoridad ni Juan sa pagbautiso, sa Dios bala ukon sa tawo?” Kag nagbinaisay sila nga nagasiling, “Ano bala ang aton isabat? Kon magsiling kita, ‘Gikan sa Dios,’ masiling sia sa aton, ‘Ngaa wala kamo magpati kay Juan?’ 26 Pero kon magsiling kita, ‘Gikan sa tawo,’ nahadlok man kita sa mga tawo kay ginakilala nila si Juan nga isa ka propeta.” 27 Gani nagsabat sila kay Jesus, “Wala kami makahibalo.” Dayon nagsiling sia sa ila, “Ti, indi ko man kamo pagsugiran kon sa kay sin-o awtoridad ginahimo ko ini nga mga butang.” 28 “Karon, ano bala ini sa inyo? May isa ka tawo nga may duha ka anak nga lalaki. Ginkadtuan niya ang magulang kag ginsinganan, ‘Toto, kadto ka karon sa uma kag mag-obra.’ 29 Nagsabat sia, ‘Indi ako!’ Pero sang ulihi nagbaylo ang iya hunahona kag nagkadto sia sa uma. 30 Karon ang amay nagkadto man sa manghod kag nagsiling sing amo man. Ang bata nagsabat, ‘Huo, Tay,’ pero wala sia magkadto. 31 Diin sini sa ila nga duha ang nagtuman sang sugo sang amay?” Nagsabat sila, “Ang magulang.” Si Jesus nagsiling sa ila, “Nagasiling ako sa inyo nga unahan pa kamo sang mga manugsokot sang buhis kag sang malain nga mga babayi sa pagsulod sa Ginharian sang Dios. 32 Kay si Juan Bautista nagkari kag nagtudlo sa inyo sang husto nga dalan, kag wala kamo magpati sa iya, pero ang mga manugsokot sang buhis kag ang malain nga mga babayi nagpati sa iya. Bisan pa nakita ninyo ini, wala gid magliso ang inyo hunahona kag magpati sa iya.” 33 Si Jesus nagsiling, “Pamatii ninyo ang isa pa ka palaanggiran: may isa ka tag-iya sang talamnan nga nagpatanom sang ubas. Iya ini ginkudalan palibot, nagpakutkot sia sing buho para pulogaan sang ubas kag nagpatindog sia sing mataas nga

balantayan. Iya ini ginpaagsahan kag nagpanglakaton. 34 Sang tion na sa pagpamupo sang ubas, ginpadala niya ang iya mga sulogun sa mga agsador sa pagkuha sang iya parti. 35 Gindakop sang mga agsador ang iya mga sulogun: ang isa ginbunal nila, ginpatay ang isa, kag ang isa pa gid ginbato nila. 36 Liwat iya ginpakadto ang iban niya nga mga sulogun nga madamo pa sang sa nahauna, kag amo man ang ginhimo sang mga agsador sa ila. 37 Sa katapusan ginpadala niya sa ila ang iya anak. Nagasiling sia, ‘Tahuron gid nila ang akon anak.’ 38 Pero sang pagkakita sang mga agsador sang anak, nagsinilingay sila, ‘Amo ini ang manunobli. Dali kamo, patyon naton sia, kag mangin-aton ang iya palanublion!’ 39 Gani gindakop nila sia, ginhaboy sa gwa sang talamnan sang ubas, kag ginpatay.” 40 Nagpamangkot si Jesus, “Karon, kon mag-abot ang tag-iya sang talamnan, ano ang iya himuon sa sadtong mga agsador?” 41 Nagsabat sila, “Pamatyon gid niya ining malain nga mga tawo nga wala sing luoyluoy, kag ipaagsa niya ang iya talamnan sa iban nga mga agsador nga magahatag sa iya sang iya parti sa tagsa ka patubas.” 42 Si Jesus nagsiling sa ila, “Wala bala ninyo mabasahi ang ginasiling sang mga Kasulatan? ‘Ang bato Nga ginsikway sang mga manunokod Nanginpamakod nga bato. Ang Ginoo amo ang naghimo sini, Daw ano ini ka makatilingala!’ ” 43 Si Jesus nagsiling pa gid, “Gani nagasiling ako sa inyo, ang Ginharian sang Dios kuhaon sa inyo, kag ihatag sa mga tawo nga magapatubas sang nagakaigo nga mga bunga. 44 Ang bisan sin-o nga mahulog sa sini nga bato mapusa, pero ang mahulogan sini nga bato madugmok subong sang yab-ok.” 45 Nabatian sang pangulo nga mga pari kag mga Fariseo ining mga palaanggiran ni Jesus kag nahangpan nila nga sila ang ginatumod ni Jesus. 46 Gani gintinguhaan nila nga dakpon sia. Ugaling nahadlok sila sa mga tawo, nga nagakabig kay Jesus subong isa ka propeta.

22:1 Si Jesus naghambal liwat sa mga tawo paagi sa mga palaanggiran. 2 “Ang Ginharian sang langit kaangay sa isa ka hari nga naghanda sang isa ka punsyon sa kasal sang iya anak. 3 Ginpadala niya ang iya mga sulogun sa pagtawag sang mga inagda sa punsyon, pero ang mga inagda indi

magkadto. 4 Gani ginsugo niya ang iban niya nga mga sulogun kag ginsinganan, ‘Singgana ninyo ang mga inagda nga ang akon punsyon handa na, ang akon mga baka kag mga tinday nga pinatambok naihaw na, kag ang tanan handa na. Gani kari kamo kag mamunsiyon!’ 5 Pero ang mga inagda wala magsapak kundi naglakat sila: ang isa sa iya uma, ang isa sa iya baligyaan, 6 samtang ang iban nga mga inagda nagdakop, nagbunal, kag nagpatay sa mga sulogun. 7 Ang hari naakig gid, kag ginpadala niya ang iya mga soldado sa pagpamatay sa mga nagpatay sang iya sulogun, kag sa pagsunog sang ila banwa. 8 Dayon gintawag niya ang iya mga sulogun kag ginsinganan, ‘Ang akon punsyon sa kasal handa na, ugaling ang mga inagda indi takos. 9 Karon kadto kamo sa mga dalan kag agdaha ninyo sa punsyon ang tanan nga inyo masugata.’ 10 Gani ang mga sulogun nagkadto sa mga dalan kag gintipon nila ang tanan nga ila nakita, malain kag maayo. Kag ang kalan-an sa punsyon napuno sang mga inagda. 11 “Nagsulod ang hari sa pagtan-aw sang mga inagda, kag nakita niya ang isa ka tawo nga wala makasuksok sang bayu para sa punsyon. 12 Ginpamangkot sia sang hari, ‘Abyan, ngaa nga nakasulod ka diri nga wala makasuksok sang bayu para sa punsyon?’ Pero wala sia magsabat. 13 Dayon ang hari nagsugo sa mga sulogun, ‘Gapusa ninyo ang iya kamot kag tiil kag ihaboy sa kadudolman sa gwa. Didto magahibi sia kag magabagrot sang iya mga ngipon.’ ” 14 Kag sa katapusan si Jesus nagsiling, “Kay madamo ang mga gin-agda, pero pila lamang ang mga ginpili.” 15 Ang mga Fariseo naglakat kag nagplano sa pagdakupdakop sa kay Jesus paagi sa mga pamangkot. 16 Sa ulihi ginpakadto nila ang ila mga gintuton-an kag ang iban nga mga katapo sang partido ni Herodes sa pagpamangkot kay Jesus, “Manunodlo, nahibaluan namon nga ikaw wala nagabutig kag nagatudlo ikaw sang kamatuoran nahanungod sang kabubot-on sang Dios para sa tawo kag wala ikaw nagasapak kon ano ang isiling sang tawo kay wala ikaw sing may ginapasulabi. 17 Ano bala sa imo? Batok bala sa aton Kasugoan ang pagbayad sang buhis sa Emperador ukon indi?” 18 Ugaling si Jesus nakahibalo sang ila malain nga tuyo gani nagsiling sia, “Mga salimpapaw kamo! Ngaa bala ginadakupdakop ninyo

ako? 19 Ipakita sa akon ang kuwarta nga ginabayad ninyo sa buhis!”
Ginpakita nila sa iya ang kuwarta. 20 Ginpamangkot sila ni Jesus, “Kay sin-o bala laragway kag ngalan ang yari diri?” 21 Nagsabat sila, “Iya sang Emperador.” Gani si Jesus nagsiling sa ila, “Ti, kundi ihatag ninyo sa Emperador ang para sa Emperador, kag ihatag sa Dios ang para sa Dios.” 22 Sang pagkabati nila sini, naurongan gid sila kag ginbayaan nila sia. 23 Sa amo man nga adlaw may mga Saduceo nga nagpalapit kay Jesus. (Amo ini sila ang nagsiling nga wala sing pagkabanhaw.) 24 Nagsiling sila, “Manunodlo, si Moises nagtudlo, ‘Kon ang isa ka tawo nga wala sing anak mapatay, ang iya utod dapat magpangasawa sang iya balo, agod makapamata sila para sa iya utod nga napatay.’ 25 Karon, may pito ka mag-utod nga lalaki nga nagpuyo anay diri. Ang kamagulangan nagpangasawa kag napatay nga wala sing anak, gani ang iya asawa ginpangasawa sang iya madason nga utod. 26 Amo man ang natabo sa sining ikaduha nga utod, kag sa ikatlo, kag sang ulihi sa ila tanan nga pito. 27 Sa katapusan ang babayi napatay man. 28 Karon, sa pagkabanhaw kay sin-o sia asawa, kay tanan sila nagpangasawa sa iya?” 29 Si Jesus nagsabat sa ila, “Nagsala gid kamo, kay wala kamo makasayasat sang mga Kasulatan ukon sang gahom sang Dios. 30 Kay sa pagkabanhaw, ang mga lalaki kag mga babayi indi na mag-alasawahay, kundi manginkaangay sila sang mga anghel sa langit. 31 Karon nahanungod sang pagkabanhaw sang mga minatay, wala bala ninyo mabasahi ang ginsiling sang Dios sa inyo? Nagsiling sia, 32 ‘Ako amo ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, kag ang Dios ni Jacob.’ Kon sayuron, Dios sia sang mga buhi kag indi sang mga patay.” 33 Sang pagkabati sini sang mga tawo natingala gid sila sa iya pagpanudlo. 34 Sang pagkabati sang mga Fariseo nga ang mga Saduceo wala makasabat kay Jesus, nagtipon sila, 35 kag ang isa sa ila nga manunodlo sang Kasugoan, nagdakupdakop sa iya paagi sa isa ka pamangkot, 36 “Manunodlo, ano bala ang labing daku nga sugo sa Kasugoan?” 37 Si Jesus nagsabat, “ ‘Higugmaa ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os mo nga tagipusoon, sa bug-os mo nga kalag, kag sa bug-os mo nga hunahona.’ 38 Amo ini ang labing daku kag ang labing importante nga

sugo. 39 Ang ikaduha kaangay man sini, ‘Higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.’ 40 Sa sining duha ka mga sugo napasad ang bug-os nga Kasugoan nga ginsulat ni Moises kag ang mga pagtulon-an sang mga propeta.” 41 Sang pagtilipon sang mga Fariseo, si Jesus nagpamangkot sa ila. 42 “Ano bala ang hunahona ninyo nahanungod sa Cristo? Kay sin-o bala sia kaliwat?” Nagsabat sila, “Kaliwat sia ni David.” 43 Si Jesus nagpamangkot, “Ngaa man nga si David ginbugnaan sang Espiritu sa pagtawag sa iya nga ‘Ginoo’? Kay si David nagsiling: 44 ‘Ang Ginoo nagsiling sa akon Ginoo, Lingkod ka diri sa akon tuo, Tubtob nga mabutang ko Ang imo mga kaaway Sa idalom sang imo mga tiil.’ 45 Karon kon si David nagtawag sa iya nga ‘Ginoo,’ ano bala ang pagkahimo nga ang Cristo manginkaliwat ni David?” 46 Wala gid sing may nakasabat kay Jesus bisan isa ka taga, kag sugod sadto nga adlaw wala na sing may nangahas sa pagpamangkot sa iya.

23:1 Dayon si Jesus naghambal sa madamo nga mga tawo kag sa iya mga gintuton-an, 2 “Ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga Fariseo, amo ang mga awtoridad sa pagsaysay sang Kasugoan ni Moises. 3 Gani tumana kag sunda ninyo ang ila ginasingling sa inyo, pero indi kamo mag-ilog sang ila ginahimo, kay lain ang ila ginahambal kag lain man ang ila ginahimo. 4 Nagaaman sila sang mabug-at nga dalal-on kag ginapapas-an nila ini sa mga tawo, pero wala man gani sila nagabulig. 5 Ang tanan nila nga ginahimo pakitakita lang sa mga tawo. Dalagku ang mga sulodlan sang mga dinalan sang kasulatan nga ginabugkos nila sa ila mga agtang kag sa ila mga butkon kag malaba ang mga sidsid sang ila bayu! 6 Luyag sila magpungko sa pinasulabi nga mga pulongkoan sa mga punsyon kag sa nahauna nga mga pulongkoan sa mga sinagoga. 7 Luyag sila nga abiabihon sing matinahuron sa mga merkado, kag tawgon nga ‘Manunodlo.’ 8 Pero kamo inyo indi dapat magpatawag nga ‘Manunodlo,’ kay kamo tanan mag-ulotod, kag isa lamang ang inyo Manunodlo. 9 Indi kamo magtawag bisan kay sin-o nga tawo diri sa duta nga ‘Amay,’ kay isa lamang ang inyo amay sa langit. 10 Kag indi man kamo magpatawag nga ‘Pangulo,’ kay isa lamang ang inyo pangulo nga amo ang Cristo. 11 Ang

labing daku sa inyo dapat manginsuloguon ninyo. 12 Ang nagapakataas sang iya kaugalingon pagapaubson, kag ang nagapaubos sang iya kaugalingon pagapakataason.” 13 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Ginatakpan ninyo ang puwertahan sang Ginharian sang langit sa mga tawo, pero kamo inyo wala nagasulod kag ginabalabagan pa ninyo ang nagatinguha sa pagsulod! 14 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Nagapamintaha kamo sa mga balo nga babayi paagi sa pagkuha sang ila mga pagkabutang kag dayon ginatabuntabonan lang ninyo ang inyo hinimuan paagi sa malawig ninyo nga mga pagpangamuyo! Tungod sini labi pa gid ang inyo silot! 15 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Ginatabok ninyo ang kadagatan kag ginalatas ang mga kadutaan sa pagkonbertir sang isa ka tawo, kag kon makonbertir na gani ninyo sia, ginahimo ninyo nga doble pa kalain sang sa inyo nga bagay sa impiyerno! 16 “Kailo man kamo, mga bulag nga manugtoytoy! Nagatudlo kamo, ‘Kon ang tawo magsumpa sa templo, indi kinahanglan nga tumanon niya ang iya sumpa. Pero kon magsumpa sia sa bulawan nga yara sa templo, kinahanglan tumanon niya ang iya sumpa.’ 17 Buangboang nga mga bulag! Diin bala ang pasulabihon, ang bulawan ukon ang templo nga nagapabalaan sang bulawan? 18 Nagatudlo man kamo, ‘Kon ang tawo magsumpa sa altar, indi kinahanglan nga tumanon niya ang iya sumpa, pero kon magsumpa sia sa dulot nga yara sa ibabaw sang altar, kinahanglan tumanon niya ang iya sumpa.’ 19 Mga bulag gid kamo! Diin bala ang pasulabihon, ang dulot ukon ang altar nga nagapabalaan sang dulot? 20 Gani kon ang tawo magsumpa sa altar, nagasumpa sia sa altar kag sa tanan nga dulot nga yara sa altar. 21 Kag kon ang tawo magasumpa sa templo, nagasumpa sia sa templo kag sa Dios nga nagapuyo didto. 22 Kag kon ang tawo magsumpa sa langit nagasumpa sia sa trono sang Dios kag sa iya nga nagalingkod didto. 23 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Nagahatag kamo sa Dios sang ikanapulo nga bahin bisan sang panakot subong sang tanglad, sang sibuyas, sang luy-a, pero ginapatumbayaan ninyo ang labing importante nga mga ginatudlo

sang Kasugoan, nga amo ang katarungan, kaluoy kag pagtuo. Amo ini ang inyo dapat buhaton, nga wala nagapatumbaya sang iban. 24 Bulag nga mga manugtoytoy! Ginasala ninyo ang mga sapatsapat sa inyo ilimnon, pero ginahalunhon ninyo ang kamelyo! 25 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Ginatinluan ninyo ang sa gwa sang baso kag sang pinggan, pero ang sulod sini puno sang mga butang nga inyo nakuha paagi sa palugos kag kahakog. 26 Mga Fariseo nga bulag! Tinloi anay ang sulod sang baso, kag ang sa gwa magatinlo man. 27 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan, kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Kaangay kamo sang mga lulobngan nga ginpintahan sing puti kag matahom tan-awon sa gwa, pero puno sang tul-an sang mga patay kag sang kagarukan sa sulod. 28 Kamo amo man! Kon tan-awon kamo sang mga tawo daw sa matarong kamo, pero ang sa sulod ninyo puno sang mga kabutigan kag kalautan.” 29 “Kailo man kamo, mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo! Mga salimpapaw! Nagahimo kamo sing matahom nga mga lulobngan para sa mga propeta kag nagapuni sang pantyon sang mga matarong, 30 kag nagasiling kamo, ‘Kon kita nagkabuhi sa mga panahon sang aton mga ginikanan, wala kuntani kita maghimo sang ila ginhimo kag magpatay sang mga propeta.’ 31 Kon amo ginaako ninyo nga kamo mga kaliwat sang nagpatay sang mga propeta! 32 Hala, padayuna ninyo kag tapusa ang ila ginsugoran! 33 Mga man-og kag mga kaliwat sang mga man-og! Paano bala ang paglikaw ninyo sang silot sa impiyerno? 34 Gani nagasiling ako sa inyo: mapadala ako sa inyo sing mga propeta kag mga maalam nga mga tawo, kag mga manunodlo; ang iban sa ila inyo pamatyon, ang iban ilansang ninyo sa krus, kag ang iban bunalon ninyo sa inyo mga sinagoga, kag lagson ninyo sila sa banwabanwa. 35 Tungod sini, mahulog sa inyo ang silot sang nagapamatay sang mga matarong, halin sa pagpatay kay Abel tubtob sa pagpatay kay Zacarias nga anak ni Baraquias, nga inyo ginpatay sa gin-utlan sang templo kag sang altar. 36 Matuod gid nagasiling ako sa inyo: ang silot tungod sini tanan nga mga kasal-anan magaabot sa mga tawo sa sini nga panahon!” 37 “O Jerusalem, Jerusalem! Ikaw nga nagapamatay sang mga propeta kag nagabato sang mga ginpadala sang

Dios! Makapila kuntani nga luyag ko tipunon ang imo mga tawo kaangay sang isa ka munga nga nagatipon sang iya mga piso sa idalom sang iya mga pakpak, pero indi ka luyag! 38 Karon ang imo templo pagapatumbayaan. 39 Nagasiling ako sa imo, halin karon indi na nimo ako makita liwat tubtob nga magsiling ka, ‘Dayawon ang nagakari sa ngalan sang Ginoo.’ ”

24:1 Naggwa si Jesus sa templo kag sang nagalakat sia, ang iya mga gintuton-an nagpalapit kag ila gintudlo sa iya ang mga balay sang templo. 2 Si Jesus nagsiling sa ila, “Nakita ninyo ina tanan, indi bala? Nagasiling ako sa inyo, wala sing bisan isa ka bato nga mabilin nga nagatungtong pa sa ibabaw sang isa ka bato, kay ang tanan pagagub-on.” 3 Sang nagalingkod si Jesus sa bukid sang mga Olivo, ang iya mga gintuton-an nagpalapit sa iya nga silahanon lang. Nagpamangkot sila, “Sugiri kami, san-o bala ini mahanabo kag ano ang tanda sang imo pagkari kag sang katapusan sining panahon?” 4 Si Jesus nagsabat, “Mag-andam kamo nga indi kamo pagpatalangon ni bisan sin-o, 5 kay madamo nga mga tawo ang magakari sa akon ngalan kag magasiling, ‘Ako amo ang Cristo!’ kag magapatalang sang madamo. 6 Mabatian ninyo ang mga linupok sang inaway sa malapit kag ang mga balita sang gira sa malayo nga mga duog, pero indi kamo magpakulba. Ini nga mga butang matabo gid man pero indi pa ini ang katapusan. 7 Ang isa ka pungsod magasalakay sa isa ka pungsod, ang isa ka ginharian magagubat sa isa ka ginharian. May mga linog kag mga gutom sa bisan diin nga duog. 8 Ini tanan nga mga butang kaangay sang pagsugod sang pagpasakit sang isa ka manugbata nga babayi. 9 “Dayon pagadakpon kamo kag pagaitugyan agod silutan kag patyon. Pagadumtan kamo sang tanan nga mga tawo tungod sa akon. 10 Sa sadto nga tion madamo ang magabiya sang ila pagtuo; magaluibay sila kag magadinumtanay. 11 Dayon magagwa ang madamo kag di-matuod nga mga propeta kag magapatalang sang madamo. 12 Tungod sining pagdamo sang kalautan ang gugma sang madamo magatahaw. 13 Pero ang nagapadayon tubtob sa katapusan maluwas. 14 Kag ining Maayong

Balita nahanungod sa Ginharian iwali sa bug-os nga kalibutan, subong saksi sa tanan nga kapungsoran, kag ugaling magaabot ang katapusan.” 15 “Makita ninyo nga nagatindog sa duog nga balaan ‘Ang Makakulogmat nga Kangil-aran,’ nga gintagna ni Daniel nga propeta.” (Ang nagabasa maghangop sang kahulogan sini!) 16 “Dayon ang yara sa Judea magpalagyo sa kabakuloran. 17 Ang yara sa atop sang iya balay indi na magpanaog sa pagkuha sang iya pagkabutang sa sulod sang balay. 18 Ang yara sa uma indi na magbalik kag magkuha sang iya kunop. 19 Kailo man ang mga nagabusong sa sadto nga mga adlaw, kag ang mga iloy nga may ginapasuso! 20 Magpangamuyo kamo sa Dios nga ang inyo pagpalagyo indi matuon sa tigtulognaw ukon sa Adlaw nga Inugpahuway! 21 Kay ang kagamo sadto nga panahon magalabaw pa ka makangilidlis sang sa kinagamo nga natabo halin sa ginsugoran sang kalibutan tubtob karon, kag wala na sing hitabo nga palaabuton nga makatupong sini. 22 Pero ang Dios nagpalip-ot sang mga inadlaw, kay kon wala niya paghimoa ini wala sing tawo nga maluwas. Pero tungod sa iya mga pinili, pagapalip-uton sang Dios yadto nga mga inadlaw. 23 “Gani, kon may magsiling sa inyo, ‘Hoy, yari ang Cristo!’ ukon ‘Ato sia!’—indi kamo magpati sa iya. 24 Kay magagwa ang di-matuod nga mga Cristo, kag di-matuod nga mga propeta, kag magapakita sila sing dalagku nga mga tanda kag makatilingala nga mga buhat sa pagpatalang kon mahimo, bisan pa sang mga pinili sang Dios. 25 Pamatii gid ninyo! Ginasiling ko na ini sa inyo, sa wala pa mag-abot ang tion. 26 “Gani kon ang mga tawo magsiling sa inyo, ‘Hoy, ato sia sa desierto!’—indi kamo magkadto didto; ukon magsiling sila, ‘Hoy, nagapanago sia diri!’—indi kamo magpati. 27 Kay ang Anak sang Tawo magaabot subong sang kilat nga nagakirab halin sa sidlangan pakadto sa nakatundan. 28 “Kon diin may lawas nga patay, didto nagatipon ang mga uwak.” 29 “Sa tapos sining mga kalalat-an, ang adlaw magadulom, kag ang bulan indi na magsanag, ang mga bituon magakalahulog gikan sa langit, kag ang mga gahom sa kahawaan pagapatalangon sa ila kinaandan nga alagyan. 30 Dayon mapahayag sa langit ang tanda sang Anak sang Tawo, kag ang tanan nga mga katawuhan sang duta magatangis kag makita nila ang pagkari sang Anak sang Tawo

sa mga panganod sang langit nga may gahom kag daku nga himaya. 31 Sa pagtunog sang daku nga trumpeta magapadala sia sang iya mga anghel sa bug-os nga kalibutan, kag tipunon nila ang iya mga pinili halin sa isa ka ukbong sang duta tubtob sa isa.” 32 “Magtuon kamo sing leksyon sa kahoy nga higera. Kon ang iya mga sanga magpanglumbay na, inyo mahibaluan nga malapit na lang ang tingadlaw. 33 Sa amo man nga bagay, kon makita ninyo nga nagakahanabo na ini nga mga butang, inyo mahibaluan nga ang tion malapit na, kag madali na lang mag-abot. 34 Dumdoma ninyo ini! Mahanabo ini tanan sa wala pa magkalamatay ang mga tawo nga buhi pa karon. 35 Ang langit kag ang duta magataliwan, pero ang akon mga pulong indi magtaliwan.” 36 “Ugaling kon san-o maabot ina nga adlaw kag takna, wala gid sing may makahibalo, bisan pa ang mga anghel sa langit, ukon ang Anak, l kundi ang Amay lang. 37 Subong sang nahanabo sang panahon ni Noe, amo man ang mahanabo sa pag-abot sang Anak sang Tawo. 38 Kay subong sang wala pa ang Anaw, ang mga tawo nagakinaon kag nagailinom, nagapalangasawa kag nagapalamana tubtob gid sa tion nga si Noe nagsulod sa arka. 39 Wala gid sila nakahibalo kon ano ang nagakahanabo tubtob nga nag-abot ang Anaw kag nagkalalumos sila. Subong man sini ang mahanabo sa pag-abot sang Anak sang Tawo. 40 Sa sadto nga tion may duha ka tawo nga nagaobra sa talamnan: ang isa kuhaon, kag ang isa mabilin. 41 May duha ka babayi nga nagagaling: ang isa kuhaon, kag ang isa mabilin. 42 Gani magbantay kamo, kay wala kamo makahibalo kon ano nga adlaw maabot ang inyo Ginoo. 43 Dumdoma ninyo ini! Kon ang tagbalay nakahibalo kon sa ano nga tion sang gab-i ang makawat magaabot, magapulaw sia kuntani agod indi pagsudlon sang makawat ang iya balay. 44 Gani maghanda man kamo, kay sa takna nga wala ninyo ginapaabot, ang Anak sang Tawo magakari.” 45 “Kon amo, sin-o ang masaligan kag maalam nga sulogun? Sia amo ang gintugyanan sang iya agalon sa pagdumala sang iban nga mga sulogun, kag sa paghatag sa ila sang ila pagkaon sa nagakaigo nga tion. 46 Bulahan yadto nga sulogun nga sa pagpauli sang iya agalon masapwan sia nga nagahimo sang iya bulohaton! 47 Nagasiling ako sa inyo, nga sia ang padumalahon sang iya agalon sang tanan niya nga pagkabutang. 48

Pero kon malain sia nga sulogun magasiling sia sa iya kaugalingon, ‘Dugay pa mabalik ang akon agalon,’ 49 kag magasugod sia sa pagpamintas sang iya kaupod nga mga sulogun, kag magkaon kag mag-inom upod sa mga palahubog. 50 Dayon ang agalon sadto nga sulogun magaabot sa tion nga wala niya sia ginapaabot kag sa tion nga wala niya mahibaloi. 51 Ang agalon magahatukhatok sa iyam kag magasilot sa iya upod sa mga salimpapaw. Didto magahibi sia kag magabagrot sang iya mga ngipon.”

25:1 “Sa sina nga adlaw ang Ginharian sang langit mapaanggid sa napulo ka mga dalaga nga nagdala sang ila mga suga sa pagsugat sa nobyo. 2 Ang lima sa ila mga buangboang kag ang lima mainandamon. 3 Ang lima nga buangboang nagdala sang ila mga suga ugaling wala sila magbalon sing lana. 4 Ang mga mainandamon nagdala sang ila mga suga kag nagbalon sing lana. 5 Kadugay mag-abot ang nobyo, gani tinuyo ang mga dalaga kag natulogan. 6 “Sang tungang gab-i na may nagsinggit, ‘Yari na ang nobyo! Dali kamo kag sugata ninyo sia!’ 7 Ang napulo ka mga dalaga nagmata kag nag-aman sang ila mga suga. 8 Dayon ang mga buangboang nagsiling sa mga mainandamon, ‘Hatagi kami sang inyo lana, kay nagapiraw na ang amon suga.’ 9 Ang mga mainandamon nagsabat, ‘Indi mahimo, kay indi ini makaigo sa inyo kag sa amon. Kadto kamo sa tiyanggi kag magbakal kamo para sa inyo kaugalingon.’ 10 Gani ang mga buangboang naglakat sa pagbakal sang lana, kag sang nakalakat sila amo man ang pag-abot sang nobyo. Ang lima nga nakaaman nag-upod sa iya sa punsyon, kag ginsirahan ang puwertahan. 11 “Dugaydogay nag-abot ang iban nga mga dalaga kag nagpanawag, ‘Sir, sir! Pasudla kami!’ 12 Pero ang nobyo nagsabat, ‘Wala ako makakilala sa inyo.’ ” 13 Kag si Jesus nagsiling, “Gani magbantay kamo, kay wala kamo makahibalo sang adlaw ukon sang takna.” 14 “Ang Ginharian sang langit kaangay sang isa ka tawo nga manuglakat sa iban nga lugar. Gintawag niya ang iya mga sulogun kag gintugyan niya sa ila ang iya mga pagkabutang. 15 Ginhatagan niya ang kada isa sa ila suno sa ila ikasarang. Ginhatagan niya ang isa sing peso

5,000, ang isa sing peso 2,000, kag ang isa pa gid sing peso 1,000. Dayon naglakat sia. 16 Ang sulogun nga nakabaton sing peso 5,000 naglakat kag iya ginpatikang ang iya kuwarta, kag nakaganansya sia sing peso 5,000. 17 Amo man ang nakabaton sing peso 2,000, nakaganansya man sia sing peso 2,000. 18 Pero ang nakabaton sing peso 1,000 naglakat kag nagkutkot sa duta, kag ginlubong niya ang kuwarta sang iya agalon. 19 “Sa tapos ang malawig nga panahon nagbalik ang agalon kag nagpakighusay sa iya mga sulogun. 20 Ang sulogun nga nakabaton sing peso 5,000 nagsulod kag nagdala sing peso 5,000. Nagsiling sia, ‘Amoy, ginhatagan mo ako sing peso 5,000. Yari pa gid ang peso 5,000 nga akon naganansya.’ 21 Ang iya agalon nagsiling sa iya, ‘Maayo gid, maayo kag matutom nga sulogun! Tungod kay maayo ka magpatikang sang diutay nga kantidad, karon itugyan ko sa imo ang dalagku pa gid nga kantidad. Dali diri kag mag-ambit sang akon kalipay!’ 22 Dayon ang sulogun nga nakabaton sing peso 2,000 nagsulod kag nagsiling, ‘Amoy, ginhatagan mo ako sing peso 2,000. Yari pa gid ang peso 2,000 nga akon naganansya.’ 23 Ang iya agalon nagsiling, ‘Maayo gid, maayo kag matutom nga sulogun! Tungod kay maayo ka magpatikang sang diutay nga kantidad, karon itugyan ko sa imo ang daku nga kantidad. Dali diri kag mag-ambit sang akon kalipay!’ 24 Dayon ang sulogun nga nakabaton sing peso 1,000 nagsulod kag nagsiling, ‘Amoy, nakahibalo ako nga mabudlay ikaw nga tawo, kay nagaani ka sa wala mo matamni kag nagatipon sang patubas sa wala mo masab-ugi. 25 Hinadlukan ako, gani naglakat ako kag gintago ko ang imo kuwarta sa duta. Yari ang imo kuwarta.’ 26 Ang iya agalon nagsiling, ‘Malain kag matamad ka nga sulogun! Nakahibalo ka gali nga ako nagaani sa wala ko matamni kag nagatipon sang patubas nga wala ko masab-ugi? 27 Ti, kuntani ginpatago mo sa bangko ang akon kuwarta, agod sa akon pagbalik makuha ko ang akon kuwarta upod sang iya saka. 28 Karon, kuhaa ninyo ang kuwarta sa iya kag ihatag sa sulogun nga nakabaton sing peso 10,000. 29 Kay ang tagsatagsa nga may iya, hatagan pa gid, kag magasulobra ang iya pagkabutang. Pero sia nga wala sing iya, bisan pa ang diutay niya nga pagkabutang kuhaon pa. 30 Nahanungod sa sining walay pulos nga sulogun, ihaboy sia ninyo didto sa kadudolman sa

gwa. Didto magahibi sia kag magabagrot sang iya mga ngipon.’ ” 31 “Kon ang Anak sang Tawo magkari subong Hari, nga ginaupdan sang tanan nga mga anghel, magalingkod sia sa iya harianon nga trono, 32 kag ang tanan nga mga tawo sa kalibutan pagatipunon sa iya atubangan. Dayon painon niya sila sa duha ka grupo, subong nga ang mga karnero ginapain sang manugbantay sa mga kanding. 33 Ipahamtang niya ang mga karnero sa iya tuo, kag ang mga kanding sa iya wala. 34 Dayon ang Hari magasiling sa mga tawo sa iya tuo, ‘Kari kamo nga ginpakamaayo sang akon Amay. Panublia ninyo ang Ginharian nga gin-aman sa inyo halin pa sa pagtuga sang kalibutan. 35 Kay gingutom ako kag ginpakaon ninyo ako, gin-uhaw ako kag ginpainom ninyo ako, dumoluong ako kag ginpadayon ninyo ako sa inyo mga puloy-an, 36 hubo ako kag ginpabayuan ninyo ako, nagmasakit ako kag gin-atipan ninyo ako, nabilanggo kag ginduaw ninyo ako.’ 37 Ang mga matarong magasabat sa iya, ‘San-o bala Ginoo nga nakita ka namon nga nagutom kag ginpakaon ka namon, ukon nauhaw kag ginpainom ka namon? 38 San-o ka bala namon nakita nga dumoluong kag ginpadayon ka sa amon nga mga balay, ukon hubo kag ginpabayuan ka namon? 39 San-o ka bala namon nakita nga nagmasakit ukon nabilanggo kag ginduaw ka namon?’ 40 Ang Hari magasabat, ‘Nagasiling ako sa inyo, kon inyo ini nahimo sa isa sang labing kubos sining akon mga utod, ginhimo ninyo ini sa akon!’ 41 “Dayon magasiling sia sa mga tawo sa iya wala, ‘Palayo kamo sa akon, mga ginpakamalaut sang Dios! Didto kamo sa kalayo nga wala sing katapusan nga gin-aman sa Yawa kag sa iya mga anghel! 42 Kay gingutom ako kag wala ninyo ako pagpakan-a, gin-uhaw ako kag wala ninyo ako pagpaimna, 43 dumoluong ako kag wala ninyo ako pagpadayuna sa inyo mga balay, hubo ako kag wala ninyo ako pagpabayui, nagmasakit ako kag ginbilanggo pero wala ninyo ako pagduawa.’ 44 Dayon magasabat sila sa iya, ‘Ginoo, san-o ka bala namon nakita nga ginagutom, ukon ginauhaw, ukon dumoluong, ukon hubo, ukon nagamasakit, ukon ginabilanggo kag wala kami magbulig sa imo?’ 45 Ang Hari magasabat sa ila, ‘Matuod gid nagasiling ako sa inyo, kon wala ninyo paghimoa ini sa isa sining labing kubos, wala man ninyo mahimo ini sa

akon.’ 46 Ini sila pagasilutan sa wala sing katapusan, kag ang mga matarong magaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan.”

26:1 Sa tapos si Jesus makapanudlo sini nga mga butang, nagsiling sia sa iya mga gintuton-an, 2 “Nakahibalo kamo nga duha na lang ka adlaw kag Piesta na sang Pascua, kag ang Anak sang Tawo itugyan nga ilansang sa krus.” 3 Dayon ang pangulo nga mga pari kag ang mga katigulangan sang mga Judio nagtipon sa palasyo ni Caifas, ang Pinakamataas nga Pari. 4 Naghimbon sila agod nga sa sekrito nga paagi mapadakop nila si Jesus kag mapapatay sia. 5 Nagsiling sila, “Indi naton paghimuon ini sa adlaw sang piesta, kay basi magkinagamo ang mga tawo.” 6 Sang didto si Jesus sa Betania, sa balay ni Simon nga aruon, 7 nagpalapit sa iya ang isa ka babayi nga may tibudtibod nga alabastro nga puno sing malahalon nga agwa. Iya ini ginbubo sa ulo ni Jesus samtang nagakaon sia. 8 Nakita ini sang mga gintuton-an kag naakig sila. Nagsiling sila, “Abaw kanugon! Ngaa gin-usikan ini? 9 Kuntani sarang mabaligya ini nga agwa sing mahal kag ang bili ihatag sa mga imol!” 10 Si Jesus nga nakahibalo sang ila ginahambal nagsiling sa ila, “Ngaa bala ginahilabtan ninyo ini nga babayi? Maayo ining iya ginhimo sa akon. 11 Kaupod ninyo pirme ang mga imol, pero ako iya umalagi lang. 12 Ginbuboan niya ako sang agwa agod maaman ang akon lawas sa akon lubong. 13 Karon dumdoma ninyo ini! Bisan diin iwali ining Maayong Balita sa bug-os nga kalibutan, pagaisugid man ang ginhimo sini nga babayi sa iya handumanan.” 14 Karon ang isa sang dose ka mga gintuton-an nga ginahingalanan kay Judas Iscariote nagkadto sa pangulo nga mga pari 15 kag nagsiling, “Ano bala ang ihatag ninyo sa akon kon itugyan ko si Jesus sa inyo?” Gani ginhatagan nila sia sing 16 Halin sadto nagpangita si Judas sing kahigayunan sa pagtugyan kay Jesus. 17 Sa nahauna nga adlaw sang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora, ang mga gintuton-an nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot sa iya, “Diin bala ang luyag mo nga ihanda namon para sa imo ang panihapon sang Pascua?” 18 Nagsiling si Jesus sa ila, “Kadto kamo sa isa ka tawo sa siyudad, kag singgani sia, ‘Ang Manunodlo nagsiling, Ang akon tion nag-abot na. Ako kag ang akon mga gintuton-an

magasaulog sang Pascua sa imo balay.’ ” 19 Ang mga gintuton-an naghimo suno sa ginsiling ni Jesus kag ila ginhandanda ang panihapon sang Pascua. 20 Sang gab-i na, si Jesus kag ang iya dose ka gintuton-an nagpanihapon. 21 Sang nagakaon sila, si Jesus nagsiling, “Ginasiling ko sa inyo nga ang isa sa inyo magaluib sa akon.” 22 Natublag gid ang mga gintuton-an kag nagbulosbulos sila pamangkot sa iya, “Ako bala, Ginoo?” 23 Nagsabat si Jesus, “Ang nagatusmog sang iya tinapay sa yahong dungan sa akon amo ang magaluib sa akon. 24 Ang Anak sang Tawo mapatay suno sa ginsiling sang Kasulatan, pero kailo man yadtong tawo nga magatugyan sang Anak sang Tawo! Maayo pa sa iya nga sia wala matawo!” 25 Si Judas nga traidor nagsiling, “Ako bala ang imo ginatumod, Manunodlo?” Si Jesus nagsabat, “Ginasiling mo.” 26 Sang nagakaon sila, nagkuha si Jesus sing tinapay, nagpasalamat, kag iya ginpamihakpihak ini kag ginhatag sa iya mga gintuton-an. Nagsiling sia, “Kuha kamo, kag magkaon sini. Ini amo ang akon lawas.” 27 Dayon ginkuha niya ang kupa, nagpasalamat sa Dios, kag iya ini ginhatag sa ila. Nagsiling sia, “Tanan kamo mag-inom sini, 28 kay ini amo ang akon dugo, nga nagapalig-on sang kasugtanan sang Dios, ang akon dugo nga gin-ula para sa madamo sa kapatawaran sang mga sala. 29 Nagasiling ako sa inyo, halin karon indi na ako magainom sining bino, tubtob sadtong adlaw nga magainom ako sing bag-o nga bino kaupod ninyo sa Ginharian sang akon Amay.” 30 ka bilog nga pilak. Sa tapos sila makakanta sang isa ka ambahanon nagkadto sila sa bukid sang mga Olivo. 31 Dayon si Jesus nagsiling sa ila, “Karon gid nga gab-i tanan kamo magapalagyo kag magabiya sa akon, kay ang kasulatan nagsiling, ‘Ang Dios magapatay sang manugbantay, kag magaalaplaag ang panong sang mga karnero.’ 32 Pero sa tapos ako mabanhaw, magauna ako sa inyo sa Galilea.” 33 Si Pedro nagsabat kay Jesus, “Bisan bayaan ka sang iban, indi gid ako magbiya sa imo!” 34 Si Jesus nagsiling kay Pedro, “Tandai ini! Sa wala pa makapamalo ang manok karon nga gab-i magasiling ikaw sing makatlo nga wala ikaw makakilala sa akon.” 35 Si Pedro nagsabat, “Indi gid ako magsiling nga wala ko ikaw makilala, bisan pa pagapatyon ako kaupod sa

imo!” Amo man ang ginsiling sang tanan nga gintuton-an. 36 Dayon si Jesus nagkadto sa duog nga ginatawag Getsemani kaupod sa iya mga gintuton-an, kag nagsiling sia sa ila, “Lingkod kamo diri samtang makadto ako sa unhan sa pagpangamuyo.” 37 Gin-upod niya si Pedro kag ang duha ka anak ni Zebedeo. Natublag gid kag nagpangalisod si Jesus, 38 kag nagsiling sa ila, “Daw malumos ako sa kalisod. Pabilin kamo diri kag magpulaw upod sa akon.” 39 Nagkadto sia sa uloonhan, naghapa kag nagpangamuyo, “Amay ko, kon mahimo, ilikaw sa akon ini nga kupa! Pero indi ang akon kabubot-on ang matuman, kundi ang imo.” 40 Dayon nagbalik sia sa tatlo ka mga gintuton-an kag nakita niya sila nga nagakatulog. Nagsiling sia kay Pedro, “Ano kamo man! Indi gid bala kamo makapulaw sing isa ka oras upod sa akon? 41 Magpulaw kamo kag magpangamuyo, agod indi kamo madaog sang panulay. Ang espiritu handa ugaling ang lawas maluya.” 42 Sa liwat naglakat si Jesus kag nagpangamuyo, “Amay ko, kon ini nga kupa indi malikaw sa akon, kon indi ko ini pag-imnon, ang imo kabubot-on amo ang matuman.” 43 Nagbalik liwat si Jesus kag nakita niya nga ang iya mga gintuton-an natulogan naman, kay tama gid ang ila katuyo. 44 Sa liwat ginbayaan sila ni Jesus, naglakat sia kag nagpangamuyo sing makatlo, sang amo man gihapon nga pangamuyo. 45 Dayon nagbalik sia sa iya mga gintuton-an kag nagsiling sa ila, “Nagakatulog pa bala kamo kag nagapahuwayhoway? Yari na ang tion! Ang Anak sang Tawo itugyan na sa gahom sang mga makasasala. 46 Bangon kamo, malakat kita. Tan-awa, ang tawo nga magatugyan sa akon yari na!” 47 Nagahambal pa si Jesus sang si Judas nga isa sang mga dose ka mga gintuton-an nag-abot. May upod sia nga madamo nga mga tawo nga nagadala sang mga espada kag mga inuglampos. Ini sila ginpadala sang pangulo nga mga pari kag sang mga katigulangan sang mga Judio. 48 Ang traidor naghatag sa mga tawo sini nga sinyas, “Ang halukan ko amo ina sia. Dakpa ninyo sia!” 49 Sang pag-abot ni Judas nagpalapit sia dayon kay Jesus kag nagsiling, “Kamusta ka, Manunodlo,” kag ginhalukan niya sia. 50 Si Jesus nagsabat, “Sigi abyan, himoa na ang bulohaton mo!” Dayon nagpalapit sila kag gindakop nila si Jesus kag ginsiguro nga indi sia makapalagyo. 51 Ang isa sang mga

kaupod ni Jesus naggabot sang iya espada kag ginlabo niya ang sulogun sang Pinakamataas nga Pari kag nautas ang iya sini dulongan. 52 Dayon si Jesus nagsiling sa iya, “Itagob mo ang imo espada, kay ang tanan nga nagagamit sang espada mapatay sa espada. 53 Wala ka bala makahibalo nga sarang ako makapangayo sing bulig sa akon Amay kag sa gilayon padalhan niya ako sing dose ka batalyon nga mga anghel? 54 Ugaling kon amo ina, ano bala ang pagkatuman sang ginasiling sang mga Kasulatan nga amo gid ini ang matabo?” 55 Dayon si Jesus nagsiling sa mga tawo, “Kinahanglan gid bala nga magdala kamo sang mga espada kag mga inuglampos sa pagdakop sa akon, subong nga daw buyong ako? Adlaw-adlaw yara ako sa templo nga nagalingkod kag nagapanudlo, kag wala ninyo ako pagdakpa. 56 Pero ini tanan nahanabo agod matuman ang mga ginsulat sang mga propeta sa mga Kasulatan.” Dayon ginbayaan sia sang iya mga gintuton-an, kag nagpalalagyo sila tanan. 57 Ang mga nagdakop kay Jesus nagdala sa iya sa balay ni Caifas, ang Pinakamataas nga Pari, sa diin nagtipon ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga katigulangan sang mga Judio. 58 Si Pedro nagsunod sa malayo, tubtob sa pasiyuhan sang balay sang Pinakamataas nga Pari. Nagsulod sia sa pasiyuhan kag naglingkod upod sa mga gwardya sa pagtan-aw kon ano ang mahanabo. 59 Ang pangulo nga mga pari kag ang bug-os nga katapo sang konsilyo nagpangita sang indi matuod nga panumbongon batok sa kay Jesus agod nga mapatay nila sia; 60 pero wala sila sing may nakita, bisan pa nga madamo ang nagpalapit kag nagsugid sing butig batok sa iya. Sang ulihi may nagpalapit nga duha ka tawo 61 kag nagsiling, “Ini nga tawo nagsiling, ‘Sarang ko maguba ini nga templo sang Dios kag sa sulod sang tatlo ka adlaw sarang ko mapatindog liwat.’ ” 62 Ang Pinakamataas nga Pari nagtindog kag nagsiling kay Jesus, “Wala ka bala sing may isabat sa panumbongon nila batok sa imo?” 63 Pero si Jesus wala magsabat. Sa liwat ang Pinakamataas nga Pari nagsiling sa iya, “Ginapasumpa ko ikaw sa ngalan sang Dios nga buhi: sugiri kami, ikaw bala ang Cristo, ang Anak sang Dios?” 64 Si Jesus nagsabat sa iya, “Ginsiling mo. Pero nagsiling ako sa inyo: sugod karon makita ninyo ang Anak sang Tawo nga

nagalingkod sa tuo sang Makagagahom, kag nagakari sa mga panganod sa langit!” 65 Sa sini, ginisi sang Pinakamataas nga Pari ang iya bayu kag nagsiling, “Nagpasipala sia sa Dios! Wala na kita sing kinahanglan sang mga saksi! Karon, nabatian na ninyo ang iya pagpasipala! 66 Ano bala sa inyo?” Nagsabat sila, “Nakasala sia, kag dapat sia patyon.” 67 Dayon ginduplaan nila sia sa guya kag ginbunal, kag ang mga nagtampa sa iya 68 nagsiling, “Kon ikaw ang Cristo, pakta kon sin-o ang nagtampa sa imo!” 69 Si Pedro nagalingkod didto sa gwa sa pasiyuhan. Nagpalapit sa iya ang isa ka sulogun nga babayi sang Pinakamataas nga Pari kag nagsiling, “Ikaw man kaupod ni Jesus nga taga-Galilea.” 70 Pero ginpanghiwala niya ini sa atubangan sang tanan nga nagasing, “Wala ako makahibalo sang imo ginahambal.” 71 Kag naglakat sia pakadto sa puwertahan sang pasiyuhan. Nakita sia sang isa naman ka sulogun nga babayi kag nagsiling sia sa mga tawo didto, “Ini sia upod man ni Jesus nga taga-Nazaret.” 72 Sa liwat ginpanghiwala ini ni Pedro, kag nagsabat, “Sumpa ko, wala ako makakilala sina nga tawo!” 73 Sa wala madugay, ang mga tawo nga nagatilindog didto nagpalapit kay Pedro kag nagsiling, “Matuod gid nga ikaw isa man sa ila. Mahibal-an ini sa imo panghambal!” 74 Dayon si Pedro nanumpa: “Silutan ako sang Dios kon wala ako nagasugid sing matuod! Wala gid ako makakilala sina nga tawo!” Dayon may nagpamalo nga manok, 75 kag nadumdoman ni Pedro ang ginsiling ni Jesus sa iya, “Sa wala pa makapamalo ang manok, magasiling ikaw sing makatlo nga wala mo ako makilala.” Naggwa sia kag naghilibion.

27:1 Aga pa gid, ang pangulo nga mga pari kag ang mga katigulangan sang mga Judio naghimbon sa pagpatay kay Jesus. 2 Ginpusasan nila sia kag gindala nga itugyan kay Pilato nga Gobernador. 3 Sang makita ni Judas nga traidor nga si Jesus ginhukman nga pagapatyon, ginbasol niya ang iya kaugalingon kag gin-uli ang 30 ka bilog nga pilak sa pangulo nga mga pari kag sa mga katigulangan sang mga Judio. 4 Nagasing sia, “Nakasala ako sa pagtugyan sa kamatayon sining tawo nga wala sing sala!” Nagsabat sila, “Ano ang labot namon sina? Imo ina salabton!” 5 Ginpilak ni Judas ang kuwarta sa templo kag naggwa sia kag ginbitay niya

ang iya kaugalingon. 6 Ginpamulot sang pangulo nga mga pari ang kuwarta kag nagsiling, “Ini nga kuwarta bili sang dugo, kag batok sa aton Kasugoan nga ibutang sa talaguan sang manggad sa templo.” 7 Naghisugot sila nga ang kuwarta itaba nila sang Duta sang Manugkolon, agod himuon nga lulobngan sang mga dumoluong. 8 Gani yadto nga duta gintawag nga “Duta sang dugo” tubtob karon nga adlaw. 9 Karon natuman ang ginsiling ni Jeremias nga propeta, “Ginkuha nila ang 30 ka bilog nga pilak nga amo ang ginkaisahan sang mga tawo sa Israel nga ibayad sa iya, 10 kag gintaba nila ini sang duta sang manugkolon suno sa ginsugo sa akon sang Ginoo.” 11 Si Jesus nagtindog sa atubangan sang Gobernador nga nagpamangkot sa iya, “Ikaw bala ang hari sang mga Judio?” Nagsabat si Jesus, “Ginasiling mo.” 12 Pero wala sia magsabat sa madamo nga panumbongon sang pangulo nga mga pari kag sa mga katigulangan sang mga Judio. 13 Gani si Pilato nagsiling sa iya, “Wala ka bala makabati sang mga panumbongon batok sa imo?” 14 Pero si Jesus wala gid magsabat, sa bagay nga natingala gid ang Gobernador. 15 Sa tagsa ka Piesta sang Pascua ang Gobernador may kinabatasan sa paghilway sang isa ka binilanggo nga pagapangayuon sang mga tawo. 16 Sa sadto nga tion may isa ka bantog nga priso nga ginahingalanan kay Barrabas. 17 Sang pagtipon sang mga tawo, si Pilato namangkot sa ila, “Sin-o bala ang luyag ninyo nga buy-an ko, si Barrabas ukon si Jesus nga ginatawag Cristo?” 18 Nakahibalo gid sia nga gintugyan nila si Jesus sa iya tungod kay nahisa sila. 19 Sang nagalingkod si Pilato sa hukmanan sa paghukom, ang iya asawa nagpadala sini nga mensahi, “Indi ka magpahilabot sinang matarong nga tawo, tungod kay kagab-i natublag gid ako sa akon damgo nahanungod sa iya.” 20 Ang pangulo nga mga pari kag ang mga katigulangan sang mga Judio naghaylo sa mga tawo, agod nga pangayuon nila kay Pilato nga buy-an si Barrabas, kag ipapatay si Jesus. 21 Pero ginpamangkot sila sang Gobernador, “Sin-o bala sa ila nga duha ang luyag ninyo nga buy-an ko?” Nagsabat sila, “Si Barrabas!” 22 Nagpamangkot si Pilato sa ila, “Ano karon ang himuon ko kay Jesus nga ginatawag Cristo?” Nagsabat sila tanan, “Ilansang sia sa krus!” 23 Namangkot si Pilato sa ila, “Ano bala nga sala ang iya nahimo?” Dayon nagbaskog pa gid ang ila

pagsinggit, “Ilansang sia sa krus!” 24 Sang makita ni Pilato nga wala na sia sing may mahimo kay basi magkinagamo ang mga tawo, nagkuha sia sang tubig kag nanghinaw sang iya mga kamot sa atubangan sang mga tawo, kag nagsiling, “Wala ako sing labot sa kamatayon sina nga tawo! Inyo ina salabton!” 25 Ang tanan nga mga tawo nagsabat, “Kami kag ang amon mga anak amo ang manabat sang iya kamatayon!” 26 Dayon ginbuy-an ni Pilato si Barrabas sa ila. Ginpabunal niya si Jesus kag gintugyan sia sa mga soldado nga ilansang sa krus. 27 Dayon gindala si Jesus sang mga soldado ni Pilato sa palasyo sang Gobernador, kag ginlibutan sia sang bug-os nga hubon sang mga soldado. 28 Gin-ubahan nila sia, kag ginpasuksokan sing kunop nga pula. 29 Dayon naghimo sila sing korona nga tunokon kag ginsuksok nila ini sa iya ulo kag ginpauyat nila sing tigbaw ang iya tuo nga kamot. Dayon nagluhodluhod sila sa atubangan niya, kag ginyaguta nila sia nga nagasiling, “Mabuhay ang Hari sang mga Judio!” 30 Ginduplaan nila sia, ginkuha ang tigbaw sa iya kamot kag ginhanot ini sa iya ulo. 31 Sa tapos nila mayaguta si Jesus, ginkuhaan nila sia sing kapa, kag ginpasuksokan nila sia sang iya kaugalingon nga bayu. Dayon gindala nila sia sa gwa agod nga ilansang sa krus. 32 Sang nagapagwa sila nasugata nila ang isa ka tawo nga taga-Cirene, nga ginahingalanan kay Simon. Ginpilit nila sia sa pagpas-an sang krus ni Jesus. 33 Nag-abot sila sa duog nga ginatawag Golgota, nga kon sayuron, “Ang Duog sang mga Bagol.” 34 Didto ginpainom nila si Jesus sing bino nga nasimbugan sing apdo, pero sang madimdiman niya ini, indi sia mag-inom. 35 Ginlansang nila sia sa krus, kag ginpartida nila ang iya mga bayu paagi sa pagabutgabet. 36 Sa tapos sadto naglingkod sila kag nagbantay sa iya. 37 Sa ibabaw sang iya ulo ginpatapik nila sa krus ang panumbongon batok sa iya nga nasulat, “Ini sia amo si Jesus, ang Hari sang mga Judio.” 38 Dayon ginlansang nila sa krus ang duha ka makawat, ang isa sa iya tuo kag ang isa sa iya wala. 39 Ang mga tawo nga nagaalagi naglungolungo sang ila mga ulo kag nagyaguta sa iya nga nagasiling, 40 “Ikaw nga buot magguba sang templo kag magpatindog sini sa tatlo ka adlaw, luwasa ang imo kaugalingon! Kon ikaw ang Anak sang Dios, panaog ka sa krus!” 41 Sa amo man nga bagay ang pangulo nga mga pari,

ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga katigulangan sang mga Judio nagyaguta sa iya nga nagasiling, 42 “Ginluwas niya ang iban pero indi sia makaluwas sang iya kaugalingon! Indi bala sia ang Hari sang Israel? Kon magpanaog sia sa krus karon gid, magatuo kita sa iya! 43 Nagasalig sia sa Dios kag nagasiling nga sia ang Anak sang Dios. Karon tan-awon ta kon luwason sia sang Dios!” 44 Bisan pa ang mga buyong nga ginlansang upod sa iya nagyaguta man sa iya. 45 Sang udto nagdulom ang bug-os nga duta sa sulod sang tatlo ka oras. 46 Sang mga alas tres sa hapon si Jesus nagsinggit sa mabaskog nga tingog, “Eli, Eli, lema sabactani?” nga kon sayuron, “Dios ko, Dios ko, ngaa bala ginpatumbayaan mo ako?” 47 “May mga tawo nga nagatindog didto nga nakabati sa iya kag nagsiling, “Ginatawag niya si Elias!” 48 Sa gilayon nagdalagan ang isa sa ila, nagkuha sang espongha, gintum-oy ini sa maaslom nga bino, kag gintakod sa punta sang tukon kag gintinguhaan nila ang pagpainom sini sa iya. 49 Pero ang iban nagsiling, “Hulat anay, tan-awon ta kon makari si Elias sa pagluwas sa iya!” 50 Liwat nagsinggit si Jesus sa mabaskog nga tingog kag nabugto ang iya ginhawa. 51 Dayon ang kurtina sa templo nagisi sa tunga, halin sa ibabaw paidalom. Naglinog kag nagkalabuka ang mga bato, 52 nagbukas ang mga lulobngan, kag nagkalabanhaw ang madamo nga mga tawo sang Dios nga nagkalamatay sang una. 53 Naggwa sila sa mga lulobngan, kag sa tapos mabanhaw si Jesus nagkadto sila sa Balaan nga Siyudad, sa diin nakita sila sang madamo nga mga tawo. 54 Ang opisyal kag ang mga soldado nga nagabantay kay Jesus kinulbaan gid, sang mabatyagan nila ang linog kag makita ang tanan nga mga butang nga nagkahanabo. Nagsiling sila, “Matuod gid nga Anak sia sang Dios!” 55 May madamo nga mga babayi didto sa unhan nga nagalantaw. Ini sila nagsunod kay Jesus halin sa Galilea nga nagbulig sa iya. 56 Ang iban sa ila amo sanday Maria Magdalena, Maria nga iloy ni Santiago kag ni Jose, kag ang iloy sang mga anak ni Zebedeo. 57 Sang sirom na, nag-abot ang isa ka tawo nga manggaranon gikan sa Arimatea. Ang iya ngalan si Jose kag gintuton-an man sia ni Jesus. 58 Nagkadto sia kay Pilato kag ginpangayo niya ang bangkay ni Jesus. Gani si Pilato nagmando nga ihatag ini sa iya. 59 Ginkuha ni Jose

ang bangkay, kag ginsamburan sing bag-o nga tela nga lino. 60 Ginbutang niya ang bangkay sa iya kaugalingon nga lulobngan, nga bag-o lang ginguhab sa bato. Dayon ginpalignid niya ang isa ka daku nga bato sa puwertahan sa pagtakop sang lulobngan kag naglakat. 61 Didto man si Maria Magdalena, kag ang isa pa ka Maria nagalingkod kag nagaatubang sa lulobngan. 62 Sang madason nga adlaw, ang adlaw nga masunod sa Adlaw sang Pag-aman, ang pangulo nga mga pari kag mga Fariseo nagpakigsapol kay Pilato 63 kag nagsiling, “Halangdon nga Gobernador, nadumdoman namon nga sang buhi pa yadtong manugpatalang nagsiling sia, ‘Mabanhaw ako sa tapos ang tatlo ka adlaw.’” 64 Magmando ka nga bantayan ang lulobngan sa sulod sang tatlo ka adlaw, agod indi makakadto ang iya mga gintuton-an sa pagkawat sa iya kag magpanugid sa mga tawo nga ‘Nabanhaw sia.’ Ining ulihi nga kabutigan mas malain pa sang sa nahauna.” 65 Si Pilato nagsiling sa ila, “Dala kamo sing gwardya! Lakat kamo kag pabantayi ninyo sing maayo ang lulobngan.” 66 Gani naglakat sila, kag ginsilyuhan ang bato kag ginpabantayan ini.

28:1 Aga pa gid sang nahauna nga adlaw sang simana, sa tapos ang Adlaw nga Inugpahuway, nagkadto si Maria Magdalena kag ang isa pa ka Maria sa pagtan-aw sang lulobngan. 2 Sa hinali naglinog sing mabaskog, kag ang isa ka anghel sang Ginoo nagkunsad halin sa langit. Iya ginpalignid ang bato nga nagatakop sang lulobngan kag iya ini ginpungkoan. 3 Ang iya dagway nagakirab subong sang kilat, kag ang iya bayu maputi gid kaayo. 4 Ang mga gwardya nagkolorog sa kakulba kag nanginsubong sila sang patay nga mga tawo. 5 Ang anghel nagsiling sa mga babayi, “Indi kamo magkahadlok. Nakahibalo ako nga ginapangita ninyo si Jesus nga ginlansang sa krus. 6 Wala sia diri. Nabanhaw sia, suno sa iya ginsiling. Dali kamo diri kag tan-awa ang duog nga ginpahamyangan sa iya. 7 Lakat kamo sa gilayon, kag sugiri ninyo ang iya mga gintuton-an: ‘Nabanhaw sia, kag karon magauna sia sa inyo sa Galilea. Didto makita ninyo sia!’ Indi pagkalimti ang ginsiling ko sa inyo.” 8 Gani naghalin sila sa lulobngan nga nagadalidali nga may kahadlok, pero puno sing kalipay, kag nagdalagan sila sa pagsugid sa iya mga gintuton-an. 9 Sa hinali ginsugata

silang ni Jesus nga nagasing, “Ang paghidait sa inyo.” Nagpalapit sila kay Jesus, ginhakos nila ang iya mga tiil kag nagsimba sila sa iya. 10 Si Jesus nagsiling sa ila, “Indi kamo magkahadlok. Lakat kamo kag sugiri ninyo ang akon mga utod nga lalaki nga magkadto sila sa Galilea, kag didto makita nila ako.” 11 Sang nakahalin ang mga babayi, ang iban sang mga gwardya sa lulobngan nagkadto sa siyudad kag nagpanugid sa pangulo nga mga pari sang mga nahanabo. 12 Nagsinapol ang pangulo nga mga pari kag mga katigulangan sang mga Judio, kag naghisugot sila sa paghatag sing madamo nga kuwarta sa mga soldado, 13 kag ginsingangan sila, “Isiling ninyo nga ang iya mga gintuton-an nagkari sang kagab-ihon kag ginkawat nila ang iya bangkay samtang nagakatulog kamo. 14 Kon mabatian ini sang Gobernador, kami lang ang mahibalo agod magpati sia kag indi na kamo magpalibog.” 15 Ginbaton sang mga gwardya ang kuwarta kag gintuman nila ang ginsiling sa ila. Halin sadto tubtob karon amo ini ang ginapalpnag nga sugid sa mga Judio. 16 Ang onse ka mga gintuton-an nagkadto sa isa ka bakulod sa Galilea, sa diin si Jesus nagsiling nga magkadto sila. 17 Sang makita nila sia, nagsimba sila sa iya, bisan pa ang iban sa ila nagpangduhadoha. 18 Nagpalapit si Jesus sa ila kag nagsiling, “Ang bug-os nga awtoridad sa langit kag sa duta ginhatag sa akon. 19 Gani, kadtoi ninyo ang tanan nga mga tawo sa bug-os nga kalibutan kag himoa sila nga mga gintuton-an ko. Bautisohi ninyo sila sa ngalan sang Amay kag sang Anak kag sang Espiritu Santo, 20 kag tudloi ninyo sila sa pagtuman sang tanan nga ginsugo ko sa inyo. Kag dumdoma gid ninyo ini! Magaupod ako sa inyo sa gihapon tubtob sa katapusan sang panahon.”

1:1 Ini ang Maayong Balita nahanungod kay Jesu-Cristo, ang Anak sang Dios. 2 Nagsugod ini suno sa ginsulat ni Isaias nga propeta: “ ‘Yari ang akon manugbalita,’ Siling sang Dios. ‘Ipadala ko sia sing una sa imo Sa pag-aman sang imo alagyan.’ 3 May nagasinggit sa desierto: ‘Amana ninyo ang alagyan Para sa Ginoo, Maghimo kamo sing tadlong nga dalan Nga iya pagaagyan.’ ” 4 Gani, si Juan Bautista nagpakita sa desierto nga

nagabautiso kag nagawali sang iya mensahi. Amo ini ang siling niya sa mga tawo: “Bayai ninyo ang inyo mga sala kag magpabautiso kag ang Dios magapatawad sang inyo mga sala.” 5 Ang tanan nga mga taga-Judea kag mga taga-Jerusalem nagdugok sa pagpamati sa iya. Gintuad nila ang ila mga sala kag ginbautisohan niya sila sa suba sang Jordan. 6 Ang bayu ni Juan bulbol sang kamelyo, ang iya paha panit, kag ang iya pagkaon apan kag dugos halin sa talon. 7 Ang iya ginpahibalo sa mga tawo amo ini: “Ang magakari nga ulihi lang sa akon mas gamhanan pa sa akon, sa bagay nga indi gani ako takos magduko sa paghubad sang higot sang iya sandalyas. 8 Ako nagabautiso sa inyo sa tubig, pero sia magabautiso sa inyo sa Espiritu Santo.” 9 Sa wala lamang madugay, nag-abot si Jesus gikan sa Nazaret nga sakop sang Galilea, kag ginbautisohan sia ni Juan sa Jordan. 10 Sang pagtakas gid ni Jesus sa tubig nakita niya nga nag-abri ang langit kag nagkunsad ang Espiritu Santo sa ibabaw niya sa dagway sang pating. 11 Kag may tingog nga nabatian gikan sa langit: “Ikaw ang akon hinigugma nga Anak. Nalipay gid ako sa imo.” 12 Sa gilayon ginpakadto sia sang Espiritu Santo sa desierto. 13 Nagtener sia didto sing 40 ka adlaw kag ginsulay sia ni Satanas. May mga sapat man nga talunon didto, pero nag-abot ang mga anghel kag nagbulig sa iya. 14 Sang nabilanggo na si Juan, si Jesus nagkadto sa Galilea kag nagwali sang Maayong Balita gikan sa Dios. 15 Nagsiling sia, “Nag-abot na ang nagakaigo nga tion, kag ang Ginharian sang Dios malapit na. Bayai ninyo ang inyo mga sala, kag magpati sa Maayong Balita.” 16 Sang nagalakat si Jesus sa higad sang Linaw sang Galilea, may nakita sia nga duha ka mangingisda, si Simon kag ang iya utod nga si Andres, nga nagapanahid sa linaw. 17 Si Jesus nagsiling sa ila, “Upod kamo sa akon kay tudloan ko kamo sa pagpanahid sang mga tawo.” 18 Sa gilayon ginbayaan nila ang ila sahid kag nag-upod sa iya. 19 Nagpadayon si Jesus sa paglakat kag sa uloonhan may duha pa gid ka mag-utod nga nakita sia, si Santiago kag si Juan, nga mga anak ni Zebedeo. Didto sila sa ila sakayan nga nagaaman sang ila sahid. 20 Sang pagkakita ni Jesus sa ila gilayon gintawag niya sila. Gani, ginbayaan nila ang ila amay nga si Zebedeo sa sakayan upod sang mga sinuholan nga mga tawo kag nag-upod sila kay Jesus. 21 Nag-abot

silang sa banwa sang Capernaum, kag sang Adlaw nga Inugpahuway nagsulod si Jesus sa sinagoga kag nagpanudlo. 22 Ang mga tawo nga nakabati sa iya natingala sang iya pagpanudlo kay nagpanudlo sia nga may awtoridad kag indi sia pareho sang mga manunodlo sang Kasugoan. 23 Sa amo gid nga tion nagsulod sa sinagoga ang isa ka tawo nga may malaut nga espiritu kag nagsinggit, 24 “Ano ang luyag mo himuon sa amon, Jesus nga taga-Nazaret? Nagkari ka bala sa paglaglag sa amon? Nahibal-an ko kon sin-o ka. Ikaw ang Balaan nga ginpadala sang Dios!” 25 Ginmanduan ni Jesus ang espiritu: “Maghipos ka kag maggwa sa tawo.” 26 Ginpakurog sang malaut nga espiritu ang tawo, nagsinggit sing tudo kag naggwa sa tawo. 27 Ang mga tawo natingala gid, sa bagay nga nagpinamangkutanay sila, “Ano ini? Bag-o bala ini nga pagtulon-an? Ini nga tawo may gahom bisan pa sa pagsugo sang malaut nga mga espiritu, kag nagatuman sila sa iya.” 28 Gani, ang balita nahanungod kay Jesus naglapnag sing madali sa bug-os nga probinsya sang Galilea. 29 Naggwa sila sa sinagoga kag nagkadto dayon sa balay ni Simon kag ni Andres nga upod si Santiago kag si Juan. 30 Ang ugangan nga babayi ni Simon nagahigda nga may hilanat, kag sang pag-abot gid ni Jesus ginsugiran sia nahanungod sa iya. 31 Ginpalapitan sia ni Jesus, gin-uyatan sa kamot kag ginpabangon. Nag-ayo sia gilayon kag nag-amuma sa ila. 32 Sang sirom na, sa tapos matunod ang adlaw, ang mga tawo nagdala kay Jesus sang tanan nga mga masakiton kag sang mga ginagamhan sang yawa. 33 Ang tanan nga mga pumoluyo sang banwa nagtilipon sa atubangan sang balay. 34 Si Jesus nagpang-ayo sing madamo nga may mga nagakalainlain nga mga balatian kag nagtabog sang madamo nga mga yawa. Wala niya pagtugoti nga maghambal ang madamo nga mga yawa, tungod kay nahibal-an nila kon sin-o sia. 35 Madulomdulom pa sang masunod nga aga, si Jesus nagbangon kag naggwa sa balay. Nagkadto sia sa naligwin nga duog sa gwa sang banwa sa diin sia nagpangamuyo. 36 Pero si Simon kag ang iya mga kaupdanan nagpinangita sa iya. 37 Sang makita nila sia nagsiling sila, “Ginapangita ka sang tanan.” 38 Pero nagsabat si Jesus: “Kinahanglan kita magkadto sa kaingod nga mga banwa. Kinahanglan magwali man ako didto tungod kay amo ini ang kabangdanan sang akon

pagkari.” 39 Gani ginlibot ni Jesus ang bug-os nga Galilea kag nagwali sa mga sinagoga kag nagtabog sang mga yawa. 40 May isa ka aruon nga nagpalapit kay Jesus, nagluhod sa iya atubangan kag nagpangayo sing bulig. Siling niya: “Kon gusto mo, sarang mo ako maayo.” 41 Si Jesus nagbatyag sing daku nga kaluoy, nagdab-ot sa iya, kag gintandog sia. Nagsabat sia sa iya, “Gusto ko! Mag-ayo ka!” 42 Sa gilayon wala na ang iya aro kag nagtinlo ang iya panit. 43 Ginpaandaman gid sia dayon ni Jesus kag ginpalakat gilayon. Siling ni Jesus: 44 “Tandai, indi mo ini pag-isugid bisan kay sin-o kundi magkadto ka sa pari kag magpatan-aw ka sa iya. Magdulot ka dayon sing halad suno sa sugo ni Moises, sa pagpamatuod sa tanan nga ikaw nag-ayo na.” 45 Pero naglakat ang tawo kag ginpanugid niya ang pag-ayo sa iya bisan diin sia magkadto. Madamo gid ang iya ginsugiran, sa bagay nga si Jesus indi na makasulod sing dayag sa bisan diin nga banwa. Gani nagtener sia sa baw-ing nga mga lugar, pero padayon gihapon ang pagkadto sang mga tawo sa iya halin sa nagakalainlain nga mga lugar.

2:1 Sang makaligad ang pila ka adlaw, nagbalik si Jesus sa Capernaum, kag naglapnag ang balita nga yara sia sa iya balay. 2 Nagdulogok ang madamo nga mga tawo sa bagay nga wala na sing lugar bisan pa sa atubangan sang puwertahan. Si Jesus nagawali gid sa ila sang Maayong Balita 3 sang mag-abot ang pila ka mga tawo nga nagadala sang isa ka paralitiko—ang apat sini sa ila nagayayong sang paralitiko. 4 Pero indi sila makapalapit kay Jesus tungod kay nagaganutok ang mga tawo. Gani nagguhab sila sing lulotsan sa atop sang balay, didto gid nayon sa ginatindugan ni Jesus. Sang malutsan na ang ila ginuhaban gintunton nila ang paralitiko nga nagahamyang sa iya higdaan. 5 Nakita ni Jesus kon daw ano gid ang ila pagtuo, kag nagsiling sia sa paralitiko, “Anak ko, napatawad na ang imo mga sala.” 6 May pila ka mga manunodlo sang Kasugoan nga nagalingkod didto kag nagmuno sa ila kaugalingon, 7 “Ngaa makahambal sia sing subong sina batok sa Dios? Wala sing tawo nga makapatawad sang mga sala, kundi ang Dios lamang.” 8 Sa gilayon nahibaluan ni Jesus ang ila mga hunahona, gani nagsiling sia sa ila, “Ngaa

nga nagapainuino kamo sing subong sina sa inyo kaugalingon? 9 Diin bala ang mas mahapos, ang magsiling sa paralitiko, ‘Napatawad na ang imo mga sala,’ ukon ang magsiling, ‘Bangon ka, dalha ang imo higdaan kag maglakat’? 10 Karon pamatud-an ko sa inyo, nga ang Anak sang Tawo may gahom sa duta sa pagpatawad sang mga sala.” Gani nagsiling sia sa paralitiko, 11 “Nagasiling ako sa imo, bangon ka, dalha ang imo higdaan kag magpauli!” 12 Samtang nagatan-aw sila, ang paralitiko nagbangon gilayon, nagdala sang iya higdaan kag dalidali nga naglakat. Naurongan gid sila tanan kag nagdayaw sila sa Dios, nga nagasiling, “Wala pa gid kita makakita sing subong sini!” 13 Si Jesus nagbalik liwat sa higad sang Linaw sang Galilea. Nagpalapit sa iya ang madamo nga mga tawo kag nagsugod sia sa pagpanudlo sa ila. 14 Sang nagapadayon sia sa paglakat, nakita niya ang isa ka manugsokot sang buhis, si Levi nga anak ni Alfeo, nga nagapungko sa iya opisina. Si Jesus nagsiling sa iya, “Sunod ka sa akon.” Nagtindog si Levi kag nagsunod sa iya. 15 Sang ulihi nagkaon si Jesus sa balay ni Levi. May madamo nga mga manugsokot sang buhis kag mga makasasala nga nagsunod kay Jesus, kag ang iban sa ila nagkaon upod sa iya kag sa iya mga gintuton-an. 16 May pila ka manunodlo sang Kasugoan nga mga Fariseo nga nakakita kay Jesus nga nagkaon upod sa mga makasasala kag mga manugsokot sang buhis. Gani ginpamangkot nila ang iya mga gintuton-an, “Ngaa bala nagakaon sia upod sa mga manugsokot sang buhis kag mga makasasala?” 17 Nabatian sila ni Jesus kag nagsiling sia, “Ang mga tawo nga wala sing balatian wala nagakinahanglan sang manugbolong, kundi ang mga masakiton lang. Wala ako magkari sa pagtawag sang mga matarong kundi sang mga makasasala.” 18 Isa ka bes ang mga sumolunod ni Juan Bautista kag ang mga Fariseo nagapuasa. May mga tawo nga nagpalapit kay Jesus kag nagpamangkot sa iya, “Ngaa bala nga nagapuasa ang mga gintuton-an ni Juan Bautista kag ang mga gintuton-an sang mga Fariseo, pero ang imo mga gintuton-an wala nagapuasa?” 19 Si Jesus nagsabat, “Nagapaabot bala kamo nga ang mga inagda sa kasal magapuasa samtang yara pa ang nobyo kaupod nila? Indi sila makahimo sina! 20 Pero magaabot ang adlaw nga ang nobyo pagakuhaon sa ila, kag amo na yadto ang ila pagpuasa. 21

“Wala sing bisan sin-o nga nagagamit sing bag-o nga panapton sa pagtukap sa daan nga bayu. Kon himuon niya ini, ang bag-o nga tukap magagisi sang daan nga bayu kag mangindaku pa gid ang tulokapan. 22 Wala man sing bisan sin-o nga nagasulod sing bag-o nga bino sa daan nga sulodlan nga panit. Kon himuon niya ini, ang bino magabusdik sang daan nga panit, kag ang bino kag ang panit nga sulodlan indi na mapuslan. Pero ang bag-o nga bino ginasulod sa bag-o nga sulodlan!” 23 Sang isa ka Adlaw nga Inugpahuway, si Jesus nag-agi sa tunga sang kaumhan sang trigo. Sang nagalakat ang iya mga gintuton-an upod sa iya, nagsugod sila sa pagpangutol sang mga uhay. 24 Gani ang mga Fariseo nagsiling kay Jesus, “Hoy, kontra sa aton Kasugoan ang ginahimo sang imo mga gintuton-an sa Adlaw nga Inugpahuway!” 25 Si Jesus nagsabat sa ila, “Wala gid bala ninyo mabasahi ang ginhimo ni David sang nagkinahanglan sia sing pagkaon? Sia kag ang iya mga tinawo gingutom, 26 gani nagsulod sia sa balay sang Dios kag nagkaon sang tinapay nga nahalad sa Dios. Natabo ini sang si Abiatar ang Pinakamataas nga Pari. Suno sa aton Kasugoan ang mga pari lang amo ang makakaon sini nga tinapay, pero si David nagkaon sini, kag ginhatagan pa niya ang iya mga tinawo.” 27 Kag si Jesus nagsiling pa gid, “Ang Adlaw nga Inugpahuway ginhimo para sa kaayuhan sang tawo kag ang tawo wala paghimoa para sa Adlaw nga Inugpahuway. 28 Gani, ang Anak sang Tawo amo ang Ginoo bisan pa sang Adlaw nga Inugpahuway.”

3:1 Dayon nagbalik si Jesus sa sinagoga sa diin may tawo nga may naitus nga kamot. 2 May mga tawo didto nga nagabantay kay Jesus kon ayuhon niya ang tawo sa Adlaw nga Inugpahuway, agod may isumbong sila batok sa iya. 3 Si Jesus nagsiling sa tawo nga naitus ang kamot, “Magpalapit ka diri sa atubangan.” 4 Dayon nagpamangkot sia sa mga tawo: “Ano ang ginatugot sang aton Kasugoan nga himuon ta sa Adlaw nga Inugpahuway? Ang magbulig bala ukon ang maghalit? Ang magluwas bala sang kabuhi sang isa ka tawo ukon ang magpatay?” Pero naghupos sila. 5 Gintulok sila ni Jesus nga may kaakig, pero nagkasubo sia tungod sang katig-a sang ila tagipusoon. Dayon nagsiling sia sa tawo nga naitus ang kamot, “Untaya

ang imo kamot.” Gin-untay niya kag nag-ayo ini. 6 Gani ang mga Fariseo naggwa sa sinagoga kag naghimbon kaupod sa mga sumolunod ni Herodes kon paano mapatay nila si Jesus. 7 Si Jesus kag ang iya mga gintuton-an nagkadto sa Linaw sang Galilea, kag ginsunod sia sang madamo nga mga tawo. Ini sila halin sa Galilea, sa Judea, 8 sa Jerusalem, sa kadutaan sang Idumea, sa kadutaan sa tabok sang Jordan kag sa palibot sang mga siyudad sang Tiro kag Sidon. Ini nga mga tawo nagdugok kay Jesus, kay nakabati sila sang mga butang nga iya ginapanghimo. 9 Tungod sang tama kadamo nga mga tawo, si Jesus nagsugo sa iya mga gintuton-an sa pag-aman sang sakayan para sa iya, agod indi sia maipit sang mga tawo. 10 Madamo nga mga tawo ang iya gin-ayo, kag tungod sini ang tanan nga may balatian nagpanagil-ot sa pagpalapit kay Jesus, agod makatandog sa iya. 11 Kag kon makita sia sang mga tawo nga may malaut nga mga espiritu, nagahapa sila sa atubangan niya kag nagasinggit, “Ikaw ang Anak sang Dios!” 12 Ginpaandaman gid ni Jesus ang malaut nga mga espiritu nga indi magpanugid kon sin-o sia. 13 Dayon si Jesus nagtaklad sa isa ka bakulod kag gintawag niya ang mga tawo nga iya naluyagan. Nagpalapit sila sa iya, 14 kag nagpili sia sang dose nga gintawag niya nga mga apostoles. Si Jesus nagsiling sa ila, “Ginpili ko kamo nga mag-upod sa akon. Ipadala ko kamo sa pagwali, 15 kag magaangkon kamo sang gahom sa pagtabog sang mga yawa.” 16 Ang dose nga ginpili niya amo ang masunod: si Simon (nga ginhingalanan ni Jesus kay Pedro); 17 si Santiago kag si Juan, mga anak ni Zebedeo (nga ginhingalanan ni Jesus nga Boanerges, nga kon sayuron “Mga Anak sang Daguob”); 18 si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas, si Santiago nga anak ni Alfeo, si Tadeo, si Simon nga patriota, 19 kag si Judas Iscariote nga nangintraidor. 20 Dayon si Jesus nagpauli. Sa liwat nagdulogok sa iya ang madamo nga mga tawo sa bagay nga sia kag ang iya mga gintuton-an wala na sing tion sa pagkaon. 21 Sang mabatian ini sang iya pamilya, naglakat sila sa pagkuha sa iya, tungod kay ang mga tawo nagsiling, “Nagbuang sia!” 22 May mga manunodlo sang Kasugoan nga nag-abot gikan sa Jerusalem nga nagsiling, “Yara sa iya si Beelzebul!” Ang iban nagsiling, “Ang pangulo sang mga demonyo amo ang naghatag sa iya sing gahom sa

pagtabog sa ila.” 23 Gani gintawag ni Jesus ang mga tawo sa pagpalapit sa iya kag naghambal sia sa ila sing pila ka mga palaanggiran, “Ano bala ang pagtabog ni Satanas kay Satanas? 24 Kon ang isa ka pungsod magbinahinbahinay kag mag-ilinaway, ina nga pungsod magabuloblag. 25 Kon ang isa ka panimalay magbinahinbahinay kag mag-ilinaway, ina nga panimalay magabuloblag. 26 Gani, kon ang ginharian ni Satanas mag-ilinaway, magbinahinbahinay, ina nga ginharian indi magdugay, kundi magabuloblag, kag amo ini ang iya katapusan. 27 “Wala sing bisan sin-o nga makasulod sa balay sang isa ka tawo nga makusog sa pagkuha sang iya pagkabutang, luas kon iya anay gapuson ang tawo nga makusog. Kon mahimo na niya ini sarang na sia makapanguha sa amo nga balay. 28 “Dumdoma ninyo ini! Ang mga tawo sarang mapatawad sang tanan nila nga mga sala kag sang tanan nga mga malain nga ila ginhambal, 29 pero ang tawo nga nagahambal sing malain batok sa Espiritu Santo, indi gid mapatawad, kay sia nakahimo sing sala nga wala sing katapusan.” 30 (Ginhambal ini ni Jesus, kay may iban nga nagsiling, “May malaut nga espiritu sa iya.”) 31 Dayon ang iloy kag ang mga utod nga lalaki ni Jesus nag-abot. Nagtindog lang sila sa gwa sang balay kag nagpahibalo nga gusto sila magpakigkita kay Jesus. 32 May madamo nga mga tawo nga nagalingkod sa palibot ni Jesus, kag nagsiling sila sa iya, “Hoy, ang iloy mo kag ang imo mga utod yara sa gwa, kag gusto sila magpakigkita sa imo.” 33 Nagsabat si Jesus, “Sin-o bala ang akon iloy? Sin-o bala ang akon mga utod?” 34 Gintulok niya ang mga tawo nga nagalingkod sa palibot niya, kag nagsiling, “Tan-awa ninyo, yari ang akon iloy kag mga utod! 35 Kay ang nagabuhat sang luyag sang Dios, amo ang akon utod nga lalaki, ang akon utod nga babayi, kag ang akon iloy.”

4:1 Sa liwat si Jesus nagpanudlo sa higad sang Linaw sang Galilea. Tama gid kadamo ang mga tawo nga nagdulogok sa palibot niya sa bagay nga nagsakay sia sa isa ka sakayan nga nagalutaw sa tubig kag naglingkod sia didto samtang ang madamo nga mga tawo nagpabilin sa bibi sang linaw. 2 Si Jesus naggamit sang mga palaanggiran sa pagtudlo sa ila sang madamo nga mga butang, kag sa iya pagpanudlo nagsiling sia sa ila: 3 “Magpamati

kamo! May isa ka tawo nga naglakat sa pagsab-og. 4 Sang pagsab-og niya sang binhi, ang iban nagtupa sa dalan, kag ang mga pispis nagdapo kag nagtuka sini. 5 Ang iban nagtupa sa batuhon nga mga duog, sa diin hapaw lamang ang duta. Sa wala lang madugay nag-ulhot ang binhi tungod kay manabaw ang duta. 6 Sang udto na ang adlaw nalayong ang bag-ong tubo nga binhi, kag bangod kay indi gid madalom ang gamot sini, ang tanom madali nga nalaya. 7 Ang iban nga binhi nagtupa sa mga talungon. Nagtubo ang mga talungon kag naglumos sang tanom, kag wala ini magpamunga. 8 Pero ang iban nga binhi nagtupa sa maayo nga duta, namuhi, nagtubo kag nagpamunga: ang iban sini nagpatubas sing 30 ka pilo, ang iban sini 60 ka pilo, kag ang iban sini 100 ka pilo.” 9 Kag si Jesus nagsiling “Gani, kon sin-o ang luyag magpamati, magpamati sia!” 10 Sang isahanon na lang si Jesus, ang iban nga nakabati sa iya nagpalapit upod sa dose ka mga apostoles kag nagpangabay nga ipaathag niya ang mga palaanggiran. 11 Si Jesus nagsabat sa ila, “Ginhatagan kamo sang tinago sang Ginharian sang Dios, pero ang iban nga yara sa gwa magapamati sini tanan paagi sa mga palaanggiran, 12 agod nga, ‘Magatulok nga magatulok sila, Pero indi makakita, Magapamati nga magapamati sila, Pero indi makahangop, Kay kon makahangop sila Basi magliso sila sa Dios Kag patawaron niya sila.’ ” 13 Dayon si Jesus nagpamangkot sa ila, “Indi bala kamo makahangop sini nga palaanggiran? Karon, paano abi ang pagkahangop ninyo sang bisan ano nga palaanggiran? 14 Ang manugsab-og nagsab-og sang pulong sang Dios. 15 Ang mga binhi nga nagatupa sa dalan amo ang pulong sang Dios nga sang pagkabati sang mga tawo, sa gilayon nagaabot si Satanas kag nagaagaw sang pulong nga ginsab-og sa ila tagipusoon. 16 Amo man ang ginasab-og sa batuhon nga duta. Kasubong ini sang pulong sang Dios nga sang pagkabati sang mga tawo, sa gilayon ginabaton nila sing malipayon. 17 Pero wala ini nagatudok sa ila tagipusoon, kag wala nagapabilin sing madugay. Gani wala na sila nagapadayon kon mag-abot ang mga kalalat-an ukon mga paghingabot tungod sang pulong sang Dios. 18 Kag ang mga nagatupa sa mga talungon amo ang pulong sang Dios nga nabatian sang mga tawo. 19

Pero ang palaligban sang pangabuhi, ang paghigugma sa manggad, kag ang iban pa gid nga mga handom nagaganutok sa ila mga hunahona kag nagalumos sang pulong sang Dios, kag wala ini nagapamunga. 20 Pero ang nagtupa sa maayo nga duta amo ang pulong sang Dios nga sang pagkabati sang mga tawo ginbaton nila ini, kag nagapamunga: ang iban 30 ka pilo, ang iban 60 ka pilo, kag ang iban 100 ka pilo.” 21 Si Jesus nagpadayon: “May nagadala bala sing suga kag nagabutang sini sa idalom sang isa ka sulodlan, ukon sa idalom sang katre? Wala bala niya ini ginabutang sa tulongtongan? 22 Ang bisan ano nga ginatago, igapahayag kag ang bisan ano nga ginatabunan, pagabuksan. 23 Gani, kon sin-o ang luyag magpamati, magpamati sia!” 24 Kag si Jesus nagsiling pa gid sa ila, “Talupangda gid ang inyo ginapamatian! Ang talaksan nga inyo ginagamit sa paghukom sa iban amo man ang pagagamiton sang Dios sa paghukom sa inyo, kag sobra pa sini ang pagahimuon sa inyo. 25 Ang tawo nga may iya na pagahatagan pa gid, kag ang tawo nga wala sing iya, bisan ang diutay nga yara sa iya pagakuhaon pa.” 26 Nagsiling pa gid si Jesus, “Ang Ginharian sang Dios kaangay sang tawo nga nagsab-og sang binhi sa iya uma. 27 Nagatulog sia kon gab-i, kag kon adlaw nagaobra sia, samtang ang binhi nagaulhot kag nagatubo, pero wala sia kahibalo kon paano ang pagkahimo sini. 28 Ang duta mismo nagapatubo kag nagapabunga sang mga tanom: nahauna ang dahon, madason ang uhay, kag sa ulihi ang matinggag nga bunga. 29 Kon ang bunga gulang na, nagapadala sia sing manuggarab, kay ang tig-alani nag-abot na.” 30 Si Jesus nagpamangkot, “Sa ano bala mapaanggid ang Ginharian sang Dios? Ano nga palaanggiran ang aton gamiton sa pagpaathag sini? 31 Kaangay ini sang isa ka binhi sang mostasa, ang labing diutay nga binhi sa kalibutan. 32 Ginakuha ini sang tawo kag ginatanom sa duta. Dayon nagatubo ini kag nagadaku sing labaw sa mga kahuykahoy. Ang iya mga sanga nagadalagku sa bagay nga ang mga pispis nagapugad sa iya sanga nga mahandong.” 33 Paagi sa mga palaanggiran nga kasubong sini, nagwali si Jesus sa mga tawo. Naghambal sia sa ila suno sa ila mahangpan. 34 Indi sia maghambal sa ila kon indi paagi sa mga palaanggiran. Pero kon silahanon lang sang iya mga gintuton-an, ginasaysay niya ang tanan sa ila. 35 Sang sirom na sang amo

nga adlaw, nagsiling si Jesus sa iya mga gintuton-an, “Dali, matabok kita sa pihak sang linaw.” 36 Gani ginbayaan nila ang madamo nga mga tawo. Dayon ang mga gintuton-an nagsakay sa sakayan nga ginasakyan ni Jesus, kag gindala nila sia upod sa ila. May iban man nga mga sakayan didto. 37 Sa hinali nagmadlos ang hangin kag ang mga balod nagsulod sa sakayan sa bagay nga madali na lang ini makapan. 38 Pero si Jesus didto sa ulin nga nagaulon sa ulonan kag nagakatulog. Ginpukaw sia sang mga gintuton-an, kag nagsiling sila sa iya, “Manunodlo, wala ka bala nagakabalaka nga daw malumos na kita?” 39 Nagbangon si Jesus kag ginmanduan niya ang hangin, “Mag-untat ka!” kag nagsiling sia sa mga balod, “Maglinaw ka!” Nag-untat ang hangin kag may daku nga kalinaw. 40 Dayon si Jesus nagsiling sa ila, “Ngaa bala nahadlok gid kamo? Ano, wala pa bala kamo sing pagtuo?” 41 Pero tama gid ang ila kahadlok, kag nagpamangkutanay sila: “Sin-o bala ini nga tawo? Bisan pa ang hangin kag ang mga balod nagatuman sa iya!”

5:1 Amo yadto kag nag-abot sila sa tabok sang Linaw sang Galilea sa duta sang mga taga-Gerasa. 2 Halos lang makapanaog si Jesus sa sakayan, ginsugata sia sang isa ka tawo nga naggwa gikan sa mga kuweba nga lulobngan. 3 Ini nga tawo ginagamhan sang malaut nga espiritu kag nagapuyo sa mga lulobngan. Wala na sing bisan sin-o nga makagapos sa iya, bisan pa sang mga kadena. 4 Makapila na gingapos ang iya mga tiil kag mga kamot, pero sa tagsa ka paggapos sa iya, ginabugras niya ang mga kadena, kag ginautod ang mga salsalon sa iya mga tiil. Sa pagkakusog sa iya sa bagay nga wala sing makasarang sa iya. 5 Sa adlaw kag sa gab-i nagalagawlagaw sia sa mga lulobngan kag sa mga bakulod nga nagatiyabaw kag ginapilas niya ang iya lawas sang mga bato. 6 Malayulayo pa sia sang makita niya si Jesus, gani nagdalagan sia, nagluhod sa atubangan niya, 7 kag nagtiyabaw sing mabaskog, “Jesus, Anak sang Labing Mataas nga Dios! Ano ang himuon mo sa akon? Maluoy ka! Sa ngalan sang Dios, indi ako pagsiluti!” 8 (Ginsiling niya ini tungod kay si Jesus nagsiling sa iya, “Malaut nga espiritu, maggwa ka sa iya!”) 9 Ginpamangkot sia ni Jesus, “Sin-o ang ngalan mo?” Nagsabat sia,

“Ang akon ngalan amo si ‘Madamo’—kay sa pagkadamo sa amon!” 10 Kag sagad sia pakiluoy kay Jesus nga indi lang pagtabugon ang malaut nga mga espiritu sa sadto nga lugar. 11 Malapit sa sadtong lugar may madamo nga mga baboy nga nagaungad sa banglid. 12 Nagpakiluoy ang mga espiritu sa kay Jesus, “Pakadtoa kami sa mga baboy, kag tugoti kami nga magsulod sa ila.” 13 Gani gintugotan niya sila. Ang malaut nga mga espiritu naggwa sa tawo kag nagsulod sa mga baboy. Ang bug-os nga panong nga mga 2,000 ka mga baboy, nagdinaguso sa pil-as pakadto sa linaw, kag nagkalalumos sila tanan. 14 Ang mga manugsagod sang mga baboy nagpalalagyo kag nagpanugid sang natabo sa banwa kag sa mga baryo. Ang mga tawo nagkadto sa pagtan-aw kon ano ang nahanabo. 15 Nagpalapit sila kay Jesus kag nakita nila ang tawo nga gingamhan anay sang mga yawa. Ini sia nagalingkod didto nga may bayu na, kag yara na sa iya husto nga panghunahona, kag hinadlukan sila tanan. 16 Ang mga nakakita sang nahanabo sa tawo nga ginagamhan sang mga yawa kag sang nahanabo sa mga baboy nagpanugid sa mga tawo. 17 Tungod sini ginpangabay nila si Jesus nga maghalin sa ila lugar. 18 Sang manugsakay na si Jesus sa sakayan, ang tawo nga sang una gingamhan sang mga yawa nagpakiluoy sa iya: “Paupda man ako sa imo!” 19 Pero si Jesus indi magtugot, kundi nagsiling sa iya, “Pauli ka sa imo panimalay kag sugiri sila kon daw ano ang ginhimo sang Ginoo sa imo kag kon daw ano ang iya kaayo sa imo!” 20 Gani naglakat ang tawo kag nagkadto sa Decapolis nga nagapanugid sang ginhimo ni Jesus sa iya, kag ang tanan nga nakabati sini natingala gid. 21 Si Jesus nagtabok liwat sa pihak sang linaw. Didto sa higad sang linaw gintipunan sia sang madamo nga mga tawo. 22 Si Jairo, isa ka opisyal sang sinagoga nagkadto didto, kag sang pagkakita niya kay Jesus nagluhod sia sa tiilan ni Jesus, 23 kag nagsagad gid sia pakiluoy: “Ang akon anak nga dalagita nagahimumogto. Kadtoi man sia palihog kag tanduga sia sang imo kamot agod magaayo sia kag mabuhi!” 24 Dayon si Jesus nag-upod sa iya. Madamo gid nga mga tawo ang nag-upod sa iya sa bagay nga nagaganutok sila sa palibot niya. 25 May isa ka babayi didto nga tama gid ang iya pag-antos tungod sang pagpanggwa sang dugo sa iya nga wala mag-untat sa sulod sang dose ka tuig, 26 wala sapayan nga

ginabulong sia sang madamo nga mga manugbolong. Naurot na niya gasto ang iya kuwarta sa pagpabulong, pero sa baylo nga mag-ayo sia, naglain pa gani sia. 27 Nakabati sia nahanungod kay Jesus, gani nagpanagil-ot sia sa tunga sang madamo nga mga tawo sa likod nayon ni Jesus. 28 Siling niya sa iya kaugalingon, “Kon matandog ko bisan lang ang iya bayu, magaayo ako.” 29 Gintandog niya ang bayu ni Jesus, kag gilayon nagtugon ang iya dugo, kag iya nabatyagan nga nag-ayo na sia sa iya balatian. 30 Sa gilayon nabatyagan ni Jesus nga may gahom nga naggwa sa iya. Gani nagbalikid sia kag nagsiling, “Sin-o ang nagtandog sang akon bayu?” 31 Ang iya mga gintuton-an nagsabat, “Nakita mo na gid nga nagaginitok ang mga tawo sa palibot mo, ngaa nga nagapamangkot ka pa kon sin-o ang nagtandog sa imo?” 32 Pero nagpanghulonghulong si Jesus sa pagtan-aw kon sin-o ang naghimo sadto. 33 Ang babayi nakatalupangod sang nahanabo sa iya, gani nagpalapit sia nga nagakurog sa kahadlok, kag nagluhod sa tiilan ni Jesus, kag nagsugid sa iya sang bug-os nga kamatuoran. 34 Si Jesus nagsiling sa iya, “Anak ko, ang imo pagtuo nag-ayo sa imo. Lakat ka sa paghidait, kag magaayo ka na sa imo balatian.” 35 Sang nagahambal sini si Jesus, may nag-abot nga mga sinugo halin sa balay ni Jairo, kag nagsiling sa iya, “Napatay na ang imo anak nga babayi. Ngaa pabudlayan mo pa ang Manunodlo?” 36 Si Jesus waay nagsapak sange ila ginsiling, kundi nagsiling sia kay Jairo, “Indi ka magkahadlok, kundi magtuo ka lang.” 37 Dayon wala sia magtugot bisan kay sin-o sa pag-upod sa iya luas lamang kay Pedro kag sa mag-utod nga si Santiago kag si Juan. 38 Sang pag-abot nila sa balay sang opisyal sang sinagoga, nakita ni Jesus ang mga tawo nga nagaginahod, kag nabatian niya ang mabaskog nga hinibi kag mga panalabiton. 39 Sumolod sia kag nagsiling sa ila, “Ngaa nagakinagula kag nagahinibi kamo? Ang bata indi patay, kundi nagakatulog lang sia!” 40 Ginkadlawan nila sia, gani ginpagwa niya sila tanan, kag gindala niya ang amay kag iloy sang bata kag ang iya tatlo ka mga gintuton-an, kag nagsulod sa kuwarta sa diin ang bata nagahamyang. 41 Gin-uyatan niya ang bata sa kamot kag nagsiling sa iya, “Talitha, koum,” nga kon sayuron, “Inday, nagasiling ako sa imo, bangon ka!” 42 Sa gilayon nagbangon sia kag naglakatlakat. (Nagagulang

na sia sing dose ka tuig.) Sang mahanabo ini, naurongan gid sila! 43 Pero ginpaandaman gid sila ni Jesus nga indi magpanugid bisan kay sin-o. Kag nagsiling sia, “Pakan-a ninyo sia.”

6:1 Naghalin si Jesus sa sadto nga duog upod sa iya mga gintuton-an kag nagkadto sa iya banwa. 2 Sang Adlaw nga Inugpahuway nagpanudlo sia sa sinagoga. May madamo nga mga tawo didto, kag sang pagkabati nila sa iya natingala gid sila kag nagpamangkot, “Diin bala niya kinuha ini tanan? Ano bala ini nga kaalam ang ginhatag sa iya? Paano ang paghimo niya sining mga milagro? 3 Indi bala ini sia ang panday nga anak ni Maria kag utod nanday Santiago, Jose, Judas kag Simon? Indi bala nga ang iya mga utod nga babayi tagadiri?” Gani nahisa sila sa iya. 4 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ang isa ka propeta ginatahod bisan diin luas lang sa iya kaugalingon nga banwa kag sa iya mga himata kag panimalay.” 5 Wala sia didto makahimo sang mga milagro luas lang sa pag-ayo sang pila ka mga masakiton paagi sa pagtandog sa ila. 6 Natingala gid sia tungod kay wala sila sing pagtuo. Dayon nagkadto si Jesus sa palibot nga mga baryo nga nagapanudlo sa mga tawo. 7 Gintawag niya ang dose ka mga apostoles kag ginpalakat sila sing tagduhadoha. Ginhatagan niya sila sing gahom sa pagtabog sang malaut nga mga espiritu. 8 Ginmanduan niya sila nga indi magdala sing pagkaon ukon kuwarta ukon puyo, kundi sang sungkod lamang. 9 Sarang sila makagamit sang sandalyas pero indi na pagdublihon ang ila bayu. 10 Ginsinggan pa gid niya sila, “Kon mag-abot kamo sa isa ka banwa magdayon kamo sa balay sang nagabaton sa inyo sa ila puloy-an tubtob sa inyo pagsaylo sa madason nga duog. 11 Kon magkadto kamo sa isa ka duog sa diin wala kamo ginabaton ukon ginapamatian sang mga tawo bayai ninyo ina nga duog kag taktaka ang mga yab-ok sa inyo mga tiil. Ini manginpaandam sa ila.” 12 Gani naglakat sila kag nagwali sa mga tawo nga dapat sila magbiya sa ila mga sala. 13 Gintabog nila ang madamo nga mga yawa, kag ginhaplasan nila sing lana ang mga masakiton kag nag-alayo sila. 14 Karon ini tanan nabatian ni Herodes nga hari tungod kay ginbantog si Jesus sa tanan nga duog. May mga tawo nga nagsiling, “Nabanhaw si Juan Bautista! Amo ini ang kabangdanan kon ngaa

makatilingala ang ginahimo niya.” 15 Pero ang iban nagsiling, “Si Elias sia.” Kag ang iban pa gid nagsiling, “Isa sia ka propeta subong sang mga propeta sang una anay.” 16 Sang pagkabati ni Herodes sini nagsiling sia, “Si Juan Bautista sia! Ginpapugotan ko sia, pero karon nabanhaw!” 17 Si Herodes mismo amo ang nagmando nga ipadakop si Juan, ipagapos kag ipabilanggo. Ginhimo niya ini tungod kay Herodias nga iya ginpangasawa bisan ini sia asawa sang iya utod nga si Felipe. 18 Pirme lang sia ginahambalan ni Juan Bautista, “Indi matarong ang imo pagpangasawa sang asawa sang imo utod!” 19 Gani gindumtan ni Herodias si Juan kag gintuyo niya nga patyon, pero indi sia makahimo sini tungod kay Herodes. 20 Nahadlok si Herodes sa kay Juan tungod kay nahibal-an niya nga si Juan matarong kag balaan nga tawo. Gani, gin-apinan niya si Juan nga indi maano. Naluyag sia magpamati kay Juan wala sapayan nga nagakatublag sia sa kada pagpamati niya sa iya. 21 Sang ulihi nag-abot gid ang kahigayunan nga ginahulat ni Herodias. Kaadlawan yadto ni Herodes kag naghiwat sia sing isa ka punsyon para sa mataas nga mga punoan sang banwa, mga opisyales sang mga soldado kag lutaw nga mga pumoluyo sang Galilea. 22 Ang anak nga babayi ni Herodias nagsulod kag nagsaot, kag naglingaw sa kay Herodes kag sang iya mga dinapit. Gani ang hari nagsiling sa dalagita, “Pangayo ka sang bisan ano kay ihatag ko sa imo.” 23 Kag nagsiling pa sia, “Ginasumpa ko nga ihatag ko sa imo ang bisan ano nga pangayuon mo, bisan pa ang katunga sang akon ginharian.” 24 Tungod sini naggwa ang dalagita kag nagpamangkot sa iya iloy, “Ano bala ang pangayuon ko?” Ang iloy nagsabat, “Ang ulo ni Juan Bautista.” 25 Gilayon nagdalidali sa pagbalik ang dalagita sa hari kag nagsiling, “Gusto ko nga ihatag mo sa akon sa gilayon ang ulo ni Juan Bautista sa isa ka bandihado!” 26 Nagpasubo gid ini sa hari, pero indi na sia makabalibad tungod kay nagpanumpa sia sa atubangan sang iya mga dinapit. 27 Gani ginsugo niya sa gilayon ang isa ka soldado sa pagdala sa iya sang ulo ni Juan. Nagkadto ang soldado sa prisuhan kag ginpugotan si Juan. 28 Kag gindala niya ang ulo nga natungtong sa isa ka bandihado kag ginhatag ini sa dalagita nga amo ang naghatag sini sa iya iloy. 29 Sang mabatian ini sang mga gintuton-an ni Juan, ginkadtuan nila kag ginkuha ang iya

bangkay kag ginlubong. 30 Ang mga apostoles nagbalik sa kay Jesus kag ginsugiran nila sia sang tanan nga ila nahimo kag napanudlo. 31 Sa pagkadamo sang mga tawo ang nagapakadto pakari sa bagay nga si Jesus kag ang iya mga gintuton-an wala na gani sing tion bisan sa pagkaon. Gani nagsiling sia sa ila. “Dali masaylo kita sa isa ka duog nga kitahanon lang agod makapahuwayhoway kamo.” 32 Gani nagsakay sila sa sakayan nga silahanon lang kag nagkadto sa isa ka naligwin nga duog. 33 Pero madamo nga mga tawo ang nakakita sang ila paghalin kag nakahibalo dayon kon sin-o sila. Gani naggwa sila sa ila mga banwa kag nagdalagan pakadto sa ginapadulongan ni Jesus kag sang iya mga gintuton-an, kag una pa sila makaabot didto. 34 Sang pagtakas ni Jesus, nakita niya ang masyado kadamo nga mga tawo kag nagbatyag sia sing kaluoy sa ila kay subong sila sang mga karnero nga wala sing manugbantay. Kag gintudloan niya sila sang madamo nga mga butang. 35 Sang sirom na, ang iya mga gintuton-an nagkadto sa iya kag nagsiling, “Madulom na kag baw-ing ini nga duog. 36 Palakta kag pakadtoa ang mga tawo sa mga baryo ukon mga sityo sa palibot agod nga makabakal sila sang ila pagkaon.” 37 Nagsabat si Jesus, “Kamo mismo ang maghatag sa ila sing pagkaon.” Nagpamangkot sila, “Gusto mo bala nga maglakat kami sa pagbakal sing tinapay nga nagabili sing peso 200 agod nga mapakaon sila?” 38 Gani si Jesus nagpamangkot sa ila, “Pila bala ka bilog ang inyo tinapay? Abi tan-awa ninyo.” Sang mausisa nila, nagsiling sila, “Lima ka bilog nga tinapay kag duha ka bilog nga isda.” 39 Sa gilayon ginsugo ni Jesus ang iya mga gintuton-an sa pagpalingkod sang mga tawo sing hinut-onghut-ong sa hilamon. 40 Gani ang mga tawo naglingkod nga nahut-onghut-ong sa tag-ginatos kag tag-singkuwenta. 41 Dayon ginkuha ni Jesus ang lima ka bilog nga tinapay kag ang duha ka bilog nga isda, nagtangla sia sa langit, kag nagpasalamat sa Dios. Iya ginpamihakpihak ang tinapay kag ginhatag sa iya mga gintuton-an agod nga ila ipanagtag sa mga tawo. Iya man ginpartiparti ang duha ka bilog nga isda. 42 Nagkaon sila tanan kag nagkalabusog. 43 Dayon gintipon sang mga gintuton-an ang nagkalabilin nga tinapay kag isda kag napuno ang dose ka mga alat. 44 Ang kadamuon sang mga lalaki nga nagkalaon 5,000. 45 Sa gilayon ginpasakay ni Jesus

ang iya mga gintuton-an sa sakayan kag ginpauna sila sa Betsaida sa tabok sang linaw, samtang ginpapauli niya ang mga tawo. 46 Sa tapos sia makapaalam sa iya mga gintuton-an nagkadto sia sa isa ka bakulod sa pagpangamuyo. 47 Sang pagkagab-i, ang sakayan yadto na sa tunga sang linaw, samtang si Jesus isahanon lang sa takas. 48 Nalantawan niya nga ang iya mga gintuton-an ginabudlayan sa pagbugsay kay sumpung ang hangin. Gani sang mga alas kuwatro ang takna sa kaagahon, nag-apas si Jesus sa ila nga nagalakat sa ibabaw sang tubig. Ligaran lang niya silag kuntani, 49 pero nakita nila sia nga nagalakat sa ibabaw sang tubig kag naghunahona sila nga bagat sia. Gani nagsinggit sila, “Bagat!” 50 Kay sang pagkakita nila tanan sa iya hinadlukan sila. Sa gilayon si Jesus nagsiling sa ila, “Magpakaisog kamo! Ako ini. Indi kamo magkahadlok!” 51 Dayon nagsakay sia upod sa ila kag ang hangin nagkanay. Natingala gid sila, 52 kay wala gani nila mahangpi ang kahulogan sang pagmuad sang tinapay tungod kay nadulman pa ang ila mga panghunahona. 53 Nagtabok sila sa linaw kag nagdungka sa Genezaret sa diin ginpundo nila ang sakayan. 54 Sang pagtakas nila, sa gilayon nakilala sang mga tawo si Jesus. 55 Gani ang mga tawo nagkadto sa palibot nga mga duog kag gindala nila sa iya ang mga masakiton nga nayayungan sa ila mga hiligdaan sa bisan diin nga duog nga mabatian nila nga didto si Jesus. 56 Kag bisan diin sia magkadto, sa mga baryo, banwa ukon uma, ang mga tawo nagdala sang ila mga masakiton sa mga tiyendahan, kag nagpakiluoy sa iya nga kon mahimo makatandog ang mga balatianon bisan sa sidsid lamang sang iya kunop, kag ang tanan nga nagtandog sini nag-ayo.

7:1 Ang mga Fariseo kag ang iban nga mga manunodlo sang Kasugoan nga nag-abot halin sa Jerusalem nagtipon sa palibot ni Jesus. 2 Ila napanilagan nga ang iban niya nga mga gintuton-an nagakaon nga indi matinlo ang ila mga kamot, kon sayuron, wala sila makapanghinaw suno sa paagi nga ginapatuman sang mga Fariseo sa mga tawo. 3 Kay ang mga Fariseo, subong man ang iban nga mga Judio, nagasunod sang mga pagtulon-an nga nabaton nila sa ila mga katigulangan. Wala sila nagakaon kon wala matinloi ang ila mga kamot suno sa gintudlo sa ila. 4 Wala man

silang nagakaon sang bisan ano nga binakal sa tiyenda kon indi anay nila matinloan. May madamo pa nga sinadto nga mga pagsulondan nga ila ginatuman subong sang pagpanghugas sang mga tasa, kolon, kaldero nga saway, kag higdaan. 5 Gani ang mga Fariseo kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagpamangkot sa kay Jesus, “Ngaa bala nga ang imo mga gintuton-an wala nagasunod sang gintudlo sang aton mga katigulangan kag nagakaon sila nga wala matinloi ang ila mga kamot?” 6 Ginsabat sila ni Jesus, “Wala gid magsala si Isaias sang iya pagtagna nahanungod sa inyo. Mga salimpapaw kamo subong sang iya ginsulat: ‘Ang Dios nagasiling, Ginapadunggan ako sining mga tawo Sang ila mga bibig, Pero ang ila tagipusoon Malayo gid sa akon. 7 Wala pulos ang ila pagsimba sa akon, Kay ginapatuman nila Ang mga kasugoan sang tawo Subong nga mga kasugoan sang Dios!’ ” 8 Kag si Jesus nagsiling, “Ginasikway ninyo ang kasugoan sang Dios kag ginatuman ninyo ang mga pagtulon-an sang mga tawo.” 9 Kag nagpadayon si Jesus sa pagsiling, “Maayo gid kamo mangita sing padihot sa pagsikway sang ginapatuman sang Dios agod nga masunod ninyo ang inyo gid iya pagtulon-an! 10 Kay si Moises nagsugo, ‘Tahura ang imo amay kag iloy,’ kag nagsiling pa gid sia, ‘Ang bisan sin-o nga nagahambal sing malain batok sa iya amay kag iloy dapat patyon.’ 11 Pero kamo nagatudlo nga kon ang isa ka tawo may sarang ihatag sa pagbulig sa iya amay ukon iloy, pero nagasiling sia, ‘Korban ini’ (kon sayuron, iya ini sang Dios), 12 indi na sia dapat magbulig pa sa iya amay kag iloy. 13 Sa sini nga paagi ginapakawalay pulos ninyo ang pulong sang Dios tungod sang pagtulon-an nga inyo ginapaalinton sa iban. Kag madamo pa nga pareho sini ang inyo ginahimo.” 14 Dayon ginpanawag liwat ni Jesus ang mga tawo kag ginsinganan niya sila, “Pamati kamo tanan sa akon, kag hangpa ninyo. 15 Wala sing butang nga nagasulod sa tawo nga makadagta sa iya, kundi ang nagagwa sa iya. 16 Gani, kon sin-o ang luyag magpamati, magpamati sia!” 17 Sang mabayaan ni Jesus ang mga tawo nagsulod sia sa isa ka balay. Dayon ang iya mga gintuton-an nagpamangkot sa iya sang kahulogan sining palaanggiran. 18 Si Jesus nagsiling sa ila, “Wala gid kamo sing kinalis sa iban nga indi makahangop!

Wala sing bisan ano nga nagasulod sa tawo nga makadagta sa iya, 19 tungod kay wala ini nagakadto sa iya tagipusoon kundi sa iya tiyan kag dayon nagagwa sa lawas.” (Ini nagakahulogan nga si Jesus nagakabig nga ang tanan nga pagkaon bagay kaunon.) 20 Kag nagpadayon sia sa pagsiling, “Ang nagagwa sa tawo amo ang nagadagta sa iya. 21 Kay halin sa tagipusoon sang tawo nagagikan ang malain nga mga painuino nga amo ang nagatulod sa iya sa paghimo sang mga imoralidad, pagpangawat, pagpatay, 22 pagpanginbabayi ukon pagpanginlalaki, pag-ibog, pagbuhat sang tanan nga sahi sang malain nga mga butang, pagdaya, pagbinastos, paghimo sang butang nga malaw-ay, paghisa, pagpasipala, pagpabugal, kag pagbinuang. 23 Ini tanan nga kalainan nagahalin sa sulod sang tawo kag amo ang nagadagta sa iya.” 24 Dayon si Jesus naglakat kag nagkadto sa kadutaan nga malapit sa siyudad sang Tiro. Nagdayon sia sa isa ka balay, kag indi sia luyag nga may makahibalo nga yara sia, pero indi gid matago sa mga tawo nga yara sia. 25 Ang isa ka iloy nga may anak nga babayi nga ginagamhan sang malaut nga espiritu, nakabati nahanungod kay Jesus kag nagkadto sia gilayon sa iya, kag nagluhod sa iya tiilan. 26 Ini nga babayi isa ka dumoluong nga taga-Fenicia, sakop sang Siria. Nagpakiluoy sia kay Jesus nga tabugon ang yawa nga yara sa iya anak. 27 Pero nagsabat si Jesus, “Busgon ta anay sing una ang mga anak, kay indi matarong nga kuhaon ang pagkaon sang mga anak kag ihaboy sa mga ido.” 28 Ang babayi nagsabat, “Husto ina, Ginoo, bisan ang mga ido sa idalom sang lamisa nagakaon sang mga usik sang mga anak!” 29 Gani nagsiling si Jesus sa iya, “Tungod sinang imo sabat, makapauli ka na, ang yawa naggwa na sa imo anak!” 30 Gani nagpauli sia kag nakita niya ang iya anak nga nagahigda kag matuod gid nga nakagwa na ang yawa sa iya. 31 Dayon naghaling si Jesus sa kadutaan sang Tiro kag nagpadulong sa Linaw sang Galilea. Nag-agi sia sa Sidon kag sa mga duog nga sakop sang Decapolis. 32 May isa ka tawo nga bungol kag halos makahambal nga gindala sang mga tawo kay Jesus, kag nagpakiluoy sila sa iya nga itungtong niya ang iya mga kamot sa bungol. 33 Gindala sia ni Jesus sa unhan malayo sa madamo nga mga tawo, kag gingulo ni Jesus ang iya mga tudlo sa duha ka dulonggan sang tawo, nagdupla si Jesus kag gintandog

niya ang dila sang tawo. 34 Dayon nagtangla si Jesus sa langit, nagpangamuyo sing madali kag nagsiling sa iya, “Effata,” nga kon sayuron, “Magbukas ka!” 35 Sa gilayon nabuksan ang iya dalonggan kag nagtugak ang iya dila, kag naghambal sia sing maathag. 36 Dayon nagmando si Jesus sa ila tanan nga indi magpanugid sa kay bisan sin-o sang nahanabo, pero sa sagad niya dumili sa ila tapat pa gani nga ginpanugid nila. 37 Ang tanan nga nakabati sini natingala gid. Nagsiling sila, “Daw ano kaayo ang paghimo niya sang tanan nga mga butang. Ginahimo niya nga makabati ang mga bungol kag makahambal ang mga apa!”

8:1 Sa wala lang madugay, nagtipon liwat ang madamo nga mga tawo. Sang wala na sila sing nabilin nga kalan-on, gintawag ni Jesus ang iya mga gintuton-an kag nagsiling sa ila, 2 “Naluoy ako sa sini nga mga tawo, kay tatlo na ini ka adlaw ang ila pag-upod sa akon kag karon wala na sila sing kalan-on. 3 Kon papaulion ko sila nga wala makakaon basi malipong sila sa dalanon kay malayo ang ginhalinan sang iban sa ila.” 4 Ang iya mga gintuton-an nagpamangkot sa iya, “Diin bala kita sa sini nga desierto makakita sang kalan-on nga makaigo sa sini tanan nga mga tawo?” 5 Nagpamangkot si Jesus, “Pila pa ka bilog ang inyo tinapay?” Nagsabat sila, “Pito.” 6 Ginsugo niya ang mga tawo nga maglingkod sa duta. Dayon ginkuha niya ang pito ka bilog nga tinapay, nagpasalamat sia sa Dios, ginpamihakpihak niya ini kag ginhatag sa iya mga gintuton-an agod ipanagtag nila sa mga tawo, kag ginpanagtag ini sang mga gintuton-an. 7 May pila man sila ka bilog nga magagmay nga isda. Nagpasalamat si Jesus tungod sini kag iya ginsugo ang iya mga gintuton-an nga ipanagtag man ini. 8 Ang tanan nagkalaon kag nagkalabusog, kag ang kadamuon sang mga tawo mga 4,000. 9 Sa tapos sini ang mga nabilin gintipon sang mga gintuton-an kag napuno ang pito ka alat. Ginpapauli ni Jesus ang mga tawo, 10 kag sa gilayon nagsakay sia sa isa ka sakayan upod ang iya mga gintuton-an kag nagkadto sila sa distrito sang Dalmanuta. 11 May mga Fariseo nga nagpalapit kag nagpakigsuay sa kay Jesus. Luyag nila nga tilawan sia, gani nagpangayo sila sing isa ka milagro sa pagpakita nga may

gahom sia halin sa Dios. 12 Nagpanghakroy si Jesus sing malawig kag nagsiling, “Ngaa bala nga ang mga tawo karon nga mga inadlaw nagapangita sang isa ka milagro? Nagasiling ako sa inyo, nga wala sing milagro nga ipakita sa sini nga mga tawo!” 13 Ginbayaan sila ni Jesus, nagbalik sia sa sakayan kag nagtabok sa pihak sang linaw. 14 Nalipat ang mga gintuton-an sa pagdala sang tinapay luas sang isa ka bilog nga nadala nila sa sakayan. 15 Ginpaandaman sila ni Jesus, “Mag-andam kamo kag magbantay sang inyo kaugalingon batok sa lebadora sang mga Fariseo kag ni Herodes.” 16 Nagbinaisay sila kag nagsiling, “Ginhambal niya ini tungod kay wala kita sing tinapay.” 17 Si Jesus nakahibalo sang ila ginabaisan, gani ginpamangkot niya sila, “Ngaa bala nga ginabaisan ninyo ang kakulang sing tinapay? Wala pa bala kamo makahibalo ukon makahangop? Mango gid bala kamo? 18 May mga mata man kamo, kag indi bala kamo makakita? May mga dalonggan man kamo, kag indi bala kamo makabati? Wala bala kamo makadumdom 19 sang ginpamihakpihak ko ang lima ka bilog nga tinapay para sa 5,000 ka mga tawo? Pila ka alat ang napuno sang nabilin nga inyo gintipon?” Nagsabat sila, “Dose.” 20 Si Jesus nagpamangkot, “Kag sang ginpamihakpihak ko ang pito ka bilog nga tinapay para sa 4,000 ka mga tawo, pila bala ka alat ang napuno sang natipon ninyo nga sobra?” Nagsabat sila, “Pito.” 21 Nagpamangkot sia sa ila, “Kag indi pa bala kamo makahangop?” 22 Karon nag-abot sila sa Betsaida. May mga tawo didto nga nagdala sang isa ka bulag kay Jesus kag nagpakiluoy sa iya nga iya sia tandugon. 23 Gin-uyatan ni Jesus ang bulag sa kamot kag gintuytoy pa gwa sa baryo. Sang malamhitan ni Jesus sang dupla ang mga mata sang bulag, gintungtong niya ang iya mga kamot sa bulag kag magpamangkot, “May makita ka bala?” 24 Nagtangla ang tawo kag nagsiling, “May makita ako nga mga tawo, pero daw mga kahoy sila nga nagalakatlakat.” 25 Ginbutang liwat ni Jesus ang iya mga kamot sa mga mata sang bulag. Sa sini nga tion naghimutad gid ang tawo kag nag-ayo ang iya mga mata, kag makakita na sia sing maathag gid sang tanan. 26 Ginpapauli sia ni Jesus kag ginsinggan, “Indi ka magbalik sa baryo.” 27 Dayon si Jesus kag ang iya mga gintuton-an nagkadto sa mga baryo sang Cesarea Filipino. Sa dalanon nagpamangkot sia sa ila, “Sugiri

ninyo ako, sin-o bala ako suno sa mga tawo?” 28 Nagsabat sila, “Suno sa iban ikaw si Juan Bautista, ang iban nagasiling ikaw si Elias, pero ang iban pa gid iya nagasiling nga ikaw isa sang mga propeta.” 29 Si Jesus nagpamangkot sa ila, “Pero suno sa inyo, sin-o gid bala ako?” Si Pedro nagsabat, “Ikaw amo ang Cristo.” 30 Dayon si Jesus nagmando sa ila, “Indi ninyo pag-isugid bisan kay sin-o, kon sin-o ako.” 31 Dayon si Jesus nagsugod sa pagpanudlo sa iya mga gintuton-an, “Ang Anak sang Tawo magaaagi sang madamo nga mga pag-antos, kag pagasikwayon sia sang mga katigulangan sang mga Judio, sang pangulo nga mga pari, kag sang mga manunodlo sang Kasugoan. Pagapatyon sia kag sa tapos sang tatlo ka adlaw pagabanhawon sia.” 32 Ginpaathag gid niya ini sa ila. Gani gindala sia ni Pedro sa unhan kag ginsaway. 33 Pero nagliso si Jesus, nagtulok sa iya mga gintuton-an, kag ginsaway si Pedro, “Magpalayo ka sa akon, Satanas, ang imo panghunahona iya sang tawo kag indi iya sang Dios!” 34 Dayon gintawag ni Jesus ang mga tawo kag ang iya mga gintuton-an sa pagpalapit. Nagsiling sia sa ila, “Kon sin-o ang luyag mag-upod sa akon, kinahanglan nga kalimtan niya ang iya kaugalingon, magpas-an sang iya krus kag magsunod sa akon. 35 Kay ang tawo nga buot magluwas sang iya kaugalingon nga kabuhi madula niya ini, pero ang tawo nga nagahalad sang iya kabuhi tungod sa akon kag sa Maayong Balita maluwas niya ini. 36 Ano bala ang makuha sang isa ka tawo kon maangkon niya ang bug-os nga kalibutan, pero madula niya ang iya kabuhi? Wala gid! 37 Kay wala sing mahimo ang tawo sa pagpabalik sang iya kabuhi. 38 Gani kon ginakahuya ako kag ang akon mga pagtulon-an sang isa ka tawo sa sining di-diosnon kag malaut nga panahon, igakahuya man sia sang Anak sang Tawo kon mag-abot sia sa himaya sang iya Amay upod sang iya balaan nga mga anghel.”

9:1 Kag nagpadayon sia sa pagsiling, “Dumdoma ninyo ini! May mga yari diri nga indi mapatay tubtob nga makita nila ang pagkari sang Ginharian sang Dios nga may gahom.” 2 Sang makaligad ang anom ka adlaw, gindala ni Jesus si Pedro, si Santiago, kag si Juan upod sa iya sa isa ka mataas nga bukid nga silahanon lang. Samtang nagatan-aw sila, nagbalhin

ang dagway ni Jesus, 3 kag ang iya mga bayu nagmasilaw kag nagmaputi. Wala sing bisan sin-o sa kalibutan nga makapaputi sang bayu kaangay sini.

4 Dayon nakita sang tatlo ka gintuton-an si Elias kag si Moises nga nagapakighambal sa kay Jesus. 5 Si Pedro naghambal kag nagsiling kay Jesus, “Manunodlo, maayo gid nga yari kita diri. Mahimo kami sing tatlo ka tolda, isa para sa imo, isa para kay Moises, kag ang isa para kay Elias.”

6 Si Pedro kag ang iya mga kaupdanan kinulbaan gid sa bagay nga wala na sia makahibalo kon ano ang iya isiling. 7 Nagpakita ang isa ka panganod kag ginlandungan sila. Dayon may tingog nga nabatian gikan sa panganod, “Ini amo ang akon gid hinigugma nga Anak. Pamatii ninyo sia!”

8 Sa gilayon nanghulonghulong sila, pero wala sila sing iban nga nakita luas lamang kay Jesus. 9 Sang nagadulhog sila sa bukid si Jesus nagmando sa ila, “Indi kamo magpanugid bisan kay sin-o sang inyo nakit-an, tubtob nga mabanhaw ang Anak sang Tawo.”

10 Gintuman nila ang ginsiling ni Jesus, pero sang silahanon lang nagpinamangkutanay sila, “Ano ang kahulogan sining ‘mabanhaw sia’?”

11 Ginpamangkot nila si Jesus, “Nгаа bala nagasiling ang mga manunodlo sang Kasugoan nga kinahanglan magkari anay sing una si Elias?”

12 Nagsabat sia, “Si Elias kinahanglan magkari anay sing una sa pag-aman sang tanan. Karon ngaa bala ang mga Kasulatan nagasiling nga ang Anak sang Tawo magaantos sing madamo kag pagasikwayon?”

13 Pero nagasiling ako sa inyo nga si Elias nakakari na, kag ginhimo sang mga tawo sa iya ang tanan nga luyag nila, suno sa ginasiling sang mga Kasulatan nahanungod sa iya.”

14 Sang nakabalik na sila sa iban nga mga gintuton-an, nakita nila nga may madamo nga mga tawo didto. May mga manunodlo sang Kasugoan nga nagapakigbais sa mga gintuton-an.

15 Sang pagkakita sang mga tawo sa kay Jesus, natingala gid sila kag nagdalagan sila pakadto sa iya, kag gintamyaw sia.

16 Si Jesus nagpamangkot sa iya mga gintuton-an, “Ano bala ang ginabaisan ninyo sang mga manunodlo?”

17 May isa ka tawo sa mga nagtilipon nga nagsabat, “Manunodlo, gindala ko sa imo ining akon anak nga lalaki kay ginagamhan sia sang malaut nga espiritu kag indi sia makahambal.

18 Kon ginasakit sia sang malaut nga espiritu, ginalampos sia sa duta kag nagabura sia, nagabagrot ang iya mga ngipon, kag

nagatiskog ang bug-os niya nga lawas. Ginpangabay ko ang imo mga gintuton-an sa pagtabog sini nga espiritu, pero indi sila makasarang.” 19 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ay, mga tawo nga wala sing pagtuo! Tubtob san-o pa bala ako magpakig-upod sa inyo? Tubtob san-o pa bala ang akon pagbatas sa inyo? Dal-a diri sa akon ang bata!” 20 Kag gindala nila ang bata kay Jesus. Sang pagkakita sang malaut nga espiritu sa kay Jesus, ginpakurog niya ang bata sa bagay nga napukan sia sa duta kag nagligid nga nagabura. 21 Ginpamangkot ni Jesus ang amay sang bata, “Kasan-o pa nga nagsubong sia sini?” Ang amay nagsabat, “Kutob sang bata pa sia. 22 Makapila na gintinguhaan sang malaut nga espiritu nga patyon sia paagi sa paghaboy sa iya sa kalayo kag sa pagtagbong sa iya sa tubig. Kaluoyi kag buligi kami, kon makasarang ka!” 23 Si Jesus nagsabat, “Kon makasarang ka! Ang tanan mahimo sa tawo nga nagatuo.” 24 Ang amay sa gilayon nagsinggit, “Nagatuo ako, pero kulang pa. Dugangi ang akon pagtuo!” 25 Sang makita ni Jesus nga nagadinaguso ang mga tawo pakadto sa ila, nagmando sia sa malaut nga espiritu, “Bungol kag apa nga espiritu, ginamanduan ko ikaw, gwa ka sa bata kag indi ka na gid magbalik sa iya!” 26 Nagsinggit ang malaut nga espiritu, iya ginpakurog ang bata kag naggwa. Daw bangkay tan-awon ang bata, gani ang tanan nagsiling, “Patay na sia!” 27 Pero gin-uyatan ni Jesus sa kamot ang bata kag ginpabangon, kag nagtindog sia. 28 Sang nakasulod na si Jesus sa balay, nagpamangkot ang mga gintuton-an sa iya sing tago, “Ngaa bala nga indi kami amon makatabog sining malaut nga espiritu?” 29 Nagsabat si Jesus, “Ang pangamuyo lamang ang makatabog sini nga sahi sang espiritu kag wala na gid sing iban.” 30 Naghalin sila sa sadto nga lugar kag nagpadayon sa paglakat nga nagaagi sa Galilea. Indi luyag ni Jesus nga mahibaluan kon diin sia, 31 kay nagapanudlo sia sa iya mga gintuton-an nga nagsiling, “Ang Anak sang Tawo igatugyan sa mga tawo nga magapatay sa iya, pero sa tapos ang tatlo ka adlaw, pagabanhawon sia.” 32 Wala sila makahangop kon ano ang kahulogan sini, pero nahadlok sila sa pagpamangkot sa iya. 33 Nag-abot sila sa Capernaum, kag sang nakasulod na si Jesus sa balay, nagpamangkot sia sa iya mga gintuton-an, “Ano bala ang ginbaisan ninyo sa dalanon?” 34 Pero wala sila magsabat sa iya kay man ang ila ginbaisan

amo kon sin-o sa ila ang labing daku. 35 Naglingkod si Jesus kag gintawag niya ang dose ka mga apostoles kag nagsiling sa ila, “Kon sin-o ang luyag mangin-una sa tanan, dapat magpaulihi sa tanan kag manginsulogon sang tanan.” 36 Nagkuha sia sing isa ka bata kag ginpatindog sa atubangan nila. Ginkugos niya ini kag nagsiling sa ila, 37 “Ang tawo nga nagabaton sang isa sining mga bata sa akon ngalan, nagabaton sa akon, kag ang nagabaton sa akon, wala lamang nagabaton sa akon, kundi nagabaton man sang nagpadala sa akon.” 38 Si Juan nagsiling sa iya, “Manunodlo, nakakita kami sang isa ka tawo nga nagatabog sang mga yawa sa imo ngalan, kag gintapna namon sia kay indi sia kaupod naton.” 39 Si Jesus nagsiling, “Pabay-i lang ninyo sia kay wala sing may nagahimo sing milagro paagi sa akon ngalan kag makahambal dayon sing malain batok sa akon. 40 Kay ang bisan sin-o nga indi batok sa aton kaapin naton. 41 Dumdoma ninyo ini! Ang bisan sin-o nga nagapainom sa inyo sing tubig, tungod kay iya kamo ni Cristo magabaton gid sing balos.” 42 “Ang bisan sin-o nga manginkabangdanan sang pagbiya sining magamay nga mga kabataan nga nagatuo sa akon, maayo pa nga ihigot ang galingan nga bato sa iya liog kag itagbong sia sa dagat. 43 Gani, kon ang imo kamot manginkabangdanan sang imo pagbiya sa akon, utda ini! Maayo pa nga magsulod ka sa langit nga wala na ang isa mo ka kamot sang sa duha ang imo kamot kag itagbong ka sa impiyerno sa kalayo nga wala nagakapalong. 44 Didto ‘ang ila ulod wala nagakapatay kag ang kalayo wala nagakapalong.’ 45 Kag kon ang isa mo ka tiil manginkabangdanan sang imo pagbiya sa akon, utda ini! Maayo pa nga magsulod ka sa langit nga isa lang ang imo tiil sang sa duha ang imo tiil kag itagbong ka sa impiyerno. 46 Didto ‘ang ila ulod wala nagakapatay kag ang kalayo wala nagakapalong.’ 47 Kag kon ang imo mata manginkabangdanan sang imo pagbiya sa akon, lukata ini! Maayo pa nga magsulod ka sa Ginharian sang Dios nga isa lang ang imo mata sang sa duha ang imo mata kag itagbong ka sa impiyerno. 48 Didto ‘ang ila ulod wala nagakapatay kag ang kalayo wala nagakapalong.’ 49 “Kay ang tanan pagaasinan paagi sa kalayo. 50 Ang asin maayo, pero kon madula ang iya kaarat paano ini mapaasin liwat? Asini ang inyo kaugalingon, kag magpakighidait kamo sa isa kag

isa.”

10:1 Dayon naghalin si Jesus sa amo nga duog, nagkadto sa kadutaan sang Judea kag nagtabok sa suba sang Jordan. Ang mga tawo nagtilipon liwat sa iya, kag suno sa iya kinabatasan, nagpanudlo sia sa ila. 2 May pila ka mga Fariseo nga nagpalapit sa iya, kag sa pagdakupdakop sa iya, nagpamangkot sila, “Sugiri kami, tugot bala sa aton Kasugoan nga ang isa ka tawo magbulag sa iya asawa?” 3 Si Jesus nagsabat paagi sa isa ka pamangkot, “Ano bala ang kasugoan nga ginhatag ni Moises sa inyo?” 4 Nagsabat sila, “Si Moises nagtugot nga ang bana maghimo sing papeles sa pagbulagay kag ugaling magbiya sia sa iya asawa.” 5 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ginsulat ni Moises ining kasugoan para sa inyo, tungod kay matig-agid ang inyo mga tagipusoon. 6 Pero sa ginsugoran, sang pagtuga sang Dios sang kalibutan, ginsiling ini, ‘Ang Dios naghimo sa ila nga lalaki kag babayi. 7 Kag tungod sini, ang lalaki magabiya sang iya amay kag iloy, kag magapuyo upod sa iya asawa, 8 kag sila nga duha mangin-isa.’ Gani, indi na sila duha, kundi isa. 9 Gani, indi dapat bulagon sang tawo ang ginhiusa sang Dios.” 10 Sang pagbalik na nila sa balay, ang mga gintuton-an nagpamangkot liwat kay Jesus nahanungod sini nga butang. 11 Nagsiling sia sa ila, “Ang lalaki nga magbulag sa iya asawa kag magpangasawa liwat, nagapanginbabayi. 12 Amo man ang babayi nga magbulag sa iya bana kag magpamana liwat nagapanginlalaki.” 13 May mga tawo nga nagdala sing mga bata sa kay Jesus agod iya sila matandog, pero ginsaway sang mga gintuton-an ang mga tawo nga nagdala sa ila. 14 Sang matalupangdan ini ni Jesus, naakig sia kag nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Pabay-i ninyo ang mga kabataan nga magpalapit sa akon, kag indi ninyo sila pagpunggi, kay ang Ginharian sang Dios iya sang mga kaangay nila. 15 Dumdoma ninyo ini! Ang bisan sin-o nga indi magbaton sang Ginharian sang Dios subong sang isa ka bata indi gid makasulod sa amo nga Ginharian.” 16 Dayon ginkugos ni Jesus ang mga kabataan, iya gintungtong ang iya mga kamot sa tagsatagsa sa ila, kag iya sila ginbendisyunan. 17 Sang malakat na kuntani si Jesus, may isa ka tawo nga nagdalagan pakadto sa iya, nagluhod kag nagpamangkot, “Maayo nga

Manunodlo, ano bala ang himuon ko agod akon maangkon ang kabuhi nga dayon?” 18 Si Jesus nagpamangkot sa iya, “Ngaa ginatawag mo ako nga maayo? Wala gid sing bisan isa nga maayo kundi ang Dios lamang. 19 Nahibaluan mo naman ang mga kasugoan: ‘Indi ka magpatay, indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, indi ka magpangawat, indi ka magbutig, indi ka magdaya, tahura ang imo amay kag iloy.’ ” 20 Ang tawo nagsiling sa iya, “Manunodlo, sugod sang lamharon pa ako natuman ko na ining mga kasugoan.” 21 Gintulok sia ni Jesus sing mahigugmaon kag ginsinganan, “Isa pa ka butang ang kinahanglan para sa imo. Lakat ka kag ibaligya ang tanan mo nga pagkabutang, kag ihatag mo ang kuwarta sa mga imol, kag magaangkon ka sang manggad didto sa langit, kag dali sunod ka sa akon.” 22 Sang pagkabati sini sang tawo, nahulog ang iya guya, kag naglakat sia nga masinulob-on, kay madamo ang iya mga pagkabutang. 23 Si Jesus nagpanghulonghulong sa palibot niya kag nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Daw ano kabudlay para sa mga manggaranon ang pagsulod sa Ginharian sang Dios!” 24 Ang mga gintuton-an naurongan sa sini nga mga pulong, pero si Jesus nagpadayon sa pagsiling, “Mga anak ko, daw ano kabudlay ang pagsulod sa Ginharian sang Dios! 25 Labi pa kabudlay para sa isa ka manggaranon ang pagsulod sa Ginharian sang Dios, sang sa paglapos sang isa ka kamelyo sa buho sang dagom.” 26 Tungod sini, ang mga gintuton-an natingala gid kag nagpinamangkutanay, “Sin-o na lang bala ang maluwas?” 27 Gintulok sila ni Jesus sing tadlong, kag ginsabat, “Para sa tawo indi ini mahimo, pero para sa Dios mahimo ini, kay ang tanan nga butang sarang mahimo sang Dios.” 28 Dayon si Pedro nagsiling, “Tan-awa bala, ginbayaan namon ang tanan kag nagsunod kami sa imo.” 29 Si Jesus nagsiling sa ila, “Huo matuod, kag tungod sini ginasiling ko sa inyo nga ang bisan sin-o nga nagabiya sang iya balay, ukon mga utod nga lalaki ukon babayi, ukon iloy, ukon amay, ukon mga kabataan, ukon mga kadutaan tungod sa akon kag sa Maayong Balita, 30 magabaton sia sa sini nga panahon sing ginatos ka pilo: mga balay, mga utod nga lalaki ukon babayi, mga iloy, mga kabataan kag mga kadutaan, kag mga paghingabot man. Kag sa palaabuton nga

panahon magabaton sia sang kabuhi nga dayon. 31 Pero madamo nga mga nahauna karon nga mangin-ulih, kag mga naulih karon nga manginnahauna.” 32 Karon nagataklad na sila pa Jerusalem. Nag-una si Jesus sa ginakugmat nga mga gintuton-an, kag ang mga tawo nga nagsunod sa iya ginakulbaan man. Sa liwat gindala ni Jesus sing pain ang iya dose ka mga apostoles kag ginsugiran niya sila sang mga butang nga matabo sa iya. 33 Nagsiling sia sa ila, “Pamatii ninyo ini, nagapakadto kita sa Jerusalem sa diin ang Anak sang Tawo pagaitugyan sa pangulo nga mga pari kag sa mga manunodlo sang Kasugoan. Ila sia pamatbatan sing kamatayon, kag itugyan sa kamot sang mga Gentil. 34 Ila sia yagutaon, duplaan, bunalon kag patyon, pero sa tapos ang tatlo ka adlaw pagabanhawon sia.” 35 Si Santiago kag si Juan nga mga anak ni Zebedeo, nagkadto kay Jesus, kag nagsiling sa iya, “Manunodlo, may luyag kami kuntani pangayuon sa imo.” 36 Si Jesus nagsabat sa ila, “Ano bala ang luyag ninyo nga himuon ko para sa inyo?” 37 Nagsabat sila, “Kon maglingkod ka na gani didto sa trono sa imo mahimayaon nga Ginharian, palingkura kami upod sa imo, ang isa sa imo tuo kag ang isa sa imo wala.” 38 Si Jesus nagsiling sa ila, “Wala kamo makahibalo kon ano ang inyo ginapangayo! Sarang bala kamo makainom sa kupa nga akon pagaimnan? Sarang bala kamo makapabautiso subong sang pagbautiso sa akon?” 39 Nagsabat sila, “Makasarang kami.” Si Jesus nagsiling sa ila, “Matuod gid nga magainom kamo sa kupa nga akon pagaimnan kag pagabautisohan kamo subong sang pagbautiso sa akon. 40 Pero ang paglingkod sa akon tuo ukon sa akon wala, indi akon ang paghatag sini. Ang Dios amo ang magahatag sini sa mga gin-amanan niya.” 41 Sang pagkabati sini sang napulo ka mga gintuton-an, naakig sila kay Santiago kag kay Juan. 42 Gani, ginpatawag sila tanan ni Jesus kag ginsinganan, “Inyo nahibaluan nga ang mga ginakabig nga mga pangulo sang mga tawo may gahom sa ila mga sinakpan kag nagapagusto lang kon ano ang ila himuon. 43 Pero, indi amo ini ang para sa inyo. Sa baylo sini, kon ang isa sa inyo luyag mangingamhanan, dapat sia manginsulogun ninyo. 44 Kag kon ang isa sa inyo luyag manginpangulo, dapat sia mangin-ulipon sang tanan. 45 Kay bisan pa gani ang Anak sang Tawo wala magkari agod alagaron, kundi sa

pag-alagad kag sa paghatag sang iya kabuhi sa pagtubos sang madamo nga mga tawo.” 46 Karon nag-abot sila sa Jerico. Sang nagapagwa na si Jesus sa sadto nga banwa upod sa iya mga gintuton-an kag sa madamo nga mga tawo, ang isa ka bulag nga ginahingalanan kay Bartimeo, anak ni Timeo, nagalingkod nga nagapakilimos sa higad sang dalan. 47 Sang pagkabati niya nga nagaagi si Jesus nga taga-Nazaret, nagsinggit sia, “Jesus, kaliwat ni David, kaluoyi ako!” 48 Madamo ang nagsaway kag nagsiling sa iya nga maghipos sia. Pero nagsinggit pa gid gani sia sing mabaskog, “Kaliwat ni David, kaluoyi ako!” 49 Nagdulog si Jesus kag nagsiling, “Tawga ninyo sia.” Gani, gintawag nila ang bulag, kag ginsingganan sia, “Magkalipay ka, tindog ka, kay iya ikaw ginatawag.” 50 Iya hinaboy ang iya kunop, gulpi sia tumindog kag pumalapit kay Jesus. 51 Si Jesus nagpamangkot sa iya, “Ano bala ang luyag mo nga himuon ko sa imo?” Ang bulag nagsabat, “Manunodlo, luyag ako makakita.” 52 Si Jesus nagsiling sa iya, “Lakat ka, ang imo pagtuo nag-ayo sa imo.” Sa gilayon nakakita sia, kag nagsunod kay Jesus sa dalan.

11:1 Sang nagahilapit na sila sa Jerusalem, sa mga banwa sang Betfage kag Betania nakaabot sila sa bukid sang mga Olivo. Ginpauna ni Jesus ang duha niya ka mga gintuton-an 2 kag ginsingganan sila, “Kadto kamo didto sa baryo nga yara sa unhan. Sa inyo gid pagsulod, inyo makita gilayon ang isa ka polyino nga nahigot kag wala pa gid masakyi. Hubari ninyo kag dal-a diri. 3 Kag kon may magpamangkot sa inyo, ‘Ngaa inyo ginahimo ini?’ singgana sia, ‘Ang Ginooi nagakinahanglan sini kag iuli man niya gilayon.’ ” 4 Gani naglakat sila nga duha, kag ila nakita sa dalan ang isa ka polyino nga nahigot sa puwertahan sang isa ka balay. Samtang ila ini ginahubaran, 5 may mga nagatalan-aw nga nagsiling sa ila, “Ano ang inyo ginahimo? Ngaa ginahubaran ninyo ang polyino?” 6 Nagsabat sila suno sa ginsiling ni Jesus sa ila, gani ginpabay-an sila sang mga tawo. 7 Gindala nila ang polyino kay Jesus, ila ginhampiluan sang ila mga kunop, kag ginsakyan ini ni Jesus. 8 Madamo nga mga tawo ang naghumlad sang ila mga kunop sa dalan kag ang iban nagladlad sang mga sanga nga ila

ginpanapas sa mga kaumhan. 9 Ang mga nagauna kag nagasunod sa iya nagsilinggit, “Dayawon ang Dios! Dayawon ang nagakari sa ngalan sang Ginoo! 10 Dayawon ang palaabuton nga ginharian sang aton amay nga si David! Dayawon ang Dios sa kahitaasan!” 11 Nagkadto si Jesus sa Jerusalem, nagsulod sa templo kag nagpanan-awtan-aw sang tanan. Tungod kay sirom na, naglakat sia upod sa dose ka mga apostoles pakadto sa Betania. 12 Pagkaaga, nagbalik sila gikan sa Betania kag ginutom si Jesus. 13 Nakita niya sa unhan ang isa ka madabong nga higera, gani nagkadto sia sa pagtan-aw kon may makuha sia nga bunga. Sang didto na sia, wala sia sing may nakita nga bunga, kundi mga dahon lamang, kay indi yadto tigbulonga sang higera. 14 Si Jesus nagsiling sa higera, “Kutob karon wala na gid sing may makakaon sang imo bunga!” Kag ang iya mga gintuton-an nakabati sini. 15 Sang pag-abot nila sa Jerusalem, si Jesus nagsulod sa templo kag iya ginpanabog ang mga nagapamaligya kag nagapamakal sa sulod sang templo. Ginpamaliskad niya ang mga lamisa sang mga manugbaylo sang kuwarta kag ang mga pulongkoan sang mga nagapamaligya sang pating, 16 kag iya gindumili sa tanan ang paglaktod sa templo nga nagadala sang bisan ano nga butang. 17 Dayon nagpanudlo sia sa mga tawo nga nagasiling, “Nasulat na sa mga Kasulatan nga ang Dios nagsiling, ‘Ang akon balay pagatawgon nga balay nga palangamuyoan para sa tanan nga mga pungsod.’ Pero inyo ini ginhimo nga isa ka palanaguan sang mga buyong!” 18 Ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nakabati sini. Gani, nagpangita sila sing mga pahito sa pagpatay sa iya. Ugaling nahadlok sila sa iya, kay ang tanan nga mga tawo natingala sa iya pagtulon-an. 19 Sang sirom na, si Jesus kag ang iya mga gintuton-an naggwa sa siyudad. 20 Aga pa gid sa madason nga adlaw, sang pag-agi nila liwat, nakita nila nga ang higera nalaya tubtob sa iya mga gamot. 21 Nadumdoman ni Pedro ang nahanabo, gani nagsiling sia kay Jesus, “Manunodlo, tan-awa! Ang higera nga imo ginpakamalaut nalaya!” 22 Si Jesus nagsabat sa ila, “Dumdoma ninyo ini! Kon may pagtuo kamo sa Dios, 23 sarang kamo makasiling sa sining bukid, ‘Halin ka diri kag maglukso sa dagat.’ Kon wala kamo nagaduhadoha sa inyo tagipusoon, kundi nagatuo nga ang inyo ginasiling

mahanabo, matuman ina sa inyo. 24 Gani nagasiling ako sa inyo, ang tanan nga inyo ginapangayo sa pangamuyo, magtuo kamo nga inyo na ina nabaton, kag ini tanan ihatag gid sa inyo. 25 Kag kon kamo nagapangamuyo, patawara ninyo ang mga nakasayop sa inyo, agod nga ang inyo Amay sa langit magpatawad man sang inyo mga sala. 26 Kon wala kamo nagapatawad, indi man kamo pagpatawaron sang inyo Amay nga yara sa langit.” 27 Nagbalik sila sa Jerusalem. Kag sang nagalakat si Jesus sa sulod sang templo, ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga katigulangan sang mga Judio nagpalapit sa iya 28 kag nagpamangkot, “Ano bala ang imo awtoridad sa paghimo sining mga butang, ukon sin-o ang naghatag sa imo sang awtoridad sa paghimo sini?” 29 Si Jesus nagsabat sa ila, “Mamangkot ako sa inyo sing isa lang, sabta anay ninyo ako kag ako man magasugid sa inyo kon sa kay sin-o awtoridad ginahimo ko ining mga butang. 30 Sa diin bala naggikan ang pagbautiso ni Juan: sa Dios ukon sa tawo? Sugiri ninyo ako!” 31 Kag nagbinaisay sila sa ila kaugalingon, “Kon magsiling kita, ‘Gikan sa Dios,’ masiling sia, ‘Ngaa wala kamo magpati kay Juan?’ 32 Pero kon kita magsiling, ‘Gikan sa tawo...’ ” (Nahadlok sila sa mga tawo, kay tanan nagakabig kay Juan nga isa ka propeta.) 33 Gani, nagsabat sila kay Jesus, “Wala kami makahibalo.” Kag si Jesus nagsiling sa ila, “Indi ko man kamo pagsugiran kon sa kay sin-o awtoridad ginahimo ko ini nga mga butang.”

12:1 Dayon naghambal si Jesus sa ila paagi sa mga palaanggiran. “May isa ka tawo nga nagpananom sing ubas sa iya talamnan, iya ini ginkudalan palibot, nagkutkot sia sing buho nga pulogaan sang ubas kag nagpatindog sing isa ka balantayan. Iya ini ginpaagsahan kag nagpanglakaton. 2 Sang tion na sa pagpamupo sang ubas, iya ginpadala ang isa niya ka sulogun sa mga agsador sa pagkuha sa ila sang iya parti sang patubas. 3 Gindakop nila ang sulogun, ginbunal kag ginpabalik nga wala sing dala. 4 Nagpadala sia liwat sing isa pa gid ka sulogun, pero ginlampusan nila sia sa ulo kag ginpakahuy-an. 5 Nagpadala na man sia sing isa pa gid ka

sulogun, kag ini ginpatay nila. Amo man ang ginhimo nila sa iban pa gid, ang iban ila ginpamunal kag ang iban ila ginpamatay. 6 Sang ulihi ang nabilin na lang nga iya sarang masugo amo ang iya gid pinalangga nga anak. Sa katapusan iya sia ginpadala sa ila nga nagasiling sa iya kaugalingon, ‘Pagatahuron gid nila ang akon anak.’ 7 Pero ang mga agsador nagsinilingay, ‘Amo ini ang manunobli! Dali, patyon naton sia, agod mangin-aton ang palanublion!’ 8 Gani gindakop nila sia, kag ginpatay, kag ginhaboy nila ang iya bangkay sa gwa sang talamnan sang ubas. 9 “Karon, ano ang himuon sang tag-iya sang talamnan sang ubas? Balikan niya ang mga agsador kag pamatyon, kag paagsahan niya sa iban ang iya talamnan sang ubas. 10 Wala bala ninyo ini mabasahi? ‘Ang bato Nga ginsikway sang mga manunokod, Nanginpamakod nga bato. 11 Ang Ginoo amo ang naghimo sini, Daw ano ini ka makatilingala!’ ” 12 Ang mga pangulo sang mga Judio luyag kuntani magdakop kay Jesus, kay nahibaluan nila nga yadto nga palaanggiran iya ginpatungod batok sa ila. Ugaling nahadlok sila sa mga tawo, gani ginpabay-an nila sia kag naglakat. 13 May mga Fariseo kag mga katapo sang partido ni Herodes nga ginpadala sa pagdakupdakop kay Jesus paagi sa mga pamangkot. 14 Nagkadto sila sa iya kag nagpamangkot, “Manunodlo, amon nahibaluan nga ikaw nagasugid sing matuod. Wala ka sing may ginapasulabi kay wala ka sing pinilian, kundi imo lamang ginatudlo ang kabubot-on sang Dios para sa tawo. Sugiri kami, batok bala sa aton Kasugoan ang pagbayad sang buhis sa Emperador ukon indi? Magbayad bala kami sini ukon indi?” 15 Pero nasat-uman ni Jesus ang ila kalag-it, gani nagsiling sia sa ila, “Ngaa bala nagatinguha gid kamo sa pagdakupdakop sa akon? Abi, dalhi ninyo ako diri sing salapion kay tan-awon ko.” 16 Kag gindalhan nila sia sing isa ka salapi kag ginpamangkot niya sila, “Kay sin-o bala larawan kag ngalan ini?” Nagsabat sila, “Iya sang Emperador.” 17 Gani si Jesus nagsiling sa ila, “Ti, kon amo, ihatag ninyo sa Emperador ang iya sang Emperador kag sa Dios ang iya sang Dios.” Kag natingala gid sila sa iya. 18 May mga Saduceo nga nagkadto kay Jesus. (Amo ini sila ang nagasiling nga wala sing pagkabanhaw.) 19 Ginpamangkot nila sia,

“Manunodlo, ginsulat ni Moises ining kasugoan sa amon, ‘Kon ang isa ka tawo mapatay nga may asawa kag wala sing bata, ang utod sina nga tawo dapat magpangasawa sang nabalo, agod makapamata para sa sadtong utod niya nga napatay.’ 20 Sang una anay may pito ka mag-ulotod nga lalaki. Ang kamagulangan nagpangasawa kag napatay sia nga wala sing bata. 21 Dayon ginpangasawa sang madason niya nga utod ang nabalo kag napatay man ini nga utod nga wala sing bata. Amo man ang nahanabo sa ikatlo 22 kag sa iban niya nga mga utod. Sila tanan nga pito nagpangasawa sa sadto nga babayi kag napatay nga wala gid makapamata. Sang ulihi, napatay man ang babayi. 23 Karon, kon ang tanan nga mga patay mabanhaw sa adlaw sang pagkabanhaw, kay sin-o bala asawa ang babayi, kay sila nga pito nakapangasawa sa iya?” 24 Si Jesus nagsabat sa ila, “Nagsala gid kamo, kay wala kamo makasayasat sang mga Kasulatan ukon sang gahom sang Dios! 25 Kay kon ang mga patay mabanhaw, manginsubong sila sang mga anghel sa langit, ang mga lalaki kag babayi indi na magasawahay. 26 Karon nahanungod sa pagbanhaw sang mga patay, wala bala ninyo mabasahi sa libro ni Moises ang dinalan nahanungod sa nagadabdab nga kahuykahoy? Dira nasulat nga ang Dios nagsiling kay Moises, ‘Ako amo ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac kag ang Dios ni Jacob.’ 27 Kon sayuron, sia Dios sang mga buhi kag indi sang mga patay. Matuod gid nga nagsala kamo!” 28 May isa ka manunodlo sang Kasugoan didto nga nakabati sang ila pagbinaisay. Natalupangdan niya nga si Jesus nagsabat sa ila sing nagakaigo. Gani, nagpamangkot man sia sa iya, “Ano gid bala ang labing importante nga sugo sa tanan?” 29 Si Jesus nagsabat, “Amo ini ang labing importante nga sugo, ‘Pamati ka, O Israel, ang Ginoo nga aton Dios amo lamang ang Ginoo. 30 Higugmaa ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os mo nga tagipusoon, sa bug-os mo nga kalag, sa bug-os mo nga hunahona, kag sa bug-os mo nga kusog.’ 31 Ang ikaduha amo ini, ‘Higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.’ Wala na sing sugo nga labi pa ka importante sa sining duha.” 32 Ang manunodlo sang Kasugoan nagsiling sa iya, “Husto gid, Manunodlo! Matuod ang siling mo, nga isa lamang ang Dios, kag wala na gid sing iban pa luas sa iya. 33 Kag dapat higugmaon sang tawo ang Dios sa bug-os niya nga tagipusoon, sa bug-os

niya nga hunahona, kag sa bug-os niya nga kusog, kag dapat niya higugmaon ang iya isigkatawo subong sang iya kaugalingon. Labi pa ka importante ang pagtuman sining duha ka sugo sang sa tanan nga halad nga sinunog kag halad nga inihaw.” 34 Kag sang pagkahibalo ni Jesus nga maayo ang iya sabat, iya sia ginsingangan, “Indi ka malayo sa Ginharian sang Dios.” Sa tapos sadto, wala na gid sing may nangahas sa pagpamangkot kay Jesus. 35 Sang nagapanudlo si Jesus sa templo, nagpamangkot sia, “Paano bala ang pagsiling sang mga manunodlo sang Kasugoan nga ang Cristo magagikan sa kaliwat ni David? 36 Kay ang Espiritu Santo nagbugna kay David sa pagsiling: ‘Ang Ginoo nagsiling sa akon Ginoo, Lingkod ka diri sa akon tuo, Tubtob nga mabutang ko Ang imo mga kaaway Sa idalom sang imo mga tiil.’ 37 Karon, paano bala ang pagkahimo nga ang Cristo kaliwat ni David, kon si David mismo nagtawag sa iya nga ‘Ginoo’?” Ang madamo nga mga tawo nanamian magpamati kay Jesus. 38 Sang nagpanudlo sia sa ila, nagsiling sia, “Mag-andam kamo sa mga manunodlo sang Kasugoan nga luyag maglagawlagaw nga may malaba nga bayu, kag luyag nga ang mga tawo magsaludo sa ila sa mga tiyendahan, 39 kag nagapili sang pinasulabi nga mga pulongkoan sa mga sinagoga kag sang mga pulongkoan sang mga dungganon sa mga punsyon. 40 Ini sila nagapamintaha sa mga balo nga babayi paagi sa pagkuha sang ila mga pagkabutang, kag dayon ginatabuntabonan nila ang ila hinimuan paagi sa malawig nga mga pangamuyo. Mas daku pa ang silot nga ila batunon.” 41 Sang nagalingkod si Jesus sa tupad sang kolektahan sa templo, ginbantayan niya ang paghulog sang mga tawo sang ila kuwarta. Madamo nga mga manggaranon ang naghulog sing madamo nga kuwarta. 42 Dayon may nagpalapit nga isa ka imol nga babayi nga balo kag naghulog sing duha gid lang ka sentimos. 43 Gintipon ni Jesus ang iya mga gintuton-an kag ginsingangan sila, “Ginasiling ko sa inyo nga ining imol nga balo naghatag sing mas madamo sa kolektahan sang sa tanan. 44 Ang iban naghatag kay sobra na ang ila manggad, pero ang balo, sa iya kaimulon, naghatag sang tanan niya nga pangabuhian.”

13:1 Sang nagagwa si Jesus sa templo nagsiling ang isa sang iya mga gintuton-an, “Manunodlo, tan-awa bala! Katahom sining mga bato kag dalagku nga mga balay!” 2 Si Jesus nagsabat, “Nakita mo ining dalagku nga mga balay? Wala sing bisan isa ka bato nga mabilin nga nagatungtong pa sa ibabaw sang isa ka bato kay ang tanan pagagub-on.” 3 Samtang nagalingkod si Jesus sa bukid sang mga Olivo nga nagaatubang sa templo, nagpalapit sa iya sanday Pedro, Santiago, Juan kag Andres kag nagpamangkot sa iya sang silahanon na lang. 4 “Sugiri kami kon san-o ini mahanabo kag sugiri man kami sang mga tanda nga madali na lang ini mahanabo.” 5 Si Jesus nagsiling sa ila, “Mag-andam kamo, agod nga wala sing may makapatalang sa inyo. 6 Madamo ang magakari sa akon ngalan kag magasiling, ‘Ako ang Cristo!’ kag sila magapatalang sang madamo nga mga tawo. 7 Kag indi kamo magpakulba kon mabatian ninyo ang linupok sang inaway sa malapit kag ang balita sang gira sa malayo nga duog. Kay ini nga mga butang kinahanglan matabo, pero wala ini nagakahulogan nga ang katapusan nag-abot na. 8 Ang mga pungsod magailinaway kag ang mga ginharian magasumponganyay. May mga linog kag gutom sa nagakalainlain nga mga duog. Ini nga mga butang manginkaangay sang nahauna nga pagpasakit sang manugbata. 9 “Kamo inyo mag-andam gid sang inyo kaugalingon, kay ipadakop kamo sang mga tawo kag ipadala sa hukmanan. Pagabunalon kamo sa mga sinagoga. Magatindog kamo sa atubangan sang mga pangulo kag sang mga hari tungod sa akon sa pagsugid sa ila sang Maayong Balita. 10 Ang Maayong Balita kinahanglan iwali anay sa tanan nga mga tawo. 11 Kag kon ila kamo dakpon kag dalhon sa hukmanan, indi kamo magpalibog kon ano ang inyo ihambal sa wala pa ang tion. Kon mag-abot na ina nga tion ihambal lang ninyo ang ginapahayag sa inyo. Kay ang mga pulong nga inyo igahambal indi inyo kaugalingon, kundi iya sang Espiritu Santo. 12 May mga tawo nga magapapatay sang ila kaugalingon nga mga utod, kag amo man ini ang himuon sang mga amay sa ila mga anak. Ang mga anak magabato kag magapapatay sang ila mga ginikanan. 13 Ang tanan magadumot sa inyo tungod sa akon, pero ang nagapadayon tubtob sa katapusan maluwas.” 14 “Kag makita ninyo ‘Ang Makakulogmat nga Kangil-aran’ sa duog nga indi

dapat niya luntaran.” (Sa bumalasa: hangpa ang kahulogan sini!) “Sa sadto nga tion ang yara sa Judea kinahanglan magpalagyo sa kabukiran. 15 Ang tawo nga yara sa atop sang iya balay indi na mag-usik sang panahon sa pagpanaog kag pagsulod sa iya balay sa pagkuha sang iya dalal-on. 16 Ang tawo nga yara sa iya uma indi na magpauli sa pagkuha sang iya kunop. 17 Sa sadto nga mga adlaw daw ano ka makalulooy ang mga babayi nga nagabusong kag ang mga iloy nga may lapsag nga ginapasuso. 18 Magpangamuyo kamo sa Dios nga ini nga mga butang indi mahanabo sa tion sang tigtulognaw! 19 Kay ang kalalat-an sadto nga mga adlaw indi matupongan halin sang pagtuga sang Dios sang kalibutan tubtob karon. Kag wala na gid sing manginkaangay pa sini. 20 Maayo lang kay ginpalip-ot sang Ginoo ang kalawigon sadtong mga adlaw, kay kon wala niya paghimoa ini, wala sing may mabilin nga buhi. Pero tungod sang iya mga pinili, iya ginpalip-ot yadtong mga adlaw. 21 “Gani kon may magsiling sa inyo, ‘Hoy, yari ang Cristo!’ ukon ‘Hoy, adto sia didto!’ indi kamo magpati sa iya. 22 Kay magatuhaw ang indi matuod nga mga Cristo kag ang indi matuod nga mga propeta. Magahimo sila sing mga talandaan kag mga kalatingalahan sa tuyo nga ila mapatalang, kon sarang pa lang nila mahimo, bisan pa ang mga pinili sang Dios. 23 Gani, magbantay kamo! Nasugid ko na sa inyo ang tanan, sa wala pa mahanabo ini nga mga butang.” 24 “Sa tapos sining mga kalalat-an, ang adlaw magadulom kag ang bulan indi na magsanag, 25 ang mga bituon magakalahulog gikan sa langit, kag ang mga gahom sa kahawaan pagapatalangon sa ila kinaandan nga alagyan. 26 Dayon ang Anak sang Tawo magapakita nga nagapakari sa mga panganod nga may gahom kag himaya. 27 Magapadala sia sang iya mga anghel sa apat ka pamusod sang duta sa pagtipon sang mga pinili sang Dios gikan sa tanan nga mga duog sang kalibutan.” 28 “Magtuon kamo sing leksyon sa kahoy nga higera. Kon ang iya mga sanga magpanglumbay na, inyo mahibaluan nga malapit na ang tingadlaw. 29 Sa amo man nga bagay, kon makita ninyo nga nagakahanabo na ini nga mga butang, inyo mahibaluan nga ang tion malapit na, kag madali na lang sia mag-abot. 30 Dumdoma ninyo ini! Mahanabo ini tanan sa wala pa magkalamatay ang mga tawo nga buhi pa karon. 31 Ang langit kag ang

duta magataliwan, pero ang akon mga pulong indi gid magtaliwan.” 32 “Pero wala sing may nakahibalo kon san-o ina nga adlaw ukon oras magaabot, bisan pa ang mga anghel sa langit, ukon ang Anak, kundi ang Amay gid lamang. 33 Magbantay kag magpangaman kamo, kay wala ninyo mahibaloi kon san-o ini magaabot. 34 Manginkaangay ini sang isa ka tawo nga nagpanglakaton sa malayo kag gintugyan niya sa iya mga sulogun ang pag-atipan sang iya balay, ang tagsatagsa may iya nga kaugalingon nga hilikuton. Kag nagsugo sia sa manugbantay sang puwertahan sa pagbantay. 35 Gani magbantay kamo kay wala kamo makahibalo kon san-o mabalik ang agalon, basi sa kahapunanon, ukon sa tungang gab-i, sa kaagahon ukon sa pagbutlak sang adlaw. 36 Kon mag-abot sia sing hinali, kinahanglan nga indi kamo maabtan nga nagakatulog. 37 Ang ginasiling ko sa inyo ginasiling ko sa tanan, magbantay kamo!”

14:1 Duha na lang ka adlaw sa wala pa ang Piesta sang Pascua kag ang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora. Ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagpangita sang kalalangan sa pagdakop kay Jesus sa likom nga paagi kag sa pagpatay sa iya. 2 Nagsiling sila, “Indi naton paghimuon ini sa tion sang piesta, kay basi magkinagamo ang mga tawo.” 3 Yadto didto si Jesus sa Betania sa balay ni Simon nga aruon. Sang nagakaon sia, nag-abot ang isa ka babayi nga may dala nga tibudtibod nga alabastro nga puno sang malahalon gid nga agwa nga nahimo sa puraw nga nardo. Iya ginbuong ang tibudtibod kag ginbubo ang agwa sa ulo ni Jesus. 4 May mga tawo didto nga naakig kag nagsinilingay, “Ngaa bala nga ginausikan niya ang agwa? 5 Sarang kuntani mabaligya ini sa peso 300 kag ang bili mahatag sa mga imol!” Gani naakig sila sa babayi. 6 Pero si Jesus nagsiling, “Pabay-i ninyo sia. Ngaa ginatublag ninyo sia? Maayo ining ginahimo niya sa akon. 7 Sa gihapon ang mga imol manginkaupod ninyo kag sarang kamo makabulig sa ila sa bisan anong oras nga luyag ninyo, pero ako indi manginkaupod ninyo sa tanan nga tion. 8 Ini nga babayi naghimo sang iya masarangan. Ginhibo niya sing agwa ang akon lawas sa pag-aman sini sa akon lubong. 9

Dumdoma ninyo ini! Bisan diin iwali ang Maayong Balita sa bug-os nga kalibutan, isugid man ang ginhimo sini nga babayi sa handumanan niya.”

10 Karon si Judas Iscariote nga isa sang dose ka mga apostoles nagkadto sa pangulo nga mga pari agod nga iya matugyan si Jesus sa ila mga kamot.

11 Sang pagkabati nila sini, daku gid ang ila kalipay kag nagtug-an sila sa paghatag sa iya sing kuwarta. Gani, sugod sadto si Judas nagpangita sing kahigayunan agod matugyan niya si Jesus sa ila.

12 Sang nahauna nga adlaw sang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora, sang ginaihaw ang mga cordero nga palascuahan para sa Piesta sang Pascua, ang mga gintuton-an nagpamangkot kay Jesus, “Diin bala kami maaman sang aton panihapon sa pagsaulog sang Piesta sang Pascua?”

13 Dayon ginsugo niya ang duha sang iya mga gintuton-an nga iya ginsinganan, “Kadto kamo sa siyudad kag didto masugata ninyo ang isa ka tawo nga nagadala sang isa ka tibod nga tubig.

14 Sunda ninyo sia kag kon diin nga balay sia magsulod, singgana ninyo ang tagbalay, ‘Ang Manunodlo nagasiling, Diin ang kuwarta nga akon pagakan-an sang panihapon sang Piesta sang Pascua upod sa akon mga gintuton-an?’

15 Kag ipakita niya sa inyo ang isa ka daku nga kuwarta sa ibabaw nga naaman na. Didto kamo maghanda para sa aton.”

16 Ang mga gintuton-an naglakat kag sang nakaabot sila sa siyudad, nakita nila ang tanan suno sa ginpamulong ni Jesus sa ila, kag naghanda sila sang panihapon sang Piesta sang Pascua.

17 Sang sirom na, nag-abot si Jesus kag ang dose ka mga apostoles.

18 Sang nagakaon na sila sa lamisa, nagsiling si Jesus sa ila, “Ginasiling ko sa inyo nga ang isa sa inyo nga nagakaon upod sa akon magaluib sa akon.”

19 Natublag ang mga gintuton-an kag tag-isaisa sila nga nagpamangkot sa iya, “Ako bala?”

20 Si Jesus nagsabat sa ila, “Isa sa inyo nga dose nga nagadungan sa akon sa pagtusmaw sang iya tinapay sa yahong.

21 Ang Anak sang Tawo mapatay suno sa ginsiling sang mga Kasulatan, pero kailo ang tawo nga magaluib sa Anak sang Tawo! Maayo pa kuntani nga wala sia matawo!”

22 Sang nagakaon sila, si Jesus nagkuha sang tinapay, nagpasalamat sa Dios, kag iya ginpamihakpihak ini kag ginhatag sa iya mga gintuton-an nga nagasiling, “Kuha kamo sini, ini amo ang akon lawas.”

23 Dayon nagkuha sia sang kupa, nagpasalamat sia sa Dios, kag ginhatag ini sa ila,

kag sila tanan nag-inom. 24 Nagsiling si Jesus, “Ini amo ang akon dugo nga ginaula para sa madamo, ang akon dugo nga nagapalig-on sang kasugtanan sang Dios. 25 Ginasiling ko sa inyo nga indi na ako mag-inom sini nga bino tubtob sa adlaw nga mainom ko ang bag-o nga bino sa Ginharian sang Dios.” 26 Sa tapos sila makakanta sang isa ka ambahanon nagkadto sila sa bukid sang mga Olivo. 27 Si Jesus nagsiling sa ila, “Tanan kamo magapalagyo kag magabiya sa akon kay ang kasulatan nagsiling, ‘Ang Dios magapatay sang manugbantay kag magaalaplaag ang tanan nga mga karnero.’ 28 Pero sa tapos ako mabanhaw, magauna ako sa inyo sa Galilea.” 29 Si Pedro nagsabat, “Bisan pa bayaan ikaw sang tanan magaunong gid ako sa imo.” 30 Si Jesus nagsiling sa iya, “Dumdoma ini! Sa wala pa makapamalo ang manok sing makaduha karon nga gab-i, magasiling ka sing makatlo nga wala ka makakilala sa akon.” 31 Pero si Pedro nagsiling pa gid sa mabaskog nga tingog, “Indi gid ako magpanghiwala sa imo, bisan pa nga patyon ako upod sa imo!” Kag amo man ini ang ginsiling sang tanan nga mga gintuton-an. 32 Nag-abot sila sa isa ka duog nga ginatawag Getsemani, kag nagsiling si Jesus sa iya mga gintuton-an, “Lingkod kamo diri samtang nagapangamuyo ako.” 33 Dayon gin-upod niya sanday Pedro, Santiago, kag Juan. Inabot sia sing daku nga kakugmat kag kalisod, 34 kag nagsiling sia sa ila, “Daw malumos ako sa kalisod. Pabilin kamo diri kag magbantay.” 35 Naglakat sia sa uloonhan kag naghapa sa duta kag nagpangamuyo nga, kon mahimo, ipaiway lang kuntani ang tion sang iya pag-antos. 36 Nagpangamuyo sia, “Amay ko, O Amay ko, mahimo mo ang tanan. Kon mahimo ilikaw ining kupa sa akon. Pero indi ang akon kabubot-on ang matuman kundi ang imo.” 37 Dayon nagbalik sia kag nasapwan niya ang tatlo ka mga gintuton-an nga nagakatulog, kag nagsiling sia kay Pedro, “Nagakatulog ka bala, Simon? Indi ka gid bala makapulaw bisan isa lang ka oras?” 38 Kag nagsiling sia sa ila, “Magpulaw kamo kag magpangamuyo agod nga indi kamo madaog sang panulay. Handa ang espiritu, ugaling ang lawas maluya.” 39 Naglakat sia liwat kag nagpangamuyo sang amo man gihapon nga pangamuyo. 40 Sang pagbalik niya sa iya mga gintuton-an, nasapwan niya liwat nga nagakatulog sila kay natuyo gid sila, kag indi sila makahibalo kon ano ang

ila isabat sa iya. 41 Sang ikatlo na nga pagbalik ni Jesus sa ila, nagsiling sia, “Nagakatulog pa bala kamo kag nagapahuway? Husto na ina! Nag-abot na ang oras! Yari na, ang Anak sang Tawo ginatugyan sa kamot sang mga makasasala. 42 Bangon kamo, malakat kita. Kita ninyo, yari na ang tawo nga magatugyan sa akon!” 43 Nagahambal pa si Jesus sang mag-abot si Judas nga isa sang dose ka mga apostoles. Madamo nga mga tawo nga may dala nga mga espada kag mga inuglampos ang kaupod niya. Ini sila ginsugo sang pangulo nga mga pari kag sang mga manunodlo sang Kasugoan, kag sang mga katigulangan sang mga Judio. 44 Ang traidor naghatag na sa ila sini nga sinyas, “Ang tawo nga halukan ko amo ina sia ang ginapangita ninyo. Dakpa ninyo sia kag dal-a nga ginagwardyahan gid sing maayo.” 45 Sang pagsampot ni Judas, gintamyaw niya si Jesus nga nagasiling, “Manunodlo!” kag ginhalukan niya sia. 46 Sa gilayon gindakop nila si Jesus kag ginsiguro nga indi sia makapalagyo. 47 Pero ang isa sang mga nagatambong didto naghunos sang iya espada kag ginlabo ang isa ka sulogon sang Pinakamataas nga Pari kag nautas ang iya sini dalonggan. 48 Si Jesus nagsiling sa ila, “Kinahanglan gid bala ninyo ang mga espada kag mga inuglampos sa pagdakop sa akon, subong abi nga daw kriminal ako? 49 Adlaw-adlaw yara ako kaupod ninyo nga nagapanudlo sa templo kag wala man ninyo ako pagdakpa. Pero kinahanglan nga matuman ang mga Kasulatan.” 50 Dayon ginbayaan sia sang iya mga gintuton-an, kag nagpalagyo sila tanan. 51 May isa ka pamatan-on nga lalaki nga nagatampi sing isa ka panapton nga lino nga nagasunod kay Jesus. Dakpon kuntani nila sia, 52 pero nanginpadlos sia kag nagpalagyo nga hublas kay nabilin ang iya ginatampi. 53 Karon gindala nila si Jesus sa balay sang Pinakamataas nga Pari sa diin nagtipon ang pangulo nga mga pari, ang mga katigulangan sang mga Judio, kag ang mga manunodlo sang Kasugoan. 54 Nagsunod si Pedro nga malayo sa ila, kag nagsulod man sia sa hardin sang palasyo sang Pinakamataas nga Pari. Didto naglingkod sia upod sa mga gwardya sa pagpainit-init sa kalayo. 55 Karon ang pangulo nga mga pari kag ang tanan nga mga katapo sang Konsilyo nagpangita sang mga panumbongon batok kay Jesus agod nga mapapatay sia, pero wala gid sila sing may makita. 56 Madamo nga mga saksi ang nagsugid

sang kabutigan batok kay Jesus ugaling wala magsinanto ang ila mga sugid. 57 Karon may mga tawo nga nagtindog kag nagsugid sini nga butig batok kay Jesus nga nagasiling, 58 “Nabatian namon sia nga nagsiling, ‘Gub-on ko ini nga templo nga ginpatindog sang tawo, kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon ko ang isa nga indi tawo ang naghimo.’ ” 59

Pero bisan ini sila indi makapasanto sang ila mga sugid. 60 Karon ang Pinakamataas nga Pari nagtindog sa atubangan nila kag nagpamangkot kay Jesus, “Wala ka bala sing masabat sa sining mga panumbongon nila batok sa imo?” 61 Pero si Jesus naghimos kag wala gid magsabat. Sa liwat nagpamangkot ang Pinakamataas nga Pari, “Ikaw bala ang Cristo, ang Anak sang Dalayawon nga Dios?” 62 Nagsabat si Jesus, “Ako amo sia, kag inyo tanan makita ang Anak sang Tawo nga nagalingkod sa tuo sang Makagagahom kag nagakari upod sa mga panganod sang langit!” 63 Gingisi sang Pinakamataas nga Pari ang iya bayu kag nagsiling, “Wala na kita kinahanglan sang dugang pa nga mga saksi! 64 Nabatian ninyo ang iya pagpasipala sa Dios. Ano bala sa inyo?” Kag ginpamatbatan nila nga nakasala sia kag dapat sia pagapatyon. 65 Ang iban sa ila nagdupla kay Jesus, ginbutabotahan nila sia kag ginbunal nga nagasiling, “Pakta abi kon sin-o ang nagbunal sa imo?” Ginkuha sia sang mga gwardya kag tinampa. 66 Sang didto si Pedro sa hardin sa sulod sang palasyo, naglabay ang isa ka babayi nga suloguon sang Pinakamataas nga Pari. 67 Sang makita niya si Pedro nga nagapainit-init sa kalayo, ginhimutaran niya sia kag ginsinganan, “Ikaw kaupod man ni Jesus nga taga-Nazaret.” 68 Pero iya ini ginpanghiwala nga nagasiling, “Ambot, wala ako makahangop sang imo ginasiling.” Sa tapos makahambal si Pedro sini naglakat sia pakadto sa puwertahan. Sa sadto gid nga tion may nagpamalo nga manok. 69 Nakita sia liwat didto sang babayi nga suloguon kag ginsulit niya ang pagsiling sa mga tawo didto, “Ini sia isa man sang mga kaupod nila!” 70 Pero ginpanghiwala ini liwat ni Pedro. Dugaydogay ang mga tawo nagsiling liwat kay Pedro, “Indi ka makabalibad nga ikaw upod nila kay taga-Galilea man ikaw.” 71 Nagpanumpa si Pedro nga nagasiling, “Silutan ako sang Dios kon wala ako nagsugid sang matuod! Wala ako makakilala

sang tawo nga inyo ginasiling!” 72 Dayon nagpamalo liwat ang manok kag nadumdoman ni Pedro ang ginsiling ni Jesus sa iya, “Sa wala pa makapamalo ang manok sing makaduha, ipanghiwala mo ako sing makatlo.” Kag naghilibion sia.

15:1 Aga pa gid ang pangulo nga mga pari nagpakigsapol sa mga katigulangan sang mga Judio, sa mga manunodlo sang Kasugoan, kag sa tanan nga mga katapo sang Konsilyo. Ginpusasan nila si Jesus kag gindala nga itugyan kay Pilato. 2 Ginpamangkot sia ni Pilato, “Ikaw bala ang hari sang mga Judio?” Nagsabat si Jesus, “Ginasiling mo!” 3 Madamo ang mga panumbongon sang pangulo nga mga pari batok kay Jesus, 4 gani sa liwat ginpamangkot sia ni Pilato, “Wala ka bala sing masabat sa sining mga panumbongon? Tan-awa kon daw ano kadamo sang ila panumbongon batok sa imo!” 5 Pero si Jesus wala na magsabat, gani natingala gid si Pilato. 6 Sa tagsa ka Piesta sang Pascua may kinabatasan si Pilato sa paghilway sang isa ka binilanggo nga pagapangayuon sang mga tawo nga pagabuy-an. 7 Sa sadto nga tion may isa ka tawo nga ginhingalanan kay Barrabas nga ginbilanggo kaupod sa mga rebelde nga nakapamatay sang ila pagribok batok sa gubyrno. 8 Madamo nga mga tawo ang nagpalapit kay Pilato kag nagpangabay nga himuon niya ang iya kinabatasan nga ginahimo sa sini nga panahon sang tuig. 9 Nagpamangkot sia sa ila, “Luyag bala ninyo nga buy-an ko sa inyo ang Hari sang mga Judio?” 10 Nakahibalo gid sia nga ang pangulo nga mga pari nagtugyan kay Jesus sa iya tungod kay nahisa sila. 11 Pero ang pangulo nga mga pari nagsudyot sa mga tawo nga sa baylo kay Jesus pangayuon nila nga buy-an si Barrabas. 12 Nagpamangkot liwat si Pilato sa mga tawo, “Karon ano ang luyag ninyo nga himuon ko sa iya nga ginatawag ninyo nga Hari sang mga Judio?” 13 Nagsinggit sila, “Ilansang sia sa krus!” 14 Nagpamangkot si Pilato sa ila, “Ngaa ano bala nga sala ang iya nahimo?” Pero gintudohan pa gid nila ang pagsinggit, “Ilansang sia sa krus!” 15 Gani, si Pilato nga luyag magpaayon sa mga tawo naghilway kay Barrabas. Dayon ginpabunal niya si Jesus kag gintugyan sia sa mga soldado, agod nga ilansang sa krus. 16 Gindala si Jesus sang mga soldado sa sulod sang

palasyo sang Gobernador kag gintawag nila ang iban pa nga mga soldado sa pagtipon didto. 17 Ginpasukloban nila si Jesus sing kapa nga granate kag naghimo sila sing korona nga tunokon kag ginbutang nila ini sa ulo ni Jesus. 18 Dayon nagsulosaludo sila sa iya nga nagasiling, “Mabuhay ang Hari sang mga Judio!” 19 Kag ginhanot nila sia sang tigbaw sa ulo, ginduplaan, ginluhodluhoran kag ginsulosaludohan. 20 Sang matapos nila yaguta si Jesus, ginkuha nila sa iya ang kapa nga granate kag ginpasuksokan nila sia sang iya kaugalingon nga bayu. Dayon gindala nila sia sa gwa agod nga ilansang sa krus. 21 Nasugata nila sa dalan ang isa ka tawo nga ginhingalanan kay Simon nga nagapabanwa halin sa uma. Ginpilit nila sia sa pagpas-an sang krus ni Jesus. (Ini amo si Simon nga taga-Cirene, ang amay ni Alejandro kag ni Rufo.) 22 Gindala nila si Jesus sa duog nga ginatawag Golgota, nga kon sayuron “Duog sang Bagol.” 23 Didto ginhatagan nila sia sing bino nga ginsimbugan sing mira, pero indi mag-inom sini si Jesus. 24 Dayon ginlansang nila sia sa krus kag ginpartida nila ang iya bayu paagi sa pagabutgabot, agod nga ila mahibaluan kon ano nga bahin ang makuha sang isa kag isa. 25 Mga alas nuwebe sa aga sadto sang paglansang nila kay Jesus sa krus. 26 Ang panumbongon batok sa iya nga ginsulat sa tapitapi nagasiling, “Ang Hari sang mga Judio.” 27 Ginlansang man nila dungan kay Jesus ang duha ka buyong, ang isa sa iya tuo kag ang isa sa iya wala. 28 Sa sini nga bagay natuman ang kasulatan nga nagasiling, “Ginkabig sia nga isa sang mga kriminal.” 29 Ang nagaagi nga mga tawo naglungolungo sang ila mga ulo kag nagpasipala sa kay Jesus nga nagasiling, “Gali ha! Gub-on mo ang templo kag patindugon man sa sulod sang tatlo ka adlaw? 30 Karon panaog ka sa krus kag luwasa ang imo kaugalingon!” 31 Sa amo man nga bagay ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagyaguta kay Jesus nga nagasinilingay, “Ginluwas niya ang iban, pero indi man sia makaluwas sang iya kaugalingon. 32 Tan-awon ta abi karon kon makapanaog sa krus ang Cristo, ang Hari sang Israel, kag dayon magatuo kita sa iya.” Ang duha nga ginlansang sa krus dungan sa iya nagpasipala man sa iya. 33 Sang udto, ang bug-os nga duta ginlikupan sang kadudolman. Ini nagpadayon sa sulod sang tatlo ka oras. 34 Sang alas tres

sang hapon si Jesus nagsinggit sing mabaskog, “Eloi, Eloi, lema sabactani?” nga kon sayuron, “Dios ko, Dios ko, ngaa ginpatumbayaan mo ako?” 35 May mga tawo didto nga nakabati sang iya ginhambal kag nagsiling sila, “Pamatii ninyo, nagapanawag sia kay Elias!” 36 Sa gilayon nagdalagan ang isa sa ila nga may dala nga espongha nga iya gintum-oy sa maaslom nga bino kag gintakod ini sa punta sang isa ka tukon. Dayon gintunghol niya ini sa baba ni Jesus kag nagsiling, “Hulat anay kamo! Tan-awon ta kon makari si Elias sa pagkuha sa iya sa krus.” 37 Nagsinggit si Jesus sing mabaskog kag nabugto ang iya ginhawa. 38 Ang kurtina sang templo nagisi sa tunga, halin sa ibabaw pa idalom. 39 Ang kapitan nga nagatindog sa atubangan sang krus nakakita kon paano napatay si Jesus. Nagsiling sia, “Matuod gid nga ini nga tawo amo ang Anak sang Dios!” 40 May pila ka mga babayi sa unhan nga nagatan-aw sang nagkahanabo. Ang iban sa ila amo sanday Salome, Maria Magdalena, kag Maria nga iloy ni Santiago nga bataon kag ni Jose. 41 Nagsunod ini sila kay Jesus kag nakaalagad sa iya sang didto pa sia sa Galilea. Kag may iban pa nga mga babayi nga yadto man didto, nga nakaupod kay Jesus sa Jerusalem. 42 -43 Sang kahapunanon na sang Adlaw sang Pag-aman, ukon besperas sang Adlaw nga Inugpahuway, nag-abot si Jose nga taga-Arimatea. Isa sia sang mga ginatahod nga katapo sang Konsilyo kag isa man nga nagapaabot sang pagkari sang Ginharian sang Dios. Nangisog sia sa pagkadto kay Pilato sa pagpangayo sang bangkay ni Jesus. 44 Natingala si Pilato sang pagkabati niya nga si Jesus patay na. Gintawag niya ang kapitan kag ginpamangkot kon dugay na nga napatay si Jesus. 45 Sang pagkabati ni Pilato sang panugid sang kapitan, gintugotan niya si Jose sa pagkuha sang bangkay ni Jesus. 46 Si Jose nagbakal sing malahalon kag maputi nga panapton nga lino, gintaltal niya ang bangkay ni Jesus sa krus, ginputos sang panapton kag ginbutang ini sa lulobngan nga ginguhab sa daku nga bato. Dayon ginpaligid niya ang daku nga bato sa pagtakop sang puwertahan sang lulobngan. 47 Nagatan-aw si Maria Magdalena kag si Maria nga iloy ni Jose kag nakita nila kon diin ginbutang ang bangkay ni Jesus.

16:1 Sa tapos ang Adlaw nga Inugpahuway, sanday Maria Magdalena, Maria nga iloy ni Santiago kag Salome, nagbakal sing mga pahamot, kay makadto sila sa lulobngan sa paghaplas sang bangkay ni Jesus. 2 Aga pa sang Dominggo, sang nagabutlak pa lang ang adlaw, nagkadto sila sa lulobngan. 3 -4 Sa dalanon nagapamangkutanay sila, “Sin-o bala ang magapaligid sang bato para sa aton sa pagbukas sang lulobngan?” (Daku gid kaayo yadto nga bato.) Sang pagtan-aw nila, ila nasapwan nga ang bato napaligid na. 5 Gani nagsulod sila sa lulobngan sa diin nakita nila ang isa ka pamatan-on nga lalaki, nga nagapungko sa tuo nayon nga may malaba kag maputi nga bayu. Hinadlukan gid sila. 6 Nagsiling sia sa ila, “Indi kamo magkahadlok! Ginapangita bala ninyo si Jesus nga taga-Nazaret nga ginlansang sa krus? Wala sia diri! Nabanhaw sia! Tan-awa bala ninyo, yari ang duog nga ginpahamyangan nila sang iya bangkay. 7 Karon lakat kamo kag isugid ninyo ini nga balita sa iya mga gintuton-an kag kay Pedro. Magauna sia sa inyo sa Galilea. Didto makita ninyo sia suno gid sa ginsiling niya sa inyo.” 8 Gani naggwa ang mga babayi sa lulobngan kag nagpalagyo, kay nagakulorog sila sa kahadlok. Kag wala gid sila maghambal bisan kay sin-o, kay nahadlok sila. 9 Aga pa gid sang nahauna nga adlaw sang simana, sang pagkabanhaw ni Jesus, nagpakita sia sing una kay Maria Magdalena nga gintabugan niya sadto anay sang pito ka yawa. 10 Naglakat si Maria Magdalena kag nagpanugid sini nga balita sa mga kaupdanan anay ni Jesus. Nagapangalisod sila kag nagahinibi, 11 kag sang pagkabati nila sang iya panugiron nga si Jesus buhi kag nakit-an niya, wala sila magpati sa iya. 12 Sa tapos sini, nagpakita si Jesus sa lain nga paagi sa duha ka gintuton-an samtang nagapakadto sila sa uma. 13 Nagbalik sila kag ginsugiran nila ang iban nga mga gintuton-an, pero indi sila magpati. 14 Sang ulihi, nagpakita si Jesus sa onse ka mga apostoles sang nagakaon sila. Ginsabdong niya sila, kay wala sila sing pagtuo kag tungod sang katig-a sang ila tagipusoon sa pagpati sa mga nakakita sa iya nga nabanhaw sia. 15 Nagsiling sia sa ila, “Lakat kamo sa bug-os nga kalibutan kag ibantala ang Maayong Balita sa tanan nga mga tawo. 16 Ang bisan sin-o nga magtuo kag mabautisohan, maluwas; ang indi magtuo, kondenahon. 17 Ang mga tumoluo pagahatagan sining

masunod nga mga gahom: magatabog sila sang mga yawa sa akon ngalan, magahambal sila sang iban nga mga hambal, 18 kag kon mag-uyat sila sang mga man-og ukon makainom sang bisan ano nga hilo, indi sila mahalitan. Magatungtong sila sang ila mga kamot sa mga masakiton, kag ini sila magaayo.” 19 Sa tapos ang Ginoo nakapakighambal sa ila, nagkayab sia sa langit kag naglingkod sa tuo sang Dios. 20 Naglakat kag nagwali ang mga gintuton-an sa bisan diin nga duog kag ang Ginoo nagbulig sa ila, kag nagpamatuod sang ila mensahi paagi sa paghatag sa ila sing gamhanan nga mga tanda.

1:1 Halangdon nga Teofilo, Madamo na ang nagtinguha sa pagsulat nahanungod sang mga nagkalatabo sa tunga namon. 2 Ginsulat nila ang ginsugid sa amon sang mga nakakita sang mga hitabo halin sa ginsugoran kag nagbantala sang mensahi. 3 Gani, halangdon nga Teofilo, tungod kay nausisa ko sing tul-id ining mga hitabo halin sa ila ginsugoran, ginpakamaayo ko ang pagsulat sang pasunod nga kasaysayan sa imo, 4 agod mahibaluan mo ang bug-os nga kamatuoran sadtong mga butang nga natudlo na sa imo. 5 Sang si Herodes amo ang hari sa Judea, may isa ka pari nga ginhingalanan kay Zacarias sa linya sang pagkapari ni Abias. Ang iya asawa si Elisabet nga kaliwat man sang panimalay sang mga pari. 6 Nagkabuhi sila sing matarong sa atubangan sang Dios, kag nagtuman sang tanan nga mga kasugoan kag mga pagsulondan sang Ginoo. 7 Wala sila sing bata kay si Elisabet baw-as kag tigulang na sila. 8 Isa ka adlaw, turno na ni Zacarias ang pag-alagad subong pari sa atubangan sang Dios sa bahin sang iya grupo. 9 Suno sa kinabatasan sang mga pari, nahanabo nga natuon sa iya ang pagsunog sang insyenso sa altar. Gani nagsulod sia sa templo sang Ginoo, 10 samtang ang madamo nga mga tawo nagapangamuyo sa gwa sa tion nga ginasunog ang insyenso. 11 Dayon may nagpakita sa iya nga isa ka anghel sang Ginoo nga nagatindog sa tuo nayon sang altar sa diin ginasunog ang insyenso. 12 Sang pagkakita ni Zacarias sa anghel natublag sia kag hinadlukan gid. 13 Pero ang anghel nagsiling sa iya, “Zacarias, indi ka magkahadlok! Ginpamatian sang Dios ang imo pangamuyo kag si Elisabet nga imo asawa magaanak sing isa ka bata nga

lalaki. Pagahingalanan mo sia kay Juan. 14 Magamalipayon kag masinadyahon ka tungod sa iya, kag madamo ang magakalipay sa iya pagkatawo! 15 Kay mangindaku sia sa atubangan sang Ginoo. Indi sia mag-inom sing bino ukon ilimnon nga makahulobog. Mapun-an sia sang Espiritu Santo halin sa iya pagkatawo. 16 Pabalikon niya ang madamo nga mga tawo sang Israel sa Ginoo nga ila Dios. 17 Magauna sia sa iya nga may kusog kag gahom kaangay kay Elias nga propeta. Pabalikon niya ang maayo nga kaangtanan sang mga ginikanan kag mga kaanakan. Palisuon niya ang mga di-masinulondon sa panghunahona sang mga matarong. Amanon niya ang mga tawo para sa Ginoo.” 18 Si Zacarias nagsiling sa anghel, “Ano ang pagkahibalo ko kon matuod ini? Tigulang na ako kag subong man ang akon asawa.” 19 Ang anghel nagsabat sa iya, “Ako si Gabriel nga nagatindog sa atubangan sang Dios. Ginpadaala niya ako sa paghambal kag sa pagsugid sa imo sining maayong balita. 20 Pero tungod kay wala ka magpati sang akon ginsugid sa imo nga matuman sa nagakaigo nga tion, magaapa ka tubtob sa adlaw nga matuman ining ginsiling ko.” 21 Sa pihak nga bahin, ang mga tawo naghinulat kay Zacarias. Natingala sila nga nadugayan sia sa sulod sang templo. 22 Sang paggwa niya indi na sia makahambal. Gani nahangpan nila nga nakakita sia sing palanan-awon sa templo. Nagsinyas na lang sia sa ila kay indi na sia makahambal. 23 Sang matapos niya ang iya turno sa pag-alagad sa templo nagpauli sia. 24 Sang ulihi ang iya asawa nga si Elisabet nagbusong kag wala sia magguwagowa sa ila balay sa sulod sang lima ka bulan. 25 Nagsiling sia, “Sa sining paagi ginbuligan gid man ako sang Ginoo kag ginkuha niya ang akon kahuloy-an sa atubangan sang mga tawo.” 26 Sa ikan-om nga bulan sang pagbusong ni Elisabet ginpadaala sang Dios si Gabriel nga anghel didto sa banwa sang Galilea nga ginatawag Nazaret. 27 Ang anghel may dala nga mensahi para sa isa ka ulay nga dalaga nga kalasalon sa isa ka tawo nga ginhingalanan kay Jose nga kaliwat ni Haring David. Ang ngalan sang dalaga amo si Maria. 28 Ang anghel nagpakita sa iya kag nagsiling, “Magkalipay ka! Ikaw nga labing nahamut-an, ang Ginoo yara sa imo!” 29 Sang pagkabati ni Maria sang ginsiling sang anghel natublag gid sia, kag nagpalibog kon ano ang kahulogan sang

ginhambal sang anghel. 30 Nagsiling ang anghel sa iya, “Indi ka magkahadlok, Maria, kay nahamut-an ka sang Dios. 31 Yari karon, magabusong ka kag magaanak sang isa ka bata nga lalaki, kag pagahingalanan mo sia kay Jesus. 32 Mangindaku sia kag pagatawgon nga Anak sang Labing Makagagahom nga Dios. Ang Ginoong Dios magahimo sa iya nga hari subong sang iya amay nga si David, 33 kag manginhari sia sing dayon sa mga kaliwat ni Jacob kag ang iya ginharian wala sing katapusan.” 34 Si Maria nagsabat sa anghel, “Ano ang pagkahimo sini, kay ulay ako nga babayi?” 35 Ang anghel nagsabat, “Ang Espiritu Santo magakunsad sa imo, kag ang gahom sang Dios magalikop sa imo. Tungod sini ang balaan nga bata nga matawo sa imo pagatawgon nga Anak sang Dios. 36 Dumdoma bala ang imo paryente nga si Elisabet. Bisan tigulang na sia kag baw-as, nagabusong na sing anom ka bulan sang isa ka bata nga lalaki. 37 Kay sa Dios wala sing bisan ano nga indi mahimo.” 38 Si Maria nagsiling, “Alagad ako sang Ginoo. Kabay nga matuman ini sa akon suno sa imo ginsiling.” Kag ang anghel nagbiya sa iya. 39 Sa tapos sadto si Maria nanghimos kag nagdalidali sa pagkadto sa isa ka banwa sa kabakuloran sang Judea. 40 Nagkadto sia sa balay ni Zacarias kag iya gin-abiabi si Elisabet. 41 Sang pagkabati ni Elisabet sang pag-abiabi ni Maria, nagkibo ang bata sa iya tiyan. Napun-an si Elisabet sang Espiritu Santo, 42 kag sa mabaskog nga tingog naghambal, “Bulahan ikaw sa tanan nga mga babayi! Bulahan ang bata nga imo ginadala! 43 Ngaa matabo ining daku nga butang sa akon, nga ang iloy sang akon Ginoo magduaw sa akon? 44 Kay sang pagkabati ko gid sang imo pag-abiabi, ang bata sa akon tiyan nagkibo sa kalipay. 45 Bulahan ikaw nga nagtuo nga matuman sa imo ang ginsiling sang Ginoo.” 46 Si Maria nagsiling: “Ang akon tagipusoon Nagadayaw sa Ginoo, 47 Kag nagakalipay ang akon espiritu Tungod sa Dios nga akon Manlulowas. 48 Kay gintamod niya ako, Ang iya kubos nga alagad! Sugod karon ang tanan nga mga tawo Magatawag sa akon ang bulahan, 49 Tungod sang dalagku nga mga butang Nga nahimo sa akon Sang Gamhanan nga Dios. Ang iya ngalan balaan. 50 Nagakaluoy sia sa tanan Nga nagakahadlok sa iya, Sa mga kaliwatan kag mga kaliwatan. 51 Nagpakita sia sang iya gahom, Ginguba niya Ang mga

plano sang mga bugalon. 52 Ginpukan niya Ang gamhanan nga mga hari Sa ila trono, Kag ginbayaw niya ang mga kubos. 53 Ginbusog niya Sang maayo nga mga butang Ang mga ginagutom, Ginpalakat niya nga wala sing dala Ang mga manggaranon. 54 Gintuman niya Ang iya saad sa aton mga katigulangan; Ginbuligan niya si Israel Nga iya alagad, 55 Kag wala sia magkalipat Sa pagkaluoy sa kay Abraham Kag sa tanan niya nga mga kaliwat Sa walay katubtoban!” 56 Si Maria nagtener kanday Elisabet sa sulod sang tatlo ka bulan, kag ugaling nagpauli. 57 Nag-abot ang tion nga inugbata na ni Elisabet, kag nagbata sia sing lalaki. 58 Ang iya mga kaingod kag mga paryente nakabati kon daw ano kadaku ang kaluoy sang Ginoo sa iya kag nagkinalipay sila upod sa iya. 59 Sang walo na ka adlaw ang bata, nag-abot sila sa pagtuli sa iya. Kuntani hingalanan nila sia nga Zacarias nga amo ang ngalan sang iya amay. 60 Pero ang iya iloy nagsiling, “Indi! Pagahingalanan sia kay Juan.” 61 Nagsiling sila sa iya, “Pero wala ka gid sing paryente nga amo ina ang ngalan!” 62 Dayon nagsinyas sila sa iya amay sa pagpamangkot kon sin-o ang iya luyag nga ipahingalan sa bata. 63 Nagpangayo si Zacarias sing papel kag nagsulat, “Hingalanan sia kay Juan.” Natingala gid sila tanan. 64 Sa gilayon makahambal na si Zacarias kag nagdayaw sia sa Dios. 65 Ang ila mga kaingod hinadlukan gid, kag ang balita nahanungod sining mga hitabo naglapnag sa mga kabaryuhanan sa mga bakulod sang Judea. 66 Ang mga nakabati sini nga mga hitabo nagpamalandong kag nagpamangkot, “Mangin-ano ayhan ini nga bata?” Kag maathag nga ang gahom sang Ginoo yara sa iya. 67 Si Zacarias nga iya amay napun-an sang Espiritu Santo kag nagtagna sang masunod: 68 “Dayawon ta ang Ginoo, Ang Dios sang Israel! Kay iya ginuaw kag gintubos Ang iya mga tawo. 69 Ginbangon niya Ang isa ka gamhanan nga Manlulowas Para sa aton, Ang isa nga kaliwat ni David Nga iya alagad. 70 Amo ini ang iya ginsiling sang una Paagi sa iya balaan nga mga propeta: 71 Nagsaad sia sa pagluwas sa aton Gikan sa aton mga kaaway, Kag sa gahom sang tanan Nga nagadumot sa aton. 72 Nagsiling sia nga kaluoyan niya Ang aton mga ginikanan, Kag dumdomon niya Ang iya balaan nga kasugtanan. 73 -74Nagsaad sia sa aton amay Nga si Abraham, Kag nagsumpa nga

luwason niya kita Sa aton mga kaaway, Kag tugotan kita sa pag-alagad sa iya Nga walay kahadlok, 75 Nga manginbalaan kag matarong Sa iya atubangan, Sa tanan nga mga inadlaw Sang aton kabuhi. 76 Ikaw, anak ko, Pagatawgon nga propeta Sang Labing Makagagahom nga Dios, Magauna ka sa Ginoo Sa pag-aman sang iya dalanon, 77 Sa pagsugid sa iya mga tawo Nga maluwas sila, Paagi sa pagpatawad Sang ila mga sala. 78 Kay ang aton Dios Maluloy-on kag malulo. Pabutlakon niya Ang adlaw sang kaluwasan sa aton, 79 Kag pasilakon niya ini Gikan sa langit Sa tanan nga nagapuyo sa madulom Nga landong sang kamatayon, Sa pagtuytoy sang aton mga tikang Sa dalanon sang paghidait.” 80 Ang bata nagdaku kag nagtubo sa lawas kag espiritu. Nagpuyo sia sa desierto tubtob sa adlaw nga sia magapakita na sa mga taga-Israel.

2:1 Sadto nga panahon ang Emperador nga si Augusto nagmando nga ang tanan nga ginsakpan sang Emperyo magpalista sang ila kaugalingon para sa senso. 2 Ining nahauna nga pagpanglista ginhimo sang si Cirenio ang gobernador sang Siria. 3 Gani ang tagsatagsa nagpauli sa iya kaugalingon nga banwa sa pagpalista. 4 Halin sa banwa sang Nazaret sa Galilea, si Jose nagpauli sa Judea, sa banwa nga ginatawag Betlehem, sa diin natawo si Haring David. Nagkadto sia didto kay sia kaliwat ni David. 5 Nagpalista sia upod kay Maria nga ginsaad nga mangin-asawa niya. Nagabusong na si Maria, 6 kag samtang didto sila sa Betlehem nag-abot ang tion nga inugbata na niya. 7 Nagbata sia sang iya panganay nga lalaki. Ginputos niya ini sang lampin kag ginpahigda sa isa ka pasungan kay wala na sing lugar para sa ila sa balay nga dalayunan. 8 Sa sadto nga duog may mga manugbantay sang karnero nga nagapulaw sa latagon sa bilog nga gab-i sa pagbantay sang ila mga hayop. 9 Ang isa ka anghel sang Ginoo nagpakita sa ila, kag ang himaya sang Ginoo nagsilak sa ila. Hinadlukan gid sila, 10 pero ang anghel sang Ginoo nagsiling sa ila, “Indi kamo magkahadlok! kay nagkari ako sa pagdala sa inyo sing Maayong Balita nga magahatag sing daku nga kalipay sa tanan nga mga tawo. 11 Karon gid nga gab-i natawo sa banwa ni David ang inyo Manlulowas, ang Cristo nga Ginoo! 12 Amo ini ang tanda para sa inyo: makita ninyo ang isa ka

bata nga naputos sang lampin kag nagahigda sa isa ka pasungan.” 13 Sa hinali nagpakita ang isa ka guban sang mga anghel sang langit kag nagbuylog sa sadto nga anghel kag nagkanta sila sini nga mga pagdayaw sa Dios: 14 “Himaya sa Dios sa kahitaasan! Kag paghidait sa duta Sa mga tawo nga iya nahamut-an!” 15 Sang makahalin na ang mga anghel pabalik sa langit, ang mga manugbantay sang karnero nagsinilingay, “Dali makadto kita sa Betlehem kag tan-awon ta ining hitabo nga ginpahayag sang Ginoo sa aton.” 16 Gani, nagdalidali sila sa pagkadto sa Betlehem kag nakita nila si Maria kag si Jose, kag ang bata nga nagahigda sa isa ka pasungan. 17 Sang makita nila ang bata, ginpanugid nila ang ginhambal sa ila sang anghel nahanungod sini nga bata. 18 Ang tanan nga nakabati sini natingalagid sang ginpanugid sa ila sang mga manugbantay sang karnero. 19 Pero gintipigan ni Maria ini nga mga butang kag ginpamalandungan sa iya kaugalingon. 20 Ang mga manugbantay sang karnero nagbalik nga nagahimaya kag nagadayaw sa Dios tungod sang tanan nga ila nabatian kag nakit-an; subong gid ini sang ginhambal sa ila sang anghel. 21 Sa ikawalo nga adlaw, sang mag-abot na ang tion nga pagatulion ang bata, ginhingalanan sia kay Jesus, ang ngalan nga ginhatag sa iya sang anghel sa wala pa sia ginbusong sang iya iloy. 22 Nag-abot ang tion nga si Jose kag si Maria kinahanglan magtuman sang seremoniya sang pagpaninlo suno sa Kasugoan ni Moises. Gani, gindala nila ang bata sa Jerusalem agod ihalad sa Ginoo. 23 Amo ini ang nasulat sa kasugoan sang Ginoo, “Ang tagsa ka panganay nga lalaki ihalad sa Ginoo.” 24 Nagdulot man sila sing halad suno sa nasiling sa kasugoan sang Ginoo, “Duha ka tukmo, ukon duha ka kuyabog nga pating.” 25 Sa sadto nga tion may tawo nga nagapuyo sa Jerusalem nga ang iya ngalan si Simeon. Ini nga tawo matarong kag matinuohon sa Dios, kag nagahulat sang pagluwas sa Israel. Ang Espiritu Santo yara sa iya, 26 kag nagpasalig sa iya nga indi sia mapatay sa wala pa niya makita ang ginsaad sang Ginoo nga Cristo. 27 Sa pagtuytoy sang Espiritu, si Simeon nagkadto sa templo. Sang gindala ang bata nga si Jesus sang iya mga ginikanan sa pagtuman sang ginasiling sang Kasugoan, 28 ginkugos ni Simeon ang bata kag nagpasalamat sia sa Dios nga nagasiling: 29 “Karon, O Ginoo, Gintuman mo ang imo saad, Kag mapataliwan mo na

Ang imo alagad sa paghidait. 30 Kay ang akon gid mga mata Nakakita sang imo kaluwasan, 31 Nga gin-aman mo sa atubangan Sang tanan nga mga katawahan: 32 Isa ka kapawa Nga magaiwag sa mga Gentil, Kag manginhimaya Sa imo mga tawo sa Israel.” 33 Ang amay kag iloy sang bata natingala gid sang ginhambal ni Simeon nahanungod sa iya. 34 Si Simeon nagbendisyon sa ila kag nagsiling kay Maria nga iloy sang bata, “Ini nga bata ginpili sang Dios nga manginkalaglagan ukon kaluwasan sang madamo sa Israel. Sia mangintanda gikan sa Dios nga pagakontrahon sang madamo, 35 kag magapahayag sang ila tinago nga mga panghunahona. Kag ang kalisod, subong sang isa ka matalom nga espada, magalapos sang imo kaugalingon nga tagipusoon.” 36 May propeta nga babayi nga si Ana nga anak ni Fanuel gikan sa tribo ni Aser. Ini sia isa ka tigulang nga pito ka tuig lang ang ila pagpuyo sang iya bana kag mabalo sia. 37 Otsentay kuwatro na ka tuig nga nabalo sia kag sa sini nga kalawigon wala gid sia makagwa sa templo. Sa adlaw kag gab-i nagaalagad sia sa Dios kag nagapuasa kag nagapangamuyo. 38 Sa sadto gid nga takna nag-abot sia kag nagpasalamat sa Dios, kag nagpanugid sia nahanungod sang bata sa tanan nga mga tawo nga nagahulat sang pagtubos sang Dios sa Jerusalem. 39 Sang natuman na nila ang tanan nga ginasiling sang kasugoan sang Ginoo, nagbalik sila sa Galilea sa ila kaugalingon nga banwa nga Nazaret. 40 Ang bata nagdaku kag nagbakod, nga napun-an sang kaalam, kag ang grasya sang Dios yara sa iya. 41 Tuigtuig ang mga ginikanan ni Jesus nagakadto sa Jerusalem sa Piesta sang Pascua. 42 Sang dose na ka tuig ang edad ni Jesus nagpamiesta sila subong sang kinaandan nga ginahimo nila. 43 Sang tapos na ang piesta nagpauli sila, pero ang bata nga si Jesus nagpabilin sa Jerusalem nga wala matalupangdi sang iya ginikanan. 44 Naghunahona sila nga yara man lang sia upod sa ila mga kaupdanang kag sang nakapanglakaton na sila sing isa ka adlaw ginpangita nila sia sa ila mga paryente kag mga abyan. 45 Wala nila sia makita, gani nagbalik sila sa Jerusalem sa pagpangita sa iya. 46 Sa ikatlo nga adlaw nakita nila sia sa templo nga nagapungko upod sa mga manunodlo nga Judio nga nagapamati kag nagapamangkot sa ila. 47 Ang tanan nga nakabati sa iya natingala gid sa iya kaalam kag mga sabat. 48 Natingala ang iya ginikanan

sang makita nila sia, kag ginsingangan sia sang iya iloy, “Noy, ngaa man nga ginhimo mo ini sa amon? Tan-awa bala, nalisdan kami ni tatay mo sa pagpangita sa imo.” 49 Nagsabat sia sa ila, “Ngaa bala nga ginapangita gid ninyo ako? Wala bala kamo makahibalo , nga kinahanglan , nga yara ako sa balay sang akon Amay?” 50 Pero wala sila makahangop sang ginhambal niya sa ila. 51 Gani si Jesus nag-upod sa ila pabalik sa Nazaret, sa diin nagmatinumanon sia sa ila. Ang iya iloy nagtipig sini tanan sa iya tagipusoon. 52 Si Jesus nagdaku kag nagtubo sa kaalam kag nahamut-an sia sang Dios kag sang mga tawo.

3:1 Karon ika 2 kag si Anas kag si Caifas amo ang pinakamataas nga mga pari. Sa amo nga panahon ang pulong sang Dios nag-abot kay Juan nga anak ni Zacarias sang didto sia sa desierto. 3 Gani nagpanglakaton sia sa bug-os nga kadutaan sang Jordan nga nagawali, “Magbiya kamo sang inyo mga sala kag magpabautiso, kag ang Dios magapatawad sang inyo mga sala.” 4 Ini suno sa ginsulat ni Isaias nga propeta sa iya libro: “May nagasinggit sa desierto, ‘Amana ninyo ang alagyan Para sa Ginoo, Maghimo kamo sing tadlong nga dalan Nga iya pagaagyan! 5 Ang tagsa ka nalupyakan tampukan, Ang mga bukid kag mga bakulod tapanon, Ang tiko nga mga dalan tadlungon, Ang mga malain nga dalan kaayuhon, 6 Ang tanan nga katawuhan Makakita sang kaluwasan Gikan sa Ginoo!’ ” 7

Madamo nga mga tawo ang nagkadto kay Juan agod mabautisohan niya sila. Nagsiling sia sa ila, “Mga kaliwat sang man-og! Sin-o ang nagsiling sa inyo nga makapalagyo kamo sa kaakig sang Dios nga madali na lang mag-abot? 8 Pamatud-i sa inyo mga buhat nga nagabiya kamo sa inyo mga sala. Indi kamo magsiling nga may amay kamo nga si Abraham, kay ginasing ko sa inyo nga ang Dios makahimo sing mga anak para kay Abraham gikan sa sini nga mga bato! 9 Nahanda na ang wasay sa pagtapas sang mga kahoy sa puno gid. Ang tagsa ka kahoy nga wala nagapamunga sing maayo pagatapson kag idap-ong sa kalayo.” 10 Ang mga tawo namangkot sa iya, “Ti, ano karon ang amon himuon?” 11 Nagsabat sia, “Kon sin-o sa inyo ang may duha ka panid nga bayu ihatag

niya ang isa sa wala sing bayu, kag kon sin-o sa inyo ang may kalan-on maghatag sa iya nga wala sing kalan-on.” 12 May mga manugsokot sang buhis nga nag-abot sa pagpabautiso, kag nagpamangkot sila sa iya, “Manunodlo, ano ang himuon namon?” 13 Nagsabat sia, “Indi kamo magsukot sing sobra sa ginasiling sang Kasugoan.” 14 May mga soldado nga nagpamangkot man sa iya, “Ti, kami iya, ano ang amon himuon?” Nagsabat sia sa ila, “Indi kamo magkuha sang kuwarta sang iban sa palugos nga paagi ukon sa pagbutangbotang. Magkuntento kamo sang inyo suweldo.” 15 na nga tuig ang paggahom ni Emperador Tiberio; si Poncio Pilato amo ang gobernador sang Judea, si Herodes ang pangulo sang Galilea, kag si Felipe nga iya utod ang pangulo sang Iturea kag Traconite; si Lisantias ang pangulo sang Abilinia, Nagdugang na gid ang pagpaabot sang mga tawo, kag nagsugod sila sa pagpalibog nahanungod sa kay Juan tungod kay basi amo na sia ang Cristo. 16 Gani si Juan nagsiling sa ila: “Ginabautisohan ko kamo sa tubig, pero may isa nga magaabot nga gamhanan pa sa akon. Indi gani ako takos sa paghubad sang higot sang iya sandalyas. Pagabautisohan niya kamo sa Espiritu Santo kag sa kalayo. 17 Ginauyatan na niya ang iya inugpahangin sa pagpain sang tinggas sa upa. Dayon pagatipunon niya ang tinggas sa iya tambubo, pero pagasunogon niya ang upa sa kalayo nga indi gid mapalong.” 18 Ginlaygayan ni Juan ang mga tawo sa madamo kag nagkalainlain nga paagi sang nagawali sia sang Maayong Balita sa ila. 19 Bisan gani si Herodes nga Gobernador ginsaway niya kay ginpuyo niya si Herodias nga asawa sang iya utod, kag tungod sang madamo nga kalautan nga nahimo niya. 20 Dayon si Herodes naghimo pa gid sing malain nga butang paagi sa pagpabilanggo kay Juan. 21 Karon sang mabautisohan na ang tanan nga mga tawo, si Jesus ginbautisohan man. Sang nagapangamuyo sia, nag-abri ang langit 22 kag ang Espiritu Santo sa dagway sang pating nagkunsad sa iya. Dayon may isa ka tingog nga nabatian gikan sa langit nga nagasiling, “Ikaw ang akon hinigugma nga Anak. Nalipay gid ako sa imo.” 23 Sang pagsugod ni Jesus sang iya bulohaton mga 24 Si Eli anak ni Matat, si Matat anak ni Levi, si Levi anak ni Melqui, si Melqui anak ni Jane, si Jane anak ni Jose, 25 si Jose anak ni Matatias, si Matatias anak ni Amos, si

Amos anak ni Nahum, si Nahum anak ni Esli, si Esli anak ni Nagge, 26 si Nagge anak ni Maat, si Maat anak ni Matatias, si Matatias anak ni Semei, si Semei anak ni Jose, si Jose anak ni Joda, 27 si Joda anak ni Joanan, si Joanan anak ni Resa, si Resa anak ni Zorobabel, si Zorobabel anak ni Salatiel, si Salatiel anak ni Neri, 28 si Neri anak ni Melqui, si Melqui anak ni Adi, si Adi anak ni Cosam, si Cosam anak ni Elmadam, si Elmadam anak ni Er, 29 si Er anak ni Jesus, si Jesus anak ni Eliezer, si Eliezer anak ni Jorim, si Jorim anak ni Matat, si Matat anak ni Levi, 30 na ka tuig ang iya edad. Abi sang mga tawo, anak sia ni Jose nga anak ni Eli. si Levi anak ni Simeon, si Simeon anak ni Judas, si Judas anak ni Jose, si Jose anak ni Jonam, si Jonam anak ni Eliaquim, 31 si Eliaquim anak ni Melea, si Melea anak ni Mena, si Mena anak ni Matata, si Matata anak ni Natan, si Natan anak ni David, 32 si David anak ni Jese, si Jese anak ni Obed, si Obed anak ni Booz, si Booz anak ni Salmon, si Salmon anak ni Naason, 33 si Naason anak ni Aminadab, si Aminadab anak ni Admin, si Admin anak ni Arni, si Arni anak ni Ezron, si Ezron anak ni Fares, si Fares anak ni Juda, 34 si Juda anak ni Jacob, si Jacob anak ni Isaac, si Isaac anak ni Abraham, si Abraham anak ni Tera, si Tera anak ni Nahor, 35 si Nahor anak ni Serug, si Serug anak ni Reu, si Reu anak ni Peleg, si Peleg anak ni Eber, si Eber anak ni Sela, 36 si Sela anak ni Cainan, si Cainan anak ni Arfaxad, si Arfaxad anak ni Sem, si Sem anak ni Noe, si Noe anak ni Lamec, 37 si Lamec anak ni Metusela, si Metusela anak ni Enoc, si Enoc anak ni Jared, si Jared anak ni Mahalaleel, si Mahalaleel anak ni Cainan, 38 si Cainan anak ni Enos, si Enos anak ni Set, si Set anak ni Adam kag si Adam anak sang Dios.

4:1 Si Jesus nga napun-an sang Espiritu Santo nagbalik halin sa Jordan, kag gindala sia sang Espiritu sa desierto. 2 Didto ginsulay sia sang Yawa sa sulod sang 3 Karon ang yawa nagsiling sa iya, “Kon ikaw ang Anak sang Dios, sugoa ining bato nga mangintinapay.” 4 Nagsabat si Jesus, “Ang kasulatan nagasiling, ‘Indi lamang sa tinapay mabuhi ang tawo.’ ” 5 Dayon gindala sia sang Yawa sa isa ka mataas nga lugar kag ginpakita sa

iya sa isa ka pamisok ang tanan nga ginharian sang kalibutan. 6 Nagsiling ang Yawa, “Ihatag ko sa imo ining tanan nga kagamhanan kag kamangganan. Gintugyan ini tanan sa akon kag sarang ko ini mahatag sa bisan kay sin-o nga luyag ko hatagan. 7 Ini tanan mangin-imo kon magsimba ka sa akon.” 8 Nagsabat si Jesus, “Ang kasulatan nagasiling, ‘Magsimba ka sa Ginoo nga imo Dios kag sia lamang ang imo alagaron.’ ”

9 Gindala pa gid sia sang Yawa sa Jerusalem, kag ginpatindog sia sa pinakamataas nga bahin sang templo kag nagsiling sa iya, “Kon Anak ka sang Dios, lukso ka paidalom. 10 Kay ang kasulatan nagasiling, ‘Ang Dios magasugo sang iya mga anghel sa pagbantay sa imo. 11 Bayawon ka nila sa ila mga kamot agod indi makasandad ang imo mga tiil sa bato.’ ” 12

Nagsabat si Jesus sa iya, “Ang kasulatan nagasiling, ‘Indi mo pagsulayon ang Ginoo nga imo Dios.’ ” 13 Sang matapos sang Yawa ang tanan nga

paagi sang pagsulay, ginbayaan niya anay si Jesus tubtob nga may kahigayunan na man sia. 14 Dayon si Jesus nagbalik sa Galilea, kag ang gahom sang Espiritu Santo yara sa iya. Ang balita nahanungod sa iya naglapnag sa sadto nga mga duog. 15 Nagpanudlo sia sa ila mga sinagoga kag gindayaw sia sang tanan. 16 Dayon si Jesus nagkadto sa Nazaret, sa diin sia nagdaku, kag sang Adlaw nga Inugpahuway nagkadto sia sa sinagoga suno sa iya kinabatasan. Nagtindog sia sa pagbasa sang mga Kasulatan, 17 kag ginhatag sa iya ang libro ni Isaias nga propeta.

Ginbukad niya ini kag nakita niya ang bahin diin nasulat ang masunod: 18 “Ang Espiritu sang Ginoo yari sa akon. Kag ginpili niya ako sa pagwali Sang Maayong Balita sa mga imol, Ginpadala niya ako sa pagbantala Sang kahilwayan sa mga bihag, Sa pag-ayo sang mga bulag, Sa paghilway sang mga ginapigos, 19 Sa pagbantala sang tuig nga ang Ginoo Magaluwas sang iya mga tawo.” 20 Gintakop ni Jesus ang libro, gin-uli sa manugbulig, kag naglingkod. Ang tanan sa sinagoga nagtulok sa iya. 21 Nagsugod sia sa paghambal sa ila, “Ini nga dinalan sang kasulatan natuman karon nga adlaw samtang ginapamatian ninyo ang pagbasa sini.” 22 Gindayaw sia sang tanan, kag natingala sila sang matahom nga mga pulong nga iya

ginhambal. Nagsiling sila, “Indi bala ini anak ni Jose?” 23 Nagsiling si Jesus sa ila, “Sa walay duhadoha magasiling kamo sa akon sining hulobaton, ‘Manugbolong, ayuha anay ang imo kaugalingon.’ Kag magasiling man kamo sa akon, ‘Abi, himoa man diri sa imo kaugalingon nga banwa ang tanan nga nabatian namon nga ginhimo nimo sa Capernaum.’ ” 24 Kag nagsiling pa gid si Jesus, “Nagasiling ako sa inyo: wala sing propeta nga ginakilala sa iya kaugalingon nga banwa! 25 Pamatii ninyo ako: matuod gid nga madamo ang mga babayi nga balo sa Israel sang panahon ni Elias, sang wala gid mag-ulan sa sulod sang tatlo ka tuig kag anom ka bulan kag may daku nga tiggulotom sa bug-os nga duta, 26 pero si Elias wala ginpadala sa bisan sin-o sa ila, kundi sa babayi nga balo sa Sarepta didto sa Sidon. 27 Kag may madamo nga mga aruon sa Israel sang panahon ni Eliseo nga propeta, pero wala gid sing isa sa ila nga gin-ayo, kundi si Naaman lang nga taga-Siria.” 28 Ang tanan nga mga tawo sa sinagoga naakig gid sang pagkabati nila sini. 29 Tumindog sila kag ila ginganoy si Jesus pa gwa sa banwa, kag gindala nila sia sa ibabaw sang bakulod sa diin ang ila banwa napasad, agod ila sia itiklod sa pil-as. 30 Pero si Jesus nag-agi sa tunga nila, kag naglakat. 31 Dayon si Jesus nagkadto sa Capernaum, isa ka banwa sang Galilea, sa diin nagpanudlo sia sa mga tawo sa Adlaw nga Inugpahuway. 32 Natingala gid sila sang iya pagpanudlo, kay naghambal sia nga may awtoridad. 33 May tawo didto sa sinagoga nga ginagamhan sang malaut nga espiritu, kag nagasinggit sia sa mabaskog nga tingog, 34 “A! Jesus nga taga-Nazaret, anhon mo bala kami? Nagkari ka bala sa paglaglag sa amon? Nahibal-an ko kon sin-o ka. Ikaw ang Balaan nga ginpadala sang Dios!” 35 Ginsaway ni Jesus ang malaut nga espiritu, “Maghipos ka, kag maggwa ka sa tawo!” Ginlampos sang yawa ang tawo sa atubangan sang tanan kag naggwa sia sa tawo nga wala makahalit sa iya. 36 Tanan sila natingala gid kag nagsinilingay, “Ano bala nga sahi sang mga pulong ini? Ini nga tawo nagatabog nga may awtoridad kag gahom sa malaut nga mga espiritu kag nagagwa sila!” 37 Kag ginbantog si Jesus sa tanan nga duog sa sadto nga duta. 38 Si Jesus naggwa sa sinagoga kag nagkadto sa balay ni Simon. Ang ugangan nga

babayi ni Simon may mataas nga hilanat, gani ginpangabay nila si Jesus sa pag-ayo sa iya. 39 Ginkadtuan sia ni Jesus kag nagtindog sia sa luyo sang iya higdaan, kag gintabog ang hilanat. Ang hilanat naghalin sa iya kag sa gilayon nagbangon sia kag nag-amuma sa ila. 40 ka adlaw. Wala sia magkaon sa sulod sina nga mga inadlaw, kag sa tapos sadto gingutom sia. Sang makatunod na ang adlaw, ang tanan nga nagamasakit sa nagkalainlain nga mga balatian gindala sang ila mga amigo sa kay Jesus. Si Jesus nagtungtong sang iya mga kamot sa tagsatagsa sa ila kag gin-ayo niya sila tanan. 41 Ang mga yawa naggulowa man sa madamo nga mga tawo, kag nagsinggit, “Ikaw ang Anak sang Dios.” Ginsaway sila ni Jesus, kag wala niya sila pagtugoti sa paghambal, kay nakahibalo sila nga sia amo ang Cristo. 42 Sang pagbutlak sang adlaw, si Jesus naggwa sa banwa kag nagkadto sa baw-ing nga duog. Ang mga tawo nagpangita sa iya, kag sang makita nila sia nagtinguha sila sa paghawid sa iya, agod indi sia maghalin. 43 Pero nagsiling si Jesus sa ila, “Kinahanglan ibantala ko man ang Maayong Balita sang Ginharian sang Dios sa iban nga mga banwa, kay tungod sini ginpadala ako.” 44 Gani nagpangwali sia sa mga sinagoga sa bug-os nga pungsod.

5:1 Isa sadto ka adlaw, si Jesus nagatindog sa ubay sang linaw sang Genezaret. Ang mga tawo nagdinaguso pakadto sa iya sa pagpamati sang pulong sang Dios. 2 May nakita sia nga duha ka sakayan nga yara na sa higad, kag ang mga mangingisda nakapanaog na sa paghugas sang ila sahid. 3 Ang isa ka sakayan iya ni Simon. Ginsakyan ini ni Jesus kag ginpangabay niya si Simon nga itulak sing diutay ang sakayan. Nagpungko si Jesus sa sakayan kag nagpanudlo sa mga tawo. 4 Sa tapos sia makahambal, nagsiling sia kay Simon, “Magpalawod ka kag iladlad ang inyo sahid, agod makakuha kamo sang mga isda.” 5 Si Simon nagsabat, “Manunodlo, nagpanahid kami sa bug-os gid nga gab-i kag wala gid kami sing may nakuha. Pero kon amo ina ang siling mo, iladlad ko ang sahid.” 6 Ginladlad nila ang sahid kag nakakuha sila sing madamo nga isda sa bagay nga ang ila sahid daw magisi na. 7 Gani ginpaypay nila ang ila kaupod sa isa ka sakayan sa pagbulig sa ila. Nagpalapit ini sila kag ginpuno nila ang

duha ka sakayan sang isda tubtob nga daw malunod na sila. 8 Sang makita ni Simon Pedro ang natabo, nagluhod sia sa atubangan ni Jesus kag nagsiling, “Palayo ka sa akon, Ginoo, kay makasasala ako nga tawo.” 9 Sia kag ang iya kaupdanang natingala gid sa kadamo sang isda nga ila nakuha. 10 Ang mga kaupod ni Simon nga si Santiago kag si Juan, nga mga anak ni Zebedeo, natingala man. Si Jesus nagsiling kay Simon, “Indi ka mahadlok. Sugod karon magapanahid ikaw sang mga tawo.” 11 Ginpatakas nila ang mga sakayan, ginbayaan nila ang tanan kag nag-upod kay Jesus. 12 Sang isa ka tawo si Jesus didto sa isa ka banwa sa diin may isa ka tawo nga puno sang aro. Sang pagkakita niya kay Jesus naghapa sia sa duta kag nagpakiluoy kay Jesus, “Sir, kon luyag mo, magatinlo ako!” 13 Gindab-ot sia ni Jesus kag gintandog nga nagsiling, “Luyag ko! Magmatinlo ka!” Sa gilayon nadula ang aro sang tawo. 14 Kag ginsingangan sia ni Jesus, “Indi ka magpanugid sini bisan kay sin-o, kundi kadto ka sa pari kag ipatan-aw ang imo kaugalingon. Dayon maghalad ka suno sa ginsugo ni Moises sa pagpamatuod sa mga tawo nga matinlo ka na.” 15 Pero ang balita nahanungod kay Jesus naglapnag pa gid, kag madamo nga mga tawo ang nagdugok sa pagpamati sa iya kag sa pagpabulong sang ila mga balatian. 16 Pero nagkadto sia sa baw-ing nga mga duog kag didto nagpangamuyo sia. 17 Isa ka adlaw sang si Jesus nagapanudlo, may mga Fariseo kag mga manunodlo sang Kasugoan nga nagatambong didto. Nagikan sila sa kabanwahanang sang Galilea kag Judea kag sa Jerusalem. Ang gahom sang Ginoo yara kay Jesus sa pagpang-ayo sang masakiton. 18 May mga tawo nga nag-abot nga nagayayong sang isa ka tawo nga paralitiko nga yara sa iya higdaan. Nagtinguha sila sa pagsulod agod ibutang nila ang paralitiko sa atubangan ni Jesus, 19 pero indi sila makasulod tungod kay nagaginitok ang mga tawo. Gani gindala nila sia sa ibabaw sang atop. Ginguhan nila ang atop nga tisa, kag gintunton nila sia sa iya higdaan sa atubangan ni Jesus sa tunga sang mga tawo. 20 Sang makita ni Jesus ang ila pagtuo, nagsiling sia sa paralitiko, “Tyoy, ginapatawad ang imo mga sala.” 21 Ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga Fariseo nagmuno sa ila kaugalingon, “Sin-o bala ini nga tawo nga nagapasipala sa Dios sa sini nga paagi? Wala sing tawo

nga makapatawad sang mga sala, kundi ang Dios lamang.” 22 Si Jesus nga nakatungkad sang ila mga painuino nagsiling, “Ngaa bala nagapainuino kamo sing subong sina? 23 Mahapos pa bala ang magsiling, ‘Ginapatawad ang imo mga sala,’ sang sa magsiling, ‘Tindog ka kag maglakat’? 24 Karon pamatud-an ko sa inyo, nga ang Anak sang Tawo may gahom diri sa duta sa pagpatawad sang mga sala.” Gani nagsiling sia sa paralitiko, “Nagasiling ako sa imo, tindog ka, dalha ang imo higdaan kag magpauli.” 25 Sa gilayon nagtindog ang tawo sa atubangan nila, nagkuha sang iya higdaan kag nagpauli nga nagadayaw sa Dios. 26 Ang tanan natingala gid. Sa daku nga kahadlok naghimaya sila sa Dios nga nagasiling, “Daw ano ka makatilingala nga butang ang aton nakita karon.” 27 Sa tapos sini naggwa si Jesus kag nakita niya si Levi nga isa ka manugsokot sang buhis nga yara sa iya opisina. Nagsiling si Jesus sa iya, “Upod ka sa akon.” 28 Nagtindog si Levi, ginbayaan niya ang tanan kag nag-upod sa iya. 29 Dayon si Levi naghiwat sing daku nga punsyon sa iya balay para kay Jesus, kag didto upod nila ang madamo nga mga manugsokot sang buhis kag iban pa nga mga bisita. 30 May mga Fariseo kag mga manunodlo sang Kasugoan nga kaupod nila nga nagreklamo sa mga gintuton-an ni Jesus. Nagsiling sila, “Ngaa bala nga nagakaon kamo kag nagainom upod sa mga manugsokot sang buhis kag sa mga makasasala?” 31 Si Jesus nagsabat sa ila, “Ang maayo wala nagakinahanglan sang manugbolong, kundi ang nagamasakit lang. 32 Wala ako nagkari sa pagtawag sang mga matarong, kundi sang mga makasasala sa paghinulsol.” 33 May mga tawo nga nagsiling kay Jesus, “Ang mga gintuton-an ni Juan kag ang mga gintuton-an sang mga Fariseo palapuasa kag palapangamuyo, pero ang imo mga gintuton-an nagakaon kag nagainom sing masunson.” 34 Nagsabat si Jesus, “Mapapuasa bala ninyo ang mga inagda sa kasal samtang yara pa ang nobyo kaupod nila? 35 Pero magaabot ang tion nga ang nobyo kuhaon sa ila, kag magapuasa sila sa sadto nga mga adlaw.” 36 Si Jesus nagsugid sa ila sini man nga palaanggiran, “Wala sing tawo nga nagagunting sa bag-o nga bayu kag itukap ini sa daan nga bayu. Kon himuon niya ini, maguhaban niya ang bag-o nga bayu kag ang tinabas nga bag-o indi nagakabagay sa daan. 37 Wala man sing tawo nga nagasulod

sang bag-o nga bino sa daan nga mga sulodlan nga panit. Kon himuon niya ini, ang bino nga bag-o magabusdik sang mga daan nga sulodlan nga panit, ang bino mauyang, kag ang sulodlan nga panit indi mapuslan. 38 Pero ang bag-o nga bino dapat isulod sa bag-o nga sulodlan nga panit. 39 Kag wala man sing bisan sin-o nga maluyag sang bag-o nga bino sa tapos sia makainom sang laon nga bino. Kay siling niya, ‘Ang laon nga bino mas maayo.’ ”

6:1 Sang isa ka Adlaw nga Inugpahuway, si Jesus nag-agi sa kaumhan sang trigo. Ang iya mga gintuton-an nagpangutol sang mga uhay, ginkisikisi nila ini kag ginkaon. 2 May mga Fariseo nga nagsiling, “Nгаа bala ginahimo ninyo ang ginadumilian sang aton Kasugoan sa Adlaw nga Inugpahuway?” 3 Sinabat sila ni Jesus, “Wala bala ninyo mabasahi ang ginhimo ni David sang sia kag ang iya mga kaupdanan gingutom? 4 Nagsulod sia sa balay sang Dios, ginkuha niya ang tinapay nga nahalad sa Dios, ginkaon ini, kag ginhatagan man niya ang iya mga kaupdanan, bisan indi tugot sa bisan kay sin-o ang pagkaon sini luas lamang sa mga pari.” 5 Kag si Jesus nagsiling pa sa ila, “Ang Anak sang Tawo Ginoo sang Adlaw nga Inugpahuway.” 6 Sang isa na man ka Adlaw nga Inugpahuway, nagsulod si Jesus sa sinagoga kag nagpanudlo. May tawo didto nga ang iya kamot nga tuo naitus. 7 May mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo nga nagapangita sing kabangdanan sa pagsumbong kay Jesus. Gani ginpanilagan nila sia sing maid-id kon bala magapang-ayo sia sang mga masakiton sa Adlaw nga Inugpahuway. 8 Ugaling si Jesus nakahibalo sang ila panghunahona kag nagsiling sia sa tawo nga naitus ang iya kamot, “Tindog ka kag magkari sa atubangan.” Ang tawo nagtindog kag nagkadto sa atubangan. 9 Dayon si Jesus nagsiling sa ila, “Mamangkot ako sa inyo: Ano ang ginatugot sang aton Kasugoan sa Adlaw nga Inugpahuway nga himuon ta? Ang magbulig bala ukon ang maghalit? Ang magluwas sang kabuhi sang isa ka tawo ukon ang magpatay?” 10 Gintulok niya sila tanan, kag nagsiling sa tawo, “Untaya ang imo kamot.” Gin-untay niya ang iya kamot, kag nag-ayo ini. 11 Pero naakig gid sila, kag ginhambalan nila kon

ano ang ila himuon kay Jesus. 12 Sa sadto nga tion nagkadto si Jesus sa isa ka bakulod kag didto nagpangamuyo sia sa Dios sa bilog nga gab-i. 13 Sang pagkaaga gintawag niya ang iya mga gintuton-an, kag nagpili sia sing dose nga gintawag niya nga mga apostoles. 14 Ini sila amo ang masunod: si Simon nga ginhingalanan niya kay Pedro kag ang iya utod nga si Andres, si Santiago kag si Juan, si Felipe kag si Bartolome, 15 si Mateo kag si Tomas, si Santiago nga anak ni Alfeo kag si Simon nga gintawag ang patriota, 16 si Judas nga anak ni Santiago kag si Judas Iscariote nga nangintraidor. 17 Sang nagdulhog si Jesus halin sa bakulod kaupod nila, nagtindog sia sa matapan nga duog kaupod ang iya madamo nga mga gintuton-an. Didto may mga tawo halin sa Judea, Jerusalem kag mga banwa sa baybayon sang Tiro kag Sidon. 18 Nagkadto sila didto sa pagpamati sa kay Jesus kag sa pagpabulong sang ila mga balatian. Ang mga ginatublag sang malaut nga mga espiritu nagkadto man kag nag-alayo. 19 Ang tanan nga mga tawo nagtinguha sa pagtandog sa iya, kay may gahom nga nagagwa sa iya kag nagaayo sa ila tanan. 20 Gintulok ni Jesus ang iya mga gintuton-an kag ginsinganan: “Bulahan kamo nga mga imol, Kay inyo ang Ginharian sang Dios! 21 “Bulahan kamo nga ginagutom karon, Kay pagabusgon kamo! “Bulahan kamo nga nagahibi karon, Kay magakadlaw kamo! 22 “Bulahan kamo kon ang mga tawo magdumot sa inyo, magsikway sa inyo, magpasipala sa inyo, kag magtawag sa inyo nga malaut tungod sa Anak sang Tawo. 23 Magkalipay kamo kon ina matabo, kag maghinugyaw kamo, kay daku ang inyo balos sa langit. Kay amo man ini ang ginhimo sang ila mga katigulangan sa mga propeta. 24 “Pero kailo man kamo Nga mga manggaranon karon, Nga nakaagom na Sang mahapos nga pagpangabuhi! 25 “Kailo man kamo Nga mga busog karon, Kay gutomon kamo! “Kailo man kamo Nga nagakadlaw karon, Kay magapangasubo Kag magahibi kamo! 26 “Kailo man kamo kon ang tanan nga mga tawo magdayaw sa inyo, kay amo man ini ang ginhimo sang ila mga katigulangan sa di-matuod nga mga propeta.” 27 “Pero nagasiling ako sa inyo nga nagapamati sa akon: Higugmaa ang inyo kaaway, ayuhi ang mga nagadumot sa inyo, 28 pakamaayuha ang mga nagapakamalaut sa inyo, kag pangamuyoi ang nagatratat sa inyo sing

malain. 29 Kon may magtampa sa imo sa pihak nga guya, itaya man ang pihak. Kon may magkuha sang imo kunop, ihatag man ang imo bayu. 30 Hatagi ang nagapangayo sa imo, kag kon may magkuha sang imo pagkabutang, indi na pagbawia ina sa iya. 31 Himoa ninyo sa mga tawo ang luyag ninyo nga himuon nila sa inyo. 32 “Kon ang ginahigugma ninyo amo man lang ang nagahigugma sa inyo, ano bala nga kaayuhan ang inyo nahimo? Bisan gani ang mga makasasala nagahigugma sa mga nagahigugma sa ila. 33 Kag kon ang ginahimuan ninyo sing maayo amo man lang ang nagahimo sing maayo sa inyo, ano bala nga kaayuhan ang inyo nahimo? Bisan pa gani ang mga makasasala nagahimo man sina! 34 Kag kon ang ginapahulam ninyo amo man lang ang makabayad sa inyo, ano bala nga kaayuhan ang inyo nahimo? Bisan gani ang mga makasasala nagapahulam man sa mga makasasala nga makabayad. 35 Indi amo ina! Higugmaa ang inyo mga kaaway kag himoa ang maayo sa ila. Magpahulam kamo nga wala nagapaabot nga bayaran. Kag magabaton kamo sing daku nga balos, kag mangin-anak kamo sang Labing Makagagahom nga Dios. Kay maalwan sia bisan pa sa mga tawo nga walay kabalaslan kag mga malaut. 36 Magmaluloy-on kamo, subong nga ang inyo Amay maluloy-on.” 37 “Indi kamo magpanghukom, kag ang Dios indi man maghukom sa inyo. Indi kamo magpangkondenar sang iban, kag ang Dios indi man magkondenar sa inyo. Magpatawad kamo, kag ang Dios magapatawad man sa inyo. 38 Magpanghatag kamo sa iban, agod ang Dios magahatag man sa inyo. Ang ihatag sa inyo nasukob sing maayo, nadasok, nauyog kag nagaawas. Kay ang ginagamit ninyo nga talaksan para sa iban amo man ang talaksan sang Dios para sa inyo.” 39 Kag si Jesus naghatag sa ila sini nga palaanggiran: “Ang isa ka bulag indi makatuytoy sa isa man ka bulag, kon himuon niya ini, sila nga duha madagdag sa kanal. 40 Wala sing eskuwela nga maglabaw pa sa iya maestro; pero kon matapos na ang iya kurso manginsubong na sia sang iya maestro. 41 “Ngaa bala ginamulalongan mo ang diutay nga puling sa mata sang imo utod, pero wala mo ginasapak ang puling nga daw tablon kadaku sa imo kaugalingon nga mata? 42 Paano ang pagkasiling mo sa imo utod, ‘Utod, ipakuha sa akon ang diutay nga puling sa imo mata,’ nga indi gani

ikaw makakita sang puling nga daw tablun kadaku sa imo mata? Salimpapaw! Kuhaa anay ang puling nga daw tablun kadaku sa imo mata, kag dayon makakita ka kag makuha mo ang diutay nga puling sa mata sang imo utod.” 43 “Ang maayo nga kahoy wala nagapamunga sing malain nga bunga, kag ang malain nga kahoy wala nagapamunga sing maayo nga bunga. 44 Ang tagsa ka kahoy makilala mo sa iya bunga. Wala kamo nagapamupo sing higos sa talungon, kag wala man kamo nagapamupo sing ubas sa sapinit. 45 Ang maayo nga tawo nagapagwa sang maayo nga mga butang nga yara sa iya tagipusoon, kag ang malain nga tawo nagapagwa sang malain nga mga butang nga yara sa iya tagipusoon. Kay kon ano ang sulod sang tagipusoon sang tawo amo man ina ang iya ginahambal.” 46 “Ngaa ginatawag ninyo ako, ‘Ginoo, Ginoo,’ kag wala ninyo ginahimo ang mga butang nga akon ginasiling sa inyo? 47 Sugiran ta kamo kon daw ano ang tawo nga nagakari sa akon, kag nagapamati sang akon mga pulong kag nagatuman sini: 48 Kaangay sia sang isa ka tawo nga nagpatindog sang balay. Nagkutkot sia sing madalom kag iya ginpasad ang sadsaran sa daku nga bato. Ang suba nagbaha kag nag-awas kag ang tubig nagsampi sa balay, pero wala ini makauyog sa balay kay ang balay napasad sing malig-on. 49 Pero ang nagapamati sang akon pulong kag wala nagatuman sini kaangay sia sang isa ka tawo nga nagpatindog sang iya balay sa duta, nga wala sing sadsaran nga mapag-on. Sang ginbahaan ini nga balay natumba ini sa gilayon, kag nawasdak.”

7:1 Sa tapos ni Jesus mahambal ining mga butang sa mga tawo, nagkadto sia sa Capernaum. 2 Ang kapitan nga Romanhon didto may isa ka sulogun nga palangga gid niya. Ini nga sulogun nagamasakit kag tagumatayon. 3 Sang pagkabati sang kapitan nahanungod kay Jesus, ginpadala niya ang pila ka mga katigulangan sang mga Judio sa pagpangabay kay Jesus nga magkari kag ayuhon ang iya sulogun. 4 Nagkadto sila kay Jesus kag nagpakiluoy gid sa iya: “Ini nga kapitan takos gid sang imo bulig. 5 Nagahigugma sia sang aton pungsod kag sia gid nagpatindog sang amon sinagoga.” 6 Gani si Jesus nag-upod sa ila. Sang malapit na si Jesus sa balay, ginsugo sang kapitan ang iya mga abyan nga

sugataon si Jesus kag silingon, “Sir, indi ka na magpagamo! Indi ako takos nga magkadto ka sa akon balay, 7 kag indi man ako takos magpalapit sa imo. Pero magsiling ka lang kag magaayo ang akon sulogun. 8 Kay ako sa idalom man sang pagbulot-an sang mataas pa nga mga opisyaales, kag may mga soldado man ako. Ginasugo ko ining isa, ‘Lakat!’ kag nagalakat sia. Ginasugo ko inang isa, ‘Kari!’ kag nagakari sia. Kag ginasugo ko ang akon sulogun, ‘Himoa ini!’ kag ginahimo niya.” 9 Natingala si Jesus sang pagkabati niya sini. Nagliso sia kag nagsiling sa mga nagasunod sa iya, “Nagasiling ako sa inyo, wala ako makakita sing pagtuo kasubong sini, bisan sa Israel.” 10 Sang magbalik sa balay sang kapitan ang mga ginsugo nakita nila nga maayo na ang sulogun. 11 Sa tapos sini, si Jesus nagkadto sa banwa nga ginatawag Nain. Nag-upod sa iya ang iya mga gintuton-an kag ang madamo nga mga tawo. 12 Sang nagahinampot sia sa puwerta sang banwa, may patay nga ginayayungan pa gwa kag madamo nga mga tawo sa banwa ang nagakompanyar. Ang patay nga tawo amo ang bugtong nga anak sang isa ka iloy nga balo. 13 Sang pagkakita sang Ginoo sa balo naluoy gid sia kag nagsiling sa iya, “Indi ka maghibi.” 14 Dayon nagpalapit sia sa lungon kag gintandog niya ini. Ang mga nagayayong nagdulog. Si Jesus nagsiling, “Noy, nagasiling ako sa imo, bangon ka.” 15 Ang patay nagbangon kag naghambal, kag gintugyan sia ni Jesus sa iya iloy. 16 Ang tanan hinadlukan gid kag nagdayaw sila sa Dios nga nagasiling, “Ang isa ka daku nga propeta nagpakita sa tunga naton, kag ang Dios nagkari sa pagluwas sang iya mga tawo.” 17 Ining balita nahanungod kay Jesus naglapnag sa bug-os nga Judea kag sa palibot nga kadutaan. 18 Ginsugiran si Juan sang iya mga gintuton-an nahanungod sini tanan nga mga butang. Gintawag niya ang duha sang iya mga gintuton-an 19 kag ginpakadto sa Ginoo sa pagpamangkot sa iya kon sia bala ang ginsiling ni Juan nga magaabot ukon magapaabot pa sila sing isa. 20 Sang pagkadto nila kay Jesus nagsiling sila, “Ginpadala kami ni Juan sa pagpamangkot sa imo, ‘Ikaw bala ang ginsiling niya nga magaabot, ukon magapaabot pa kami sing isa?’ ” 21 Sa sadto gid nga tion ginpang-ayo ni Jesus ang madamo nga mga tawo nga may masakit, balatian kag malaut

nga mga espiritu, kag gin-ayo man niya ang madamo nga mga bulag. 22 Nagsabat sia sa mga ginpadala ni Juan, “Balik kamo kag sugiri si Juan sang inyo nakita kag nabatian: ang mga bulag makakita na, ang mga piang makalakat na, ang mga aruon matinlo na, ang mga bungol makabati na, ang mga patay ginbanhaw, kag ang Maayong Balita ginwali sa mga imol. 23 Bulahan ang wala nagapangduhadoha nahanungod sa akon.” 24 Sang nakahalin na ang mga ginsugo ni Juan, naghambal si Jesus sa mga tawo nahanungod kay Juan: “Ano ang ginpaabot ninyo nga makita sang pagkadto ninyo kay Juan didto sa desierto? Kugon bala nga ginahapayhapay sang hangin? 25 Ano bala ang ginkadto ninyo nga tan-awon? Isa bala ka tawo nga nagabayu sing malahalon? Kamo gid nakahibalo nga ang nagabayu sang malahalon kag ang nagaginawi sing minanggaranon makita sa mga palasyo. 26 Sugiri ninyo ako, ano gid bala ang inyo ginkadto nga tan-awon? Isa bala ka propeta? Huo, nagasiling ako sa inyo, kag labaw pa sa isa ka propeta ang inyo nakita. 27 Kay si Juan amo ang ginasiling sini nga kasulatan, ‘Yari ang akon manugbalita, siling sang Dios, ipadala ko sia nga magauna sa imo kag magaaman sang imo alagyan.’ 28 Nagasiling ako sa inyo, sa mga nagkalatawo sa sini nga kalibutan wala sing may maglabaw pa kay Juan. Pero ang labing kubos sa Ginharian sang Dios daku pa sa iya.” 29 Ang tanan nga mga tawo kag ang mga manugsokot sang buhis nakabati sa iya. Sila amo ang nagtuman sang pagkamatarong nga ginapangayo sang Dios sa ila kag ginbautisohan sila ni Juan. 30 Pero ang mga Fariseo kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagsikway sang tinutoyo sang Dios para sa ila kag wala sila magpabautiso kay Juan. 31 “Karon, sa ano ko bala ipaanggid ang mga tawo sining panahon? Kaangay bala sila sang ano? 32 Kaangay sila sa mga kabataan nga nagpungko didto sa tiyendahan kag nagasingitanay, ‘Nagtukar kami sa inyo sing plawta, pero wala kamo magsaot. Nagpanalambiton kami, pero wala man kamo maghibi.’ 33 Nagkari si Juan Bautista nga nagapuasa kag wala nagainom sing bino, kag kamo nagsiling, ‘Ginagamhan sia sang yawa.’ 34 Ang Anak sang Tawo nagkari nga nagakaon kag nagainom, kag kamo nagsiling, ‘Tan-awa ninyo ini nga tawo! Palakaon sia kag palainom sing bino, kag amigo sang mga manugsokot sang buhis kag sang mga

makasasala!’ 35 Pero ang kaalam sang Dios ginapahayag nga matuod sang tanan nga nagabaton sini.” 36 Si Jesus gin-agda sang isa ka Fariseo nga magkaon upod sa iya. Nagkadto si Jesus sa balay sining Fariseo kag nagkaon didto. 37 May isa ka makasasala nga babayi nga nagapuyo sa amo nga banwa. Nakabati sia nga si Jesus yara sa balay sang Fariseo nga nagakaon. Nagkadto sia didto nga may dala nga tibudtibod nga puno sang agwa. 38 Nagtindog sia sa likod nayon ni Jesus malapit sa iya tiil nga nagahibi kag ginbasa niya ang mga tiil ni Jesus sang iya mga luha. Dayon ginpahiran niya ang mga tiil ni Jesus sang iya buhok, iya ginhalukan, kag gimbuboan sang agwa. 39 Sang pagkakita sini sang Fariseo nga nag-agda kay Jesus nagsiling sia sa iya kaugalingon, “Kon matuod nga ining tawo propeta, kuntani nahibal-an niya kon sin-o ining babayi nga nagatandog sa iya kag kon ano kahigko ang iya kabuhi.” 40 Si Jesus nagsiling sa iya, “Simon, may isugid ako sa imo.” Si Simon nagsabat, “Huo, Manunodlo, sugiri ako.” 41 Si Jesus nagsiling, “May duha ka tawo nga may utang sa isa ka manugpautang. Ang isa nakautang sa iya sing peso 500 kag ang isa peso 50. 42 Sila nga duha indi gid makabayad, gani, wala na lang sila ginpabayad sang nagpautang sa ila. Diin sa ila nga duha ang magahigugma sing labi sa nagpautang sa ila?” 43 Si Simon nagsabat, “Sa banta ko ang nakautang sing daku kag wala na pagpabayara.” Si Jesus nagsiling, “Husto ang sabat mo.” 44 Dayon ginbalikid niya ang babayi kag nagsiling kay Simon, “Nakita mo ining babayi? Nagsulod ako sa imo balay kag wala ka maghatag sa akon sing tubig para sa akon mga tiil, pero sia naghugas sang akon mga tiil sang iya gid mga luha kag ginpahiran niya sang iya buhok. 45 Wala ka maghalok sa pag-abiabi sa akon, pero sia halin sang akon pag-abot, wala sia mag-untat sa paghalok sang akon mga tiil. 46 Wala mo paghiboi sing lana ang akon ulo, pero sia naghaplas sang akon mga tiil sang agwa. 47 Nagasiling ako sa imo, ang iya daku nga gugma nagapamatuod nga ang iya madamo nga mga sala napatawad na. Ang ginpatawad sing diutay nagahigugma sing diutay.” 48 Dayon si Jesus nagsiling sa babayi, “Ang imo mga sala ginpatawad na.” 49 Ang iban nga upod nila sa kalan-an nagsiling sa ila kaugalingon, “Sin-o bala sia, nga nagapatawad bisan pa sang mga sala?” 50 Pero si Jesus nagsiling sa

babayi, “Ang imo pagtuo nagluwas sa imo. Maglakat ka sa paghidait.”

8:1 Sa tapos sadto si Jesus nagkadto sa mga banwa kag mga baryo sa pagwali sang Maayong Balita sang Ginharian sang Dios. Nag-upod sa iya ang dose ka mga apostoles 2 kag subong man ang pila ka mga babayi nga gin-ayo niya sa mga balatian kag malaut nga espiritu. Ang mga babayi amo sanday Maria nga ginatawag Magdalena nga gikan sa iya gintabog ni Jesus ang pito ka yawa; 3 si Juana, ang asawa ni Chuza nga isa ka opisyal sa korte ni Herodes; si Susana, kag iban pa nga madamo nga mga kababayin-an nga suno sa ila masarangan nag-amuma kay Jesus kag sa iya mga gintuton-an. 4 Padayon ang pag-inabot sang mga tawo halin sa mga kabanwahanan, kag sang madamo na gid sila, naghambal si Jesus sining palaanggiran. 5 “May isa ka tawo nga nagkadto sa uma sa pagsab-og. Sang pagsab-og niya ang iban nga binhi nagtupa sa dalan. Tinapakan ini kag tinuka sang mga pispis. 6 Ang iban nagtupa sa batuhon nga duta, kag sang magtubo ang binhi nalaya man lang dayon kay mamala ang duta. 7 Ang iban nagtupa sa talungon kag ang talungon nagtubo upod sa tanom kag naglumos sang tanom. 8 Ang iban nga binhi nagtupa sa maayo nga duta kag nagtubo kag nagpatubas sing 100 ka pilo.” Si Jesus nagsiling pa gid, “Gani, kon sin-o ang luyag magpamati, magpamati sia.” 9 Ang mga gintuton-an ni Jesus nagpamangkot sa iya, “Ano bala ang kahulogan sining palaanggiran?” 10 Si Jesus nagsabat, “Ang paghibalo sang tinago sang Ginharian sang Dios ginhatag sa inyo. Pero sa iban ginahatag ini paagi sa mga palaanggiran, agod nga kon magtan-aw sila, indi sila makakita kag kon makabati sila, indi sila makahangop.” 11 “Amo ini ang kahulogan sang palaanggiran: ang binhi amo ang pulong sang Dios. 12 Ang binhi nga nagtupa sa dalan amo ang nakabati, ugaling nagaabot ang Yawa kag nagaagaw sang pulong sa ila tagipusoon, agod nga indi sila magtuo kag maluwas. 13 Ang binhi nga nagtupa sa batuhon nga duta amo ang nakabati sang pulong kag nagabaton sini sing malipayon. Pero ang pulong wala gid makapanggamot sa ila. Wala magdugay ang ila pagtuo kay kon mag-abot ang mga pagsulay, nagabiya sila sang ila pagtuo. 14 Ang binhi nga nagtupa sa mga talungon amo ang nakabati, pero ang pagpalibog kag ang manggad

kag ang kalipayan sining kabuhi nagalumos sa ila, kag ang ila bunga wala nagagulang. 15 Ang binhi nga nagtupa sa maayo nga duta amo ang nagapamati sang pulong kag nagatipig sini sa maayo kag masinulondon nga tagipusoon kag nagapadayon tubtob nga magpamunga sila.” 16 “Wala sing may nagasindi sing suga kag tabunan man lang niya ini, ukon ibutang niya ini sa idalom sang higdaan, kundi ginabutang niya ini sa tulongtongan, agod nga ang mga nagasulod makakita sang kapawa. 17 Kay wala sing natago nga indi mapahayag, ukon tinago nga indi mahibaluan kag mabuyagyag. 18 “Gani maghalong kamo sa inyo pagpamati. Kay ang may iya na hatagan pa, pero ang wala iya, bisan pa ang diutay nga ginahunahona niya nga iya pagakuhaon pa.” 19 Ang iloy kag mga utod ni Jesus nagkadto sa iya, pero indi sila makapalapit sa iya tungod sang madamo nga mga tawo. 20 May nagsiling sa iya, “Ang imo iloy kag mga utod yara sa gwa nga luyag magpakigkita sa imo.” 21 Si Jesus nagsiling sa ila tanan, “Ang akon iloy kag mga utod amo sila nga nagapamati sang pulong sang Dios kag nagatuman sini.” 22 Sang isa ka adlaw si Jesus nagsakay sa isa ka sakayan upod sa iya mga gintuton-an kag nagsiling sia sa ila: “Dali, matabok kita sa pihak sang linaw.” Gani nagtulak sila. 23 Sang nagapanakayon sila natulogan si Jesus. Sa hinali nagmadlos ang hangin sa linaw, sa bagay nga ang sakayan ginsudlan sang tubig kag nabutang sila sa daku nga katalagman. 24 Ginpalapitan sang mga gintuton-an si Jesus kag ginpukaw sia nga nagasiling, “Manunodlo, Manunodlo! Daw malumos kita!” Nagbangon si Jesus kag iya ginmanduan ang hangin kag ang balod nga mag-untat. Nag-untat ang bagyo kag may daku nga kalinaw. 25 Nagsiling sia sa iya mga gintuton-an, “Diin na bala ang inyo pagtuo?” Pero hinadlukan kag natingala gid sila kag nagsinilingay, “Sin-o bala ini nga tawo, nga bisan ang hangin kag balod nagapati sang iya sugo?” 26 Karon nagdungka sila sa lugar sang mga taga-Gerasa nga nagaatubang sa Galilea. 27 Sang pagtakas ni Jesus, ginsugata sia sang isa ka tawo nga ginagamhan sang mga yawa. Ini nga tawo naghaling sa banwa. Madugay na nga wala sia nagabayu kag wala man nagapuyo sa balay, kundi sa mga lungib nga lulobngan. 28 Sang pagkakita niya kay Jesus nagsinggit sia kag naghapa sa atubangan ni Jesus

kag nagsiling sa mabaskog nga tingog, “Jesus, Anak sang Dios nga Labing Makagagahom, anhon mo ako? Maluoy ka sa akon, indi ako pagsakita!”

29 Nagsiling sia sini kay ginsugo ni Jesus ang malaut nga espiritu sa paggwa sa iya. Sa madamo na nga beses ginagamhan sia sang yawa, kag bisan pa nga ginagapos nila sia sang mga kadena sa tiil kag sa kamot, ginapamugto niya ini kag ginadala sia sang yawa sa desierto. 30 Si Jesus namangkot sa iya, “Sin-o ang imo ngalan?” Nagsabat sia, “Ang akon ngalan si ‘Madamo.’ ” Ginsiling niya ini kay madamo nga yawa ang nagsulod sa iya. 31 Ang mga yawa nagpakiluoy sa kay Jesus nga indi sila pagtabugon pakadto sa kadadalman. 32 Malapit sa sadto nga duog may madamo nga mga baboy nga nagapang-ungad sa banglid. Ang mga yawa nagpakiluoy kay Jesus nga tugotan sila sa pagsulod sa mga baboy, kag gintugotan niya sila. 33 Gani ang mga yawa naggwa sa tawo kag nagsulod sa mga baboy. Ini sila nagdinaguso sa pil-as pakadto sa linaw kag nagkalalumos. 34 Ang mga nagabantay sang mga baboy nakakita sang nahanabo. Gani, nagpalagyo sila kag nagpanugid sa mga tawo sa banwa kag sa mga kaumhan. 35 Dayon ang mga tawo nagdulogok didto sa pagtan-aw sang nahanabo. Nagpalapit sila kay Jesus kag nakita nila ang tawo nga gingwaan sang mga yawa. Nagapungko sia sa tiilan ni Jesus, nga may bayu na kag yara sa iya husto nga panghunahona, kag hinadlukan gid sila. 36 Ang mga nakakita sang nahanabo nagpanugid sa mga tawo kon paano nag-ayo ang tawo nga may yawa. 37 Dayon ang tanan nga mga tawo sa palibot sang Gerasa nagpangabay kay Jesus nga maghalin sia, kay nahadlok gid sila. Gani si Jesus nagsakay sa sakayan kag naghalin didto. 38 Ang tawo nga gingwaan sang mga yawa nagpakiluoy kay Jesus, “Paupda ako sa imo.” Pero ginpalakat sia ni Jesus kag gingsinganan, 39 “Pauli ka sa inyo kag isugid sa tanan kon ano ang ginhimo sang Dios sa imo.” Ang tawo naglibot sa bug-os nga banwa kag nagpanugid sa tanan nga mga tawo sang ginhimo ni Jesus sa iya. 40 Sang pagbalik ni Jesus sa pihak sang linaw gin-abiabi sia sang mga tawo, kay tanan sila naghinulat sa iya. 41 May nag-abot nga isa ka opisyal sang sinagoga nga ginahingalanan kay Jairo. Nagluhod sia sa atubangan ni Jesus kag nagpakiluoy sa iya nga

magkadto sa iya balay, 42 kay tagumatayon na ang iya bugtong nga anak nga babayi nga nagapanuigon sing dose ka tuig. Sang nagapadulong si Jesus, gindugokan sia sang mga tawo sa palibot. 43 May isa ka babayi didto nga tama gid ang iya pag-antos tungod sang pagpanggwa sang dugo sa iya nga wala mag-untat sa sulod sang dose ka tuig. Naurot na niya gasto ang iya tanan nga pagkabutang sa pagpabulong, pero wala gid sing may nakaayo sa iya. 44 Nagpanagil-ot sia sa tunga sang mga tawo sa likod nayon ni Jesus, kag iya gintandog ang sidsid sang bayu ni Jesus kag sa gilayon nag-untat ang pagpanggwa sang iya dugo. 45 Namangkot si Jesus, “Sin-o ang nagtandog sa akon?” Sang wala sing may nag-ako, si Pedro nagsiling, “Manunodlo, nagaginitok lang kag nagadis-uganay ang mga tawo sa palibot mo.” 46 Pero si Jesus nagsiling, “May nagtandog gid sa akon, kay nabatyagan ko ang paggwa sang gahom sa akon.” 47 Sang matalupangdan sang babayi nga nasapwan sia, nagpalapit sia nga nagakurog kag nagluhod sa tiilan ni Jesus. Sa atubangan sang tanan ginsugiran niya si Jesus kon ngaa nga gintandog niya sia kag sang iya gilayon nga pag-ayo. 48 Si Jesus nagsiling sa iya, “Anak ko, ang imo pagtuo nag-ayo sa imo. Maglakat ka sa paghidait.” 49 Sang nagahambal pa sia sini nag-abot ang isa ka sinugo halin sa balay sang opisyal sang sinagoga. Nagsiling sia kay Jairo, “Ang imo bata nga babayi patay na. Indi na lang paggamuha ang Manunodlo.” 50 Pero nabatian ini ni Jesus, kag nagsiling sia kay Jairo, “Indi ka magkahadlok, magtuo ka lang kag magaayo sia.” 51 Sang pag-abot ni Jesus sa balay ni Jairo wala niya pagtugoti ang iban sa pagsulod sa balay upod sa iya luas lamang kanday Pedro, Juan, Santiago kag ang amay kag iloy sang dalagita. 52 Ang tanan didto nagahinibi kag nagapanalambiton tungod sa bata. Si Jesus nagsiling sa ila, “Indi kamo maghibi, kay ang bata indi patay kundi nagakatulog lang.” 53 Ginyaguta nila sia, kay nahibal-an nila nga patay na ang dalagita. 54 Pero gin-uyatan ni Jesus ang kamot sang dalagita kag gintawag sia, “Inday, bangon ka.” 55 Nabuhi sia kag nagbangon gilayon. Ginsugo sila ni Jesus nga hatagan sing pagkaon ang dalagita. 56 Ang iya mga ginikanan naurongan, pero ginpaandaman sila ni Jesus nga indi sila magpanugid sang natabo bisan kay sin-o.

9:1 Gintawag ni Jesus sing tingob ang iya dose ka mga apostoles kag ginhatagan sila sing gahom kag awtoridad sa pagtabog sang tanan nga mga yawa kag sa pag-ayo sang mga balatian. 2 Dason iya sila ginpadala sa pagwali sang Ginharian sang Dios kag sa pag-ayo sang mga masakiton. 3 Nagsiling sia sa ila, “Indi kamo magdala sing bisan ano sa inyo pagpanglakaton: bisan sungkod, puyo, tinapay, kuwarta ukon isa ka ilislan nga bayu. 4 Kon diin kamo nga balay ginabaton, dira lang kamo dayon tubtob maghalin kamo sa sina nga banwa. 5 Kon ang mga tawo indi magbaton sa inyo, bayai ninyo ina nga banwa kag taktaka ang yab-ok sa inyo mga tiil subong pagpaandam sa ila.” 6 Ang mga gintuton-an naglakat kag nagkadto sa tanan nga kabaryuhanan sa pagwali sang Maayong Balita kag sa pag-ayo sang mga tawo sa tanan nga duog. 7 Si Herodes nga pangulo sang Galilea nakabati sang tanan nga nagkalatabo. Naglibog gid ang ulo niya kay may mga tawo nga nagsiling, “Nabanhaw si Juan Bautista.” 8 Ang iban nagsiling nga si Elias nagpakita, kag ang iban pa gid nagsiling nga ang isa sang mga propeta sang una nabanhaw. 9 Nagsiling si Herodes, “Ginpapugotan ko sing ulo si Juan, pero sin-o ining tawo nga madamo ang akon nabatian nahanungod sa iya?” Kag nagtinguha sia sa pagpakigkita sa kay Jesus. 10 Ang mga apostoles nagbalik kag nagpanugid kay Jesus sang tanan nga ila nahimo. Gindala sila ni Jesus kag nagkadto sila nga silahanon lang sa isa ka banwa nga ginhingalanan Betsaida. 11 Sang nahibaluan ini sang mga tawo nag-apas sila sa iya. Ginbaton niya sila kag naghambal sa ila nahanungod sang Ginharian sang Dios. Gin-ayo niya ang mga nagakinahanglan sang pag-ayo. 12 Sang nagahinunod na ang adlaw, ang dose ka mga apostoles nagkadto sa iya kag nagsiling, “Palakta na ang mga tawo agod nga makakadto sila sa mga baryo kag kaumhan sa palibot sa pagpangita sing kalan-on kag dalayunan kay baw-ing ini nga duog.” 13 Pero si Jesus nagsiling sa ila, “Kamo ang magpakaon sa ila.” Nagsabat sila, “Lima gid lang ka bilog ang aton tinapay kag duha lang ang aton isda. Luyag mo bala nga maglakat kami sa pagbakal sing pagkaon para sa sining mga tawo?” 14 (Mga 5,000 ang mga tawo didto.) Si Jesus nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Papungkoa ninyo sila sing hinut-ong nga tag-singkuwenta kada hut-ong.” 15 Gintuman ini

sang mga gintuton-an kag ginpapungko sila tanan. 16 Ginkuha ni Jesus ang lima ka bilog nga tinapay kag ang duha ka isda, nagtangla sia sa langit, nagpasalamat sa Dios, ginpamihakpihak ini, kag ginhatag sa mga gintuton-an agod ipanagtag sa mga tawo. 17 Nagkalaon sila tanan kag nagkalabusog. Ang mga gintuton-an nakatipon sing dose ka alat sang nagkalabilin sang ginkaon sang mga tawo. 18 Sang isa ka adlaw sang nagapangamuyo si Jesus nga isahanon lang, ang iya mga gintuton-an nagpalapit sa iya. Si Jesus nagpamangkot sa ila, “Sin-o bala ako suno sa mga tawo?” 19 Nagsabat sila, “May mga tawo nga nagasiling nga si Juan Bautista ikaw. Ang iban nagasiling nga si Elias ikaw, kag ang iban pa gid nagasiling nga isa ikaw sang mga propeta sang una nga nabanhaw.” 20 Ginpamangkot niya sila, “Pero suno sa inyo, sin-o bala ako?” Si Pedro nagsabat, “Ikaw ang Cristo sang Dios.” 21 Dayon ginmanduan sila ni Jesus nga indi magpanugid sini sa bisan kay sin-o. 22 Kag nagsiling pa gid sia, “Kinahanglan mag-antos gid ang Anak sang Tawo kag pagasikwayon sang mga katigulangan sang mga Judio, sang pangulo nga mga pari, kag sang mga manunodlo sang Kasugoan. Pagapatyon sia kag pagabanhawon sa ikatlo nga adlaw.” 23 Kag nagsiling sia sa tanan, “Kon sin-o ang luyag magsunod sa akon, dapat niya kalimtan ang iya kaugalingon, magpas-an sang iya krus adlaw-adlaw, kag magsunod sia sa akon. 24 Kay ang luyag magluwas sang iya kaugalingon nga kabuhi, madula niya ini, pero ang nagadula sang iya kabuhi tungod sa akon, maluwas niya ini. 25 May makuha bala ang tawo kon maangkon niya ang bug-os nga kalibutan, pero sia iya madula ukon mawala man lang? 26 Ang nagakahuya sa akon kag sa akon mga pulong, igakahuya man sia sang Anak sang Tawo kon magkari sia sa iya himaya kag sa himaya sang Amay kag sang balaan nga mga anghel. 27 Dumdoma ninyo ini! Nagasiling ako sa inyo, nga may yari diri nga indi pa mapatay tubtob nga makakita sila sang Ginharian sang Dios.” 28 Mga isa ka simana sa tapos mahambal ni Jesus ini nga mga butang, gindala niya si Pedro, si Juan, kag si Santiago sa ibabaw sang isa ka bakulod sa pagpangamuyo. 29 Sang nagapangamuyo sia, nagbalhin ang dagway sang iya nawong kag ang iya bayu nagputi kag nagsilaw. 30 Sa hinali may duha ka tawo nga nagpakighambal sa iya. Ini sila amo si

Moises kag si Elias, 31 nga nagpakita sa dagway nga mahimayaon kag nagpakighambal kay Jesus nahanungod sang iya madali na lang nga pagkapatay sa Jerusalem sa pagtuman sang tinutoyo sang Dios. 32 Si Pedro kag ang iya mga kaupdanan natulogan sing mahamuok, pero nakamata sila kag nakita nila ang himaya ni Jesus kag ang duha ka tawo nga nagatindog upod sa iya. 33 Sang manughalin na ang duha ka tawo kay Jesus, si Pedro nagsiling sa iya, “Manunodlo, maayo gid kay yari kita diri. Mahimo kita sing tatlo ka tolda, isa para sa imo, isa para kay Moises kag isa para kay Elias.” (Wala sia makahibalo kon ano ang iya ginahambal.) 34 Sang nagahambal pa sia, may isa ka panganod nga nag-abot kag naglikop sa ila, kag ang mga gintuton-an hinadlukan sang ginlikupan sila sang panganod. 35 May tingog gikan sa panganod nga nagsiling, “Amo ini ang akon Anak nga akon ginpili! Pamatii ninyo sia!” 36 Sang pag-untat sang tingog, isahanon na lang si Jesus. Ginhipsan lang ini sang mga gintuton-an, kag sadto nga mga inadlaw wala gid sila magpanugid bisan kay sin-o sang ila nakita. 37 Sang madason nga adlaw nagdulhog sila halin sa bakulod kag ginsugata si Jesus sang madamo nga mga tawo. 38 May isa sa ila nga nagsinggit, “Manunodlo! Nagapakiluoy ako sa imo, tan-awa man anay ang akon anak nga lalaki, ang akon bugtong nga anak! 39 Ginasudlan sia sang espiritu, kag sa hinali lang nagasinggit sia, ginapakurog sia sa bagay nga nagabura sia, kag indi sia paghalinan sang espiritu tubtob nga masakit gid sia. 40 Nagpakiluoy ako sa imo mga gintuton-an nga tabugon nila ang espiritu, pero indi sila makasarang sa pagtabog.” 41 Si Jesus nagsabat, “Sa pagkadi-matinuohon kag kabalingag sa inyo! Tubtob san-o pa bala ang pag-upod kag ang pagbatas ko sa inyo?” Dayon nagsiling sia sa tawo, “Dalha diri ang imo anak.” 42 Sang nagapalapit na ang bata, linampos sia sang yawa sa duta kag ginpakurog. Gintabog ni Jesus ang malaut nga espiritu, gin-ayo ang bata, kag gin-uli sia sa iya amay. 43 Ang tanan nga mga tawo natingala gid sa daku nga gahom sang Dios. Samtang nagakatingala pa ang mga tawo sa mga butang nga ginhimo ni Jesus, nagsiling sia sa iya mga gintuton-an, 44 “Indi kamo magkalipat sang akon isiling sa inyo. Ang Anak sang Tawo itugyan sa kamot sang mga tawo.” 45 Pero wala sila makahibalo kon ano ang kahulogan sini. Ginlikom ini sa ila

agod nga indi sila makahangop, kag nahadlok sila magpamangkot sa iya nahanungod sini. 46 Ang mga gintuton-an nagbinanis kon sin-o sa ila ang labing daku. 47 Nahibaluan ni Jesus kon ano ang ila ginahunahona, gani nagkuha sia sing isa ka bata nga diutay kag ginpatindog sia sa iya luyo 48 kag nagsiling sa ila, “Ang nagabaton sining diutay nga bata sa akon ngalan nagabaton sa akon, kag ang nagabaton sa akon nagabaton man sang nagpadala sa akon. Kay ang labing kubos sa inyo amo ang labing daku.” 49 Si Juan nagsiling, “Manunodlo, may nakita kami nga isa ka tawo nga nagatabog sang mga yawa sa imo ngalan, kag ginpauntat namon sia tungod kay indi sia katapo namon.” 50 Si Jesus nagsiling sa iya kag sa iban nga mga gintuton-an, “Indi ninyo sia pagdumilii, kay ang indi batok sa inyo apin sa inyo.” 51 Sang malapit na lang ang mga inadlaw nga si Jesus pagadalhon sa langit, nagpamat-od sia sa pagkadto sa Jerusalem. 52 May mga ginsugo sia sa pagkadto sing una sa isa ka baryo sang Samaria sa pag-aman sang tanan para sa iya. 53 Pero ang mga tawo didto indi magbaton sa iya tungod kay nasat-uman gid nila nga ang iya tuyo amo ang pagkadto sa Jerusalem. 54 Sang pagkahibalo sini sang mga gintuton-an nga si Santiago kag si Juan, nagsiling sila kay Jesus, “Ginoo, luyag mo bala nga magpangayo kami sang kalayo gikan sa langit kag sunogon sila?” 55 Si Jesus nagbalikid kag nagsaway sa ila, 56 kag nagpadayon sila sa isa na man ka baryo. 57 Sang nagapadayon sila sa paglakat, may isa ka tawo nga nagsiling kay Jesus, “Maupod ako sa imo bisan diin ka magkadto.” 58 Si Jesus nagsiling sa iya, “Ang mga singgalong may mga buho, kag ang mga pispis may mga pugad, pero ang Anak sang Tawo wala gid sing hiligdaan kag palahuwayan.” 59 Nagsiling si Jesus sa isa na man ka tawo, “Upod ka sa akon.” Pero ang tawo nagsiling, “Ginoo, tugoti anay ako sa pagpauli kag paglubong sang akon amay.” 60 Si Jesus nagsabat, “Pabay-i ang mga patay sa paglubong sang ila mga minatay. Lakat ka kag ibantala ang Ginharian sang Dios.” 61 Ang isa pa gid ka tawo nagsiling, “Maupod ako sa imo, Ginoo, pero tugoti ako anay sa pagpaalam sa akon panimalay.” 62 Si Jesus nagsiling sa iya, “Ang tawo nga nagaarado kag nagabulobalikid wala sing pulos sa Ginharian sang Dios.”

10:1 Sa tapos sini ang Ginoo nagpili sing 2 Nagsiling sia sa ila, “Malapad ang alanyon, pero diutay lang ang mga mangangani. Gani magpangamuyo kamo sa tag-iya sang alanyon nga magpadala sia sing dugang pa nga mga mangangani sa iya alanyon. 3 Lakat kamo! Ginapadala ko kamo subong mga karnero sa tunga sang mga lobo. 4 Indi kamo magdala sing kahita, ukon puyo, ukon sandalyas. Indi kamo magdulog sa pagpanamyaw bisan kay sin-o sa dalan. 5 Kon magsulod kamo sa isa ka balay, magsiling kamo anay, ‘Paghidait sa sini nga balay.’ 6 Kon ang nagapuyo dira tawo nga mahidaiton, ibilin sa iya ang inyo panamyaw sang paghidait. Kon indi sia mahidaiton, bawia ninyo ang inyo panamyaw sang paghidait. 7 Magdayon kamo sa sina nga balay, magkaon kag mag-inom sang ginaamuma nila sa inyo, kay ang manugpangabudlay dapat hatagan sang iya suhol. Indi kamo magsagad saylusaylo sing dalayunan. 8 Kon magkadto kamo sa isa ka banwa kag ginaabiabi kamo, kauna ninyo ang ginaamuma sa inyo, 9 ayuha ninyo ang mga nagamasakit sa sina nga banwa, kag magsiling kamo sa mga tawo didto, ‘Ang Ginharian sang Dios malapit na sa inyo.’ 10 Pero kon magsulod kamo sa isa ka banwa kag wala kamo ginaabiabi didto, kadto kamo sa mga dalan kag magsiling, 11 ‘Bisan ang yab-ok sang inyo banwa nga nagatapik sa amon mga tiil amon nga taktakon batok sa inyo. Pero dumdoma ninyo ini, ang Ginharian sang Dios malapit na kuntani sa inyo.’ 12 Nagasiling ako sa inyo nga sa Adlaw sang Paghukom sopra pa ang silot nga pagabatunon sadto nga banwa sang Sodoma.” 13 “Kailo ka man, Corazin! Kailo ka man, Betsaida! Kay kon ang mga milagro nga ginhimo sa inyo ginhimo sa Tiro kag Sidon, dugay na kuntani ang mga tawo didto nagpungko, nagbayu sing sako kag nagbutang sing abo sa ila ulo sa pagpakita nga nagbiya sila sa ila mga sala. 14 Sa Adlaw sang Paghukom sopra pa nga silot ang inyo pagabatunon sang sa Tiro kag sa Sidon. 15 Kag ikaw, Capernaum, luyag ka bala magbayaw sang imo kaugalingon sa langit? Ihaboy ka sa impiyerno!” 16 Nagsiling si Jesus sa iya mga gintuton-an, “Ang nagapamati sa inyo, nagapamati sa akon. Ang nagasikway sa inyo, nagasikway sa akon. Kag ang nagasikway sa akon, nagasikway man sa iya nga nagpadala sa akon.” 17 Ang 18 Si Jesus nagsabat sa ila, “Nakita ko si Satanas nga nahulog subong sang kilat gikan

sa langit. 19 Pamatii ninyo ini! Ginhatag ko sa inyo ang gahom sa pagtapak sa mga man-og kag mga iwiiwi, kag sang tanan nga gahom sang Kaaway, kag wala sing bisan ano nga makahalit sa inyo. 20 Pero indi kamo magkalipay tungod kay ang malaut nga mga espiritu nagatuman sa inyo, kundi magkalipay kamo kay ang inyo ngalan nasulat sa langit.” 21 Sa amo nga takna si Jesus nga puno sing kalipay sang Espiritu Santo nagsiling, “O Amay, Ginoo sang langit kag duta, nagapasalamat ako sa imo kay ang imo gintago sa mga maalam kag may tinun-an imo ginpakita sa indi mga maalam. Huo, Amay, kay amo ini ang ginpakamaayo mo. 22 “Gintugyan sa akon sang Amay ang tanan nga butang. Wala sing may nakakilala sa Anak luas sa Amay, kag wala sing may nakakilala sa Amay luas sa Anak kag sa mga luyag sang Anak ipahayag ang Amay.” 23 Dayon si Jesus nag-atubang sa iya mga gintuton-an kag nagsiling sini sa ila lamang, “Bulahan kamo nga makakita sang mga butang nga inyo ginatan-aw. 24 Nagasiling ako sa inyo nga madamo sang mga propeta kag mga hari ang naghandom sa pagtan-aw sang inyo ginatan-aw karon, pero indi sila makakita, kag sa pagpamati sa inyo ginapamatian, pero wala sila makabati.” 25 Dayon may isa ka manunodlo sang Kasugoan nga nagtindog sa pagdakupdakop kay Jesus paagi sa isa ka pamangkot, “Manunodlo, ano bala ang himuon ko agod maangkon ko ang kabuhi nga wala sing katapusan?” 26 Si Jesus nagsabat, “Ano bala ang ginasiling sang mga Kasulatan? Ano bala ang kahulogan sini sa imo?” 27 Ang tawo nagsabat, “ ‘Higugmaa ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os mo nga tagipusoon, sa bug-os mo nga kalag, sa bug-os mo nga kusog, kag sa bug-os mo nga hunahona,’ kag, ‘Higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.’ ” 28 Si Jesus nagsabat, “Husto ang imo sabat. Himoa ini kag magakabuhi ka.” 29 Pero ang manunodlo sang Kasugoan buot magpakamatarong sang iya kaugalingon, gani ginpamangkot niya si Jesus, “Sin-o bala ang akon isigkatawo?” 30 Si Jesus nagsabat, “May isa ka tawo nga nagdulhog pakadto sa Jerico halin sa Jerusalem nga ginbangaan sang mga buyong. Ginkuha nila ang iya tanan nga pagkabutang pati ang iya bayu, ginbakol sia kag ginbayaan nga daw sa patay na. 31 May nag-agi

nga isa ka pari sa sina nga dalan. Sang pagkakita niya sang tawo, naglikaw sia sa pihak sang dalan. 32 Sa amo man nga dalan may nag-agi nga isa ka Levita, kag sang pagkakita niya sang tawo iya lang gintan-aw kag naglikaw sia sa pihak sang dalan. 33 Pero may isa ka Samariahanon nga nakaagi sa amo nga dalan. Sang pagkakita niya sang tawo naluoy gid sia. 34 Ginpalapitan niya ang tawo, ginhaplasan niya sing lana kag bino ang iya sini mga pilas kag ginbugkosan. Dayon ginpasakay niya sia sa iya kaugalingon nga asno, gindala sa dalayunan kag gin-atipan niya sia. 35 Sang madason nga adlaw nagkuha sia sing peso 36 Dayon si Jesus nagpamangkot, “Ti, sa imo abi, sin-o bala sa sining tatlo, ang nangin-isigkatawo sining tawo nga ginbanggaan sang mga buyong?” 37 Nagsabat sia, “Yadtong nagkaluoy gid sa iya.” Si Jesus nagsiling, “Ti, lakat ka kag himoa ang subong man.” 38 Sang nagpadayon si Jesus kag ang iya mga gintuton-an sang ila pagpanglakaton, nakaabot sia sa isa ka baryo. Didto ginbaton sia sang isa ka babayi nga ginahingalanan kay Marta sa iya balay. 39 Si Marta may utod nga babayi nga ginahingalanan kay Maria nga naglingkod sa tiilan sang Ginoo sa pagpamati sang iya pagpanudlo. 40 kag ginhatag niya ini sa tag-iya sang dalayunan. Nagsiling sia sa iya, ‘Tatapa sia, kag sa akon pagbalik bayaran ko ikaw sang tanan nga magasto mo sa iya.’ ” Si Marta indi na makaarapal sang madamo nga mga hilikuton, gani nagpalapit sia kay Jesus kag nagsiling, “Ginoo, wala ka bala nagakabalaka nga ginapabayaang lang ako sang akon utod sa mga hilimuson? Singgana sia nga magbulig sia sa akon.” 41 Ang Ginoo nagsabat sa iya, “Marta, Marta, nagapalibog ka, kag indi ka mapahamtang tungod sang madamo nga mga butang, 42 pero isa gid lang ang kinahanglan. Husto ang ginpili ni Maria, kag ina indi makuha sa iya.” 72 ka mga tawo kag iya sila ginpadala sing tag-duhadoha sa pag-una sa iya sa tagsa ka mga banwa kag duog nga iya pagakadtuan. nagbalik nga puno sang kalipay. Nagsiling sila, “Ginoo, bisan pa ang mga yawa nagtuman sa amon tungod sa imo ngalan!”

11:1 Isa sadto ka tion si Jesus nagapangamuyo sa isa ka duog. Sang pagkatapos niya, ang isa sang iya mga gintuton-an nagsiling sa iya,

“Ginoo, tudloi kami sa pagpangamuyo, subong nga si Juan nagtudlo man sang iya mga gintuton-an.” 2 Si Jesus nagsiling sa ila, “Magpangamuyo kamo sing subong sini: ‘Amay, Kabay nga magkari ang imo Ginharian. 3 Hatagi kami adlaw-adlaw sang kalan-on Nga amon kinahanglanon. 4 Patawara kami sang amon mga sala, Kay ginapatawad man namon Ang tanan nga nakasala sa amon. Indi kami pag-ipadaog sa mga pagsulay.’ ” 5

Kag si Jesus nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Abi may isa sa inyo nga magkadto sa balay sang iya amigo sa tungang gab-i kag magsiling sa iya, ‘Abyan, pahulama ako sing tatlo ka bilog nga tinapay, 6 kay may amigo ako nga nagapanglakaton nga nag-abot sa balay kag wala gid ako sing ipakaon sa iya.’ 7 Kag abi, ang imo amigo magsabat didto sa sulod sang iya balay, ‘Indi ako pagtublaga! Nakapanirado na kami, nagahigda na ako kag ang akon kabataan, mabudlay na ang magbangon sa paghatag sa imo sing bisan ano.’ 8 Ti, ano karon? Nagasiling ako sa inyo, bisan nga indi sia magbangon sa paghatag sa imo sing tinapay tungod sang inyo pag-abyanay, pero tungod sang imo pagpamilit nga wala gid huyahoya magabangon sia kag magahatag sa imo sang imo kinahanglanon. 9 Gani nagasiling ako sa inyo: Pangayo kamo, kag kamo magabaton, pangita kamo kag kamo makakita, panuktok kamo kag ang puwertahan pagabuksan sa inyo. 10 Kay ang tagsatagsa nga nagapangayo magabaton, kag ang nagapangita makakita, kag ang puwertahan pagabuksan sa iya nga nagapanuktok. 11 Kamo nga mga amay, may isa bala sa inyo nga magahatag sa iya bata sing man-og kon ang iya ginapangayo isda? 12 Hatagan mo bala sia sing iwiiwi kon ang iya ginapangayo itlog? 13 Kon kamo nga mga malaut makahibalo maghatag sing maayo nga butang sa inyo mga kabataan, daw ano pa gid ang inyo Amay nga langitnon. Magahatag sia sang Espiritu Santo sa mga nagapangayo sa iya.” 14 Gintabog ni Jesus ang isa ka yawa nga apa. Sang makagwa ang yawa sa tawo, ang tawo naghambal. Natingala gid ang mga tawo, 15 ugaling ang iban sa ila nagsiling, “Si Beelzebul nga hari sang mga yawa ang naghatag sa iya sing gahom sa pagtabog sa ila.” 16 Ang iban luyag magdakupdakop sa iya, gani nagpangayo sila nga maghimo sia sing milagro sa

pagpamatuod nga ang Dios nahamuot sa iya. 17 Pero si Jesus nga nakahibalo sang ila mga panghunahona nagsiling sa ila, “Kon ang mga pumoluyo sang isa ka pungsod nagabinahinbahinay kag nagailinaway, ina nga pungsod malaglag. Ang panimalay nga nagabinahinbahinay magabuloblag. 18 Gani, kon ang ginharian ni Satanas magbinahinbahinay, paano bala ini makapadayon? Suno sa inyo nagatabog ako sang mga yawa tungod sang gahom nga ginhatag sa akon ni Beelzebul. 19 Kon nagatabog ako sang yawa paagi kay Beelzebul, sa ano bala nga paagi ang inyo mga sumolunod nagatabog sang yawa? Gani, ang inyo mga sumolunod nagapamatuod nga sayop gid kamo! 20 Sa gahom sang Dios nagatabog ako sang mga yawa, kag ini nagapamatuod nga ang Ginharian sang Dios nakaabot na sa inyo. 21 “Kon ang isa ka makusog nga tawo nga lupit sa hinganiban nagabantay sang iya kaugalingon nga balay, indi maano ang tanan niya nga pagkabutang. 22 Pero kon gubaton sia sang mas makusog pa nga tawo kag madaog sia, maagaw sang makusog nga tawo ang tanan niya nga mga hinganiban nga ginasaligan, kag pamartidahon niya ang iya mga inagaw. 23 “Ang wala nagadampig sa akon batok sa akon, kag ang wala nagabulig sa akon sa pagpanipon nagapaaplaag.” 24 “Kon ang malaut nga espiritu maggwa sa isa ka tawo, nagapanglugayawan sia sa mamala nga mga duog nga wala sing tubig sa pagpangita sing palahuwayan. Kon wala sia sing may makita, nagsiling sia sa iya kaugalingon, ‘Mabalik ako sa akon ginhalinan.’ 25 Sa pagbalik niya, iya nakita nga ang iya ginhalinan matinlo kag nahimos na. 26 Dayon magalakat sia kag manghagad sang pito ka espiritu nga mas malaut pa sa iya. Magasulod sila kag magaestar sa sadto nga tawo. Gani, ini nga tawo magamalaut pa gid sang sa una niya nga kahimtangan.” 27 Sang makahambal si Jesus sini, may isa ka babayi sa tunga sang mga tawo didto nga nagsinggit, “Bulahan ang babayi nga nagbusong kag nagbatiti sa imo.” 28 Pero si Jesus nagsabat, “Bulahan pa gid ang mga nagapamati sang pulong sang Dios kag nagatuman sini!” 29 Sang nagatilipon ang mga tawo sa palibot ni Jesus, nagsiling sia, “Daw ano kalaut sang mga tawo karon nga panahon! Nagapangayo sila sing isa ka milagro, pero wala sing may ipakita sa ila, kundi ang milagro nga natabo kay Jonas. 30 Subong nga si

Jonas nangintanda para sa mga tawo sa Ninive, amo man ang Anak sang Tawo mangintanda para sa mga tawo sa sining panahon. 31 Sa Adlaw sang Paghukom ang Rayna sang Bagatnan magatindog kag magasumbong sang mga tawo sining panahon, kay nagkari sia gikan sa malayo nga duog sa pagpamati sang kaalam ni Salomon, kag karon nagasiling ako sa inyo, may yari diri nga daku pa kay Salomon. 32 Sa Adlaw sang Paghukom ang mga tawo sang Ninive magatindog kag magasumbong sa inyo, kay nagbiya sila sa ila mga sala sang pagkabati nila kay Jonas nga nagwali. Karon nagasiling ako sa inyo, may yari diri nga daku pa kay Jonas.” 33 “Wala sing tawo nga nagasindi sang suga kag iya ginatago ukon ginatakluban ini sang sulokban, kundi ginabutang niya ini sa tulongtongan, agod nga ang mga nagasulod makakita sang kapawa. 34 Ang suga sang imo lawas amo ang imo mata. Kon ang imo mata masanag, ang bug-os mo nga lawas may kapawa, pero kon ang imo mata malaut, ang bug-os mo nga lawas yara sa kadudolman. 35 Gani maghalong ka agod nga ang kapawa sa imo indi manginkadudolman. 36 Gani, kon ang imo bug-os nga lawas puno sing kapawa, kag wala sing bahin sini nga yara sa kadudolman, ti, ang bug-os mo nga lawas masanag, subong nga ang suga nagaiwag sa imo sang iya kasanag.” 37 Sa tapos makahambal si Jesus, may isa ka Fariseo nga nag-agda sa iya sa pagkaon upod sa iya. Gani nag-upod sia kag nagkaon. 38 Ang Fariseo natingala sang matalupangdan niya nga si Jesus wala magpanghinaw sa wala pa sia magkaon. 39 Gani ang Ginoo nagsiling sa iya, “Kamo nga mga Fariseo nagahugas sang sa gwa lang sang tasa kag pinggan, pero sa sulod ninyo puno kamo sang panglugos kag kalautan. 40 Mga buangboang! Indi bala nga ang Dios nga naghimo sang sa gwa naghimo man sang sa sulod? 41 Pero ihatag sa mga imol ang yara sa sulod sang inyo mga tasa kag pinggan, kag ang tanan manginmatinlo para sa inyo. 42 “Kailo man kamo, mga Fariseo! Nagahatag kamo sa Dios sang ikapulo nga bahin sang mga panakot subong sang tanglad, luy-a kag sang tanan nga sahi sang kahuykahoy, pero ginapatumbayaan ninyo ang katarungan kag ang paghigugma sa Dios. Ini sila amo kuntani ang inyo dapat himuon, nga wala nagapatumbaya sang iban. 43 “Kailo man kamo, mga Fariseo! Naluyagan gid ninyo ang

pinasulabi nga mga pulongkoan sa mga sinagoga, kag maluyag man kamo nga tamyawon sing matinahuron sa mga tiyendahan. 44 Kailo man kamo, kay kasubong kamo sang mga lulobngan nga wala sing lapida nga ginatapakan sang mga tawo nga wala makahibalo.” 45 Ang isa sang mga manunodlo sang Kasugoan nagsiling kay Jesus, “Manunodlo, sa imo pagsiling sini ginainsultohan mo man kami.” 46 Si Jesus nagsabat, “Kailo man kamo nga mga manunodlo sang Kasugoan! Ginapapas-an ninyo ang mga tawo sang mabug-at nga mga palas-anon, pero kamo wala gid nagabulig sa ila bisan diutay lang. 47 Kailo man kamo! Nagahimo kamo sing matahom nga mga lulobngan para sa mga propeta—ang mga propeta nga ginpamatay sang inyo mga katigulangan. 48 Kon amo ginapakita ninyo nga sugot man kamo sang mga ginbuhat sang inyo mga katigulangan. Kay sila nagpamatay sang mga propeta kag kamo nagahimo sang ila mga pantyon. 49 Gani ang Dios sa iya Kaalam nagsiling, ‘Magapadala ako sa ila sing mga propeta kag mga manugbalita. Ang iban sini ila pamatyon, kag ang iban ila hingabuton.’ 50 Gani ang mga tawo sining panahon pagasilutan tungod sang kamatayon sang tanan nga mga propeta nga ginpamatay halin pa sang pagtuga sang kalibutan, 51 halin sa pagpatay kay Abel tubtob kay Zacarias nga ginpatay sa gin-utlan sang altar kag sang santuaryo. Huo, nagsiling ako sa inyo, ang mga tawo sini nga panahon pagasilutan tungod sini tanan. 52 “Kailo man kamo nga mga manunodlo sang Kasugoan! Kay gintago ninyo ang yabi nga nagabukas sang puwertahan sang kinaalam. Kamo inyo indi magsulod kag ginabalabagan ninyo ang buot magsulod.” 53 Sang paghalin ni Jesus sa sadto nga duog ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga Fariseo nagsugod sa pagmulay sa iya kag sa pagpamangkot sa iya nahanungod sang madamo nga mga butang, 54 sa pagdakupdakop sa iya paagi sa mga sayop nga iya mahambal.

12:1 Sang nagdugok ang linibo ka mga tawo, sa bagay nga nagatinapakay sila, si Jesus nagsiling sing una sa iya mga gintuton-an, “Mag-andam kamo sa lebadora sang mga Fariseo, nga amo ang ila pagkasalimpapaw. 2 Wala sing ginatabunan nga indi mabuksan, kag wala sing sekrito nga indi

mabuyagyag. 3 Gani, kon ano ang ginhambal ninyo sa kadudolman pagapamatian sa kapawa, kag ang ginahutik ninyo sa mga tawo sa sirado nga mga kuwarto pagaisinggit gikan sa atop sang mga balay.” 4 “Mga abyan ko, nagasiling ako sa inyo, indi kamo magkahadlok sa nagapatay sang lawas kag sa tapos sina wala na sila sing sarang mahimo. 5 Ipahayag ko sa inyo ang dapat ninyo kahadlukan. Kahadluki ninyo ang Dios nga sa tapos sia makapatay, may gahom pa sa paghaboy sa impiyerno. Huo, nagasiling ako sa inyo, kahadluki ninyo sia! 6 “Indi bala nga pisetang bili sang lima ka magamay nga mga pispis? Pero wala sing isa sa ila nga ginakalimtan sang Dios. 7 Bisan ang buhok sang inyo ulo naisip ina tanan. Gani indi kamo magkahadlok! Mahal pa kamo sa magamay nga mga pispis!” 8 “Nagasiling ako sa inyo, ang tagsatagsa nga nagakilala sa akon sa atubangan sang mga tawo, ang Anak sang Tawo magakilala man sa iya sa atubangan sang mga anghel sang Dios. 9 Pero ang nagapanghiwala sa akon sa atubangan sang mga tawo, ang Anak sang Tawo magapanghiwala man sa iya sa atubangan sang mga anghel sang Dios. 10 “Ang bisan sin-o nga nagahambal batok sa Anak sang Tawo mapatawad, pero ang nagapasipala sa Espiritu Santo indi mapatawad. 11 “Kon dalhon nila kamo agod hukman sa mga sinagoga ukon sa atubangan sang mga gobernador, ukon mga pangulo, indi kamo magpalibog kon ano ang pagtabang ninyo sang inyo kaugalingon ukon ano ang inyo isabat. 12 Kay ang Espiritu Santo magatudlo sa inyo sa sina nga tion kon ano ang inyo dapat ihambal.” 13 Isa sang mga tawo nagsiling sa iya, “Manunodlo, singgana ang akon utod nga lalaki nga partihan niya ako sang amon palanublion.” 14 Si Jesus nagsabat sa iya, “Hoy, sin-o bala ang naghimo sa akon nga hukom ukon manugparti sang inyo pagkabutang?” 15 Kag nagsiling sia sa ila tanan, “Mag-andam kamo kag maglikaw sa tanan nga sahi sang kahakog. Kay ang matuod nga kabuhi sang tawo wala nasandig sa kadamuon sang iya mga pagkabutang, bisan daw ano ka manggaranon sa iya.” 16 Dayon si Jesus nagsugid sa ila sining palaanggiran, “May isa ka manggaranon nga tawo nga maayo ang patubas sang iya duta. 17 Nagpainuino sia kon ano ang iya himuon kay wala na sia sing butangan sang iya patubas. Nagsiling sia sa iya kaugalingon, 18 ‘Amo ini ang himuon ko: Gub-on ko ang akon

mga tambubo kag magpatindog sing dalagku pa gid nga mga tambubo nga akon pagabutangan sang akon patubas kag sang iban ko nga mga pagkabutang. 19 Magasiling ako sa akon kaugalingon: Mapalaron ka! May madamo ka nga maayo nga mga pagkabutang para sa malawig nga mga tinuig. Magpatawhay ka lang, magkaon, mag-inom kag magpangalipay.’ 20 Pero ang Dios nagsiling sa iya, ‘Buangboang! Karon gid nga gab-i mapatay ka. Ti sin-o karon ang makapullos sining mga pagkabutang nga gintigana mo para sa imo kaugalingon?’ 21 “Subong man sina ang nagatipon sing manggad para sa iya kaugalingon, pero indi manggaranon sa atubangan sang Dios.” 22 Dayon nagsiling si Jesus sa iya mga gintuton-an, “Gani nagsiling ako sa inyo nga indi kamo magpalibog nahanungod sang pagkaon nga inyo kinahanglanon agod mabuhi kamo, ukon nahanungod sang panapton nga inyo kinahanglanon para sa inyo lawas. 23 Kay ang kabuhi labi pa sa pagkaon, kag ang lawas labi pa sa panapton. 24 Tan-awa ang mga uwak, wala sila nagasab-og ukon nagaani, wala sila sing mga tambubo ukon bodega, pero ang Dios nagapakaon sa ila. Indi bala nga labaw pa kamo sa mga pispis? 25 Sin-o sa inyo ang makadugang sing mga tinuig sa iya kabuhif tungod sa pagpalibog? 26 Kon kamo indi gani makahimo sining diutay nga butang, ngaa magpalibog kamo sang iban nga mga butang? 27 Tan-awa ninyo ang mga bulak sa latagon kon daw ano ang pagtubo nila. Wala sila nagapangabudlay ukon nagahimo sing panapton para sa ila kaugalingon. Pero nagsiling ako sa inyo nga bisan si Salomon, sa iya pagkamanggaranon, wala makabayu pareho katahom sining mga bulak. 28 Kon ang Dios nagapabayu sang hilamon nga karon yari pa kag buas idap-ong sa kalayo, indi bala sia magpabayu sa inyo? O daw ano kadiutay sang inyo pagtuo! 29 Gani, indi kamo magpalibog sang inyo pagakaunon kag pagaimnon. 30 (Kay amo ini tanan ang ginapangita sang mga pagano sining kalibutan.) Ang inyo Amay nakahibalo nga nagakinahanglan kamo sining mga butang. 31 Sa baylo, pangitaa anay ninyo ang Ginharian sang Dios kag ini tanan nga mga butang ihatag sa inyo.” 32 “Indi kamo magkahadlok, diutay nga panong. Kay ang inyo Amay nalipay sa paghatag sa inyo sang Ginharian. 33 Ibaligya ang tanan ninyo nga pagkabutang kag ihatag ang kuwarta sa mga imol. Isulod

ang inyo manggad sa puyo nga wala nagakagisi kag ipatago ini sa langit, sa diin indi sila maibanan, kay wala sing makawat nga makakuha, ukon sapatsapat nga makaut-ot sini. 34 Kay kon diin ang inyo manggad didto man ang inyo tagipusoon.” 35 “Maghanda kamo para sa bisan ano nga magaabot, nga nawagkusan ang inyo mga hawak kag nasindihan ang inyo mga suga, 36 subong sang mga sulogun nga nagahulat sang ila agalon nga magapauli halin sa punsyon sa kasal. Kon mag-abot sia kag magpanuktok, sa gilayon abrihan nila sia. 37 Bulahan yadto nga mga sulogun nga masapwan sang ila agalon nga nagamata kag handa sa pag-abot niya! Nagasiling ako sa inyo nga magawagkos sia sang iya tampi, papungkoon niya sila kag sirbehan. 38 Daw ano ka malipayon sa ila kon iya sila maabtan nga nagahulat, bisan nga tungang gab-i ukon kaagahon na sia mag-abot. 39 Dumdoma ninyo ini! Kon ang tag-iya sang balay nakahibalo kon ano nga oras magaabot ang makawat, magabantay gid sia agod indi makasulod sa iya balay ang makawat. 40 Gani, kamo man maghanda kay ang Anak sang Tawo magaabot sa oras nga wala ninyo sia ginapaabot.” 41 Si Pedro nagsiling, “Ginoo, kami lang bala ang ginatumod mo sini nga palaanggiran ukon ang tanan?” 42 Ang Ginoo nagsabat, “Karon sin-o bala ang masaligan kag maalam nga sulogun? Sia amo ang pagatugyanan sang agalon sa pagdumala sang iya panimalay kag sa paghatag sa iban nga sulogun sang ila pagkaon sa nagakaigo nga tion. 43 Bulahan ina nga sulogun kon makita sia sang iya agalon nga nagahimo sang gintugyan sa iya sa pag-abot niya. 44 Matuod gid, nagasiling ako sa inyo, ang agalon magatugyan sa sina nga sulogun sang tanan niya nga pagkabutang. 45 Pero kon ina nga sulogun magsiling sa iya kaugalingon, ‘Dugay pa mag-abot ang akon agalon,’ kag ginasakit niya ang iban nga mga sulogun nga lalaki kag babayi, kag dayon nagakaon, nagainom kag nagapahuboghubog sia. 46 Ti, magabalik ang agalon sa adlaw nga wala sia ginapaabot sang sulogun kag sa tion nga wala niya mahibaloi. Ang agalon magahatukhatok sa iyang kag magasilot upod sa mga malalison. 47 “Ang sulogun nga nakahibalo sang luyag ipahimo sa iya sang iya agalon, pero daw wala lang sa buot niya ang paghimo sini, pagahanuton sing tudo-tudo. 48 Pero ang sulogun nga wala nakahibalo sang ginapahimo sa

iya sang iya agalon, kag nagahimo sing mga butang nga dapat sia hanuton, pagahanuton sia sing diutay lang. Ang tawo nga ginhatagan sing madamo, madamo man ang ginapaabot sa iya. Ang tawo nga ginhatagan sing madamo pa gid, madamo pa gid ang ginapaabot sa iya.” 49 “Nagkari ako sa pagdala sing kalayo sa duta, kag luyag ko kuntani nga nagadabdab na ini! 50 May bautiso ako nga pagabatunon, kag indi gid ako mapahamtang sa wala pa ini matapos! 51 Nagahunahona bala kamo nga nagkari ako sa pagdala sing paghidait sa kalibutan? Wala ako magkari sa pagdala sing paghidait, kundi pagbinahinbahin. 52 Sugod karon ang panimalay nga may lima ka katapo magabinahinbahin, ang tatlo batok sa duha, ang duha batok sa tatlo. 53 Ang mga amay manginkasumpong sang ila mga anak nga lalaki kag ang mga anak nga lalaki manginkasumpong sang ila mga amay. Ang mga iloy manginkasumpong sang ila mga anak nga babayi, kag ang mga anak nga babayi manginkasumpong sang ila mga iloy. Ang mga ugangan nga babayi manginkasumpong sang ila mga umagad nga babayi kag ang mga umagad nga babayi manginkasumpong sang ila mga ugangan nga babayi.” 54 Si Jesus nagsiling pa gid sa mga tawo, “Kon makita gani ninyo nga nagadulom ang gal-om sa nakatundan, nagasiling kamo dayon, ‘Magaulan,’ kag nagaulan. 55 Kag kon mabatyagan ninyo ang habagat nga nagahuyop, nagasiling kamo, ‘Magasingkal ang init,’ kag nagainit. 56 Mga salimpapaw! Makapanimad-on kamo sang palaabuton paagi sa pagtan-aw ninyo sang langit kag duta, kag ngaa bala nga indi kamo makahibalo sang kahulogan sining panahon?” 57 “Ngaa nga indi kamo inyo makahibalo magbinagbinag kon ano ang maayo himuon? 58 Pareho abi, kon may isa ka tawo nga magsumbong sa imo sa korte, tinguhai ang pagpakighusay sa iya sa nagapadulong pa lang kamo sa korte agod nga indi na niya ikaw pagdalhon sa hukom. Kay kon madala ikaw sa hukom, ang hukom magatugyan sa imo sa pulis, kag ang pulis magabilanggo sa imo. 59 Nagasiling ako sa imo nga indi ka makagwa sa bilangguan tubtob nga mabayaran mo ang tanan mo nga multa.”

13:1 Sa sadto nga tion may mga tawo didto nga nagsugid kay Jesus nahanungod sang mga taga-Galilea nga ginpapatay ni Pilato samtang

nagadulot sila sang ila mga halad sa Dios. 2 Si Jesus nagsabat sa ila, “Tungod kay ini nga mga taga-Galilea ginpamatay sa sini nga paagi, nagahunahona bala kamo nga labi sila ka makasasala sang sa iban nga mga taga-Galilea? 3 Indi! Nagasiling ako sa inyo nga kon indi kamo magbiya sa pagpakasala mapatay man kamo tanan subong sa ila. 4 Ano karon yadtong mga 5 Indi! Nagasiling ako sa inyo nga kon indi kamo magbiya sa pagpakasala, mapatay man kamo tanan subong sang sa ila.” 6 Dason si Jesus nagsugid sa ila sining palaanggiran, “May higera sa katamnan sang isa ka tawo. Ang tawo nagkadto sa pagpangita sing bunga sa sina nga higera, pero wala gid sia sing may nakita nga bunga. 7 Gani nagsiling sia sa iya manugtatap, ‘Abi dumdoma, tatlo na ka tuig ang pagbalikbalik ko diri sa pagpangita sing bunga sa sini nga higera, pero wala gid ako sing nakita nga bunga. Tapsa na lang ini! Ngaa magpadayon ini sa pagpalamgod sang duta?’ 8 Pero ang manugtatap nagsabat, ‘Amoy, pabay-i lang anay sa sini nga tuig. Kutkotan ko ang palibot sini kag abunohan. 9 Kon ini nga kahoy magpamunga sa madason nga tuig, ti, maayo; kon indi gani, ti, ipatapas mo na lang ini.’ ” 10 Sang isa ka Adlaw nga Inugpahuway si Jesus nagapanudlo sa sinagoga. 11 May isa ka babayi didto nga ginagamhan sang malaut nga espiritu nga nagpamasakit sa iya sa sulod sang 12 Sang pagkakita ni Jesus sa babayi gintawag niya sia, “Tyay, maayo ka na sa imo balatian.” 13 Gintungtong niya ang iya mga kamot sa babayi kag sa gilayon nagtadlong ang likod sang babayi kag nagdayaw sia sa Dios. 14 Ang opisyal sang sinagoga naakig tungod kay nagpang-ayo si Jesus sa Adlaw nga Inugpahuway. Gani nagsiling ang opisyal sang sinagoga sa mga tawo, “May anom ka adlaw nga inugpangabudlay. Gani, sa sini nga mga adlaw kari kamo kag magpabulong, pero indi sa Adlaw nga Inugpahuway.” 15 Ang Ginoo nagsabat sa iya, “Mga salimpapaw! Ang bisan sin-o sa inyo nagahubad sang iya baka ukon asno sa toril sa Adlaw nga Inugpahuway kag nagadala sa iya sa pagpainom. 16 Karon yari ang isa ka babayi nga kaliwat ni Abraham nga gingapos ni Satanas sa sulod sang 17 Sang ginsiling ni Jesus ini, ang tanan niya nga mga kaaway nahuya sa ila kaugalingon, kag ang tanan nga mga tawo nagkalipay sa

tanang nga makatilingala nga butang nga nahimo niya. 18 ka mga tawo sa Siloe nga napatay sang natumbahan sila sang tore? Nagahunahona bala kamo nga labi pa sila kalain sang sa tanan nga mga tawo nga nagapuyo sa Jerusalem? ka tuig. Buktot sia kag indi makatadlong. ka tuig. Indi bala sia dapat hilwayon bisan sa Adlaw nga Inugpahuway?” Si Jesus nagpamangkot, “Ano ang kaangay sang Ginharian sang Dios? Sa ano nga butang ipaanggid ko ini? 19 Kasubong ini sang binhi sang mostasa nga ginkuha sang tawo kag ginpanggas sa iya uma. Ang binhi nagtubo kag nangin-isa ka kahoy, kag ang mga pispis nagpugad sa iya mga sanga.” 20 Sa liwat si Jesus nagpamangkot, “Sa ano ko bala ipaanggid ang Ginharian sang Dios? 21 Kaangay ini sang lebadora nga ginkuha sang isa ka babayi kag ginsamo sa tatlo ka sukob nga arina tubtob ang bug-os nga linamas naghabok.” 22 Samtang nagapakadto si Jesus sa Jerusalem nagpanudlo sia sa mga baryo kag mga banwa nga iya gin-agihan. 23 Karon may nagpamangkot sa iya, “Sir, diutay lang bala ang maluwas?” Si Jesus nagsabat sa ila, 24 “Magtinguha kamo sa pagsulod sa makitid nga puwertahan. Kay nagasiling ako sa inyo nga madamo ang magatinguha sa pagsulod, pero indi makasulod. 25 Ang pangulo sang balay magabangon kag magapanira sang puwertahan. Ti, kon didto pa kamo sa gwa kag magapanuktok kamo sa puwertahan kag magsiling, ‘Sir, abrihi kami!’ magasabat sia sa inyo, ‘Wala ako makahibalo kon taga-diin kamo.’ 26 Ti, magasabat kamo, ‘Nagkaon kag nag-inom kami upod sa imo kag nagpanudlo ka sa amon banwa.’ 27 Magasiling sia liwat, ‘Wala ako makahibalo kon taga-diin kamo. Palayo kamo sa akon, tanan kamo nga manugbuhat sang kalautan!’ 28 Daw ano ang paghinibi kag pagbinagrot sang mga ngipon, kon makita ninyo si Abraham, si Isaac, kag si Jacob kag ang tanan nga mga propeta sa Ginharian sang Dios, samtang kamo inyo wala pagpasudla. 29 May mga tawo nga magaabot halin sa sidlangan kag nakatundan, halin sa aminhan kag bagatnan, kag magapungko sa pagkaon sa punsyon sa Ginharian sang Dios. 30 Ti, may mga naulihi karon nga mauna, kag may mga nauna karon nga maulihi.” 31 Sa amo man nga tion may mga Fariseo nga nagpalapit kay Jesus kag nagsiling sa iya, “Kinahanglan maghalin ka diri kag magkadto sa iban nga duog kay si

Herodes buot magpatay sa imo.” 32 Si Jesus nagsabat sa ila, “Lakat kag singgani ina nga singgalong: ‘Nagapangtabog ako sing mga yawa kag nagapang-ayo subong kag buas, kag sa ikatlo ka adlaw tapuson ko ang akon hilikuton.’ 33 Pero kinahanglan nga magpadayon ako sa akon paglakat karon kag buas kag sa madason pa gid nga adlaw, kay wala nagakabagay nga ang isa ka propeta mapatay sa iban nga duog luas sa Jerusalem. 34 “O Jerusalem, Jerusalem! Ikaw nga nagapamatay sang mga propeta, ikaw nga nagabato sang mga ginpadala sa imo sang Dios. Makapila kuntani nga luyag ko tipunon ang imo mga tawo kaangay sang isa ka munga nga nagatipon sang iya mga piso sa idalom sang iya mga pakpak, pero indi ka luyag. 35 Karon ang imo templo pagapatumbayaan. Nagasiling ako sa imo nga indi na nimo ako makita tubtob mag-abot ang tion nga magsiling ka, ‘Dayawon ang nagakari sa ngalan sang Ginoo.’ ”

14:1 Sang isa ka Adlaw nga Inugpahuway si Jesus nagkadto sa pagkaon sa balay sang isa ka pangulo sang mga Fariseo, kag didto ginpanilagan nila sia. 2 May isa ka tawo nga nagapalamanog ang iya mga tiil kag mga kamot nga nagpalapit kay Jesus. 3 Si Jesus naghambal kag nagpamangkot sa mga manunodlo sang Kasugoan kag mga Fariseo, “Ginatugot bala sang aton Kasugoan ang pagpang-ayo sa Adlaw nga Inugpahuway, ukon wala?” 4 Pero naghupos sila. Gin-uyatan ni Jesus ang tawo kag gin-ayo kag ginpalakat sia. 5 Dayon nagsiling sia sa ila, “Kon may isa sa inyo nga may bata ukon baka nga mahulog sa bubon sa Adlaw nga Inugpahuway indi bala ninyo pagkuhaon sia gilayon sa sina gid nga adlaw?” 6 Pero wala sila makasabat sini. 7 Natalupangdan ni Jesus kon daw ano ang pagpili sang mga inagda sang mga pinasulabi nga mga pulongkoan, gani naghatag sia sa ila sining palaanggiran, 8 “Kon may mag-agda sa imo sa punsyon sang kasal, indi ka magpungko sa pinasulabi nga pulongkoan, kay basi may inagda sia nga labing dungganon pa sa imo, 9 kag ang nag-agda sa inyo nga duha magapalapit sa imo kag magsiling, ‘Sia ang papungkoa dira.’ Ti, mahuy-an ka kag mapilitan sa pagpungko sa kubos nga pulongkoan. 10 Sa baylo, kon ginaagda ka, kadto ka kag magpungko sa labing kubos nga

pulongkoan, agod nga kon mag-abot ang nag-agda sa imo magasiling sia sa imo, ‘Abyan, diri ka pungko upod sa mga dungganon.’ Ini magapadungog sa imo sa atubangan sang iban nga mga inagda. 11 Kay ang nagapakataas sang iya kaugalingon pagapaubson kag ang nagapaubos sang iya kaugalingon pagapataason.” 12 Dayon si Jesus nagsiling sa nag-agda sa iya, “Kon ikaw nagahatag sing panyaga ukon panihapon, indi pag-agdaha ang imo mga abyan, ukon ang imo mga utod, ukon ang imo mga himata, ukon ang imo kasilingan nga manggaranon, basi sila man magaagda sa imo, kag mabaton mo na ang imo balos. 13 Kon nagahiwat ka sing punsyon, agdaha ang mga imol, ang mga pingkaw, ang mga piang kag ang mga bulag. 14 Manginbulahan ka kay indi sila makabalos sa imo. Ang Dios ang magabalos sa imo sa pagkabanhaw sang mga matarong.” 15 Ang isa sang mga tawo nga nagakaon upod kay Jesus sa lamisa nakabati sini kag nagsiling sa iya, “Bulahan yadtong magakaon sa Ginharian sang Dios.” 16 Si Jesus nagsiling sa iya, “May isa ka tawo nga naghiwat sing daku nga punsyon kag madamo ang iya mga inagda. 17 Sang inugkaon na, ginpadala niya ang iya sulogun sa pagsiling sa iya mga inagda, ‘Kari kamo, ang tanan nahanda na.’ 18 Pero ang tagsatagsa sa ila nagpamalibad. Ang nahauna nagsiling sa sulogun, ‘Nakataba ako sing duta kag kinahanglan nga kadtuan ko kag tan-awon ini. Kon mahimo, pasayluhon mo ako.’ 19 Ang ikaduha nagsiling, ‘Nakabakal ako sing lima ka paris nga mga baka kag magakadto ako sa pagtan-aw kon maayo man sila. Kon mahimo pasayluhon mo ako.’ 20 Ang ikatlo nagsiling, ‘Bag-o lang ako makasal, gani indi ako makakadto.’ 21 Ang sulogun nagpauli kag nagsugid sini tanan sa iya agalon. Ang agalon sang panimalay naakig kag nagsiling sa iya sulogun, ‘Dalidali ka sa pagkadto sa mga dalan kag sa mga hilithilit sang banwa kag dalha diri ang mga imol, ang mga pingkaw, ang mga bulag kag ang mga piang.’ 22 Sa wala madugay ang sulogun nag-abot kag nagsiling, ‘Amoy, ang imo sugo natuman na, pero may lugar pa.’ 23 Gani ang agalon nagsiling sa iya sulogun, ‘Kadto ka sa malapad kag makitid nga mga dalan sa gwa sang banwa kag pilita ang mga tawo sa pagkari agod nga mapuno ang akon balay. 24 Kay nagsiling ako sa inyo, nga walay isa sadtong mga tawo nga gin-agda nga makatilaw sang akon

pagkaon sa punsyon.’ ” 25 May madamo gid nga mga tawo nga nag-upod kay Jesus. Nagliso sia kag nagsiling sa ila, 26 “Ang bisan sin-o nga nagakari sa akon kag wala nagahigugma sa akon labi pa sa iya amay kag iloy, asawa kag kabataan, kautoran nga lalaki kag babayi, kag sa iya kaugalingon indi mangin-akon gintuton-an. 27 Ang bisan sin-o nga wala nagapas-an sang iya kaugalingon nga krus kag nagasunod sa akon, indi mangin-akon gintuton-an. 28 Kon ang isa sa inyo magpatindog sing tore, indi bala nga ginaisip niya anay ang bili, agod mahibaluan niya kon bala makaigo ang iya kuwarta sa pagpahuman sini? 29 Kay basi sa tapos nga mapasad niya ang sadsaran, indi na sia makasarang sa pagpatapos sang tore, kag ang tanan nga makakita sini magayaguta sa iya. 30 Magasiling sila, ‘Ini nga tawo nagpatindog sing tore kag indi makapatapos.’ 31 Kon ang hari nga may 10,000 ka mga soldado magpakigsumpong sa isa ka hari nga may 20,000 ka mga soldado nga nagapadulong batok sa iya, magapungko anay sia kag magabinagbinag kon bala may tuman sia nga kusog sa pag-atubang sa nagapadulong nga hari. 32 Kon indi sia makasarang, magapadala sia sing tiglawas sa pagsugata sang nagapadulong nga hari samtang malayo pa sia sa pagpangayo sang pagpakighusay.” 33 Sa katapusan si Jesus nagsiling, “Sa amo man nga bagay, wala sing isa sa inyo nga mangingintuton-an ko kon indi sia magbiya sang tanan niya nga pagkabutang.” 34 “Ang asin maayo, pero kon ang asin indi na maarat, indi na ini mapaarat liwat. 35 Wala na ini sing pulos para sa duta, bisan sa ginatipon nga higko nga inug-abuno, kundi ginapilak ini sa gwa. Gani, magpamati kamo kon may dulonggan kamo!”

15:1 Sang isa ka tion madamo nga mga manugsokot sang buhis kag mga makasasala ang nagpalapit sa pagpamati kay Jesus. 2 Ang mga Fariseo kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagkulomuron, “Ini nga tawo nagabaton sang mga makasasala kag nagakaon pa gani upod sa ila.” 3 Gani si Jesus naghambal sa ila sining palaanggiran: 4 “Abi kon ang isa sa inyo may 100 ka karnero kag madula ang isa sa ila, ano bala ang iya himuon? Bayaan niya ang 99 sa halalban kag magalakat sia sa pagpangita

sang nadula nga karnero tubtob makita niya ini. 5 Kon makita niya ini malipayon gid sia sa pagpas-an 6 kag sa pagdala pauli. Dayon tipunon niya ang iya mga abyan kag mga kaingod kag magasiling sa ila, ‘Magkalipay kamo upod sa akon kay nakita nakon ang nadula ko nga karnero!’ 7 Nagasiling ako sa inyo, nga sa amo man nga bagay, may labi pa nga kalipay sa langit tungod sa isa ka makasasala nga nagahinulsol, sang sa 99 nga matarong nga wala nagakinahanglan sing paghinulsol.” 8 “Ukon abi ang isa ka babayi nga may napulo ka salapion madulaan sang isa. Ano ang himuon niya? Magasindi sia sang suga, magasilhig sia sang iya balay, kag magapangita gid sia sing maayo bisan diin tubtob nga makita niya ini. 9 Kon makita na niya ini, tipunon niya ang iya mga abyan kag mga kaingod kag magasiling sa ila, ‘Magkalipay kamo upod sa akon, kay nakita ko ang nadula ko nga salapi!’ 10 Sa amo man nga bagay, nagasiling ako sa inyo, ang mga anghel sang Dios nagakalipay tungod sa isa ka makasasala nga nagahinulsol.” 11 Dayon nagsiling pa gid si Jesus, “May isa ka tawo nga may duha ka anak nga lalaki. 12 Ang manghod nagsiling sa iya amay, ‘Tay, ihatag na sa akon ang palanublion nga naigo sa akon.’ Gani ginpartida sang amay sa duha niya ka anak ang iya pagkabutang. 13 Sa tapos ang pila ka adlaw ginbaligya sang manghod ang iya bahin sang pagkabutang kag naglakat nga dala niya ang kuwarta. Nagkadto sia sa malayo nga duog, sa diin gin-uyangan niya ang iya kuwarta sa patuyang nga pangabuhi. 14 Gin-urot niya gasto ang tanan niya nga kuwarta. Dayon nag-abot ang tama nga tiggulotom sa sadto nga duta kag nagpiot ang iya pangabuhi. 15 Gani nagpamugon sia sa isa sang mga pumoluyo sa sadtong duta, nga nagpadala sa iya sa uma sa pagsagod sang mga baboy. 16 Buot niya kuntani nga sudlan ang iya tiyan sang bahog sang baboy, pero wala sing may naghatag sini sa iya. 17 Sang ulihi nakatalupangod sia sang iya kahimtangan kag nagsiling, ‘Ang tanan nga mga mamumogon sang akon amay may pagkaon nga nagasulobra lang, kag ako iya daw mapatay na sa kagutom. 18 Mapauli ako kag magasiling sa akon amay, “Tay, nakasala ako batok sa Dios kag batok sa imo. 19 Indi na ako takos nga pagatawgon pa nga imo anak. Kabiga ako nga isa sang imo mga mamumogon.” ’ 20

Gani nagpauli sia sa iya amay. “Malayo pa sia sa ila balay sang makita sia sang iya amay. Ang tagipusoon sang iya amay napun-an gid sing kaluoy, gani dumalagan sia kag ginhakos ang iya anak kag ginhalukan. 21 ‘Tay,’ siling sang anak, ‘Nakasala ako batok sa Dios kag batok sa imo. Indi na ako takos nga pagatawgon pa nga imo anak.’ 22 Pero ang iya amay nagtawag sang iya mga sulogun, ‘Dali kamo, dalha ninyo diri ang labing malahalon gid nga bayu kag ipasuksok sa iya. Suksoki sang singsing ang iya tudlo kag sang sapatos ang iya mga tiil. 23 Dayon kuhaa ninyo ang pinatambok nga tinday sang baka kag ihawa ini, kay mahiwat kita sing punsyon kag magkinasadya! 24 Kay ining akon anak napatay, pero karon nabuhi; nadula sia, pero karon nakita na.’ Kag nagsugod sila sa pagkinasadya. 25 “Sa pihak nga bahin, ang anak nga magulang yadto sa uma. Sang nagapauli sia kag nagahinampot na sa balay, nabatian niya ang tinukar kag sinaot. 26 Gintawag niya ang isa sang mga sulogun kag ginpamangkot, ‘May ano diri?’ 27 Ang sulogun nagsabat, ‘Ang imo utod nagpauli kag si tatay mo nagpaihaw sang pinatambok nga tinday sang baka, kay nakapauli sia nga wala man maano.’ 28 Naakig gid ang magulang kag indi sia magsulod sa balay. Gani ang iya amay naggwa kag nag-uloulo sa iya nga magsulod. 29 Ginsingganan niya ang iya amay, ‘Abi kon sa imo man lugar, tan-awa bala, sa sulod sining mga tinuig nagpangabudlay ako nga daw sulogun mo kag bisan kaisa lang wala gid ako maglapas sang imo sugo. Ano ang ginhatag mo sa akon? Wala mo gani ako mahatagi bisan tinday lang sang kanding agod magkasadya ako upod sa akon mga abyan! 30 Pero ining anak mo nag-uyang sang imo pagkabutang upod sa mahigko nga mga babayi, kag sang pagpauli niya gin-ihaw mo ang pinatambok nga tinday sang baka para sa iya.’ 31 ‘Anak ko,’ ang sabat sang amay, ‘ikaw imo yari man pirme sa balay kag ang tanan nga akon imo. 32 Pero dapat kita maghiwat sing punsyon kag magkalipay, kay ang imo utod napatay, pero karon nabuhi; nadula sia, pero karon nakita na.’ ”

16:1 Si Jesus nagsiling sa iya mga gintuton-an, “May isa ka manggaranon

nga tawo nga may enkargado. Ini nga enkargado ginsumbong sa iya nga nagausik lang sang pagkabutang sang iya amo. 2 Ginpatawag niya ang iya enkargado kag ginpamangkot, ‘Ano ining nabatian ko nahanungod sa imo? Hatagi ako sing husay sang akon pagkabutang nga gintugyan ko sa imo, kay pahalinon ko ikaw.’ 3 Ang enkargado nagsiling sa iya kaugalingon, ‘Ano bala ang himuon ko, kay pahalinon ako sang akon amo? Wala ako sing kusog sa pagkutkot, kag nahuya ako magpakilimos. 4 A, nahibaluan ko na kon ano ang akon himuon, agod nga kon wala na ako sing obra may mga abyan ako nga magabaton sa akon sa ila mga puloy-an.’ 5 Gani ginpatawag niya ang tanan nga mga tawo nga nakautang sa iya amo. Sa nahauna nagpamangkot sia, ‘Pila ang utang mo sa akon amo?’ 6 Nagsabat ang tawo, ‘Isa ka gatos ka barel nga lana sang olibo.’ Ang enkargado nagsiling sa iya, ‘Yari ang imo listahan. Pungko ka kag isulat nga 7 Sa isa na man nagpamangkot sia, ‘Kag ikaw, pila ang utang mo?’ Nagsabat sia, ‘Isa ka libo ka sako nga trigo.’ Nagsiling sa iya ang enkargado, ‘Yari ang imo listahan. Isulat nga 800 lang.’ 8 Ang amo sining di-matarong nga enkargado nagdayaw sa iya bangod sang iya pagkaabtik, kay ang mga tawo sining kalibutan maabtik pa sang sa mga tawo nga yara sa kapawa sa pagpatikang sang ila mga bulohaton.” 9 Si Jesus nagpadayon sa pagsiling, “Gani nagsiling ako sa inyo, gamita ninyo ang dutan-on nga manggad sa pagpangamigo, agod nga kon ining manggad maurot na pagabatunon kamo sa puloy-an nga wala sing katapusan. 10 Ang matutom sa diutay nga mga butang magamatutom man sa dalagku nga mga butang, kag ang indi masaligan sa diutay nga mga butang indi man masaligan sa dalagku nga mga butang. 11 Gani, kon indi kamo masaligan sa pagpatikang sang manggad nga dutan-on, sin-o ang makasalig sa pagtugyan sa inyo sang matuod nga manggad? 12 Kag kon indi kamo masaligan sang mga pagkabutang nga iya sang iban, sin-o bala ang magahatag sa inyo sang pagkabutang nga para sa inyo? 13 “Wala sing sulogun nga makaalagad sa duha ka agalon, kay pakalainon niya ang isa kag higugmaon ang isa, ukon pasulabihon niya ang isa kag tamayon ang isa. Indi kamo makaalagad sa Dios kag sa manggad!” 14 Ang mga Fariseo nga nakabati sini tanan, nagyaguta kay Jesus kay makikuwarta sila. 15 Si Jesus nagsiling sa ila,

“Ginapakamatarong ninyo ang inyo kaugalingon sa atubangan sang mga tawo, pero ang Dios nakahibalo sang inyo tagipusoon. Kay ang ginapakamahal sang mga tawo kangil-aran sa Dios. 16 “Ang Kasugoan ni Moises kag ang mga sinulat sang mga propeta tubtob lamang kay Juan Bautista. Halin sadto nga tion ang Maayong Balita sang Ginharian sang Dios ginawali kag ang mga tawo nagatinguha sa pagsulod sa Ginharian. 17 Pero mahapos pa nga magtaliwan ang langit kag ang duta sang sa mawala ang isa ka diutay nga bahin sang kasugoan. 18 “Ang tawo nga nagabulag sa iya asawa kag nagapangasawa sang isa pa gid ka babayi nagapanginbabayi, kag ang tawo nga nagapangasawa sang ginbulagan nga babayi nagapanginbabayi.” 19 “May isa anay ka manggaranon nga tawo nga nagabayu sing malahalon kag nagapatuyang sa iya pagkaon adlaw-adlaw. 20 May isa man ka imol nga tawo nga ginhingalanan kay Lazaro nga puno sang katol. Ini sia pirme lang ginadala sa puwertahan sang balay sadtong manggaranon nga tawo 21 kag nagahandom sia nga makakaon sang nagakadagdag nga mga pagkaon gikan sa lamisa sang manggaranon. Bisan pa ang mga ido nagapalapit kag nagadilap sang iya katol. 22 Ang imol nga tawo napatay kag gindala sang mga anghel sa luyo gid ni Abraham. Ang manggaranon nga tawo napatay man kag ginlubong. 23 Nag-antos sia didto sa Hades kag sang pagtangla niya nakita niya sa malayo si Abraham kag si Lazaro sa iya gid luyo. 24 Gani nagpanawag sia, ‘Amay nga Abraham! Kaluoyi ako, kag ipadala si Lazaro sa pagtum-oy sang iya tudlo sa tubig kag pabugnawan ang akon dila, kay tama ang akon pag-antos sa sini nga kalayo.’ 25 Pero si Abraham nagsabat, ‘Dumdoma, anak ko, nga sang nagakabuhi pa ikaw, imo ang tanan nga maayo nga mga butang, samtang ang kay Lazaro iya ang malain nga mga butang. Pero karon nagakalipay sia diri, samtang ikaw imo nagakasakit. 26 Wala labot sina, sa gin-utlan naton may daku nga kadadalman, gani ang luyag magkadto dira halin diri indi makatabok, kag wala man sing may makatabok halin dira pakari diri.’ 27 Ang manggaranon nga tawo nagsiling, ‘Amay, kon amo ina, nagapakiluoy ako sa imo nga ipadala mo si Lazaro sa balay sang akon amay, 28 sa diin may lima pa ako ka mga utod nga lalaki. Pakadtoa sia didto sa pagpaandam sa

ila agod nga sila indi man magkadto sa sining duog sang pag-antos.’ 29 Si Abraham nagsabat, ‘Didto man si Moises kag ang mga propeta sa pagpaandam sa imo mga utod nga lalaki. Papamatia ang imo mga utod sa ginahambal nila.’ 30 Ang manggaranon nga tawo nagsabat, ‘Amay nga Abraham, kulang pa ina. Kon may isa nga mabanhaw kag magkadto sa ila, ti, magabiya sila sa ila mga sala.’ 31 Pero si Abraham nagsiling, ‘Kon indi sila magpamati kay Moises kag sa mga propeta, indi man ina sila magpamati bisan pa may isa nga mabanhaw.’ ” 50 lang.’

17:1 Si Jesus nagsiling sa iya mga gintuton-an, “Indi malikawan ang mga kabangdanan nga ang mga tawo magapakasala, pero kailo man sia nga manginkabangdanan sang pagpakasala. 2 Maayo pa nga tabiran ang iya liog sing daku nga bato nga galingan kag itagbong sia sa dagat, sang sa manginkabangdanan sia sang pagpakasala sining magamay nga kabataan. 3 Mag-andam kamo! “Kon ang imo utod makasala, sawaya sia, kag kon maghinulsol sia, patawara sia. 4 Kon makasala sia sa imo sing makapito sa isa ka adlaw, kag sa tagsa ka pagpakasala niya nagakadto sia sa imo kag nagsiling, ‘Nagahinulsol ako,’ patawara sia.” 5 Ang mga apostoles nagsiling sa Ginoo, “Dugangi ang amon pagtuo.” 6 Ang Ginoo nagsabat, “Kon may pagtuo kamo subong ka daku sang binhi sang mostasa makasiling kamo sa sining kahoy nga sikomoro, ‘Gabuta ang imo mga gamot kag itanom ang imo kaugalingon sa dagat!’ kag magatuman ini sa inyo.” 7 “Abi ang isa sa inyo may sulogun nga nagaarado ukon nagabantay sang mga karnero. Kon magpauli sia halin sa uma, nagsiling bala kamo sa iya, ‘Dali, kaon na’? 8 Wala gid kamo nagsiling sini. Sa baylo, nagsiling kamo sa iya, ‘Ihanda ang akon panihapon, mag-ilis ka kag magsirbe sa akon samtang nagakaon kag nagainom ako. Magkaon kag mag-inom ka ugaling kon tapos na ako.’ 9 Indi bala nga wala gid kamo sing pasalamatan sa sulogun kon ang ginahimo niya amo lamang ang ginasugo sa iya? 10 Subong man ini sa inyo; sa tapos ninyo mahimo ang tanan nga ginsugo sa inyo, magsiling kamo, ‘Mga sulogun man lang kami. Gintuman lamang namon ang amon katungdanan.’ ” 11 Sang

nagapakadto si Jesus sa Jerusalem nag-agi sia sa dulonan sang Samaria kag Galilea. 12 Sang nagapasulod sia sa isa ka baryo ginsugata sia sang napulo ka mga aruon. Ang mga aruon nagtindog sa unhan 13 kag nagsinggit, “Jesus nga manunodlo, kaluoyi kami!” 14 Nakita sila ni Jesus kag nagsiling sia sa ila, “Lakat kamo kag ipatan-aw ang inyo kaugalingon sa mga pari.” Sang nagalakat sila nag-ayo sila. 15 Ang isa sa ila, sang matalupangdan niya nga nag-ayo na sia, nagbalik nga nagadayaw sa Dios sa mabaskog nga tingog. 16 Nagluhod sia sa tiilan ni Jesus kag nagpasalamat sa iya. Yadto nga tawo taga-Samaria. 17 Si Jesus nagsiling, “Indi bala napulo ka tawo ang gintinluan? Karon diin na ang siyam? 18 Ngaa ining dumoluong lang ang nagbalik sa pagpasalamat sa Dios?” 19 Si Jesus nagsiling sa tawo, “Tindog ka kag maglakat. Ang imo pagtuo nag-ayo sa imo.” 20 May mga Fariseo nga nagpamangkot kay Jesus kon san-o magaabot ang Ginharian sang Dios. Nagsabat sia sa ila, “Indi mahibal-an ang pag-abot sang Ginharian sang Dios. 21 Wala sing makasiling, ‘Tan-awa ninyo, yari diri!’ ukon ‘Yadto didto!’ kay ang Ginharian sang Dios yara sa inyo.” 22 Dayon nagsiling sia sa mga gintuton-an, “Magaabot ang mga inadlaw nga magahandom kamo sa pagtan-aw sang isa sang mga inadlaw sang Anak sang Tawo, pero indi ninyo ini makita. 23 May magasiling sa inyo, ‘Tan-awa, yadto didto!’ ukon, ‘Tan-awa, yari diri.’ Pero indi kamo magkadto sa pagpangita sini. 24 Subong nga ang kilat nagaidlab kag nagapasanag sang langit halin sa pihak tubtob sa pihak, mangin-amo man ang Anak sang Tawo sa iya pag-abot. 25 Ugaling dapat sia anay mag-antos sing madamo kag pagasikwayon sang mga tawo sa sini nga panahon. 26 Subong sang natabo sa mga adlaw ni Noe, amo man ang matabo sa inadlaw sang Anak sang Tawo. 27 Ang tanan nagkalaon kag nag-ininom, ang mga lalaki nagpalangasawa kag ang mga babayi nagpalamana, tubtob sa adlaw nga si Noe nagsulod sa arka kag ang anaw nag-abot kag naglumos sa ila tanan. 28 Amo man ang natabo sa mga inadlaw ni Lot. Nagkalaon kag nag-ininom sila, nagpamakal kag nagpamaligya sila, nagpananom sila kag nagpatindog sang mga balay. 29 Pero sa adlaw nga si Lot nakagwa sa Sodoma, nag-ulan sing kalayo kag asupre didto sa Sodoma kag

nagkalamatay ang tanan nga mga tawo. 30 Manginkaangay man sini sa adlaw nga ipahayag ang Anak sang Tawo. 31 “Sa sadto nga adlaw ang tawo nga yara sa atop sang iya balay indi na magpanaog sa pagkuha sang iya pagkabutang nga yara sa sulod sang balay. Sa amo man nga bagay, ang tawo nga yara sa iya uma indi na magpauli. 32 Dumdoma ninyo ang asawa ni Lot. 33 Ang nagatinguha sa pagluwas sang iya kabuhi madula niya ini, kag ang bisan sin-o nga nagadula sang iya kabuhi maluwas niya ini. 34 Nagasiling ako sa inyo, sa sina nga gab-i may duha ka tawo nga magatulog sa isa ka higdaan, ang isa kuhaon kag ang isa ibilin. 35 May duha ka babayi nga nagagaling, ang isa kuhaon kag ang isa ibilin. 36 May duha ka tawo sa latagon, ang isa kuhaon kag ang isa ibilin.” 37 Ang mga gintuton-an nagpamangkot sa iya, “Diin bala, Ginoo?” Si Jesus nagsabat, “Kon diin ang lawas nga patay, didto man magatipon ang mga uwak.”

18:1 Dayon si Jesus nagsugid sa ila sining palaanggiran, sa pagtudlo sa ila nga dapat sila magpangamuyo pirme kag indi magpakaluya. 2 “Sa isa ka banwa may isa ka hukom nga wala nagakahadlok sa Dios ukon nagatahod sa mga tawo. 3 Kag may babayi nga bala sa sadto man nga banwa nga wala patay ang kadto sa iya kag nagasiling, ‘Buligi ako batok sa akon kasumpong.’ 4 Sa malawig nga tinion indi gid magbulig ang hukom, pero sang ulihi nagsiling sia sa iya kaugalingon, ‘Bisan nga wala ako nagakahadlok sa Dios kag wala man nagatahod sa tawo, 5 pero tungod sang iya kasabad tinguhaan ko nga mabuligan sia, basi kon matak-an ako sang iya pagbalikbalik diri.’ ” 6 Kag ang Ginoo nagpadayon sa pagsiling, “Pamatii ninyo ang ginsiling sang hukom nga di-matarong. 7 Karon, indi bala nga ang Dios magaapin sa iya kaugalingon nga mga tawo nga nagapangayo sa iya sing bulig sa adlaw kag gab-i? Magapabuyanboyan bala sia sa pagbulig sa ila? 8 Nagasiling ako sa inyo, magaapin sia sa ila sa gilayon. Pero kon magkari ang Anak sang Tawo, makakita bala sia sing pagtuo diri sa duta?” 9 Sa mga tawo nga nagakabig sang ila kaugalingon nga matarong kag nagatamay sa iban, si Jesus nagsugid man sini nga palaanggiran. 10 “May duha ka tawo nga nagkadto sa templo sa

pagpangamuyo. Ang isa Fariseo kag ang isa manugsokot sang buhis. 11 Ang Fariseo nagtindog kag nagpangamuyo sing subong sini, ‘Nagapasalamat ako sa imo, O Dios, nga indi ako subong sang iban nga mga tawo nga sakon, mga madaya, mga babayidor, ukon subong sining manugsokot sang buhis. 12 Nagapuasa ako sing makaduha sa isa ka simana, kag nagahatag ako sa imo sang ikapulo sang tanan ko nga kinitaan.’ 13 Pero ang manugsokot sang buhis nagtindog sa malayo, kag indi gani sia magtangla sa langit, kundi nagpamukpok sang iya dughan kag nagsiling, ‘O Dios, kaluoyi ako nga makasasala!’ 14 Nagasiling ako sa inyo nga ining tawo nagpauli sa iya balay nga ginpakamatarong sang sa isa. Kay ang nagapakataas sang iya kaugalingon pagapaubson, kag ang nagapaubos sang iya kaugalingon pagapataason.” 15 May mga tawo nga nagdala sang ila magamay nga kabataan sa kay Jesus agod nga tungtongan niya sila sang iya kamot. Sang pagkakita sini sang mga gintuton-an ginsabdong nila ang mga tawo. 16 Pero si Jesus nagtawag sang mga kabataan kag nagsiling, “Tugoti ang mga kabataan sa pagkari sa akon. Indi sila pagdumilii, kay ang Ginharian sang Dios ila sang mga kaangay nila. 17 Dumdoma ninyo ini! Ang bisan sin-o nga indi magbaton sang Ginharian sang Dios subong sang bata nga diutay, indi makasulod sa amo nga Ginharian.” 18 Ang isa ka pangulo sang mga Judio nagpamangkot kay Jesus, “Maayo nga Manunodlo, ano bala ang akon dapat himuon agod maangkon ko ang kabuhi nga wala sing katapusan?” 19 Si Jesus nagsiling sa iya, “Ngaa ginatawag mo ako nga maayo? Wala sing bisan sin-o nga maayo, kundi ang Dios lamang. 20 Nahibaluan mo ang mga kasugoan, ‘Indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, indi ka magpatay, indi ka magpangawat, indi ka magbutig, tahura ang imo amay kag iloy.’ ” 21 Ang tawo nagsabat, “Gintuman ko ini nga mga sugo halin pa sang gintuboan ako sing buot.” 22 Sang pagkabati ni Jesus sini nagsiling sia sa iya, “Isa pa ka butang ang dapat mo himuon. Ibaligya ang tanan mo nga pagkabutang kag ipanagtag ang kuwarta sa mga imol, kag may manggad ka sa langit. Dayon magkari ka kag mag-upod sa akon.” 23 Pero sang pagkabati sini sang tawo nagkasubo sia, kay manggaranon gid sia. 24 Sang pagkakita ni

Jesus nga nagkasubo ang tawo, nagsiling sia, “Daw ano kabudlay ang pagsulod sang mga manggaranon sa Ginharian sang Dios! 25 Kay mas mabudlay para sa isa ka manggaranon ang pagsulod sa Ginharian sang Dios sang sa isa ka kamelyo nga maglusot sa buho sang dagom.” 26 Ang mga tawo nga nakabati sa iya nagpamangkot, “Karon, sin-o na lang ang maluwas?” 27 Si Jesus nagsabat, “Ang indi mahimo sang mga tawo, mahimo sang Dios.” 28 Dayon si Pedro nagsiling, “Ti, kami amon, ginbayaan namon ang tanan kag nag-upod kami sa imo.” 29 Si Jesus nagsiling sa ila, “Huo, nagsiling ako sa inyo sini: ang bisan sin-o nga nagabiya sang iya balay ukon asawa ukon mga utod nga lalaki ukon ginikanan ukon kabataan tungod sa Ginharian sang Dios, 30 magabaton sa sini nga panahon sing madamo pa sang sa iya ginbayaan, kag kabuhi nga walay katapusan sa panahon nga palaabuton.” 31 Ginpain ni Jesus ang dose ka gintuton-an, kag ginsingangan, “Pamati kamo! Makadto kita sa Jerusalem sa diin matuman ang tanan nga ginsulat sang mga propeta nahanungod sa Anak sang Tawo. 32 Pagaitugyan sia sa mga Gentil nga magayaguta sa iya, magapakahuya sa iya kag magadupla sa iya. 33 Pagabunalon nila sia kag pagapatyon, pero sa ikatlo nga adlaw mabanhaw sia.” 34 Ang mga gintuton-an wala makahangop sini nga mga butang, kay ang kahulogan sini nga mga pulong nalipdan sa ila kag wala sila makahangop sang ginhambal ni Jesus. 35 Sang nagahinampot si Jesus sa Jerico, may isa ka bulag nga nagalingkod sa higad sang dalan nga nagapakilimos. 36 Sang pagkabati sang bulag nga may madamo nga mga tawo nga nagaagi nagpamangkot sia, “Ano ang nagakatabo?” 37 Nagsabat sila, “Si Jesus nga taga-Nazaret nagaagi.” 38 Nagsinggit sia, “Jesus! Kaliwat ni David, kaluoyi ako!” 39 Ang mga yara sa una nagsaway sa iya kag ginsingangan sia nga maghipos. Sa baylo sini, nagsinggit pa gid sia sing mabaskog, “Kaliwat ni David, kaluoyi ako!” 40 Gani si Jesus nagdulog kag nagsugo nga ang bulag dalhon sa iya. Sang malapit na sia, si Jesus nagpamangkot sa iya, 41 “Ano ang luyag mo nga himuon ko sa imo?” Nagsabat sia, “Sir, luyag ko nga makakita ako liwat.” 42 Dayon si Jesus nagsiling sa iya, “Makakita ka na! Ang imo pagtuo nag-ayo sa imo.” 43 Sa gilayon makakita na sia, kag nag-upod sia kay Jesus, nga

nagahimaya sa Dios. Sang pagkakita sang mga tawo sini, nagdayaw sila tanan sa Dios.

19:1 Si Jesus nagsulod sa banwa sang Jerico kag nag-agi man lang sia didto. 2 May pangulo sang manugsokot sang buhis didto nga manggaranon nga ginahingalanan kay Zaqueo. 3 Nagtinguha sia sa pagtan-aw kon sin-o ini si Jesus, ugaling indi sia makakita tungod sang madamo nga mga tawo kay putot sia. 4 Gani nagdalagan sia una sa mga tawo kag nagsaka sa kahoy nga sikomoro, agod makakita sia kay Jesus nga magaagi sa sadto nga dalan. 5 Sang pag-abot ni Jesus sa sadto nga duog nagtangla sia kag nagsiling, “Zaqueo, panaog ka sing dalidali, kay madayon ako sa imo balay karon nga adlaw.” 6 Nagpanaog si Zaqueo sing dalidali kag ginbaton niya si Jesus sa daku nga kalipay. 7 Ang tanan nga mga tawo nga nakakita sini nagkulomuron, “Ini nga tawo nagdayon sa balay sang isa ka makasasala.” 8 Si Zaqueo nagtindog kag nagsiling sa Ginoo, “Karon, Sir, ihatag ko sa mga imol ang katunga sang akon pagkabutang kag kon may gindayaan ako, bayaran ko sia sing apat ka pilo.” 9 Si Jesus nagsiling sa iya, “Ang kaluwasan nag-abot sa sining panimalay karon nga adlaw, kay ini sia kaliwat man ni Abraham. 10 Kay ang Anak sang Tawo nagkari sa pagpangita kag sa pagluwas sang nadula.” 11 Sang nagapamati pa ang mga tawo nagsugid si Jesus sa ila sing isa ka palaanggiran kay malapit na sia sa Jerusalem, kag naghunahona sila nga ang Ginharian sang Dios manug-abot na. 12 Gani nagsiling sia, “May isa ka dungganon nga tawo nga nagkadto sa malayo nga pungsod sa pagbaton sing isa ka ginharian kag dayon magapauli. 13 Sa wala pa sia makalakat, gintawag niya ang iya napulo ka mga sulogunon kag ginhatagan ang tagsatagsa sa ila sing peso 100 kag ginsinganan, ‘Patikanga ninyo ini tubtob nga mag-abot ako.’ 14 Karon, ang iya mga kasimanwa nagdumot sa iya, gani nagpaapas sila sing mga tawo nga magasiling, ‘Indi kami luyag nga ini nga tawo maghari sa amon.’ 15 “Ang dungganon nga tawo ginhimo nga hari kag nagbalik sia. Sa gilayon ginpatawag niya ang iya mga sulogunon nga ginhatagan niya sing kuwarta, agod nga mahibaluan niya kon pila ang naganansya sang tagsatagsa sa ila. 16 Ang nahauna nag-abot kag nagsiling, ‘Amoy,

nakaganansya ako sing peso 1,000 sa peso 100 nga ginhatag mo sa akon.’
17 Nagsiling sia sa iya, ‘Maayo gid! Maayo ka nga sulogun! Tungod kay matutom ka sa diutay nga mga butang, magagahom ka sa napulo ka siyudad.’ 18 Ang ikaduha nga sulogun nag-abot kag nagsiling, ‘Amoy, nakaganansya ako sing peso 500 sa peso 100 nga ginhatag mo sa akon.’
19 Nagsiling sia sa sini nga sulogun, ‘Magagahom ka sa lima ka siyudad.’ 20 Ang isa pa ka sulogun nag-abot kag nagsiling, ‘Amoy, yari ang imo kuwarta. Gintago ko ini nga naputos sa panyo. 21 Nahadlok ako sa imo kay maid-id ka nga tawo. Ginakuha mo ang indi imo, kag ginaani mo ang wala mo masab-og.’ 22 Nagsiling sia sa iya, ‘Wala ka pulos nga sulogun! Ang imo mismo ginsiling amo ang magakondenar sa imo. Nakahibalo ikaw nga maid-id ako nga tawo, nga nagakuha sang indi akon kag nagaani sang wala ko masab-og. 23 Ti, ngaa bala wala mo pag-ipatago sa bangko ang akon kuwarta? Kuntani sa akon pagbalik makuha ko ang akon kuwarta nga may saka na.’ 24 Kag nagsiling sia sa mga nagatilindog didto, ‘Kuhaa ninyo sa iya ang kuwarta kag ihatag sa sulogun nga nakaganansya sing peso 1,000.’ 25 Nagsiling sila sa iya, ‘Amoy, may peso 1,000 na sia!’ 26 Nagsabat sia, ‘Nagasiling ako sa inyo nga ang may yara na, hatagan pa, pero ang wala iya, bisan ang diutay nga iya kuhaon pa. 27 Karon, nahanungod sining akon mga kaaway nga indi luyag nga ako manginhari nila, dalha sila diri sa akon atubangan kag pamatya sila.’ ” 28 Sa tapos makahambal sini si Jesus, nag-una sia sa ila pa Jerusalem. 29 Sang naghinampot sia sa Betfage kag Betania, sa bukid sang mga Olivo, ginpauna niya ang duha sang iya mga gintuton-an 30 kag ginsingnan, “Kadto kamo sa baryo nga yara sa unhan. Sa inyo pagsulod didto makita ninyo ang isa ka polyino nga nahigot kag wala pa gid masakyi sang tawo. Hubari ninyo ini kag dalha diri. 31 Kon may mamangkot sa inyo, ‘Ngaa ginahubaran ninyo ini?’ singgani sia, ‘Ang Ginoo may kinahanglan sini.’ ” 32 Naglakat sila kag ila nakita ang tanan suno sa ginhambal ni Jesus sa ila. 33 Sang ginahubaran nila ang polyino, ang mga tag-iyang nagsiling sa ila, “Ngaa ginahubaran ninyo ina?” 34 Nagsabat sila, “Ang Ginoo may kinahanglan sini.” 35 Dayon gindala nila

ang polyino kay Jesus, ginhampiluan sang ila mga kunop kag ginpasakay si Jesus. 36 Sang nagalakat na ang polyino naghumlad sila sang ila mga kunop sa dalan. 37 Sang nagahilapit sia sa Jerusalem, sa kunsaran sang bukid sang mga Olivo, madamo sang iya mga gintuton-an ang nagpasalamat sa Dios kag nagdayaw sa iya sa mabaskog nga tingog tungod sang gamhanan nga mga buhat nga ila nakita. 38 Nagsiling sila, “Dayawon ang Hari nga nagakari sa ngalan sang Ginoo! Paghidait sa langit, kag himaya sa Dios!” 39 Karon ang iban nga mga Fariseo nga yara upod sa mga tawo nagsiling, “Manunodlo, pahipusa ang imo mga gintuton-an.” 40 Si Jesus nagsabat, “Nagasiling ako sa inyo, kon maghipos sila, ang mga bato mismo magasinggit!” 41 Sang malapit na gid si Jesus sa Jerusalem kag sang nakita niya ini, naghibi sia tungod sini nga siyudad. 42 Nagsiling sia, “Kon nahibaluan mo lang kuntani karon nga adlaw kon ano ang kinahanglan agod may paghidait ka! Ugaling karon indi ka sini makakita. 43 Magaabot ang adlaw nga ang imo mga kaaway magalibot sa imo sing mga trinsera, magakibon sa imo, kag magaatake sa imo sa atubangan, sa kilid kag sa likod. 44 Laglagon ka nila lakip ang mga tawo sa sulod sang imo mga pader. Wala ka gid sing bato nga mabilin nga nagasampaw sa isa, tungod nga wala mo pagkilalaha ang tion sang pagkari sang Dios sa pagluwas sa imo!” 45 Si Jesus nagsulod sa templo kag iya ginpangtabog ang mga manugbaligya 46 kag nagsiling sia sa ila, “Nasulat sa mga Kasulatan nga ang Dios nagsiling, ‘Ang akon balay manginbalay nga palangamuyoan.’ Pero ginhimo ninyo ini nga palanaguan sang mga makawat.” 47 Adlaw-adlaw si Jesus nagpanudlo sa templo. Ang pangulo nga mga pari, ang mga manunodlo sang Kasugoan, kag ang mga pangulo sang banwa nagtinguha sa pagpatay sa iya, 48 pero wala sila sing kahigayunan sa paghimo sini, kay ang mga tawo nawili sa pagpamati sa iya.

20:1 Isa ka adlaw, si Jesus didto sa templo nga nagapanudlo kag nagawali sa mga tawo sang Maayong Balita. Nagpalapit sa iya ang pangulo nga mga pari, ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga katigulangan sang mga Judio 2 kag nagsiling sa iya, “Sugiri kami kon ano ang imo

awtoridad sa paghimo sining mga butang? Sin-o ang naghatag sa imo sini nga awtoridad?” 3 Si Jesus nagsabat sa ila, “Ako man magapamangkot sa inyo. Sugiri ninyo ako, 4 ang pagbautiso ni Juan nagikan bala sa Dios ukon sa tawo?” 5 Silahanon man lang ang nagbinais nga nagasiling, “Ano ang isiling ta? Kon magsiling kita, ‘Gikan sa Dios,’ magasiling sia, ‘Ti, ngaa wala kamo magtuo sa iya?’ 6 Pero kon magsiling kita, ‘Gikan sa mga tawo,’ batuhon kita sini nga mga tawo, kay nagapati gid sila nga si Juan propeta.” 7 Gani nagsabat sila, “Wala kami makahibalo kon diin ini nagikan.” 8 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ti, indi man ako magsugid sa inyo kon sa ano nga awtoridad ginahimo ko ini nga mga butang.” 9 Dayon si Jesus nagsugid sa mga tawo sini nga palaanggiran, “May isa ka tawo nga nagtanom sing ubas sa iya uma kag ginpaagsahan niya ini. Dayon nagpanglakaton sia sa iban nga lugar sing madugay. 10 Sang tion na nga inugpamupo sang ubas, ginpadala niya ang isa sang iya mga sulogun sa pagkuha sang iya parti. Pero ang mga agsador nagbunal sang sulogun kag ginpabalik nila sia nga wala sing dala. 11 Gani nagpadala na man sia sing isa pa ka sulogun, pero ini sia ginbunal man sang mga agsador, ginpakahuy-an kag ginpabalik nga wala man sing dala. 12 Dayon nagpadala pa gid sia sang ikatlo nga sulogun. Ginsakit nila sia kag ginhaboy sa gwa. 13 Karon ang tag-iya sang uma nagsiling, ‘Ano ang himuon ko? Ipadala ko ang akon pinalangga nga anak. Tahuron gid nila sia!’ 14 Pero sang pagkakita sang mga agsador sang anak nagsinilingay sila, ‘Amo ini ang manunobli. Dali patyon ta sia kag ang uma manginaton.’ 15 Gani gindala nila sia sa gwa sang uma kag ginpatay.” Si Jesus nagpamangkot, “Karon ano bala ang himuon sang tag-iya sang uma sa iya mga agsador? 16 Kadtuan niya kag pamatyon yadtong mga agsador kag ihatag ang uma sa iban nga mga agsador.” Pagkabati sini sang mga tawo nagsiling sila, “Ipahilayo ini sang Dios.” 17 Si Jesus nagtulok sa ila kag nagpamangkot, “Ano bala ang kahulogan sining kasulatan? ‘Ang bato Nga ginsikway sang mga manunokod Nanginpamakod nga bato.’ 18 Ang mahulog sa sadto nga bato mapusa, kag ang mahulogan sadto nga bato madugmok subong sang yab-ok.” 19 Ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang pangulo nga mga pari nagtinguha sa pagdakop kay Jesus sadto

gid nga tion, kay nahibaluan nila nga ginsugid niya ining palaanggiran batok sa ila, pero nahadlok sila sa mga tawo. 20 Gani ginhulat nila ang nagakaigo nga tion. May ginbayaran sila nga mga tawo sa pagpakunokuno nga sinsero sila, kag sa pagdakupdakop kay Jesus paagi sa mga pamangkot agod nga matugyan nila sia sa gahom kag awtoridad sang Gobernador. 21 Ining mga espiya nagsiling kay Jesus, “Manunodlo, nahibaluan namon nga husto ang imo ginahambal kag ginatudlo.

Nahibaluan namon nga wala ka sing may ginapasulabi, kundi nagatudlo ka sang kamatuoran nahanungod sang kabubot-on sang Dios para sa tawo. 22 Gani sugiri kami, batok bala sa aton Kasugoan nga magbayad kami sing buhis sa Emperador sa Roma, ukon indi?” 23 Ugaling nasat-uman ni Jesus ang ila kalag-it, gani nagsiling sia sa ila, 24 “Abi ipakita ninyo sa akon ang isa ka sinsilyo. Kay sin-o bala dagway kag ngalan ang yari diri?” Nagsabat sila, “Iya sang Emperador.” 25 Si Jesus nagsabat, “Kon amo ina, ihatag ninyo sa Emperador ang mga butang nga iya sang Emperador, kag sa Dios ang mga butang nga iya sang Dios.” 26 Wala gid nila sia madakpi sa iya mga ginpanghambal sa atubangan sang mga tawo, gani naghipos sila nga natingala sa iya mga sabat. 27 May mga Saduceo nga nagpalapit kay Jesus. (Amo ini sila ang nagasiling nga wala sing pagkabanhaw.)

Ginpamangkot nila sia, 28 “Manunodlo, si Moises nagsulat sining kasugoan para sa amon, ‘Kon ang isa ka tawo mapatay nga wala sila sing bata sang iya asawa, ang utod nga lalaki sang napatay magapangasawa sang nabalo agod nga sila makapamata para sa napatay nga tawo.’ 29 Sadto anay may pito ka mag-ulotod nga lalaki. Ang magulang nagpangasawa, kag napatay nga wala sing anak. 30 Dayon ang ikaduha nagpangasawa sang nabalo, 31 kag amo man ang ikatlo. Amo man ang natabo sa tanan sa ila. Napatay sila nga wala sing ginbiling anak. 32 Sang ulihi ang babayi napatay man. 33 Sila nga pito nakapangasawa sa iya. Karon, sa adlaw sang pagkabanhaw sang mga minatay, kay sin-o bala sia asawa?” 34 Si Jesus nagsabat sa ila, “Ang mga lalaki kag mga babayi sining kalibutan nagaasawahay, 35 pero ang mga lalaki kag mga babayi nga takos nga pagabanhawon kag magakabuhi sa palaabuton nga panahon wala na nagaasawahay. 36 Kay kasubong sila sang mga anghel kag indi na

silang mapatay. Mga anak sila sang Dios, kay ginbanhaw sila gikan sa kamatayon. 37 Si Moises nagapamatuod sing maathag nga ang mga patay pagabanhawon. Sa bahin sang kasulatan nahanungod sang nagadabdab nga kahuykahoy, nagahambal sia nahanungod sa Ginoo subong ‘Dios ni Abraham, Dios ni Isaac, kag Dios ni Jacob.’ 38 Ini nagakahulogan nga ang Dios amo ang Dios sang mga buhi kag indi sang mga patay, kay para sa iya ang tanan buhi.” 39 May mga manunodlo sang Kasugoan nga nagtugda, “Manunodlo, maayo ang imo sabat.” 40 Kag wala na sila magpangahas sa pagpamangkot pa sa iya. 41 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ngaa bala nga nagasiling ang mga tawo nga ang Cristo kaliwat ni David? 42 Kay si David mismo nagsiling sa libro sang mga Salmo: ‘Ang Ginoo nagsiling sa akon Ginoo, Lingkod ka diri sa akon tuo, 43 Tubtob mabutang ko Ang imo mga kaaway Nga tulongtongan sang imo mga tiil.’ 44 Kon amo si David nagtawag sa iya nga ‘Ginoo.’ Karon ano ang pagkahimo nga kaliwat ni David ang Cristo?” 45 Samtang nagapamati ang tanan nga mga tawo kay Jesus, nagsiling sia sa iya mga gintuton-an, 46 “Mag-andam kamo sa mga manunodlo sang Kasugoan, nga luyag maglagawlagaw nga nagabayu sing malaba, kag luyag gid nga abiabihon sing matinahuron sa mga tiyendahan. Sa mga sinagoga kag mga punsyon ginapili nila ang pinasulabi nga mga pulongkoan sa atubangan. 47 Nagapamintaha sila sa mga balo nga babayi paagi sa pagkuha sang ila mga pagkabutang kag ila lang ginatabuntabonan paagi sa malawig nga mga pangamuyo. Mas daku pa ang silot nga ila batunon!”

21:1 Si Jesus nagpanan-awtan-aw sa templo kag nakita niya ang manggaranon nga mga tawo nga nagahulog sang ila mga dulot sa kolektahan sang dulot. 2 Nakita man niya didto ang isa ka imol nga babayi nga balo nga nagahulog sang iya dulot nga duha ka sentimos. 3 Si Jesus nagsiling, “Nagasiling ako sa inyo nga ining babayi nga balo naghatag sing labaw pa sa ila tanan. 4 Kay ang iban naghatag gikan sa sobra sang ila manggad, pero ini nga balo bisan amo na gid lang yadto ang iya kuwarta, ginhatag pa niya.” 5 May mga tawo nga nagmuno kon daw ano katahom sang templo nga napugtakan sang matahom nga mga bato kag nabutangan

sang mga dulot nga nahalad sa Dios. Si Jesus nagsiling sa ila, 6 “Ini tanan nakita ninyo, pero magaabot ang tion nga wala sing mabilin diri nga isa ka bato nga nasampaw sa isa. Ang tanan marumpag.” 7 Nagpamangkot sila, “Manunodlo, san-o bala mahanabo ini? Kag ano bala ang tanda nga madali na lang ini mahanabo?” 8 Si Jesus nagsiling sa ila, “Magbantay kamo agod indi kamo pagpatalangon. Kay madamo nga mga tawo ang magakari sa akon ngalan nga magasiling, ‘Ako amo sia!’ kag, ‘Ang tion nag-abot na!’ Pero indi kamo magpati sa ila. 9 Indi kamo magkahadlok kon makabati kamo nga may mga inaway kag mga ribok. Ini nga mga butang matabo anay, pero ini wala nagakahulogan nga ang katapusan malapit na.” 10 Kag nagsiling pa gid sia, “Ang isa ka pungsod magapakig-away sa isa ka pungsod, ang isa ka ginharian magagubat sang isa ka ginharian. 11 May magaabot nga mabaskog nga mga linog, gutom, kag piste sa nagakalainlain nga mga duog. May makakulogmat nga mga butang kag dalagku nga mga tanda sa langit. 12 Pero sa wala pa ini tanan mahanabo, dakpon nila kamo kag hingabuton. Pagahukman kamo sa mga sinagoga kag pagabilangguon. Pagadalhon kamo sa atubangan sang mga hari kag mga gobernador tungod sa akon ngalan. 13 Ini manginkahigayunan ninyo sa pagpanaksi sang Maayong Balita. 14 Gani magpakalig-on kamo kag indi lang anay magpalibog kon ano ang inyo isabat, 15 kay hatagan ko kamo sang mga pulong kag kaalam agod nga ang inyo mga kaaway indi makasupok ukon makapamatok sang inyo ginasiling. 16 Bisan ang inyo mga ginikanan, mga kautoran, mga himata kag mga abyan magatugyan sa inyo kag ang iban sa inyo ipapatay nila. 17 Ang tanan magadumot sa inyo bangod sa akon. 18 Pero wala sing bisan isa ka bilog nga buhok sa inyo ulo nga madula. 19 Magpakalig-on kamo, kay sa sini nga paagi maluwas ninyo ang inyo kaugalingon.” 20 “Kon makita ninyo ang Jerusalem nga ginalibutan sang mga hangaway, ti, mahibal-an ninyo nga sa indi madugay pagalaglagon ini. 21 Gani ang mga yara sa Judea dapat magpalagyo sa mga bukid, kag ang mga sa sulod sang banwa maggwa, kag ang yara sa kaumhan indi magsulod sa banwa. 22 Kay amo ini ang ‘Mga Adlaw sang Pagsilot,’ sa pagtuman sang tanan nga ginasiling sang mga Kasulatan. 23 Kailo man ang nagabulosong nga mga babayi kag ang mga iloy nga may

mga lapsag sa sadtong mga adlaw. Ang sobra nga kalisdanan magaabot sa sini nga duta, kag ang kaakig sang Dios magaabot sa sini nga mga tawo. 24 Ang iban sa ila pamatyon, ang iban pagabihagon sa iban nga mga kapungsoran, kag ang Jerusalem pagatapakon sang mga pagano tubtob sa adlaw nga matapos ang ila paggahom.” 25 “Sa sadto nga tion may mga tanda nga makita sa adlaw, sa bulan kag sa mga bituon. Ang tanan nga mga pungsod sa duta magakurog sa kahadlok sang dinaguhob sang mga balod sa dagat. 26 Ang mga tawo magakalipong sa kahadlok samtang nagahulat sila sang magaabot sa bug-os nga duta. Kay ang mga gahom sa kahawaan pagapatalangon sa ila kinaandan nga alagyan. 27 Dayon ang Anak sang Tawo magapakita, nga nagakari sa mga panganod, nga may daku nga gahom kag himaya. 28 Kon ini nga mga butang mahanabo, magtindog kamo kag magbayaw sang inyo mga ulo, kay ang inyo kaluwasan malapit na.” 29 Dayon si Jesus nagsugid sa ila sining palaanggiran, “Dumdoma ninyo ang higera kag ang iban nga mga kahoy. 30 Kon magpanglumbay sila, inyo nahibaluan nga ang tingadlaw malapit na. 31 Subong man, kon makita ninyo nga nagakahanabo ini nga mga butang, mahibaluan ninyo nga ang Ginharian sang Dios manug-abot na. 32 “Dumdoma ninyo ini! Ini tanan nga mga butang mahanabo sa wala pa mapatay ang tanan nga mga tawo nga nagakabuhi karon. 33 Ang langit kag ang duta magataliwan, pero ang akon mga pulong indi magtaliwan.” 34 “Magbantay kamo! Indi kamo magpatuyang, magpahuboghubog kag magpalibog sa sining kabuhi, basi yadtong Adlaw mag-abot sa inyo sing hinali. 35 Kay yadto nga Adlaw magaabot subong sang isa ka siod sa tanan nga mga tawo sa bug-os nga duta. 36 Magbantay kag magpangamuyo kamo pirme agod nga may kusog kamo kag indi maano kon ini nga mga butang mahanabo, kag makatindog kamo sa atubangan sang Anak sang Tawo.” 37 Adlaw-adlaw si Jesus nagpanudlo sa templo, kag kon gab-i nagagwa sia kag didto sia nagatener sa bilog nga gab-i sa bukid sang mga Olivo. 38 Aga pa gid ang mga tawo nagakadto sa templo sa pagpamati sa iya.

22:1 Karon nagahilapit na ang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora

nga ginatawag Piesta sang Pascua. 2 Ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagpadihot kon ano ang pagpatay kay Jesus, kay nahadlok sila sa mga tawo. 3 Dayon si Judas nga ginatawag Iscariote nga isa sang dose ka mga apostoles, ginsudlan ni Satanas. 4 Gani, si Judas naglakat kag naghinun-anon sa pangulo nga mga pari kag sa mga opisyaales sang gwardya sa templo kon sa ano nga paagi matugyan niya si Jesus sa ila. 5 Nalipay sila kag nagtanyag sa iya sing kuwarta. 6 Nagsugot si Judas kag nagpangita sia sing kahigayunan nga matugyan niya si Jesus sa ila nga indi makahibalo ang mga tawo. 7 Sang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora, nag-abot ang adlaw nga ang mga cordero nga palascuahan dapat na nga ihawon. 8 Ginsugo ni Jesus si Pedro kag si Juan kag ginsinganan, “Lakat kamo kag ihanda ninyo ang panihapon sang Piesta sang Pascua nga aton pagakan-on.” 9 Nagpamangkot sila, “Sa diin bala ang luyag mo nga maghanda kami sini?” 10 Nagsiling sia, “Tandai ninyo ini! Sa inyo pagsulod sa banwa, may isa ka tawo nga magasugata sa inyo nga nagadala sing isa ka tibod nga tubig. Sunda ninyo sia tubtob sa balay nga sudlan niya, 11 kag magsiling kamo sa tagbalay, ‘Ang Manunodlo nagasiling sa imo, Diin bala ang kuwarta nga pagakaunan ko sang panihapon sang Piesta sang Pascua upod sa akon mga gintuton-an?’ 12 Ipakita niya sa inyo ang isa ka daku kag nasangkapan nga kuwarta sa ibabaw. Didto ninyo ihanda ang tanan.” 13 Naglakat sila kag ila nakita ang tanan suno sa ginsiling ni Jesus sa ila, kag ginhanda nila ang panihapon sang Piesta sang Pascua. 14 Sang pag-abot sang takna, nagpungko si Jesus sa pagkaon upod sa iya mga apostoles. 15 Nagsiling sia sa ila, “Daku gid ang akon handom sa pagkaon sini nga panihapon upod sa inyo sa wala pa ako mag-antos. 16 Kay nagasiling ako sa inyo, indi na ako magkaon sini tubtob nga matuman ini sa Ginharian sang Dios.” 17 Dayon si Jesus nagkuha sang kupa, nagpasalamat sia sa Dios kag nagsiling, “Batuna ninyo ini kag mag-ambit kamo sini. 18 Kay nagasiling ako sa inyo, nga sugod karon indi na ako mag-inom sini nga bino tubtob mag-abot ang Ginharian sang Dios.” 19 Dayon ginkuha niya ang tinapay, nagpasalamat sia sa Dios, iya ginpamihakpihak ini, kag ginhatag sa ila nga nagasiling, “Ini amo ang akon lawas nga ginahatag para sa inyo. Himoa ninyo ini sa handumanan

nakon.” 20 Sa amo man nga bagay sa tapos ang panihapon ginhatag niya sa ila ang kupa. Nagsiling sia, “Ini nga kupa amo ang bag-o nga kasugtanan sang Dios nga ginapalig-on sang akon dugo nga ginaula para sa inyo. 21 “Pero nagsiling ako sa inyo: Ang magatugyan sa akon yari kaupod nakon sa lamisa! 22 Kay ang Anak sang Tawo mapatay suno sa gintalana sang Dios, pero kailo man yadtong tawo nga magatugyan sa iya.” 23 Dayon nagpinamangkutanay sila kon sin-o ayhan sa ila ang magahimo sini. 24 Ang mga gintuton-an nagbinais kon sin-o sa ila ang labing daku. 25 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ang mga hari sining kalibutan nagagahom sa ila mga ginsakpan kag ang mga manugdumala ginatawag nga ‘Manugbulig sang mga Tawo.’ 26 Pero para sa inyo indi amo ini ang nagakabagay, kundi ang labing daku sa inyo dapat manginsubong sang kamanghuran, kag ang pangulo dapat manginsubong sang sulogun. 27 Sin-o bala ang daku, ang nagakaon ukon ang nagasirbe? Ang nagakaon, e. Kag karon, yari ako nga nagasirbe sa inyo. 28 “Gin-unongan ninyo ako sa tanan nga mga pagsulay sa akon, 29 kag subong nga ang akon Amay naghatag sa akon sang gahom sa pagdumala, ako man magahatag sa inyo sing gahom sa pagdumala. 30 Magakaon kag magainom kamo sa lamisa sa akon Ginharian kag magapungko kamo sa mga trono sa paghukom sa dose ka mga tribo sang Israel.” 31 “Simon, Simon, pamati ka! Si Satanas ginpahanugotan sa pag-ayag-ayag sa inyo tanan, subong sang pag-ayag sang mangungoma sang trigo sa pagpain sang tinggas sa upa. 32 Pero nagpangamuyo ako para sa imo, Simon, nga ang imo pagtuo indi mag-untat. Kag sa pagbalik mo sa akon, dapat mo pabakuron ang imo mga kautoran.” 33 Si Pedro nagsabat, “Ginoo, handa ako magpabilanggo kag manginmatay upod sa imo.” 34 Si Jesus nagsabat, “Nagsiling ako sa imo, Pedro, sa wala pa makapamalo ang manok karon nga gab-i, magasiling ka sing makatlo nga wala ka makakilala sa akon.” 35 Dayon nagsiling si Jesus sa ila, “Sang ginpadala ko kamo anay nga wala sing kahita, puyo ukon sandalyas, nakulangan bala kamo sang bisan ano nga butang?” Nagsabat sila, “Wala gid.” 36 Si Jesus nagsiling sa ila, “Pero karon, ang bisan sin-o nga may kahita ukon puyo kinahanglan magdala sini, kag ang wala sing espada magbaligya sang iya kunop kag magbakal sing espada.

37 Kay nagasiling ako sa inyo nga ang kasulatan nga nagasiling, ‘Ginkabig sia nga isa sang mga kriminal,’ dapat matuman sa akon. Kay ang nasulat nahanungod sa akon nagakatuman.” 38 Ang mga gintuton-an nagsiling, “Ginoo, yari may duha ka espada!” Nagsabat sia, “Tuman na ina!” 39 Subong sang masami nga ginahimo niya, si Jesus nagkadto sa bukid sang mga Olivo, kag ang iya mga gintuton-an nag-upod sa iya. 40 Sang pag-abot niya didto nagsiling sia sa ila, “Pangamuyo kamo agod indi kamo madaog sang panulay.” 41 Dayon nagpalayo sia sa ila sa antad nga sarang malambot kon habuyan sing bato, kag nagluhod sia kag nagpangamuyo. 42 Siling niya, “O amay, kon buot mo, ilikaw ining kupa sa akon. Pero indi ang akon kabubot-on, kundi ang imo kabubot-on ang tumanon.” 43 May isa ka anghel gikan sa langit nga nagpakita sa iya kag nagpabakod sa iya. 44 Sa daku nga kalisod nagpangamuyo sia sing hugot pa gid. Ang iya mga balhas daw dalagku nga tinulo sang dugo nga nagatupa sa duta. 45 Sa tapos si Jesus makapangamuyo nagbalik sia sa mga gintuton-an kag nakita niya nga nagakatulog sila tungod kay linapyo sila sang tama gid nga pagpangasubo. 46 Nagsiling sia sa ila, “Ngaa nagakatulog kamo? Bangon kamo kag magpangamuyo agod indi kamo madaog sang panulay.” 47 Sang nagahambal pa sia nag-abot ang mga tawo nga ginaunahan ni Judas, ang isa sang dose ka mga apostoles. Ginpalapitan niya si Jesus kag ginhalukan. 48 Pero si Jesus nagsiling, “Judas, ginaluiban mo bala ang Anak sang Tawo paagi sa isa ka halok?” 49 Sang masat-uman sang mga gintuton-an nga upod ni Jesus kon ano ang mahanabo nagsiling sila, “Panglabuon bala namon sila, Ginoo?” 50 Kag ginlabo sang isa sa ila ang sulogun sang Pinakamataas nga Pari kag nautas ang iya tuo nga dulonggan. 51 Pero si Jesus nagsiling, “Husto na ina!” Gintandog niya ang dulonggan sang tawo kag gin-ayo sia. 52 Dayon si Jesus nagsiling sa pangulo nga mga pari kag sa mga opisyaales sang mga gwardya sa templo kag sa mga katigulangan sang mga Judio nga nagkadto didto sa pagdakop sa iya, “Ano ako buyong nga nagkari kamo nga may mga espada kag mga inuglampos? 53 Adlaw-adlaw yara ako kaupod ninyo sa templo kag wala ninyo ako pagdakpa. Ugaling ini nga takna inyo kag iya sang nagagahom sang kadudolman.” 54 Gindakop nila si Jesus kag gindala sa balay sang

Pinakamataas nga Pari. Si Pedro nagsunod, pero malayo ang antad niya. 55 May dabok sa tunga sang hardin sang palasyo kag si Pedro nag-impon sa mga nagapulungko palibot sa dabok. 56 Sang pagkakita sang isa sang mga sulogun nga babayi sa iya nga nagapungko didto malapit sa kalayo, ginhimutaran niya sia kag nagsiling, “Ini man nga tawo kaupod niya.” 57 Pero si Pedro nagpanghiwala nga nagasiling, “Inday, wala gani ako makakilala sa iya.” 58 Sa wala madugay natalupangdan sia sang isa ka tawo, kag nagsiling, “Ikaw man isa sa ila.” Pero si Pedro nagsabat, “Tyoy, indi ako upod niya.” 59 Kag sang makaligad ang mga isa ka oras, may isa pa ka tawo nga nag-insister sa pagsiling, “Wala gid sing duhadoha nga ining tawo kaupod niya kay sia taga-Galilea man.” 60 Pero si Pedro nagsabat, “Tyoy, wala ako makahibalo sang imo ginapanghambal.” Kag sa gilayon, sang nagahambal pa sia, nagpamalo ang manok. 61 Ang Ginoo nagliso kag gintulok niya si Pedro, kag nadumdoman ni Pedro ang mga pulong sang Ginoo nga ginsiling sa iya, “Sa wala pa magpamalo ang manok karon nga adlaw, magasiling ka sing makatlo nga wala mo ako makilala.” 62 Si Pedro naggwa kag naghilibion. 63 Ang mga tawo nga nagabantay kay Jesus nagyaguta kag nagbunal sa iya. 64 Gintabunan nila ang iya mga mata kag ginpamangkot sia, “Pakta, sin-o ang nagsumbag sa imo?” 65 Kag madamo pa nga mga pagpasipala ang ginhambal nila kay Jesus. 66 Sang pagkaaga, ang mga katigulangan sang mga Judio, ang pangulo nga mga pari, kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagtipon sing tingob, kag gindala nila si Jesus sa Konsilyo. 67 Nagsiling sila, “Sugiri kami kon ikaw bala ang Cristo?” Nagsabat sia, “Kon sugiran ko kamo, indi kamo magpati sa akon, 68 kag kon pamangkuton ko kamo, indi man kamo magsabat. 69 Sugod karon ang Anak sang Tawo magapungko sa tuo sang Dios nga Makagagahom.” 70 Nagsiling sila tanan, “Kon amo, ikaw ang Anak sang Dios?” Nagsabat sia sa ila, “Ginasiling ninyo nga amo ako.” 71 Kag nagsiling sila, “Wala na kita sing kinahanglan sang mga saksi! Nakabati gid kita sang iya kaugalingon nga mga pulong.”

23:1 Ang bug-os nga katapo sang Konsilyo nagtindog kag gindala nila si Jesus sa kay Pilato. 2 Didto ginsumbong nila sia nga nagasiling,

“Nadakpan namon ini nga tawo nga nagasudyot sang amon mga kasimanwa nga indi sila magbayad sang buhis sa Emperador kag nagapabula nga sia amo ang Cristo nga isa ka hari.” 3 Si Pilato namangkot, “Ikaw bala ang hari sang mga Judio?” Si Jesus nagsabat, “Ginasiling mo.” 4 Dayon si Pilato nagsiling sa pangulo nga mga pari kag sa mga tawo, “Wala ako sing may nakita nga kasal-anan sa sini nga tawo.” 5 Pero nag-insister gid sila nga nagasiling, “Sia gid ang nagasugod sang kinagamo sa mga tawo tungod sang iya pagpanudlo sa bug-os nga Judea! Nagsugod sia sa Galilea, kag karon diri na man sia.” 6 Sang pagkabati ni Pilato sini namangkot sia, “Taga-Galilea bala ini nga tawo?” 7 Sang pagkahibalo niya nga si Jesus nagikan sa duog nga sakop sang ginadumalahan ni Herodes, ginpadala niya sia kay Herodes nga didto man sa Jerusalem sa sadto nga tion. 8 Nalipay gid si Herodes sang pagkakita niya kay Jesus, kay nakabati sia nahanungod sa iya kag dugay na ang handom niya sa pagpakigkita kay Jesus kay luyag niya magtan-aw kay Jesus nga nagahimo sing milagro. 9 Gani madamo ang mga pamangkot ni Herodes kay Jesus, pero si Jesus wala gid magsabat. 10 Ang pangulo nga mga pari kag ang mga manunodlo sang Kasugoan nagtindog kag nagsumbong kay Jesus sang grabe nga mga panumbongon. 11 Si Herodes kag ang iya mga soldado nagtamay kag nagyaguta sa iya. Ginpasuksokan nila sia sing malahalon nga bayu kag ginpabalik kay Pilato. 12 Sa sadto gid nga adlaw si Pilato kag si Herodes nag-amiguhay, kay sadto anay magkaaway sila. 13 Gintipon ni Pilato ang pangulo nga mga pari, ang mga manugdumala kag ang mga tawo, 14 kag nagsiling sia sa ila, “Gindala ninyo ini nga tawo sa akon kag nagsiling kamo nga nagasudyot sia sang mga tawo. Karon, gin-usisa ko sia sa atubangan ninyo kag wala ako sing may nakita nga sala nga subong sang inyo ginasumbong batok sa iya. 15 Si Herodes wala man sing may nakita nga sala sa iya, kay ginpabalik niya sia sa aton. Wala sing nahimo ini nga tawo nga takos sang kamatayon. 16 Gani, ipahanot ko sia, kag buy-an.” 17 Sa tagsa ka Piesta sang Pascua si Pilato dapat maghilway sing isa ka binilanggo. 18 Ang tanan nga mga tawo nagsinggit, “Patya sia kag buy-i sa amon si Barrabas.” 19 (Si Barrabas nabilanggo tungod sang iya pagsugod sing isa ka ribok nga

natabo sa siyudad, kag sang iya pagpamatay.) 20 Si Pilato luyag kuntani maghilway kay Jesus, gani naghambal sia liwat sa mga tawo. 21 Pero nagsinggit sila, “Ilansang sia sa krus! Ilansang sia sa krus!” 22 Si Pilato nagsiling sa ila sa ikatlo ka bes, “Pero ano nga sala ang iya nahimo? Wala ako sing may nakita nga sala sa iya nga takos sang kamatayon. Ipahanot ko sia kag buy-an.” 23 Pero nagsinggit sila sing tudo pa gid, “Ilansang sia sa krus!” Kag sang ulihi natuman ang ila pagsinggit. 24 Gani ginpamatbatan ni Pilato si Jesus suno sa ginpangayo nila. 25 Ginhilway niya si Barrabas nga ila ginpangayo, sia nga nabilanggo tungod sa pagribok kag pagpamatay, kag gintugyan niya si Jesus sa ila agod nga mahimo nila ang ila luyag. 26 Sang ginadala nila si Jesus pa gwa, nasugata nila ang isa ka tawo nga ginhingalanan kay Simon nga taga-Cirene nga nagapa-siyudad. Ginpapas-an nila sia sang krus ni Jesus kag ginpasunod sa iya. 27 Madamo nga mga tawo ang nagsunod sa kay Jesus. Upod sa mga tawo may mga babayi nga nagahinibi kag nagapanalambiton tungod sa iya. 28 Ginbalikid sila ni Jesus kag ginsinggan, “Mga babayi nga taga-Jerusalem, indi kamo maghibi tungod sa akon, kundi tungod sa inyo kaugalingon kag sa inyo mga kabataan. 29 Kay ang mga adlaw magaabot nga ang mga tawo magasiling, ‘Bulahan ang mga babayi nga baw-as, ang wala makapamata, kag wala makapasuso!’ 30 Amo ina ang tion nga ang mga tawo magasiling sa mga bukid, ‘Tumbahi kami!’ kag sa mga bakulod, ‘Tabuni kami!’ 31 Kay kon ini nga mga butang ginahimo samtang lab-as pa ang mga kahoy, ano pa gid ayhan ang mahanabo kon laya na ini?” 32 Gindala man nila ang duha pa ka tawo nga kriminal, nga pagapatyon upod kay Jesus. 33 Sang pag-abot nila sa duog nga ginatawag “Ang Bagol,” ginlansang nila didto si Jesus sa krus, kag subong man ang duha ka kriminal, ang isa sa iya tuo kag ang isa sa iya wala. 34 Si Jesus nagsiling, “Amay, patawara sila, kay wala sila makahibalo sang ila ginahimo.” Ginpartida nila ang iya mga bayu paagi sa pagabut-gabot. 35 Ang mga tawo nagtindog didto nga nagatan-aw samtang ang mga pangulo sang mga Judio nagyaguta sa iya. Nagsiling sila, “Ginluwas niya ang iban, abi ipaluwas sa iya ang iya kaugalingon, kon sia amo ang Cristo, ang pinili sang Dios.” 36 Ang mga soldado nagyaguta man sa iya. Nagpalapit sila sa

iya kag gintungholan nila sia sang maaslom nga bino 37 kag nagsiling, “Luwasa ang imo kaugalingon, kon ikaw ang hari sang mga Judio!” 38 Sa ulohan niya nasulat ini nga mga pulong, “Ini amo ang Hari sang mga Judio.” 39 Ang isa sang mga kriminal nga nalansang sa krus didto nagpasipala sa iya, “Indi bala ikaw ang Cristo? Luwasa ang imo kaugalingon kag luwasa man kami!” 40 Pero ang iya upod nga kriminal nagsabdong sa iya nga nagasiling, “Wala ka bala mahadlok sa Dios? Pareho man lang kita nga ginasilutan. 41 Ang aton silot bagay gid man sa aton tungod sang aton mga ginhimo, pero sia iya wala sing nahimo nga malain.” 42 Kag nagsiling sia kay Jesus, “Jesus, dumdoma ako kon magkari ka subong nga hari.” 43 Si Jesus nagsiling sa iya, “Nagasiling ako sa imo, karon gid nga adlaw manginkaupod ka nakon sa Paraiso.” 44 Sang mga alas dose ang takna nagdulom ang bug-os nga duta kag nagpadayon ini tubtob sa alas tres sang hapon. 45 Ang kurtina sang templo nagisi sa tunga halin sa ibabaw paidalom. 46 Dayon si Jesus nagsinggit sa mabaskog nga tingog, “Amay, sa imo mga kamot ginatugyan ko ang akon espiritu.” Sang makasiling sia sini napatay sia. 47 Ang kapitan nakakita sang nahanabo, kag nagdayaw sia sa Dios nga nagasiling, “Matuod gid nga ini nga tawo matarong.” 48 Ang mga tawo nga nagtipon sa pagtan-aw sang nagakahanabo, nagpauli nga nagapamukpok sang ila mga dughan. 49 Ang tanan nga nakakilala kay Jesus, kaupod sang mga babayi nga nagsunod sa iya halin sa Galilea, nagtindog sa unhan nga nagatan-aw sini nga mga butang. 50 -51 May isa ka tawo nga ginahingalanan kay Jose nga taga-Arimatea. Ang Arimatea isa ka banwa sang mga Judio. Maayo kag talahuron sia nga tawo, kag nagapaabot sia sang Ginharian sang Dios. Bisan matuod nga katapo sia sang Konsilyo, wala sia magsugot sang ila plano kag buhat. 52 Nagkadto sia kay Pilato kag iya ginpangayo ang bangkay ni Jesus. 53 Dayon gintaltal niya sa krus ang bangkay ni Jesus, ginputos ini sang tela nga lino, kag ginbutang ini sa lulobngan nga ginguhab sa bato. Ini nga lulobngan wala pa gid malubngi. 54 Adlaw yadto sang Pag-aman kag ang Adlaw nga Inugpahuway manugsogod na. 55 Ang mga babayi nga nagsunod kay Jesus gikan sa Galilea nag-upod kay Jose kag nakita nila ang lulobngan kag kon paano ang pagbutang sang bangkay ni

Jesus sa amo nga lulobngan. 56 Dayon nagpauli sila kag naghanda sing mga pahamot kag inughaplas para sa bangkay ni Jesus. Sa Adlaw nga Inugpahuway nagpahuway sila suno sa ginasugo sang Kasugoan.

24:1 Aga pa gid sang nahauna nga adlaw sang simana, ang mga kababayin-an nagkadto sa lulobngan nga may dala nga mga pahamot nga ila ginhandala. 2 Nakita nila nga napaligid na ang bato nga gintakop sa lulobngan. 3 Gani nagsulod sila, pero wala nila makita ang bangkay ni Ginoong Jesus. 4 Sang nagapalibog sila nahanungod sini, sa hinali may nagtindog sa tupad nila nga duha ka tawo nga may bayu nga masilaw. 5 Ang mga babayi hinadlukan gid, gani nagdungok sila, samtang ang duha ka tawo nagsiling sa ila, “Ngaa ginapangita ninyo ang buhi sa tunga sang mga minatay? 6 Wala sia diri! Nabanhaw sia! Dumdoma ninyo ang ginsiling niya sa inyo sang didto pa sia sa Galilea, 7 ‘Ang Anak sang Tawo dapat itugyan sa mga makasasala, ilansang nila sia sa krus, pero mabanhaw sia sa ikatlo nga adlaw.’ ” 8 Dayon nadumdoman sang mga babayi ang mga pulong ni Jesus. 9 Nagpauli sila halin sa lulobngan kag nagsugid sining mga butang sa onse ka mga apostoles kag sa iban. 10 Ang mga babayi amo sanday Maria Magdalena, Juana, kag Maria nga iloy ni Santiago. Sila kag ang iban pa nga mga babayi nagsugid sining mga butang sa mga apostoles. 11 Ang mga apostoles naghunahona nga ang ginpanugid sang mga babayi daw binuang, kag wala sila magpati sa ila. 12 Pero si Pedro nagtindog kag nagdalagan pa lulobngan. Nagsid-ing sia kag iya nakita ang mga panapton kag wala na sing iban. Dayon nagpauli sia nga natingala gid sang nahanabo. 13 Sa sadto gid nga adlaw ang duha sa ila nagapakadto sa baryo nga ginatawag Emaus, mga onse ka kilometro halin sa Jerusalem, 14 kag nagasugilanon sila nahanungod sang mga butang nga nagkahanabo. 15 Sang nagahambalanay sila kag nagapamangkutanay, si Jesus nagpalapit kag naglakat upod sa ila. 16 Nakita nila sia, pero wala nila sia makilal-i. 17 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ano ang ginahambalan ninyo samtang nagalakat kamo?” Kag nagdulog sila nga nagapangasubo. 18 Ang isa sa ila nga ginahingalanan kay Cleofas nagsiling sa iya, “Ikaw

lang ang nagapuyo sa Jerusalem nga wala gid makahibalo sang nagkatabo didto sa sining mga inadlaw.” 19 Nagpamangkot sia, “Ano nga mga hitabo?” Nagsabat sila, “Ang mga nahanabo kay Jesus nga taga-Nazaret. Ini nga tawo propeta nga gamhanan sa pulong kag sa buhat sa atubangan sang Dios kag sang mga tawo. 20 Ang amon pangulo nga mga pari kag mga manugdumala nagtugyan sa iya nga pagapatyon, kag ginlansang nila sia sa krus. 21 Kag naglaom kami nga sia amo ang magatubos sang Israel. Wala labot sini tanan, karon ikatlo na nga adlaw halin sang matabo ini. 22 May kaupdanan kami nga mga babayi nga nagpatingala sa amon. Nagkadto sila sa lulobngan sing aga pa, 23 pero wala nila makita ang bangkay ni Jesus. Gani, nagbalik sila nga nagasiling nga nakakita sila sing palanan-awon sang mga anghel nga nagasiling sa ila nga buhi sia. 24 May mga kaupdanan kami nga nagkadto sa lulobngan kag nakita nila ang ginsugid sang mga babayi, pero wala nila makita sia.” 25 Dayon si Jesus nagsiling sa ila, “Daw ano ka buangboang sa inyo, kag daw ano kahinay sa inyo sa pagpati sang tanan nga ginhambal sang mga propeta! 26 Indi bala kinahanglan nga ang Cristo mag-antos sining mga butang kag ugaling pagahimayaon sia?” 27 Kag ginsaysay ni Jesus sa ila ang tanan nga ginhambal sang mga Kasulatan nahanungod sa iya, sugod sa mga libro ni Moises kag sa mga sinulat sang tanan nga mga propeta. 28 Sang nagahinampot sila sa baryo nga ila ginapakadtuan, nagpakita si Jesus nga daw mapadayon kuntani sia sa paglakat, 29 pero ginhawiran nila sia nga nagasiling, “Upod ka na lang diri sa amon, kay hapon na ini kag dugaydogay gab-i na.” Gani nagpabilin sia upod sa ila. 30 Nagpungko sia upod sa ila sa pagkaon, nagkuha sang tinapay, kag nagpasalamat. Dayon ginpamihakpihak niya ang tinapay kag ginhatag ini sa ila. 31 Karon nakamarasmas sila kag nakilala nila sia, pero sa hinali lang nadula sia. 32 Nagsinilingay sila, “Indi bala nga nagdabdab subong sang kalayo ang aton balatyagon sang maghambal sia sa aton sa dalanon kag nagsaysay sang mga Kasulatan sa aton?” 33 Sa gilayon nagtindog sila kag nagbalik sa Jerusalem sa diin nakita nila ang onse ka mga apostoles nga nagatipon upod sa iban nga mga gintuton-an 34 kag nagasiling, “Matuod gid nga ang Ginoo nabanhaw! Nagpakita sia kay Simon!” 35 Dayon ang duha

nagsaysay sa ila sang nahanabo sa dalanon, kag kon paano nga nakilala nila ang Ginoo sang pagpamihakpihak niya sang tinapay. 36 Sang nagapanugid sila sini sa ila, sa hinali nagpakita si Jesus sa tunga nila nga nagatindog kag nagsiling sa ila, “Ang paghidait sa inyo.” 37 Hinadlukan kag kinulbaan gid sila, kay naghunahona sila nga nakakita sila sang kalag. 38 Pero nagsiling sia sa ila, “Ngaa bala natublag kamo? Ngaa nagapangduhadoha kamo? 39 Tan-awa ninyo ang akon mga kamot kag mga tiil, kay ako gid ini. Hikapa ninyo ako kag mahibal-an ninyo, kay ang kalag wala sing unod kag tul-an subong sang ginatan-aw ninyo nga ako may unod kag tul-an.” 40 Sang pagsiling niya sini ginpakita niya ang iya mga kamot kag mga tiil. 41 Daku gid ang ila kalipay kag katingala nga daw indi sila makapati. Dayon si Jesus nagpamangkot sa ila, “May pagkaon bala kamo diri?” 42 Ginhatagan nila sia sing sinugba nga isda, 43 nga iya ginbaton kag ginkaon sa atubangan nila. 44 Dayon nagsiling sia sa ila, “Amo ini nga mga butang ang ginsiling ko sa inyo sang kaupod pa ako ninyo: ang tanan nga nasulat nahanungod sa akon sa Kasugoan ni Moises, sa mga sinulat sang mga propeta, kag sa mga Salmo dapat nga matuman.” 45 Dayon gibuksan niya ang ila mga hunahona sa paghangop sang mga Kasulatan. 46 Nagsiling sia sa ila, “Amo ini ang nasulat: ang Cristo dapat mag-antos kag pagabanhawon sa ikatlo nga adlaw, 47 kag sa iya ngalan ang mensahi nahanungod sang paghinulsol kag kapatawaran sang sala dapat iwali sa tanan nga kapungsoran, sugod sa Jerusalem. 48 Kamo ang mga saksi sini nga mga butang. 49 Kag ako akon magapadala sa inyo sang ginsaad sang akon Amay. Pero maghulat kamo anay sa Jerusalem tubtob nga ang gahom gikan sa ibabaw mag-abot sa inyo.” 50 Dayon gindala niya sila sa gwa sang siyudad tubtob sa Betania sa diin ginbayaw niya ang iya mga kamot kag ginbendisyunan sila. 51 Samtang nagabendisyon sia sa ila, nagbulag sia sa ila kag gindala sia pa langit. 52 Nagsimba sila sa iya kag nagbalik sila sa Jerusalem nga puno sang daku nga kalipay, 53 kag didto sila pirme sa templo nga nagapasalamat sa Dios.

1:1 Sa wala pa matuga ang kalibutan, yara na ang Pulong. Ang Pulong kaupod sa Dios, kag ang Pulong Dios. 2 Halin gid sa ginsugoran ang

Pulong kaupod sa Dios. 3 Paagi sa Pulong gintuga sang Dios ang tanan, kag wala sing may natuga kon indi paagi sa iya. 4 Ang Pulong amo ang ginhalinan sang kabuhi, kag ini nga kabuhi nagdala sing kapawa sa mga tawo. 5 Ang kapawa nagasiga sa kadudolman, kag ang kadudolman wala makadaog sang kapawa. 6 Ang Dios nagpadala sang iya manugbalita, ang tawo nga ginahingalanan kay Juan, 7 nga nagkari sa pagsugid sa mga tawo nahanungod sang kapawa. Ginsugiran niya sila agod ang tanan magpamati sang mensahi, kag magtuo. 8 Sia mismo indi amo ang kapawa, kundi nagkari sia sa pagsugid nahanungod sang kapawa. 9 Ang Pulong amo ang matuod nga kapawa nga nagakari sa kalibutan kag nagaiwag sa tanan nga mga tawo. 10 Ang Pulong yara na nga daan sa kalibutan. Ang kalibutan gintuga sang Dios paagi sa iya, pero ang kalibutan wala magkilala sa iya. 11 Nagkari sia sa iya kaugalingon nga banwa, pero ang iya mga kasimanwa wala magbaton sa iya. 12 Pero may yara gid man nga nagbaton kag nagtuo sa iya. Gani ini sila ginhatagan sing kinamatarong nga mangin-anak sang Dios. 13 Nangin-anak sila sang Dios indi sa tawuhanon nga paagi sa bagay nga natawo sila nga may tawuhanon nga amay, kundi ang Dios mismo amo ang ila Amay. 14 Ang Pulong nangintawo kag nagpuyo sa tunga naton. Nakita naton ang iya himaya nga puno sang grasya kag kamatuoran; ini amo ang himaya nga nabaton niya subong bugtong nga Anak sang Amay. 15 Nagpanaksi si Juan nahanungod sa iya, kag nagsinggit, “Amo ini sia ang akon ginsiling sa inyo nga magakari nga ulihi lang sa akon, pero labaw pa sia sa akon, kay sa wala pa ako matawo, yara na sia!” 16 Gikan sa kabuganaan sang iya manggad ginhatagan niya kita tanan sang nagadinasundason nga mga bugay. 17 Ang Kasugoan ginhatag sang Dios paagi kay Moises, pero ang grasya kag kamatuoran nag-abot sa aton paagi kay Jesu-Cristo. 18 Wala sing bisan sin-o nga nakakita sa Dios, kundi ang bugtong nga Anak nga Dios, nga yara sa luyo sang Amay, amo gid lamang ang nakakita sa Dios. Sia amo ang nagpahayag sa iya. 19 Ang mga pangulo sang mga Judio sa Jerusalem nagpadala sing mga pari kag mga Levita sa pagpamangkot kay Juan kon sin-o sia. 20 Si Juan nagsabat kag nagpahayag nga wala sing lipudlipod, “Indi ako ang Cristo.” 21 Ginpamangkot nila sia, “Kon amo, sin-o ka?”

Ikaw bala si Elias?” Nagsabat si Juan, “Indi ako si Elias.” Nagpamangkot sila, “Ikaw bala ang Propeta?” Nagsabat si Juan, “Indi.” 22 Nagsiling sila, “Sugiri kami kon sin-o ka agod may isabat kami sa mga nagpadala sa amon. Ano ang masiling mo nahanungod sa imo kaugalingon?” 23 Si Juan nagsabat: “Ako amo ‘ang tingog sang isa Nga nagasinggit sa desierto: Maghimo kamo sing tadlong nga dalan Nga pagaagyan sang Ginoo!’ ”

(Amo ini ang ginsiling ni Isaias nga propeta.) 24 Ini nga mga sinugo ginpadala sang mga Fariseo. 25 Ginpamangkot nila si Juan, “Kon indi ikaw ang Cristo, ukon si Elias ukon ang Propeta, ngaa bala nga nagapangbautiso ka?” 26 Nagsabat si Juan, “Ako nagapangbautiso sa tubig, pero sa tunga ninyo may isa nga wala ninyo makilala. 27 Ulihi lang sia sa akon, pero indi ako takos sa paghubad sang higot sang iya sandalyas.” 28 Ini tanan nahanabo sa Betania, sa tabok sang suba sang Jordan sa diin nagapangbautiso si Juan. 29 Sang madason nga adlaw, nakita ni Juan si Jesus nga nagapakadto sa iya kag nagsiling sia, “Yari ang Cordero sang Dios nga nagakuha sang sala sang kalibutan! 30 Amo ini sia ang akon ginsiling nga magakari nga ulihi lang sa akon, pero labaw pa sia sa akon, kay sa wala pa ako matawo, yara na sia. 31 Wala ako makahibalo kon sin-o gid sia, pero nagkari ako nga nagabautiso sa tubig agod nga mapakilala ko sia sa Israel.” 32 Ini amo ang panaksihon nga ginhatag ni Juan, “Nakita ko ang Espiritu nga nagkunsad gikan sa langit subong sang isa ka pating, kag nagpabilin sa ibabaw niya. 33 Wala pa ako makakilala sa iya, pero ang Dios nga nagpadala sa akon sa pagbautiso sa tubig, nagsiling sa akon, ‘Makita mo ang Espiritu nga magakunsad kag magapabilin sa isa ka tawo. Ina nga tawo amo ang magabautiso sa Espiritu Santo.’ ” 34 Kag nagsiling pa gid si Juan, “Nakita ko ini kag nagasingling ako sa inyo, nga sia amo ang Anak sang Dios.” 35 Sang madason nga adlaw, yadto didto liwat si Juan kag ang duha sang iya mga gintuton-an, 36 sang makita niya si Jesus nga nagalabay. Nagsiling sia, “Yari ang Cordero sang Dios!” 37 Ang duha niya ka gintuton-an nakabati sang pagsiling niya sini, kag nagsunod sila kay Jesus. 38 Nagbalikid si Jesus, nakita niya sila nga nagsunod sa iya, kag nagpamangkot sia sa ila, “Ano

bala ang ginapangita ninyo?” Nagsabat sila, “Sa diin bala ikaw nagapuyo, Rabbi?” (Ini nga tinaga nagakahulogan “Manunodlo.”) 39 Nagsabat sia, “Kari kag tan-awa ninyo.” Gani naglakat sila upod sa iya kag nakita nila kon diin sia nagapuyo, kag nagpabilin sila upod sa iya sadtong adlaw. (Mga alas kuwatro na sadto ang hapon.) 40 Ang isa sang duha nga nakabati kay Juan kag nagsunod kay Jesus amo si Andres nga utod ni Simon Pedro. 41 Sa gilayon ginpangita niya ang iya utod nga si Simon kag ginsugiran niya sia, “Nakita namon ang Mesias.” (Ini nga tinaga nagakahulogan “Cristo.”) 42 Dayon gindala niya si Simon sa kay Jesus. Si Jesus nagtulok sa iya kag nagsiling, “Ikaw si Simon, anak ni Juan. Pagahingalanan ikaw Cefas.” (Pareho man ini sang ngalan nga Pedro nga kon sayuron “Bato.”) 43 Sang madason nga adlaw, ginpakamaayo ni Jesus nga magkadto sa Galilea. Nakita niya si Felipe kag ginsinggan, “Upod ka sa akon!” 44 (Si Felipe taga-Betsaida, nga amo man ang banwa sa diin si Andres kag si Pedro nagapuyo.) 45 Gani, ginpangita ni Felipe si Natanael, kag ginsugiran sia, “Nakita namon ang tawo nga nahanungod sa iya si Moises nagsulat sa libro sang Kasugoan, kag ang mga propeta nagsulat man nahanungod sa iya. Sia amo si Jesus nga anak ni Jose nga taga-Nazaret.” 46 Si Natanael nagpamangkot, “May maayo bala nga butang nga makagikan sa Nazaret?” Si Felipe nagsabat, “Kari ka kag tan-awa.” 47 Sang makita ni Jesus si Natanael nga nagapakadto sa iya nagsiling sia nahanungod kay Natanael, “Yari ang isa ka matuodtuod nga Israelinhon; waay sing limbong sa iya!” 48 Si Natanael nagpamangkot sa iya, “Paano mo ako nakilala?” Si Jesus nagsabat, “Nakita ko na ikaw didto sa idalom sang kahoy nga higera, sa wala pa ikaw gintawag ni Felipe.” 49 Nagsabat si Natanael, “Manunodlo, ikaw amo ang Anak sang Dios! Ikaw amo ang Hari sang Israel!” 50 Nagsiling si Jesus, “Nagatuo bala ikaw tungod kay nagsiling ako sa imo nga nakita ko ikaw sang didto ikaw sa idalom sang kahoy nga higera? Dalagku pa gid sini nga mga butang ang imo makita!” 51 Kag si Jesus nagsiling sa ila, “Matuod gid, makita ninyo ang langit nga nabuksan kag ang mga anghel sang Dios nga nagasakapanaog sa ibabaw sang Anak sang Tawo!”

2:1 Sang makaligad ang duha ka adlaw, may ginhiwat nga kasal sa banwa sang Cana, sa Galilea. Ang iloy ni Jesus yadto didto, 2 kag si Jesus kag ang iya mga gintuton-an gin-agda man sa kasal. 3 Sang naurot na inom ang tanan nga bino, ang iloy ni Jesus nagsiling sa iya, “Naurotan sila sing bino.” 4 Si Jesus nagsabat, “Ginang, indi na kinahanglan nga singganan mo pa ako kon ano ang akon himuon. Ang akon tion wala pa mag-abot.” 5 Dayon, ang iloy ni Jesus nagsiling sa mga suloguon, “Himoa ninyo ang bisan ano nga isiling niya sa inyo.” 6 Ang mga Judio may pagsulondan nahanungod sa pagpanghinaw, kag sa sini nga tinutoyo may anom didto ka mga tadyaw, ang taga sa tadyaw sarang masudlan sang apat ukon lima ka lata nga tubig. 7 Si Jesus nagsiling sa mga suloguon, “Pun-a ninyo sing tubig ang mga tadyaw.” Ginpuno nila sing tubig ang mga tadyaw tubtob sa bibig, 8 kag dayon ginsinganan niya sila, “Karon, sandok kamo sa sinang tubig kag dalha sa manugdumala sang punsyon.” Gindala nila ini sa manugdumala, 9 kag iya gindimdiman ang tubig nga nahimo nga bino. Wala sia makahibalo kon diin ini nga bino maghalin (pero nakahibalo iya ang mga suloguon nga nagsandok sang tubig). Gani gintawag niya ang nobyo 10 kag ginsinganan, “Ang tanan nga mga tawo nagasirbe sang labing maayo nga bino una sa tanan kag kon tama na ang nainom sang mga dinapit, ginahatag nila ang ordinaryo nga bino. Pero ikaw iya nagasirbe sang labing maayo nga bino tubtob karon!” 11 Ini amo ang nahauna sang gamhanan nga mga buhat nga ginhimo ni Jesus sa Cana sang Galilea. Didto ginpahayag niya ang iya himaya, kag ang iya mga gintuton-an nagtuo sa iya. 12 Sa tapos sini si Jesus kag ang iya iloy, ang iya utod nga mga lalaki, kag mga gintuton-an nagpa-Capernaum, kag nagtener sila didto sing pila ka adlaw. 13 Nagahilapit na ang Piesta sang Pascua sang mga Judio, gani si Jesus nagpa-Jerusalem. 14 May nakita sia nga mga tawo didto sa templo nga nagabaligya sang mga baka, mga karnero, kag mga pating, kag ang mga manugbaylo man sang kuwarta nga yara sa ila mga lamisa. 15 Naghimo si Jesus sang inughanot nga lubid kag iya ginpanabog ang tanan nga mga sapat pa gwa sa templo, ang mga karnero kag mga baka. Ginpamaliskad niya ang mga lamisa sang mga manugbaylo sang kuwarta, kag ginwas-ag niya ang ila mga kuwarta; 16 kag

ginmanduan niya ang mga manugbaligya sang pating, “Kuhaa ninyo ina diri! Indi ninyo paghimoa nga balaligyaan ang balay sang akon Amay!” 17 Nadumdoman sang iya mga gintuton-an nga ang kasulatan nagasiling, “Ang akon kabalaka sa imo balay, O Dios, nagadabdab sa sulod nakon subong sang kalayo.” 18 Ang mga pangulo sang mga Judio nagpamangkot sa iya, “Ano bala nga milagro ang imo mahimo sa pagpakita sa amon nga may katarungan ka sa paghimo sini?” 19 Si Jesus nagsabat, “Gub-a ninyo ining templo sang Dios kag sa sulod sang tatlo ka adlaw patindugon ko ini liwat.” 20 Namangkot sila sa iya, “Ini nga templo ginpatindog sa sulod sang 21 Pero ang templo nga ginsiling ni Jesus amo ang iya lawas. 22 Gani sang nabanhaw sia, nadumdoman sang iya mga gintuton-an nga ginhambal niya ini, kag nagtuo sila sa kasulatan kag sa mga pulong nga ginhambal ni Jesus. 23 Sang didto si Jesus sa Jerusalem sa Piesta sang Pascua, madamo ang mga nagtuo sa iya sang makita nila ang gamhanan nga mga buhat nga ginhimo niya. 24 Pero si Jesus wala magsalig sang iya kaugalingon sa ila, tungod kay nakilala gid niya sing maayo ang tanan nga mga tawo. 25 Wala na sing kinahanglan nga sugiran sia nahanungod sang mga tawo, kay nahibaluan gid niya kon ano ang yara sa ila mga tagipusoon. 46 ka tuig, kag patindugon mo bala ini sa sulod sang tatlo lamang ka adlaw?”

3:1 May isa ka tawo nga ginhingalanan kay Nicodemo, isa ka pangulo sang mga Judio, nga katapo sang partido sang mga Fariseo. 2 Isa sadto ka gab-i, nagkadto sia kay Jesus kag nagsiling sa iya, “Rabbi, nahibaluan namon nga ikaw isa ka manunodlo nga ginpadala sang Dios. Wala sing makahimo sang gamhanan nga mga buhat nga imo ginahimo kon ang Dios wala nagaupod sa iya.” 3 Si Jesus nagsabat, “Nagasiling ako sa imo sang matuod: wala sing isa nga makakita sang Ginharian sang Dios kon indi sia matawo liwat.” 4 Si Nicodemo nagpamangkot, “Paano bala ang pagkatawo liwat sang tawo kon daku na sia? Makasulod pa bala sia sa tiyan sang iya iloy kag magpakatawo liwat?” 5 Si Jesus nagsabat, “Nagasiling ako sa imo sang matuod: wala sing isa nga makasulod sa Ginharian sang Dios, kon indi sia matawo sa tubig kag sa Espiritu. 6 Ang gin-anak sang tawo, tawo, kag ang gin-anak sa Espiritu, espiritu. 7 Indi ka

magkatingala nga ako nagasiling sa imo, ‘Dapat kamo tanan matawo liwat.’ 8 Ang hangin nagahuyop bisan sa diin ang luyag niya. Mabatian mo ang iya huni, pero indi ka makahibalo kon diin ini nagahalin kag kon diin nagapakadto. Subong man sini ang nagakatabo sa tagsatagsa nga natawo sa Espiritu.” 9 Si Nicodemo nagpamangkot, “Paano bala ang pagkahimo sini?” 10 Si Jesus nagsabat, “Bantog ka nga manunodlo sang Israel, kag wala ka makahibalo sini? 11 Nagasiling ako sa imo sang matuod: nagahambal kami sang amon nahibaluan, kag nagasugid sang amon nakit-an, pero wala gid sing isa sa inyo nga nagapati sang amon ginsiling. 12 Wala kamo nagapati sa akon kon magsugid ako sa inyo nahanungod sang mga butang sa sini nga kalibutan. Gani, paano abi ang pagtuo ninyo sa akon, kon sugiran ko kamo nahanungod sang mga butang nga langitnon? 13 Kag wala sing bisan isa nga nakasaka sa langit luas lamang sa Anak sang Tawo nga nagpanaog halin sa langit.” 14 Subong nga si Moises nagbayaw sang man-og nga saway sa isa ka tukon didto sa desierto, sa amo man nga bagay pagabayawon ang Anak sang Tawo, 15 agod nga ang tagsatagsa nga magtuo sa iya may kabuhi nga wala sing katapusan. 16 Kay ginhigugma gid sang Dios ang kalibutan sa bagay nga ginhatag niya ang iya bugtong nga Anak, agod nga ang tagsatagsa nga nagatuo sa iya indi na mapatay, kundi may kabuhi nga wala sing katapusan. 17 Kay ang Dios wala magpadala sang iya Anak sa kalibutan sa paghukom sang kalibutan, kundi sa pagluwas sang kalibutan. 18 Ang bisan sin-o nga nagatuo sa Anak indi pagkondenahon, pero ang bisan sin-o nga wala nagatuo nakondenar na, bangod kay wala sia magtuo sa bugtong nga Anak sang Dios. 19 Amo ini ang kabangdanan sang pagkondenar: ang kapawa nagkari sa kalibutan, pero ang mga tawo naghigugma sang kadudolman sa baylo sang kapawa, kay malaut ang ila ginahimo. 20 Kag ang bisan sin-o nga nagahimo sing malaut nagakontra sa kapawa kag indi magpalapit sa kapawa, kay indi sia luyag nga masapwan ang iya malain nga binuhatan. 21 Pero ang bisan sin-o nga nagaginawi suno sa kamatuoran nagapalapit sa kapawa, agod mapahayag sang kapawa ang tanan nga iya ginhimo sa pagtuman sa Dios. 22 Sa tapos sini, si Jesus kag ang iya mga gintuton-an nagkadto sa probinsya sang Judea. Nagtener sia didto sing pila ka adlaw

kaupod nila, kag nagpangbautiso. 23 Si Juan nagpangbautiso man sa Enon malapit sa Salim, kay madamo ang tubig didto. Ang mga tawo nagkadto sa iya, kag ginbautisohan niya sila. 24 (Si Juan wala pa sadto nabilanggo.) 25 Ang iban sang mga gintuton-an ni Juan nagpakigbais sa isa ka Judio nahanungod sang pagsulondan sa pagpaninlo. 26 Gani, nagkadto sila kay Juan kag nagsiling sa iya, “Manunodlo, nadumdoman mo bala yadtong tawo nga upod mo anay didto sa tabok sang Jordan nga ginsugid mo sa amon? Abi mo nagapangbautiso na sia karon, kag halos ang tagsatagsa nagakadto sa iya!” 27 Si Juan nagsabat, “Wala sing bisan sin-o nga makaangkon sang bisan ano nga butang kon indi pag-ihatag ini sang Dios sa iya. 28 Kamo mismo amo ang akon mga saksi nga ako nagsiling, ‘Indi ako ang Cristo, kundi ako amo ang ginpadala sa pag-una sa iya.’ 29 Ang nagaangkon sang nobya amo ang nobyo; ang abyan sang nobyo nga nagatambong kag nagapamati, nagakalipay sa pagpamati sang tingog sang nobyo. Sa amo man nga paagi, nanginbug-os ang akon kalipay. 30 Dapat sia magmangindaku, pero ako magmangindiutay.” 31 Ang nagakari halin sa ibabaw labaw sa tanan; ang nagahalin sa kalibutan, iya sang kalibutan kag nagahambal sang mga butang nga kalibutanon. Ang nagakari halin sa langit labaw sa tanan. 32 Nagasugid sia sang iya nakita kag nabatian, pero wala sing may nagapati sang iya mensahi. 33 Ang bisan sin-o nga nagapati sang iya mensahi nagapamatuod paagi sini nga ang Dios matuod. 34 Ang ginpadala sang Dios nagahambal sang mga pulong sang Dios, kay ginahatag sang Dios sa iya ang kabug-osang sang iya Espiritu. 35 Ang Amay nagahigugma sang iya Anak kag nagtugyan sa iya sang tanan. 36 Ang bisan sin-o nga nagatuo sa Anak may kabuhi nga wala sing katapusan, pero ang bisan sin-o nga nagalalis sa Anak indi makaangkon sang kabuhi, kundi ang kaakig sang Dios magapabilin sa iya sa walay katubtoban.

4:1 Nakabati ang mga Fariseo nga si Jesus may madamo na nga mga sumolunod kag nagpangbautiso sia sing madamo pa nga mga gintuton-an sang sa kay Juan. 2 (Ang matuod amo nga indi si Jesus ang nagapangbautiso, kundi ang iya lang mga gintuton-an.) 3 Sang mahibaluan ini ni Jesus, naghalin sia sa Judea kag nagbalik sa Galilea. 4 Sa iya

pagpakadto didto kinahanglan maagi gid sia sa Samaria. 5 Nag-abot sia sa isa ka banwa sang Samaria nga ginatawag Sicar, malapit sa isa ka puna nga duta nga ginhatag ni Jacob sa iya anak nga si Jose. 6 Yadto didto ang bubon ni Jacob, kag si Jesus nga nalapyo tungod sa panglakaton, naglingkod sa bibi sang bubon. Mga udtong adlaw gid sadto. 7 Nag-abot ang isa ka babayi nga taga-Samaria sa pagsag-ob, kag si Jesus nagsiling sa iya, “Paimna ako.” 8 (Ang iya mga gintuton-an nagkadto sa banwa sa pagbakal sang pagkaon.) 9 Ang babayi nga taga-Samaria nagsabat, “Ikaw Judio kag ako Samariahanon, ngaa bala nga nagapangayo ka sa akon nga paimnon ko ikaw?” (Kay ang mga Judio kag mga Samariahanon wala nagaayuhay.) 10 Si Jesus nagsabat, “Kon imo lang nahibaluan kon ano ang ginahatag sang Dios, kag kon sin-o ang nagapangayo sa imo sang tubig makapangayo ka kuntani sa iya kag sia magahatag sa imo sang tubig nga buhi.” 11 Ang babayi nagsiling, “Sir, wala ikaw sing timba kag ang bubon madalom. Diin bala ikaw makuha sang tubig nga buhi? 12 Ang amon amay nga si Jacob naghatag sini nga bubon sa amon; sia, ang iya mga kaanakan, kag ang iya mga hayop, tanan sila nag-inom sa sini nga bubon. Sobra pa bala ikaw sa amon amay nga si Jacob?” 13 Si Jesus nagsabat, “Ang bisan sin-o nga nagainom sini nga tubig pagauhawon liwat, 14 pero ang bisan sin-o nga nagainom sang tubig nga akon ihatag indi na gid pag-uhawon. Kay ang tubig nga akon ihatag sa iya mangintuboran sa sulod niya nga magahatag sa iya sang tubig nga buhi kag sang kabuhi nga wala sing katapusan.” 15 Ang babayi nagsiling, “Sir, hatagi ako sini nga tubig, agod indi na gid ako pag-uhawon liwat, kag agod indi na ako magbalikbalik diri sa pagsag-ob.” 16 Si Jesus nagsiling sa iya, “Lakat ka, tawga ang imo bana, kag magbalik diri.” 17 Ang babayi nagsiling, “Wala ako sing bana.” Si Jesus nagsabat, “Husto ang imo ginsiling nga wala ikaw sing bana. 18 Kay may lima ikaw ka bana, kag ang tawo nga imo ginapuyo karon indi man matuod mo nga bana. Matuod ang ginsiling mo.” 19 Ang babayi nagsabat, “Sir, sa banta ko isa ikaw ka propeta. 20 Ang mga katigulangan namon nga mga Samariahanon nagsimba sa Dios sa sini nga bukid, pero kamo nga mga Judio nagsiling nga ang Jerusalem amo ang duog sa diin dapat kita magsimba sa Dios.” 21 Si Jesus nagsiling sa iya, “Inday, patiha

ako, magaabot ang tion nga ang mga tawo indi magsimba sa Amay sa sini nga bukid ukon sa Jerusalem. 22 Kamo nga mga Samariahanon wala gid makakilala kon sin-o ang inyo ginasimba. Kami nga mga Judio nakakilala kon sin-o ang amon ginasimba, kay ang kaluwasan nagagikan sa mga Judio. 23 Pero ang tion magaabot, kag nag-abot na, nga ang matuod nga mga manugsimba magasimba sa Amay sa espiritu kag sa kamatuoran. Amo ini ang mga manugsimba nga luyag sang Amay nga magsimba sa iya. 24 Ang Dios Espiritu, kag ang nagasimba sa iya dapat magsimba sa espiritu kag sa kamatuoran.” 25 Ang babayi nagsiling sa iya, “Nakahibalo ako nga ang Mesias, nga ginatawag Cristo, magaabot. Kon mag-abot sia, magasugid sia sa amon sang tanan nga mga butang.” 26 Si Jesus nagsiling, “Ako ina sia, ako nga nagahambal sa imo.” 27 Sa amo man nga tion nagbalik ang mga gintuton-an ni Jesus, kag daku gid ang ila katingala sang makita nila nga nagapakighambal sia sa isa ka babayi. Pero wala gid sing bisan isa sa ila nga nagsiling sa babayi, “Ano bala ang kinahanglan mo?” ukon nagpamangkot kay Jesus, “Ngaa bala nagapakighambal ka sa iya?” 28 Dayon ginbilin sang babayi ang iya tibod nga salag-uban, nagbalik sia sa banwa, kag nagsiling sa mga tawo didto, 29 “Dali kamo kag tan-awa ninyo ang tawo nga nagsugid sa akon sang tanan nga akon nahimo. Amo na ayhan ini ang Cristo?” 30 Gani naggwa sila sa banwa kag nagkadto kay Jesus. 31 Sa amo nga tion ang mga gintuton-an nagsagi agda sa kay Jesus, “Manunodlo, magkaon ka man!” 32 Pero nagsabat sia, “May kalan-on ako nga wala gid ninyo mahibaloi.” 33 Gani ang mga gintuton-an nagpinamangkutanay, “May nagdala ayhan sa iya sing pagkaon?” 34 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ang akon kalan-on amo ang pagtuman sang kabubot-on sang nagpadala sa akon kag ang pagtapos sang bulohaton nga iya ginhatag sa akon. 35 May hulobaton kamo nga nagasiling, ‘Apat pa ka bulan kag dayon tig-alani na.’ Nagasiling ako sa inyo, tan-awa ninyo sing maayo ang mga kaumhan, ang trigo alanyon na! 36 Ang mangangani ginasuholan kag nagatipon sang patubas para sa kabuhi nga wala sing katapusan, sa bagay nga ang tawo nga nagatanom magakalipay upod sa tawo nga nagaani. 37 Kay matuod ang ginasiling sang hulobaton, ‘Lain ang nagatanom, kag lain man ang nagaani.’ 38 Ginpadala ko kamo sa pag-ani

sa kaumhan nga wala ninyo mapangabudlayi. Iban ang nagpangabudlay didto, kag kamo ang nagapulos sang ila pinangabudlayan.” 39 Madamo sang mga Samariahanon sa sadtong banwa ang nagtuo sa kay Jesus, tungod kay ang babayi nagsiling, “Ginsugiran niya ako sang tanan nga akon nahimo.” 40 Gani sang pagkadto sang mga Samariahanon kay Jesus, ginpangabay gid nila sia nga magpabilin anay upod sa ila, kag si Jesus nagpabilin didto sing duha ka adlaw. 41 Madamo pa gid ang mga nagtuo tungod sang iya mensahi, 42 kag nagsiling sila sa babayi, “Karon nagatuo kami indi tungod sang imo ginsiling, kundi kay kami gid nakabati sa iya, kag nakahibalo nga sia gid amo ang Manlulowas sang kalibutan.” 43 Sa tapos sang duha ka adlaw nga nakapabilin didto si Jesus, naglakat sia kag nagkadto sa Galilea. 44 Kay si Jesus mismo nagsiling, “Ang propeta wala ginatahod sa iya kaugalingon nga banwa.” 45 Sang pag-abot ni Jesus sa Galilea, gin-abiabi sia sang mga tawo didto, kay sila ila nakakadto sa Jerusalem sa Piesta sang Pascua, kag nakita nila ang tanan nga ginhimo niya sang piesta. 46 Gani nagbalik si Jesus sa Cana sang Galilea sa diin ginhimo niya nga bino ang tubig. May isa ka opisyal sang gubyerno didto nga ang iya anak nga lalaki nagamasakit sa Capernaum. 47 Sang pagkabati niya nga si Jesus nag-abot sa Galilea halin sa Judea, nagkadto sia kay Jesus, kag iya ginpangabay nga magkadto sa Capernaum kag ayuhon ang iya anak nga tagumatayon. 48 Si Jesus nagsiling sa iya, “Kon indi ninyo makita ang dalagku kag makatilingala nga mga buhat, indi kamo magtuo.” 49 Ang opisyal nagsabat, “Sir, upod ka sa akon sa wala pa mapatay ang akon anak.” 50 Si Jesus nagsiling sa iya, “Lakat ka, ang imo anak indi mapatay!” Ang opisyal nagtuo sa mga pulong ni Jesus kag naglakat. 51 Sang nagahinampot sia sa iya balay, ginsugata sia sang iya mga sulogun kag ginsugiran, “Ang imo anak maayo na.” 52 Ginpamangkot niya sila kon san-o nag-ayuyo ang iya anak, kag nagsiling sila, “Mga alauna kahapon sing hapon wala na sia sing hilanat.” 53 Nadumdoman dayon sang amay nga amo gid yadto nga oras sang magsiling si Jesus sa iya, “Ang imo anak indi mapatay.” Gani sia kag ang iya bug-os nga panimalay nagtuo. 54 Amo ini ang ikaduha nga gamhanan nga buhat nga ginhimo ni Jesus halin sang pag-abot niya sa Galilea gikan sa Judea.

5:1 Sa tapos sadto may piesta ang mga Judio, kag si Jesus nagpa-Jerusalem. 2 Didto sa Jerusalem, malapit sa Puwerta sang Karnero, may punong nga ginalibutan sang lima ka portico. Sa Hebreo ini nga punong ginatawag Betzata. 3 Madamo nga mga masakiton ang nagahiligda sa portico—mga bulag, mga piang kag mga paralitiko. Nagahulat sila nga maghulag ang tubig, 4 kay may tion nga ang anghel sang Ginoo nagapanaog sa punong kag nagatublag sang tubig. Ang nahauna nga makalusong sa punong sa tapos matublag sang anghel ang tubig magayo sa bisan ano nga balatian niya. 5 May isa ka tawo didto nga nagmasakit sa sulod sang 6 Nakita sia ni Jesus nga nagahigda didto, kag nahibalan niya nga ang tawo nagmasakit sa amo na nga kadugayon, gani nagsiling si Jesus sa iya, “Luyag ka bala mag-ayo?” 7 Ang masakiton nagsabat, “Sir, wala sing tawo nga nagadala sa akon sa punong kon ang tubig ginatublag; samtang nagatinguha pa lang ako sa paglusong ginaunahan ako sang iban.” 8 Si Jesus nagsiling sa iya, “Bangon ka, dalha ang imo banig kag maglakat.” 9 Sa gilayon nag-ayo ang tawo sa iya masakit; gindala niya ang iya banig kag naglakat. Nahanabo ini sang Adlaw nga Inugpahuway. 10 Gani ang mga pangulo sang mga Judio nagsiling sa tawo nga gin-ayo, “Adlaw ini nga Inugpahuway, kag batok sa aton Kasugoan nga magdala ka sang imo banig.” 11 Nagsabat sia, “Ang tawo nga nag-ayo sa akon nagsiling sa akon, ‘Dalha ang imo banig kag maglakat.’ ” 12

Ginpamangkot nila sia, “Sin-o bala ang tawo nga nagsugo sa imo sa pagdala sang imo banig kag sa paglakat?” 13 Pero ang tawo nga gin-ayo wala makakilala kon sin-o yadto, kay si Jesus nakahalin na tungod sang madamo nga mga tawo sa sadto nga duog. 14 Sang ulihi nakita sia ni Jesus sa templo kag nagsiling sa iya, “Kita mo, maayo ka na karon. Indi ka na magpakasala, kay basi malain pa gid ang mahanabo sa imo.” 15 Dayon ang tawo naglakat kag iya ginsugiran ang mga pangulo sang mga Judio nga si Jesus amo ang nag-ayo sa iya. 16 Tungod sini nagsugod sila sa paghingabot kay Jesus, tungod kay nagpang-ayo sia sa Adlaw nga Inugpahuway. 17 Gani si Jesus nagsabat sa ila, “Ang akon Amay wala nagauntat sa pagpangabudlay kag ako dapat man magpangabudlay.” 18

Tungod sining ginhambal ni Jesus, nagtinguha sing labi pa gid ang mga pangulo sang mga Judio sa pagpatay sa iya; kay indi lamang nga ginlapas niya ang kasugoan sa Adlaw nga Inugpahuway, kundi nagsiling pa sia nga ang Dios amo gid ang iya kaugalingon nga Amay, kag tungod sini nagapakigtupong sia sa Dios. 19 Gani si Jesus nagsabat sa ila, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: wala sing ginahimo ang Anak nga iyaiya lamang, kundi ang iya nakita nga ginahimo sang Amay amo lamang ang iya ginahimo. Ang ginahimo sang Amay amo man ang ginahimo sang Anak. 20 Kay ang Amay nagahigugma sa Anak kag nagapakita sa Anak sang tanan nga iya ginahimo. Dalagku pa gid sa sini nga mga buhat ang ipakita sang Amay sa Anak, kag tanan kamo matingala. 21 Kay subong nga ang Amay nagabanhaw sang mga minatay kag nagahatag sa ila sing kabuhi, subong man ang Anak nagahatag sing kabuhi sa ila nga iya luyag hatagan; 22 wala man nagahukom ang Amay bisan kay sin-o. Ginhatag niya sa Anak ang bug-os nga awtoridad sa paghukom, 23 agod nga padunggan sang tanan ang Anak subong man sang ila pagpadungog sa Amay. Ang wala nagapadungog sa Anak, wala man nagapadungog sa Amay nga nagpadala sa iya. 24 “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang bisan sin-o nga nagapamati sang akon mga pulong kag nagatuo sa nagpadala sa akon, may kabuhi nga wala sing katapusan. Indi na sia paghukman, kundi nakasaylo na sia halin sa kamatayon pa kabuhi. 25 Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang tion magaabot, kag nag-abot na, nga ang mga patay makabati sang tingog sang Anak sang Dios, kag ang mga nakabati sini magakabuhi. 26 Subong nga ang Amay gid amo ang ginagikanan sang kabuhi, sa amo man nga bagay ginhimo niya nga ang Anak pagagikanan sang kabuhi. 27 Kag ginhatag niya sa Anak ang awtoridad sa paghukom, kay sia amo ang Anak sang Tawo. 28 Indi kamo matingala sini, kay magaabot ang tion nga ang tanan nga mga patay sa lulobngan makabati sang iya tingog, 29 kag magagwa sila sa ila lulobngan. Ang mga nakahimo sang maayo pagabanhawon kag magakabuhi, kag ang nakahimo sang malaut pagabanhawon kag pagasilutan.” 30 “Wala ako sing sarang mahimo kon ako lang. Nagahukom lang ako suno sa ginasiling sang Dios sa akon, gani nga ang akon paghukom matarong tungod kay wala ako

nagahimo sang akon luyag, kundi ang luyag sang nagpadala sa akon. 31 “Kon ako ang nagasaksi nahanungod sa akon kaugalingon, ang akon pagpanaksi indi mabaton nga matuod. 32 Pero may nagasaksi nahanungod sa akon, kag akon nahibaluan nga ang iya pagpanaksi nahanungod sa akon matuod. 33 May ginpadala kamo sa pagpamangkot kay Juan, kag nagsugid sia sang kamatuoran. 34 Indi kay kinahanglan ko ang panaksi sang tawo, kundi ginahambal ko lamang ini agod nga maluwas kamo. 35 Si Juan kaangay sang isa ka suga nga nasindihan kag nagasiga, kag sa malip-ot nga tion naluyagan ninyo ang pagkalipay sa iya kapawa. 36 Pero may nagasaksi nahanungod sa akon nga labi pa sang panaksi nga ginhatag ni Juan: ang mga buhat nga ginhimo ko, ang mga buhat nga ginhatag sang akon Amay nga himuon ko, ini nagasaksi nahanungod sa akon kag nagapamatuod nga ang Amay nagpadala sa akon. 37 Kag ang Amay nga nagpadala sa akon nagasaksi man nahanungod sa akon. Wala gid ninyo mabatii ang iya tingog, wala ninyo sia makita, 38 ka tuig. gani nga ang iya mga pulong wala sa inyo, tungod kay indi kamo magtuo sa iya ginpadala. 39 Ginatun-an ninyo ang mga Kasulatan kay nagahunahona kamo nga sa ila masapwan ninyo ang kabuhi nga wala sing katapusan. Kag ini sila nagasaksi nahanungod sa akon! 40 Pero indi kamo luyag magkari sa akon sa pag-angkon sang kabuhi. 41 “Wala ako nagapangita nga dayawon ako sang mga tawo. 42 Pero nakilala ko kamo; nahibaluan ko nga sa inyo tagipusoon wala kamo sing paghigugma sa Dios. 43 Nagkari ako nga may awtoridad gikan sa akon Amay, pero wala kamo magbaton sa akon; kon may magkari sa iya kaugalingon nga awtoridad, inyo sia pagabatunon. 44 Luyag kamo nga dayawon sang isa kag isa, pero wala kamo nagatinguha sa pag-agom sang pagdayaw gikan sa isa lamang ka Dios. Gani, paano bala kamo makatuo? 45 Indi kamo maghunahona nga ako ang magasumbong sa inyo sa akon Amay. Si Moises ang magasumbong—si Moises nga ginalauman ninyo amo ang magasumbong sa inyo. 46 Kon matuod nga nagtuo kamo kay Moises, kuntani nagtuo man kamo sa akon, kay nagsulat sia nahanungod sa akon. 47 Pero kay wala kamo magtuo sang iya ginsulat, paano bala ang pagtuo ninyo sa akon mga pulong?”

6:1 Sa tapos sini, si Jesus nagtabok liwat sa Linaw sang Galilea nga ginatawag man nga Linaw sang Tiberias. 2 Madamo nga mga tawo ang nag-apas sa iya, kay nakakita sila sang iya gamhanan nga mga buhat sa pagpang-ayo sang mga masakiton. 3 Nagtaklad si Jesus sa isa ka bakulod kag naglingkod sia upod sa iya mga gintuton-an. 4 Ang Piesta sang Pascua sang mga Judio malapit na. 5 Nanghulonghulong si Jesus kag nakita niya ang madamo nga mga tawo nga nagapalapit sa iya, gani nagpamangkot sia kay Felipe, “Diin bala kita makabakal sang kalan-on nga makaigo sa sini nga mga tawo?” 6 (Nagpamangkot sia sini sa pagtilaw kay Felipe; ang matuod amo nga si Jesus nakahibalo na kon ano ang iya himuon.) 7 Si Felipe nagsabat, “Bisan tigdiutay lang ang ihatag mo sa sining mga tawo, ang tinapay nga nagabili sang peso 200 kulang pa.” 8 Si Andres nga isa sang iya mga gintuton-an kag utod ni Simon Pedro nagsiling, 9 “May bata diri nga lalaki nga may lima ka bilog nga tinapay nga sebada kag duha ka bilog nga isda. Pero ano bala ang pulos sini sa amo nga kadamuon sang mga tawo?” 10 Si Jesus nagsiling sa ila, “Palingkura ninyo ang mga tawo.” (Hilamunon yadto nga duog.) Gani naglingkod ang tanan. Mga 5,000 ang mga lalaki. 11 Ginkuha ni Jesus ang tinapay, nagpasalamat sia sa Dios, kag ginpanagtag niya ini sa mga tawo nga nagalingkod didto. Amo man ang ginhimo niya sa isda, kag ang tanan nakakaon suno sa luyag nila. 12 Sang nabusog na sila tanan, nagsiling si Jesus sa iya mga gintuton-an, “Tipuna ninyo ang mga nabilin nga wala gid sing may mausik.” 13 Gani gintipon nila ang tanan nga nabilin, kag ang sobra sang lima ka bilog nga tinapay nga sebada nga ginkaon sang mga tawo nagpuno sang dose ka mga alat. 14 Sang makita sang mga tawo ining gamhanan nga buhat nga ginhimo ni Jesus, nagsiling sila, “Matuod gid nga ini sia amo ang Propeta nga magakari sa kalibutan!” 15 Nahibaluan ni Jesus nga magakari sila kag piliton sia nga manginhari nila. Gani nagkadto sia liwat sa mga bakulod nga isahanon lang. 16 Sang sirom na, ang iya mga gintuton-an nagdulhog pakadto sa linaw, 17 nagsakay sa sakayan kag nagtabok pa Capernaum. Gab-i na kag si Jesus wala pa makabalik sa ila. 18 Sa amo man nga tion nagmadlos ang hangin kag nagdalagku ang balod. 19 Nakagaud na ang mga gintuton-an sing mga lima ukon anom ka

kilometro sang nakita nila si Jesus nga nagalakat sa ibabaw sang tubig pakadto sa ila sakayan, kag hinadlukan sila. 20 Si Jesus nagsiling sa ila, “Indi kamo magkahadlok, ako ini!” 21 Luyag nila nga pasakyon sia; kag sa gilayon nagdungka sila sa ila kaladtuan. 22 Sang madason nga adlaw, nakita sang mga tawo nga nagpabilin sa tabok sang linaw nga isa na lang ang sakayan nga nabilin didto. Nahibaluan nila nga si Jesus wala magsakay upod sa iya mga gintuton-an, kundi nga naglakat sila nga silahanon lang. 23 May mga sakayan gikan sa Tiberias nga nagdungka malapit sa duog diin ang mga tawo nagkaon sang tinapay, sa tapos makapasalamat ang Ginoo. 24 Sang matalupangdan sang mga tawo nga wala na didto si Jesus kag ang iya mga gintuton-an, nagsakay sila sa mga sakayan kag nagkadto sa Capernaum sa pagpangita kay Jesus. 25 Sang makita sang mga tawo si Jesus didto sa tabok sang linaw, nagsiling sila sa iya, “Manunodlo, san-oka pa diri?” 26 Si Jesus nagsabat, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ginapangita ninyo ako, indi tungod kay nakita ninyo ang akon gamhanan nga mga buhat, kundi kay nakakaon kamo sang tinapay kag nabusog gid kamo. 27 Indi kamo magpangabudlay tungod sa kalan-on nga nagakapan-os, kundi magpangabudlay kamo tungod sa kalan-on nga nagatener kag nagahatag sang kabuhi nga wala sing katapusan. Ini nga kalan-on ihatag sa inyo sang Anak sang Tawo, kay sia ang ginhatagan sang Dios nga Amay sang awtoridad.” 28 Gani nagpamangkot sila sa iya, “Ano ang amon himuon agod mahimo namon ang bulohaton nga luyag sang Dios?” 29 Si Jesus nagsabat, “Amo ini ang bulohaton nga luyag sang Dios nga inyo himuon: magtuo kamo sa iya ginpadala.” 30 Nagsabat sila, “Ano nga milagro ang mapakita mo sa amon, agod magtuo kami sa imo? Ano ang himuon mo? 31 Ang amon mga katigulangan nagkaon sang mana sa desierto, suno sa ginasiling sang kasulatan, ‘Ginhatagan niya sila sing tinapay nga kalan-on halin sa langit.’ ” 32 Si Jesus nagsiling, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: indi si Moises ang naghatag sa inyo sang tinapay halin sa langit, kundi ang akon Amay amo ang nagahatag sa inyo sang matuod nga tinapay halin sa langit. 33 Kay ang tinapay nga ginahatag sang Dios amo sia nga nagapanaog halin sa langit kag nagahatag sing kabuhi sa

kalibutan.” 34 Nagsiling sila, “Sir, hatagi kami pirme sini nga tinapay.” 35 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ako amo ang tinapay sang kabuhi. Ang nagakari sa akon indi na gid paggutomon, kag ang nagatuo sa akon indi na gid pag-uhawon. 36 Karon, nagsiling ako sa inyo nga nakita na ninyo ako, pero indi kamo magtuo. 37 Ang tagsatagsa nga ginahatag sang Amay sa akon magakari sa akon, kag ang bisan sin-o nga nagakari sa akon indi ko gid pagsikwayon. 38 Kay nagkari ako halin sa langit indi sa pagtuman sang akon kabubot-on, kundi sang kabubot-on sang nagpadala sa akon. 39 Amo ini ang kabubot-on sang nagpadala sa akon: nga wala ako sing madula sang bisan isa sang iya mga gintugyan sa akon, kundi nga akon sila banhawon sa katapusan nga adlaw. 40 Kay amo ini ang kabubot-on sang akon Amay: nga ang tanan nga makakita sa Anak kag magtuo sa iya magaaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan, kag akon sila banhawon sa katapusan nga adlaw.” 41 Ang mga Judio nagkulomuron batok kay Jesus, kay nagsiling sia, “Ako amo ang tinapay nga naghaling sa langit.” 42 Gani, nagsiling sila, “Indi bala ini si Jesus nga anak ni Jose? Kilala naton ang iya amay kag iloy. Ngaa bala makasiling sia nga nagpanaog sia halin sa langit?” 43 Si Jesus nagsabat, “Indi kamo magkulomuron sa inyo kaugalingon. 44 Wala sing may makakari sa akon, kon indi sia pagbuyokon sang Amay nga nagpadala sa akon, kag banhawon ko sia sa katapusan nga adlaw. 45 Ang mga propeta nagsulat, ‘Pagatudloan sang Dios ang tanan nga mga tawo.’ Ang tagsatagsa nga nagapamati kag nagatuo sa Amay nagakari sa akon. 46 Wala ini nagakahulogan nga may nakakita sa Amay. Sia nga naghaling sa Dios amo lang ang nakakita sa Amay. 47 Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang nagatuo may kabuhi nga wala sing katapusan. 48 Ako amo ang tinapay sang kabuhi. 49 Ang inyo mga katigulangan nagkaon sang mana sa desierto, pero nagkalamatay sila. 50 Pero ang nagakaon sang tinapay nga naghaling sa langit indi mapatay. 51 Ako amo ang buhi nga tinapay nga naghaling sa langit. Ang bisan sin-o nga magkaon sini nga tinapay magakabuhi sing dayon; kag ang tinapay nga akon ihatag amo ang akon unod, nga akon ginahatag para sa kabuhi sang kalibutan.” 52 Amo ini ang ginsugoran sang mainit nga pagbinasay sang mga Judio. Nagsiling sila,

“Paano bala ang paghatag sini nga tawo sa aton sang iya unod agod aton kaunon?” 53 Si Jesus nagsiling sa ila, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: kon indi kamo magkaon sang unod sang Anak sang Tawo kag mag-inom sang iya dugo wala kamo sing kabuhi sa inyo kaugalingon. 54 Ang bisan sin-o nga nagakaon sang akon unod kag nagainom sang akon dugo may kabuhi nga wala sing katapusan kag banhawon ko sia sa katapusan nga adlaw. 55 Kay ang akon unod amo ang matuod nga kalan-on, kag ang akon dugo amo ang matuod nga ilimnon. 56 Ang bisan sin-o nga magkaon sang akon unod kag mag-inom sang akon dugo nagakabuhi sa akon kag ako sa iya. 57 Ako ginpadala sang buhi nga Amay, kag tungod sa iya nagakabuhi man ako. Sa amo man nga bagay, ang bisan sin-o nga nagakaon sa akon magakabuhi tungod sa akon. 58 Gani amo ini ang tinapay nga naghaling sa langit. Indi ini kasubong sang tinapay nga ginkaon sang inyo mga katigulangan, kag wala sapayan nagkalamatay sila. Ang nagakaon sini nga tinapay magakabuhi sing dayon.” 59 Ginsiling ini ni Jesus sang nagpanudlo sia sa sinagoga didto sa Capernaum. 60 Madamo sang iya mga gintuton-an ang nakabati sini kag nagsiling sila, “Tama kabudlay ining mga ginatudlo niya. Sin-o bala ang makabatas sa pagpamati sini?” 61 Bisan wala masugiri si Jesus, nahibaluan niya nga nagakulomuron ang iya mga gintuton-an nahanungod sini. Gani nagsiling sia sa ila, “Nasaklaw bala kamo sini? 62 Abi kon makita ninyo ang Anak sang Tawo nga nagakayab pabalik sa iya ginhalinan? 63 Ang Espiritu sang Dios amo ang nagahatag sang kabuhi. Ang unod wala gid sing pulos. Ang mga pulong nga ginahambal ko sa inyo amo ang Espiritu kag kabuhi. 64 Pero ang iban sa inyo wala nagatuo.” (Kay sa ginsugoran nakilala ni Jesus kon sin-o ang indi magtuo kag kon sin-o ang magaluib sa iya.) 65 Kag nagsiling pa gid sia, “Amo ini ang kabangdanan kon ngaa nagsiling ako sa inyo nga wala sing may makakari sa akon, kon indi sia pagtugotan sang Amay.” 66 Tungod sini, madamo sang mga gintuton-an ni Jesus ang nagbiya sa iya, kag indi na mag-upod sa iya. 67 Dayon nagsiling si Jesus sa dose ka mga apostoles, “Luyag man bala kamo magbiya sa akon?” 68 Si Simon Pedro nagsabat sa iya, “Ginoo, sa kay sin-o bala kami makadto? Yara sa imo ang mga pulong nga

nagahatag sang kabuhi nga dayon. 69 Kag karon nagatuo kami kag nakahibalo nga ikaw amo ang Balaan halin sa Dios.” 70 Si Jesus nagsabat sa ila, “Indi bala nga ako ang nagpili sa inyo nga dose? Pero ang isa sa inyo yawa!” 71 Nagahambal sia nahanungod sa kay Judas nga anak ni Simon Iscariote, kay si Judas bisan isa sang dose ka mga apostoles, magaluib kay Jesus.

7:1 Sa tapos sini, si Jesus nagpanglakaton sa kadutaan sang Galilea. Indi sia luyag magpanglakaton sa Judea, kay ang mga pangulo sang mga Judio buot magpatay sa iya. 2 Malapit na ang piesta sang mga Judio nga ginatawag Piesta sang mga Tolda. 3 Gani ang mga utod ni Jesus nagsiling sa iya, “Halin ka diri kag magkadto sa Judea, agod makita sang imo mga gintuton-an ang imo mga ginahimo. 4 Wala sing tawo nga nagatago sang iya ginabuhat kon luyag sia makilala sang tanan. Tungod kay nagahimo ikaw sini nga mga butang, ipakilala sa bug-os nga kalibutan ang imo kaugalingon!” 5 (Bisan gani ang iya mga utod wala magtuo sa iya.) 6 Si Jesus nagsiling sa ila, “Ang akon tion wala pa mag-abot, pero ang bisan ano nga tion bagay para sa inyo. 7 Ang kalibutan indi makadumot sa inyo, pero nagadumot ini sa akon, kay ginabuyagyag ko ang iya malaut nga mga buhat. 8 Magpamiesta kamo. Indi ako magkadto sa sini nga piesta, kay ang akon tion wala pa mag-abot.” 9 Ginsiling niya ini sa ila, kag nagpabilin sia sa Galilea. 10 Sang makalumbos ang mga utod ni Jesus sa pagpamiesta, nag-apas sa ila si Jesus sa tago lamang, kag wala mahibaloi. 11 Ginpangita sia sang mga pangulo sang mga Judio sa piesta. Nagpamangkot sila, “Diin bala sia?” 12 Madamo nga mga tawo ang naghinuringhoring nahanungod sa iya. Ang iban nagsiling, “Maayo sia nga tawo.” Pero may iban man nga nagsiling, “Indi ina matuod, kay ginapatalang niya ang mga tawo.” 13 Pero sekrito lang ang paghambal nila nahanungod sa iya, kay nahadlok sila sa mga pangulo sang mga Judio. 14 Sang nagatungatonga na ang piesta, nagkadto si Jesus sa templo kag nagpanudlo. 15 Ang mga pangulo sang mga Judio nga natingala gid nagsiling, “Ngaa bala kaalam gid sini nga tawo nga wala man gani ini sia makaeskuwela?” 16 Si Jesus nagsabat, “Ang akon ginatudlo wala nagikan

sa akon, kundi nagikan sa Dios nga nagpadala sa akon. 17 Ang bisan sin-o nga luyag magtuman sang kabubot-on sang Dios makahibalo kon ining akon ginatudlo gikan sa Dios ukon akon-akon lamang. 18 Ang tawo nga nagahambal sa iya kaugalingon nga kaalam nagapadungog sa iya lamang kaugalingon. Pero ang nagapadungog sa nagpadala sa iya, amo ang mapatihan kag indi butigon. 19 Indi bala nga ginhatag ni Moises sa inyo ang Kasugoan? Pero wala sing bisan isa sa inyo nga nagatuman sang Kasugoan. Ngaa man nagatinguha kamo sa pagpatay sa akon?” 20 Nagsabat ang mga tawo, “Ginagamhan ka sang yawa! Sin-o bala ang nagatinguha sa pagpatay sa imo?” 21 Si Jesus nagsabat, “Isa gid lang ka buhat nga gamhanan ang akon nahimo kag natingala kamo. 22 Tungod kay si Moises nagsugo sa inyo sa pagtuli sang inyo mga anak (bisan nga indi si Moises, kundi ang inyo mga katigulangan amo ang nagsugod sini), nagapangtuli kamo bisan sa Adlaw nga Inugpahuway. 23 Kon ang bata ginatuli sa Adlaw nga Inugpahuway agod indi malapas ang Kasugoan ni Moises, ngaa bala naakig kamo sa akon kay gin-ayo ko ang isa ka tawo sa Adlaw nga Inugpahuway? 24 Indi kamo maghukom suno sa inyo makita sa gwa, kundi maghukom sing matarong.” 25 May mga taga-Jerusalem nga nagsiling, “Indi bala amo ini nga tawo ang ila ginahingabot nga patyon? 26 Tan-awa ninyo, nagahambal sia sa atubangan sang mga tawo, kag wala gid sing may nagahambal batok sa iya! Nahibaluan gid ayhan sang mga pangulo nga sia amo ang Cristo? 27 Pero kon ang Cristo magkari wala sing may makahibalo kon diin sia magikan. Kag kita tanan nakahibalo kon taga-diin ini nga tawo.” 28 Sang nagatudlo si Jesus sa templo nagsiling sia sa mabaskog nga tingog, “Nakilala gid bala ninyo ako, kag nakahibalo bala kamo kon diin ako maghalin? Wala ako magkari sa akon kaugalingon nga luyag. Pero sia nga nagpadala sa akon amo ang matuod. Wala ninyo sia makilala, 29pero ako nakakilala sa iya, kay ako nagikan sa iya, kag sia nagpadala sa akon.” 30 Gintinguhaan nila nga dakpon sia, pero wala sing may nagdakop sa iya, kay ang iya tion wala pa mag-abot. 31 Pero madamo sa sadto nga mga tawo ang nagtuo sa iya kag nagsiling, “Kon mag-abot ang Cristo, magahimo bala sia sing gamhanan nga mga buhat nga labi pa sang ginahimo sini nga tawo?” 32 Nabatian

sang mga Fariseo ang mga hinuringhoring nahanungod kay Jesus, gani sila kag ang pangulo nga mga pari nagpadala sing mga gwardya sa pagdakop kay Jesus. 33 Si Jesus nagsiling, “Malip-ot na lang ang tion sang akon pagpakig-upod sa inyo, kag dayon magabalik ako sa nagpadala sa akon. 34 Magapangita kamo sa akon, pero indi ninyo ako makita, kay indi kamo makakadto sa akon kadtuan.” 35 Ang mga pangulo sang mga Judio nagsinilingay, “Diin bala sia makadto nga indi naton sia makita? Magakadto bala sia sa mga siyudad sang mga Griego sa diin may nagapuyo nga mga Judio, kag magapanudlo sia sa mga Griego? 36 Kay nagasiling sia, ‘Magapangita kamo sa akon, pero indi ninyo ako makita,’ kag ‘Indi kamo makakadto sa akon kadtuan.’ Ano bala ang buot niya silingon?” 37 Ang katapusan nga adlaw sang piesta amo ang labing importante nga adlaw. Sa sadto nga adlaw nagtindog si Jesus kag naghambal sa mabaskog nga tingog, “Ang bisan sin-o nga ginauhaw magkari sa akon kag mag-inom. 38 Subong sang ginasing sang kasulatan, ‘Ang bisan sin-o nga nagatuo sa akon, magailig gikan sa iya tagipusoon ang mga suba sang tubig nga buhi.’ ” 39 (Ginhambal ini ni Jesus

nahanungod sang Espiritu nga madali na lang pagabatunon sadtong mga nagtuo sa iya. Sadto nga tion wala pa mahatag ang Espiritu, kay si Jesus wala pa mahimaya.) 40 Madamo nga mga tawo ang nakabati sang iya ginhambal kag nagsiling sila, “Ini nga tawo amo gid ang Propeta!” 41 Ang iban nagsiling, “Sia amo ang Cristo!” Pero may iban pa nga nagsiling, “Ang Cristo indi magagikan sa Galilea! 42 Ang kasulatan nagasiling nga ang Cristo magagikan sa kaliwat ni David, kag matawo sa Betlehem, ang banwa nga ginpuy-an ni David.” 43 Gani may pagbinahinbahin sa mga tawo tungod sa iya. 44 Ang iban luyag nga magdakop sa iya, pero wala sing isa nga nagtandog sa iya. 45 Ang mga gwardya nagbalik sa pangulo nga mga pari kag mga Fariseo nga nagpamangkot sa ila, “Ngaa bala wala ninyo sia pagdalha diri?” 46 Ang mga gwardya nagsabat, “Wala pa sing tawo nga nakahambal subong sang paghambal sini nga tawo!” 47 Ang mga Fariseo nagpamangkot sa ila, “Ginbuang man bala kamo sini nga tawo? 48 May isa bala sang aton mga pangulo ukon Fariseo nga nagatuo

sa iya? 49 Ining nagdulogok nga mga tawo wala makahibalo sang Kasugoan ni Moises, gani pinakamalaut sila sang Dios!” 50 Ang isa sini sa ila amo si Nicodemo nga nagpakigkita anay kay Jesus. Nagsiling sia sa ila, 51 “Suno sa aton Kasugoan indi kita makakondenar sang isa ka tawo sa wala pa naton sia mabatii kag mausisa kon ano ang iya nahimo.” 52 Nagsabat sila, “Ano, taga-Galilea man bala ikaw? Usisaa ang mga Kasulatan kag masapwan mo nga wala sing propeta nga magagikan sa Galilea.”

8:1 Sa tapos sadto ang tagsatagsa nagpauli, pero si Jesus nagkadto sa bukid sang mga Olivo. 2 Madulomdulom pa sang madason nga aga nagbalik sia sa templo. Ang tanan nga mga tawo nagtipon sa iya palibot, kag naglingkod sia sa pagpanudlo sa ila. 3 Ang mga manunodlo sang Kasugoan kag ang mga Fariseo nagdala didto sang isa ka babayi nga nadakpan nga nagapanginlalaki, kag ginpatindog nila sia sa atubangan sang tanan nga mga tawo. 4 Nagsiling sila kay Jesus, “Manunodlo, nadakpan ini nga babayi nga nagapanginlalaki. 5 Suno sa Kasugoan ni Moises ang amo nga sahi sang babayi dapat batuhon tubtob mapatay. Karon, ano bala ang masiling mo?” 6 Ginsiling nila ini sa pagdakupdakop sa iya, agod nga may isumbong sila batok sa iya. Pero nagdungok si Jesus kag nagsulat sia sang iya tudlo sa duta. 7 Sang sagad sila pamangkot sa iya, si Jesus nagtungkaaw kag nagsiling sa ila, “Kon sin-o sa inyo ang wala sing sala, amo ang mag-una haboy sa iya sing bato.” 8 Kag nagdungok sia liwat kag nagsulat sa duta. 9 Sang pagkabati nila sini, isaisa nga naghahalin sila tanan, sugod sa mga tigulang. Si Jesus na lang ang nabilin kag ang babayi nga nagatindog pa didto. 10 Nagtungkaaw si Jesus kag nagsiling sa iya, “Babayi, diin na bala sila? May yara pa bala nga nagakondenar sa imo?” 11 Nagsabat sia, “Sir, wala na gid bisan isa.” Si Jesus nagsiling, “Ako wala man nagakondenar sa imo. Lakat ka, pero indi ka na magpakasala liwat.” 12 Si Jesus naghambal liwat sa mga tawo, “Ako amo ang kapawa sang kalibutan. Ang nagasunod sa akon indi na gid maglakat sa kadudolman, kundi may kapawa sang kabuhi.” 13 Ang mga Fariseo nagsiling sa iya, “Karon nagapanaksi ikaw sa imo man lang kaugalingon.

Gani ang imo ginasiling indi mapatihan.” 14 Si Jesus nagsabat, “Bisan pa nga ako nagapanaksi sa akon man lang kaugalingon, ang akon ginasiling matuod, kay nahibaluan ko kon diin ako nagikan kag kon diin ako makadto. Kamo inyo wala makahibalo kon diin ako nagikan kag kon diin ako makadto. 15 Ang inyo mga paghukom tawuhanon lamang. Ako akon wala nagahukom bisan kay sin-o. 16 Pero kon maghukom gid man ako, ang akon paghukom matarong, kay indi lamang ako ang nagahukom, kundi duha kami sang Amay nga nagpadala sa akon. 17 Nasulat sa inyo Kasugoan nga kon magsinanto ang panaksihon sang duha ka tawo, ang ila pagpanaksi matuod. 18 Ako nagapanaksi sa akon kaugalingon, kag ang Amay nga nagpadala sa akon nagasaksi man sa akon.” 19 Ginpamangkot nila si Jesus, “Diin bala ang imo amay?” Si Jesus nagsabat, “Wala kamo makakilala sa akon ukon sa akon Amay. Kuntani kon nakilala ninyo ako, makilala man ninyo ang akon Amay.” 20 Ini tanan ginsiling ni Jesus sa kuwarto nga ginataguan sang mga kolekta, sang nagpanudlo sia sa templo. Kag wala sing may nagdakop sa iya, kay wala pa mag-abot ang iya tion. 21 Sa liwat nagsiling si Jesus sa ila, “Magalakat ako, kag pangitaon ninyo ako, pero magakalamatay kamo sa inyo mga sala. Kon diin ako makadto, indi kamo makakadto.” 22 Gani ang mga Judio nagsiling, “Nagakahulogan bala ini nga manginmatay sia, sa iya pagsiling, ‘Kon diin ako makadto, indi kamo makakadto?’” 23 Si Jesus nagsabat, “Kamo nagikan diri sa idalom, pero ako nagikan sa ibabaw. Nagikan kamo sa sining kalibutan, pero ako wala nagikan sa sining kalibutan. 24 Amo ina nga nagsiling ako sa inyo nga magakalamatay kamo sa inyo mga sala. Kon indi kamo magtuo nga ‘Ako Amo Ako’, magakalamatay gid kamo sa inyo mga sala.” 25 Ginpamangkot nila sia, “Sin-o bala ikaw?” Si Jesus nagsabat, “Ginsugiran ko na kamo halin pa sa ginsugoran. 26 May madamo ako nga mga butang nga inughambal kag inughukom sa inyo. Ugaling ang nagpadala sa akon amo ang matuod, kag ginasugid ko sa kalibutan ang akon lamang nabatian gikan sa iya.” 27 Wala sila makahangop nga nagahambal sia sa ila nahanungod sa Amay. 28 Gani si Jesus nagsiling sa ila, “Kon inyo na mabayaw ang Anak sang Tawo, makilala ninyo nga ‘Ako Amo Ako’. Sa sadto nga tion mahibaluan ninyo nga wala ako sing ginahimo nga

akon-akon lamang, kundi nga ang akon ginahambal amo lamang ang gintudlo sa akon sang Amay. 29 Kag ang nagpadala sa akon nagaupod sa akon. Wala niya ako ginapabay-i, kay ginahimo ko sa gihapon ang iya nahamut-an.” 30 Madamo sang mga nakabati sining ginahambal ni Jesus ang nagtuo sa iya. 31 Gani si Jesus nagsiling sa mga Judio nga nagtuo sa iya, “Kon ginatuman ninyo ang akon mga ginatudlo, matuod gid nga mga gintuton-an ko kamo, 32 kag makilala ninyo ang kamatuoran, kag ang kamatuoran magahilway sa inyo.” 33 Nagsabat sila, “Kami mga kaliwat ni Abraham, kag wala gid kami maulipon ni bisan sin-o. Ano ang buot mo silingon sa imo pagsiling, ‘Manginhilway kamo’?” 34 Si Jesus nagsabat sa ila, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang nagapakasala ulipon sang sala. 35 Ang isa ka ulipon agi lang sa panimalay, pero ang isa ka anak permanente. 36 Kon ang Anak maghilway sa inyo, ti, matuodtuod gid nga manginhilway kamo. 37 Nahibaluan ko nga mga kaliwat kamo ni Abraham. Wala sapayan sini nagatinguha kamo sa pagpatay sa akon, tungod kay indi kamo magbaton sang akon mga ginatudlo. 38 Nagahambal ako sang ginpakita sang Amay sa akon, pero kamo nagahimo sang ginsiling sang inyo amay.” 39 Nagsabat sila sa iya, “Ang amon amay amo si Abraham.” Si Jesus nagsabat, “Kon matuod kamo nga mga anak ni Abraham, kuntani magahimo kamo sang mga buhat nga iya ginhimo. 40 Pero ang akon man lang nahimo amo ang pagsugid sa inyo sang kamatuoran nga nabatian ko gikan sa Dios. Wala sapayan, nagatinguha kamo sa pagpatay sa akon. Si Abraham wala gid makahimo sini! 41 Ginahimo ninyo ang ginhimo man sang inyo amay.” Nagsabat sila, “Ang Dios mismo amo lamang ang amon Amay. Kami amo ang iya matuod nga mga anak.” 42 Si Jesus nagsiling sa ila, “Kon matuod nga ang Dios amo ang inyo amay, kuntani higugmaon ninyo ako, kay ako nagikan sa Dios, kag karon yari na ako. Wala ako magkari sa akon luyag, kundi ginpadala niya ako. 43 Ngaa bala nga indi kamo makahangop sang akon ginahambal? Ini tungod kay indi kamo makabatas sa pagpamati sa akon pulong. 44 Mga anak kamo sang inyo amay nga amo ang Yawa, kag buot ninyo sundon ang luyag sang inyo amay. Manugpatay sia sang tawo halin sa ginsugoran. Wala sia sa kamatuoran halin sang una, kay wala sing

kamatuoran sa iya. Kon nagabinutig sia, ginahimo lamang niya ini suno sa iya kinaugali, kay butigon sia kag amay sang tanan nga kabutigan. 45 Gani bisan ginasugid ko sa inyo ang kamatuoran, wala kamo nagatuo sa akon. 46 Sin-o bala sa inyo ang makapamatuod nga nakasala ako? Kon ako nagasugid sang kamatuoran, ngaa bala nga indi kamo magtuo sa akon? 47 Ang nagagikan sa Dios nagapamati sa pulong sang Dios. Pero, kay indi kamo iya sang Dios, indi kamo magpamati.” 48 Ang mga Judio nagsabat sa kay Jesus, “Indi bala husto ang amon ginsiling nga ikaw isa ka Samariahanon, kag ginagamhan ka sang yawa?” 49 Si Jesus nagsabat, “Wala ako ginagamhi sang yawa. Ginapadunggan ko ang akon amay, pero ginapakahuy-an ninyo ako. 50 Wala ako nagapangita sing kadunggan para sa akon. May isa nga nagapangita sini para sa akon, kag sia ang nagahukom pabor sa akon. 51 Nagasiling ako sa inyo sing matuod: ang nagatuman sang akon pulong indi gid mapatay.” 52 Ang mga Judio nagsiling sa iya, “Karon napat-od gid namon nga ginagamhan ka sang yawa! Si Abraham napatay kag ang mga propeta nagkalamatay man, pero ikaw nagasiling, ‘Ang nagatuman sa akon pulong indi gid mapatay.’ 53 Ang amon amay nga si Abraham napatay. Gamhanan ka pa bala sa kay Abraham? Ang mga propeta nagkalamatay man. Ngaa, sin-o ka na gid?” 54 Si Jesus nagsabat, “Kon ako ang magpadungog sang akon kaugalingon, ang akon kadunggan manginwala sing pulos. Ang nagapadungog sa akon amo ang akon Amay—ang ginasiling man ninyo nga inyo Dios. 55 Wala gid ninyo makilala sia, pero kilala ko sia. Kon magsiling ako nga ako wala makakilala sa iya, butigon ako subong sa inyo. Pero akon gid sia nakilala, kag ginatuman ko ang iya pulong. 56 Si Abraham nga inyo amay nagkalipay nga makakita sia sang akon adlaw. Nakita niya ini kag nagkalipay sia.” 57 Ang mga Judio nagsiling sa iya, “Wala pa gani magsingkuwenta ka tuig ang imo edad, kag nakakita ka na kay Abraham?” 58 Si Jesus nagsabat, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: sang wala pa matawo si Abraham, ‘Amo na Ako’.” 59 Nagpulot sila sing mga bato agod habuyon sia, pero si Jesus nagpanago kag naghalin sa templo.

9:1 Sang nagalakat si Jesus, nakita niya ang isa ka tawo nga bulag halin pa sang iya pagkatawo. 2 Ang iya mga gintuton-an nagpamangkot sa iya, “Manunodlo, kay sin-o bala sala nga natawo sia nga bulag? Iya bala sala, ukon iya sang iya mga ginikanan?” 3 Si Jesus nagsabat, “Indi tungod sang iya mga sala ukon sang mga sala sang iya ginikanan nga nabulag sia, kundi nabulag sia agod mapakita ang gahom sang Dios paagi sa pag-ayo sa iya. 4 Samtang adlaw pa dapat kita magpadayon sa pagbuhat sang mga hilikuton sang nagpadala sa akon. Magaabot ang gab-i nga wala na sing may makapangabudlay. 5 Samtang yari ako sa kalibutan ako amo ang kapawa sang kalibutan.” 6 Sang makasiling sia sini, si Jesus nagdupla sa duta kag naghimo sing lunang sa dupla kag ginhamlitan niya sing lunang ang mga mata sang tawo, 7 kag nagsiling sia, “Kadto ka sa punong sang Siloe kag magpanghulam-os.” (Ang Siloe nagakahulogan “Ginpadala.”) Gani naglakat ang tawo, nanghulam-os kag nagbalik nga makakita na. 8 Gani, ang iya mga kasilingan kag ang mga nakakita anay sa iya nga nagapakilimos, nagpamangkot, “Indi bala amo ini ang tawo nga sang una nagalingkod kag nagapakilimos?” 9 Ang iban nagsiling, “Amo ina sia,” pero may iban nga nagsiling, “Indi ina sia, kundi pareho lang ang ila hitsura.” Gani ang tawo mismo nagsiling, “Ako amo sia.” 10 Ginpamangkot nila sia, “Paano bala nga makakita ka na karon?” 11 Nagsabat sia, “Ang tawo nga ginahingalanan kay Jesus naghimo sang lunang, ginhamlit niya ini sa akon mga mata, kag ginsugo ako, ‘Kadto ka sa Siloe kag magpanghulam-os.’ Gani naglakat ako, kag sang nakapanghulam-os ako, makakita na ako.” 12 Nagpamangkot sila, “Diin na bala sia?” Nagsabat sia, “Ambot, wala ako makahibalo.” 13 Dayon gindala nila sa mga Fariseo ang tawo nga sadto anay bulag. 14 Adlaw nga Inugpahuway sadto sang paghimo ni Jesus sang lunang kag pag-ayo sang mga mata sang tawo. 15 Dayon ginpamangkot liwat sang mga Fariseo kon paano nga makakita na sia. Ginsugiran niya sila, “Ginhamlitan niya sing lunang ang akon mga mata, nanghulam-os ako kag karon makakita na ako.” 16 May mga Fariseo nga nagsiling, “Ang tawo nga naghimo sini wala nagikan sa Dios, kay wala sia nagatuman sang kasugoan sa Adlaw nga Inugpahuway.” Pero ang iban nagsiling, “Ano bala ang pagkahimo

sang isa ka tawo nga makasasala sang gamhanan nga mga buhat kaangay sini?” Kag nagbinahinbahin sila. 17 Gani ginpamangkot pa gid liwat sang mga Fariseo ang tawo nga sadto anay bulag, “Siling mo nga gin-ayo niya ang imo mga mata, karon ano ang masiling mo nahanungod sa iya?” Nagsabat sia, “Isa sia ka propeta.” 18 Pero ang mga pangulo sang mga Judio indi magpati nga sia bulag anay kag karon makakita na, kon wala nila ginpatawag ang iya mga ginikanan 19 kag ginpamangkot sila, “Anak bala ninyo ini sia? Indi bala nga siling ninyo natawo sia nga bulag? Paano bala nga makakita na sia karon?” 20 Ang iya mga ginikanan nagsabat, “Kilala namon nga sia amon anak kag nakahibalo kami nga sia natawo nga bulag, 21 pero wala kami makahibalo kon paano nga makakita na sia, ukon sin-o ang nag-ayo sang iya mga mata. Pamangkuta ninyo sia, may buot naman ina sia, kag sarang sia makasabat para sa iya kaugalingon!” 22 Ginsiling ini sang iya ginikanan, kay nahadlok sila sa mga pangulo sang mga Judio nga naghisugot nga daan nga ang bisan sin-o nga magkilala nga si Jesus amo ang Cristo pagasikwayon sa sinagoga. 23 Amo gani nga ang iya mga ginikanan nagsiling, “May buot naman ina sia, pamangkuta ninyo sia!” 24 Sa liwat gintawag nila ang tawo nga natawo nga bulag kag ginsinganan nila sia, “Magsaad ka sa atubangan sang Dios sa pagsugid sing matuod! Nahibaluan namon nga ining tawo makasasala.” 25 Ang tawo nagsabat, “Wala ako makahibalo kon sia makasasala ukon indi. Amo lang ini ang akon nahibaluan: bulag anay ako, kag karon makakita na.” 26 Nagpamangkot sila, “Ano bala ang ginhimo niya sa imo? Paano bala ang pag-ayo niya sang imo mga mata?” 27 Nagsabat sia, “Ginsugiran ko na kamo, kag indi kamo magpati. Ngaa bala luyag kamo magpamati sini liwat? Luyag man bala kamo nga mangingintuton-an niya?” 28 Ginbuyayaw nila sia kag ginsinganan, “Ikaw gintuton-an sina nga tawo, pero kami amon mga gintuton-an ni Moises. 29 Nahibaluan namon nga ang Dios naghambal kay Moises, pero nahanungod sina nga tawo, wala gani kami makahibalo kon taga-diin sia!” 30 Ang tawo nagsabat, “Makatilingala ini nga butang! Wala kamo makahibalo kon taga-diin sia, pero gin-ayo niya ang akon mga mata! 31 Nahibaluan naton nga ang Dios wala nagapamati sa mga makasasala, pero nagapamati sia sa mga tawo

nga nagatahod sa iya kag nagatuman sang iya kabubot-on. 32 Halin sa ginsugoran sang kalibutan wala pa gid mabatii nga may isa nga nag-ayo sang mata sang isa ka tawo nga natawo nga bulag. 33 Kon indi lang nagikan sa Dios ini nga tawo, kuntani wala sia sing sarang mahimo.” 34 Ginsabat nila sia, “Natawo ikaw kag nagdaku sa sala, kag karon tudloan mo pa kami?” Kag ginpagwa nila sia sa sinagoga. 35 Nakabati si Jesus nga ginpagwa nila ang tawo. Nakita sia ni Jesus kag ginsinganan, “Nagatuo ka bala sa Anak sang Tawo?” 36 Ang tawo nagsabat, “Sir, sugiri ako kon sin-o sia agod makatuo ako sa iya!” 37 Si Jesus nagsiling sa iya, “Nakita mo na sia, kag sia amo ang nagahambal sa imo subong.” 38 Ang tawo nagsiling, “Ginoo, nagatuo ako!” Dayon nagluhod sia sa atubangan ni Jesus. 39 Si Jesus nagsiling, “Ako nagkari sa sining kalibutan sa paghukom, agod nga ang mga bulag makakita kag ang mga makakita manginbulag.” 40 May mga Fariseo didto nga kaupod niya nga nakabati sini kag nagpamangkot sa iya, “Ang buot mo bala silingon nga mga bulag man kami?” 41 Si Jesus nagsabat, “Kon kamo mga bulag, kuntani wala kamo sing sala; pero kay nagasiling kamo, ‘Makakita kami,’ ini nagakahulogan nga may sala pa kamo gihapon.”

10:1 “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang tawo nga wala nagasulod sa toril sang mga karnero paagi sa puwertahan, kundi nagataklas sa kudal, amo ang makawat kag buyong. 2 Ang tawo nga nagasulod paagi sa puwertahan amo ang manugbantay sang mga karnero. 3 Sa iya pagsulod ginaabrihan sang manugbantay ang puwertahan. Ang mga karnero nagapamati sang iya tingog samtang ginatawag niya ang iya mga karnero sa ila ngalan, kag ginatuytoyang niya sila pa gwa. 4 Kon makagwa na sila, nagauna sia sa ila, kag ang mga karnero nagasunod sa iya, kay nakilala nila ang iya tingog. 5 Indi sila magsunod sa indi nila kilala, kundi magapalagyo sila sa iya, kay wala sila makakilala sang iya tingog.” 6 Si Jesus nagsugid sa ila sining palaangiran, pero wala sila makahangop sang ginasiling niya sa ila. 7 Gani si Jesus nagsiling liwat, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ako amo ang puwertahan sang mga karnero. 8 Ang mga karnero wala magpamati sa mga nagkari nga una sa akon, kay sila mga makawat

kag buyong. 9 Ako amo ang puwertahan. Ang nagasulod paagi sa akon maluwas. Makapagusto sia sa pagsulod kag sa paggwa, kag makakita sia sing halalbon. 10 Ang makawat nagakari lamang sa pagpangawat, sa pagpatay kag sa paglaglag. Ako iya nagkari agod may kabuhi sila, ang kabuhi sa iya kabuganaan. 11 “Ako amo ang maayo nga manugbantay. Ang maayo nga manugbantay handa sa paghatag sang iya kabuhi para sa mga karnero. 12 Ang sinuholan nga indi amo ang manugbantay, kag indi tag-iya sang karnero, nagapalagyo kag nagabiya sang mga karnero, kon makita niya ang lobo nga nagapakari; gani ang lobo nagataban sang mga karnero kag nagapaaplaag sa ila. 13 Ang sinuholan nagapalagyo, kay sinuholan man lang sia, kag wala sia nagakabalaka sa mga karnero. 14 -15Ako amo ang maayo nga manugbantay. Subong nga ang Amay nakakilala sa akon kag ako nakakilala sa Amay, sa amo man nga bagay nakilala ko ang akon mga karnero, kag sila nakakilala sa akon; kag ako handa sa paghatag sang akon kabuhi para sa ila. 16 May iban pa ako nga mga karnero nga wala sa sini nga toril. Kinahanglan nga dalhon ko man sila. Magapamati sila sang akon tingog kag mangin-isa sila ka panong nga may isa ka manugbantay. 17 “Ang Amay nagahigugma sa akon, kay handa ako sa paghatag sang akon kabuhi, agod nga akon man mabaton ini liwat. 18 Wala sing may makakuha sang akon kabuhi, kundi ginahatag ko ini sing kinabubot-on. Pagusto ako sa paghatag sini, kag pagusto man ako sa pagbawi sini. Ini amo ang sugo sang Amay sa akon.” 19 Sa liwat nagbinahinbahin ang mga Judio tungod sining mga ginhambal ni Jesus. 20 Madamo sa ila ang nagsiling, “Ginagamhan sia sang yawa! Buang ina sia! Ngaa nagapamati kamo sa iya?” 21 Pero ang iban nagsiling, “Ang tawo nga ginagamhan sang yawa indi makahambal sing subong sina! Paano bala ang pag-ayo sang yawa sang mga mata sang bulag?” 22 Tigtulognaw sadto, kag ginasaulog sa Jerusalem ang Piesta sang Paghalad sang Templo. 23 Si Jesus nagalakatlakat sa Portico ni Salomon didto sa templo. 24 Dayon nagtilipon ang mga Judio sa palibot niya kag nagsiling sila sa iya, “Tubtob pa bala san-o ang imo pagpahawathawat sa amon? Sugiri kami sing maathag, ikaw gid bala ang Cristo?” 25 Si Jesus nagsabat, “Ginsugiran ko na kamo, pero indi kamo magpati sa akon. Ang mga

ginabuhat ko sa ngalan sang akon Amay nagapanaksi sa akon, 26 pero indi kamo magpati sa akon kay indi kamo mga karnero nakon. 27 Ang akon mga karnero nagapamati sa akon tingog. Kilala ko sila kag nagasunod sila sa akon. 28 Ginahatagan ko sila sang kabuhi nga wala sing katapusan, kag indi gid sila mapatay. Wala sing may makaagaw sa ila sa akon mga kamot. 29 Ginhatag sila sa akon sang Amay nga gamhanan sa tanan, kag wala sing may makaagaw sa ila sa kamot sang Amay. 30 Ako kag ang Amay isa.” 31 Sa liwat ang mga Judio nagpulot sing mga bato agod batuhon sia. 32 Si Jesus nagsiling sa ila, “Madamo nga maayo nga mga buhat ang nahimo ko sa atubangan ninyo nga ginhatag sa akon sang Amay nga himuon. Diin bala sining nahimo ko ang nanginkabangdanan sang inyo pagbato sa akon?” 33 Ang mga Judio nagsabat, “Indi kami magbato sa imo tungod sang imo maayo nga mga buhat, kundi tungod sang imo pagpasipala sa Dios! Kay ikaw nga tawo lamang, nagapaka-Dios!” 34 Si Jesus nagsabat, “Nasulat sa inyo Kasugoan nga ang Dios nagsiling, ‘Mga dios kamo.’ 35 Nakahibalo kita nga ang ginasiling sang kasulatan nagapadayon nga matuod kag ang Dios nagtawag nga dios sa mga tawo nga ginhatagan sang iya mensahi. 36 Nahanungod sa akon, ginpili ako sang Amay kag ginpadala sa kalibutan. Ngaa man nga makasiling kamo nga ginapasipalahan ko ang Dios tungod kay nagsiling ako nga ako ang Anak sang Dios? 37 Kon ako wala nagahimo sang mga buhat sang akon Amay, indi ninyo ako pagpatiha. 38 Pero kon ginabuhat ko ini, bisan indi kamo magtuo sa akon, dapat patihan ninyo bisan ang akon na lang mga binuhatan, agod nga mahibaluan gid ninyo nga ang Amay yari sa akon kag ako yara sa Amay.” 39 Sa liwat gintinguhaan nila ang pagdakop kay Jesus, pero nakalikaw sia sa ila. 40 Nagtabok liwat si Jesus sa suba sang Jordan pakadto sa duog diin si Juan nagpangbautiso, kag nagtener sia didto. 41 Nagpalapit sa iya ang madamo nga mga tawo, kag nagsiling, “Si Juan wala nakahimo sing gamhanan nga mga buhat, pero ang tanan nga iya ginsiling nahanungod sini nga tawo matuod.” 42 Kag madamo sang mga tawo didto ang nagtuo kay Jesus.

11:1 Ang isa ka tawo nga ginhingalanan kay Lazaro, nga nagapuyo sa

Betania, nagmasakit. Ang Betania amo ang banwa, sa diin nagapuyo ang mag-utod nga si Maria kag si Marta. 2 (Amo ini nga Maria ang naghaplas sing agwa sa tiil sang Ginoo kag dayon iya ginpahiran sang iya buhok, kag si Lazaro nga nagamasakit amo ang iya utod.) 3 Ang mag-utod nga babayi nagpadala sini nga pahibalo kay Jesus, “Ginoo, ang imo hinigugma nga abyan nagamasakit.” 4 Sang pagkabati sini ni Jesus, nagsiling sia, “Ang tinutoyo sini nga masakit indi ang kamatayon ni Lazaro, kundi paagi sini mahimaya ang Dios, kag ang Anak sang Dios makabaton sang himaya.” 5 Palangga ni Jesus si Marta kag ang iya utod nga babayi, kag si Lazaro. 6 Sang mahibaluan ni Jesus nga si Lazaro nagamasakit, nagtener pa sia didto sing duha ka adlaw. 7 Dayon nagsiling sia sa iya mga gintuton-an, “Dali, mabalik kita sa Judea.” 8 Ang mga gintuton-an nagsabat, “Manunodlo, sadtong pila lang ka adlaw batuhon ka kuntani sang mga Judio, kag karon mabalik ka pa didto?” 9 Si Jesus nagsiling, “Indi bala nga may dose ka oras sa isa ka adlaw? Gani kon ang tawo nagalakat kon adlaw indi sia makasandad, kay makakita sia sang kapawa sining kalibutan. 10 Pero kon maglakat sia sa gab-i makasandad sia, kay wala sia sing kapawa nga nagaiwag sa iya.” 11 Sang masiling ini ni Jesus, nagsiling pa gid sia, “Ang aton abyan nga si Lazaro nagakatulog, pero kadtuan ko sia kag pukawon.” 12 Ang mga gintuton-an nagsiling, “Ginoo, kon sia nagakatulog, magaayo sia.” 13 Naghunahona sila nga si Jesus naghambal nahanungod sang katulogon, pero ang buot silingon ni Jesus nga si Lazaro napatay. 14 Gani ginsinganan sila ni Jesus sing maathag, “Napatay si Lazaro, 15 pero tungod sa inyo nagakalipay ako nga wala ako didto upod sa iya, agod nga magtuo kamo. Dali kadtuan ta sia.” 16 Si Tomas nga ginatawag ang Kapid nagsiling sa iban nga mga gintuton-an, “Dali, maupod kita tanan sa Manunodlo, agod manginmatay kita upod sa iya!” 17 Sang pag-abot ni Jesus, nabalitaan niya nga apat na ka adlaw nga nalubong si Lazaro. 18 Ang Betania mga tatlo ka kilometro halin sa Jerusalem, 19 kag madamo nga mga Judio ang nag-abot sa paglipay kay Marta kag kay Maria tungod sang pagkapatay sang ila utod. 20 Sang pagkabati ni Marta nga nagapadulong si Jesus, naggwa sia sa pagsugata sa iya, pero si Maria nagpabilin sa balay. 21 Nagsiling si Marta kay Jesus, “Ginoo, kon yari ka

lang diri, wala kuntani mapatay ang akon utod! 22 Pero nahibaluan ko nga bisan subong ang Dios magahatag sa imo sang bisan ano nga imo pangayuon sa iya.” 23 Si Jesus nagsiling sa iya, “Mabanhaw ang imo utod.” 24 Nagsabat si Marta, “Nahibaluan ko nga mabanhaw sia sa katapusan nga adlaw.” 25 Si Jesus nagsiling sa iya, “Ako amo ang pagkabanhaw kag ang kabuhi. Ang nagatuo sa akon, bisan pa nga mapatay sia, magakabuhi; 26 kag ang nagakabuhi kag nagatuo sa akon indi gid mapatay. Nagatuo ka bala sini?” 27 Nagsabat sia, “Huo, Ginoo! Nagatuo gid ako nga ikaw amo ang Cristo, ang Anak sang Dios, nga magakari sa kalibutan.” 28 Sa tapos masiling ini ni Marta, nagbalik sia kag gintawag niya si Maria nga iya utod, kag ginhutikan, “Yari na ang Manunodlo, kag ginapangita niya ikaw.” 29 Sang pagkabati sini ni Maria tumindog sia kag nagdalidali pa gwa sa pagsugata sa iya. 30 (Si Jesus wala pa makasulod sa banwa, kundi yadto pa sia sa duog diin ginsugata sia ni Marta.) 31 Ang mga Judio nga yadto sa balay sa paglipay kay Maria, nagsunod sa iya sang makita nila nga nagtindog sia kag nagdalidali pa gwa. Naghunahona sila nga makadto sia sa lulobngan, agod didto maghibi. 32 Sang pag-abot ni Maria sa duog diin si Jesus, kag nakita niya sia, nagluhod sia sa tiilan ni Jesus kag nagsiling, “Ginoo, kon yari ka kuntani diri, wala mapatay ang akon utod!” 33 Sang pagkakita ni Jesus nga si Maria nagahibi, kag ang mga Judio nga nag-abot upod sa iya nagahibi man, natandog ang iya tagipusoon kag natublag gid sia. 34 Nagpamangkot sia sa ila, “Diin ninyo sia ginlubong?” Nagsabat sila, “Ginoo, dali kag tan-awa.” 35 Si Jesus naghibi. 36 Gani ang mga Judio nagsiling, “Kita ninyo kon daw ano ang iya pagpalangga kay Lazaro!” 37 Pero ang iban sa ila nagsiling, “Indi bala nga gin-ayo niya ang mga mata sang bulag? Indi bala mahimo nga mapaiway man niya kuntani ang pagkamatay ni Lazaro?” 38 Si Jesus nga sa liwat natublag gid, nagkadto sa lulobngan. Ini nga lulobngan isa ka kuweba nga natakpan sang isa ka bato. 39 Si Jesus nagsugo, “Kuhaa ninyo ang bato.” Si Marta nga utod sang napatay, nagsabat, “Ginoo, mabaho na sia, kay apat na ka adlaw nga nalubong sia!” 40 Si Jesus nagsiling sa iya, “Indi bala nga ginsiling ko sa imo nga kon magtuo ka, imo makita ang himaya sang Dios?” 41 Dayon ginkuha nila ang bato. Nagtangla si Jesus

kag nagsiling, “Amay, nagapasalamat ako sa imo, kay ginapamatian mo ako. 42 Nahibaluan ko nga sa gihapon ginapamatian mo ako, pero ginasiling ko ini tungod sa mga tawo nga yari diri, agod nga magtuo sila nga ikaw ang nagpadala sa akon.” 43 Sa tapos sia makasiling sini nagsinggit sia, “Lazaro, gwa ka!” 44 Ang napatay nga tawo naggwa. Ang iya mga kamot kag mga tiil nasamburan sang panapton sa lubong, kag ang iya guya naputos sang panapton. Si Jesus nagsugo sa ila, “Hubari ninyo sia, kag palakta.” 45 Ang kalabanan sang mga Judio nga nag-abot sa pagduaw kay Maria, nakakita sang ginhimo ni Jesus, kag nagtuo sila sa iya. 46 Pero may iban sa ila nga nagbalik sa mga Fariseo kag nagsugid sang ginhimo ni Jesus. 47 Gani ang mga Fariseo kag ang pangulo nga mga pari nagpakigkita sa konsilyo kag nagsiling, “Ano ang aton himuon, kay gamhanan nga mga buhat ang ginahimo sini nga tawo? 48 Kon aton lang sia pabay-an, ang tanan magatuo sa iya, kag ang mga manugdumala nga Romanhon magakari kag magalaglag sang aton templo kag sang bug-os naton nga pungsod!” 49 Ang isa sa ila nga ginahingalanan kay Caifas, ang Pinakamataas nga Pari sadto nga tuig, nagsiling, “Wala gid kamo sing may nahibal-an! 50 Wala bala kamo makatalupangod nga maayo para sa inyo nga may isa nga kinahanglan mapatay tungod sa mga tawo, sang sa malaglag ang bug-os nga pungsod?” 51 (Wala niya ini ginsiling nga iyaiya lang, kundi subong Pinakamataas nga Pari sina nga tuig, ginatagna niya nga si Jesus dapat mapatay para sa mga Judio. 52 Indi lamang para sa ila, kundi man sa pagtipon sing tingob sang tanan nga nag-alaplaag nga mga anak sang Dios.) 53 Gani sugod sadto nga adlaw, ang mga pangulo sang mga Judio naghimbon sa pagpatay kay Jesus. 54 Gani si Jesus wala na magpasayangsayang sa Judea, kundi nagkadto sia sa isa ka banwa nga ginatawag Efraim malapit sa desierto. Didto nagtener sia upod sa iya mga gintuton-an. 55 Malapit na ang Piesta sang Pascua, nga piesta sang mga Judio, kag madamo nga mga taga-uma ang nagpa-Jerusalem sa pagtuman sang kinabatasan nga pagpaninlo sa wala pa ang piesta. 56 Ginpangita nila si Jesus, kag sang pagtipon nila sa templo nagpinamangkutanay sila, “Ano bala sa banta ninyo? Mamiesta ayhan sia ukon indi?” 57 Ang pangulo nga mga pari kag ang mga Fariseo nagmando nga ang bisan sin-o nga

nakahibalo kon diin si Jesus magsugid, agod madakop nila sia.

12:1 Anom ka adlaw sa wala pa ang Piesta sang Pascua, si Jesus nagkadto sa Betania, sa diin nagapuyo si Lazaro nga ginbanhaw ni Jesus. 2 Gin-amanan nila sia sing panihapon kag si Marta nagsirbe, samtang si Lazaro nagkaon upod kay Jesus. 3 Dayon si Maria nagkuha sing agwa nga malahalon, nga nahimo gikan sa puraw nga nardo nga ang kadamuon mga tunga sa litro. Ginbuboan niya sini ang mga tiil ni Jesus kag ginpahiran sang iya buhok. Ang kahamot sang agwa nagtugob sa bug-os nga balay. 4 Si Judas Iscariote nga isa sang mga gintuton-an ni Jesus, kag amo ang magaluib sa iya, nagsiling, 5 “Ngaa wala pag-ibaligya ini nga agwa sing peso 300 kag ang kuwarta ipanghatag sa mga imol?” 6 Ginsiling niya ini indi kay nagakabalaka sia sa mga imol, kundi bangod kay isa sia ka makawat. Sia ang nagauyat sang ila kuwarta kag nagakuha sia sa sini. 7 Pero si Jesus nagsiling, “Pabay-i lang sia! Kay gintigana niya ini para sa adlaw sang akon lubong. 8 Ang mga imol kaupod ninyo sa gihapon, pero ako indi makapadayon sa pag-upod sa inyo.” 9 Madamo nga mga Judio ang nakahibalo nga si Jesus yara sa Betania, gani nagkadto sila didto. Nagkadto sila indi lamang bangod kay Jesus, kundi sa pagtan-aw man kay Lazaro nga ginbanhaw ni Jesus. 10 Gani ang pangulo nga mga pari naghimbon sa pagpatay man kay Lazaro, 11 kay tungod sa iya madamo nga mga Judio ang nagbiya sa ila mga pangulo kag nagtuo kay Jesus. 12 Sang madason nga adlaw, ang madamo nga mga tawo nga nag-abot sa pagpamiesta nakabati nga si Jesus nagapakari sa Jerusalem. 13 Gani nagkuha sila sang mga lukay kag naggwa sa pagsugata sa iya nga nagasinggit, “Dayawon ang Dios! Dayawon ang nagakari sa ngalan sang Ginoo! Dayawon ang Hari sang Israel!” 14 Nakakita si Jesus sang isa ka tinday nga asno kag iya ini ginsakyan, suno sa ginasiling sang kasulatan: 15 “Indi ka magkahadlok, Siyudad sang Sion! Yari, nagapakari ang imo hari, Nga nagasakay sa tinday nga asno.” 16 Sadtong tion, ang iya mga gintuton-an wala makahangop sini, pero sang nahimaya na si Jesus, nadumdoman nila nga ang kasulatan nagsiling sini nahanungod sa iya, kag ila ini ginhimo para sa iya. 17 Ang madamo nga mga tawo nga nakaupod

kay Jesus sang iya pagtawag kay Lazaro nga maggwa sa lulobngan kag sang iya pagbanhaw sa iya, nagpanugid sang nahanabo. 18 Gani ginsugata sia sang madamo nga mga tawo, kay nakabati sila nga nakahimo sia sining gamhanan nga buhat. 19 Gani, ang mga Fariseo nagsinilingay, “Kita ninyo, wala kita sing mahimo! Tan-awa, ang tanan nga mga tawo nagasunod sa iya!” 20 Sang piesta, may mga Griego nga nagkadto sa Jerusalem sa pagsimba. 21 Nagkadto sila sa kay Felipe nga taga-Betsaida, sa Galilea, kag nagsiling, “Tyoy, luyag kami magpakigkita kay Jesus.” 22 Si Felipe naglakat kag nagsugid kay Andres, kag sila nga duha naglakat kag nagsugid kay Jesus. 23 Si Jesus nagsabat sa ila, “Karon nag-abot na ang tion nga pagahimayaon ang Anak sang Tawo. 24 Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang isa ka binhi sang humay indi magdamo kon indi pag-ipanggas sa duta kag mapatay. Kon mapatay ini, ti, magapamunga ini sing madamo. 25 Ang nagahigugma sang iya kabuhi madula niya ini. Ang nagasikway sang iya kabuhi sa sining kalibutan magatipig sini sa kabuhi nga wala sing katapusan. 26 Ang luyag mag-alagad sa akon dapat magsunod sa akon, agod nga kon diin ako didto man ang akon alagad. Ang akon Amay magapadungog sa nagaalagad sa akon.” 27 “Karon natublag gid ang akon tagipusoon; kag ano bala ang akon isiling? Masiling bala ako, ‘Amay, ipaiway sa akon ini nga tion’? Pero amo ini ang tinutoyo sang akon pagkari, sa pag-antos sa sining tion sang kasakitan. 28 O Amay, himayaa ang imo ngalan!” Dayon may naghambal gikan sa langit, “Ginhimaya ko na ini, kag akon himayaon liwat.” 29 Ang mga tawo nga nagatambong didto nakabati sang tingog kag nagsiling, “Nagdaguob!” Ang iban nagsiling, “Naghambal sa iya ang isa ka anghel!” 30 Pero si Jesus nagsiling sa ila, “Ini nga tingog wala maghambal tungod sa akon, kundi tungod sa inyo. 31 Tion na ini nga pagahukman ang kalibutan. Karon ang nagagahom sining kalibutan pagadag-on. 32 Kon ako mabayaw na gikan sa duta, buyokon ko ang tanan nga mga tawo sa akon.” 33 (Sa iya pagsiling sini, ginpakilala niya ang sahi sang kamatayon nga iya pagaantuson.) 34 Ang mga tawo nagsabat sa iya, “Ang amon Kasugoan nagasiling nga ang Cristo magakabuhi sing dayon. Ngaa bala makasiling ka nga ang Anak sang Tawo dapat bayawon? Sin-o bala ining Anak sang

Tawo?” 35 Si Jesus nagsabat, “Ang kapawa magapabilin sa tunga ninyo sa diutay pa nga tinion. Padayuna ang inyo paglakat samtang may kapawa pa kamo, agod indi kamo maabtan sang kadudolman, kay ang nagalakat sa kadudolman indi makahibalo kon diin sia nagapadulong. 36 Gani magtuo kamo sa kapawa samtang yara pa ang kapawa sa inyo, agod nga kamo mangin-anak sang kapawa.” Sa tapos mahambal ini ni Jesus naglakat sia kag nagpanago sa ila. 37 Bisan pa nga nakita na gid nila ang gamhanan nga mga buhat nga ginhimo ni Jesus, sa gihapon wala sila magtuo sa iya, 38 agod nga ang ginsiling ni Isaias nga propeta mapamatud-an: “Ginoo, sin-o bala ang nagpati Sang balita nga amon ginsugid? Sin-o bala ang ginpakitaan Sang Ginoo sang iya gahom?” 39 Sa sini nga kabangdanan indi sila makatuo, kay si Isaias nagsiling man: 40 “Ginbulag sang Dios ang ila mga mata, Gintakpan niya ang ila mga hunahona, Agod nga ang ila mga mata Indi makakita, Ang ila mga hunahona indi makahangop, Kag indi sila magliso sa akon, Siling sang Dios, Agod nga ayuhon ko sila.” 41 Ginsiling ini ni Isaias kay nakita niya ang himaya ni Jesus, kag naghambal sia nahanungod sa iya. 42 Wala sapayan sini madamo nga mga pangulo sang mga Judio ang nagtuo kay Jesus, ugaling tungod sang mga Fariseo wala sila magpabutyag sang ila pagtuo, agod indi sila pagsikwayon sa sinagoga. 43 Ginpasulabi nila ang pagdayaw sang mga tawo sang sa pagdayaw sang Dios. 44 Si Jesus naghambal sa mabaskog nga tingog, “Ang nagatuo sa akon, indi lamang nagatuo sa akon, kundi nagatuo man sa nagpadala sa akon. 45 Ang nakakita sa akon nakakita man sa nagpadala sa akon. 46 Nagkari ako sa kalibutan subong kapawa, agod nga ang magtuo sa akon indi magpabilin sa kadudolman. 47 Ang nagapamati sang akon mensahi kag wala nagatuman sini, indi ako ang magahukom sa iya. Nagkari ako indi sa paghukom sang kalibutan, kundi sa pagluwas sini. 48 Ang nagasikway sa akon kag wala nagabaton sang akon mensahi, may magahukom sa iya. Ang pulong nga akon ginhambal amo ang magahukom sa iya sa katapusan nga adlaw! 49 Kay ang akon ginhambal indi akon, kundi ang Amay nga nagpadala sa akon nagsugo sa akon kon ano ang akon isiling kag ihambal. 50 Kag nahibaluan ko nga ang iya sugo nagadala sang kabuhi nga wala sing katapusan. Gani ang ginasiling ko, amo ang ginsiling

sang Amay nga akon ihambal.”

13:1 Karon bisperas na sang Piesta sang Pascua. Si Jesus nakahibalo nga ang iya tion nag-abot na sa pagtaliwan sa sining kalibutan pakadto sa Amay. Ginhigugma gid niya sa gihapon ang mga iya sa sining kalibutan, kag ginhigugma niya sila tubtob sa katapusan. 2 Si Jesus kag ang iya mga gintuton-an nagpanihapon. Ang Yawa nakatanom na sa tagipusoon ni Judas nga anak ni Simon Iscariote, sang handom sa pagluib kay Jesus. 3 Si Jesus nakahibalo nga ang Amay naghatag sa iya sang bug-os nga gahom. Nakahibalo man sia nga nagikan sia sa Dios kag magabalik sia sa Dios. 4 Gani nagtindog si Jesus, nag-uba sang iya kunop, nagkuha sang tualya kag ginwagkos ini sa iya hawak. 5 Dayon nagbubo sia sang tubig sa labador, kag nagsugod sa paghugas sang mga tiil sang iya mga gintuton-an kag ginpahiran sang tualya nga iya ginwagkos. 6 Nakaabot sia sa kay Simon Pedro nga nagsiling sa iya, “Ginoo, hugasan mo bala ang akon mga tiil?” 7 Si Jesus nagsabat sa iya, “Indi pa ikaw makahangop sang ginahimo ko karon, pero mahangpan mo ini sa ulihi.” 8 Si Pedro nagsiling, “Indi gid ako magpahugas sa imo sang akon mga tiil tubtob san-o!” Si Jesus nagsabat, “Kon indi ko mahugasan ang imo mga tiil, indi na ikaw akon gintuton-an.” 9 Nagsabat si Simon Pedro, “Ginoo, kon amo ina, hugasi indi lamang ang akon mga tiil, kundi ang akon man mga kamot kag ulo!” 10 Si Jesus nagsiling, “Ang nakapaligo matinlo na ang iya bug-os nga lawas, kag indi na kinahanglan manghugas luas lamang sa iya mga tiil. Tanan kamo mga matinlo na luas lamang sa isa.” 11 (Si Jesus nakahibalo na kon sin-o ang magaluib sa iya. Gani nga nagsiling sia, “Tanan kamo mga matinlo na luas lamang sa isa.”) 12 Sang mahugasan na ni Jesus ang ila mga tiil, ginsuksok niya ang iya kunop kag nagbalik sa iya lingkuran sa lamisa. Nagpamangkot sia sa ila, “Nahangpan bala ninyo ang akon ginhimo sa inyo? 13 Ginatawag ninyo ako nga Manunodlo kag Ginoo, kag husto ina, kay amo gid man ako. 14 Ako amo ang inyo Ginoo kag Manunodlo, kag bag-o lang ako maghugas sang inyo mga tiil. Gani kamo man dapat maghinugasay sang inyo mga tiil. 15 Ginhatagan ko kamo sing sulondan, agod nga inyo man himuon ang ginhimo ko sa inyo. 16 Nagasiling ako sa

inyo sang matuod: wala sing ulipon nga labaw pa sa iya agalon, kag wala sing sinugo nga labaw pa sa nagsugo sa iya. 17 Karon nahibaluan na ninyo ini nga kamatuoran. Bulahan kamo kon inyo ini buhaton! 18 “Wala ako nagahambal nahanungod sa inyo tanan. Kilala ko ang akon mga ginpili. Pero kinahanglan matuman ang kasulatan nga nagasiling, ‘Ang tawo nga nagsalo sa akon pagkaon, nagkontra sa akon.’ 19 Karon ginasugid ko ini sa inyo sa wala pa mahanabo, agod nga kon mahanabo ini, magatuo kamo nga ‘Ako Amo Ako’. 20 Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang nagabaton sang akon ginapadala, nagabaton man sa akon, kag ang nagabaton sa akon, nagabaton sang nagpadala sa akon.” 21 Sa tapos masiling ini ni Jesus, natublag pa gid sia kag nagpabutyag, “Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang isa sa inyo magaluib sa akon.” 22 Ang mga gintuton-an nagtinulokay nga nagapalibog kon sin-o ang iya ginatumod. 23 Ang isa sang mga gintuton-an nga ginhigugma ni Jesus, nagalingkod sa luyo gid ni Jesus. 24 Ginsinyasan sia ni Simon Pedro kag ginsingangan, “Pamangkuta sia kon sin-o ang iya ginatumod.” 25 Gani ang gintuton-an nagsandiay naman sa kay Jesus kag nagsiling, “Ginoo, sin-o bala sia?” 26 Si Jesus nagsabat, “Ang akon hatagan sining diutay nga pinihak sang tinapay nga natusmog ko, amo ina sia.” Gani nagkuha sia sang diutay nga pinihak sang tinapay, gintusmog niya ini kag ginhatag kay Judas nga anak ni Simon Iscariote. 27 Sang pagbaton ni Judas sang tinapay, sa gilayon ginsudlan sia ni Satanas. Si Jesus nagsiling sa iya, “Dalia kag himoa dayon ang dapat mo himuon!” 28 Sa mga nagpanihapon, wala gid sing may nakahangop sang ginhambal ni Jesus sa iya. 29 Naghunahona ang iban nga mga gintuton-an nga si Jesus nagsugo sa iya sa pagbakal sang mga kinahanglanon para sa piesta, ukon sa paghatag sing limos sa mga imol, kay si Judas amo ang nagauyat sang ila kuwarta. 30 Ginbaton ni Judas ang tinapay kag naggwa sia gilayon. Gab-i na sadto. 31 Sang makahalin na si Judas, si Jesus nagsiling, “Karon ginahimaya ang Anak sang Tawo, kag paagi sa iya, ginahimaya ang Dios. 32 Kag kon ang Dios ginahimaya paagi sa iya, dayon ang Dios mismo magahimaya sang Anak sang Tawo, kag himuon niya ini sa gilayon. 33 Mga anak ko, indi na ako makapakig-upod sa inyo sing madugay. Magapangita kamo sa akon, pero

isiling ko sa inyo ang ginsiling ko man sa mga Judio, ‘Kamo indi makakadto sa akon pagakadtuan.’ 34 Ginahatag ko sa inyo ang isa ka bag-o nga sugo: maghigugmaanay kamo. Subong nga ako nagahigugma sa inyo, sa amo man nga bagay dapat kamo maghigugmaanay. 35 Kon nagahigugmaanay kamo, ang tanan nga mga tawo makahibalo nga mga gintuton-an ko kamo.” 36 Si Simon Pedro nagpamangkot sa iya, “Ginoo, diin ka bala makadto?” Si Jesus nagsabat, “Indi ka subong makasunod sa akon kon diin ako makadto, pero sa ulihi, magasunod ka sa akon.” 37 Si Pedro nagpamangkot, “Ginoo, ngaa man indi ako makasunod sa imo karon? Handa ako sa pagpanginmatay para sa imo!” 38 Si Jesus nagsabat, “Handa ka gid bala sa pagpanginmatay para sa akon? Nagasiling ako sa imo sang matuod: sa wala pa magpamalo ang manok, magasiling ka sing makatlo nga ikaw wala makakilala sa akon.”

14:1 Si Jesus nagsiling sa ila, “Indi kamo magpalibog kag magkatublag. Magtuo kamo sa Dios, kag magtuo man kamo sa akon. 2 Sa balay sang akon Amay may madamo nga mga kuwarto, kag magalakat ako sa pag-aman sing duog para sa inyo. Indi ako magsiling sini sa inyo kon indi ini matuod. 3 Sa tapos ako makalakat kag makaaman sing duog para sa inyo, magabalik ako kag dalhon ko kamo, agod nga kon diin ako didto man kamo. 4 Nahibaluan ninyo ang dalan pakadto sa duog nga akon pagakadtuan.” 5 Si Tomas nagsiling sa iya, “Ginoo, wala kami makahibalo kon diin ikaw makadto, paano bala ang pagkatultol namon sang dalan pakadto didto?” 6 Si Jesus nagsabat sa iya, “Ako amo ang dalan, ang kamatuoran, kag ang kabuhi; wala sing may makakadto sa Amay kon indi paagi sa akon. 7 Karon nga nakilala ninyo ako, inyo man makilala ang akon Amay, kag sugod karon inyo gid sia nakilala kag nakita.” 8 Si Felipe nagsiling sa iya, “Ginoo, ipakita sa amon ang Amay, kag tuman na ina para sa amon.” 9 Si Jesus nagsabat, “Dugay na ang aton pag-inupdanay, Felipe, kag wala pa ikaw makakilala sa akon? Ang nakakita sa akon nakakita sa Amay. Ngaa bala masing ka, ‘Ipakita sa amon ang Amay’? 10 Felipe, wala ka bala nagatuo nga ako yara sa Amay kag ang Amay yari sa akon? Ang mga pulong nga ginhambal ko sa inyo, wala nagagikan sa akon. Ang

Amay nga yari sa akon amo gid ang nagahimo sang iya mga buhat. 11 Magtuo kamo nga ako yara sa Amay, kag ang Amay yari sa akon. Kon indi gani, magtuo kamo tungod sining mga buhat. 12 Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang nagatuo sa akon magahimo sang mga buhat nga akon ginahimo, kag dalagku pa sini nga mga buhat ang iya himuon, kay ako magakadto sa Amay. 13 Kag akon himuon ang bisan ano nga inyo pangayuon sa akon ngalan, agod nga ang himaya sang Amay mapakita paagi sa Anak. 14 Kon kamo magpangayo sa akon sang bisan ano nga butang sa akon ngalan, akon ina pagahimuon.” 15 “Kon ginahigugma ninyo ako, tumanon ninyo ang akon mga sugo. 16 Pangayuon ko sa Amay kag hatagan niya kamo sang isa ka Mananabang, ang Espiritu sang kamatuoran, nga magapabilin upod sa inyo sa walay katapusan. 17 Ang kalibutan indi makabaton sa iya, kay ang kalibutan indi makakita ukon makakilala sa iya. Pero kilala ninyo sia, kay sia nagapabilin upod sa inyo kag nagakabuhi sa inyo. 18 “Indi ko kamo pagbayaan nga mga ilo, kay magabalik ako sa inyo. 19 Sa indi na lang madugay, ang kalibutan indi na makakita sa akon, pero kamo makakita sa akon; kag tungod kay ako nagakabuhi, kamo man magakabuhi. 20 Sa sina nga adlaw, inyo mahibaluan nga yara ako sa akon Amay kag kamo yari sa akon, kag ako yara sa inyo. 21 “Ang nagabaton kag nagatuman sang akon mga sugo amo ina sia ang nagahigugma sa akon. Ang akon Amay magahigugma sa iya nga nagahigugma sa akon, kag ako man magahigugma sa iya kag magapahayag sang akon kaugalingon sa iya.” 22 Si Judas (nga indi si Judas Iscariote) nagsiling, “Ginoo, ngaa man sa amon ka lang magapahayag sang imo kaugalingon kag indi sa kalibutan?” 23 Si Jesus nagsabat sa iya, “Ang nagahigugma sa akon magatuman sang akon pulong, kag ang akon Amay magahigugma sa iya kag kami magakadto sa iya kag magakabuhi upod sa iya. 24 Ang wala nagahigugma sa akon, wala nagatuman sang akon mga pulong. Ang mga pulong nga inyo nabatian indi akon, kundi nagikan sa Amay nga nagpadala sa akon. 25 “Ginasugid ko ini samtang yari pa ako upod sa inyo. 26 Ang Mananabang, ang Espiritu Santo nga ipadala sang Amay sa akon ngalan, magatudlo sa inyo sang tanan nga mga butang, kag magapahanumdom sia sa inyo sang tanan nga

akon ginsiling sa inyo. 27 “Ang paghidait ginabilin ko sa inyo, ang akon paghidait ginahatag ko sa inyo. Ginahatag ko ini sa inyo indi subong sang paghatag sang kalibutan. Indi kamo magpalibog kag magkatublag, indi kamo magkahadlok. 28 Nabatian ninyo nga nagsiling ako sa inyo, ‘Ako magalakat, pero magabalik man ako sa inyo.’ Kon ginahigugma ninyo ako, magakalipay kamo nga ako magakadto sa Amay, kay sia gamhanan pa sa akon. 29 Karon ginasugid ko ini sa inyo sa wala pa mahanabo, agod nga kon mahanabo ini, magtuo kamo. 30 Indi na ako makapadugay sa paghambal sa inyo, kay ang nagagahom sining kalibutan nagapakari. Wala sia sing gahom sa akon, 31 pero kinahanglan makahibalo ang kalibutan nga ako nagahigugma sa Amay. Gani ginahimo ko ang tanan nga iya ginasugo sa akon. “Dali kamo, malakat na kita.”

15:1 “Ako amo ang matuod nga puno sang ubas, kag ang akon Amay amo ang manugtatap. 2 Ang tagsa ka sanga nga yara sa akon nga wala nagapamunga, ginautod niya, kag ang tagsa ka sanga nga nagapamunga, ginatinluan niya agod magpamunga pa gid sing madamo. 3 Kamo natinluan na paagi sa mga pulong nga ginhambal ko sa inyo. 4 Magpabilin kamo sa akon, kag ako magapabilin sa inyo. Kon indi kamo magpabilin sa akon indi kamo makapamunga, subong nga ang sanga indi makapamunga kon wala nagaangot sa puno. 5 “Ako amo ang puno sang ubas, kamo ang mga sanga. Ang nagapabilin sa akon, kag ako sa iya, magapamunga sing madamo, kay kon wala ako wala kamo sing may mahimo. 6 Ang wala nagapabilin sa akon ginahaboy subong sang isa ka sanga, kag nagakalaya. Ini nga mga sanga ginatipon kag ginahaboy sa kalayo kag ginasunog. 7 Kon kamo nagapabilin sa akon kag ang akon mga pulong nagapabilin sa inyo, dayon pangayo kamo sang bisan ano nga luyag ninyo, kag inyo ini mabaton. 8 Sa inyo pagpamunga sing madamo, ginapakita ang himaya sang Amay, kag kamo mangin-akon gintuton-an. 9 Ginahigugma ko kamo subong nga ang Amay nagahigugma sa akon. Pabilin kamo sa akon gugma. 10 Kon ginatuman ninyo ang akon mga sugo, magapabilin kamo sa akon gugma, subong nga ginatuman ko ang mga sugo sang akon Amay, kag nagapabilin sa iya gugma. 11 “Ginasugid ko ini sa inyo agod ang akon

kalipay manginyara sa inyo, kag ang inyo kalipay manginbug-os. 12 Ini amo ang akon sugo: maghigugmaanay kamo subong nga ako nagahigugma sa inyo. 13 Ang labing daku nga gugma nga mapakita sang isa ka tawo sa iya mga abyan amo ang paghalad sang iya kabuhi para sa ila. 14 Mga abyan ko kamo, kon ginatuman ninyo ang akon mga sugo. 15 Wala ko na kamo ginatawag nga mga ulipon, kay ang ulipon wala makahibalo kon ano ang ginahimo sang iya agalon. Sa baylo, ginatawag ko kamo mga abyan, kay ginsugid ko sa inyo ang tanan nga akon nabatian gikan sa akon Amay. 16 Indi kamo ang nagpili sa akon, kundi ako ang nagpili sa inyo, kag nagsugo sa inyo sa paglakat kag sa pagpamunga sing madamo, ang sahi sang bunga nga nagapadayon. Dayon ang Amay magahatag sa inyo sang bisan ano nga inyo pangayuon sa akon ngalan. 17 Gani, amo ini ang akon ginasugo sa inyo: maghigugmaanay kamo.” 18 “Kon ginadumtan kamo sang kalibutan, dapat ninyo dumdomon nga ako ang una nga gindumtan sini. 19 Kon iya kamo sang kalibutan, ang kalibutan magahigugma sa inyo subong nga iya sang kalibutan. Pero ginpili ko kamo gikan sa sining kalibutan kag indi na kamo iya sining kalibutan. Gani, ang kalibutan nagadumot sa inyo. 20 Dumdoma ang akon ginhambal sa inyo: ‘Wala sing ulipon nga labaw pa sa iya agalon.’ Kon ginhingabot nila ako, hingabuton man nila kamo. Kon gintuman nila ang akon pulong, ila man tumanon ang inyo mga pulong. 21 Pero ini tanan ila himuon sa inyo tungod kay akon kamo, kag wala sila makakilala sang nagpadala sa akon. 22 Wala sila kuntani sing sala, kon ako wala magkari kag maghambal sa ila. Karon wala na sila sing may ibalibad sa ila mga sala. 23 Ang nagadumot sa akon, nagadumot man sa akon Amay. 24 Kuntani wala sila sing sala, kon ako wala maghimo sa tunga nila sing mga buhat nga wala gid mahimo sang bisan sin-o. Karon nakita nila ang akon ginbuhat, kag ginadumtan nila ako kag ang akon Amay. 25 Pero dapat ini mahanabo, agod nga ang nasulat sa ila Kasugoan matuman, ‘Gindumtan nila ako nga wala sing kabangdanan.’ 26 “Pero kon mag-abot ang Mananabang, ang Espiritu sang kamatuoran nga ipadala ko gikan sa Amay, sia magasaksi nahanungod sa akon. 27 Kag kamo man magapanaksi para sa akon kay kamo kaupod ko halin sa ginsugoran.

16:1 “Ginsugid ko ini sa inyo agod indi malingkang ang inyo pagtuo. 2 Tabugon nila kamo sa mga sinagoga; kag magaabot ang tion nga ang makapatay sa inyo magahunahona nga nagaalagad sia sa Dios sa iya paghimo sini. 3 Himuon nila ini sa inyo, kay wala sila makakilala sa Amay ukon sa akon. 4 Pero ginasugid ko ini sa inyo, agod nga kon mag-abot ang tion nga himuon nila ini sa inyo, madumdoman ninyo nga ginsugiran ko na kamo sini.” “Ini nga mga butang wala ko ginsugid sa inyo sang una, kay ako kaupod pa ninyo. 5 Pero karon makadto na ako sa nagpadala sa akon, kag wala gid sing may nagapamangkot sa inyo kon diin ako makadto. 6 Anay nga nasugiran ko na kamo, nagakasubo gid kamo. 7 Pero nagasiling ako sa inyo sang matuod: mas maayo para sa inyo nga maglakat ako, kay kon indi ako maglakat, ang Mananabang indi magkari sa inyo. Pero kon makalakat ako, ipadala ko sia sa inyo. 8 Kag kon mag-abot sia, ipakilala niya sa mga tawo sang kalibutan nga nagsayop sila nahanungod sang sala, sang katarungan, kag sang paghukom sang Dios. 9 Nagsayop sila nahanungod sang sala, kay wala sila magtuo sa akon; 10 sang katarungan, kay ako magakadto sa Amay kag indi na kamo makakita sa akon; 11 sang paghukom sang Dios, kay ang nagagahom sini nga kalibutan nahukman na. 12 “May madamo pa ako nga inugsugid sa inyo, ugaling indi pa kamo sarang makahangop sini karon. 13 Pero kon mag-abot ang Espiritu sang kamatuoran, sia magatuytoy sa inyo sa bug-os nga kamatuoran. Ang iya ihambal indi iya, kundi magasugid sia sa inyo sang iya nabatian, kag magapahayag sia sang mga butang nga palaabuton. 14 Magahimaya sia sa akon, kay sia magabaton sang akon inugsiling kag iya ini ipahayag sa inyo. 15 Ang tanan nga iya sang Amay akon, gani nagsiling ako nga ang Espiritu magabaton sang akon inugsiling kag iya ini ipahayag sa inyo.” 16 “Sa indi na lang madugay indi na ninyo ako makita, pero sa indi madugay makita naman ninyo ako.” 17 Ang iban sang iya mga gintuton-an nagsinilingay, “Ano ang buot niya silingon sini? Nagasiling sia sa aton, ‘Sa indi na lang madugay indi na ninyo ako makita, pero sa indi madugay makita naman ninyo ako,’ kag nagasiling man sia, ‘Ini tungod kay ako makadto sa Amay.’ ” 18 Gani nagpamangkot sila, “Ano bala ang kahulogan sang, ‘Sa

indi na lang madugay’? Indi kita makahangop sang buot niya silingon!” 19 Si Jesus nakahibalo nga luyag sila magpamangkot sa iya, gani nagsiling sia sa ila, “Nagsiling ako, ‘Sa indi na lang madugay indi na ninyo ako makita, pero sa indi madugay makita naman ninyo ako.’ Amo bala ini ang ginapamangkot ninyo? 20 Nagasiling ako sa inyo sang matuod: magahibi kamo kag magapanangis, pero ang kalibutan magakalipay. Magakasubo kamo, pero ang inyo kasubo pagabayluhan sang kalipay. 21 Kon ang isa ka babayi manugbata na nagakasubo sia, kay ang tion sang iya pagpasakit nag-abot; pero kon ang bata matawo na, malimtan niya ang iya mga kasakit, kay nagakalipay sia nga ang isa ka lapsag natawo sa sining kalibutan. 22 Amo man ini sa inyo. Karon nagakasubo kamo, pero magapakigkita pa ako sa inyo kag ang inyo tagipusoon mapuno sang kalipay, ang sahi sang kalipay nga wala sing may makakuha sa inyo. 23 “Kon mag-abot ina nga adlaw, indi kamo magpangayo sa akon sang bisan ano nga butang. Nagasiling ako sa inyo sang matuod: ang Amay magahatag sa inyo sang bisan ano nga inyo pangayuon sa akon ngalan. 24 Tubtob karon wala pa kamo makapangayo sang bisan ano sa akon ngalan; pangayo kamo kag kamo magabaton, agod nga ang inyo kalipay manginbug-os.” 25 “Ginsugid ko ini nga mga butang sa inyo paagi sa mga palaanggiran. Pero magaabot ang tion nga indi na ako maggamit sang mga palaanggiran, kundi magahambal sa inyo sing maathag nahanungod sa Amay. 26 Kon mag-abot ina nga adlaw magapangayo kamo sa iya sa akon ngalan, kag wala ako nagasiling nga kinahanglan pa nga magapangayo ako sa Amay para sa inyo, 27 kay ang Amay mismo nagahigugma sa inyo. Ginahigugma niya kamo kay kamo nagahigugma sa akon kag nagatuo nga ako nagikan sa Dios. 28 Nagikan gid ako sa Amay kag nagkari sa kalibutan; kag karon magabiya ako sang kalibutan kag magakadto sa Amay.” 29 Dayon ang iya mga gintuton-an nagsiling sa iya, “Karon, nagahambal ikaw sing maathag nga wala nagagamit sang mga palaanggiran. 30 Karon nahibaluhan namon nga ikaw nakahibalo sang tanan kag indi na kinahanglan nga pamangkuton pa. Tungod sini nagatuo kami nga ikaw nagikan sa Dios.” 31 Si Jesus nagsabat, “Nagatuo na bala kamo karon? 32 Ang tion magaabot kag kon sa bagay nag-abot na, nga tanan

kamo magaalaplaag kag magapalauli kag ako magaisahanon na lang. Pero indi gid ako mag-isahanon, kay ang Amay kaupod nakon. 33 Ginsugiran ko kamo sini, agod may paghidait kamo paagi sa akon. Ang kalibutan magapaantos sa inyo, pero magpakaisog kamo! Gindaog ko ang kalibutan!”

17:1 Sang makasiling sini si Jesus, nagtangla sia sa langit kag nagsiling, “O Amay, ang tion nag-abot na. Himayaa ang imo Anak, agod himayaon ka man sang Anak. 2 Kay ginhatagan mo sia sing awtoridad sa paggahom sang tanan nga mga tawo, agod nga mahatagan niya sing kabuhi nga wala sing katapusan ang tanan nga ginhatag mo sa iya. 3 Kag amo ini ang kabuhi nga wala sing katapusan, nga ang mga tawo magkilala sa imo, nga ikaw lamang ang matuod nga Dios, kag kay Jesu-Cristo nga imo ginpadala. 4 Ginhimaya ko ikaw sa duta, kag natapos ko na ang bulohaton nga imo ginhatag sa akon. 5 Karon, O Amay, sa imo atubangan ihatag sa akon ang himaya, ang amo nga himaya nga akon man anay upod sa imo sa wala pa matuga ang kalibutan. 6 “Ginpakilala ko ikaw sa mga tawo nga ginpili mo gikan sa kalibutan para sa akon. Imo sila, kag ginhatag mo sila sa akon, kag gintuman nila ang imo pulong. 7 Karon nakahibalo sila nga ang tanan nga ginhatag mo sa akon nagikan sa imo. 8 Kay ginhatag ko sa ila ang mensahi nga imo ginhatag sa akon, kag ginbaton nila ini.

Nahibaluan nila nga matuod gid nga ako nagikan sa imo, kag nagatuo sila nga ikaw nagpadala sa akon. 9 “Ako nagapangamuyo para sa ila. Wala ako nagapangamuyo para sa kalibutan, kundi para sa mga tawo nga ginhatag mo sa akon, kay imo sila. 10 Ang tanan nga akon imo kag ang tanan nga imo akon, kag ang akon himaya ginapakita paagi sa ila. 11 Kag karon magakadto ako sa imo; ako wala na sa kalibutan, pero sila yara pa sa kalibutan. O balaan nga Amay! Paagi sa gahom sang imo ngalan bantayi sila nga ginhatag mo sa akon, agod mangin-isa sila subong nga ikaw kag ako isa. 12 Sang ako kaupod pa nila, ginbantayan ko sila paagi sa gahom sang imo ngalan nga ginhatag mo sa akon. Ginbantayan ko sila, kag wala sing isa sa ila nga nadula, luas sa tawo nga madula gid man agod matuman ang kasulatan. 13 Karon magakadto ako sa imo kag ginasiling ko ini nga

mga butang sa kalibutan, agod maangkon nila sing bug-os ang akon kalipay. 14 Ginpaalinton ko sa ila ang imo mensahi, kag gindumtan sila sang kalibutan, kay indi sila iya sang kalibutan, subong nga ako man indi iya sang kalibutan. 15 Wala ako nagapangayo nga kuhaon mo sila sa kalibutan, kundi nga apinan mo sila batok sa Malaut. 16 Subong nga ako indi iya sang kalibutan, sila man indi iya sang kalibutan. 17 Pakabalaana sila paagi sa kamatuoran; ang imo pulong kamatuoran. 18 Ginpadala ko sila sa kalibutan subong nga ginpadala mo ako sa kalibutan. 19 Tungod sa ila ginahalad ko ang akon kaugalingon sa imo, agod mangin-imo sila paagi sa kamatuoran. 20 “Ako nagapangamuyo indi lamang para sa ila, kundi para man sa mga nagatuo sa akon paagi sa ila mga pulong. 21 Nagapangamuyo ako nga sila tanan mangin-isa. O Amay, kabay nga sila manginyari sa aton, subong nga ikaw yari sa akon kag ako yara sa imo. Kabay nga mangin-isa sila, agod ang kalibutan magtuo nga ikaw nagpadala sa akon. 22 Ginhatag ko sa ila ang himaya nga ginhatag mo man sa akon, agod sila mangin-isa, subong nga ikaw kag ako isa. 23 Ako yara sa ila kag ikaw yari sa akon, agod nga mangin-isa sila sing bug-os, kag ang kalibutan makakilala nga ikaw ang nagpadala sa akon kag nagahigugma sa ila subong sang imo paghigugma sa akon. 24 “O Amay, ginhatag mo sila sa akon, kag luyag ko nga sila manginkaupod nakon bisan diin ako, agod nga makita nila ang akon himaya, ang himaya nga ginhatag mo sa akon. Kay ikaw naghigugma sa akon sa wala pa matuga ang kalibutan. 25 O matarong nga Amay, ang kalibutan wala makakilala sa imo, pero ako nakakilala sa imo, kag ini sila nakahibalo nga ikaw ang nagpadala sa akon. 26 Ginpakilala ko ikaw sa ila kag magapadayon ako sa paghimo sini, agod nga ang imo paghigugma sa akon manginyara sa ila, kag ako man manginyara sa ila.”

18: 1 Sa tapos makapangamuyo si Jesus, naglakat sia upod sa iya mga gintuton-an kag nagtabok sa sapa sang Cedron. May hardin sa sadto nga duog, kag si Jesus nagsulod didto upod sa iya mga gintuton-an. 2 Si Judas nga traidor, nakatultol sini nga duog, kay sa masunson si Jesus kag ang iya mga gintuton-an nagatipon didto. 3 Gani, si Judas nagkadto sa hardin nga

may dala nga guban sang mga soldado kag mga gwardya sa templo nga ginpadala sang pangulo nga mga pari kag sang mga Fariseo. May mga hinganiban sila, mga parol kag mga sulo. 4 Si Jesus nga nakahibalo sang tanan nga mahanabo sa iya, nagpalapit sa ila kag nagsiling, “Sin-o bala ang ginapangita ninyo?” 5 Nagsabat sila, “Si Jesus nga taga-Nazaret.” Nagsiling si Jesus, “Ako amo sia.” Si Judas nga traidor nagatindog didto kaupod nila. 6 Sang pagsiling ni Jesus sa ila, “Ako amo sia,” nag-isol sila kag nagkalatumba sa duta. 7 Ginpamangkot sila liwat ni Jesus, “Sin-o gid bala ang inyo ginapangita?” Nagsiling sila, “Si Jesus nga taga-Nazaret.” 8 Si Jesus nagsiling, “Ginsingangan ko na kamo nga ako amo sia. Gani, kon ako ang inyo ginapangita, indi lang ninyo paghilabti ining iban.” 9 (Ginhambal niya ini agod matuman ang iya ginsiling, “O Amay, wala ako sing may nadula bisan isa lang sang tanan nga imo ginhatag sa akon.”) 10 Si Simon Pedro may espada, gingabot niya ini kag ginlabo ang sulogun sang Pinakamataas nga Pari, kag nautas ang iya tuo nga dulonggan. Ang ngalan sang sulogun amo si Malco. 11 Si Jesus nagsiling kay Pedro, “Itagob ang imo espada! Nagahunahona ka bala nga indi ko pag-imnon ang kupa sang pag-antos nga ginhatag sang Amay sa akon?” 12 Ang guban sang mga soldado kag ang ila kapitan kaupod sang mga gwardya nga Judio nagdakop kay Jesus. Gingapos nila sia 13 kag gindala anay kay Anas, ang ugangan ni Caifas nga amo ang Pinakamataas nga Pari sadto nga tuig. 14 Si Caifas amo ang naglaygay sa mga Judio nga mas maayo na lang nga may isa ka tawo nga mapatay para sa tanan nga mga tawo. 15 Si Simon Pedro kag ang isa pa ka gintuton-an nagsunod kay Jesus. Yadto nga gintuton-an kilala gid sang Pinakamataas nga Pari; gani nag-upod sia kay Jesus sa sulod sang hardin sang palasyo sang Pinakamataas nga Pari. 16 Si Pedro iya nagpabilin sa gwa, sa may puwerta. Yadtong gintuton-an nga kilala sang Pinakamataas nga Pari nagbalik sa gwa, ginhambal ang babayi nga nagabantay sang puwerta, kag ginpasulod niya si Pedro. 17 Ang babayi nga nagabantay sang puwerta nagsiling kay Pedro, “Indi bala isa man ikaw sang mga gintuton-an sina nga tawo?” Si Pedro nagsabat, “Indi.” 18 Matugnaw sadto, gani ang mga sulogun kag ang mga gwardya nagdabok sing kalayo kag nagtindog sa palibot sini sa pagpainit-init. Si

Pedro nagpalapit kag nagtindog man didto upod sa ila, kag nagpainit-init. 19 Ginpamangkot si Jesus sang Pinakamataas nga Pari nahanungod sang iya mga gintuton-an kag sang iya pagtulon-an. 20 Si Jesus nagsabat, “Pirme ako naghambal sing hayag sa tanan. Nagpanudlo ako sa mga sinagoga kag sa templo sa diin ang mga Judio nagatilipon. Wala ako sing may ginhambal sa tago. 21 Ngaa bala ginausisa ninyo ako karon? Pamangkuta ninyo ang mga nakabati sa akon. Pamangkuta sila kon ano ang ginsiling ko sa ila—nakahibalo sila kon ano ang akon ginpanghambal.” 22 Sang makasiling sini si Jesus, gintampa sia sang isa sang mga gwardya kag ginsinganan, “Amo bala ina ang panabat mo sa Pinakamataas nga Pari?” 23 Nagsabat si Jesus sa iya, “Kon nakasayop gid man ako, pamatud-i ini sa tanan nga yari diri. Pero kon husto ako sa akon ginsiling, ngaa bala nga gintampa mo ako?” 24 Dayon ginpadala ni Anas si Jesus nga nagapos kay Caifas nga Pinakamataas nga Pari. 25 Si Pedro nagatindog pa didto nga nagapainit-init sa kalayo. Gani ang iban didto nagsiling sa iya, “Indi bala ikaw isa man sang mga gintuton-an sina nga tawo?” Si Pedro nagpanghiwala kag nagsiling, “Indi.” 26 Ang isa sang mga sulogun sang Pinakamataas nga Pari nga paryente sang tawo nga gingilangan ni Pedro, naghambal, “Indi bala nga ikaw atong nakita ko upod sa iya didto sa hardin?” 27 Liwat si Pedro nagsiling, “Indi.” Kag sa amo nga tion nagpamalo ang manok. 28 Gindala nila si Jesus halin sa balay ni Caifas pakadto sa palasyo sang Gobernador. Nagapamanagbanag na sadto. Wala magsulod ang mga Judio sa palasyo tungod kay indi sila luyag nga madagtaan, agod nga makakaon sila sang panihapon sa Piesta sang Pascua. 29 Gani si Pilato naggwa sa pagpakigkita sa ila kag nagsiling, “Ano bala ang panumbongon ninyo batok sini nga tawo?” 30 Nagsabat sila, “Kon wala sia sing may nahimo nga malain, wala namon sia kuntani pagdalha sa imo.” 31 Si Pilato nagsiling sa ila, “Dalha ninyo sia kag hukmi suno sa inyo kasugoan.” Ang mga Judio nagsabat, “Indi tugot sa amon ang pagpatay sang tawo.” 32 (Ini nahanabo agod matuman ang ginsiling ni Jesus kon ano nga sahi sang kamatayon ang iya pagaagihan.) 33 Si Pilato nagsulod sa palasyo, gintawag niya si Jesus kag ginpamangkot, “Ikaw bala ang hari sang mga Judio?” 34 Si Jesus nagsabat, “Imo gid bala ini nga

pamangkot ukon ginsugiran ka lang sang iban nahanungod sa akon?” 35 Si Pilato nagsabat, “Ano ang dumdom mo, Judio bala ako? Ang imo mga kasimanwa kag ang ila pangulo nga mga pari amo ang nagtugyan sa imo sa akon. Ano bala ang nahimo mo?” 36 Si Jesus nagsabat, “Ang akon ginharian indi sa sining kalibutan. Kon ang akon ginharian yari sa sining kalibutan, ang akon mga sumolunod magapakig-away kuntani, agod nga indi ako matugyan sa mga Judio. Pero ang akon ginharian indi sa sining kalibutan!” 37 Gani si Pilato nagpamangkot sa iya, “Kon amo gali, hari ikaw?” Si Jesus nagsabat, “Ginasiling mo nga ako hari. Tungod sini nagpakatawo ako kag nagkari sa kalibutan sa pagsaksi sa kamatuoran. Ang yara sa kamatuoran nagapamati sa akon.” 38 Si Pilato nagpamangkot, “Ano bala ang kamatuoran?” Sang makasiling sini si Pilato, naggwa sia liwat sa mga Judio kag nagsiling sa ila, “Wala ako sing may nakita nga kabangdanan sa pagkondenar sa iya. 39 Pero suno sa inyo kinabatasan, sa tagsa ka Piesta sang Pascua, nagahilway ako sa inyo sang isa ka binilanggo. Karon luyag bala ninyo nga hilwayon ko ang Hari sang mga Judio?” 40 Nagsinggit sila sa iya, “Indi sia, kundi si Barrabas!” (Si Barrabas isa ka buyong.) 19:1 Dayon ginpakuha ni Pilato si Jesus kag ginpahanot. 2 Ang mga soldado naghimo sing korona nga tunokon kag ginbutang ini sa iya ulo; ginpasuksokan nila sia sing kapa nga granate, 3 kag nagpalapit sila sa iya nga nagasiling, “Mabuhay ang Hari sang mga Judio!” Kag gintampa nila sia. 4 Sa liwat naggwa si Pilato kag nagsiling sa mga tawo, “Hulat anay kamo, kay dalhon ko sia diri, sa pagpakita sa inyo nga wala ako sing may nakita nga kabangdanan sa pagkondenar sa iya.” 5 Gani naggwa si Jesus nga may korona nga tunokon kag kapa nga granate. Si Pilato nagsiling sa ila, “Tan-awa ninyo, yari na ang tawo!” 6 Sang makita sia sang pangulo nga mga pari kag sang mga gwardya, nagsinggit sila, “Ilansang sia sa krus! Ilansang sia sa krus!” Si Pilato nagsiling sa ila, “Sigi, dalha ninyo sia kag ilansang sa krus. Wala ako sing may nakita nga kabangdanan sa pagkondenar sa iya.” 7 Ang mga Judio nagsabat, “May kasugoan kami, kag suno sa sini nga kasugoan, dapat sia mapatay, kay sia nagapaka-Anak sang Dios.” 8 Sang pagkabati sini ni Pilato, hinadlukan pa gid sia tapat. 9 Nagsulod sia liwat sa palasyo kag nagsiling kay Jesus,

“Taga-diin ka gid bala?” Pero si Jesus wala magsabat sa iya. 10 Si Pilato nagsiling sa iya, “Indi ka bala maghambal sa akon? Wala ka bala makahibalo nga may awtoridad ako sa paghilway sa imo ukon sa pagpalansang sa imo sa krus?” 11 Si Jesus nagsabat, “May awtoridad ikaw sa akon tungod lamang kay ini ginhatag sang Dios sa imo. Gani ang tawo nga nagtugyan sa akon sa imo may daku pa gid nga sala.” 12 Sang pagkabati sini ni Pilato nagpangita pa gid sia sing paagi sa paghilway sa kay Jesus. Ugaling ang mga Judio nagsinggit, “Kon imo sia hilwayon, indi ikaw abyan sang Emperador! Ang bisan sin-o nga nagapakahari kaaway sang Emperador!” 13 Sang pagkabati sini ni Pilato, gindala niya si Jesus sa gwa kag naglingkod sia sa hukmanan, sa duog nga ginatawag “Ang Plataporma nga Bato,” nga sa Hebreo ginatawag “Gabbata.” 14 Mga alas dose gid sa udto sadto kag bisperas sang Piesta sang Pascua. Si Pilato nagsiling sa mga Judio, “Yari ang inyo hari!” 15 Nagsinggit sila, “Patya sia! Patya sia! Ilansang sia sa krus!” Si Pilato nagpamangkot sa ila, “Luyag bala ninyo nga ipalansang ko sa krus ang inyo hari?” Ang pangulo nga mga pari nagsabat, “Wala kami sing ginakilala nga hari, kundi ang Emperador!” 16 Dayon gintugyan ni Pilato sa ila si Jesus, nga ilansang sa krus. Gani gindala nila si Jesus. 17 Naggwa sia nga nagapas-an sang iya krus pakadto sa “Duog sang Bagol,” nga sa Hebreo ginatawag “Golgota.” 18 Didto ginlansang nila sia sa krus; ginlansang man nila ang duha ka tawo sa krus, ang isa sa wala kag ang isa sa tuo, kag si Jesus sa tunga nila. 19 Si Pilato nagsulat sang isa ka pahibalo kag ginpatapik sa krus. Amo ini ang iya nasulat: “Jesus nga taga-Nazaret, ang Hari sang mga Judio.” 20 Madamo sang mga Judio ang nakabasa sini, kay ang duog sa diin ginlansang si Jesus malapit sa siyudad, kag ang pahibalo ginsulat sa Hebreo, sa Latin, kag sa Griego. 21 Ang pangulo nga mga pari sang mga Judio nagsiling kay Pilato, “Indi pag-isulat ‘Ang Hari sang mga Judio,’ kundi ‘Ini nga tawo nagsiling, ako amo ang Hari sang mga Judio.’ ” 22 Si Pilato nagsabat, “Ang akon ginsulat, indi na maliwat.” 23 Sang malansang na sang mga soldado si Jesus sa krus, ginkuha nila ang iya mga bayu kag ginpartida nila sa apat ka bahin, tag-isa ka bahin sa tagsa ka soldado. Ginkuha man nila

ang iya kunop nga hinabol kag wala sing tinahian. 24 Ang mga soldado nagsiling sa isa kag isa, “Indi lang naton pagpartidahon ini, kundi aton lang pagabutgabotan kon sin-o ang makakuha.” Ini nahanabo agod matuman ang kasulatan: “Ginpartida nila ang akon mga bayu, Kag ginpagabutgabotan nila Ang akon kunop.” Gani ginhimo ini sang mga soldado. 25 Sa tupad sang krus ni Jesus nagatindog didto ang iya iloy, ang utod sang iya iloy, si Maria nga asawa ni Cleofas, kag si Maria Magdalena. 26 Sang makita ni Jesus ang iya iloy kag ang iya hinigugma nga gintuton-an nga nagatindog didto, nagsiling sia sa iya iloy, “Babayi, yari ang imo anak.” 27 Dayon nagsiling man sia sa gintuton-an, “Yari ang imo iloy.” Kag sugod sadto, gindala sang gintuton-an si Maria sa pagpuyo sa iya balay. 28 Nahibaluan ni Jesus nga karon ang tanan tapos na, kag agod matuman ang kasulatan nagsiling sia, “Ginauhaw ako.” 29 May tibod didto nga puno sang maaslom nga bino. Gintusmog nila ang espongha sa bino, gintakod sa tukon nga isopo kag gintunghol sa baba ni Jesus. 30 Sang madimdiman ni Jesus ang bino, nagsiling sia, “Tapos na!” Nagduko sia kag napatay. 31 Dayon ginpangayo sang mga Judio kay Pilato nga tugotan sila sa pagbalbag sang mga batiis sang mga tawo nga nalansang sa krus kag sa pagtaltal sa ila. Ginhimo nila ini kay Adlaw sadto sang Pag-aman, kag indi sila luyag nga ang mga bangkaw magpabilin sa krus sa Adlaw nga Inugpahuway, kay ang madason nga adlaw amo ang Adlaw nga Inugpahuway nga labing balaan. 32 Gani naglakat ang mga soldado, kag ginbalbag nila ang mga batiis sang nahauna, kag sang isa pa gid nga ginlansang man upod kay Jesus. 33 Pero sang pag-abot nila kay Jesus, nakita nila nga patay na sia; gani wala nila pagbalbaga ang iya mga batiis. 34 Ugaling ang isa sang mga soldado nga may bangkaw nagbuno sa kay Jesus sa kilid, kag sa gilayon nag-agay ang dugo kag tubig. 35 Ang isa nga nakakita sini nga hitabo nagapamatuod sini; kag ang iya panaksi matuod, kag nahibaluan niya nga nagahambal sia sang kamatuoran, agod nga kamo man magtuo. 36 Nahanabo ini agod matuman ang kasulatan nga nagasiling, “Wala sing isa sang iya mga tul-an nga mabali.” 37 Kag may isa man ka bahin sang kasulatan nga nagasiling, “Ang mga tawo magatulok sa iya nga ila ginbuno.” 38 Sa tapos sini, si Jose nga

taga-Arimatea, nagpangayo kay Pilato nga tugotan sia sa pagkuha sang bangkay ni Jesus. (Si Jose isa ka gintuton-an ni Jesus, pero sa tago lamang kay nahadlok sia sa mga pangulo sang mga Judio.) Gintugotan sia ni Pilato, gani naglakat sia sa pagkuha sang bangkay ni Jesus. 39 Si Nicodemo nga nagkadto anay kay Jesus sa gab-i, nag-upod kay Jose. May dala sia nga 40 Ginkuha nila ang bangkay ni Jesus kag ila ini ginputos sang tela nga lino nga may pahamot, suno sa kinabatasan sang mga Judio sa paglubong. 41 Sa duog sa diin ginlansang si Jesus, may isa ka hardin, kag didto may isa ka bag-o nga lulobngan nga wala pa gid malubngi. 42 Didto nila ginlubong si Jesus kay yadto nga adlaw bisperas sang Adlaw nga Inugpahuway sang mga Judio, kag malapit yadto nga lulobngan. 45 ka kilo nga inughaplas. Ini sinimbog nga mira kag aloe.

20:1 Aga pa gid sang nahauna nga adlaw sang simana sang madulomdulom pa, si Maria Magdalena nagkadto sa lulobngan, kag nakita niya nga nakuha na ang bato sa puwertahan sang lulobngan. 2 Nagdalagan sia kag nagkadto kay Simon Pedro kag sa gintuton-an nga hinigugma ni Jesus, kag ginsugiran sila, “Ginkuha nila ang Ginoo sa lulobngan, kag wala kami makahibalo kon diin nila sia ginbutang!” 3 Dayon si Pedro kag yadtong isa ka gintuton-an nagkadto sa lulobngan. 4 Nagdalagan sila nga duha, pero yadtong isa ka gintuton-an madasig pa sa kay Pedro kag una sia nakaabot sa lulobngan. 5 Nagsid-ing sia kag nakita niya ang tela nga lino, pero wala sia magsulod. 6 Si Simon Pedro nga nagasunod sa iya, nag-abot man, kag nagsulod sia dayon sa lulobngan. Nakita niya ang tela nga lino nga nahamtang didto, 7 kag ang tela nga ginsambod sa ulo ni Jesus. Wala ini nahamtang upod sa mga tela nga lino, kundi nabalulon. 8 Dayon yadtong gintuton-an nga una nag-abot sa lulobngan nagsulod man. Nakakita sia kag nagtuo. 9 (Wala pa sila makahangop sang kasulatan nga nagasiling nga kinahanglan mabanhaw sia.) 10 Dayon ang mga gintuton-an nagpauli. 11 Karon si Maria nagtindog nga nagahilibion sa gwa sang lulobngan. Samtang nagahibi sia, nagduko kag nagsid-ing sia sa lulobngan, 12 kag nakita niya nga may duha ka anghel didto nga nagabayu sing puti. Nagalingkod sila sa duog nga ginhamyangan sang bangkay ni Jesus. Ang

isa sa tiilan kag ang isa sa ulohan. 13 Ginpamangkot nila sia, “Babayi, ngaa bala nagahibi ka?” Nagsabat sia, “Ginkuha nila ang akon Ginoo kag wala ako makahibalo kon diin nila sia ginbutang!” 14 Sang makasiling sia sini, nagliso sia kag iya nakita si Jesus nga nagatindog didto, pero wala niya makilala nga si Jesus yadto. 15 Si Jesus nagpamangkot sa iya, “Babayi, ngaa bala nagahibi ka? Sin-o bala ang imo ginapangita?” Naghunahona si Maria nga hardinero sia, gani nagsiling sia sa iya, “Tyoy, kon ikaw ang nagkuha sa iya, sugiri ako kon diin mo sia ginbutang, kay kuhaon ko sia.” 16 Si Jesus nagsiling sa iya, “Maria!” Nagliso si Maria sa pag-atubang kay Jesus kag nagsiling sa Hebreo, “Rabboni!” (Kon sayuron, “Manunodlo.”) 17 Si Jesus nagsiling sa iya, “Indi ka anay mag-uyat sa akon, kay wala pa ako makakayab sa Amay. Pero kadtoi ang akon mga utod kag sugiri sila nga magakayab ako sa akon Amay kag inyo Amay, sa akon Dios kag inyo Dios.” 18 Gani si Maria Magdalena nagsugid sa mga gintuton-an nga nakita niya ang Ginoo, kag ginsilingan niya sila sini nga mga butang. 19 Sang sirom na sadto nga adlaw nga amo ang nahauna nga adlaw sang simana, nagtipon sa isa ka balay ang mga gintuton-an kag nagpanarangka sila, kay nahadlok sila sa mga pangulo sang mga Judio. Dayon si Jesus nag-abot kag nagtindog sa tunga nila. Nagsiling sia, “Paghidait sa inyo.” 20 Sang makasiling sia sini, ginpakita niya sa ila ang iya mga kamot kag ang iya kilid. Daku gid ang kalipay sang mga gintuton-an sang makita nila ang Ginoo. 21 Dayon si Jesus nagsiling liwat sa ila, “Paghidait sa inyo. Subong nga ang Amay nagpadala sa akon, ako man nagapadala sa inyo.” 22 Ginsiling niya ini, kag ginhuypan niya sila kag ginsinganan, “Batuna ninyo ang Espiritu Santo. 23 Kon ginapatawad ninyo ang mga sala sang bisan sin-o, ti ginapatawad sila; kon wala ninyo ginapatawad sila, ti wala man sila ginapatawad.” 24 Ang isa sang mga dose ka gintuton-an, si Tomas nga gintawag ang Kapid, wala didto sang pag-abot ni Jesus. 25 Gani ginsugiran sia sang iban nga mga gintuton-an, “Nakita namon ang Ginoo!” Si Tomas nagsiling sa ila, “Kon indi ko makita ang agi sang mga lansang sa iya mga kamot, kag magulo ko ang akon tudlo sa agi sang mga lansang, kag magulo ko ang akon kamot sa iya kilid, indi ako magtuo.” 26 Sang makaligad ang isa ka

simana, ang mga gintuton-an nagtipon liwat sa sulod sang balay kag si Tomas kaupod na nila. Ang mga puwertahan natrangkahan, pero si Jesus nag-abot kag nagtindog sa tunga nila kag nagsiling, “Paghidait sa inyo.” 27 Dayon nagsiling sia kay Tomas, “Idab-ot diri ang imo tudlo, kag tan-awa ang akon mga kamot. Dayon idab-ot ang imo kamot kag igulo sa akon kilid. Indi ka na magpangduhadoha, kundi magtuo!” 28 Si Tomas nagsabat sa iya, “Ginoo ko kag Dios ko!” 29 Si Jesus nagsiling sa iya, “Nagatuo ka bala kay nakakita ka sa akon? Bulahan ang mga nagatuo bisan wala sila makakita!” 30 Madamo pa gid nga gamhanan nga mga buhat ang ginhimo ni Jesus sa atubangan sang iya mga gintuton-an nga wala masulat sa sini nga libro. 31 Ginsulat ini agod magtuo kamo nga si Jesus amo ang Cristo, ang Anak sang Dios, kag paagi sa sini nga pagtuo may kabuhi kamo sa iya ngalan.

21:1 Sa tapos sini nga mga hitabo si Jesus nagpakita liwat sa iya mga gintuton-an didto sa Linaw sang Tiberias. Amo ini ang paagi sang iya pagpakita. 2 Si Simon Pedro, si Tomas nga gintawag ang Kapid, si Natanael nga taga-Cana sa Galilea, ang mga anak ni Zebedeo, kag ang duha pa gid ka mga gintuton-an ni Jesus nagatilipon didto. 3 Si Simon Pedro nagsiling sa ila, “Mangisda ako.” Nagsiling sila sa iya, “Maupod kami sa imo.” Gani naglakat sila kag nagsakay sa sakayan, pero sa sadto nga gab-i wala gid sila sing may nakuha. 4 Sang nagabutlak na ang adlaw, si Jesus didto nagatindog sa baybayon, pero ang mga gintuton-an wala makakilala nga si Jesus yadto. 5 Dayon nagsiling sia sa ila, “Mga anak, may kuha bala kamo?” “Wala gid,” sabat nila. 6 Nagsiling sia sa ila, “Iladlad ninyo ang inyo sahid sa tuo nayon sang sakayan, kag may makuha kamo.” Gani ginladlad nila ang sahid kag indi sila makasarang sa pagbatak, kay sa pagkadamong sang ila nakuha nga isda. 7 Ang gintuton-an nga hinigugma ni Jesus nagsiling sa kay Pedro, “Ang Ginoo ini!” Sang pagkabati ni Simon Pedro nga ang Ginoo yadto, gintampi niya ang iya bayu (kay gin-uba niya ini) kag nagsugbo sa tubig. 8 Ang iban nga mga gintuton-an nga yadto sa sakayan nagdungka nga nagabutong sang sahid nga puno sang mga isda, kay ang ila kalayuon sa baybayon mga 9 Sang

pagtakas nila, may nakita sila nga nagatumpok nga baga nga may ginasugba nga isda kag may tinapay nga natungtong didto. 10 Dayon si Jesus nagsiling sa ila, “Dala kamo diri sang isda nga bag-o lang ninyo nakuha.” 11 Si Simon Pedro nagsaka sa sakayan kag ginbutong niya ang sahid pa higad nga puno sang dalagku nga mga isda nga ang kadamuon 153 ka bilog. Wala magisi ang sahid bisan tama ini kadamo. 12 Si Jesus nagsiling sa ila, “Dali kamo kag magpamahaw.” Wala gid sing isa sang mga gintuton-an nga nangahas sa pagpamangkot sa iya kon sin-o sia, kay nakilala nila nga sia amo ang Ginoo. 13 Gani nagpalapit si Jesus, nagkuha sang tinapay, kag ginhatagan sila. Amo man ang ginhimo niya sa isda. 14 Ikatlo na ini nga pagpakita ni Jesus sa iya mga gintuton-an sa tapos sia mabanhaw. 15 Sang nakakaon na sila, nagsiling si Jesus kay Simon Pedro, “Simon, anak ni Juan, ginahigugma mo bala ako sing labi sini sa ila?” Nagsabat sia, “Huo, Ginoo, nakahibalo gid ikaw nga ako nagahigugma sa imo.” Si Jesus nagsiling sa iya, “Tatapa ang akon mga cordero.” 16 Sa liwat si Jesus nagsiling sa iya, “Simon, anak ni Juan, ginahigugma mo bala ako?” Nagsabat sia, “Huo, Ginoo, nakahibalo gid ikaw nga ako nagahigugma sa imo.” Si Jesus nagsiling sa iya, “Tatapa ang akon mga karnero.” 17 Sa ikatlo ka bes nagsiling si Jesus, “Simon, anak ni Juan, ginahigugma mo bala ako?” Si Pedro nagkasubo kay katatlo na sia pamangkuton ni Jesus, “Ginahigugma mo bala ako?” Kag nagsiling si Pedro sa iya, “Ginoo, ikaw nakahibalo sang tanan, kag ikaw nakahibalo gid nga ako nagahigugma sa imo!” Si Jesus nagsiling sa iya, “Tatapa ang akon mga karnero. 18 Nagasiling ako sa imo sang matuod: sang ikaw bataon pa, nagawagkos ka sang imo kaugalingon kag nagakadto sa bisan diin nga luyag mo; pero kon tigulang ka na, untayon mo ang imo mga kamot, kag iban na ang magawagkos sa imo kag magadala sa imo sa diin indi ka luyag magkadto.” 19 (Ginsiling ini ni Jesus sa pagpahayag kon sa ano nga paagi mapatay si Pedro, kag magahimaya sa Dios.) Dayon nagsiling si Jesus sa iya, “Sunod ka sa akon!” 20 Nagbalikid si Pedro kag iya nakita nga nagasunod ang hinigugma nga gintuton-an ni Jesus, sia nga nagsandiay gid kay Jesus sa panihapon kag nagpamangkot, “Ginoo, sin-o bala ang magaluib sa imo?” 21 Sang pagkakita ni Pedro sa iya, nagsiling

sia kay Jesus, “Ginoo, ano bala ang madangatan sini nga tawo?” 22 Si Jesus nagsabat sa iya, “Kon luyag ko nga magkabuhi sia tubtob sa akon pagkari, ano bala ina sa imo? Sunod ka sa akon!” 23 Gani naglapnag ang balita sa mga sumolunod ni Jesus nga yadtong gintuton-an indi mapatay. Pero si Jesus wala magsiling nga indi sia mapatay, kundi nagsiling sia, “Kon luyag ko nga magkabuhi sia tubtob sa akon pagkari, ano bala ina sa imo?” 24 Ini sia amo ang gintuton-an nga nagpamatuod kag nagsulat sini nga mga butang, kag aton nahibaluan nga ang iya ginasiling matuod. 25 Karon, may madamo pa nga mga butang nga ginhimo si Jesus. Kon isaisahon sila sulat, ginabanta ko nga indi mag-igo sa bug-os nga kalibutan ang tanan nga libro nga pagasulaton. 50 man lang ka dupa.

1:1 Halangdon nga Teofilo, Sa una nga libro nga akon ginsulat, ginsaysay ko ang tanan nga mga butang nga ginhimo kag gintudlo ni Jesus, halin sang pagsugod niya sang iya mga bulohaton 2 tubtob sang adlaw nga gindala sia pa langit. Sa wala pa sia madala pa ibabaw may ginbilin sia nga mga tulomanon, paagi sa gahom sang Espiritu Santo, sa iya ginpili nga mga apostoles. 3 Sa sulod sang 4 Sang pagtipon nila, ginmanduan sila ni Jesus, “Indi kamo maghalin sa Jerusalem, kundi hulaton ninyo ang ginsaad sang akon Amay sa inyo nga ginsiling ko na sa inyo. 5 Si Juan nagpangbautiso sa tubig, pero sa pila ka adlaw pagabautisohan kamo sa Espiritu Santo.” 6 Sang pagtipon sang mga apostoles kaupod ni Jesus nagpamangkot sila sa iya, “Ginoo, amo na bala ini ang tion nga patindugon mo liwat ang Ginharian sang Israel?” 7 Nagsabat si Jesus sa ila, “Indi para sa inyo ang paghibalo kon san-o ini mahanabo, kay ang akon Amay amo lamang ang may gahom sa pagtalana sang mga panahon kag sang magakahanabo. 8 Pero sa pag-abot sang Espiritu Santo sa inyo magabaton kamo sing gahom kag manginsaksi ko kamo sa Jerusalem, sa bug-os nga Judea kag Samaria, kag sa bug-os nga kalibutan.” 9 Sa tapos niya mahambal ini gindala sia pa langit samtang nagatan-aw sila sa iya, kag ginlikupan sia sang panganod. 10 Sang nagatangla pa sila sa langit, samtang nagapaibabaw sia, sa hinali may nagtindog sa luyo nila nga duha ka tawo nga nagabayu sing puti 11 kag nagsiling sa ila, “Mga taga-Galilea, ngaa bala nagatindog kamo dira

kag nagatangla sa langit? Ining Jesus nga ginkuha sa inyo kag gindala pa langit, magabalik liwat sa amo man nga paagi nga nakita ninyo sia nga nagpalangit.” 12 Karon nagbalik ang mga apostoles sa Jerusalem halin sa bukid sang mga Olivo nga may kalayuon nga mga isa ka kilometro halin sa siyudad. 13 Sang pag-abot nila sa Jerusalem nagsaka sila sa kuwarto nga ila ginadayunan. Sila amo sanday Pedro, Juan, Santiago kag Andres, Felipe kag Tomas, Bartolome kag Mateo, Santiago nga anak ni Alfeo, Simon nga patriota, kag Judas nga anak ni Santiago. 14 Ini sila nagatipon pirme sa pagpangamuyo, kaupod sang mga babayi kag ni Maria nga iloy ni Jesus, kag sang iya mga utod nga lalaki. 15 Sang makaligad ang pila ka adlaw nagtilipon ang mga tumoluo nga mga 120 tanan. Nagtindog si Pedro kag nagsiling, 16 “Mga utod ko, ang kasulatan kinahanglan matuman, sa diin ang Espiritu Santo nagtagna paagi kay David nahanungod kay Judas, nga amo ang naggiya sang mga nagdakop kay Jesus. 17 Si Judas isa man ka katapo sang aton grupo kay ginpili sia upod sa aton sa pagpakigbahin sa aton hilikuton.” (18 Gingamit ni Judas ang kuwarta nga nabaton niya gikan sa iya maluibon nga buhat sa pagtaba sang duta. Didto sia nahulog kag napatay. Nabusdik ang iya tiyan kag naggulowa ang iya mga kasudlan. 19 Ang tanan nga mga pumoluyo sa Jerusalem nakahibalo sini kag gintawag nila ini nga duta Aceldama nga kon sayuron, “Duta sang Dugo.”) 20 “Kay nasulat ini sa libro sang mga Salmo, ‘Kabay nga bayaan ang iya balay, Kag sa sini wala na sing may magpuyo.’ Kag nasulat man, ‘Kabay nga may magbulos Sa iya pag-alagad.’ 21 -22“Gani, kinahanglan nga may magdugang sa aton nga isa nga makasaksi sang pagkabanhaw ni Ginoong Jesus. Kinahanglan nga isa sia sang mga nanginkaupod naton sa bug-os nga panahon nga nagpanglakaton si Ginoong Jesus upod sa aton, halin sang pagpangbautiso ni Juan tubtob sang pagkuha kay Jesus sa aton kag gindala pa langit.” 23 Duha ang ila ginpapilian: si Jose nga ginatawag Barsabas nga ginhayuan man kay Justo, kag si Matias. 24 Dayon nagpangamuyo sila nga nagasiling, “Ginoong, ikaw nakahibalo sang tagipusoon sang tanan nga mga tawo. Gani, Ginoong, ipahayag sa amon kon sin-o sa sining duha ang imo ginpili 25 nga mangin-isa ka apostol sa pagbulos kay Judas nga didto na sa duog nga bagay sa iya.” 26 Sa tapos

sini nagpagabutgabot sila, kag ang napilian amo si Matias. Gindugang sia sa onse ka mga apostoles. 40 ka adlaw sa tapos sang iya pagkamatay, nagpakita sia sa ila sa madamo nga beses, sa indi mapanghiwala nga mga pagpamatuod nga buhi sia. Nakita nila sia kag naghambal sia sa ila nahanungod sang Ginharian sang Dios.

2:1 Sang pag-abot sang adlaw sang Pentecostes, ang tanan nga mga tumoluo nagatipon sa isa ka duog. 2 Sa hinali may naghagunos halin sa langit nga daw huyop sang mabaskog nga hangin. Nagtugob ini sa balay nga ila ginatipunan. 3 Dayon nakita nila ang daw mga dila nga kalayo nga naglapta kag nagtungtong sa kada isa sa ila. 4 Napun-an sila sang Espiritu Santo kag nagsugod sila sa paghambal sa iban nga mga linggwahe suno sa ginhatag sa ila sang Espiritu nga ihambal. 5 Sadto nga tion may mainampuon nga mga Judio nga nagapuyo sa Jerusalem nga nagikan sa tanan nga mga pungsod sang kalibutan. 6 Sang pagkabati sang mga tawo sini nga ginahod nagdulogok sila. Natingala gid sila sang mabatian sang tagsatagsa sa ila nga ang mga tumoluo nagahambal sa iya kaugalingon nga linggwahe. 7 Sa ila kahangawa kag katingala nagsiling sila, “Indi bala taga-Galilea ining mga nagahambal? 8 Ngaa nga karon mabatian ta sila nga nagahambal sa aton mga linggwahe? 9 Kita mga taga-Parto, Medo, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, Asia, 10 Frigia, Panfilia, Egipto, kag sa sakop sang Libya nga malapit sa Cirene. Ang iban sa aton halin sa Roma, 11 mga Judio kag mga Gentil nga nakonbertir sa pagtuloohan sang mga Judio. Ang iban sa aton halin sa Creta kag Arabia. Pero mabatian naton sila nga nagahambal sa aton mga linggwahe nahanungod sang dalagku nga mga binuhatan sang Dios!” 12 Sa ila katingala kag pagsalangisag nagpamangkutanay sila, “Ano ang kahulogan sini?” 13 Ang iban nagyaguta sa mga tumoluo nga nagsiling, “Hubog ini nga mga tawo!” 14 Dayon nagtindog si Pedro upod sa onse ka mga apostoles, kag sa mabaskog nga tingog naghambal sa mga tawo, “Mga kasimanwa ko nga mga Judio, kag tanan kamo nga nagapuyo sa Jerusalem, pamatii ninyo ako kag tugoti ako sa pagsugid sa inyo sang kahulogan sini. 15 Indi ini hubog nga mga tawo suno sa hunahona ninyo,

kay mga alas nuwebe pa lang gani ini sa aga, 16 kundi ini amo ang ginsiling ni Joel nga propeta: 17 ‘Ang Dios nagsiling, Amo ini ang akon himuon Sa katapusan nga mga inadlaw, Ibubo ko ang akon Espiritu Sa tanan nga mga tawo. Ang inyo mga kaanakan magapanagna, Ang inyo mga pamatan-on nga lalaki Makakita sing mga palanan-awon, Ang inyo mga katigulangan Magadamgo sang mga dalamguhanon. 18 Huo, bisan sa akon mga ulipon, Lalaki kag babayi, Ibubo ko ang akon Espiritu Sa sadto nga mga inadlaw, Kag magapanagna sila. 19 Magapakita ako Sing mga milagro sa langit, Kag sang mga katingalahan sa duta: Dugo kag kalayo kag madamol nga aso; 20 Magadulom ang adlaw, Kag ang bulan Manginmapula subong sang dugo, Sa wala pa mag-abot ang daku Kag mahimayaon nga Adlaw sang Ginoo. 21 Dayon ang nagapanawag Sa ngalan sang Ginoo pagaluwason.’ 22 “Mga taga-Israel, pamatii ninyo ako! Si Jesus nga taga-Nazaret isa ka tawo nga may diosnon nga hilikuton. Ginpamatud-an ini sing maathag paagi sa mga milagro kag makatilingala nga mga buhat kag mga tanda nga ginhimo sang Dios paagi sa iya. Nakahibalo gid kamo sini kay diri ini natabo. 23 Ginpat-od sang Dios suno sa iya kaugalingon nga kabubot-on kag tinutoyo nga itugyan si Jesus sa inyo mga kamot kag inyo sia ginpatay paagi sa makasasala nga mga tawo nga naglansang sa iya sa krus. 24 Pero ginbanhaw sia sang Dios kag ginhilway sia sa mga kasakitan sang kamatayon, kay ang kamatayon wala sing gahom sa iya. 25 Nahanungod sa iya si David nagsiling: ‘Nakita ko ang Ginoo Sa akon atubangan sa tanan nga tion, Yara sia sa akon tuo, Gani wala sing may makatublag sa akon. 26 Tungod sini Malipayon ang akon tagipusoon Kag puno sang kasadya Ang akon mga ginapanghambal. Kag bisan mamalasyon ako, Magapadayon ako nga may paglaom, 27 Kay indi mo pagpabay-an Ang akon kalag Sa kalibutan sang mga patay, Ukon pahanugotan mo Nga madunot Ang imo matutom nga alagad. 28 Gintudloan mo ako Sang mga dalanon sang kabuhi, Kag sa imo atubangan Pun-on mo ako sing kalipay.’ 29 “Mga utod, dapat ko kamo paathagan nahanungod sa aton patriarka nga si David. Napatay sia kag ginlubong, kag yara pa gani ang iya lulobngan tubtob karon. 30 Isa sia ka propeta kag nahibaluan niya ang ginsaad sang Dios sa iya. Ginsaad sang Dios nga

himuon niya nga hari ang isa sang mga kaliwat ni David subong sa iya. 31 Ginpanan-aw ni David ang pagahimuon sang Dios, gani naghambal sia nahanungod sang pagkabanhaw ni Cristo: ‘Wala sia ginpabay-i Sa kalibutan sang mga patay, Wala madunot ang iya lawas.’ 32 Ginbanhaw sang Dios ini gid nga Jesus kag kami tanan mga saksi sini. 33 Ginbayaw sia sa tuo sang Dios, kag nagbaton sia sang Espiritu Santo nga ginsaad sang Amay, kag karon ang inyo nakita kag nabatian amo ang mga bugay nga nagikan sa iya. 34 Bisan sang wala pa makasaka si David sa langit nagsiling sia: ‘Ang Ginoo nagsiling sa akon Ginoo: Lingkod ka diri sa akon tuo, 35 Tubtob nga mahimo ko Ang imo mga kaaway Nga tulongtongan sang imo mga tiil.’ 36 “Gani dapat gid kilalahon sang tanan nga mga taga-Israel, nga ini gid nga Jesus nga inyo ginlansang sa krus, amo ang ginhimo sang Dios nga Ginoo kag Cristo!” 37 Natublag gid ang mga tawo sang pagkabati nila sini. Gani nagsiling sila kay Pedro kag sa iban nga mga apostoles, “Ano ang himuon namon, mga utod?” 38 Si Pedro nagsiling sa ila, “Magbiya kamo sa inyo mga sala kag magpabautiso sa ngalan ni Jesu-Cristo, agod nga mapatawad ang inyo mga sala, kag mabaton ninyo ang ginhatag sang Dios nga amo ang Espiritu Santo. 39 Kay ginsaad ini sang Dios sa inyo kag sa inyo mga anak, kag sa tanan nga mga tawo sa malayo, ang tanan nga ginatawag sang Ginoo nga aton Dios nga mangin-iya.” 40 Madamo pa ang ginhambal ni Pedro sa pagpamatuod sa ila kag ginlaygayan niya sila nga nagasiling, “Luwasa ang inyo kaugalingon sa silot nga magaabot sa sining malaut nga mga tawo!” 41 Madamo ang nagtuo sang iya mensahi kag nagpabautiso sila. Sa sadto nga adlaw may mga 3,000 ka mga tawo nga gindugang sa ila grupo. 42 Nagmaukod sila sa pagtuon sa mga ginatudlo sang mga apostoles, kag sa paghiliusa sa isa kag isa. Nagmaukod man sila sa pagpangamuyo kag sa pagpakigbahin sa pagpamihakpihak sang tinapay. 43 Madamo nga mga milagro kag katilingalahan nga mga buhat ang ginhimo sang mga apostoles, tungod sini natingala gid ang tanan nga mga tawo. 44 Ang mga tumoluo nagpadayon sa pagkabuhi sing mahirop kag gintingob man nila ang ila pagkabutang agod mapuslan sang tanan. 45 Ginpamaligya nila ang ila mga duta kag pagkabutang kag ginpanagtag nila ang bili suno sa

kinahanglanon sang tagsatagsa. 46 Adlaw-adlaw nagpadayon sila sa pagtipon sing tingob sa templo kag naghiliusa sila sa pagpamihakpihak sang tinapay sa tagsa ka balay nga may kalipay kag pagpaubos, 47 nga nagadayaw sa Dios kag naluyagan sila sang tanan nga mga tawo. Adlaw-adlaw gindugang sa ila sang Ginoo ang mga nagakalaluwas.

3:1 Isa sadto ka adlaw nagkadto si Pedro kag si Juan sa templo sang mga alas tres ang takna sa hapon, nga amo ang tion sa pagpangamuyo. 2 Didto sa ginatawag “Matahom nga Puwerta” may isa ka tawo nga piang halin sa iya pagkatawo. Ginayayungan sia adlaw-adlaw kag ginabilin sa sini nga puwerta sa pagpakilimos sa mga tawo nga nagasulod sa templo. 3 Sang pagkakita niya nga nagapasulod si Pedro kag si Juan, nagpangayo sia sing limos. 4 Gintulok nila sia kag nagsiling si Pedro sa iya, “Tulok ka sa amon!” 5 Kag gintulok niya sila nga nagapaabot nga may pagabatunon sia. 6 Nagsiling si Pedro sa iya, “Wala gid ako sing kuwarta, pero ihatag ko sa imo ang yari sa akon: sa ngalan ni Jesu-Cristo nga taga-Nazaret, tindog ka kag maglakat!” 7 Kag gin-uyatan niya sia sa tuo nga kamot kag ginpatindog. Sa gilayon nagbakod ang iya mga tiil kag bukobuko 8 kag nagtumbo sia. Nagtindog sia kag naglakatlakat. Dayon nag-upod sia sa ila sa pagsulod sa templo nga nagalakat kag nagatumbo kag nagadayaw sa Dios. 9 Nakita sang tanan nga mga tawo nga nagalakat sia kag nagadayaw sa Dios, 10 kag sang namulalongan nila nga ini sia amo ang nagapakilimos anay sa “Matahom nga Puwerta” sang templo, natingala sila kag naurongan sang natabo sa iya. 11 Samtang nagauyat ang tawo kay Pedro kag kay Juan, natingala ang tanan nga mga tawo kag nagdinaguso sila sa duog nga ginatawag “Portico ni Salomon.” 12 Sang makita ni Pedro ang mga tawo, nagsiling sia sa ila, “Mga taga-Israel, ngaa bala natingala kamo sini? Ngaa nga ginatulok gid ninyo kami? Nagahunahona bala kamo nga napalakat namon ini nga tawo paagi sa amon gahom ukon pagkadiosnon? 13 Ang Dios ni Abraham, ni Isaac kag ni Jacob, ang Dios sang aton mga katigulangan naghimaya sa iya Alagad nga si Jesus. Inyo sia gintugyan sa mga awtoridad sang banwa kag inyo sia ginsikway sa atubangan ni Pilato bisan pa nga buy-an kuntani sia ni Pilato. 14 Balaan kag maayo sia nga

tawo, pero ginsikway ninyo sia kag ginpangabay gid ninyo si Pilato nga sa baylo kay Jesus, buy-an niya ang isa ka tawo nga manugpatay. 15 Gani inyo ginpatay ang nagatuytoy sang mga tawo pa kabuhi, pero ginbanhaw sia sang Dios, kag kami tanan mga saksi sini. 16 Ang gahom sang iya ngalan amo ang nag-ayo sini nga tawo. Ining inyo nakita kag nahibal-an nahimo tungod sa pagtuo sa iya ngalan, kag ini nga pagtuo sa kay Jesus amo ang nag-ayo sa iya sing bug-os nga inyo karon nakita. 17 “Kag karon, mga utod, nakahibalo ako nga kamo kag ang inyo mga pangulo naghimo sini kay Jesus, tungod kay wala kamo makahibalo. 18 Madugay na nga ginpahayag sang Dios paagi sa tanan nga mga propeta nga ang Cristo kinahanglan mag-antos, kag ini iya gintuman. 19 Gani maghinulsol kamo kag magbalik sa Dios agod mapanas niya ang inyo mga sala, 20 agod mag-abot ang panahon sang espirituhanon nga kabakod halin sa atubangan sang Ginoo kag iya ipadala si Jesus nga amo ang Cristo nga iya na nga daan napilian para sa inyo. 21 Kinahanglan magpabilin sia sa langit tubtob mag-abot ang tion nga pagabag-uhon ang tanan nga mga butang suno sa ginpabutyag sang Dios sang una pa paagi sa iya balaan nga mga propeta. 22 Kay si Moises nagsiling, ‘Ang Ginoo nga inyo Dios magapadala sang isa ka propeta nga inyo kasimanwa, subong nga ginpadala niya ako. Dapat ninyo pamtian ang tanan nga ginasiling niya sa inyo. 23 Ang indi magpamati sang ginasiling sang amo nga propeta pagapainon sa banwa sang Dios kag pagalaglagon.’ 24 Kag ang mga propeta, lakip si Samuel kag ang mga naulihi pa sa iya, nga may mensahi, tanan sila nagtagna man sini nga panahon. 25 Ang mga ginsaad sang Dios paagi sa iya mga propeta para gid sa inyo, kag may bahin kamo sa kasugtanan nga ginhimo sang Dios sa inyo mga katigulangan. Nagsiling sia kay Abraham, ‘Paagi sa imo mga kaliwat pagabendisyunan ko ang tanan nga tawo sa kalibutan.’ 26 Gani ginpili sang Dios ang iya Alagad kag ginpadala sing una sa inyo, sa pagbendisyon sa inyo agod nga bayaan ninyo ang inyo malaut nga mga pagginawi.”

4:1 Sang nagahambal pa si Pedro kag si Juan sa mga tawo, ginpalapitan sila sang mga pari kag sang mga Saduceo kag sang pangulo sang mga

gwardya sa templo. 2 Natublag sila tungod kay ang duha ka apostoles nagatudlo nga si Jesus ginbanhaw, kag ini nagapamatuod nga ang mga patay pagabanhawon. 3 Tungod sini ila gindakop si Pedro kag si Juan, kag ginbilanggo nila sila tubtob sa madason nga adlaw, kay hapon na. 4 Pero madamo sang mga nakabati sa ila mensahi ang nagtuo, kag ang kadamuon nila mga 5,000. 5 Sang madason nga adlaw nagtipon sa Jerusalem ang mga pangulo nga Judio, ang mga katigulangan sang mga Judio kag ang mga manunodlo sang Kasugoan. 6 Nagpakigsapol sila sa Pinakamataas nga Pari nga si Anas, kay Caifas, kay Juan, kay Alejandro kag sa iban pa nga mga katapo sang panimalay sang Pinakamataas nga Pari. 7 Ila ginpaatubang ang mga apostoles sa ila kag ginpamangkot, “Sa ano bala nga gahom kag sa kay sin-o ngalan ginahimo ninyo ini?” 8 Si Pedro nga puno sang Espiritu Santo nagsabat sa ila, “Mga pangulo sang banwa kag mga katigulangan sang mga Judio, 9 kon ginausisa ninyo kami nahanungod sang pag-ayo sining piang nga tawo, 10 dapat mahibaluan ninyo tanan kag sang bug-os nga Israel, nga ini nga tawo nga nagatindog sa inyo atubangan, nag-ayo sa gahom sang ngalan ni Jesu-Cristo nga taga-Nazaret, nga inyo ginlansang sa krus kag ginbanhaw sang Dios. 11 Si Jesus amo ang ginsiling sang kasulatan: ‘Ang bato nga ginsikway ninyo Nga mga manunokod Nanginpamakod nga bato.’ 12 Ang kaluwasan maagom paagi sa iya lamang, kay wala na sing iban nga ngalan sa bilog nga kalibutan nga ginhatag sang Dios sa mga tawo nga makaluwas sa aton.” 13 Natingala ang mga katapo sang Konsilyo sang kaisog ni Pedro kag ni Juan kay nahibaluan nila nga ini sila ordinaryo nga mga tawo kag wala sing alam. Dayon natalupangdan nila nga ini sila mga kaupdanan anay ni Jesus. 14 Pero sang makita nila ang tawo nga gin-ayo nga nagatindog sa tupad ni Pedro kag ni Juan, wala na sila sing may mahambal pa. 15 Gani ginpagwa nila sila sa ginatipunan sang Konsilyo kag gilayon naghinun-anon sila. 16 Nagpamangkot sila, “Ano bala ang himuon naton sa sini nga mga tawo? Ang tanan nga pumoluyo diri sa Jerusalem nakahibalo nga ini sila nakahimo sang tumalagsahon nga milagro kag indi naton ini mahimutig. 17 Pero aton sila paandaman nga indi na sila maghambal sa bisan kay sin-o sa ngalan ni Jesus, agod nga indi na ini maglapnag sa iban nga mga tawo.” 18

Gani ginpatawag nila sila liwat kag ginhambalan nga indi na gid sila maghambal ukon magpanudlo sa ngalan ni Jesus. 19 Pero si Pedro kag si Juan nagsabat sa ila, “Binagbinaga ninyo kon diin sini ang matarong sa atubangan sang Dios: ang pagtuman sa inyo ukon ang pagtuman sa Dios. 20 Kay indi kami makapugong sang amon kaugalingon sa pagsugid sang amon nakita kag nabatian.” 21 Gani ginpaandaman pa gid sila sang Konsilyo kag ginbuy-an dayon sila, kay wala sila sing nakita nga kabangdanan agod silutan sila. Ang tanan nga mga tawo nagdayaw sa Dios tungod sang nahanabo. 22 Ang edad sang tawo nga gin-ayo paagi sa sini nga milagro sobra sa 23 Sang mabuy-an si Pedro kag si Juan, nagbalik sila sa ila mga kaupdanan kag ginsugiran nila sila kon ano ang ginsiling sang pangulo nga mga pari kag sang mga katigulangan sang mga Judio. 24 Sang pagkabati nila sini nagpangamuyo sila sing tingob sa Dios nga nagasiling, “Ginoo, ikaw ang nagtuga sang langit, sang duta, sang dagat kag sang tanan nga yara sa ila! 25 Paagi sa Espiritu Santo naghambal ikaw sa imo alagad nga si David nga amon amay sa iya pagsiling: ‘Nгаа bala nagabalingaso Ang kaakig sang mga Gentil, Nгаа bala nagapahito ang mga tawo Sang mga butang nga wala sing pulos? 26 Ang mga hari sang kalibutan Nagapangaman, Kag ang mga pangulo nagatingob Sa pagsumpong sa Ginoo Kag sa iya Cristo.’ 27 Kay matuod gid, sa sini nga siyudad naghimbon si Herodes, si Poncio Pilato, ang mga Gentil kag ang mga taga-Israel batok kay Jesus nga imo balaan nga Alagad kag imo Cristo. 28 Naghiliugyon sila sa paghimo sang tanan nga mga butang nga imo nga daan ginpat-od nga matabo suno sa imo gahom kag kabubot-on. 29 Kag karon, O Ginoo, tan-awa bala ang ila pamahog. Hatagi kami nga imo mga alagad sing kaisog sa pagsugid sang imo mensahi. 30 Untaya ang imo kamot sa pagpang-ayo, kag itugot nga madamo nga makatilingala nga mga buhat kag mga milagro ang mahimo paagi sa ngalan ni Jesus nga imo balaan nga Alagad.” 31 Sa tapos sila makapangamuyo, nag-uyog ang duog nga ila ginatipunan. Napun-an sila sang Espiritu Santo kag naghambal sila nga may kaisog sang mensahi sang Dios. 32 Ang mga tumoluo isa lang sa panghunahona kag balatyagon. Gintingob nila ang tanan nila nga mga pagkabutang, kag wala sing isa sa ila nga nagkabig sang iya pagkabutang

nga iya gid kaugalingon. 33 Sa daku nga gahom ang mga apostoles nagpanaksi nahanungod sang pagkabanhaw ni Ginoong Jesus, kag ginbugayan sila sang Dios sing bugana. 34 Wala gid sing isa sa ila nga nawad-an. Kay ang may mga duta kag mga balay nagbaligya sini, kag ang bili sang ila ginbaligya gindala nila kag 35 gintugyan sa mga apostoles. Ginpanagtag sang mga apostoles ang kuwarta sa tagsatagsa suno sa iya kinahanglanon. 36 Gani si Jose nga isa ka Levita nga natawo sa Cipre, nga ginatawag sang mga apostoles nga si Bernabe nga kon sayuron, “Ang Manugpabakod,” 37 nagbaligya sang iya kaugalingon nga uma, gindala niya ang kuwarta kag gintugyan ini sa mga apostoles. 40 ka tuig.

5:1 Pero may isa ka tawo nga ginhingalanan kay Ananias nga ang iya asawa si Safira. May ginbaligya sia nga ila pagkabutang, 2 pero gintago niya ang iban nga kuwarta para sa iya kaugalingon kag nahibaluan man ini sang iya asawa. Ang nabilin ginhatag niya sa mga apostoles. 3 Nagsiling si Pedro sa iya, “Ananias, ngaa bala nagpadaog ka kay Satanas sa imo pagbutig sa Espiritu Santo paagi sa imo pagtago sang iban nga kuwarta nga bili sang imo pagkabutang? 4 Sang wala mo pa mabaligya ang imo pagkabutang ikaw ang tag-iya sadto, kag sang nabaligya mo na, imo man gihapon ang kuwarta. Ngaa bala nakapanghunahona pa ikaw sa paghimo sini? Wala ka magbutig sa mga tawo, kundi sa Dios!” 5 Sang pagkabati ni Ananias sini natumba sia kag napatay. Hinadlukan ang tanan nga nakabati sini nga hitabo. 6 Ang pamatan-on nga mga lalaki nagsulod kag ila ginputos ang bangkay, ginyayungan pa gwa kag ginlubong. 7 Sang makaligad ang tatlo ka oras, nag-abot ang iya asawa, pero wala sia makahibalo sang natabo. 8 Nagsiling si Pedro sa iya, “Sugiri ako, amo gid bala ini ang kantidad nga nabaton ninyo sa inyo pagbaligya sang inyo pagkabutang?” Nagsabat si Safira, “Huo, amo ina tanan ang nabaton namon.” 9 Gani si Pedro nagsiling sa iya, “Ngaa bala nga nag-ugyon kamo nga duha sa pagtilaw sa Espiritu sang Ginoo? Ang mga naglubong sang imo bana nakabalik na kag pagayayungan man nila ikaw pa gwa!” 10 Sa gilayon natumba si Safira sa atubangan ni Pedro kag napatay. Ang pamatan-on nga mga lalaki nagsulod, kag sang nakita nila nga patay na sia,

ila sia ginyayungan pa gwa kag ginlubong sa tupad sang iya bana. 11 Hinadlukan gid ang bug-os nga iglesia kag ang tanan nga nakabati sang nahanabo. 12 Madamo nga mga milagro kag katingalahan nga mga buhat ang ginhimo sang mga apostoles sa mga tawo. Nagtipon sing tingob ang mga tumoluo sa Portico ni Salomon. 13 Wala sing may nangisog sa pagsimpon sa ila grupo, bisan pa nga ginatahod sila sang mga tawo. 14 Pero nagadugang nga nagadugang ang mga nagtuo sa Ginoo, mga lalaki kag mga babayi. 15 Tungod sang mga binuhatan sang mga apostoles, ang mga masakiton gindala sa dalan kag ginbutang sa higdaan kag mga banig agod nga kon mag-agi si Pedro maagyan sila bisan na lang sang iya landong. 16 Madamo nga mga tawo ang nag-abot halin sa mga kabanwahanan sa palibot sang Jerusalem. Gindala nila ang ila mga masakiton kag ang may malaut nga mga espiritu kag ini sila tanan nag-alayo. 17 Karon ang Pinakamataas nga Pari kag ang tanan niya nga mga kaupdanan nga mga katapo sang partido sang mga Saduceo nahisa gid sa mga apostoles. 18 Gani gindakop nila ang mga apostoles kag ginpriso sila sa bilangguan sang banwa. 19 Pero sa amo gid nga gab-i ginbuksan sang anghel sang Ginoo ang mga puwertahan sang bilangguan, kag ginpagwa sila. Dayon nagsiling ang anghel sa ila, 20 “Lakat kamo kag magtindog sa templo, kag sugiri ang mga tawo nahanungod sining bag-o nga kabuhi.” 21 Gintuman nila ang ginsiling sa ila sang anghel kag sang pagbutlak sang adlaw nagsulod sila sa templo kag nagsugod sa pagpanudlo. Ang Pinakamataas nga Pari kag ang iya kaupdanan nagpatawag sang tanan nga mga katigulangan sang mga Judio agod magsapol ang bug-os nga Konsilyo. Dayon nagsugo sila nga kuhaon ang mga apostoles sa bilangguan kag ipaatubang sa ila. 22 Pero sang pag-abot sang mga pangulo sang mga gwardya didto, wala na sa bilangguan ang mga apostoles. Gani nagbalik sila sa Konsilyo kag nagsugid, 23 “Sang pagsampot namon sa bilangguan, nasapwan namon nga nakandaduhan pa ini kag ang tanan nga mga gwardya nagabantay sa mga puwertahan, pero sang pag-abri namon sang puwertahan wala kami sing may nakita nga tawo didto!” 24 Sang pagkabati sini sang pangulo sang mga gwardya sang templo kag sang pangulo nga mga pari, natingala sila kon ano ang natabo

sa mga apostoles. 25 Dayon may isa ka tawo nga nag-abot kag nagsiling sa ila, “Pamati kamo anay, ang mga tawo nga ginbilanggo ninyo, didto na sa templo kag nagapanudlo sa mga tawo!” 26 Gani nagkadto didto sa gilayon ang pangulo sang mga gwardya upod sa iya mga tinawo kag nagbalik sila nga dala ang mga apostoles. Wala nila gindala sa pakusog ang mga apostoles kay nahadlok sila basi batuhon sila sang mga tawo. 27 Ginpasulod nila ang mga apostoles kag ginpaatubang sa Konsilyo, kag ang Pinakamataas nga Pari nagpamangkot sa ila 28 nga nagasiling, “Ginmanduan gid namon kamo nga indi kamo magpanudlo sa ngalan sini nga tawo, pero tan-awa ang inyo ginhimo! Ginpalapnag ninyo ang inyo pagtulon-an sa bug-os nga Jerusalem kag nagasiling pa kamo nga kami ang may salabton sa iya kamatayon!” 29 Nagsabat si Pedro kag ang iya mga kaupdanan, “Ang Dios amo ang dapat namon tumanon kag indi ang mga tawo. 30 Ang Dios sang aton mga ginikanan nagbanhaw kay Jesus nga inyo ginpatay paagi sa paglansang sa krus. 31 Kag ginbayaw sia sa tuo sang Dios subong nga Pangulo kag Manlulowas, sa paghatag sa mga tawo sang Israel sang kahigayunan sa paghinulsol agod nga mapatawad ang ila mga sala. 32 Kami mga saksi sini nga mga butang—kami kag ang Espiritu Santo nga ginahatag sang Dios sa mga nagatuman sa iya.” 33 Sang pagkabati sini sang mga katapo sang Konsilyo, naakig gid sila, kag naghisugot sila nga ipapatay ang mga apostoles. 34 Pero may isa ka Fariseo nga katapo sang Konsilyo nga ginahingalanan kay Gamaliel, isa ka manunodlo sang Kasugoan nga ginatahod sang tanan. Nagtindog sia kag nagmando nga pagwaon anay ang mga apostoles. 35 Dayon naghambal sia sa Konsilyo, “Mga taga-Israel, mag-andam gid kamo kon ano ang inyo himuon sa sini nga mga tawo. 36 Sang una anay may isa ka tawo nga si Teudas nga nagpakita nga daw si sin-o gid sia kag may nagsunod sa iya nga mga 400 ka mga tawo. Pero ginpatay sia, nag-alaplaag ang iya mga sumolunod kag wala na batia ang iya hublag. 37 Sa tapos sini may isa na man ka tawo sa tion sang pagpangsenso, kag ini amo si Judas nga taga-Galilea. May madamo man sia nga sumolunod pero napatay man sia kag nag-alaplaag sila. 38 Kag karon, nagasiling ako sa inyo, pabay-i lang ninyo ini nga mga tawo kag indi sila paghilabti, kay kon ang ila plano kag

hublag iya man lang sang tawo, indi ini magpadayon. 39 Pero kon iya ini sang Dios, wala gid kamo sing sarang mahimo, kag basi masapwan pa ninyo nga nagapakig-away kamo batok sa Dios!” Ginsunod sang Konsilyo ang laygay ni Gamaliel. 40 Ginpatawag nila ang mga apostoles, ginpabunal kag ginpaandaman nga indi na gid sila maghambal sa ngalan ni Jesus, kag dayon ginbuy-an sila. 41 Naghalin ang mga apostoles sa Konsilyo nga nagakalipay gid, kay ginkabig sila sang Dios nga takos sa pag-antos tungod sa ngalan ni Jesus. 42 Kag adlaw-adlaw nagpadayon sila sa pagpanudlo kag sa pagwali sang Maayong Balita nahanungod kay Jesu-Cristo sa templo kag sa mga balay sang mga tawo.

6:1 Sang ulihi, samtang nagadamo ang mga gintuton-an, ang mga Judio nga ang ila hambal Griego nagreklamo batok sa tumandok nga mga Judio kay ang ila mga balo nga babayi wala matatapi sa adlaw-adlaw nga pagpanagtag sang rasyon. 2 Gani, ginpatawag sang dose ka mga apostoles ang tanan nga mga gintuton-an kag nagsiling, “Indi bagay sa amon nga patumbayaan ang pagwali sang pulong sang Dios agod nga mag-atipan sang mga kagastuhanan. 3 Gani, mga utod, magpili kamo sang pito ka mga tawo nga nahibaluan ninyo nga napun-an sang Espiritu Santo kag kaalam, kag sila ang aton padumalahon sini nga mga butang. 4 Kag kami amon magagamit sang bug-os namon nga tion sa pagpangamuyo kag sa pagwali.” 5 Naluyagan nila tanan ang ginsiling sang mga apostoles, gani ginpili nila si Esteban, isa ka tawo nga puno sing pagtuo kag sang Espiritu Santo, kag sanday Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas kag si Nicolas nga taga-Antioquia, isa ka Gentil nga nakonbertir sa pagka-Judio. 6 Gindala sila sa atubangan sang mga apostoles nga nagpangamuyo kag nagtungtong sang ila mga kamot sa ila. 7 Gani nagpadayon ang paglapnag sang pulong sang Dios. Ang mga gintuton-an sa Jerusalem nagdamo nga nagdamo kag madamo nga mga pari ang nagbaton sini nga pagtuo. 8 Si Esteban, isa ka tawo nga puno sang bugay sang Dios kag gahom, naghimo sing mga milagro kag katingalahan nga mga buhat sa mga tawo. 9 Pero may mga katapo sang sinagoga nga ginatawag Hilway nga mga Tawo nga nagpamatok sa iya. Ini sila mga Judio halin sa Cirene kag Alejandria. Sila

kag ang iban nga mga Judio halin sa Cilicia kag Asia nakigsuay sa kay Esteban. 10 Pero indi nila madaog si Esteban kay ang Espiritu naghatag sa iya sing kaalam sa paghambal. 11 Gani ginsuholan nila ang pila ka mga tawo sa pagsiling, “Nabatian namon sia nga nagahambal batok sa kay Moises kag batok sa Dios!” 12 Sa sini nga paagi ginsudyot nila ang mga tawo, ang mga katigulangan sang mga Judio kag ang mga manunodlo sang Kasugoan. Ginkadtuan nila si Esteban kag gindakop kag gindala sa Konsilyo. 13 Dayon may ginpasulod sila nga pila ka mga tawo sa pagsaksi sing butig batok sa iya. Nagsiling sila, “Ini nga tawo pirme lang nagahambal batok sa aton balaan nga templo kag sa Kasugoan ni Moises. 14 Kay nabatian namon sia nga nagsiling nga ini gid nga Jesus nga taga-Nazaret magarumpag sang templo kag maga-ilis sang tanan nga mga kinabatasan nga ginpaalinton sa aton halin kay Moises!” 15 Ang tanan nga katapo sang Konsilyo nagtulok kay Esteban kag nakita nila nga ang iya guya daw iya sang anghel.

7:1 Nagpamangkot ang Pinakamataas nga Pari kay Esteban, “Matuod bala ining mga ginasing nila?” 2 Nagsabat si Esteban, “Mga utod kag mga ginikanan, pamatii ninyo ako! Ang mahimayaon nga Dios nagpakita sa aton amay nga si Abraham sang didto sia nagapuyo sa Mesopotamia, sa wala pa sia makasaylo sa Haran. 3 Nagsiling ang Dios sa iya, ‘Bayai ang imo panimalay kag banwa kag magkadto ka sa duog nga akon itudlo sa imo.’ 4 Gani ginbayaan niya ang Caldea kag nagpuyo sa Haran. Sang mapatay ang amay ni Abraham, ginpasaylo sia sang Dios sa sini nga duta nga inyo karon ginapuy-an. 5 Ang Dios wala sadto maghatag kay Abraham sang bahin nga para gid sa iya, bisan diutay lang nga puna sang duta; pero ang Dios nagsaad sa iya nga ihatag niya ini sa iya, kag sa iya kaliwatan. Sang pagsaad sini sang Dios, si Abraham wala pa sing anak. 6 Amo ini ang ginsiling sang Dios sa iya, ‘Ang imo mga kaliwatan magapuyo sa iban nga pungsod, sa diin paga-uliponon sila kag pagapaantuson sa sulod sang 400 ka tuig.’ 7 Nagsiling pa gid ang Dios, ‘Pero pagasilutan ko ang banwa nga ila pagaalagaran, kag sa ulihi magagwa sila sa amo nga banwa kag magasimba sa akon sa sini nga

duog.’ 8 Dayon ginhatag sang Dios kay Abraham ang tulomanon sang pagtuli subong tanda sang kasugtanan. Gani, gintuli ni Abraham si Isaac sang isa pa lang ka simana ang iya edad. Gintuli ni Isaac si Jacob kag gintuli ni Jacob ang dose ka mga patriarka. 9 “Nahisa ang mga patriarka kay Jose kag ginbaligya nila sia sa Egipto subong isa ka ulipon. Pero ang Dios nag-upod sa iya, 10 kag ginluwas sia sa tanan niya nga mga pag-antos. Ginhatagan sang Dios si Jose sing maayo nga panimuot kag kaalam sa atubangan ni Faraon nga hari sang Egipto. Gani ginhimo sia ni Faraon nga gobernador sang bug-os nga pungsod kag sang iya bug-os nga harianon nga panimalay. 11 Sang ulihi may daku nga gutom sa bug-os nga Egipto kag Canaan nga nanginkabangdanan sang tama nga pag-antos. Ang aton mga ginikanan wala sing kuhaan sang kalan-on. 12 Sang pagkabati ni Jacob nga may madamo nga trigo didto sa Egipto, ginpadala niya sing una ang aton mga katigulangan didto. Amo ini ang nahauna nila nga pagkadto didto. 13 Sa ila ikaduha nga pagkadto, ginpakilala ni Jose ang iya kaugalingon sa iya mga utod kag nakilala ni Faraon ang panimalay ni Jose. 14 Gani gintugon ni Jose nga magkadto sa Egipto si Jacob nga iya amay kag ang iya bug-os nga panimalay, nga mga 15 Kag nagkadto si Jacob kag ang aton mga katigulangan sa Egipto, kag didto sila nagkalamatay. 16 Ang ila mga tul-an ginsaylo sa Siquem, sa diin ginlubong sila sa lulobngan nga ginbakal ni Abraham sa nagakaigo nga bili sa mga anak ni Hamor. 17 “Sang malapit na ang tion nga ang Dios magatuman sang iya saad sa kay Abraham, nagdamo na gid ang aton mga kasimanwa sa Egipto. 18 Kag karon may lain na man nga hari nga naggahom sa Egipto. Ini sia wala makakilala kay Jose. 19 Ginlimbungan niya ang aton mga kasimanwa kag ginpintasan ang aton mga katigulangan, gani nga napilitan sila sa pagtapok sang ila mga lapsag sa gwa sang ila mga balay agod magkalamatay sila. 20 Sa sadto gid nga tion natawo si Moises, isa ka guwapo nga lapsag. Sa sulod sang tatlo ka bulan gintatap sia sang iya mga ginikanan sa ila balay, 21 kag sang gintapok sia sa gwa sang iya balay, gin-ayop sia sang anak nga babayi ni Faraon nga amo ang nagpadaku sa iya subong nga iya gid kaugalingon nga anak. 22 Gintudloan sia sang tanan nga kaalam sang mga taga-Egipto kag nangingamhanan sia sa mga pulong kag sa mga buhat. 23

“Sang 24 Nakita niya nga ang isa sa ila ginapintasan sang isa ka Egiptohanon, gani gintabangan niya sia, kag sa pagtimalos ginpatay niya ang Egiptohanon. 25 Naghunahona sia nga ang iya mga kasimanwa makahangop nga gamiton sia sang Dios sa paghilway sa ila, pero wala nila ini mahangpi. 26 Sang madason nga adlaw nakita niya ang duha ka Israelinhon nga nagaaway kag gintambagan niya sila. Nagsiling sia sa ila, ‘Pamatii ninyo ako. Mag-ulotod man lang kamo, ngaa nagaaway kamo?’ 27 Pero tinikwang sia sang isa nga nagapanglupig nga nagsiling, ‘Sin-o bala ang naghimo sa imo nga pangulo kag hukom namon? 28 Patyon mo bala ako subong sang pagpatay mo sadtong Egiptohanon kahapon?’ 29 Sang pagkabati sini ni Moises, nagpalagyo sia halin sa Egipto kag didto sia nagpuyo sa Madian. Didto nangin-amay sia sang duha ka anak nga lalaki. 30 “Sang makaligad ang 31 Natingala gid si Moises sang iya nakita, kag ginpalapitan niya ang kahuykahoy sa paghimutad sini sing maayo. Pero nabatian niya ang tingog sang Ginoo nga nagsiling, 32 ‘Ako amo ang Dios sang imo mga katigulangan, ang Dios ni Abraham, ni Isaac, kag ni Jacob.’ Nagkurog si Moises sa kahadlok kag wala sia sing kaisog sa pagtulok. 33 Kag nagsiling ang Ginoo sa iya, ‘Ubaha ang imo mga sandalyas, kay ini nga duog nga imo ginatindugan balaan. 34 Gintan-aw ko kag akon nakita ang pag-antos sang akon mga tawo sa Egipto. Nabatian ko ang ila mga pag-ugayong kag nagpanaog ako sa pagtabang sa ila. Karon, dali ka, ipadala ko ikaw sa Egipto.’ 35 “Amo ini ang Moises nga ginsikway sang mga Israelinhon. Ginpamangkot nila sia, ‘Sin-o bala ang naghimo sa imo nga pangulo kag hukom namon?’ Amo ini sia ang ginpadala sang Dios nga manginpangulo kag manughilway paagi sa bulig sang anghel nga iya nakita sa nagadabdab nga kahuykahoy. 36 Ginpangulohan niya ang paggwa sang mga Israelinhon sa Egipto. Naghimo sia sing mga milagro kag katingalahan nga mga buhat sa Egipto, sa Mapula nga Dagat kag sa desierto sa diin nagdugay sila sing 37 Amo ini sia nga Moises ang nagsiling sa mga Israelinhon, ‘Subong nga ginpadala ako sang Dios sa inyo, magapadala man sia sang isa ka propeta nga inyo gid kasimanwa.’ 38 Amo ini sia ang nag-upod sa mga Israelinhon nga nagtipon sa desierto. Kaupod sia sang aton mga katigulangan kag sang

anghel nga nagpakighambal sa iya sa bukid sang Sinai. Ginbaton niya ang buhi nga mga mensahi sang Dios kag ginpaalinton niya ini sa aton. 39 “Ugaling wala magtuman ang aton mga katigulangan sa iya. Ginsikway nila sia kag naghandom sila sa pagbalik sa Egipto. 40 na ka tuig ang edad ni Moises nagpamat-od sia sa pagduaw sang iya mga kasimanwa nga mga Israelinhon. ka tuig nagpakita ang isa ka anghel kay Moises sa isa ka nagadabdab nga kahuykahoy sa desierto, malapit sa bukid sang Sinai. ka tuig. Gani nagsiling sila kay Aaron, ‘Himoi kami sing mga dios nga magapangulo sa amon. Wala kami makahibalo kon ano ang natabo sa kay Moises nga nagpagwa sa amon gikan sa Egipto.’ ka tuig sa desierto. 41 Amo yadto nga naghimo sila sang diosdios nga tinday sang baka kag ila ini ginahalaran sang inihaw nga mga sapat, kag nagkinasadya sila sa kadunggan sang ginhimo nila nga diosdios. 42 Pero gintalikdan sila sang Dios, kag ginpabay-an agod nga magsimba sila sa mga bituon sang langit subong sang nasulat sa libro sang mga propeta: ‘Mga tawo sang Israel! Indi tungod sa akon Nga gin-ihaw ninyo Kag ginhalad ang mga sapat Sa sulod sang 43 Tolda ni Moloc nga diosdios Ang inyo gindala, Kag ang larawan sang bituon Sang inyo diosdios nga si Refan; Diosdios sila nga inyo ginhimo Agod pagsimbahon. Gani tabugon ko kamo Sa unhan pa sang Babilonia.’ 44 “Ang aton mga katigulangan may tolda nga puloy-an sang Dios sang didto sila sa desierto. Ini nga tolda ginhimo suno sa ginsiling sang Dios kay Moises, suno sa plano nga ginpakita sa iya. 45 Sang ulihi, gindala sang aton mga katigulangan ini nga tolda nga ila nabaton gikan sa ila mga ginikanan, sang pag-upod nila sa kay Josue sa pag-agaw sang mga duta sa mga kapungsoran nga gintabog sang Dios sa atubangan nila. Kag nagpabilin ini didto tubtob sang panahon ni David. 46 Si David nahamut-an sang Dios kag nagpangayo sia sa Dios nga tugotan sia sa pagpatindog sing balay para sa Dios ni Jacob 47 Pero si Salomon amo ang nagpatindog sa iya sing balay. 48 “Ugaling ang Dios nga Labing Makagagahom wala nagapuyo sa mga balay nga ginpatindog sang mga tawo, subong sang ginsiling sang propeta: 49 ‘Ang langit akon trono, Siling sang Ginoo, Kag ang duta Tulongtongan sang akon tiil. Ano nga sahi sang balay Ang patindugon ninyo para sa akon? Diin bala ang duog Nga

pagapahuwayan ko? 50 Indi bala nga ginhimo ko Ini nga mga butang?’ 51 “Sa pagkabatinggilan gid sa inyo! Sa pagkadi-matinuohon sang inyo mga tagipusoon. Sa pagkabungol sa inyo sa mensahi sang Dios! Pareho gid kamo sang inyo mga katigulangan, kag inyo pirme ginasupokan ang Espiritu Santo! 52 May yara bala nga propeta nga wala ginhingabot sang inyo mga katigulangan? Ginpatay nila ang mga mensahero sang Dios nga sang una nagtagna sang pagkari sang iya matarong nga Alagad. Kag karon inyo sia ginluiban kag ginpatay. 53 Kamo ang nagbaton sang sugo sang Dios nga gindala sa inyo sang mga anghel, pero wala ninyo ini pagtumana!” 54 Samtang nagapamati ang mga katapo sang Konsilyo sa kay Esteban naakig gid sila kag nagpabagrot sila sang ila mga ngipon sa kaakig. 55 Pero si Esteban, nga puno sang Espiritu Santo, nagtangla sa langit kag nakita niya ang himaya sang Dios kag si Jesus nga nagatindog sa tuo sang Dios. 56 Nagsiling sia, “Tan-awa ninyo! Nakita ko ang langit nga ginbuksan kag ang Anak sang Tawo nga nagatindog sa tuo sang Dios!” 57 Nagsilinggit sila, dungan ang pagtabon sang ila mga dulonggan, kag nagdinaguso sila pakadto sa iya. 58 Dayon ginpagwa nila sia sa siyudad kag didto ginbato. Ginbilin sang mga saksi ang ila mga kunop sa isa ka pamatan-on nga ginahingalanan kay Saulo. 59 Kag sang ginabato nila si Esteban, nagpanawag sia sa Ginoo, “Ginoong Jesus, batuna ang akon espiritu!” 60 Nagluhod sia kag nagsinggit sing mabaskog, “Ginoo! Indi pag-isipa ini nga sala batok sa ila!” Sang nahambal niya ini, napatay sia. 75 ang ila kadamuon.

8:1 Kag si Saulo nagsugot man sa pagpatay sa iya. Sa sadto gid nga adlaw, nagsugod ang mapintas nga paghingabot sa iglesia sa Jerusalem. Luas sa mga apostoles, ang tanan nga mga tumoluo nag-alaplaag sa probinsya sang Judea kag sang Samaria. 2 Ginlubong si Esteban sang pila ka mga tawo nga diosnon kag naghinibi sila sing tudo gid. 3 Gintinguhaan ni Saulo ang paglaglag sang iglesia. Nagpamalaybalay sia kag ginpanganoy niya ang mga tumoluo, mga lalaki kag mga babayi kag iya sila ginpabilanggo. 4 Ang mga tumoluo nga nag-alaplaag nagkadto bisan diin nga duog nga nagawali sang Maayong Balita. 5 Nagkadto si Felipe sa

siyudad sang Samaria kag didto nagwali sia sa mga tawo nahanungod kay Cristo. 6 Ginpamatian sing maayo sang mga tawo ang ginhambal ni Felipe. Nagpamati sila sa iya kag nakita nila ang mga milagro nga ginhimo niya. 7 Nagasinggit sing mabaskog ang malaut nga mga espiritu sa ila paggwa sa madamo nga mga tawo. Madamo man nga mga paralitiko kag mga piang ang nag-alayo. 8 Gani may daku nga pagkinalipay sa Samaria. 9 May isa ka tawo nga nagapuyo sa amo nga siyudad nga ginahingalanan kay Simon. Natingala gid sa iya ang mga taga-Samaria tungod sang iya abilidad sa madyik. Nagpakagamhanan sia, 10 gani ang tanan nga mga tawo sa siyudad, imol kag manggaranon, nagpamati sa iya sing maayo. Nagsiling sila, “Ini sia amo ang gahom sang Dios nga ginatawag ‘Ang Daku nga Gahom.’ ” 11 Madugay na nga ang mga tawo natingala sang iya abilidad sa madyik, sa bagay nga ila gid sia ginapamatian. 12 Pero sang magtuo sila sa mensahi ni Felipe nahanungod sa Maayong Balita sang Ginharian sang Dios kag nahanungod sa ngalan ni Jesu-Cristo, nagpabautiso sila, mga lalaki kag mga babayi. 13 Si Simon nagtuo man kag sang mabautisohan sia nag-upod sia kay Felipe kag natingala sia sang makita niya ang katingalahan nga mga buhat kag mga milagro nga nahimo ni Felipe. 14 Sang pagkabati sang mga apostoles sa Jerusalem nga ang mga taga-Samaria nagbaton sang pulong sang Dios, ginpadala nila si Pedro kag si Juan sa ila. 15 Sang pag-abot nila nagpangamuyo sila para sa mga tumoluo agod mabaton nila ang Espiritu Santo. 16 Kay bisan nabautisohan na sila sa ngalan ni Jesus nga Ginoo, pero wala pa magkunsad ang Espiritu Santo sa bisan isa sa ila. 17 Gani gintungtongan sila ni Pedro kag ni Juan sang ila mga kamot, kag nabaton nila ang Espiritu Santo. 18 Nakita ni Simon nga sang pagtungtong sang mga apostoles sang ila mga kamot sa mga tumoluo, ang Espiritu ginhatag sa ila. Gani gintanyagan niya si Pedro kag si Juan sing kuwarta 19 kag nagsiling, “Thatag man ini nga gahom sa akon, agod nga ang bisan sin-o nga tungtongan ko sang akon mga kamot magabaton man sang Espiritu Santo.” 20 Pero nagsabat si Pedro sa iya, “Kabay nga malaglag ka upod sa imo kuwarta, tungod kay nagahunahona ka nga mabakal mo ang bugay sang Dios! 21 Wala ka sing labot ukon

bahin sa amon hilikuton, kay indi matarong ang imo tagipusoon sa atubangan sang Dios. 22 Gani, hinulsoli ang malain mo nga tuyo, kag magpangamuyo ka sa Ginoo nga patawaron ka sining imo panghunahona. 23 Kay makita ko nga puno ikaw sang tama gid nga kahisa kag nabilanggo ka sang sala.” 24 Nagsiling si Simon kay Pedro kag kay Juan, “Kon mahimo magpangamuyo man kamo sa Ginoo para sa akon, agod nga ini nga mga butang nga inyo ginsiling indi mahanabo sa akon.” 25 Sa tapos makapanaksihon si Pedro kag si Juan kag makawali sang mensahi sang Ginoo, nagbalik sila sa Jerusalem. Sa madamo nga mga baryo nga ila gin-agyan sa Samaria ginwali nila ang Maayong Balita. 26 Ang isa ka anghel sang Ginoo naghambal kay Felipe, “Mag-aman ka kag magkadto sa bagatnan nayon, sa dalan nga halin sa Jerusalem pakadto sa Gaza.” (Ini nga dalan wala na ginaagyi.) 27 -28Gani naghimos si Felipe kag naglakat. Karon may isa ka tawo nga kapon nga taga-Etiopia nga nagapauli sa iya banwa. Ini sia isa ka mataas nga opisyal nga amo ang ginatugyanan sang manggad sang Rayna ukon Candace sang Etiopia. Didto sia maghalin sa Jerusalem sa diin nagsimba sia sa Dios. Nagapauli sia nga nagasakay sa iya karuwahi kag nagabasa sang libro ni Isaias nga propeta. 29 Ang Espiritu Santo nagsiling kay Felipe, “Kadtoi kag tupari ang karuwahi.” 30 Nagdalagan si Felipe kag nalambot niya ang karuwahi, kag nabatian niya nga nagabasa sia sang libro ni Isaias nga propeta. Ginpamangkot sia ni Felipe, “Nahangpan mo bala ang imo ginabasa?” 31 Nagsabat ang opisyal, “Ano ang pagkahangop ko kon wala sing may magsaysay sini sa akon?” Kag gin-agda niya si Felipe sa pagsakay upod sa iya. 32 Amo ini ang bahin sang kasulatan nga ginabasa niya: “Kaangay sia sang karnero Nga ginadala sa ilihawan, Kaangay sia sang cordero Nga nagahipon lang Samtang ginaguntingan sia Sang iya mga bulbol. Wala sia magtikab sang iya baba. 33 Ginpakahuy-an sia Kag wala paghatagi sing hustisya. Wala sing may makasugid Nahanungod sang iya kaliwatan, Kay natapos na ang iya kabuhi Sa sini nga duta.” 34 Nagsiling ang opisyal kay Felipe, “Sugiri ako, sin-o bala ang ginapatungdan sini sang propeta? Ang iya kaugalingon ukon may iban pa?” 35 Gani, halin sa sining dinalan sang kasulatan, ginsaysay ni Felipe sa iya ang Maayong Balita nahanungod kay Jesus. 36 Sang

nagapadayon sila sa ila dalanon, nakaabot sila sa isa ka duog nga may tubig. Nagsiling ang opisyal, “May tubig diri. May kabangdanan pa bala nga indi ako mabautisohan?” 37 Nagsiling si Felipe sa iya, “Sarang ka na mabautisohan kon nagatuo ka sa bug-os mo nga tagipusoon.” Nagsabat ang opisyal, “Huo, nagatuo ako nga si Jesu-Cristo amo ang Anak sang Dios.” 38 Ginpadulog sang opisyal ang karuwahi kag naglusong sila nga duha sa tubig kag ginbautisohan sia ni Felipe. 39 Sang pagtakas nila gindala si Felipe sang Espiritu sang Ginoo, kag wala na sia makita sang opisyal. Dayon nagpauli ang opisyal nga puno sang kalipay. 40 Sang makamarasmas si Felipe didto na sia sa Asdod. Dayon nagwali sia sang Maayong Balita sa mga banwa nga iya gin-agihan tubtob nga nakaabot sia sa Cesarea.

9:1 Si Saulo nga nagasilabo pa sa iya paghingabot kag pagpamatay sang mga sumolunod sang Ginoo, nagkadto sa Pinakamataas nga Pari. 2 Nagpangayo sia sing mga sulat , nga magapakilala sa iya sa mga sinagoga , sang mga Judio sa Damasco, agod nga kon may makita sia didto nga mga sumolunod sang Dalan sang Ginoo, lalaki kag babayi, iya sila dakpon kag dalhon pabalik sa Jerusalem. 3 Sang nagahinampot sia sa siyudad sang Damasco, sa hinali lang nagkirab sa palibot niya ang kapawa halin sa langit. 4 Natumba sia sa duta kag nakabati sia sang tingog nga nagsiling sa iya, “Saulo, Saulo! Ngaa bala ginahingabot mo ako?” 5 Nagpamangkot si Saulo, “Sin-o ka bala, Ginoo?” Ang tingog nagsabat, “Ako amo si Jesus nga imo ginahingabot. 6 Tindog ka kag magkadto sa siyudad sa diin pagasugiran ka sang dapat mo pagahimuon.” 7 Karon ang mga kaupdanan ni Saulo nagdulog nga naurongan. Nakabati sila sang tingog, pero wala sila sing may nakita. 8 Nagtindog si Saulo kag ginmuklat niya ang iya mga mata, pero indi sia makakita. Gani gin-uyatan nila sia sa kamot kag gintuytoyoyan pakadto sa Damasco. 9 Sa sulod sang tatlo ka adlaw indi sia makakita kag wala sia magkaon ukon mag-inom. 10 May isa ka gintuton-an sa Damasco nga ginahingalanan kay Ananias. Nagpakita sa iya ang Ginoo sa palanan-awon kag nagsiling, “Ananias!” Nagsabat si Ananias, “Yari ako, Ginoo.” 11 Nagsiling ang Ginoo sa iya, “Maghanda ka

kag magkadto sa dalan nga ginatawag Matadlong, kag didto sa balay ni Judas pangitaa ang isa ka tawo nga taga-Tarso nga ginahingalanan kay Saulo. Nagapangamuyo sia, 12 kag sa palanan-awon nakita niya ang isa ka tawo nga ginahingalanan kay Ananias nga nagsulod kag nagtungtong sang iya mga kamot sa iya, agod nga makakita sia liwat.” 13 Nagsabat si Ananias, “Ginoo, madamo ang nagsugid sa akon nahanungod sini nga tawo kag sang makakulogmat nga mga butang nga ginhimo niya sa imo mga tumoluo sa Jerusalem. 14 Nagkari sia sa Damasco nga may pahanugot halin sa pangulo nga mga pari sa pagdakop sang tanan nga nagapanawag sa imo ngalan.” 15 Ang Ginoo nagsiling sa iya, “Lakat ka, kay ginpili ko sia sa pag-alagad sa akon, kag sa pagpakilala sang akon ngalan sa mga Gentil, sa mga hari kag sa mga taga-Israel. 16 Kag akon man ipakita sa iya ang tanan nga mga pag-antos nga dapat niya pagaagihan tungod sa akon.” 17 Gani, naglakat si Ananias kag nagsulod sa balay kag gintungtong niya ang iya mga kamot kay Saulo nga nagasiling, “Utod Saulo, ginpadala ako diri ni Ginoong Jesus nga nagpakita sa imo sa dalanon sang nagapakadto ka diri. Ginpadala niya ako agod nga makakita ka liwat kag mapun-an sang Espiritu Santo.” 18 Sa gilayon nahulog halin sa mga mata ni Saulo ang daw sa mga himbis sang isda kag nakakita sia liwat. Nagtindog sia kag ginbautisohan. 19 Sang nakakaon sia nagbalik ang iya kusog. Nagtener si Saulo sing mga pila ka adlaw sa Damasco upod sa mga gintuton-an. 20 Nagkadto sia sa mga sinagoga kag nagwali nahanungod kay Jesus nga nagasiling, “Anak sia sang Dios.” 21 Natingala gid ang tanan nga nakabati sa iya kag nagpamangkot sila, “Indi bala... ini ang nagapamatay sang mga nagapanawag sa sini nga ngalan sa Jerusalem? Indi bala nga... nagkadto sia diri sa pagdakop sa ila kag sa pagdala sa ila pabalik sa pangulo nga mga pari?” 22 Pero nangingamhanan pa gid gani ang pagwali ni Saulo, kag ang iya pagpamatuod nga si Jesus amo ang Cristo indi mahimutig, sa bagay nga ang mga Judio sa Damasco indi makasabat sa iya. 23 Sang makaligad ang madamo nga mga inadlaw nagtipon ang mga Judio kag nagplano sa pagpatay kay Saulo, 24 ugaling may nanugid sini kay Saulo. Adlaw kag gab-i ginbantayan nila ang mga puwerta sang siyudad agod mapatay nila sia. 25 Pero isa sadto ka gab-i

ginsulod si Saulo sang iya mga sumolunod sa isa ka tabig, kag ila ini gintunton pa gwa paagi sa guhab sang pader. 26 Nagkadto si Saulo sa Jerusalem kag nagtinguha sia sa pagpakig-impon sa mga gintuton-an. Ugaling indi sila magpati nga isa na sia ka gintuton-an kag nahadlok sila tanan sa iya. 27 Pero ginbuligan sia ni Bernabe kag ginpakilala sia sa mga apostoles. Ginsaysay ni Bernabe kon paano ang pagkakita ni Saulo sang Ginoo sa dalan kag sang paghambal sang Ginoo sa iya. Ginsugid man ni Bernabe kon daw ano ang kaisog ni Saulo sa pagwali sa ngalan ni Jesus sa Damasco. 28 Gani si Saulo nagpakig-upod sa ila kag ginlibot niya ang bug-os nga Jerusalem sa pagwali nga may kaisog sa ngalan sang Ginoo. 29 Naghambal man sia kag nagpakigbais sa mga Judio nga nagahambal sing Griego, pero patyon kuntani nila sia. 30 Sang mahibaluan ini sang mga kautoran, gindul-ong nila si Saulo sa Cesarea kag ginpakadto sia sa Tarso. 31 Kag sadto nga tion may kalinong ang iglesia sa bug-os nga Judea, Galilea kag Samaria. Nagtubo ini kag nagdugang paagi sa pagbulig sang Espiritu Santo samtang nagapadayon ini sa pagtahod sa Ginoo. 32 Madamo nga mga duog ang ginpangkadtuan ni Pedro, kag isa sadto ka tion nagkadto sia sa mga tumoluo nga nagapuyo sa Lida. 33 Didto nakita ni Pedro ang isa ka tawo nga ginahingalanan kay Eneas. Ini sia isa ka paralitiko kag wala gid sia makabangon sa iya higdaan sa sulod sang walo ka tuig. 34 Nagsiling si Pedro sa iya, “Eneas, ginaayo ikaw ni Jesu-Cristo. Bangon ka kag himusa ang imo higdaan.” Sa gilayon nagbangon si Eneas. 35 Ang tanan nga mga pumoluyo sa Lida kag sa Saron nakakita kay Eneas, kag nakonbertir sila sa Ginoo. 36 Sa Joppe may isa ka tumoluo nga babayi nga ginahingalanan kay Tabita. (Ang iya ngalan sa Griego amo si Dorcas nga kon sayuron, usa.) Sa bug-os niya nga pagkabuhi naghimo sia sing maayo nga mga buhat kag nagmabinuligon sia sa mga imol. 37 Sadto nga tion nagmasakit sia kag napatay. Ang bangkay niya ginsibinan kag ginhamyang sa isa ka kuwarto sa ibabaw. 38 Ang Joppe indi gid man malayo sa Lida. Gani sang pagkabati sang mga gintuton-an nga didto si Pedro sa Lida, ginpakadto nila ang duha ka tawo didto sa pagpangabay sa iya nga magkari sia gilayon. 39 Gani nanghimos si Pedro kag nag-upod sa ila. Sang pag-abot niya didto ginpasaka nila sia sa kuwarto sa ibabaw.

Ginlibutan sia sang mga babayi nga balo nga nagahinibi kag nagapakita sa iya sang mga bayu kag mga kunop nga nahimo ni Dorcas sang buhi pa sia. 40 Ginpagwa sila tanan ni Pedro kag nagluhod sia sa pagpangamuyo. Sa tapos sini nag-atubang sia sa bangkay kag nagsiling, “Bangon ka, Tabita!” Nagmuklat ang mga mata ni Tabita kag sang makita niya si Pedro nagpungko sia. 41 Gin-uyatan sia ni Pedro sa kamot kag ginpatindog. Dayon gintawag niya ang mga tumoluo kag ang mga babayi nga balo kag gintugyan niya sa ila si Tabita nga nabuhi. 42 Ini nga balita naglapnag sa bug-os nga Joppe kag madamo ang nagtuo sa Ginoo. 43 Si Pedro nagtener sing mga pila ka adlaw sa Joppe sa puloy-an ni Simon nga isa ka manugbulad sang panit.

10:1 May isa ka tawo sa Cesarea nga ginahingalanan kay Cornelio, isa ka kapitan sang mga soldado nga Romanhon sa batalyon nga ginatawag “Ang Batalyon Italyano.” 2 Mainampuon sia nga tawo. Sia kag ang iya bug-os nga panimalay nagasimba sa Dios. Daku gid ang iya nahimo sa pagbulig sa mga imol nga mga Judio kag pirme lang sia nagapangamuyo sa Dios. 3 Isa sadto ka hapon, sang mga alas tres ang takna, nakita niya sa isa ka palanan-awon nga ang anghel sang Dios nagsulod kag nagpanawag sa iya, “Cornelio!” 4 Sang pagkakita niya sang anghel naurongan kag hinadlukan sia kag nagsiling, “Ano bala ang kinahanglan mo, sir?” Nagsabat ang anghel, “Ginbaton sang Dios ang imo mga pangamuyo kag ang imo pagbulig sa mga imol. Gani iya ikaw ginadumdom. 5 Karon magpadala ka sing mga tawo sa Joppe sa pagsugat sang isa ka tawo nga ginahingalanan kay Simon Pedro. 6 Bisita sia ni Simon nga manugbulad sang panit nga ang iya balay yara sa higad sang baybay.” 7 Sang makahalin ang anghel nga naghambal kay Cornelio, gintawag niya ang duha sang iya mga sulogun kag ang isa ka soldado nga mainampuon nga amo ang nagaalagad sa iya. 8 Ginsugiran niya sila kon ano ang natabo, kag ginpadala sila sa Joppe. 9 Sang madason nga adlaw sang nagapakadto sila sa Joppe kag malapit na lang sila sa amo nga duog, si Pedro nagsaka sa atop sang balay sa pagpangamuyo. Nagahingudto gid sadto ang adlaw. 10 Ginutom sia kag luyag na gid sia kuntani magkaon. Sang ginaaman ang

pagkaon, may nakita sia nga palanan-awon. 11 Nakita niya nga nag-abri ang langit kag may gintunton sa duta nga daw habol nga malapad nga nahigtan sa apat ka pamusod. 12 Nabutang sa amo nga sulodlan ang tanan nga sahi sang mga kasapatan nga apat ang tiil, kag ang mga sapat nga nagadahog sa duta kag ang mga pispis sa talon. 13 Kag may tingog nga nagsiling sa iya, “Magtindog ka, Pedro! Mag-ihaw ka kag magkaon!” 14 Pero nagsabat si Pedro, “Indi ako sina makahimo, Ginoo! Wala gid ako nagakaon sang mga nadagtaan ukon mahigko.” 15 Ang tingog nagsabat sa iya, “Indi pagkabiga nga mahigko ang bisan ano nga butang nga ginsiling sang Dios nga matinlo.” 16 Katatlo suliton ini nga hitabo kag ginbalik yadto nga butang sa langit. 17 Nagpalibog si Pedro kon ano ang kahulogan sang palanan-awon nga iya nakita. Sa sadto man nga tion, ang balay ni Simon nakita na sang mga tawo nga ginpadala ni Cornelio, kag yara na sila sa puwerta sang kudal. 18 Nagpanawag kag nagpamangkot sila, “May bisita bala kamo diri nga ginahingalanan kay Simon Pedro?” 19 Nagapalibog pa si Pedro kon ano ang kahulogan sang palanan-awon sang magsiling ang Espiritu sa iya, “Pamati ka! May tatlo ka tawo diri nga nagapangita sa imo. 20 Gani maghimos ka kag magpanaog kag indi ka magpangduhadoha sa pag-upod sa ila kay ako ang nagpadala sa ila.” 21 Gani nagpanaog si Pedro kag nagsiling sa mga tawo, “Ako ang ginapangita ninyo. Ano bala ang kinahanglan ninyo?” 22 Nagsabat sila, “Ginpadala kami ni Kapitan Cornelio, isa ka maayo nga tawo nga nagasimba sa Dios kag ginataha sang tanan nga mga Judio. Ang isa ka anghel sang Dios nagsiling sa iya nga agdahon ikaw sa iya balay agod nga makapamati sia sa imo.” 23 Gin-agda ni Pedro ang mga tawo sa pagsulod, kag didto niya sila ginpatulog. Sang madason nga adlaw nanghimos si Pedro kag nag-upod sa ila. Ang pila sang mga utod halin sa Joppe nag-upod man sa iya. 24 Sang madason nga adlaw nag-abot sila sa Cesarea sa diin nagahulat si Cornelio upod sa iya mga himata kag suod nga mga abyan nga iya gin-agda. 25 Sang nagapasulod na si Pedro, ginsugata sia ni Cornelio. Nagluhod si Cornelio kag nagyaub sa iya atubangan. 26 Pero ginpatindog sia ni Pedro kag ginsingangan, “Tindog ka, kay tawo man lang ako.” 27 Nagpadayon si Pedro sa paghambal kay

Cornelio, samtang nagapasulod sila sa balay kag nakita niya ang madamo nga mga tawo nga nagtipon didto. 28 Nagsiling si Pedro sa ila, “Nakahibalo gid kamo nga ang isa ka Judio wala ginatugoti sang iya pagtuloohan sa pagduaw ukon sa pag-upod sa isa ka Gentil. Pero ang Dios nagpahayag sa akon, nga indi ko pagkabigon ang bisan sin-o nga tawo nga mahigko ukon nadagtaan. 29 Gani sang ginpasugoan ninyo ako sa pagkari, wala ako magbalibad. Karon luyag ko mahibaluan kon ngaa ginpatawag ninyo ako.” 30 Nagsabat si Cornelio, “Sang mga tatlo na ka adlaw nga nagligad, sang mga alas tres ang takna sa hapon, nagapangamuyo ako sa balay. Sa hinali may nagpakita sa akon nga isa ka tawo nga may masilaw nga bayu, 31 kag nagsiling sia, ‘Cornelio! Ginpamatian sang Dios ang imo pangamuyo kag ginadumdom niya ang imo pagbulig sa mga imol. 32 Magpadala ka sing tawo sa Joppe sa pagsugat sa isa ka tawo nga ginahingalanan kay Simon Pedro. Nagadayon sia sa balay ni Simon nga manugbulad sang panit nga ang iya balay yara sa higad sang baybay.’ 33 Kag ginpasugoan ko ikaw gilayon kag karon maayo gid kay nagkari ka. Karon yari kami tanan sa atubangan sang Dios, nga nagahulat sa pagpamati sang bisan ano nga ginsugo sang Ginoo nga isiling mo.” 34 Nagsugod si Pedro sa paghambal, “Karon natalupangdan ko nga alangay ang pagkabig sang Dios sang tanan nga mga tawo. 35 Kay ang nagakahadlok sa iya kag nagahimo sing matarong, bisan ano ang iya rasa, nahamut-an sia sang Dios. 36 Inyo nahibaluan ang mensahi nga iya ginpadala sa mga tawo sa Israel, nga nagabantala sang Maayong Balita sang paghidait paagi kay Jesu-Cristo nga Ginoo sang tanan nga mga tawo. 37 Inyo nahibaluan ang bantog nga hitabo sa bug-os nga Israel, nga nagsugod sa Galilea, sa tapos nga ginwali ni Juan ang nahanungod sa pagbautiso. 38 Nakahibalo man kamo nahanungod kay Jesus nga taga-Nazaret, kon daw ano ang paghatag sang Dios sa iya sang Espiritu Santo kag gahom. Nagkadto sia sa tanan nga mga duog nga nagahimo sang maayo nga mga buhat kag nagaayo sang tanan nga ginagamhan sang Yawa, kay ang Dios kaupod niya. 39 Mga saksi kami sang tanan nga ginhimo niya sa mga kabanwahanan sang mga Judio kag sa Jerusalem. Ginpatay nila sia paagi sa paglansang sa iya sa krus. 40 Pero ginbanhaw

sia sang Dios sa ikatlo nga adlaw kag ginpahayag sia, 41 indi sa tanan nga mga tawo, kundi sa amon lang nga ginpili na sang Dios nga mga saksi. Sa tapos sia mabanhaw sang Dios, nagkaon kag nag-inom kami upod sa iya. 42 Kag ginsugo niya kami sa pagwali sang Maayong Balita sa mga tawo kag sa pagpamatuod nga sia amo ang ginpili sang Dios nga hukom sang mga buhi kag sang mga patay. 43 Nahanungod sa iya, ang tanan nga mga propeta naghambal nga ang tanan nga magtuo sa iya pagapatawaron sang ila mga sala paagi sa gahom sang iya ngalan.” 44 Samtang nagahambal pa si Pedro, nagkunsad ang Espiritu Santo sa tanan nga nagapamati sang iya ginahambal. 45 Ang mga tumoluo nga mga Judio nga nag-upod kay Pedro halin sa Joppe natingala nga ang Dios nagbubo sing bugana sang Espiritu Santo sa mga Gentil. 46 Kay nabatian nila sila nga nagahambal sa iban nga mga linggwahe kag nagadayaw sang pagkagamhanan sang Dios. Nagsiling si Pedro, 47 “Nabaton sini nga mga tawo ang Espiritu Santo subong sang aton pagbaton. Karon may makapugong bala sa ila sa pagpabautiso sa tubig?” 48 Gani ginmanduan niya sila sa pagpabautiso sa ngalan ni Jesu-Cristo. Dayon gin-agda nila sia sa pagpabilin upod sa ila sing mga pila ka adlaw.

11:1 Ang mga apostoles kag ang mga kautoran sa bug-os nga Judea nakabati nga ang mga Gentil nakabaton man sang pulong sang Dios. 2 Sang pagkadto ni Pedro sa Jerusalem, ginsaway sia sang mga tumoluo nga nagapati nga kinahanglan magpatuli ang mga Gentil. Nagsiling sila, 3 “Nanginbisita ikaw sa balay sang di-tinuli nga mga Gentil kag nagkaon ka pa gani upod sa ila!” 4 Gani ginsaysay ni Pedro sa ila ang nahanabo halin sa ginsugoran nga nagasiling: 5 “Nagapangamuyo ako didto sa siyudad sang Joppe, sang makita ko ang isa ka palanan-awon. May nakita ako nga daw habol nga malapad nga nahigtan sa apat ka pamusod nga ginatunton sa tupad nakon halin sa langit. 6 Gin-usisa ko sing maayo ang unod sadto, kag nakita ko ang mga kasapatan nga may apat ka tiil, kag mapintas nga mga sapat, kag mga sapat nga nagadahog sa duta, kag mga pispis sa talon. 7 Kag nabatian ko ang tingog nga nagsiling sa akon, ‘Tindog ka Pedro, mag-ihaw ka, kag magkaon!’ 8 Pero nagsiling ako, ‘Indi ako sina

makahimo, Ginoo! Wala ako nagakaon sang nadagtaan ukon mahigko.’ 9 Ang tingog gikan sa langit nagsiling liwat, ‘Indi pagkabiga nga mahigko ang bisan ano nga butang nga ginsiling sang Dios nga matinlo.’ 10 Katatlo suliton ini nga hitabo, kag sang ulihi ginbatak yadto tanan nga mga butang pa langit. 11 Sa sadto gid nga tion may tatlo ka tawo halin sa Cesarea nga nag-abot sa balay nga akon ginadayunan. Ini sila ginpadala sa pagpangita sa akon. 12 Ang Espiritu nagsiling sa akon nga mag-upod ako sa ila nga indi magpangduhadoha. Ining anom ka mga utod nga taga-Joppe nag-upod man sa akon sa Cesarea kag nagkadto kami tanan sa balay ni Cornelio. 13 Nagsugid sia sa amon nga nakakita sia sing isa ka anghel nga nagatindog sa sulod sang iya balay kag nagsiling sa iya, ‘Magpadala ka sing tawo sa Joppe sa pagsugat sang isa ka tawo nga ginahingalanan kay Simon Pedro. 14 Magahambal sia sa imo sang mga pulong nga magaluwas sa imo kag sang imo bug-os nga panimalay.’ 15 Kag sang nagsugod ako sa paghambal, nagkunsad sa ila ang Espiritu Santo subong sang pagkunsad niya sa aton sang una. 16 Kag nadumdoman ko ang ginsiling sang Ginoo, ‘Si Juan nagbautiso sa tubig, pero pagabautisohan kamo sa Espiritu Santo.’ 17 Gani ini nagapamatuod nga ginhatag man sang Dios sa mga Gentil ang iya man ginhatag sa aton sang nagtuo kita sa Ginoo nga si Jesu-Cristo. Karon sin-o bala ako nga magsumpong sa Dios?’ 18 Sang pagkabati nila sini, gin-untatan nila ang ila pagsaway kay Pedro, kag nagdayaw sila sa Dios nga nagasiling, “Ti kon amo, ginhatag man sang Dios sa mga Gentil ang kahigayunan sa paghinulsol kag pagkabuhi!” 19 Ang mga tumoluo nag-alaplaag tungod sang paghingabot nga nagsugod sang pagpatay kay Esteban. Ang iban sa ila nakalambot tubtob sa Fenicia kag Cipre kag Antioquia, kag nagwali sila sang Maayong Balita sa mga Judio lang. 20 Pero ang iban nga mga tumoluo nga taga-Cipre kag Cirene nagkadto sa Antioquia kag ini sila nagwali man sa mga Gentil sang Maayong Balita nahanungod kay Ginoong Jesus. 21 Ang gahom sang Ginoo yara sa ila, kag madamo nga mga tawo ang nagtuo kag nagliso sa Ginoo. 22 Nag-abot ini nga balita sa iglesia sa Jerusalem, gani ginpadala nila si Bernabe sa Antioquia. 23 Sang pag-abot niya didto nakita niya kon daw ano ang pagbendisyon sang Dios sa mga tawo. Nalipay sia sang iya

nakita, kag ginlaygayan niya sila nga magmatutom kag magmalig-on sa Ginoo sa ila bug-os nga tagipusoon. 24 Si Bernabe maayo nga tawo, nga napun-an sang Espiritu Santo kag sang pagtuo. Madamo nga mga tawo ang nadala sa Ginoo. 25 Dayon nagkadto si Bernabe sa Tarso sa pagpangita kay Saulo. 26 Sang makita niya si Saulo, gindala niya sia sa Antioquia. Sa sulod sang isa ka tuig nagpakig-upod sila sa mga katapo sang iglesia kag nagpanudlo sila sa madamo nga mga tawo. Didto sa Antioquia ang mga gintuton-an amo ang nahauna nga gintawag nga mga Cristianos. 27 Sa sadto nga mga inadlaw may mga propeta nga nagkadto sa Antioquia halin sa Jerusalem. 28 Ang isa sa ila nga ginahingalanan kay Agabo nagtindog, kag sa gahom sang Espiritu nagtagna nga may isa ka daku nga tiggulotom nga magaabot sa bug-os nga kalibutan. (Natabo ini sang si Claudio amo ang Emperador.) 29 Gani ang mga gintuton-an naghilisugot nga ang tagsa-tagsa sa ila magpadala sing bulig sa ila mga utod didto sa Judea suno sa ila masarangan. 30 Gani, ginhimo nila ini kag ginpadala ang kuwarta sa mga katigulangan sang iglesia paagi kay Bernabe kag kay Saulo.

12:1 Sa sini man nga tion, ang hari nga si Herodes nagsugod sa paghingabot sa pila ka mga katapo sang iglesia. 2 Ginpapatay niya si Santiago nga utod ni Juan paagi sa espada. 3 Sang makita niya nga nalipay ang mga Judio sang iya ginhimo, ginpadakop pa gid niya si Pedro. Ini natabo sa tion sang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora. 4 Sang madakop nila si Pedro, ginsulod nila sia sa bilangguan kag ginpagwardyahan sang apat ka hut-ong sang mga soldado nga ang tagsa ka hut-ong may apat ka soldado. Si Herodes nagplano nga ipaatubang sia sa mga Judio sa tapos ang Piesta sang Pascua. 5 Gani, ginhunong si Pedro sa bilangguan, pero ang mga katapo sang iglesia nagpangamuyo sa Dios sing hanuot gid para sa iya. 6 Isa sadto ka gab-i sa wala pa ang adlaw nga ginplano ni Herodes nga ipaatubang niya si Pedro sa mga tawo, nagtulog si Pedro sa tunga sang duha ka gwardya. Nahigtan sia sang duha ka kadena kag may mga gwardya sa puwerta sang bilangguan. 7 Sa hinali nagpakita ang isa ka anghel sang Ginoo, kag nagsanag ang bilangguan. Gin-uyog

sang anghel ang abaga ni Pedro kag ginpukaw sia nga nagasiling, “Dali! Bangon ka!” Kag sa gilayon nahukas ang mga kadena nga nagagapos sang iya mga kamot. 8 Kag ang anghel nagsiling sa iya, “Hugta ang imo paha kag highti ang imo mga sandalyas.” Gintuman ini ni Pedro. Ang anghel nagsiling sa iya, “Magpangunop ka kag magsunod sa akon.” 9 Ginsunod sia ni Pedro pa gwa sa bilangguan. Pero wala sia makahibalo nga matuod ining ginhimo sang anghel; naghunahona sia nga ini isa lamang ka palanan-awon. 10 Ginligaran nila ang nahauna nga balantayan sang mga gwardya kag ang ikaduha kag nakalambot sila sa salsalon nga puwerta nga nagapadulong sa siyudad. Nag-abri ang puwerta sa iya lamang kaugalingon kag naggwa sila. Nag-agi sila sa isa ka dalan kag sa gilayon ginbayaan sang anghel si Pedro. 11 Dayon nakamarasmas si Pedro kon ano ang natabo sa iya, kag nagsiling sia, “Karon natalupangdan ko nga matuod gid nga ginpadala sang Ginoo ang iya anghel, kag iya ginluwas ako sa gahom ni Herodes kag sa tanan nga buhaton kuntani sang mga Judio sa akon.” 12 Sang matalupangdan niya ini, nagkadto sia sa balay ni Maria nga iloy ni Juan Marcos. Madamo nga mga tawo ang nagtilipon didto kag nagapangamuyo sila. 13 Nagpanuktok si Pedro sa puwertahan sa gwa, kag ginkadtuan ini sang isa ka sulogun nga babayi nga ginahingalanan kay Roda. 14 Nakilala niya ang tingog ni Pedro, kag sa kakunyag niya nagbalik sia nga wala pa niya maabrihi ang puwertahan, sa pagpahibalo nga si Pedro yara sa gwa. 15 Nagsiling sila, “Siguro nagbuang ka!” Pero nag-insister sia nga yara gid si Pedro. Gani nagsabat sila, “Anghel niya ina.” 16 Sa pihak nga bahin, padayon gihapon ang pagpanuktok ni Pedro. Sang ulihi ila gin-abrihan ang puwertahan kag natingala gid sila sang makita nila sia. 17 Ginsinyasan niya sila nga maghipos, kag ginsaysay niya sa ila kon paano ang pagpagwa sang Ginoo sa iya sa bilangguan. Nagsiling sia, “Isugid ninyo ini sa kay Santiago kag sa iban nga mga kautoran.” Dayon naggwa sia kag nagkadto sia sa iban nga lugar. 18 Sang pagkaaga nagkinagula ang mga gwardya, kay wala sila makahibalo kon ano ang natabo kay Pedro. 19 Nagmando si Herodes nga pangitaon sia, pero wala gid nila sia makita. Gani ginpausisa niya ang mga gwardya kag nagmando nga pamatyon sila. Sa tapos sini si Herodes

nagkadto sa Cesarea halin sa Judea kag nagtener didto sing pila ka adlaw. 20 Naakig gid si Herodes sa mga tawo sa Tiro kag Sidon. Gani nagkadto sila sing tingob sa pagpakigkita kay Herodes. Ginhaylo anay nila si Blasto sa pagdampig sa ila, kay sia amo ang manugtatap sang palasyo. Dayon nagkadto sila kay Herodes kag nagpangayo sing paghidait, kay ang ila mga banwa nagakuha sang ila kalan-on sa duta sang hari. 21 Sa gintalana nga adlaw, ginsuksok ni Herodes ang iya harianon nga bayu, naglingkod sa iya trono, kag nagpamulongpulong sa mga tawo. 22 Naghinugyaw ang mga tawo nga nagasininggit, “Indi na tawo ang nagahambal, kundi isa ka dios!” 23 Sa gilayon ginhampak sia sang anghel sang Ginoo tungod kay wala niya ginhatag ang himaya sa Dios. Gin-uk-ok sia sang mga ulod kag napatay. 24 Nagpadayon ang paglapnag kag pagtubo sang pulong sang Dios. 25 Gintapos ni Bernabe kag ni Saulo ang ila mga bulohaton kag nagbalik sila halin sa Jerusalem nga dala nila si Juan Marcos.

13:1 May mga propeta kag mga manunodlo sa iglesia sa Antioquia nga amo sanday Bernabe, Simeon nga ginatawag Nigro, Lucio nga taga-Cirene, Manaen nga nagdaku kaupod ni Herodes nga Gobernador, kag Saulo. 2 Sang nagaalagad sila sa Ginoo kag nagapuasa, nagsiling sa ila ang Espiritu Santo, “Paina para sa akon si Bernabe kag si Saulo, sa pagtuman sang hilikuton nga natigana ko sa ila.” 3 Nagpuasa sila kag nagpangamuyo, kag sang matungtongan nila ang duha sang ila mga kamot, ila sila ginpalakat. 4 Ti, si Bernabe kag si Saulo nga ginpadala sang Espiritu Santo nagkadto sa Seleucia, kag gikan didto nagpanakayon sila pakadto sa Cipre. 5 Sang pag-abot nila sa Salamina ginwali nila ang pulong sang Dios sa mga sinagoga sang mga Judio. Kaupod nila si Juan Marcos sa pagbulig sa ila sa mga bulohaton. 6 Naglakat sila tubtob nga nakalambot sila sa Pafos nga yara sa pihak sang isla kag didto nagkitaay sila sang isa ka salamangkero nga ginahingalanan kay Bar-Jesus. Ini sia isa ka Judio nga nagapakapropeta. 7 Abyan sia sang Gobernador sang isla nga si Sergio Paulo, isa ka maalam nga tawo. Ginpatawag sang Gobernador si Bernabe kag si Saulo, kay luyag sia mamati sang pulong sang Dios. 8 Pero ginpamalabagan sila sang salamangkero nga si Elimas (amo ini ang iya

ngalan sa Griego). Ginhimulatan niya nga ipalikaw ang Gobernador sa sini nga pagtuloohan. 9 Kag si Saulo, nga ginatawag man nga Pablo, napun-an sang Espiritu Santo; gintulok niya nga waay pulopamisok ang salamangkero 10 kag ginsinganan, “Anak ka sang Yawa! Kaaway ka sang tanan nga maayo! Puno ka sang tanan nga dinaya! Waay patay ang imo pagpatiko sang mga kamatuoran sang Ginoo! 11 Gabaan ka sang Ginoo karon gid mismo, kag mabulag ka kag indi ka makakita sang kapawa sa sulod sang pila ka adlaw.” Sa gilayon ginkulapan sang kadulom ang mata ni Elimas kag nagpangapakap sia sa pagpangita sing magatuytoy sa iya. 12 Sang makita sang Gobernador ang natabo, nagtuo sia kag natingala gid sang mga gintudlo nahanungod sa Ginoo. 13 Halin sa Pafos, nagpanakayon si Pablo kag ang iya kaupdanan kag nagdungka sila sa Perge sa Panfilia. Didto ginbayaan sila ni Juan Marcos nga nagpauli sa Jerusalem. 14 Halin sa Perge nagpadayon sila tubtob nga nakalambot sila sa Antioquia sa Pisidia, kag sang Adlaw nga Inugpahuway nagkadto sila sa sinagoga kag nagpungko didto. 15 Sa tapos mabasa ang Kasugoan ni Moises kag ang mga sinulatan sang mga propeta, ang mga opisyaes sang sinagoga may ginsugo sa pagsiling sa ila sang masunod: “Mga utod, luyag namon nga maghambal kamo sa mga tawo kon may yara kamo nga inughambal nga makapabakod sa ila.” 16 Nagtindog si Pablo, nagsinyas sa ila nga maghipos kag nagsiling: “Mga kasimanwa ko nga mga Israelinhon kag tanan nga mga Gentil nga yari diri nga nagasimba sa Dios, pamatii ninyo ako! 17 Ang Dios sining mga tawo sang Israel nagpili sang aton mga katigulangan kag nagpadaku sa ila samtang nga didto sila nagapuyo subong nga mga dumoluong sa Egipto. Ginpagwa sila sang Dios sa Egipto paagi sa iya daku nga gahom, 18 kag sa sulod sang 19 Ginlaglag niya ang pito ka mga pungsod sa Canaan kag ginhimo niya ang iya mga tawo nga Israel nga tag-iyas sang kadutaan 20 sa sulod sang 450 ka tuig. “Sa tapos sini ginhatagan niya sila sing mga hukom tubtob sa panahon ni Samuel nga propeta. 21 Kag sang nagpangayo sila sang isa ka hari, ginhatag sang Dios sa ila si Saul nga anak ni Cis, halin sa tribo ni Benjamin. Nanginhari sia nila sa sulod sang 22 Sang mapahalin sia, ginhimo sang Dios si David nga hari nila. Amo ini ang ginsiling sang Dios nahanungod sa iya, ‘Si David

nga anak ni Jese amo ang tawo nga akon naluyagan, kay isa sia ka tawo nga nagatuman sang tanan nga ginasugo ko sa iya.’ 23 Si Jesus, isa sang mga kaliwat ni David, amo ang ginhimo sang Dios nga Manlulowas sang Israel suno sa iya ginsaad. 24 Sa wala pa makasugod si Jesus sang iya bulohaton, nagwali si Juan sa tanan nga mga tawo sa Israel nga magbiya sila sa ila mga sala kag magpabautiso. 25 Kag sang nagahingapos na si Juan sang iya bulohaton, nagsiling sia sa mga tawo, ‘Sa inyo abi, sin-o bala ako? Indi ako ang ginapaabot ninyo. Pero tandai ninyo! Nagakari sia nga ulihi lang sa akon, pero indi ako takos sa paghubad sang higot sang iya mga sandalyas.’ 26 ‘Mga utod, mga kaliwat ni Abraham, kag tanan kamo nga mga Gentil nga nagasimba sa Dios: sa aton ginpadala ining balita sang kaluwasan! 27 Kay ang mga tawo nga nagapuyo sa Jerusalem kag ang ila mga pangulo wala makahibalo nga si Jesus amo ang Manlulowas, kag wala man sila makahangop sang mga pulong sang mga propeta nga ginabasa sa tagsa ka Adlaw nga Inugpahuway. Pero sa ila pagkondenar kay Jesus natuman ang mga gintagna sang mga propeta. 28 Kag bisan nga wala sila sing may makita nga kabangdanan nga pamatbatan sia sing kamatayon, ginpangayo nila kay Pilato nga ipapatay sia. 29 Kag sang nahimo na nila ang tanan nga ginsiling sang Kasulatan nahanungod sa iya, gintaltal nila sia sa krus, kag ginbutang nila sia sa isa ka lulobngan. 30 Pero ginbanhaw sia sang Dios gikan sa mga minatay, 31 kag sa madamo nga mga inadlaw nakita sia sang mga nakapanglakaton upod sa iya halin sa Galilea pakadto sa Jerusalem. Karon mga saksi niya sila sa mga taga-Israel. 32 -33Kag yari kami karon sa pagdala sa inyo sang Maayong Balita nga ginsaad sang Dios sa aton mga katigulangan nga iya pagahimuon, iya na nahimo sa aton nga mga kaliwatan nila, paagi sa iya pagbanhaw kay Jesus. Kay nasulat sa ikaduha nga Salmo: ‘Ikaw Anak ko, Nangin-amay mo ako karon nga adlaw.’ 34 Nahanungod sa pagbanhaw sa iya gikan sa mga minatay, nga indi na gid sia magbalik sa lawas nga madunot pa, amo ini ang ginsiling sang Dios: ‘Ihatag ko sa inyo ang balaan Kag pat-od nga mga kaayuhan Nga akon ginsaad kay David.’ 35 Kag sa isa pa gid ka bahin sang kasulatan, nagsiling sia: ‘Indi ka magtugot Nga ang imo balaan nga alagad Makaagom sang pagkadunot.’ 36 Kay sang

buhi pa si David gintuman niya ang mga tinutoyo sang Dios, kag sang ulihi napatay sia kag ginlubong sa luyo sang iya mga katigulangan, kag nadunot sia. 37 Pero yadtong isa nga ginbanhaw sang Dios gikan sa mga minatay wala makaagom sang pagkadunot. 38 -39 Tanan kamo, mga utod ko, dapat makahibalo nga paagi kay Jesus ginawali sa inyo ang mensahi nahanungod sa kapatawaran sang mga sala, kag dapat kamo makahibalo nga ang tanan nga nagatuo sa iya ginahilway sa tanan nga sala. Ini nga paghilway indi mahimo sang Kasugoan ni Moises. 40 ka tuig ginbatas niya sila sa desierto. ka tuig. Gani mag-andam kamo, agod nga ang mga ginsiling sang mga propeta indi matabo sa inyo. Nagsiling sila: 41 ‘Talupangda ninyo, Kamo nga mga palayubit! Magkatingala kamo kag magkalamatay! Kay ang butang Nga ginahimo ko sa inyo panahon Isa ka butang Nga indi gid kamo magpati, Bisan pa nga ginasaysay ini sa inyo!’ ” 42 Kag sang buot na si Pablo kag si Bernabe maghalin sa sinagoga, gin-agda sila sang mga tawo nga magbalik sa madason nga Adlaw nga Inugpahuway sa pagsugid sa ila sang iban pa nahanungod sini nga mga butang. 43 Sang makahalin na ang mga tawo, si Pablo kag si Bernabe ginsunod sang madamo nga mga Judio kag mga Gentil nga nakonbertir sa pagtulooan sang mga Judio. Naghambal ang mga apostoles sa ila kag ginpaisog sila sa pagpadayon sa pagkabuhi sa grasya sang Dios. 44 Sang madason nga Adlaw nga Inugpahuway halos ang tanan nga mga pumoluyo sang banwa nagtipon sa pagpamati sang pulong sang Ginoo. 45 Sang makita sang mga Judio ang kadamuon sang mga tawo, nahisa gid sila kag naghambal sila batok sa mga ginpanghambal ni Pablo kag ginpakahuy-an nila sia. 46 Pero nagdugang pa gani ang kaisog ni Pablo kag ni Bernabe sa paghambal kag nagsiling sila, “Kinahanglan gid man nga iwali sing una sa inyo ang pulong sang Dios. Pero tungod kay ginasikway ninyo ini, kag wala ninyo ginakilala nga takos kamo sa pagbaton sang kabuhi nga wala sing katapusan, bayaan namon kamo kag magkadto sa mga Gentil. 47 Kay amo ini ang sugo nga ginhatag sang Ginoo sa amon: ‘Ginbutang ko ikaw Nga manginkapawa sa mga Gentil, Nga mangin-alagyan sang kaluwasan Para sa bug-os nga kalibutan.’ ” 48 Sang pagkabati sang mga Gentil sini nalipay

silang kag gindayaw nila ang mensahi sang Ginoo, kag yadtong mga ginpili para sa kabuhi nga walay katapusan nangintumoluo. 49 Naglapnag ang pulong sang Dios sa sadto nga duog. 50 Ugaling ginsudyot sang mga Judio ang kinilala nga mga tawo sa amo nga siyudad, kag subong man ang mga Gentil nga mga babayi sa mataas nga mga katipunan nga nagasimba sa Dios. Ginsugdan nila ang paghingabot kay Pablo kag kay Bernabe, kag gintabog nila sila pa gwa sa ila duta. 51 Gintaktak sang mga apostoles ang yab-ok sa ila mga tiil batok sa ila, kag nagpadayon sila pa Iconio. 52 Ang mga gintuton-an sa Antioquia napun-an sang kalipay kag sang Espiritu Santo.

14:1 Amo man ini ang natabo sa Iconio. Nagkadto si Pablo kag si Bernabe sa sinagoga sang mga Judio. Tungod sang ila pagwali madamo nga mga Judio kag mga Gentil ang nagtuo. 2 Pero ang mga Judio nga indi magtuo nagsudyot sa mga Gentil agod nga maakig sila sa mga kautoran. 3 Nagtener didto sing madugay ang mga apostoles. Nagpadayon sila sa pagwali nga may kaisog nahanungod sa Ginoo nga nagpamatuod nga ang ila mensahi nahanungod sa iya grasya matuod, paagi sa paghatag sa ila sing gahom sa paghimo sing mga milagro kag katingalahan nga mga buhat. 4 May pagbinahinbahin ang mga pumoluyo sang siyudad. May iban nga nagdampig sa mga Judio, kag may iban nga nagdampig sa mga apostoles. 5 Dayon naghimbon ang mga Gentil kag ang mga Judio upod sa ila mga pangulo. Ginkaisahan nila nga sakiton kag batuhon ang mga apostoles. 6 Sang mahibal-an ini sang mga apostoles nagpalagyo sila sa Listra kag sa Derbe, mga siyudad nga sakop sang Lacaonia, kag sa palibot nga mga duog. 7 Didto ginwali nila ang Maayong Balita. 8 May isa ka tawo didto sa Listra nga nagapungko kag indi makalakat. Lupog sia halin sang iya pagkatawo kag wala gid makalakat. 9 Samtang nagalingkod sia didto nagpamati sia sang mga ginhambal ni Pablo. Nakita ni Pablo nga nagtuo sia kag sarang sia maayo, gani gintulok sia ni Pablo sing waay pulopamisok 10 kag ginsinganan sa mabaskog nga tingog, “Tindog ka sing tadlong!” Nagtumbo ang tawo kag naglakat. 11 Sang makita sang mga tawo ang ginhimo ni Pablo, nagsinggit sila sa ila kaugalingon

nga linggwahe sa Lacaonia nga nagasing, “Ang mga dios nanginsubong sang tawo kag nagpanaog sila sa aton!” 12 Gintawag nila si Bernabe nga Jupiter, kag si Pablo gintawag nila nga Mercurio tungod kay sia amo ang ila manughambal. 13 Ang pari sang templo ni Jupiter nga nahamtang sa gwa sang banwa, nagdala sang toro nga mga baka kag mga bulak sa puwerta. Luyag niya kag sang mga tawo nga dulotan ang mga apostoles sang halad nga sinunog. 14 Sang mahibal-an ni Bernabe kag ni Pablo ang ila tuyo, gingisi nila ang ila mga bayu kag nagdalagan sila sa tunga sang mga tawo nga nagasinggit, 15 “Mga abyan, ngaa bala nga ginahimo ninyo ini? Tawo man lang kami nga kaangay ninyo! Nagkari kami diri sa pagwali sang Maayong Balita agod nga magbiya kamo sining walay pulos nga mga butang kag magbalik sa buhi nga Dios, nga amo ang nagtuga sang langit, duta, dagat, kag sang tanan nga yara sa ila. 16 Sang una ginpabay-an lang niya ang tanan nga mga tawo sa pagsunod sang ila luyag. 17 Pero wala sia mag-untat sa pagpamatuod sang iya kaugalingon paagi sa maayo nga mga butang nga iya ginapanghimo. Ginahatagan niya kamo sang ulan halin sa langit kag mga patubas sa nagakaigo nga tion. Ginahatagan niya kamo sing pagkaon kag ginapuno niya ang inyo mga tagipusoon sing kalipay.” 18 Bisan amo na ini ang ginhambal sang mga apostoles, indi pa nila mapunggan ang mga tawo sa pagdulot sa ila sing halad nga sinunog. 19 May mga Judio nga nag-abot halin sa Antioquia sang Pisidia kag halin sa Iconio; ginhaylo nila ang mga tawo sa pagbuylog sa ila, ginbato nila si Pablo, kag ginsagnoy nila sia pakadto sa gwa sang banwa nga abi nila patay na sia. 20 Pero sang pagtipon sang mga tumoluo sa palibot niya, nagbangon sia kag nagbalik sa banwa. Sang madason nga adlaw nagkadto sila ni Bernabe sa Derbe. 21 Ginwali ni Pablo kag ni Bernabe ang Maayong Balita sa Derbe kag madamo ang ila nakonbertir. Sa tapos sini nagbalik sila sa Listra kag nagpadayon sa Iconio, kag dayon nagkadto sila sa Antioquia sang Pisidia. 22 Ginpabakod nila ang mga tumoluo kag ginpaisog sila sa pagpadayon sa pagtuo. Sa ila pagpanudlo nagsiling sila, “Madamo nga mga kabudlayan ang aton dapat pagaagihan sa pagsulod sa Ginharian sang Dios.” 23 Nagpili sila sa taga ka iglesia sing mga katigulangan nga magdumala sa ila kag paagi sa mga pagpangamuyo kag

pagpuasa gintugyan nila sila sa Ginoo nga ila gintuohan. 24 Kag sang nakaagi sila sa mga duog nga sakop sang Pisidia, nagkadto sila sa Panfilia. 25 Nagwali sila sa Perge kag nagdulhog sila sa Atalia. 26 Halin didto nagpanakayon sila pabalik sa Antioquia, ang duog sa diin gintugyan sila sa grasya sang Dios tungod sang bulohaton nga karon natapos na nila. 27 Sang pag-abot nila sa Antioquia, gintipon nila ang tanan nga mga kautoran kag ginsugid nila ang tanan nga ginhimo sang Dios paagi sa ila, kag kon ano ang pagbukas sang Dios sang kahigayunan, agod magtuo ang mga Gentil. 28 Si Pablo kag si Bernabe nagtener didto sing madugay upod sa mga tumoluo.

15:1 May mga tawo halin sa Judea nga nagkadto sa Antioquia kag nagtudlo sa mga utod nga indi sila maluwas kon indi sila magpatuli, suno sa ginatudlo sang Kasugoan ni Moises. 2 Maitit ang pagpakigbais ni Pablo kag ni Bernabe batok sa ila nahanungod sini, gani ginpakamaayo sang mga kautoran nga palakton si Pablo kag si Bernabe sa Jerusalem nga updan sang iban nga taga-Antioquia, agod nga mapakigkitaan nila ang mga apostoles kag ang mga katigulangan sang iglesia nahanungod sini nga butang. 3 Ginpalakat sila sang mga katapo sang iglesia kag sa ila pag-agi sa Fenicia kag Samaria, nagsugid sila kon daw ano ang pagliso sang mga Gentil sa Dios. Nalipay gid ang mga kautoran tungod sini nga balita. 4 Sa ila pag-abot sa Jerusalem ginbaton sila sang iglesia kag sang mga apostoles kag sang mga katigulangan sang iglesia. Ginsugid nila ang tanan nga ginhimo sang Dios paagi sa ila. 5 Pero may pila ka mga tumoluo nga sang una mga Fariseo nga nagtindog kag nagsiling, “Kinahanglan nga tulion sila kag patumanon sang Kasugoan ni Moises.” 6 Gani nagsapol ang mga apostoles kag ang mga katigulangan sang iglesia sa pagpatugsiling sini nga butang. 7 Sa tapos sang malawig nga pagbaisay nagtindog si Pedro kag nagsiling, “Mga utod, inyo nahibaluan nga madugay na ako ginpili sang Dios sa pagwali sang Maayong Balita sa mga Gentil, agod nga makabati sila sini kag magtuo. 8 Kag ang Dios nga nakahibalo sang tagipusoon sang mga tawo nagpakita sang iya pagbaton sa mga Gentil paagi sa iya paghatag sa ila sang Espiritu Santo, subong sang iya paghatag

man sini sa aton. 9 Wala sia sing pinilian sa aton kag sa ila, kay gintinluan ang ila mga tagipusoon tungod kay nagatuo sila. 10 Ti, karon, ngaa bala nga ginatilawan ninyo ang Dios sa pagpapas-an sa mga tumoluo sang palas-anon nga indi gani madala sang aton mga katigulangan kag bisan kita indi man makadala? 11 Indi amo ina! Nagatuo kita nga paagi sa grasya ni Ginoong Jesus ginluwas kita kag amo man sila.” 12 Naghipos ang tanan sang mabatian nila ang tanan nga ginsugid ni Bernabe kag ni Pablo nahanungod sang katilingalahan kag mga milagro nga ginhimo sang Dios sa mga Gentil paagi sa ila. 13 Sang makatapos sila hambal, si Santiago nagsiling, “Mga utod, pamatii ninyo ako! 14 Bag-o lang ni Simon ginsaysay ang nahauna nga pagpakita sang Dios sang iya kabalaka sa mga Gentil paagi sa iya pagkuha sang mga tawo gikan sa ila nga mangin-iyagid kaugalingon nga mga tawo. 15 Ang mga ginhambal sang mga propeta nagapamatuod sini. Ang kasulatan nagasiling: 16 “Sa tapos sini magabalik ako, Siling sang Ginoo, Kag patindugon ko Ang napukan nga balay ni David, Kay-uhon ko ang mga narumpag Patindugon ko ini liwat. 17 Gani ang tanan nga mga tawo Magapangita sa Ginoo, Ang tanan nga mga Gentil Nga akon gintawag Nga mangin-akon kaugalingon. 18 Amo ini ang ginsiling sang Ginoo Nga madugay na nagpabutyag sini.’ ” 19 Si Santiago nagpadayon sa pagsiling, “Ang akon panghunahona amo ini: indi na naton pagpabudlayan ang mga Gentil nga nagabalik sa Dios. 20 Sa baylo, sulatan naton sila kag singganon nga indi sila magkaon sang mga pagkaon nga nahalad sa mga diosdios, kay nadagtaan ini; maglikaw sila sang pagpakighilawas, kag indi magkaon sang mga sapat nga napatay paagi sa pagkuga ukon sang dugo. 21 Kay madugay na nga ginabasa ang Kasugoan ni Moises sa mga sinagoga sa tagsa ka Adlaw nga Inugpahuway kag ang iya mga pulong ginawali sa tagsa ka banwa.” 22 Karon ang mga apostoles kag ang mga katigulangan sang iglesia kag ang bug-os nga iglesia, naghisugot sa pagpili sang pila sa ila nga ipadala sa Antioquia upod kay Pablo kag kay Bernabe. Ginpili nila si Judas nga ginahingalanan si Barsabas kag si Silas. Ini sila nga duha ginataha gid sang mga kautoran. 23 Amo ini ang sulat nga ginpadala paagi sa ila: “Kami nga mga apostoles

kag ang mga katigulangan sang iglesia, nga inyo mga utod, nagapadala sang ila pag-abiabi sa tanan nga mga kautoran nga mga Gentil nga nagapuyo sa Antioquia, Siria kag Cilicia. 24 Nakabati kami nga may mga tawo gikan sa amon nga nagkadto sa inyo nga naggamo kag nagtublag sa inyo tungod sang ila mga ginpanghambal. Wala kami magsugo sa ila sa paghimo sini. 25 Gani nagsinapol kami kag naghisugot sa pagpili sang mga tawo nga ipadala sa inyo. Maupod sila sa aton pinalangga nga mga abyan nga si Bernabe kag si Pablo 26 nga nagtaya sang ila kabuhi sa pag-alagad sa aton Ginoong Jesu-Cristo. 27 Gani, amon ginapadala sa inyo si Judas kag si Silas nga magasugid sa inyo sang amo man nga mga butang nga natugon sa sini nga sulat. 28 Kay ginpakamaayo sang Espiritu Santo kag ginpakamaayo man namon nga indi pagdugangan ang inyo ginapas-an luas sa sining kinahanglanon nga mga pagsulondan. 29 Indi kamo magkaon sang pagkaon nga nahalad sa mga diosdios. Indi kamo magkaon sang dugo. Indi kamo magkaon sang mga sapat nga napatay paagi sa kuga. Indi kamo magpakighilawas. Maayo gid sa inyo kon maglikaw kamo sa paghimo sini nga mga butang. Paalam sa inyo.” 30 Ini nga mga mensahero ginpalakat kag nagkadto sila sa Antioquia, sa diin gintipon nila ang tanan nga mga tumoluo kag ginhatag sa ila ang sulat. 31 Sang mabasahan sang mga tawo ang sulat, nalipay gid sila tungod sang mensahi nga nagpabakod gid sa ila. 32 Si Judas kag si Silas nga mga propeta, naghambal sing malawig sa mga utod sa pagpaisog kag sa pagpabakod sa ila. 33 Sa tapos sila makapabilin didto sing pila ka adlaw, ginpalakat sila sang mga kautoran sa paghidait, kag nagbalik sila sa mga nagpadala sa ila. 34 Pero ginpakamaayo ni Silas nga magpabilin didto. 35 Nagtener si Pablo kag si Bernabe sing pila ka adlaw sa Antioquia. Madamo ang upod nila nga nagpanudlo kag nagwali sang pulong sang Ginoo. 36 Sang ulihi nagsiling si Pablo kay Bernabe, “Mabalik kita sa tanan nga mga siyudad nga aton ginwalihan sang pulong sang Ginoo kag duawon ta ang mga kautoran agod nga mahibaluan ta kon ano ang ila kahimtangan.” 37 Luyag ni Bernabe nga dalhon si Juan Marcos, 38 pero nagbatyag si Pablo nga indi maayo nga dalhon sia tungod kay wala sia mag-unong sa ila bulohaton kag ginbayaan niya sila sa Panfilia. 39 Mainit ang ila pagbaisay kag nagbulagay sila.

Gindala ni Bernabe si Marcos kag nagpanakayon sila pakadto sa Cipro, 40 samtang si Pablo iya nagpili kay Silas kag naglakat sila sa tapos matugyan sila sang mga utod sa grasya sang Dios. 41 Ginlatas niya ang Siria kag Cilicia sa pagpabakod sang mga iglesia.

16:1 Nagpadayon si Pablo sa iya paglakat tubtob nga nakaabot sia sa Derbe kag sa Listra. May isa ka tumoluo nga nagapuyo didto nga ginahingalanan kay Timoteo. Ang iya iloy isa man ka tumoluo nga Judio, pero ang iya amay isa ka Griego. 2 Maayo gid ang pagkabig sang mga kautoran sa Listra kag sa Iconio kay Timoteo. 3 Luyag ni Pablo nga dalhon si Timoteo upod sa iya, gani gintuli niya sia. Ginhimo niya ini tungod kay ang tanan nga mga Judio nga nagapuyo sa amo nga mga duog nakahibalo nga Griego ang amay ni Timoteo. 4 Kag sa ila pagpanghapithapit sa mga kabanwahanan, ginpaalinton nila sa mga tumoluo ang mga pagsulondan nga ginkaisahan sang mga apostoles kag sang mga katigulangan sang iglesia sa Jerusalem, kag ginsinganan sila nga tumanon nila ini nga mga pagsulondan. 5 Gani nagbakod ang mga iglesia sa pagtuo kag nagdugang ang ila kadamuon adlaw-adlaw. 6 Nagpanglakaton sila sa mga kadutaan sang Frigia kag Galacia. Ang Espiritu Santo nagdumili sa ila sa pagwali sang mensahi sa probinsya sang Asia. 7 Sang nakalambot sila sa dulonan sang Misia, nagtinguha sila sa pagkadto sa probinsya sang Bitinia, pero wala sila pagtugoti sang Espiritu ni Jesus. 8 Gani nagpadayon sila sa paglakat nga nag-agi sa Misia kag nagdulhog pakadto sa Troas. 9 Sadto nga gab-i may palanan-awon si Pablo sa diin nakita niya ang isa ka tawo nga taga-Macedonia nga nagatindog kag nagapakiluoy sa iya nga nagasiling, “Tabok ka diri sa Macedonia kag tabangi kami!” 10 Sa gilayon, sa tapos sining palanan-awon ni Pablo, naghimos kami sa pagkadto sa Macedonia, kay nagbatyag kami nga ang Dios nagtawag sa amon sa pagwali sang Maayong Balita sa mga pumoluyo didto. 11 Nagsakay kami sa sakayan halin sa Troas kag nagpadulong kami sa Samotracia, kag sang madason nga adlaw nagdungka kami sa Neapolis. 12 Gikan didto nagkadto kami sa Filipos, ang labing daku nga siyudad sang Macedonia nga ginagamhan

sang mga taga-Roma. Nagtener kami sing pila ka adlaw sa amo nga siyudad. 13 Sang Adlaw nga Inugpahuway naggwa kami sa siyudad kag nagkadto sa pangpang sang suba kay naghunahona kami nga may duog didto nga ginatipunan sang mga Judio sa pagpangamuyo. Naglingkod kami kag nagsugilanon sa mga babayi nga nagtipon didto. 14 Ang isa nga nagpamati sa amon amo si Lidia nga taga-Tiatira, isa ka manugbaligya sang tela nga granate nga malahalon. Isa sia ka babayi nga nagasimba sa Dios kag ginbuksan sang Ginoo ang iya painuino sa pagbaton sang mga ginhambal ni Pablo. 15 Ginbautisohan sia kag ang tanan nga sakop sang iya panimalay. Kag gin-agda niya kami nga nagasiling, “Didto kamo dayon sa balay kon nagapati kamo nga isa na ako ka matuod nga tumoluo sang Ginoo.” Napilitan niya kami sa pag-upod sa iya. 16 Sang isa sadto ka adlaw, sang nagapakadto kami sa duog nga ginatipunan sa pagpangamuyo, ginsugata kami sang isa ka ulipon nga babayi nga makapakot sang palaabuton tungod kay may espiritu nga malaut nga nagagahom sa iya. Nakapanguwarta ang iya mga agalon paagi sa iya abilidad sa pagpakot sang palaabuton. 17 Ginsunod niya kami ni Pablo nga nagasinggit, “Mga alagad ini sang Labing Makagagahom nga Dios! Ginawali nila sa inyo kon sa ano nga paagi kamo maluwas!” 18 Ginhimo niya ini sa madamo nga mga inadlaw tubtob nga tinak-an si Pablo kag ginbalikid niya sia, kag ginsinganan niya ang espiritu, “Sa ngalan ni Jesu-Cristo ginamanduan ko ikaw sa paggwa sa iya!” Naggwa ang espiritu sa iya sa sadto gid nga tion. 19 Sang matalupangdan sang iya mga agalon nga nadulaan sila sing palangitan-an, gindakop nila si Pablo kag si Silas kag ginsagnoy pakadto sa mga punoan nga yadto sa plasa. 20 Gindala nila sila sa mga opisyales nga Romanhon kag nagsiling, “Ini sila mga Judio kag nagagamo sila diri sa aton siyudad. 21 Nagatudlo sila sing mga pamatasan nga batok sa aton kasugoan. Mga Romanhon kita kag indi kita makasunod sang ila mga ginatudlo!” 22 Madamo ang nagpuli sa pagsakit sa ila. Ginpanggisi sang mga opisyales ang mga bayu ni Pablo kag ni Silas kag ginpahanot sila. 23 Sa tapos nga mahanot sila sing madamo, ginbilanggo sila kag ang bantay sang bilangguan ginmanduan nga sirahan gid sing maayo ang bilangguan. 24 Sang mabaton sang bantay ini nga mando, ginbutang niya sila didto sa

sulod gid nga selda kag ginpandugan ang ila mga tiil. 25 Sang mga tungang gab-i, nagpangamuyo si Pablo kag si Silas kag nagkanta sa pagdayaw sa Dios, kag ang iban nga mga binilanggo nagpamati sa ila. 26 Sa hinali naglinog sing mabaskog kag nagtay-og ang bilangguan tubtob sa iya sadsaran. Sa gilayon nag-abri ang tanan nga mga puwertahan sang bilangguan kag nagkalahukas ang mga kadena sa tanan nga mga binilanggo. 27 Nagbungkaras ang bantay, kag sang makita niya nga nabuksan na ang mga puwertahan sang bilangguan, naghunahona sia nga nakapalagyo na ang tanan nga mga binilanggo. Gani gingabot niya ang iya espada sa tuyo nga manginmatay sia. 28 Pero nagsinggit si Pablo sing mabaskog, “Indi ka magpanginmatay! Yari kami tanan!” 29 Nagpangayo ang bantay sang suga kag dalidali sia nga nagsulod kag nagluhod nga nagapalangurog sa atubangan ni Pablo kag ni Silas. 30 Gani iya sila gindala pa gwa kag ginpamangkot, “Ano bala ang himuon ko, mga sir, agod nga maluwas ako?” 31 Nagsabat sila, “Magtuo ka kay Ginoong Jesus kag maluwas ka, ikaw kag ang imo panimalay.” 32 Kag ginwali nila ang pulong sang Dios sa iya kag sa tanan nga yara sa iya balay. 33 Sa sadto gid nga tion sang kagab-ihon gindala sila sang bantay kag ginhugasan ang ila mga pilas kag sa gilayon ang bantay kag ang bug-os niya nga panimalay ginbautisohan. 34 Ginpasaka niya si Pablo kag si Silas sa iya balay kag ginpakaon sila. Sia kag ang iya bug-os nga panimalay napuno sang kalipay kay karon nagatuo na sia sa Dios. 35 Sang madason nga aga ang mga punoan nga Romanhon nagmando sa mga pulis nga buy-an sila. 36 Gani nagsiling ang bantay kay Pablo, “May mando ang mga pangulo nga buy-an kamo nga duha ni Silas. Gani makagwa na kamo kag makalakat sa paghidait.” 37 Pero nagsiling si Pablo sa mga pulis, “Wala kami sing sala, pero ginhanot kami sa atubangan sang mga tawo, kag kami mga banwahanon sang Roma! Dayon ginpabilanggo nila kami, kag karon pagwaon lang nila kami sing tago? Indi mahimo! Kinahanglan magkadto diri ang mga pangulo nga Romanhon kag sila gid ang magpagwa sa amon.” 38 Ginsugid ini sang mga pulis sa mga pangulo nga Romanhon kag sang pagkabati nila nga si Pablo kag si Silas mga Romanhon, kinulbaan sila. 39 Gani, nagkadto sila sa bilangguan kag nagpangayo sing pasaylo,

kag ginpagwa nila sila kag ginpangabay nga maghalin sila sa siyudad. 40 Sang makagwa si Pablo kag si Silas sa bilangguan nagkadto sila sa balay ni Lidia. Didto nagpakigkita sa ila ang mga kautoran kag sa tapos malaygayan nila sila sa pagpabakod sa ila, naglakat sila.

17:1 Nag-agi sila sa Anfipolis kag Apolonia kag nagpadayon sila tubtob nga nakalambot sila sa Tesalonica sa diin may isa ka sinagoga sang mga Judio didto. 2 Suno sa iya kinabatasan nagkadto si Pablo sa sinagoga. Sa sulod sang tatlo ka simana nakigbais sia didto sa mga tawo kag gingamit niya ang mga Kasulatan 3 sa pagsaysay kag sa pagpamatuod nga ang Cristo kinahanglan mag-antos kag banhawon gikan sa mga minatay. Nagsiling si Pablo, “Ining Jesus nga akon ginasugid sa inyo amo ang Cristo.” 4 Ang iban sa ila nagpati sang iya ginsiling kag nagbuylog sila kay Pablo kag kay Silas. Nagbuylog man sa ila ang madamo nga mga Griego nga nagasimba sa Dios kag madamo sang mga kinilala nga kababayin-an. 5 Pero nahisa ang mga Judio kag gintipon nila ang mga hurong sa mga dalan kag sang makatipon sila sing madamo nga mga tawo ginpagula nila ang bug-os nga siyudad. Gingubat nila ang balay ni Jason sa pagpangita kay Pablo kag kay Silas agod madala sila sa atubangan sang mga tawo. 6 Pero sang wala nila sila makita, ila ginsagnoy si Jason kag ang pila ka mga utod pakadto sa mga punoan sang siyudad kag nagsinggit, “Ini nga mga tawo nagatuga sing gamo bisan diin lang sila magkadto! Karon yari sila sa aton siyudad kag gintago sila ni Jason sa iya balay. Ginalapas nila ang mga kasugoan sang Emperador kay nagasiling sila nga may isa pa ka hari nga ginahingalanan kay Jesus.” 8 Ang ila ginhambal nagpagamo sang mga tawo kag sang mga punoan sang siyudad. 9 Sang makabutang sing piyansa si Jason kag ang iya kaupdanan ginbuy-an sila sang punoan. 10 Sang pagkagab-i ginpadala sang mga kautoran si Pablo kag si Silas pa Berea. Sang pag-abot nila didto, nagkadto sila sa sinagoga sang mga Judio. 11 Ang mga tawo didto labi pa ka handa sa pagbaton sang ginatudlo sang sa mga taga-Tesalonica. Nagpamati sila nga may daku nga kakunyag sa mensahi kag ginausisa nila adlaw-adlaw ang mga Kasulatan kon bala ang ginahambal ni Pablo matuod. 12 Madamo sa ila ang nagtuloo lakip ang

kinilala nga mga babayi kag mga lalaki nga taga-Grecia. 13 Pero sang nakabati ang mga Judio sa Tesalonica nga si Pablo nagwali man sa Berea sang pulong sang Dios, nag-apas sila kag ginsudyot nila ang mga tawo sa paggamo. 14 Sa gilayon ginpalakat sang mga kautoran si Pablo pakadto sa baybayon, pero si Silas kag si Timoteo nagpabilin sa Berea. 15 Ang mga nagdul-ong kay Pablo nag-upod sa iya tubtob sa Atenas. Dayon nagbalik sila sa Berea nga dala ang tugon ni Pablo kay Silas kag kay Timoteo nga mag-apas sila sa iya gilayon. 16 Samtang nagahulat si Pablo kay Silas kag kay Timoteo sa Atenas, natublag gid sia sang makita niya ang kadamuon sang mga diosdios sa siyudad. 17 Gani sa sulod sang sinagoga nagpakigsuay sia sa mga Judio kag mga Gentil nga nagasimba sa Dios, kag nagpakigsuay man sia adlaw-adlaw sa mga tawo nga masugata niya sa plasa. 18 May mga Epicureo kag Estoico nga mga manunodlo nga nagpakigbais sa iya. Ang iban nagsiling, “Ano bala ang ginasugid sining tikalon?” Ang iban nagsiling, “Daw lain na man ini nga mga dios ang ginawali niya.” Ginsiling nila ini tungod kay si Pablo nagwali nahanungod kay Jesus kag sang pagkabanhaw. 19 Gani gindala nila si Pablo kag ginpaatubang sia sa mga tawo nga nagtilipon sa Areopago. Nagsiling sila sa iya, “Luyag namon mahibaluan ining bag-o nga pagtulon-an nga imo ginatudlo. 20 Ang iban nga mga butang nga imo ginatudlo bag-o sa amon, gani luyag namon mahibaluan ang kahulogan sini.” 21 (Kay ang tanan nga mga taga-Atenas kag subong man ang mga dumoluong nga nagapuyo didto wala na sing ginahimo kundi sa pagsugid kag sa pagpamati sang labing bag-o nga mga butang.) 22 Nagtindog si Pablo sa atubangan sang mga tawo nga nagatlipon sa Areopago kag nagsiling, “Mga taga-Atenas! Nakita ko nga tama gid kamo ka relihiyuso. 23 Kay sa akon paglibot sa inyo siyudad kag sa pagtan-aw ko sang mga duog nga inyo ginasimbahan, may nakita man ako nga altar nga nasulatan, ‘Sa Wala Makilal-i nga Dios.’ Ang inyo ginasimba nga wala ninyo makilala, amo ang akon ginawali sa inyo. 24 Ang Dios nga naghimo sang kalibutan kag sang tanan nga yara sa kalibutan, amo ang Ginoo sang langit kag sang duta. Ini sia wala nagapuyo sa mga templo nga ginhimo sang mga tawo. 25 Wala man sia nagakinahanglan sang bulig nga mahatag sang tawo paagi sa ila

pagpangabudlay para sa iya, kay sia gid ang nagahatag sang kabuhi kag ginhawa kag sang iban pa nga mga butang sa tanan nga mga tawo. 26 Gikan sa isa ka tawo gintuga niya ang tanan nga mga rasa sang mga tawo kag ginpapuyo sila sa bug-os nga kalibutan. Napat-od na niya nga daan ang tanan nga panahon kag ang dulonan sang mga duog nga pagapuy-an nila. 27 Ginhimo niya ini agod nga pangitaon nila sia kag basi pa lang nga mabatyagan nila sia sa ila pagpangita sa iya. Pero ang matuod nga ang Dios indi malayo sa tagsa sa aton, 28 kay suno sa ginsiling, ‘Sa iya kita nagakabuhi, Nagagiho kag nangin-amo karon.’ Subong man ginasiling sang inyo mga manugbinalaybay, ‘Kita man mga anak niya.’ 29 Tungod kay mga anak kita niya, indi kita magdumdom nga ang kinaugali sang Dios subong sang larawan nga nahimo sa bulawan, pilak ukon bato nga ginsilsil sang sampaton nga tawo. 30 Wala na pag-isipa sang Dios yadtong mga panahon sang wala pa makakilala ang mga tawo sa iya, pero karon iya ginasugo ang tanan nga mga tawo bisan diin sa pagbiya sang ila malaut nga pagginawi. 31 Kay may napat-od na sia nga adlaw nga pagahukman niya sing matarong ang bug-os nga kalibutan paagi sa isa ka tawo nga iya ginpili. Ginpamatud-an niya ini sa tanan paagi sa iya pagbanhaw sang amo nga tawo!” 32 Sang pagkabati nila kay Pablo nga nagahambal nahanungod sang pagkabanhaw sa mga minatay, ang iban sa ila nagyaguta sa iya, pero ang iban nagsiling sa iya, “Luyag pa kami mamati liwat sa imo nahanungod sini nga butang.” 33 Gani naghalin si Pablo sa sadto nga pagtilipon. 34 May mga tawo nga nag-upod sa iya kag nagtuo; ang isa sa ila amo si Dionisio nga katapo sang Areopago kag ang isa ka babayi nga si Damaris kag iban pa.

18:1 Sa tapos sini naghalin si Pablo sa Atenas kag nagkadto sa Corinto. 2 Nagkitaay sila didto sang isa ka Judio nga si Aquila. Ini sia natawo sa Ponto kag bag-o lang sia mag-abot halin sa Italia kaupod sang iya asawa nga si Priscila, kay sa sadto nga tion gintabog sang Emperador nga si Claudio ang tanan nga mga Judio sa Roma. Nagpakigkita si Pablo sa ila, 3 kag didto sia nagdayon kag nagbulig sa ila, kay pareho ang ila palangitan-an nga amo ang paghimo sing mga tolda. 4 Sa tagsa ka Adlaw

nga Inugpahuway nagpakigbais sia sa mga Judio kag mga Griego sa sinagoga sa tuyo nga madala niya sila. 5 Sang pag-abot ni Silas kag ni Timoteo halin sa Macedonia, gingamit ni Pablo ang iya bug-os nga tion sa pagwali sang mensahi kag sa pagpamatuod sa mga Judio nga si Jesus amo ang Cristo. 6 Sang ginpamatukan nila sia kag ginpasipalahan, gintap-ok niya ang yab-ok sa iya bayu nga nagapaandam sa ila, “Kon indi kamo maluwas, kamo ang balasulon kag wala na ako sing salabton. Sugod karon makadto ako sa mga Gentil.” 7 Gani ginbayaan niya sila kag didto sia nagdayon sa balay ni Tito Justo nga isa ka Gentil. Ini sia nagasimba sa Dios, kag ang iya balay sa tupad gid sang sinagoga. 8 Si Crispo nga pangulo sang sinagoga nagtuo sa Ginoo, sia kag ang iya bug-os nga panimalay kag subong man may madamo nga mga taga-Corinto nga nakabati kag nagtuo kag nagpabautiso. 9 Isa sadto ka gab-i si Pablo nakakita sing isa ka palanan-awon sa diin ang Ginoo nagsiling sa iya, “Indi ka magkahadlok, kundi magpadayon ikaw sa pagwali. Indi ka mag-untat, 10 kay ako magaupod sa imo. Wala sing may makaano sa imo, kay madamo ang akon mga tawo sa sini nga siyudad.” 11 Gani nga sa sulod sang isa ka tuig kag tunga, nagtener si Pablo didto sa pagtudlo sa mga tawo sang pulong sang Dios. 12 Sang si Galion amo ang gobernador nga Romanhon sang Grecia, nagtipon ang mga Judio kag ila gindakop si Pablo kag gindala sia sa hukmanan. 13 Nagsiling sila, “Ini nga tawo nagapanghaylo sang mga tawo sa pagsimba sa Dios sa paagi nga batok sa aton kasugoan!” 14 Sang buot na si Pablo maghambal, nagsiling si Galion sa mga Judio, “Kon nahanungod ini sa kalainan ukon kasal-anan nga nahimo, indi ako makapamalibad sa paghusay sa inyo nga mga Judio. 15 Pero tungod kay ang inyo ginasuayan mga pulong kag mga ngalan kag ang inyo kaugalingon nga kasugoan, indi ako manginhukom sa amo nga mga butang. Gani kamo na lang ang maghusay sina!” 16 Kag gintabog niya sila pa gwa sa hukmanan. 17 Ila gindakop si Sostenes nga pangulo sang sinagoga kag ginbunal sia sa atubangan sang hukmanan, pero wala ini pagsapaka ni Galion. 18 Nagtener si Pablo sing madamo nga mga inadlaw sa Corinto upod sang mga kautoran kag ugaling magpanakayon pakadto sa Siria kaupod kanday Priscila kag Aquila. Sa wala pa sila

makapanakayon nagpabulog sia sa Cencreas kay may panaad sia. 19 Nagdungka sila sa Efeso sa diin ginbilin niya si Priscila kag si Aquila. Nagkadto sia sa sinagoga kag nagpakigbais sa mga Judio. 20 Ginhawiran nila sia nga magpabilin anay, pero indi sia magpabilin, 21 kundi nagsiling sia sa ila sang manuglakat na sia, “Kon pagbuot sang Dios magabalik ako sa inyo.” Gani nagsakay sia halin sa Efeso. 22 Sang pag-abot ni Pablo sa Cesarea, ginuaw niya ang iglesia sa Jerusalem kag ugaling magkadto sa Antioquia. 23 Sang makatener sia didto sing pila ka adlaw, naglakat sia. Nag-agi sia sa mga sakop sang Galacia kag Frigia nga nagapabakod sang mga tumoluo. 24 May isa ka Judio nga natawo sa Alejandria nga nag-abot sa Efeso. Ini sia ginahingalanan kay Apolos. Isa sia ka maayo nga manughambal kag may tuman sia nga kaalam sa mga Kasulatan. 25 Gintudloan sia nahanungod sang Dalan sang Ginoo kag nagwali sia nga may kapisan kag husto ang iya pagpanudlo sang mga butang nahanungod kay Jesus, pero ang bautiso ni Juan amo lamang ang iya nahibaluan. 26 Naghambal sia sa mga tawo sa sinagoga nga may kaisog. Sang mabatian sia ni Priscila kag ni Aquila, ila sia gin-agda sa ila balay sa diin ginsaysay nila sa iya sing matul-id ang Dalan sang Dios. 27 Ginpakamaayo ni Apolos nga magkadto sa Grecia, gani ginbuligan sia sang mga tumoluo sa Efeso paagi sa pagpadala sing sulat sa mga kautoran sa Grecia, nga batunon gid nila sia didto. Sang didto na sia daku gid ang nabulig niya sa ila nga sa kaluoy sang Dios nangintumoluo. 28 Tungod sang iya mapag-on nga mga rason, iya gindaog ang mga Judio sa ila pagbaisay sa atubang sang mga tawo kag ginpamatud-an niya sa mga Kasulatan nga si Jesus amo ang Cristo.

19:1 Samtang didto si Apolos sa Corinto, si Pablo nagpangadtukadto sa interyor sang probinsya tubtob nga nakaabot sia sa Efeso. May nakita sia didto nga mga gintuton-an. 2 Ginpamangkot niya sila, “Nabaton bala ninyo ang Espiritu Santo sang magtuo kamo?” Nagsabat sila, “Wala gani kami makabati nga may ginatawag nga Espiritu Santo.” 3 Ginpamangkot sila ni Pablo, “Ti, ano ang sahi sang bautiso ang nabaton ninyo?” Nagsabat sila, “Ang bautiso ni Juan.” 4 Nagsiling si Pablo sa ila, “Ang bautiso ni Juan

para sa mga nagbiya sang ila mga sala. Nagsiling si Juan sa mga taga-Israel nga magtuo sila sa isa nga magakari nga ulihi lang sa iya kag ini amo si Jesus.” 5 Sang mabatian nila ini, ginbautisohan sila sa ngalan ni Ginoong Jesus. 6 Gintungtong ni Pablo ang iya mga kamot sa ila kag ginkunsaran sila sang Espiritu Santo. Naghambal sila sa linggwaha nga indi maintiyendihan kag nagwali man sila sang pulong sang Dios. 7 Mga dose sila tanan. 8 Sa sulod sang tatlo ka bulan nagpadayon si Pablo sa pagkadto sa sinagoga, kag sa wala sing kahadlok naghambal sia sa mga tawo kag nagpakigbais sa ila, agod makonbensir niya sila nahanungod sa Ginharian sang Dios. 9 Pero batinggilan ang iban sa ila kag indi magtuo, kag ginpakalain pa nila ang Dalan sang Ginoo sa atubangan sang tanan. Gani ginbayaan sila ni Pablo kag gindala niya ang mga gintuton-an upod sa iya. Adlaw-adlaw nagpanudlo sia sa mga nagakadto sa eskuwelahan ni Tirano. 10 Nagpadayon ini sing duha ka tuig, gani ang tanan nga mga tawo, Judio ukon Gentil, sa probinsya sang Asia nakabati sang pulong sang Ginoo. 11 Madamo nga pinasahi nga mga milagro ang ginpanghimo sang Dios paagi kay Pablo. 12 Bisan ang mga panyo kag mga tampi nga nagamit niya, kon dalhon ini sa mga masakiton, nagaayo sang ila mga balatian kag nagatabog sang malaut nga mga espiritu nga nagagahom sa ila. 13 May mga Judio nga nagapangadtukadto bisan diin kag nagapanabog sang malaut nga mga espiritu nga nagtilaw man sa paggamit sang ngalan ni Ginoong Jesus. Nagsiling sila sa malaut nga mga espiritu, “Ginatabog ko kamo sa ngalan ni Jesus nga ginawali ni Pablo.” 14 Ang nagahimo sini amo ang pito ka mga anak nga lalaki ni Sceva, isa ka Pinakamataas nga Pari nga Judio. 15 Pero ang malaut nga espiritu nagsiling sa ila, “Kilala ko si Jesus kag kilala ko man si Pablo, pero kamo inyo, sin-o bala kamo?” 16 Ginsaruso sila nga may kabaris sang tawo nga gingamhan sang malaut nga espiritu kag nadaog niya sila. Nagpalalagyo sila halin sa balay sang tawo nga pilason sila kag gisi ang ila mga bayu. 17 Ang tanan nga mga Judio kag mga Gentil sa Efeso nakabati sini kag hinadlukan sila, kag napadunggan pa gid ang ngalan ni Ginoong Jesus. 18 Madamo sa mga tumoluo ang nagkari, kag sa atubangan sang tanan, gin-ako nila kag ginsugid ang malain nga ila nahimo. 19 Madamo sang

mga salamangkero ang nagdala sang ila mga libro kag nagsunog sini sa atubangan sang tanan. Ang bili sang tanan nga mga libro nga ginsunog naglambot sa peso 50,000. 20 Sa sining gamhanan nga paagi ang pulong sang Ginoo nagpadayon sa paglapnag kag pagkamadinalag-on. 21 Sa tapos mahanabo ini nga mga butang nagpamat-od si Pablo sa pagpanglakaton sa Macedonia kag Grecia, kag sa pagpadayon sa Jerusalem. Nagsiling sia, “Sa tapos ako makakadto sa Jerusalem, makadto man ako sa Roma.” 22 Gani ginpauna niya sa Macedonia si Timoteo kag si Erasto, ang duha niya ka manugbulig, samtang sia iya nagpabilin sing madugay sa probinsya sang Asia. 23 Sa sadto nga mga inadlaw may daku nga kinagamo sa Efeso tungod sang Dalan sang Ginoo. 24 May isa ka platero nga ginahingalanan kay Demetrio nga nagapanghimo sang tulotemplo nga pilak sang diosa nga si Artemis. Ini naghatag sing maayo nga palangitan-an sa iya mga tinawo. 25 Gani ginpatawag niya ang iya mga tinawo kag ang iban nga mga platero kag nagsiling sia sa ila, “Mga abyan, inyo nahibaluan nga ang aton maayo nga pangabuhi nagagikan sa sini nga palangitan-an. 26 Karon nakita kag nabatian ninyo ang ginahimo sining tawo nga si Pablo. Nagasiling sia nga ang mga dios nga ginahimo sang tawo indi gid man mga dios kag madamo ang nagpati sa iya diri sa Efeso kag halos sa bug-os nga probinsya sang Asia. 27 Gani may katalagman nga ang aton palangitan-an pagapakalainon. Kag indi lang ina, kundi may katalagman man nga ang templo sang aton bantog nga diosa nga si Artemis manginwala sing pulos kag madula ang iya pagkabantog —ining aton diosa nga ginasimba sang tanan sa Asia kag sa bug-os nga kalibutan!” 28 Sang mabatian ini sang mga tawo naakig gid sila kag nagsugod sila sa pagsinggit, “Gamhanan si Artemis sang Efeso!” 29 Ang kinagamo naglapnag sa bilog nga siyudad. Dinakop nila si Gayo kag si Aristarco, duha ka mga taga-Macedonia nga nag-upod kay Pablo kag dinala sila sing dalidali sa ila palagwaan sing kalingawan. 30 Nagtinguha kuntani si Pablo sa paghambal sa mga tawo, pero ginpunggan sia sang mga tumoluo. 31 May mga opisyales sang probinsya nga iya mga abyan nga nagpasugo sa iya nga nagapakiluoy nga indi gid sia magpakita sa palagwaan. 32 Karon, indi na maghilibati ang pagtilipon. Ang iban

nagsinggit sang isa ka butang kag ang iban naman nagsinggit sing lain kay ang kalabanan sa ila wala gani makahibalo kon ano ang tuyo sang ila pagtililipon. 33 Ang iban nga mga tawo naghunahona nga si Alejandro amo ang kabangdanan sini kay sia amo ang ginpasaka sang mga Judio sa atubangan sang mga tawo. Dayon ginbayaw ni Alejandro ang iya kamot kag nagtinguha sia sa paghambal sa mga tawo sa pagpangapin, 34 pero sang mahibaluan nila nga isa sia ka Judio tapat pa gani nga nagsagad sila singgit sa sulod sang duha ka oras, “Gamhanan si Artemis sang Efeso!” 35 Sang ulihi napahipos gid man sang sekretaryo sang siyudad ang mga tawo. Nagsiling sia, “Mga taga-Efeso, ang tanan nga mga tawo nakahibalo nga ang siyudad sang Efeso amo ang manugtatap sang templo ni Artemis nga gamhanan kag sang balaan nga bato nga nahulog halin sa langit. 36 Wala sing may makapanghiwala sini. Gani magpakatawhay kamo kag indi kamo magpadasudaso. 37 Gindala ninyo ini nga mga tawo diri, wala sapayan nga ini sila wala magpangawat sa mga templo ukon magpakalain sa aton diosa. 38 Kon may panumbongon si Demetrio kag ang iya mga tinawo batok sa kay bisan sin-o, may mga korte kag may mga awtoridad kita. Didto kuntani nila dalhon ang ila mga panumbongon. 39 Pero kon daw kulang pa ini kinahanglan husayon ini sa isa ka pagtililipon sang mga pumoluyo suno sa kasugoan. 40 Kay may katalagman nga isumbong kita sa pagpanggamo tungod sang natabo karon nga adlaw. Wala kita sing ibalibad sining paggamo kag wala kita sing mahatag nga katarungan sa paghimo sini.” 41 Sa tapos makahambal sia sini ginpapauli niya ang mga tawo.

20:1 Sang mag-untat na ang kinagamo, gintipon ni Pablo ang mga tumoluo kag sa tapos sia makalaygay sa pagpabakod sa ila, nagpaalam sia kag nagkadto sa Macedonia. 2 Madamo nga mga duog ang ginpangadtuan niya didto kag ginpabakod niya ang mga tawo paagi sa iya nga ginpangwali. Nagkadto sia dayon sa Grecia, 3 sa diin nagtener sia sing tatlo ka bulan. Sang manuglakat na sia sa Siria, nasapwan niya nga nagahimbon ang mga Judio batok sa iya, gani ginpakamaayo niya ang pagbalik paagi sa Macedonia. 4 Nag-upod sa iya si Sopater nga anak ni Pirro nga

taga-Berea. Subong man nag-upod si Aristarco kag si Segundo nga mga taga-Tesalonica. Nag-upod man si Gayo nga taga-Derbe, kag si Timoteo, kag ang mga taga-Asia nga si Tiquico kag si Trofimo. 5 Ini sila nag-una kag ginhulat nila kami sa Troas. 6 Sa tapos ang Piesta sang Tinapay nga wala sing Lebadora, nag-apas kami nga nagasakay sa sakayan halin sa Filipos kag sa ikalima nga adlaw naabtan namon sila sa Troas, sa diin nagpabilin kami sing isa ka simana. 7 Sang Sabado sing gab-i nagtipon kami sa pagpamihakpihak sang tinapay nga may paghiliusa. Nagwali si Pablo sa mga tawo kag nagpadayon sia tubtob sang tungang gab-i tungod kay malakat na sia sa madason nga adlaw. 8 Madamo ang mga suga sa kuwarto sa ibabaw nga ginatipunan namon. 9 May isa ka pamatan-on didto nga ginahingalanan kay Eutico nga nagapungko sa bintana. Ini sia nagadukaan sang nagahambal si Pablo. Sang ulihi nahamuokan sia kag nahulog sa duta halin sa ikatlo nga panaligan. Kag sang paghakat nila sa iya patay na sia. 10 Pero nagpanaog si Pablo, ginhap-an niya kag ginhakos ang pamatan-on kag nagasiling, “Indi kamo magpakulba, buhi pa sia!” 11 Dayon nagbalik sia sa ibabaw, nagpamihakpihak sang tinapay kag nagkaon. Nagpadayon sia sa paghambal sa ila tubtob sa pagbutlak sang adlaw kag naglakat sia. 12 Gindala nila ang pamatan-on pauli nga buhi kag daku gid ang ila kalipay. 13 Nag-una kami sa sakayan kag nagtulak pa Ason sa diin hapiton namon si Pablo kag pasakyon. Amo ini ang tugon niya sa amon tungod kay malakat lang sia pakadto didto. 14 Sang pagkitaay namon sa Ason ginpasakay namon sia kag nagpadulong kami sa Mitilene. 15 Halin didto nagdungka kami sang madason nga adlaw sa Quio. Sang madason pa gid nga adlaw nag-abot kami sa Samos kag sang madason pa gid nga adlaw nagdungka kami sa Mileto. 16 Ginpakamaayo ni Pablo nga indi maghapit sa Efeso, agod indi sia magdugay sa probinsya sang Asia kay nagadali sia nga makaabot sa Jerusalem, kon mahimo, sa adlaw sang Pentecostes. 17 Sang didto si Pablo sa Mileto nagpangabay sia sa mga katigulangan sang iglesia sa Efeso nga pakigkitaan sia. 18 Sang pag-abot nila nagsiling sia sa ila, “Nahibaluan ninyo kon ano ang akon ginhimo sang kaupod pa ninyo ako, sumogod sang pag-abot ko sa probinsya sang Asia. 19 Nag-alagad ako sa Ginoo sa tuman nga

pagpaubos kag sa madamo nga mga luha, bisan pa nga binudlayan ako tungod sang mga paghingabot sang mga Judio. 20 Nakahibalo kamo nga wala sing hawidhawid ang pagbulig ko sa inyo sa akon pagwali kag pagtudlo sa inyo, sa inyo pagtipon sing tingob kag sa inyo mga puloy-an. 21 Ginpaandaman ko sing alangay ang mga Judio kag mga Gentil nga kinahanglan bayaan nila ang ila mga sala kag magliso sa Dios kag magtuo sa aton Ginoong Jesus. 22 Kag karon makadto ako sa Jerusalem sa pagtuman sang sugo sang Espiritu Santo kag wala ako makahibalo kon ano ang matabo sa akon didto. 23 Ang akon lang nahibaluan amo nga ang Espiritu Santo nagapaandam sa akon nga sa tagsa ka siyudad ang bilangguan kag kagamo nagahulat sa akon. 24 Pero wala ko ginapakamahala ang akon kabuhi agod nga matapos ko ang tulomanon kag bulohaton nga ginhatag sa akon ni Ginoong Jesus nga amo ang pagwali sang Maayong Balita nahanungod sang grasya sang Dios. 25 “Nalibot ko na kamo tanan sa akon pagwali sang Ginharian sang Dios. Kag karon nahibaluan ko nga indi na kita magkitaay liwat. 26 Gani ginasing ko sa inyo sa sini nga adlaw nga kon may yara sa inyo nga indi maluwas, wala na ako sing salabton. 27 Kay wala ako sing may gintago sa inyo nahanungod sang bug-os nga katuyoan sang Dios. 28 Bantayi sing maayo ang inyo kaugalingon kag subong man bantayi ang panong nga gintugyan sa inyo sang Espiritu Santo. Tatapa ninyo ang iglesia sang Dios nga iya ginbakal paagi sa iya kaugalingon nga dugo. 29 Kay nahibaluan ko nga kon makahalin na ako, madamo nga mga lobo nga mapintas ang magasulod sa inyo panong kag magahalit sini nga wala sing luoyluoy. 30 Kag magaabot ang tion nga bisan sa inyo grupo may mga tawo nga magasugid sing mga binutig sa pagpatalang sang mga tumoluo agod magsunod sa ila. 31 Gani, magbantay kamo, kag indi ninyo pagkalimtan nga madamo nga mga luha ang akon ginpatulo sa adlaw kag gab-i sa akon pagtudlo sa tagsa sa inyo sa sulod sang tatlo ka tuig. 32 “Kag karon ginatugyan ko kamo sa pagtatap sang Dios kag sa iya bilidhon nga pulong. Sia sarang makapabakod kag makahatag sa inyo sing mga palanublion nga ginatigana niya para sa tanan niya nga mga tawo. 33 Wala ako magkaibog sang inyo pilak, bulawan ukon bayu. 34 Kamo gid nakahibalo nga nag-obra man ako

agod nga masakdag ko ang akon kaugalingon kag ang akon mga kaupdanan. 35 Ginpakita ko sa inyo sa tanan nga bagay, nga paagi sa tudo nga pagpangabudlay dapat kita magbulig sa mga maluya kag aton dumdomon ang ginsiling sang aton Ginoong Jesus, ‘May labi nga kalipay ang paghatag sang sa pagbaton.’ ” 36 Sa tapos makahambal si Pablo, nagluhod sia kaupod nila kag nagpangamuyo. 37 Naghinibi sila tanan sang paghakos nila sa iya kag sang ila paghalok kag pagpaalam sa iya. 38 Nasuboan gid sila sa iya pagsiling nga indi na gid sila magkitaay liwat. Kag gindul-ong nila sia sa sakayan.

21:1 Nagpaalam kami sa ila kag nagtulak. Nagpanakayon kami sing tadlong kag nag-abot sa Coos. Sang madason nga adlaw nagpa-Rodas kami kag halin didto nagpadayon kami sa Patara. 2 Nakakita kami didto sing isa ka sakayan nga manugkadto sa Fenicia. Gani nagsakay kami kag nagtulak. 3 Sang nakalambot kami sa duog sa diin malantawan namon ang Cipre, nagpadulong kami sa bagatnan nayon pakadto sa Siria. Nagdungka kami kag nagtakas sa Tiro sa diin nagdiskarga ang sakayan. 4 May nasapwan kami didto nga mga tumoluo kag nagdayon kami sa ila sa sulod sang isa ka simana. Paagi sa gahom sang Espiritu ginsingangan nila si Pablo nga indi magkadto sa Jerusalem. 5 Pero sang matapos ang isa ka simana nga pag-upod namon sa ila, nagpadayon kami sa pagpanakayon. Tanan sila, upod ang ila mga asawa kag mga kabataan nagdul-ong sa amon sa gwa sang siyudad. Didto sa baybayon, nagluhod kami tanan kag nagpangamuyo. 6 Sang makapaalam kami sa isa kag isa, nagsakay kami amon kag sila ila nagpauli. 7 Nagpadayon kami sa amon pagpanakayon gikan sa Tiro pakadto sa Tolemaida, sa diin nagpakigkita kami sa mga kautoran didto kag nagtener kami sa ila sing isa ka adlaw. 8 Sang madason nga adlaw naglakat kami kag nakaabot sa Cesarea. Didto nagkadto kami sa balay ni Felipe nga ebanghelista kag didto kami nagdayon. Isa sia sang pito ka mga tawo nga napilian sa Jerusalem. 9 May apat sia ka mga anak nga dalaga nga nagabantala sang mensahi sang Dios. 10 Mga pila na kami ka adlaw didto sang mag-abot ang isa ka propeta nga si Agabo halin sa

Judea. 11 Nagpalapit sia sa amon kag ginhulam niya ang paha ni Pablo kag gingapos ang iya kaugalingon nga mga tiil kag kamot kag nagsiling sia, “Ini amo ang ginsiling sang Espiritu Santo: Ang tag-iya sini nga paha pagagapuson subong sini sang mga Judio sa Jerusalem, kag itugyan sia sa mga Gentil.” 12 Sang mabatian namon ini, kami kag ang iban nga mga tawo nagpangabay gid kay Pablo nga indi magkadto sa Jerusalem. 13 Pero nagsabat sia, “Ngaa nagahinibi kamo kag ginapasubo ninyo ako? Handa ako indi lamang sa pagpagapos sa Jerusalem, kundi bisan pa sa pagpanginmatay tungod kay Ginoong Jesus.” 14 Indi gid sia magpamati sa amon. Gani wala kami magpamilit sa iya, kundi nagsiling na lang kami, “Kabay nga matuman ang kabubot-on sang Ginoo.” 15 Sang makatener kami didto sing pila ka adlaw, ginhimos namon ang amon mga dala kag naglakat kami sa Jerusalem. 16 May mga gintuton-an halin sa Cesarea nga nag-upod sa amon kag gindala nila kami sa balay ni Mnason nga taga-Cipre sa diin kami madayon. Ini sia tumoluo halin pa sang una. 17 Sang pag-abot namon sa Jerusalem, ginbaton kami sing malipayon sang mga kautoran. 18 Sang madason nga adlaw, si Pablo nag-upod sa amon sa pagpakigkita kay Santiago, kag ang tanan nga mga katigulangan sang iglesia yadto didto. 19 Gin-abiabi sila ni Pablo kag ginsugiran niya sila sang tanan nga ginhimo sang Dios sa mga Gentil paagi sa iya. 20 Kag sang makabati sila sa iya, nagdayaw sila tanan sa Dios. Dayon nagsiling sila kay Pablo, “Kita mo, utod Pablo, linibo ka mga Judio ang nagtuloo kag sila tanan masinulondon gid sa Kasugoan. 21 May nagpanugid sa ila nga nagapanudlo ka nga ang tanan nga mga Judio nga nagapuyo sa mga pungsod sang mga Gentil magsikway sang Kasugoan ni Moises kag nagasiling pa kuno ikaw nga indi sila magpatuli sang ila mga kabataan ukon magsunod sang mga pagsulondan sang mga Judio. 22 Mahibal-an gid nila nga nag-abot ka diri. Gani ano ang himuon naton? 23 Sunda ang amon ginasiling sa imo. May apat diri ka mga tawo nga may ginsumpaan. 24 Mag-upod ka sa ila kag magbuylog sa ila seremoniya sang pagpaninlo kag bayari ang ila balayran agod sarang na sila makapabulog. Sa sini nga paagi ang tanan makahibalo nga indi matuod ang ginpanugid sa ila nahanungod sa imo kay makita nila nga ikaw nagatuman sang Kasugoan ni Moises. 25

Kon nahanungod sa mga Gentil nga nagtuloo, nakapadala kami sang sulat sa ila nahanungod sang ginkaisahan namon nga indi gid sila magkaon sang nahalad sa mga diosdios ukon sang dugo ukon sang mga sapat nga napatay paagi sa pagkuga, kag indi sila magpakighilawas.” 26 Gani nag-upod si Pablo sa sini nga mga tawo kag sang madason nga adlaw nagbuylog sia upod sa ila sa seremoniya sa pagpaninlo. Sa tapos sini nagkadto sia sa templo sa pagpahibalo sa ila kon san-o matapos ang ila pagpaninlo, kag kon san-o hiwaton ang halad nga sinunog para sa tagsa sa ila. 27 Sang madali na lang matapos ang ikapito ka adlaw sang pagpaninlo, may mga Judio gikan sa probinsya sang Asia nga nakakita kay Pablo sa templo. Ginsudyot nila ang tanan nga mga tawo kag gindakop nila si Pablo. 28 Nagsinggit sila, “Mga taga-Israel, bulig kamo! Amo ini ang tawo nga nagapanudlo bisan diin sia magkadto batok sa mga tawo sang Israel, batok sa Kasugoan ni Moises kag sa sini nga templo. Kag karon nagdala pa sia sa templo sang mga Gentil kag gindagtaan niya ining balaan nga duog!” 29 (Nagsiling sila sini kay nakit-an nila si Trofimo nga taga-Efeso nga nag-upod kay Pablo sa siyudad, kag naghunahona sila nga gindala sia ni Pablo sa templo.) 30 Nagkinagula ang bilog nga siyudad kag ang mga tawo nagdinaguso sa pagdakop kay Pablo kag ginsagnoy sia nila pa gwa sa templo. Sa gilayon gintakpan ang mga puwertahan sang templo. 31 Sang buot na kuntani patyon sang mga tawo si Pablo, may nagpahibalo sa komandante sang mga soldado nga Romanhon nga ang bug-os nga Jerusalem nagkinagamo. 32 Sa gilayon ang komandante nagdala sing mga soldado upod sa ila mga opisyales kag nagdalidali sa pagkadto sa nagatipon nga mga tawo. Sang makita sang mga tawo ang komandante kag ang mga soldado gin-untatan nila ang pagbakol kay Pablo. 33 Kinadtuan sang komandante si Pablo kag gindakop kag ginpahigtan sia sing duha ka kadena. Dayon nagpamangkot ang komandante, “Sin-o bala ini nga tawo kag ano ang iya nahimo?” 34 Lainlain nga mga sabat ang iya nabatian. Tungod sang tama gid nga pagkinagula indi na napat-od sang komandante kon ano gid ang natabo. Gani, ginmanduan niya ang iya mga tinawo nga dalhon si Pablo sa kuwartel. 35 Nadala gid man nila sia sa hagdanan, kag dason napilitan sila sa pagpas-an sa iya tungod kay indi gid

nila masagang ang mga tawo nga 36 nagalagas kay Pablo kag nagasinggit, “Patya sia!” 37 Sang dalhon na nila kuntani si Pablo sa sulod sang kuwartel, nagsiling sia sa komandante, “May ihambal kuntani ako sa imo.” Nagpamangkot ang komandante, “Makahambal ka man gali sang Griego? 38 Kon amo, indi ikaw ang Egiptohanon nga sang wala lang madugay nagsugod sang rebulasyon kag nagpangulo sang mga 4,000 ka mga armado nga mga rebelde nga iya gindala sa desierto?” 39 Nagsabat si Pablo, “Ako isa ka Judio nga natawo sa Tarso sang Cilicia, isa ka banwahanon sang isa ka daku nga siyudad. Kon mahimo, tugoti ako sa paghambal sa mga tawo.” 40 Ginpahanugotan sia sang komandante, gani nagtindog si Pablo sa hagdanan kag nagbayaw sang iya kamot sa mga tawo. Sang naghipos sila, naghambal si Pablo sa ila sa Hebreo nga nagsiling:

22:1 “Mga utod kag mga ginikanan, pamatii ninyo anay ang akon mga rason sa pag-apin sang akon kaugalingon!” 2 Sang mabatian nila sia nga nagahambal sa Hebreo, naghilipos pa gid sila kag nagpadayon si Pablo sa paghambal: 3 “Isa ako ka Judio nga natawo sa Tarso sang Cilicia, pero diri ako nagdaku sa Jerusalem kag nagtuon ako sa idalom sang pagtudlo ni Gamaliel. Natun-an ko sing maid-id ang Kasugoan sang aton mga katigulangan, kag kaangay sa inyo karon nagmaukod ako sa mga bulohaton sang Dios. 4 Ginhingabot ko kag ginpamatay ang nagasunod sa sini nga Dalan. Ginpangdakop ko ang mga lalaki kag mga babayi kag ginpabilanggo sila. 5 Sarang makapamatuod ang Pinakamataas nga Pari kag ang tanan nga katapo sang Konsilyo nga nagahambal ako sing matuod. Ginhatagan nila ako sing mga sulat nga akon gindala sa mga utod nga Judio sa Damasco agod nga makapangdakop ako sini nga mga tawo kag madala ko sila pabalik sa Jerusalem nga nagapos sang kadena agod silutan.” 6 “Nagahingudto gid ang adlaw sang nagapanglakaton ako kag nagahilapit na sa Damasco, kag sa hinali may masilaw nga silak halin sa langit nga naglikop sa akon. 7 Natumba ako sa duta kag may nabatian ako nga tingog nga nagsiling sa akon, ‘Saulo, Saulo! Ngaa ginahingabot mo ako?’ 8 Nagpamangkot ako, ‘Sin-o ka bala, Gino?’ Nagsiling sia sa akon,

‘Ako amo si Jesus nga taga-Nazaret, nga imo ginahingabot.’ 9 Nakita sang akon mga kaupdanan ang silak, pero wala sila makabati sang tingog nga nagahambal sa akon. 10 Nagpamangkot ako, ‘Ano ang himuon ko, Ginoo?’ kag ang Ginoo nagsabat sa akon, ‘Bangon ka kag magkadto sa Damasco, kag pagasugiran ka didto sang tanan nga ginpat-od sang Dios nga ipahimo sa imo.’ 11 Nabulag ako tungod sang kasilaw, gani gintuytoyon ako sang akon mga kaupdanan pakadto sa Damasco. 12 “May isa didto ka tawo nga ginahingalanan kay Ananias. Isa sia ka tawo nga matinumanon sa aton Kasugoan. Ini sia ginatahod gid sang tanan nga mga Judio nga nagapuyo sa Damasco. 13 Nagkadto sia sa akon kag nagtindog sa luyo ko kag nagsiling sia, ‘Utod Saulo, makakita ka na liwat!’ Kag sadto gid nga tion nakakita ako kag gintulok ko sia. 14 Nagsiling sia, ‘Ang Dios sang aton mga katigulangan nagpili sa imo agod mahibaluan mo ang iya kabubot-on, kag makita mo ang iya matarong nga Alagad, kag makabati ka sang iya kaugalingon nga tingog. 15 Kay manginsaksi ka niya sa pagsugid sa tanan nga mga tawo sang imo nakita kag nabatian. 16 Kag karon, ano pa ang ginahulat mo? Tindog ka kag magpabautiso, kag hugasi ang imo mga sala paagi sa pagpanawag sa iya ngalan.’ ” 17 “Nagbalik ako sa Jerusalem kag sang nagapangamuyo ako sa templo, may nakita ako nga palanan-awon, 18 sa diin nakita ko ang Ginoo nga nagsiling sa akon, ‘Dalidali ka kag bayai gilayon ang Jerusalem, tungod kay ang mga tawo diri indi magbaton sang imo panaksihon nahanungod sa akon.’ 19 Nagsabat ako, ‘Ginoo, ila gid nahibaluan nga nagkadto ako sa mga sinagoga, nagpangdakop kag nagpangbunal sa mga nagtuloo sa imo. 20 Didto man ako sang pagpatay sang imo saksi nga si Esteban kag sugot man ako sa pagpatay sa iya kag ako ang nagbantay sang mga kunop sang mga nagpatay sa iya.’ 21 Ang Ginoo nagsiling sa akon, ‘Lakat ka, kay ipadala ko ikaw sa malayo nga duog sa mga Gentil.’ ” 22 Ginpamatian sang mga tawo si Pablo tubtob sang pagsiling niya sini. Pero sa tapos sini nagsugod sila sa pagsinggit sing mabaskog, “Dakpa ninyo sia kag patyon! Indi sia dapat magkabuhi!” 23 Nagsinggit sila, nagkumpas sang ila mga bayu kag nagsabwag sang mga yab-ok paibabaw. 24 Ginmanduan sang

komandante nga Romanhon ang iya mga tinawo nga pasudlon si Pablo sa kuwartel. Ginmanduan man niya sila nga bunalon si Pablo, agod nga mahibaluan kon ngaa nagasinggit ang mga Judio sing subong sini batok sa iya. 25 Pero sang ginahigtan nila sia agod nga bunalon, nagsiling si Pablo sa opisyal nga nagatindog didto, “Tugot bala sa kasugoan nga bunalon ninyo ang isa ka banwahanon sang Roma nga wala pa gani mahukmi kon may sala sia?” 26 Sang pagkabati sini sang opisyal, nagkadto sia sa komandante kag nagsiling, “Ano ining ginahimo mo? Ina nga tawo isa ka banwahanon sang Roma!” 27 Gani, ginkadtuan sang komandante si Pablo kag ginpamangkot sia, “Sugiri ako, isa ka bala ka banwahanon sang Roma?” “Huo,” ang sabat ni Pablo. 28 Ang komandante nagsiling, “Nanginbanwahanon ako sang Roma paagi sa pagbayad sang daku nga kantidad.” Si Pablo nagsabat, “Ako iya banwahanon sang Roma halin sang akon pagkatawo.” 29 Sa gilayon nagpalayo ang mga tawo nga magausisa kuntani sa iya kag hinadlukan ang komandante sang mahibaluan niya nga si Pablo isa ka banwahanon sang Roma kag ginpakadenahan niya sia. 30 Luyag mahibaluan sang komandante kon ano gid ang ginasumbong sang mga Judio batok kay Pablo. Gani sang madason nga adlaw ginpahubaran niya si Pablo sang iya mga kadena kag nagpatawag sia sang sinapol sang pangulo nga mga pari kag sang bug-os nga Konsilyo. Dayon gindala niya si Pablo kag ginpaatubang sa ila.

23:1 Gintulok ni Pablo ang mga katapo sang Konsilyo kag ginsinggan, “Mga utod ko! Kon nahanungod sa akon kabuhi, matinlo ang akon konsyensya sa atubangan sang Dios tubtob sa sini nga adlaw.” 2 Ginsugo sang Pinakamataas nga Pari nga si Ananias ang mga nagatindog malapit kay Pablo nga dapalon sia. 3 Nagsiling si Pablo sa iya, “Dapalon ka gid sang Dios, salimpapaw! Nagalingkod ka dira sa paghukom sa akon suno sa Kasugoan, pero ginalapas mo man ang Kasugoan sa imo pagsugo nga dapalon ako!” 4 Ang mga tawo nga malapit kay Pablo nagsiling sa iya, “Ginainsultohan mo ang Pinakamataas nga Pari sang Dios!” 5 Si Pablo nagsabat, “Wala ako makahibalo, mga utod, nga sia ang Pinakamataas nga Pari. Ang kasulatan nagsiling, ‘Indi ka maghambal sing malain batok sa

nagagahom sang inyo mga tawo.’ ” 6 Sang makita ni Pablo nga may mga Saduceo kag mga Fariseo nga nagatambong didto, nagsinggit sia sa mga katapo sang Konsilyo, “Mga utod! Isa ako ka Fariseo, anak sang mga Fariseo. Yari ako karon nga ginahukman kay nagalaom ako nga may pagkabanhaw!” 7 Sang mahambal niya ini, nagkinagamo ang mga Fariseo kag ang mga Saduceo, kag may pagbinahin-bahin sa ila. 8 (Kay ang mga Saduceo nagasiling nga wala sing pagkabanhaw, kag wala sing mga anghel ukon mga espiritu, pero ang mga Fariseo nagapati sini tanan.) 9 Gani nag-amat-amat baskog ang pagsininggit. May mga Fariseo nga mga manunodlo sang Kasugoan nga nagtindog kag nagpamatok gid nga nagasiling, “Wala kami sing may makita nga sala sa sini nga tawo! Ayhan may nagpakighambal sa iya nga isa ka espiritu ukon isa ka anghel!” 10 Nag-init pa gid ang pagbinaisay sa bagay nga hinadlukan ang komandante nga basi hulogniton nila si Pablo. Gani iya ginmanduan ang iya mga soldado sa pagpatunga sa ila, kag kuhaon si Pablo kag dalhon sa kuwartel. 11 Sang madason nga gab-i nagtindog ang Ginoo sa luyo ni Pablo kag nagsiling, “Magpakaisog ka! Nagpanaksi ka sa akon diri sa Jerusalem, kag amo man ini ang himuon mo sa Roma.” 12 Sang pagkaaga, nagtipon ang mga Judio kag nagplano sang ila pagahimuon. Nagpanumpa sila nga indi sila magkaon ukon mag-inom tubtob nga mapatay nila si Pablo. 13 Sobra sila sa 14 Sa tapos sini nagkadto sila sa pangulo nga mga pari kag sa mga katigulangan sang mga Judio kag nagsiling, “Nagpanumpa kami nga indi kami magkaon tubtob mapatay namon si Pablo. 15 Karon kamo kag ang Konsilyo magpadala sing sulat sa komandante nga Romanhon nga ipadala si Pablo diri sa inyo, kag magpakunokuno kamo nga ang inyo tuyo amo ang pag-usisa sing maid-id nahanungod sa iya. Pero patyon namon sia sa wala pa sia makaabot diri.” 16 Ugaling nabatian ini sang hinablos ni Pablo nga lalaki, nga anak sang iya utod nga babayi. Gani nagkadto sia sa kuwartel kag ginsugiran niya sini si Pablo. 17 Dayon gintawag ni Pablo ang isa sang mga opisyales kag nagsiling sia sa iya, “Dalha ini nga pamatan-on sa komandante, kay may inugsugid sia.” 18 Gindala sang opisyal ang pamatan-on sa komandante kag nagsiling, “Gintawag ako sang

binilanggo nga si Pablo kag nagpangabay sia nga dalhon ko ining pamatan-on sa imo, kay may inugsugid sia sa imo.” 19 Gin-uyatan sang komandante ang kamot sang pamatan-on kag gindala sia nga isahanon lang kag ginpamangkot, “Ano bala ang inugsugid mo sa akon?” 20 Nagsabat ang pamatan-on, “Ginkaisahan sang mga pangulo sang mga Judio nga buas pangabayon ikaw nga dalhon si Pablo sa Konsilyo. Magapakunokuno ang Konsilyo nga ang ila tuyo amo ang pag-usisa pa gid sing maid-id nahanungod kay Pablo. 21 Pero indi sila pagpatiha kay may sobra sa 22 Nagsiling ang komandante, “Indi ka gid magpanugid kay bisan sin-o nga ginsugiran mo ako sini.” Kag ginpalakat niya ang pamatan-on. 23 Sa gilayon ginpatawag sang komandante ang duha sang iya opisyaales kag ginsinggan, “Thanda ninyo ang 200 ka mga soldado sa pagkadto sa Cesarea. Dala man kamo sang 70 ka manugkabayo kag 200 ka mga soldado nga nagadala sing mga bangkaw, kag lakat kamo karon nga gab-i sa alas nuwebe. 24 Dala man kamo sang mga kabayo nga pagasakyan ni Pablo kag bantayan gid ninyo sia, agod indi sia maano tubtob makalambot sia kay Gobernador Felix.” 25 Sa gilayon nagsulat ang komandante sining masunod: 26 “Mga pag-abiabi halin kay Claudio Lisias sa iya Halangdon nga Gobernador Felix. 27 Gindakop sang mga Judio ini nga tawo kag kuntani patyon nila sia. Nausisaan ko nga isa sia ka banwahanon sang Roma, gani nagdala ako sang mga soldado kag gintabangan sia. 28 Luyag ko mahibaluan kon ano ang ila panumbongon batok sa iya, gani gindala ko sia sa ila Konsilyo. 29 Nausisaan ko man nga wala gid sia sing may nahimo nga malain agod patyon sia ukon bilanguon. Ang ila mga panumbongon batok sa iya may kaangtanan sa ila kaugalingon nga kasugoan. 30 Kag sang ginsugiran ako nga naghimbon ang mga Judio sa pagpatay sa iya, ginpakamaayo ko nga ipadala sia sa imo. Ginsinggan ko ang mga nagsumbong sa iya nga dalhon nila sa imo ang ila panumbongon batok sa iya.” 31 Gintuman sang mga soldado ang ginmando sa ila. Ginkuha kag gindala nila si Pablo sa sadto nga gab-i tubtob nakalambot sila sa Antipatris. 32 Sang madason nga adlaw ang mga soldado nga nagalakat lang nagbalik sa kuwartel, kag ginbilin nila ang mga soldado nga nagasakay sa kabayo sa pagpadayon sa pag-upod kay Pablo.

33 Gindala nila sia sa Cesarea kag ginhatag nila ang sulat sa Gobernador kag gintugyan si Pablo sa iya. 34 Ginbasa sang Gobernador ang sulat kag ginpamangkot niya si Pablo kon taga-diin sia nga probinsya. Sang mahibaluan niya nga taga-Cilicia si Pablo, 35 nagsiling sia, “Bistahon ko ang imo kaso kon mag-abot na ang mga nagsumbong sa imo.” Sa gilayon nagmando sia nga didto ibutang si Pablo sa palasyo ni Herodes kag pabantayan. 40 nga naghimbon. ka mga tawo nga nagahukmong kag nagahulat sa iya. Ini sila nagpanumpa nga indi sila magkaon ukon mag-inom tubtob nga mapatay nila si Pablo. Handa na sila kag nagahulat na lang sang imo pahanugot.”

24:1 Sang makaligad ang lima ka adlaw, nagkadto ang Pinakamataas nga Pari nga si Ananias sa Cesarea kaupod ang pila ka mga katigulangan sang mga Judio kag ang isa ka abugado nga ginahingalanan kay Tertulo. Nag-atubang sila kay Gobernador Felix kag ila ginpahayag ang ila panumbongon batok kay Pablo. 2 Gintawag si Tertulo kag nagsugod sia sa pagsumbong kay Pablo sang masunod: “Halangdon nga Gobernador! Tungod sang imo maayo nga pagdumala nagluntad ang malawig nga kalinong sa amon pungsod kag madamo nga mga katikuan ang imo gintadlong para sa kaayuhan sang amon pungsod. 3 Sa tanan nga duog kag sa tanan nga tion ginabaton namon ini, kag daku gid ang amon pagpasalamat sa imo. 4 Indi ako magpalawig sang akon inughambal, kundi nagapangabay lamang ako nga hatagan mo ako sing kahigayunan kag pamatian mo ang amon malip-ot nga panaysayon. 5 Nasapwan namon nga makatalagam ini nga tawo tungod sang kinagamo nga iya ginhimo. Sia amo ang nagasugod sang kinagamo sa mga Judio sa bug-os nga kalibutan kag sia amo ang pangulo sang partido sang mga Nazareno. 6 Iya man kuntani dagtaan ang templo, gani gindakop namon sia. Ginplano namon nga hukman sia suno sa amon Kasugoan, 7 pero nag-abot ang komandante nga si Lisias kag sa pakusog ginkuha niya si Pablo sa amon. 8 Dayon nagsiling si Lisias nga kon sin-o ang may panumbongon kay Pablo, kinahanglan magkadto sa imo. Kon imo usisaon ini nga tawo mahibaluan gid nimo ang tanan nga mga butang nga ginasumbong namon batok sa

iya.” 9 Gin-ugyonan sang mga Judio ini nga mga panumbongon kag nagsiling sila nga ini tanan matuod. 10 Dayon ginsinyasan sang Gobernador si Pablo sa paghambal, kag si Pablo nagsiling: “Nakahibalo ako nga madugay na ikaw nga nanginhukom diri sini nga pungsod, gani ginakalipay ko ang pagpangapin sang akon kaugalingon sa imo atubangan. 11 Kon usisaon mo, imo masapwan nga mga dose pa lang ka adlaw nga nag-abot ako sa Jerusalem sa pagsimba. 12 Wala ako makita sang mga Judio nga nagapakigsuay sa kay bisan sin-o sa templo, kag wala man nila ako makita nga nagasudyot sa mga tawo sa ila mga sinagoga ukon sa iban nga mga duog sa siyudad. 13 Indi man nila mapamatud-an ang panumbongon nga ila karon ginapasaka batok sa akon. 14 Pero akon ini ginaako sa atubangan mo: Ginasimba ko ang Dios sang amon mga katigulangan paagi sa akon pagsunod sa Dalan nga suno sini nga mga tawo, indi matuod. Pero nagatuo man ako sa tanan nga nasulat sa Kasugoan ni Moises kag sang mga propeta. 15 Naglaom man ako sa Dios subong sa ila paglaom nga ang tanan nga mga tawo, maayo ukon malain, mabanhaw gikan sa mga minatay. 16 Gani ginahimulatan ko nga magmatinlo ang akon konsyensya sa atubangan sang Dios kag sang mga tawo. 17 “Sa tapos ang pila ka mga tinuig nga wala ako makapalapit sa Jerusalem, nagkadto ako didto sa pagdala sang kuwarta nga ibulig sa akon mga kasimanwa, kag sa paghalad sing mga dulot sa templo. 18 Bag-o ko lang matapos ang seremoniya sa pagpaninlo kag nagahalad gid ako sa templo sang masapwan nila ako didto. Wala sing madamo nga mga tawo didto; kag wala man sing kinagamo. 19 Pero may mga Judio didto nga halin sa probinsya sang Asia. Sila kuntani ang mag-atubang sa imo kon may inugsumbong gid man sila batok sa akon. 20 Ukon pasugira ang mga tawo nga yari diri karon kon ano nga sala ang nahimo ko, sang ginausisa ako sa atubangan sang Konsilyo, 21 luas sang isa ka butang nga akon ginhambal sang nagtindog ako sa atubangan nila. Nagsiling ako, ‘Ginahukman ninyo ako karon, kay nagatuo ako nga pagabanhawon ang mga minatay.’ ” 22 Dayon si Felix nga may madamo na nga daan nga nahibal-an nahanungod sang Dalan, nag-untat sang ila bista. Nagsiling sia,

“Pamatbatan ko ini nga kaso kon mag-abot na si Lisias nga komandante.”
23 Ginmanduan niya ang opisyal nga nagabantay kay Pablo nga pabantayan gid sia, pero hatagan man sia sing diutay nga kahilwayan kag tugotan ang iya mga abyan sa paghatag sa iya sang iya mga kinahanglanon. 24 Sa tapos ang pila ka adlaw, nag-abot si Felix kag ang iya asawa nga Judia nga si Drusila. Ginpatawag niya si Pablo kag nagpamati sia, sa iya pagsaysay nahanungod sang pagtuo kay Cristo Jesus. 25 Pero sang nagapadayon si Pablo sa pagsaysay nahanungod sang kaayo, pagpugong sang kaugalingon, kag sang palaabuton nga Adlaw sang Paghukom, hinadlukan si Felix kag nagsiling sia, “Lakat na! Tawgon ko ugaling ikaw kon may kahigayunan ako.” 26 Sang pagsiling niya sini nagapaabot sia nga hamhaman sia ni Pablo sing kuwarta, gani, masunson niya sia ginapatawag kag magpakighambal sa iya. 27 Sa tapos ang duha ka tuig ginbuslan ni Porcio Festo si Felix nga gobernador. Tungod kay luyag ni Felix nga kabigon sia nga maayo sang mga Judio ginbilin niya ang pagpabilanggo kay Pablo.

25:1 Tatlo pa lang ka adlaw nga nakaabot si Festo sa probinsya, nagkadto sia sa Jerusalem halin sa Cesarea. 2 Didto gindala sa iya sang pangulo nga mga pari kag sang pangulo nga mga Judio ang ila mga panumbongon batok kay Pablo. Ginpangabay nila si Festo 3 nga iya pakadtuon si Pablo sa Jerusalem kay may plano sila nga patyon si Pablo samtang nagapakadto sia sa Jerusalem. 4 Nagsabat si Festo, “Didto sa Cesarea nabilanggo si Pablo. Manugbalik ako didto sa indi madugay. 5 Paupda ang inyo mga pangulo sa akon sa Cesarea kag isumbong sia kon may malain sia nga nahimo.” 6 Nagtener pa didto si Festo sa Jerusalem sing mga walo ukon napulo ka adlaw kag ugaling magbalik sa Cesarea. Sang madason nga adlaw naglingkod sia sa hukmanan kag nagmando nga paatubangon si Pablo sa iya. 7 Sang pag-abot ni Pablo, ginlibutan sia sang mga Judio nga halin sa Jerusalem kag ginsumbong nila sia sa madamo kag mabug-at nga mga panumbongon nga indi nila mapamatud-an. 8 Pero ginpangapinan ni Pablo ang iya kaugalingon nga nagasiling, “Wala ako sing may nahimo nga malain batok sa Kasugoan sang mga Judio, sa templo, ukon sa Emperador

sang Roma.” 9 Sa tuyo nga makuha ni Festo ang maayo nga kabubot-on sang mga Judio nagpamangkot sia kay Pablo, “Luyag mo bala magkadto sa Jerusalem kag didto ko bistahon ang imo kaso?” 10 Nagsabat si Pablo, “Yari ako sa atubangan sang hukmanan nga iya gid sang Emperador sa diin ako dapat pagahukman. Nakahibalo ikaw nga wala ako sing malain nga nahimo batok sa mga Judio. 11 Kon nakalapas gid man ako sang kasugoan kag takos nga silutan sing kamatayon, pagabatunon ko ang silot. Pero kon wala sing kamatuoran ang mga panumbongon nila sa akon, wala sing may makatugyan sa akon sa ila. Madangop ako sa Emperador.” 12 Sang nakasapol si Festo sa iya mga palamangkutan, nagsiling sia, “Tungod nagdangop ka sa Emperador, sa Emperador ka makadto.” 13 Sang makaligad ang pila ka adlaw nagkadto ang hari nga si Agripa kag si Bernice sa Cesarea sa pagduaw kag sa pag-abiabi kay Festo. 14 Sang makatener sila didto sing pila ka adlaw, ginsaysay ni Festo sa hari ang kaso ni Pablo nga nagsiling, “May isa diri ka binilanggo nga ginbilin ni Felix 15 kag sang pagkadto ko sa Jerusalem, ginpasakaan sia sang panumbongon sang pangulo nga mga pari kag sang mga katigulangan sang mga Judio. Ila ginpangayo sa akon nga kondenahon sia. 16 Pero nagsiling ako sa ila nga indi batasan sang mga Romanhon ang pagkondenar sang bisan sin-o nga ginsumbong nga wala pa niya maatubang ang mga nagsumbong sa iya, kag mahatagan sia sing kahigayunan sa pagpangapin sang iya kaugalingon batok sa mga panumbongon sa iya. 17 Sang pagkari nila diri wala na ako mag-usik sang tion, kundi sang madason gid nga adlaw naglingkod ako sa hukmanan kag ginpatawag ko ini nga tawo. 18 Ang iya mga kasumpong nagtindog sa paghambal, pero wala man sila sing may ginsumbong nga malain batok sa iya nga amo ang akon ginapaabot. 19 Nagbinaisay man lang sila nahanungod sang ila kaugalingon nga pagtulooan kag nahanungod sang isa ka tawo nga ginahingalanan kay Jesus nga napatay, pero suno kay Pablo buhi sia. 20 Indi ako makahibalo kon ano ang akon himuon sa sini nga kaso, gani ginpamangkot ko si Pablo kon luyag niya nga magkadto sa Jerusalem kag didto bistahon ini nga kaso. 21 Pero si Pablo nagpangayo nga bantayan sia kag hulaton ang pamatbat sang Emperador. Gani nagmando ako nga bantayan sia tubtob

nga mapadala ko sia sa Emperador.” 22 Nagsiling si Agripa kay Festo, “Luyag ko gid nga pamtian ini nga tawo.” Nagsabat si Festo, “Buas mabatian mo sia.” 23 Sang madason nga adlaw nag-abot si Agripa kag si Bernice sa daku nga pagdayaw kag pagpadungog, kag nagsulod sa tilipunan upod ang mga opisyaes sang mga soldado kag ang kinilala nga mga tawo sang siyudad. Nagmando si Festo nga pasudlon si Pablo. 24 Nagsiling si Festo, “Haring Agripa, kag tanan kamo nga yari diri: Yari ang tawo nga ginasumbong sa akon sang tanan nga mga Judio diri kag sa Jerusalem. Nagsinggitan sila nga indi sia dapat mabuhi. 25 Pero wala ako sing may nakita nga malain nga nahimo sini nga tawo nga dapat sia pamatbatan sing kamatayon. Kag tungod kay nagdangop sia sa Emperador, akon sia ipadala sa Emperador. 26 Ugaling wala ako sing pat-od nga masulat sa Emperador nahanungod sa iya. Gani gindala ko sia diri sa atubangan ninyo, kag labi na gid sa atubangan mo, O Haring Agripa, agod nga sa tapos nga mausisa ang iya kaso, may isulat ako. 27 Kay daw indi man nagakabagay nga ipadala ang isa ka binilanggo nga wala sing maathag nga panumbongon batok sa iya.”

26:1 Nagsiling si Agripa kay Pablo, “Sarang na ikaw makahambal sa pagpangapin sang imo kaugalingon.” Ginbayaw ni Pablo ang iya kamot, kag sa pagpangapin sang iya kaugalingon nagsiling sia: 2 “Haring Agripa! Mapalaron gid ako kay karon nga adlaw magapangapin ako sang akon kaugalingon sa atubangan mo, sa sining mga panumbongon sang mga Judio batok sa akon, 3 labi na gid kay nahibal-an mo ang tanan nga mga pamatasan kag mga kasuayon sang mga Judio. Gani, nagapangabay ako nga pamtian mo ako nga may pagpailob. 4 “Nahibaluan sang tanan nga mga Judio ang akon kabuhi halin sang diutay pa ako. Nahibaluan nila halin pa sang una kon paano ang pagkabuhi ko sa akon kaugalingon nga banwa kag sa Jerusalem. 5 Kon magsugid lang sila sing matuod, makasiling gid sila nga halin sang una katapo ako sang mga Fariseo, ining tama ka estrikto nga grupo sang amon pagtulohan. 6 Kag karon nagatindog ako diri nga ginahukman tungod kay nagasalig ako sa ginsaad sang Dios sa amon mga katigulangan, 7 ang saad nga ginapaabot sang dose ka mga

tribo sang amon banwa nga ila pagabatunon sa ila pagsimba sa Dios sa adlaw kag gab-i. Kag tungod sini nga paglaom, Mahal nga Hari, ginasumbong ako sang mga Judio! 8 Ngaa bala nga kamo nga mga Judio indi makapati nga ang Dios makabanhaw sang mga minatay? 9 “Ako akon naghunahona nga dapat ko himuon ang akon masarangan sa pagpamatok sa ngalan ni Jesus nga taga-Nazaret. 10 Amo ini ang akon ginhimo sa Jerusalem. Ginhatagan ako sang awtoridad sang pangulo nga mga pari, kag akon ginpabilanggo ang madamo nga mga tawo sang Dios. Kag sang pamatbatan sila sang kamatayon, akon gin-ugyonan ini nga pamatbat. 11 Ginpasilutan ko sila sa madamo nga mga beses sa tanan nga mga sinagoga kag ginhimud-osan ko nga masakway nila ang ila pagtuo. Tama gid ang akon kaakig sa ila sa bagay nga nagpakalambot ako sa mga siyudad sa luwas sa paghingabot sa ila.” 12 “Sa sini nga katuyoan nagkadto ako sa Damasco nga may awtoridad kag mga mando halin sa pangulo nga mga pari. 13 Nagahingudto gid ang adlaw sadto, Mahal nga Hari, kag sang nagalakat ako, may nakita ako nga silak nga masilaw pa sa adlaw gikan sa langit nga naglikop sa akon kag sa mga tawo nga nag-upod sa akon. 14 Natumba kami tanan sa duta kag may nabatian ako nga tingog nga naghambal sa Hebreo, ‘Saulo, Saulo! Ngaa bala ginahingabot mo ako? Ginasilutan mo ang imo kaugalingon kag pareho lang nga ginasipa mo ang suyak.’ 15 Nagpamangkot ako, ‘Sin-o ka bala, Ginoo?’ Nagsabat ang Ginoo, ‘Ako si Jesus, nga imo ginahingabot. 16 Pero bangon ka kag magtindog. Nagpakita ako sa imo kay ginpili ko ikaw nga mangin-akon alagad. Sugiran mo ang iban sang imo nakita karon nga adlaw nahanungod sa akon, kag sang mga butang nga ipahayag ko sa imo sa palaabuton. 17 Pagaluwason ko ikaw sa mga taga-Israel kag sa mga Gentil sa diin ipadala ko ikaw. 18 Ikaw ang magapamuklat sang ila mga mata kag magaliso sa ila gikan sa kadudolman pakadto sa kapawa, kag gikan sa gahom ni Satanas pakadto sa Dios, agod nga paagi sa ila pagtuo sa akon, pagapatawaron sila sang ila mga sala kag maangkon nila ang ila duog upod sa pinili nga mga tawo sang Dios.’ ” 19 “Gani, Haring Agripa, wala ko ginlalis ang palanan-awon nga nabaton ko halin sa langit. 20 Nagwali

ako sing una sa Damasco kag sa Jerusalem kag sa bug-os nga kadutaan sang Judea kag sa mga Gentil. Nagwali ako nga dapat sila maghinulsol sa ila mga sala kag magbalik sa Dios kag maghimo sang mga butang nga makapamatuod nga naghinulsol sila. 21 Amo ini ang kabangdanan nga gindakop ako sang mga Judio sang didto ako sa templo kag gintinguhaan nila ako nga patyon. 22 Pero ginbuligan ako sang Dios tubtob karon nga adlaw, gani yari ako diri sa pagpanaksi sa tanan, sa mga kubos kag sa mga dungganon. Ang akon ginasiling amo man ang ginsiling sang mga propeta kag ni Moises nga mahanabo, 23 nga ang Cristo dapat mag-antos kag manginnahauna nga mabanhaw gikan sa mga minatay sa pagbantala sang kapawa sang kaluwasan sa mga Judio kag sa mga Gentil.” 24 Sang nagapangapin si Pablo sa iya kaugalingon, nagsinggit si Festo sa iya, “Nagbuang ka, Pablo! Ang imo sobra nga tinun-an nagpabuang sa imo!” 25 Nagsabat si Pablo, “Indi ako buang, Halangdon nga Festo! Matuod ang akon mga ginahambal kag sa husto nga kaisipan. 26 Haring Agripa! Wala ako mahadlok maghambal sa imo kay imo nahibaluan ini nga mga butang. Siguro gid ako nga imo nahibaluan ini tanan nga mga butang kay ginhimo ini sing hayag. 27 Nagapati ka bala, Haring Agripa, sa mga propeta? Nahibaluan ko nga nagapati ikaw!” 28 Nagsiling si Agripa kay Pablo, “Nagahunahona ka bala nga madali mo ako mahimo nga Cristiano?” 29 Nagsabat si Pablo, “Sa madali ukon sa madugay, nagapangamuyo ako sa Dios nga ikaw kag ang tanan nga nagapamati sa akon karon nga adlaw, manginsubong kuntani sa akon, luas lamang sa sini nga mga kadena!” 30 Dayon nagtindog ang Hari, ang Gobernador, si Bernice kag ang tanan, 31 kag sang makagwa na sila nagsinilingay sila, “Wala sing may nahimo ini nga tawo nga takos pamatbatan sing kamatayon ukon bilangguon.” 32 Nagsiling si Agripa kay Festo, “Kuntani mabuy-an ini nga tawo kon wala sia magdangop sa Emperador.”

27:1 Sang ginpat-od na nga magtulak kami pa Italia, gintugyan nila si Pablo kag ang iban pa gid nga mga binilanggo kay Julio, isa ka opisyal sa batalyon sang mga soldado nga Romanhon nga ginatawag, “Batalyon sang Emperador.” 2 Nagsakay kami sa isa ka sakayan sa Adrumentina nga

manugtulak pakadto sa mga puerto sang probinsya sang Asia. Sang pagtulak namon, nag-upod sa amon si Aristarco isa ka taga-Macedonia nga naghalin sa Tesalonica. 3 Nagdungka kami sa Sidon sang madason nga adlaw. Maayo gid ang pagtatap ni Julio kay Pablo kag iya gintugotan si Pablo sa pagduaw sa iya mga abyan agod nga mahatagan sia nila sang iya mga kinahanglanon. 4 Halin didto nagpadayon kami, ugaling tungod kay sumpong gid katama ang hangin didto kami nag-agi sa pihak sang isla sang Cipre nga lipod sa hangin. 5 Gintabok namon ang dagat nga nagaatubang sa Cilicia kag Panfilia kag nagdungka kami sa Mira sa probinsya sang Licia. 6 Didto may nakita si Julio nga sakayan nga halin sa Alejandria nga manugtulak pa Italia. Gani ginpasakay niya kami. 7 Sa sulod sang pila ka adlaw mahinay ang amon pagpanakayon kag binudlayan gid kami tubtob nga nakalambot kami malapit sa banwa sang Gnido. Indi kami makapadayon sa amon ginapadulongan kay sumpong gid ang hangin. Gani nagpalayag kami sa pihak sang isla sang Creta nga lipod sa hangin kag nag-agi kami malapit sa Salmo. 8 Nagpanghigaron kami kag binudlayan kami sa paglambot sa duog nga ginatawag “Maayo nga mga Dulongkaan” nga malapit sa banwa sang Lasea. 9 Nagdugay kami didto tubtob nga nanginpeligruso ang pagpanakayon tungod kay mabagyuhon na ang panahon. Gani nagsiling si Pablo sa ila, 10 “Ginapanan-aw ko nga halin karon ang aton pagpanakayon manginpeligruso. Daku gid ang mapiyerde sang mga kargamento kag sakayan, kag may katalagman pa nga may madula nga kabuhi.” 11 Pero ang ginpati sang opisyal amo ang ginhambal sang kapitan kag tag-iya sang sakayan kag indi ang ginsiling ni Pablo. 12 Indi maayo nga magpabilin sa sadto nga dulongkaan kon tigtulognaw, gani halos ang tanan nagpakamaayo nga magtulak kami kag magtinguha gid nga makalambot sa Fenice. Isa ini ka puerto sa Creta nga nagaatubang sa timog kag salatan, kag didto sarang sila makatener tubtob matapos ang tigtulognaw. 13 Nagsugod sa pagdupoydupoy ang habagat kag nagpainuino sila nga matuman nila ang ila plano. Gani ginbatak nila ang angkla kag nagpalayag nga nagapanghigaron sa baybayon sang Creta. 14 Pero sa wala madugay nagmadlos ang hangin nga Timog halin sa isla. ka gab-i gin-anod kami sa Dagat sang Mediteraneo. Sang mga tungang

gab-i ginbulobanta sang mga tripulante nga malapit na kami sa higad. 15 Ginbunal sang hangin ang sakayan kag tungod kay indi kami makapanungsong sa hangin, nagpabaya na lang kami kag nagpaanod kon diin kami daldalon sang hangin. ka dupa. 16 Nakapalipod kami sing madali sang pag-agi namon sa bagatnan nayon sang diutay nga isla sang Cauda. Bisan pa nga binudlayan kami didto, natigayon namon ang pagtabid sang bote agod nga indi maano. 17 Sang napasaka nila ang bote gingaid ini sing hugot sang mga kalat sa sakayan. Nahadlok sila nga mabara sa mga pasil malapit sa baybayon sang Libya, gani ginpapanaog nila ang layag kag nagpaanod. 18 Nagpadayon ang mabaskog nga bagyo, gani sang madason nga adlaw ginpangtagbong nila sa dagat ang mga kargamento sang sakayan. 19 Sang madason pa gid nga adlaw ginpanghaboy nila ang kasangkapan sang sakayan. 20 Sa sulod sang pila ka adlaw wala magpakita ang adlaw kag mga bituon, kag nagpadayon ang paghuyop sang mabaskog nga hangin. Sang ulihi nadulaan kami sang paglaom nga maluwas. ka dupa. Sang ulihi gintungkad nila liwat sa uloonhan ang tubig kag nasapwan nila nga may kadalumon ini nga 21 Sang dugay na nga wala makakaon ang mga tawo naghambal si Pablo sa ila, “Mga abyan, kuntani ginpamatian ninyo ako kag wala kita maghalin sa Creta. Kuntani nalikawan naton ining mga kasamaran kag kapiyerdihan. 22 Pero karon, nagapangabay ako nga magpakaisog kamo! Wala sing isa sa aton nga mapatay, kundi ang sakayan lamang ang maguba. 23 Kay kagab-i may nagkari sa akon nga isa ka anghel sang akon Dios nga nagapanag-iya sa akon kag akon ginasimba kag 24 nagsiling sia, ‘Indi ka mahadlok, Pablo! Dapat ka magpangatubang sa Emperador kag ang Dios sa iya kaayo nagtugyan sa imo sang kabuhi sang tanan nga nagapanakayon upod sa imo.’ 25 Gani, mga abyan, magpakaisog kamo! Kay nagasalig ako sa Dios nga matuman ang iya ginsiling sa akon. 26 Ugaling mabara kita sa baybayon sang isa ka isla.” 27 Sa ika- 28 Gani nagtunton sila sang lubid nga may pamato sa pagtungkad kag nasapwan nila nga ang tubig may kadalumon nga 29 Nahadlok sila nga madaldal ang sakayan sa mga bato, gani gintunton nila ang apat ka angkla sa ulin sang sakayan kag nagpangamuyo sila nga mag-aga. 30 Ang mga tripulante nagtinguha sa

pagpalagyo halin sa sakayan. Gintunton nila ang bote sa tubig kag nagpakunokuno nga nagatunton sila sang angkla sa prowa. 31 Pero nagsiling si Pablo sa opisyal kag sa mga soldado, “Kon indi magpabilin ang mga tripulante sa sakayan, indi kamo maluwas.” 32 Gani gin-utod sang mga soldado ang kalat nga higot sang bote kag ginpabay-an nila ini nga maanod. 33 Madali na lang mag-aga kag nagpangabay si Pablo sa ila tanan nga magkaon. Nagsiling sia, “Duha na ka simana ang inyo paghulat kag wala gid kamo makakaon. 34 Gani, nagapangabay ako sa inyo nga magkaon kamo bisan diutay lang kay kinahanglan ninyo ini agod mabuhi kamo. Wala sing may madula sa inyo, bisan isa ka nahot sang inyo buhok.” 35 Sang makahambal sini si Pablo, nagkuha sia sing tinapay, nagpasalamat sa Dios sa atubangan nila, ginpamihakpihak niya ini kag nagsugod sa pagkaon. 36 Nabuhi ang ila paglaom kag tanan sila nagkaon. 37 May 276 ka sumalakay ang sakayan. 38 Sang nagkalabusog sila, ginpanghulog nila ang ila dala nga trigo sa dagat agod magmag-an ang sakayan. 39 Sang pagkaaga, indi mahibal-an sang mga tripulante kon diin nga baybayon sila, pero may nakita sila nga tinagong dagat nga may baybayon kag ginkaisahan nila nga didto nila ipabara ang sakayan. 40 Gani ginpang-utod nila ang mga kalat nga naangot sa mga angkla kag ginhulog ini sa dagat, kag dungan sini ginpanghubad nila ang kalat nga naangtan sang mga timon. Dayon gin-isa nila ang layag sa dulong agod huypon sila sang hangin padulong sa baybayon. 41 Pero nakabunggo ang sakayan sa pasil kag nabara ini. Nag-ungot ang dulong sang sakayan kag indi gid ini makahalin samtang ang ulin nawasak bangod sang kabaskog sang mga balod. 42 Pamatyon kuntani sang mga soldado ang tanan nga mga binilanggo agod nga indi sila makalangoy pa higad kag makapalagyo. 43 Pero ginpungan sila sang opisyal sang mga soldado kay luyag niya luwason si Pablo. Sa baylo sini nagmando sia nga maglumpat sa tubig ang tanan nga makahibalo maglangoy kag magpahigad. 44 Ang mga nabilin nagsunod nga nagakapyot sa mga tapi ukon ano pa nga bahin sang sakayan nga nagalutaw. Sa sini nga paagi nakalambot kami tanan sa higad nga wala maano.

28:1 Sang didto na kami sa takas nga naluwas sa katalagman, nasapwan namon nga ang isla ginatawag Malta. 2 Maabiabihon ang mga pumoluyo didto. Tungod kay nagsugod sa pag-ulan kag ginatugnawan kami, nagdabok sila sing kalayo kag ginbaton nila kami sing maayo. 3 Nagtipon si Pablo sing isa ka bugkos nga kahoy nga inuggatong kag gingatong niya ini sa kalayo. Tungod sang kainit may man-og nga naggwa kag iya gin-ukoban ang kamot ni Pablo. 4 Sang makita sang mga pumoluyo ang man-og nga nagakabit sa kamot ni Pablo, nagsinilingay sila, “Siguro manugpatay ini nga tawo, kag bisan naluwas sia sa kamatayon sa dagat, pero wala gid sia sing suwerte nga mabuhi.” 5 Pero ginwaslik ni Pablo ang man-og sa kalayo kag wala man sia maano. 6 Nagpaabot sila nga magapalanghubag sia ukon matumba sing hinali kag mapatay. Pero sang madugay na ang ila paghulat kag wala man sila sing may nakita nga malain nga natabo sa iya, nagbaylo ang ila mga panghunahona kag nagsiling sila, “Isa sia ka dios!” 7 Malapit sa amo nga duog may mga kadutaan nga ginapanag-iyahan ni Publio, ang pangulo sang isla. Ginbaton niya kami sing maabiabihon kag nanginbisita kami niya sa sulod sang tatlo ka adlaw. 8 Ang amay ni Publio nagamasakit nga may hilanat kag balaod. Nagsulod si Pablo sa iya kuwarto, nagpangamuyo, nagtungtong sang iya mga kamot sa iya, kag nag-ayo sa iya. 9 Sang nahanabo ini, ang tanan nga mga masakiton sa amo nga isla nagkari kag ginpang-ayo sila. 10 Madamo ang ila ginhatag sa amon, kag sang manugtulak kami, gindalhan nila kami sa sakayan sang amon kinahanglanon para sa amon pagpanakayon. 11 Sa tapos ang tatlo ka bulan nagsakay kami sa isa ka sakayan nga naghalin sa Alejandria nga ginatawag, “Ang Kapid nga Dios.” Ini nga sakayan nagtener sa isla sang pag-abot sang tigtulognaw. 12 Nagdungka kami sa siyudad sang Siracusa kag didto kami nagtener sing tatlo ka adlaw. 13 Halin didto nagtulak kami kag nagdungka sa siyudad sang Regio. Sang madason nga adlaw naghuyop ang habagat, kag sa sulod sang duha ka adlaw, nakalambot kami sa banwa sang Puteoli. 14 May nakita kami didto nga mga tumoluo nga nagpangabay sa amon nga magtener kami upod sa ila sing isa ka simana. Kag nakalambot kami sa Roma. 15 Sang mabatian sang mga kautoran sa Roma nga nag-abot kami ginsugat nila kami sa Foro ni Appio

kag sa Tres Tavernas. Sang makita sila ni Pablo, nagpasalamat sia sa Dios kag nagpakaisog. 16 Sang pag-abot namon sa Roma, gintugotan si Pablo sa pagpuyo kon diin ang luyag niya nga may isa ka soldado lang nga nagabantay sa iya. 17 Sang makaligad ang tatlo ka adlaw, ginpatawag ni Pablo ang mga pangulo sang mga Judio sa Roma. Sang pagtipon nila nagsiling sia sa ila, “Mga utod ko! Bisan pa nga wala ako sing may nahimo batok sa aton banwa kag batok sa akon mga kinabatasan nga ginpaalinton sa aton sang aton mga katigulangan, ginbilanggo ako sa Jerusalem kag gintugyan sa mga Romanhon. 18 Gin-usisa nila ako kag sang mahibaluan nila nga wala ako sing may nahimo nga malain agod takos pamatbatan sang kamatayon buy-an kuntani nila ako. 19 Pero sang ginpamalabagan ini sang mga Judio, napilitan ako sa pagdangop sa Emperador, bisan pa nga wala ako sing panumbongon batok sa akon kaugalingon nga banwa. 20 Amo ini ang kabangdanan nga ginpatawag ko kamo agod makahambal ako sa inyo, kay nakadenahan ako tungod sa iya nga amo ang paglaom sang mga tawo sang Israel.” 21 Nagsiling sila sa iya, “Wala kami makabaton sing mga sulat halin sa Judea nahanungod sa imo, ukon may nag-abot diri nga mga utod naton nga may dala nga mga balita ukon malain nga inughambal batok sa imo. 22 Pero luyag namon pamatian ang imo mga panghunahona, kay nakahibalo kami nga bisan diin ginamulay sang mga tawo ining bunghay nga ginatapuan mo.” 23 Gani nagpat-od sila sang adlaw sang ila pagpamati kay Pablo kag madamo ang nagtipon sadto nga adlaw sa duog nga ginapuy-an ni Pablo. Halin sa aga tubtob sa gab-i ginsaysay niya kag ginwali ang Ginharian sang Dios. Ginhimulatan niya nga paathagan gid sila nahanungod kay Jesus, paagi sa iya paggamit sang Kasugoan ni Moises kag sang mga sinulatan sang mga propeta! 24 Ang iban sa ila nagtuo tungod sang iya ginhambal, pero ang iban indi magtuo. 25 Gani nagpauli sila nga nagabinaisay sa tapos makasiling si Pablo, “Wala gid magsala ang ginsiling sang Espiritu Santo sa aton mga katigulangan paagi kay Isaias nga propeta! 26 Kay nagsiling sia: ‘Kadtoi kag singgani ini nga mga tawo, Magapamati lang kamo nga pamati, Pero indi kamo makahangop, Magatulok lang kamo nga tulok, Pero indi makakita. 27 Kay ini nga mga tawo matig-a sing ulo. Gintakpan

nila ang ila mga dulonggan, Kag ginpiyong nila ang ila mga mata. Kay kon indi nila paghimuon ini, Basi makakita ang ila mga mata, Makabati ang ila mga dulonggan, Makahangop ang ila mga hunahona, Kag magaliso sila sa akon, Siling sang Dios, Kag ako magaayo sa ila.’ ” 28 Kag sa katapusan si Pablo nagsiling pa gid, “Gani ginapahibalo ko sa inyo nga ang pulong sang Dios nahanungod sang kaluwasan, ginpadala sa mga Gentil. Magapamati gid sila!” 29 Sa tapos mahambal ni Pablo ini, nagpauli ang mga Judio nga nagabinaisay sing mainit. 30 Sa sulod sang duha ka tuig, nag-alkila si Pablo sing balay kag ginbaton niya sing malipayon ang tanan nga nagduaw sa iya. 31 Nagwali sia nahanungod sang Ginharian sang Dios kag nagtudlo sia nga may kaisog nahanungod kay Ginoong Jesu-Cristo, kag wala sing may nag-upang sa iya.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, alagad ni Cristo Jesus, kag isa ka pinili nga apostol kag gintawag sang Dios sa pagwali sang Maayong Balita. 2 Ining Maayong Balita ginsaad sang Dios sang una pa gid paagi sa iya mga propeta, kag nasulat sa Balaan nga mga Kasulatan. 3 Nahanungod ini sa iya Anak, ang aton Ginoong Jesu-Cristo: kon nahanungod sa iya pagkatawo, kaliwat sia ni David; 4 kag kon nahanungod sa iya diosnon nga pagkabalaan, ginpakita nga sia Anak sang Dios kag may gahom, paagi sa iya pagkabanhaw. 5 Paagi sa iya, ginhatag sang Dios sa akon ang pribilihiyo nga mangin-isa ka apostol bangod lamang kay Cristo, agod nga matuytoy ko ang mga tawo sa bug-os nga kalibutan sa pagtuo kag sa pagtuman; 6 lakip man kamo nga yara dira sa Roma, nga gintawag sang Dios agod mangin-iya ni Jesu-Cristo. 7 Gani, nagasulat ako sa inyo tanan nga yara sa Roma nga ginahigugma sang Dios kag gintawag nga mangin-iya kaugalingon nga mga tumoluo. Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag si Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sang grasya kag paghidait. 8 Una sa tanan, nagapasalamat ako sa akon Dios paagi kay Jesu-Cristo para sa inyo tanan, kay ang inyo pagtuo ginabantog sa bug-os nga kalibutan. 9 Ang Dios nga ginaalagad ko sa bug-os nga tagipusoon, paagi sa pagwali sang Maayong Balita nahanungod sa iya Anak, amo ang

akon saksi nga ang akon ginasing matuod. Nakahibalo gid sia nga akon kamo ginadumdom sa gihapon 10 sa tagasa ko ka pagpangamuyo. Nagapangayo ako sa Dios nga sa iya pagbuot matigayon gid karon ang akon pagduaw sa inyo. 11 Kay daku gid ang akon handom sa pagpakigkita sa inyo, agod mapaambit ko kamo sang mga bugay nga espirituhanon sa pagpalig-on sa inyo. 12 Ang buot ko silingon nga kita magbinuligay, kamo paagi sa akon pagtuo kag ako paagi sa inyo pagtuo. 13 Mga utod, luyag ko nga inyo mahibalan, nga dugay na kuntani nga buot ako magduaw sa inyo, pero pirme lang ako may kasablagan. Luyag man ako magpangkonbertir dira sa inyo subong sang akon ginhimo sa iban nga mga Gentil. 14 Kay may katungdanan ako sa pagwali sang Maayong Balita sa tanan nga mga tawo, sa mga banwahanon kag sa mga bukidnon, sa mga edukado kag sa mga ignorante. 15 Gani, daku man ang akon handom sa pagwali sang Maayong Balita sa inyo nga nagapuyo sa Roma. 16 Kay bug-os gid ang akon pagsalig sa Maayong Balita. Ini amo ang gahom sang Dios sa pagluwas sang tanan nga nagatuo, nahauna ang mga Judio kag dason ang mga Gentil. 17 Kay ginapahayag sang Maayong Balita kon paano ginapakamatarong sang Dios ang mga tawo: ini paagi sa pagtuo halin sa ginsugoran tubtob sa katapusan. Suno sa ginsiling sang kasulatan, “Ang ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuo magakabuhi.” 18 Ang kaakig sang Dios ginapakita gikan sa langit batok sa tanan nga kasal-anan kag kalautan sang mga tawo. Ang ila malaut nga pagginawi nagaupang sa pagkilala sang kamatuoran. 19 Ginasilutan sila sang Dios, kay ang sarang mahibalan sang mga tawo nahanungod sa Dios maathag para sa ila. Ang Dios gid amo ang nagpaathag sini sa ila. 20 Sugod pa gid sang pagtuga sang Dios sang kalibutan, ang iya wala sing katapusan nga gahom kag diosnon nga ugali, bisan indi makita, napahayag na sing maathag sa mga tawo paagi sa mga butang nga iya gintuga. Gani wala sila sing bisan ano nga ibalibad! 21 Bisan nakilala nila ang Dios, pero wala sila nagapadungog kag nagapasalamat sa iya. Sa baylo, nangingwalay pulos ang ila mga panghunahona kag ang ila kalong nga mga ulo napuno sang kadudolman. 22 Nagapakaalam sila, pero mga buangboang. 23 Sa baylo nga magsimba sila sa Dios nga di-mamalatyon, nagasimba sila sa

mga larawan nga ginhimo kaangay sang mga tawo nga mamalatyon, mga pispis, mga sapat nga apat sing mga tiil ukon mga sapat nga nagasaug. 24 Tungod sang pagkabuangboang sang mga tawo, ginpabay-an sila sang Dios sa paghimo sing malaw-ay nga mga butang nga ginahandom sang ila mga tagipusoon kag sang makahuloya nga mga butang sa pareho nila nga lalaki ukon babayi. 25 Ginabayluhan nila sing kabutigan ang kamatuoran nahanungod sa Dios. Ginasimba kag ginaalagad nila ang mga tinuga sang Dios, kag indi ang Manunoga nga dalayawon sa gihapon! Kabay pa. 26 Tungod kay ginahimo ini sang mga tawo, ginpabay-an sila sang Dios sa ila makahuloya nga mga balatyagon. Bisan pa ang mga babayi nagaginawi batok sa kinaugali, kay ginahimuslan nila ang pareho nila nga babayi. 27 Amo man ang mga lalaki, wala sila nagagamit sang mga babayi, kay nagasilabo ang ila balatyagon sa pareho nila nga lalaki. Nagahimo sila sing makahuloya nga mga butang sa pareho nila nga lalaki, kag tungod sini nagabaton sila sa ila kaugalingon sang silot nga takos sa ila malain nga ginahimo. 28 Tungod kay ang mga tawo indi magkilala sa Dios, ginpabay-an niya sila sa ila mahigko nga mga panghunahona, sa bagay nga ginahimo nila ang mga butang nga indi nila dapat himuon. 29 Puno sila sang tanan nga sahi sang kalautan, kalainan, kadalok kag bisyo; puno man sila sang kahisa, pagpamatay, pag-ilinaway, paglimbong kag mahigko nga panghunahona. Nagapanglibak sila, 30 nagabutangbotang, nagadumot sa Dios, nagapahambog, nagapabugal, nagapalabilabi, nagapangita sing paagi sa paghimo sing malaut. Wala sila nagatuman sa ila mga ginikanan, 31 nagahimo sila sing malaw-ay nga butang, wala nila ginatuman ang ila mga saad, kag wala sila nagapakita sing kaayo ukon kaluoy sa iban. 32 Nakahibalo sila nga ang kasugoan sang Dios nagasiling nga ang nagakabuhi sing subong sini takos sang kamatayon. Wala sapayan sini, nagapadayon sila sa paghimo sini nga mga butang, kag ang malain pa gid, kay ginapakamaayo man nila ang mga nagahimo sini.

2:1 Nagapanghukom ka bala, abyan? Kon nagapanghukom ka sa iban, pero nagahimo man sang mga butang nga ila ginahimo, ginakondenar mo ang imo kaugalingon. Gani bisan sin-o ikaw, wala ka sing ibalibad kon

ikaw manghukom. 2 Nakahibalo kita nga matarong ang paghukom sang Dios sa mga tawo nga nagahimo sini nga mga butang. 3 Pero, ikaw imo abyan, nga nagahukom sa iban nga nagahimo sini nga mga butang, nagahimo ka man sini! Nagahunahona ka bala nga makapalagyo ka sa paghukom sang Dios? 4 Ukon ginatamay mo bala ang iya wala tupong nga kaayo, pagpaumod kag pagpailob? Nakahibalo ka gid nga ang Dios maayo, kay luyag gid sia magtuytoy sa imo sa paghinulsol! 5 Ugaling matig-a gid kag indi mahinulsolon ang imo tagipusoon. Gani, ginadugangan mo ang imo silot sa Adlaw nga ipahayag ang kaakig sang Dios kag ang iya matarong nga paghukom. 6 Kay ang Dios magabalos sa tagsatagsa suno sa iya binuhatan. 7 May mga tawo nga nagapadayon sa paghimo sing maayo kag nagapangita sang himaya, kadungganang kag kabuhi nga di-mamalasyon. Ini sila hatagan sang Dios sang kabuhi nga wala sing katapusan. 8 May mga tawo man nga maiyayahon kag nagasikway sang matarong sa pagsunod sang malaut. Iula sang Dios sa ila ang iya kaugot kag kaakig. 9 Ang tanan nga mga tawo nga nagahimo sing malaut magaanos kag magakasakit, una anay ang mga Judio kag dason ang mga Gentil. 10 Pero ang Dios magahatag sing himaya, kadungganang kag paghidait sa tanan nga nagahimo sing maayo, una anay sa mga Judio kag dason sa mga Gentil. 11 Kay ang Dios magagamit sang amo man nga talaksan sa iya paghukom sa tagsatagsa. 12 Ang mga Gentil wala masakop sa Kasugoan ni Moises. Nagapakasala sila kag mawala sila nga wala masakop sa Kasugoan. Ang mga Judio may Kasugoan. Nagapakasala sila kag ginahukman suno sa Kasugoan. 13 Kay indi ang pagpamati sang Kasugoan ang nagapakamatarong sang mga tawo, kundi ang pagtuman sang ginasugo sang Kasugoan. 14 Ang mga Gentil wala masakop sa Kasugoan; pero kon sa ila kaugalingon nga kabubot-on ginahimo nila ang ginasugo sang Kasugoan, ini kasugoan para sa ila, bisan pa nga wala sila masakop sa Kasugoan. 15 Ang ila pagginawi nagapakita nga ang ginasugo sang Kasugoan yara nasulat sa ila mga tagipusoon. Ang ila mga konsyensya nagapakita nga ini matuod, kay kon kaisa ang ila mga panghunahona nagasumbong sa ila, kag kon kaisa nagaapin sa ila. 16 Gani, suno sa Maayong Balita nga akon ginawali, amo ini ang magakahanabo sa

sadto nga Adlaw, kon ang Dios, paagi kay Jesu-Cristo, magahukom sang tanan nga sekrito nga mga panghunahona sang mga tawo. 17 Karon, ikaw nagatawag sang imo kaugalingon nga Judio; nagasalig ka sa Kasugoan kag nagapabugal nahanungod sa Dios; 18 nahibaluan mo kon ano ang luyag sang Dios nga imo himuon, kag natun-an mo sa Kasugoan ang pagpili sang matarong. 19 Nagapati ka gid nga manugtoytoy ka sang bulag, kapawa ka sang mga yara sa kadudolman, 20 manuglaygay sang mga buangboang kag manunodlo sang mga pamatan-on. Nagasalig ka gid nga yara sa Kasugoan ang bug-os nga pagkilala kag kamatuoran. 21 Nagapanudlo ka sa iban—ngaa bala wala mo ginatudloi ang imo kaugalingon? Nagawali ka nga indi magpangawat, pero wala bala ikaw nagapangawat? 22 Nagasiling ka nga indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, pero wala ka bala nagahimo sini? Ginasikway mo ang mga diosdios, pero wala mo bala ginakawati ang mga templo? 23 Nagapabugal ka nga may kasugoan ka sang Dios, pero wala mo bala ginapakahuy-i ang Dios paagi sa paglapas sang iya sugo? 24 Kay ang kasulatan nagasiling, “Tungod sa inyo nga mga Judio, ang mga Gentil nagapakamalaut sang ngalan sang Dios.” 25 Kon ginatuman mo ang Kasugoan, may pulos ang imo pagkatinuli, pero kon wala mo ginatuman ang Kasugoan, maayo pa nga wala ka na lang matuli. 26 Kon ang Gentil nga wala matuli nagatuman sang ginasugo sang Kasugoan, indi bala nga kabigon man sia sang Dios subong tinuli? 27 Gani kamo nga mga Judio pagakondenahon sang mga Gentil, kay ginalapas ninyo ang Kasugoan, bisan pa ginsulat ini para sa inyo kag natuli kamo, samtang sila ila nagatuman sang Kasugoan bisan pa nga wala sila matuli. 28 Kon sa bagay sin-o gid bala ang matuod nga Judio nga matuod nga natuli? Indi ang tawo nga ang iya pagka-Judio sa gwa lang kag ang iya pagkatinuli lawasnon, 29 kundi ang matuodtuod nga Judio amo ang isa ka tawo nga ang iya pagka-Judio sa sulod, kon sayuron, natuli ang iya tagipusoon nga amo ang buhat sang Espiritu sang Dios, kag indi sang nasulat nga Kasugoan. Ini nga tawo nagabaton sang iya pagdayaw gikan sa Dios kag indi sa mga tawo.

3:1 Gani, ano bala ang bintaha sang mga Judio sa mga Gentil? Ukon ano

bala ang pulos sang pagkatinuli? 2 Madamo kaayo sa tanan nga bagay! Una sa tanan, gintugyan sang Dios ang iya mga pulong sa mga Judio. 3 Ano karon, kon ang iban sa ila indi matutom? Nagakahulogan bala ini nga ang Dios indi man magmatutom sa ila? 4 Indi ina mahimo! Ang Dios masaligan sa gihapon sa iya mga pulong, bisan pa nga ang tanan nga mga tawo butigon, subong sang ginasing sang kasulatan: “Dapat mapamatud-an nga matarong ka Sa imo mga ginahambal; Dapat ka magdaog Sa panumbongon batok sa imo, Kon dalhon ka sa hukmanan.” 5 Pero ano karon kon ang aton paghimo sing malain nagapamatuod lamang nga ang Dios nagahimo sing matarong? Ano ang sarang naton masiling? Indi bala matarong ang ginahimo sang Dios kon iya kita ginasilutan? (Nagahambal ako subong tawo lamang.) 6 Indi ina mahimo! Kon ang Dios indi matarong, paano bala ang paghukom niya sang kalibutan? 7 Pero ano karon kon ang akon pagbutig nagapakita lamang sing maathag sang kamatuoran sang Dios agod mahimaya sia? Ngaa kondenahon pa gid ako subong isa ka makasasala? 8 Karon, ngaa indi na lang kita magsiling, “Dali, mahimo kita sing malaut agod may maggwa nga maayo”? Matuod gid nga may mga tawo nga nagpakahuya sa akon sa ila pagsumbong sa akon tungod kay amo ini ang akon ginsiling! Pagakondenahon sila, subong nga sila dapat gid kondenahon. 9 Karon, kita nga mga Judio maayo pa bala sa mga Gentil? Indi! Napahayag ko na nga ang mga Judio kag ang mga Gentil palareho lang nga yara sa idalom sang gahom sang sala. 10 Kay ang mga Kasulatan nagasing: “Wala gid sing bisan isa Nga matarong, 11 Wala gid sing bisan isa Nga nakahangop, Ukon nagapangita sa Dios. 12 Ang tanan nga mga tawo Nagbiya sa Dios; Nagsayop gid sila tanan. Wala sing may nagahimo sing maayo, Wala gid bisan isa. 13 Kaangay sang bukas nga lulobngan Ang ila mga baba; Malaut nga mga kabutigan Ang nagagwa sa ila mga dila, Kag makamamatay nga mga pulong Ang nagakawas sa ila mga bibig Subong dalit sang man-og; 14 Puno sing mapait nga mga pagpasipala Ang ila mga baba. 15 Maabtik sila sing kamot Kag nagapamatay; 16 Bisin diin sila magkadto, Kalaglagan kag kamusmosan Ang ila ginabilin. 17 Wala nila mahibal-i Ang dalan sang paghidait, 18 Ukon nakatuon sila Sa pagkahadlok sa Dios.” 19 Karon nakahibalo kita

nga ang bug-os nga Kasugoan para lamang sa mga nagakabuhi sa idalom sang Kasugoan, agod nga wala na sing ibalibad ang mga tawo, kag ang bug-os nga kalibutan madala sa idalom sang paghukom sang Dios. 20 Kay wala sing tawo nga ginapakamatarong sa atubangan sang Dios tungod sang iya pagtuman sang Kasugoan. Ang ginahimo sang Kasugoan amo ang pagpakilala sa tawo nga sia nakasala. 21 Pero karon ang pagpakamatarong sang Dios sa mga tawo ginpahayag na, kag wala gid ini sing kaangtanan sa kasugoan. Ang Kasugoan kag ang mga propeta nagapamatuod sini: 22 ginapakamatarong sang Dios ang mga tawo paagi sa ila pagtuo kay Jesu-Cristo. Ginahimo ini sang Dios sa tanan nga nagatuo kay Cristo, kay palareho lang ang tanan nga mga tawo: 23 nagpakasala sila tanan kag nawad-an sang himaya sang Dios. 24 Pero tungod sang grasya sang Dios ginpakamatarong sila tanan paagi kay Cristo Jesus nga nagatubos sa ila, kag ini isa ka regalo sang Dios. 25 Ginhalad sia sang Dios agod nga tungod sa iya pagkamatay mapatawad paagi sa iya ang mga sala sang mga tawo, paagi sa ila pagtuo sa iya. Ginhalad sang Dios si Cristo sa pagpakita sang iya pagpakamatarong. Sang una anay ang Dios nagpaumod kag wala magsapak sang mga sala sang mga tawo, 26 pero sa sini nga panahon wala na niya ginapabay-i ang ila mga sala sa pagpakita nga sia matarong. Sa sini nga paagi iya ginapakamatarong ang tagsatagsa nga nagatuo kay Jesus. 27 Karon, ano bala ang sarang naton mapabugal? Wala gid! Sa ano nga kabangdanan makapabugal kita? Tungod bala sa aton pagtuman sang Kasugoan? Indi, kundi tungod kay nagatuo kita. 28 Gani makasiling kita nga ang isa ka tawo ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa iya pagtuo lamang, kag indi paagi sa pagtuman sang Kasugoan. 29 Ukon ang Dios, Dios lang bala sang mga Judio? Indi bala nga ang Dios, Dios man sang mga Gentil? Huo, e! 30 Isa lamang ang Dios kag iya pakamatarong ang mga Judio tungod sang ila pagtuo kag ang mga Gentil tungod man sang ila pagtuo. 31 Nagakahulogan bala ini nga ginasikway na naton ang Kasugoan tungod sini nga pagtuo? Wala gid! Sa baylo, ginapalig-on naton ang Kasugoan.

4:1 Karon, ano ang aton isiling nahanungod kay Abraham, ang amay nga

aton ginhalinan? Ano bala ang iya inagihan? 2 Kon ginpakamatarong sia sang Dios tungod sang mga butang nga iya ginhimo, kuntani may ipabugal sia. Pero indi sia makapabugal sa atubangan sang Dios. 3 Ang kasulatan nagasiling, “Nagtuo si Abraham sa Dios, kag tungod sang iya pagtuo, ginbaton sia sang Dios subong isa ka matarong nga tawo.” 4 Ang tawo nga nagapangabudlay ginasuholan. Ang iya suhol wala ginakabig subong isa ka regalo, kundi subong isa ka butang nga iya ginpangabudlayan. 5 Pero ang tawo nga wala nagapangabudlay, kundi nagatuo lamang sa Dios nga nagapakamatarong sang makasasala, ang iya pagtuo amo ang ginabasihan sang Dios sa pagpakamatarong sa iya. 6 Amo ini ang buot silingon ni David sang paghambal niya nahanungod sang kalipay sang tawo nga ginbaton sang Dios subong matarong, bisan wala sing binuhatan: 7 “Bulahan ang mga tawo Nga ang ila mga sala ginpatawad, Nga ang ila mga sala gintabunan! 8 Bulahan ang tawo Nga ang iya mga sala Indi na pag-isipon Sang Ginoo batok sa iya!” 9 Para lang bala sa mga natuli ining kalipay nga ginahambal ni David? Indi, kundi para man ini sa mga wala matuli! Kay nasambit na namon ang kasulatan nga nagasiling, “Nagtuo si Abraham sa Dios kag tungod sang iya pagtuo ginbaton sia sang Dios subong isa ka matarong nga tawo.” 10 San-o bala ini natabo? Sa wala pa bala matuli si Abraham, ukon sa tapos na sia matuli? Sa wala pa sia matuli, kag indi sa tapos na sia matuli. 11 Sang ulihi na lang sia gintuli, kag ang pagtuli sa iya isa ka tanda sa pagpamatuod nga tungod sang pagtuo ni Abraham, ginbaton sia sang Dios subong isa ka matarong nga tawo sa wala pa sia matuli. Gani si Abraham nangin-espirituhanon nga amay sang tanan nga nagatuo sa Dios kag ginbaton sila sang Dios subong mga matarong, bisan pa nga wala sila matuli. 12 Si Abraham amay man sang mga natuli, indi lamang tungod kay sila natuli, kundi kay nagakabuhi sila sang amo man nga kabuhi sang pagtuo nga ginkabuhi niya, sa wala pa sia matuli. 13 Ang Dios nagsaad kay Abraham kag sa iya mga kaliwat nga ang kalibutan mangin-iyá. Ginhimo ini nga saad, indi kay gintuman ni Abraham ang Kasugoan, kundi kay nagtuo sia, kag ginbaton sia sang Dios subong isa ka matarong nga tawo. 14 Kay kon ang mga ginasaad sang Dios ihatag sa mga nagatuman sang Kasugoan, ti, ang pagtuo sang tawo

wala sing pulos kag wala sing kahulogan ang saad sang Dios. 15 Ang Kasugoan nagadala sang kaakig sang Dios, pero kon wala sing kasugoan, wala man sing paglapas sang kasugoan. 16 Gani, ang saad napasad sa pagtuo, agod nga mangingarantiya ini subong isa ka regalo sang Dios para sa tanan nga mga kaliwat ni Abraham—indi lamang sa mga nagatuman sang Kasugoan, kundi man sa mga nagatuo subong kay Abraham. Kay si Abraham amo ang amay nga espirituhanon naton tanan. 17 Ang kasulatan nagasiling, “Ginhimo ko ikaw nga amay sang madamo nga mga kapungsoran.” Gani, ang saad matuod sa atubangan sang Dios, ang Dios nga gintuohan ni Abraham—ang Dios nga nagabanhaw sang mga minatay, kag sa iya pagmando ginatuga ang mga butang nga wala pa matuga. 18 Si Abraham nagtuo kag naglaom, bisan wala na sing paglaom. Gani, “nangin-amay sia sang madamo nga mga kapungsoran,” subong sang ginasiling sang kasulatan, “Manginsubong sini kadamo ang imo mga kaliwat.” 19 Mga 100 na ka tuig ang edad ni Abraham, pero wala magluya ang iya pagtuo, bisan nakahibalo sia nga ang iya kaugalingon nga lawas maluya na gid, kag si Sara nga iya asawa indi na makapamata. 20 Nagpadayon sia sa iya pagtuo kag wala sia magpangduhadoha sa saad sang Dios. Ang iya pagtuo nagpalig-on sa iya, kag nagdayaw sia sa Dios. 21 Kay nagsalig gid sia nga ang Dios may gahom sa pagtuman sang iya ginsaad. 22 Tungod sini, si Abraham “ginpakamatarong sang Dios,” paagi sa iya pagtuo. 23 Ini nga mga pulong “ginpakamatarong sia sang Dios” ginsulat indi lamang para sa iya, 24 kundi para man sa aton nga ginpakamatarong paagi sa aton pagtuo sa Dios nga nagbanhaw kay Jesus nga aton Ginoo. 25 Gintugyan sia nga patyon tungod sang aton mga sala, kag ginbanhaw sia, agod nga mapakamatarong niya kita sa atubangan sang Dios.

5:1 Karon kay ginpakamatarong na kita paagi sa pagtuo, may paghidait kita sa Dios paagi kay Jesu-Cristo nga aton Ginoo. 2 Paagi sa pagtuo, gindala niya kita sa pag-agom sang grasya sang Dios sa diin kita karon nagakabuhi. Gani, nagakalipay kita sa paglaom nga maambit naton ang himaya sang Dios! 3 Kag nagakalipay man kita sa aton mga pag-antos,

kay nakahibalo kita nga ang pag-antos nagapatubas sang pagbatas, 4 kag ang pagbatas nahamut-an sang Dios, kag ang iya pagkahamuot nagahatag sing paglaom. 5 Sa sini nga paglaom indi kita mapaslawan, kay ang Dios nagapuno sang aton mga tagipusoon sang iya gugma paagi sa Espiritu Santo, nga amo ang dulot sang Dios sa aton. 6 Kay sang wala pa kita sing sarang mahimo, si Cristo nagpakamatay tungod sa mga makasasala, sa nagakaigo nga tion nga gintalana sang Dios. 7 Mabudlay kaayo para sa isa ka tawo nga magpanginmatay tungod sa matarong nga tawo. Ayhan may yara man nga manginmatay tungod sa maayo nga tawo. 8 Pero ang Dios nagpakita kon daw ano ang iya paghigugma sa aton. Sang mga makasasala pa kita, nagpakamatay si Cristo tungod sa aton! 9 Paagi sa iya pagpakamatay, ginpakamatarong kita sa atubangan sang Dios. Gani, daw ano pa gid ang pagluwas niya sa aton sa kaakig sang Dios. 10 Mga kaaway kita anay sang Dios, pero paagi sa pagpakamatay sang iya Anak, ginhimo niya kita nga iya mga abyan. Kag karon nga kita mga abyan na sang Dios, daw ano pa gid ang pagluwas niya sa aton paagi sa kabuhi ni Cristo! 11 Kag indi lamang amo ina! Nagakalipay kita sa Dios tungod sa aton Ginoong Jesu-Cristo, nga karon naghimo sa aton nga mga abyan na sang Dios. 12 Ang sala nagsulod sa kalibutan paagi sa isa ka tawo, kag ang iya sala nagdala sing kamatayon. Gani, ang kamatayon nagaabot sa tanan nga mga tawo, kay ang tanan nga mga tawo nagpakasala. 13 Ang sala yari na sa kalibutan sa wala pa mahatag ang Kasugoan. Pero kon wala sing kasugoan, ang sala wala ginaisip batok sa tawo. 14 Pero halin sang tiyempo ni Adam tubtob kay Moises, ang kamatayon naggahom sa tanan nga mga tawo, bisan pa sa mga wala makasala, subong sang ginhimo ni Adam sang paglapas niya sang sugo sang Dios. Si Adam larawan sang isa nga magakari. 15 Pero sila nga duha indi pareho. Kay ang regalo sang Dios indi mapaanggid sa sala ni Adam. Matuod gid nga tungod sang sala sadtong isa ka tawo, madamo ang napatay. Pero ang grasya sang Dios sobra pa sini kag amo man ang iya bugana nga regalo para sa madamo nga mga tawo, paagi sa grasya sang isa ka tawo nga amo si Jesu-Cristo. 16 May kinatuhay ang regalo sang Dios kag ang sala sang isa ka tawo. Sa tapos makasala yadtong isa ka tawo, nag-abot ang paghukom nga “Ang

tawo nakasala”; pero sa tapos sang madamo nga mga sala nag-abot ang regalo sang Dios nga “Nagapakamatarong sang mga tawo!” 17 Matuod gid nga paagi sa sala sadtong isa ka tawo, ang kamatayon nagsugod sa paggahom tungod sadtong isa ka tawo. Pero daw ano pa gid kadaku ang nahimo sang isa ka tawo, si Jesu-Cristo! Ang tanan nga nagabaton sang bugana nga grasya sang Dios kag sang regalo sang iya pagkamatarong magagahom sa kabuhi paagi kay Cristo. 18 Gani, tungod sang isa ka sala nakondenar ang tanan nga mga tawo, subong man tungod sang isa ka matarong nga buhat nahilway ang tanan nga mga tawo, kag nahatagan sila sing kabuhi. 19 Kag subong nga madamo nga mga tawo ang nanginmakasasala tungod sang paglapas sang isa ka tawo, sa amo man nga bagay madamo ang pakamatarong sa atubangan sang Dios tungod sang pagtuman sang isa ka tawo. 20 Ang Kasugoan nag-abot agod magdugang ang mga paglapas. Pero sa pagdugang sang sala, ang grasya sang Dios nagdugang pa gid. 21 Gani, subong nga ang sala naggahom paagi sa kamatayon, sa amo man nga bagay ang grasya sang Dios nagagahom paagi sa pagkamatarong, kag nagatuytoy sa aton padulong sa kabuhi nga wala sing katapusan, paagi kay Jesu-Cristo nga aton Ginoo.

6:1 Karon ano ang aton masiling? Magapadayon bala kita sa pagkabuhi sa sala, agod nga ang grasya sang Dios magdugang? 2 Indi man! Napatay na kita sa sala—ti ano pa abi ang pagpadayon naton sa pagkabuhi sa sala? 3 Kay nakahibalo gid kamo sini: sang ginbautisohan kita sa paghiusa kay Cristo Jesus, ginbautisohan man kita sa paghiusa sa iya kamatayon. 4 Gani, sa aton pagpabautiso, ginlubong kita upod sa iya, kag nagpakig-ambit sang iya pagkamatay, agod nga, subong nga si Cristo ginbanhaw gikan sa mga minatay sang mahimayaon nga gahom sang Amay, kita man magkabuhi sang isa ka bag-o nga kabuhi. 5 Kay kon nahiusa kita sa iya pagkamatay, sa amo man magahiusa kita upod sa iya, sa iya pagkabanhaw. 6 Kay nakahibalo kita nga ang aton daan nga kinaugali napatay upod kay Cristo sa krus, agod nga malaglag ang gahom sang aton makasasala nga kinaugali, kag agod nga indi na kita mangin-ulipon sang sala. 7 Kay kon ang isa ka tawo mapatay, hilway na sia sa

gahom sang sala. 8 Kon napatay kita upod kay Cristo, nagatuo kita nga magakabuhi man kita upod sa iya. 9 Kay nakahibalo kita nga ginbanhaw si Cristo gikan sa mga minatay kag indi na gid nga mas-a mapatay—ang kamatayon wala na sing gahom sa iya. 10 Ang kamatayon nga iya ginkamatay sing makaisa gid lang, amo ang kamatayon sa sala, kag ang kabuhi nga iya karon ginakabuhi amo ang kabuhi sa Dios. 11 Sa amo man nga bagay kabiga ninyo ang inyo kaugalingon subong mga patay sa sala, pero nagakabuhi sa Dios sa inyo paghiusa kay Cristo Jesus. 12 Ang sala indi na dapat maggahom sa inyo mamalatyon nga lawas, agod indi ninyo matuman ang inyo lawasnon nga mga kailigbon. 13 Indi man ninyo pag-itugyan ang bisan ano nga bahin sang inyo lawas sa sala, agod gamiton para sa malaut nga mga tinutoyo. Sa baylo, itugyan ninyo ang inyo bug-os nga kaugalingon sa Dios, subong mga tawo nga ginbuhi gikan sa mga minatay, kag itugyan ang inyo bug-os nga lawas, agod gamiton para sa matarong nga mga tinutoyo. 14 Kay ang sala indi dapat maggahom sa inyo. Wala kamo nagakabuhi sa idalom sang kasugoan, kundi sa idalom sang grasya sang Dios. 15 Ano karon? Magapakasala bala kita, kay indi na kita sa idalom sang kasugoan, kundi sa idalom sang grasya sang Dios? Indi man! 16 Kay nakahibalo gid kamo nga kon ginatugyan ninyo ang inyo kaugalingon subong mga ulipon sa pagtuman sang isa ka agalon, matuod gid nga mga ulipon kamo sang inyo ginatuman—ayhan sang sala, nga ang resulta sini amo ang kamatayon, ukon sang pagkamatinumanon, nga ang resulta sini amo ang pagpakamatarong sa atubangan sang Dios. 17 Pero salamat sa Dios! Kay sang una anay mga ulipon kamo sang sala, pero karon gintuman ninyo sa inyo bug-os nga tagipusoon ang mga kamatuoran nga yara sa pagtulon-an nga inyo nabaton. 18 Ginhilway na kamo sa sala kag nangin-ulipon kamo sang pagkamatarong. 19 Mahapos nga mga tinaga ang gingamit ko, kay mahuyang pa kamo. Sang una anay gintugyan ninyo sing bug-os ang inyo kaugalingon subong mga ulipon sang kailigbon kag kalautan para sa malaut nga mga tinutoyo. Sa amo man nga bagay dapat ninyo itugyan sing bug-os ang inyo kaugalingon subong mga ulipon sang pagkamatarong para sa balaan nga mga tinutoyo. 20 Sang mga ulipon pa kamo sang sala, ang pagkamatarong wala nagagahom sa inyo. 21 Ti,

ano nga kaayuhan ang inyo nakuha sang paghimo ninyo sang mga butang nga inyo karon ginakahuya? Ang resulta sini nga mga butang amo ang kamatayon! 22 Pero karon, nahilway na kamo sa sala kag mga ulipon na kamo sang Dios; ang kaayuhan nga inyo nabaton amo ang kabuhi nga nahalad sing bug-os sa Dios, kag ang resulta sini amo ang kabuhi nga dayon. 23 Kay ang kamatayon amo ang bayad sang sala, pero ang regalo sang Dios amo ang kabuhi nga wala sing katapusan sa paghiusa kay Cristo Jesus nga aton Ginoo.

7:1 Mga utod, nakahibalo gid kamo sang akon inughambal, kay tanan kamo nakahibalo nahanungod sang kasugoan. Ang kasugoan may gahom lamang sa tawo samtang buhi pa sia. 2 Subong abi, ang nakasal nga babayi nahigot sa iya bana tungod sang kasugoan, samtang nagakabuhi pa ang iya bana. Pero kon patay na ang iya bana, hilway na sia sa kasugoan nga nagahigot sa iya, sa iya bana. 3 Gani, kon magpuyo sia upod sa iban nga lalaki samtang buhi pa ang iya bana, nagapanginlalaki sia. Pero kon patay na ang iya bana, hilway na sia sa kasugoan, kag wala sia nagapanginlalaki kon magpamana sia liwat. 4 Mga utod, amo man ini sa inyo. Kon nahanungod sa Kasugoan, napatay man kamo, kay mga bahin kamo sang lawas ni Cristo; kag karon, iya na kamo ni Cristo nga ginbanhaw, agod nga magkabuhi kita sing mapuslanon sa pag-alagad sa Dios. 5 Kay sang nagkabuhi kita suno sa aton tawuhanon nga kinaugali, ang makasasala nga mga handom nga ginpukaw sang Kasugoan nagpanghikot sa aton kaugalingon, kag ang resulta sini amo ang kamatayon. 6 Pero karon mga hilway na kita sa Kasugoan, kay napatay na kita sa sadtong nagbilanggo anay sa aton. Wala na kita nagaalagad sa daan nga paagi sang nasulat nga kasugoan, kundi sa bag-o nga paagi nga iya sang Espiritu. 7 Karon, ano ang aton masiling? Malaut bala ang Kasugoan? Indi man! Pero ang Kasugoan amo ang nagpakilala sa aton kon ano ang sala. Kay wala ako kuntani makahibalo kon ano ang kaibog kon ang Kasugoan wala magsiling, “Indi ka magkaibog.” 8 Paagi sa kasugoan, ang sala nakakita sing kahigayunan sa pagpukaw sang tanan nga mga sahi sang kaibog nga yara sa akon. Kay ang sala patay, kon wala ang kasugoan. 9 Sang una

anay, buhi ako sang wala pa sing kasugoan. Pero sang may kasugoan na, nabuhi ang sala, 10 kag napatay ako. Kag ang kasugoan nga ang iya katuyoan amo ang paghatag sing kabuhi, nagdala sa akon sing kamatayon. 11 Ang sala nakakita sang kahigayunan kag naglimbong sa akon paagi sa kasugoan. Ang sala nagpatay sa akon paagi sa kasugoan. 12 Gani, ang Kasugoan mismo balaan kag ang sugo balaan, matarong kag maayo. 13 Nagakahulogan bala ini nga ang maayo nagdala sa akon sing kamatayon? Indi amo ina! Ang sala amo ang naghimo sini. Paagi sa paggamit sang maayo, ang sala nagdala sa akon sing kamatayon, agod nga ang iya matuodtuod nga kinaugali subong sala mapahayag. Gani, paagi sa sugo, napakita kon daw ano kalaut ang sala. 14 Nakahibalo kita nga ang Kasugoan espirituhanon, pero ako akon mamalasyon nga tawo, nga ginbaligya subong ulipon sa sala. 15 Indi ako makahangop sang akon ginahimo, kay wala ko ginahimo ang luyag ko himuon, kundi ginahimo ko ang butang nga akon ginadumtan. 16 Kon ginahimo ko ang indi ko luyag himuon, nagapakita ini nga nagasugot ako nga ang Kasugoan maayo. 17 Gani, indi gid ako ang nagahimo sini nga butang, kundi ang sala nga yari sa akon. 18 Nakahibalo ako nga wala sing maayo nga yari sa akon, kon sayuron, sa akon tawuhanon nga kinaugali. Kay bisan pa luyag ako maghimo sing maayo, indi ako makahimo sini. 19 Wala ko ginahimo ang maayo nga luyag ko himuon, kundi ginahimo ko ang malaut nga indi ko luyag himuon. 20 Kon ginahimo ko ang indi ko luyag himuon, ini nagakahulogan nga indi na ako ang nagahimo sini, kundi ang sala nga yari sa akon. 21 Gani, nasapwan ko nga ini nga kasugoan nagapanghikot: kon luyag ko himuon ang maayo, ang malaut amo ang ginahimo ko. 22 Ang akon kaugalingon nagakalipay sa kasugoan sang Dios, 23 pero lain nga kasugoan ang nasapwan ko nga nagapanghikot sa akon lawas—isa ka kasugoan nga nagasupak sa kasugoan sang akon hunahona. Ini nagabilanggo sa akon sa kasugoan sang sala nga nagapanghikot sa akon lawas. 24 Kailo man ako nga tawo! Sin-o bala ang magahilway sa akon sa sining lawas nga nagadala sa akon sa kamatayon? 25 Salamat sa Dios tungod kay Jesu-Cristo nga aton Ginoo! Gani, amo ini ang akon kahimtangan: sa akon kaugalingon sarang ako makaalagad sa kasugoan

sang Dios sa akon lamang hunahona, samtang ang akon kinaugali nga tawuhanon nagaalagad sa kasugoan sang sala.

8:1 Karon, indi na pagsilutan ang mga nahiusa kay Cristo Jesus. 2 Kay ang kasugoan sang Espiritu nga nagahatag sa aton sing kabuhi sa aton paghiusa kay Cristo Jesus, naghilway sa akon sa kasugoan sang sala kag kamatayon. 3 Tungod kay ang kinaugali sang tawo maluya, ang indi mahimo sang Kasugoan, ginhimo sang Dios. Ginlaglag niya ang gahom sang sala sa kinaugali sang tawo paagi sa pagpadala niya sang iya Anak, nga nagkari nga may kinaugali subong sang makasasala nga kinaugali sang tawo, sa pagdula sang sala. 4 Ginhimo ini sang Dios, agod nga ang mga matarong nga ginapatuman sang Kasugoan matuman sa aton nga nagakabuhi suno sa Espiritu, kag indi suno sa tawuhanon nga kinaugali. 5 Kay ang mga nagakabuhi suno sa ginatudlo sa ila sang ila tawuhanon nga kinaugali, ang ila mga panghunahona ginagamhan sang luyag sang ila tawuhanon nga kinaugali. Ang mga nagakabuhi suno sa ginatudlo sa ila sang Espiritu, ang ila mga panghunahona ginagamhan sang luyag sang Espiritu. 6 Kon ang inyo mga panghunahona ginagamhan sang tawuhanon nga kinaugali, ang resulta sini amo ang kamatayon. Pero kon ang inyo mga panghunahona ginagamhan sang Espiritu, ang resulta sini amo ang kabuhi kag paghidait. 7 Gani, ang isa ka tawo manginkaaway sang Dios kon ang iya panghunahona ginagamhan sang tawuhanon nga kinaugali, kay wala sia nagatuman sang kasugoan sang Dios, kag matuod gid nga indi sia makatuman sini. 8 Ang mga nagatuman sang ila tawuhanon nga kinaugali indi makapahamuot sa Dios. 9 Pero wala na kamo nagakabuhi suno sa ginatudlo sa inyo sang inyo tawuhanon nga kinaugali, kundi nagakabuhi kamo suno sa ginatudlo sang Espiritu, kon matuod nga ang Espiritu sang Dios nagakabuhi sa inyo. Ang tawo nga wala sa iya ang Espiritu ni Cristo indi iya ni Cristo. 10 Pero kon si Cristo nagakabuhi sa inyo, bisan pa nga ang inyo mga lawas mapatay tungod sang sala, pero ang Espiritu nagakabuhi sa inyo tungod kay ginpakamatarong kamo sa atubangan sang Dios. 11 Kon ang Espiritu sang Dios nga nagbanhaw kay Jesus nagakabuhi sa inyo, ti sia nga nagbanhaw kay Cristo magahatag man sing

kabuhi sa inyo mamalatyon nga lawas, paagi sa iya Espiritu nga yara sa inyo. 12 Gani, mga utod, may katungdanan kita sa pagkabuhi, pero indi suno sa luyag sang aton tawuhanon nga kinaugali. 13 Kay kon nagakabuhi kamo suno sa inyo tawuhanon nga kinaugali, mapatay kamo. Pero kon nagakabuhi kamo suno sa Espiritu, ginapatay ninyo ang inyo malaut nga mga buhat, kag magakabuhi kamo. 14 Ang mga ginatuytoyang sang Espiritu sang Dios mga anak sang Dios. 15 Kay ang Espiritu nga ginhatag sang Dios sa inyo wala nagahimo sa inyo nga ulipon ukon nagapahadlok pa sa inyo, kundi iya kamo ginahimo nga mga anak sang Dios, kag paagi sa gahom sang Espiritu nagapanawag kita sa Dios, “O Amay, Amay ko!” 16 Ang Espiritu sang Dios nagabuylog sa aton espiritu sa pagpamatuod nga kita mga anak sang Dios. 17 Tungod kay mga anak kita sang Dios, mga manunobli kita sang mga kaayuhan nga ginatigana niya para sa iya mga tawo, kag mga manunobli man kita upod kay Cristo sang gintigana sang Dios para sa iya. Kay kon nagaambit kita sang iya mga pag-antos, magaambit man kita sang iya himaya. 18 Ang mga pag-antos naton sa sini nga panahon ginakabig ko nga indi makatupong sa himaya nga ipahayag sa aton. 19 Ang tanan nga mga tinuga nagahulat sing malinangkagon sa Dios nga magapahayag sang iya mga anak. 20 Kay ang tanan nga mga tinuga nanginwala sing pulos, indi suno sa ila luyag, kundi amo ini ang luyag sang Dios. Pero may yara pa nga paglaom, 21 nga magaabot ang adlaw nga ang tinuga indi na madunot, kundi magaambit sila sang mahimayaon nga kahilwayan sang mga anak sang Dios. 22 Kay nakahibalo kita nga tubtob karon, ang tanan nga mga tinuga nagaugayong sa kasakit, subong sang pagpasakit sang manugbata. 23 Pero indi lamang ang mga tinuga, kundi kita man tanan nga ginhatagan sing una sang Dios sang iya Espiritu, nagaugayong sa kasakit, samtang nagapaabot kita sa Dios nga magahimo sa aton nga iya mga anak kag magahilway sa aton sing bug-os. 24 Kay sa sini nga paglaom naluwas kita. Pero kon makita naton ang aton ginalauman, ti indi na ina paglaom. Kay sin-o bala ang nagalaom sa iya nakita? 25 Pero kon nagalaom kita sa wala pa naton makita, ginahulat naton ini nga may pagpailob. 26 Sa amo man nga bagay, kita nga mga maluya ginabuligan sang Espiritu. Kay indi kita makahibalo

kon paano magpangamuyo, kundi ang Espiritu amo ang nagapakiluoy sa Dios para sa aton sa mga pag-ugayong nga indi masaysay sa mga tinaga. 27 Kag ang Dios nga nagausisa sang tagipusoon sang mga tawo nakahibalo man sang panghunahona sang Espiritu. Kay ang Espiritu nagapakiluoy sa Dios para sa iya mga tumoluo kag suno sa iya kabubot-on. 28 Kay nakahibalo kita nga ang tanan nga mga butang ginahimo sang Dios para sa kaayuhan sang mga nagahigugma sa iya, kag sa mga gintawag niya suno sa iya tinutoyo. 29 Kay ang mga ginpili na sang Dios, iya man ginpain, agod manginkaangay sila sang iya Anak, agod nga ang Anak manginpanganay sang madamo nga mga kautoran. 30 Gani, gintawag sang Dios ang iya mga ginpain; kag ang iya mga gintawag, iya man sila ginpakamatarong; kag ang iya ginpakamatarong iya man ginpaambit sang iya himaya. 31 Ano karon ang aton masiling nahanungod sini nga mga butang? Kon ang Dios nagaapin sa aton, sin-o bala ang makapamatok sa aton? 32 Wala niya gani ginpaiway ang iya Anak, kundi nga iya ginhalad para sa aton tanan! Kon ginhatag niya sa aton ang iya Anak, indi bala nga ihatag man niya sa aton sing maalwan ang tanan nga mga butang? 33 Sin-o bala ang magasumbong sang pinili sang Dios? Ang Dios gid nagapahayag nga wala sila sing sala! 34 May makakondenar bala sa ila? Si Cristo Jesus amo ang nagpakamatay, huo, sia amo ang ginbanhaw kag karon yara sa tuo sang Dios. Sia amo ang nagapakiluoy sa Dios para sa aton! 35 Karon, sin-o bala ang makapahamulag sa aton sa gugma ni Cristo? Ang pag-antos bala, ang kapipit-an, ang paghingabot, ang gutom, ang kaimulon, ang katalagman, ukon ang kamatayon? 36 Ang kasulatan nagasiling: “Tungod sa imo Yara kami sa katalagman Sang kamatayon sa bug-os nga adlaw, Ginkabig kami Subong mga karnero nga ilihawon.” 37 Wala sing may makapahamulag sa aton! Kay sa sini nga mga butang may bug-os kita nga pagdaog paagi sa iya nga naghigugma sa aton! 38 Kay napat-od ko gid nga wala sing may makapahamulag sa aton sa iya gugma, bisan pa ang kamatayon ukon kabuhi, bisan pa ang mga anghel ukon ang langitnon nga mga punoan ukon mga gahom. Bisin pa ang mga butang sa karon ukon sa palaabuton, 39 ang kalibutan sa ibabaw ukon sa idalom, wala gid sing butang sa tanan nga mga tinuga nga sarang

makapahamulag sa aton sa gugma sang Dios nga nangin-aton paagi kay Cristo Jesus nga aton Ginoo.

9:1 Matuod ang ginasiling ko; iya ako ni Cristo kag wala ako nagabutig. Ang akon konsyensya nga ginagamhan sang Espiritu Santo nagapasalig man sa akon nga wala ako nagabutig. 2 Daku gid ang akon kalisod, kag wala gid nagauntat ang kasakit sa akon tagipusoon tungod sa akon mga kasimanwa nga akon gid mga kadugo! 3 Tungod sa ila, maayo na lang kuntani nga pakamalauton ako sang Dios, kag ipahamulag kay Cristo. 4 Mga pinili sila sang Dios, kag ginhimo niya sila nga iya mga anak, kag ginpaambit sila sang iya himaya. Naghimo sia sing mga kasugtanan sa ila, kag ginhatag niya sa ila ang Kasugoan. May matuod sila nga pagsimba kag nabaton nila ang mga saad sang Dios. 5 Naggikan sila sa mga patriarka, kag si Cristo, sa iya tawuhanon nga kinaugali, naggikan man sa ila kaliwat. Kabay nga dayawon sa gihapon ang Dios nga Makagagahom sang tanan! Kabay pa. 6 Wala ako nagasiling nga ang saad sang Dios napaslawan, kay indi ang tanan nga mga kaliwat ni Israel pinili sang Dios. 7 Indi man ang tanan nga mga kaliwat ni Abraham anak sang Dios, kay ang Dios nagsiling kay Abraham, “Ang mga kaliwat lamang ni Isaac amo ang pagaisipon nga imo mga anak.” 8 Nagakahulogan ini nga ang mga anak nga matawo sa kinaandan nga paagi indi mga anak sang Dios, kundi ang mga anak nga matawo tungod sang saad sang Dios amo ang ginakabig nga matuod nga mga kaliwat. 9 Kay amo ini ang saad sang Dios, “Magakari ako sa nagakaigo nga panahon kag si Sara magaanak sing isa ka anak nga lalaki.” 10 Kag indi lamang ina, kay ang amay sang duha ka anak ni Rebeca amo si Isaac nga aton gingikanan. 11 -12 Pero ang Dios nagsiling sa iya, “Ang magulang magaalagad sa manghod,” agod nga ang pagpili sang isa sang iya anak matuman suno sa tinutoyo sang Dios. Iya ini ginsiling sa wala pa sila matawo kag sa wala pa sila makahimo sing maayo ukon malain. Gani ang pagpili nasandig sa pagtawag sang Dios, kag indi suno sa ila ginhimo. 13 Kay ang kasulatan nagasiling, “Ginhigugma ko si Jacob, pero gindumtan ko si Esau.” 14 Karon, ano ang aton masiling? Nga ang Dios indi matarong? Indi man! 15 Kay nagsiling

sia kay Moises, “Magakaluoy ako sa luyag ko kaluoyan, magakaawa ako sa luyag ko kaawaan.” 16 Gani wala ini nasandig sa luyag ukon sa ginahimo sang tawo, kundi sa kaluoy lamang sang Dios. 17 Kay ang kasulatan nagasiling kay Faraon, “Sa sini nga tinutoyo ginhimo ko ikaw nga hari, agod nga paagi sa imo mapakita ko ang akon gahom kag mapakilala ko ang akon ngalan sa bug-os nga kalibutan. 18 Gani, ginakaluoyan sang Dios ang luyag niya kaluoyan, kag iya ginapatig-a ang tagipusoon nga luyag niya patig-ahon. 19 Karon, ang isa sa inyo magasiling sa akon, “Kon amo ini, ngaa bala basulon pa sang Dios ang tawo sa iya pagpakasala? Kay sin-o bala ang makapamatok sa kabubot-on sang Dios?” 20 Pero sin-o ka bala, abyan, nga magsabat sa Dios? Ang kolon indi makasiling sa naghimo sa iya, “Ngaa bala ginhimo mo ako sing subong sini?” 21 Indi bala nga ang tawo nga naghimo sing mga kolon makapagusto sa paggamit sang lunang suno sa iya naluyagan kag sa paghimo sing duha ka kolon sa amo man nga lunang, ang isa para sa pinasahi nga pagtinipuntipon kag ang isa para gamiton adlaw-adlaw? 22 Amo man ini ang ginhimo sang Dios. Luyag niya ipakita ang iya kaakig kag ipakilala ang iya gahom. Gani, mapainulobon gid sia sa pagbatas sang iya mga naakigan, nga madali na lang niya laglagon. 23 Kag luyag man niya ipakita ang iya bugana nga himaya, nga iya ginbubo sa aton nga iya ginkaluoyan, kita nga iya gin-aman sa pagbaton sang iya himaya. 24 Kay kita amo ang iya gintawag, indi lamang gikan sa mga Judio kundi man gikan sa mga Gentil. 25 Amo ini ang iya ginsiling sa libro ni Oseas: “Ang mga tawo nga indi akon, Pagatawgon ko nga ‘Akon mga Tawo.’ Ang pungsod nga wala ko ginhigugma, Pagatawgon ko nga ‘Akon Hinigugma.’” 26 Kag sa amo gid nga duog Nga ginsilingan sila ‘Indi kamo akon mga tawo,’ Didto pagatawgon sila Nga mga anak sang Dios nga buhi.” 27 Amo ini ang ginpabutyag ni Isaias nahanungod sa Israel, “Bisan pa nga ang mga kaliwat ni Israel manginsubong kadamo sang balas sa baybayon, pero pila lamang sa ila ang maluwas. 28 Kay ang Ginoo magahukom sa labing madali sang tanan nga yara sa kalibutan.” 29 Suno ini sa ginsiling anay ni Isaias, “Kon ang Ginoo nga Makagagahom wala magbilin sa aton sing mga kaliwat nanginkaangay na kita kuntani sa Sodoma kag Gomorra.” 30

Karon, ano bala ang aton isiling? Amo ini ang aton masing: ang mga Gentil nga wala nagtinguha sa pagpakamatarong sang ila kaugalingon sa atubangan sang Dios, ginpakamatarong paagi sa pagtuo. 31 Pero ang nagtinguha nga pakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuman sang kasugoan, wala ginpakamatarong. 32 Kag ngaa man? Kay ang ila ginhimo wala masandig sa pagtuo, kundi sa mga buhat. Nakasandad sila sa “bato nga nagapasandad” 33 nga ginasiling sang kasulatan: “Tan-awa, Ginbutang ko sa Sion Ang isa ka bato Nga magapasandad sa mga tawo, Isa ka bato Nga magapahagmak sa ila. Pero ang nagatuo sa iya Indi mapaslawan.”

10:1 Mga utod, daku gid ang akon handom nga ang akon mga kasimanwa maluwas! Daw ano ang pagpangamuyo ko sa Dios tungod sa ila! 2 Kay sarang ako makasaksi tungod sa ila nga sila mga makugi sa pag-alagad sa Dios, pero ang ila pagkakugi indi sa husto nga paagi kay wala sila makahibalo. 3 Kay wala sila makahibalo sang paagi sang Dios sa pagpakamatarong sang tawo, kundi nga nagahimuhimo sila sang ila kaugalingon nga paagi. Gani, wala sila magpasakop sa paagi sang Dios sa pagpakamatarong sang tawo. 4 Kay si Cristo amo ang katapusan sang Kasugoan, agod nga mapakamatarong sa atubangan sang Dios ang tagsatagsa nga nagatuo. 5 Amo ini ang ginsulat ni Moises nahanungod sa pagpakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuman sang Kasugoan, “Ang nagatuman sang Kasugoan magakabuhi suno sa kasugoan.” 6 Pero amo ini ang ginsiling nahanungod sa pagpakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuo, “Indi ka magsiling sa imo kaugalingon, Sin-o bala ang mapalangit?” (kon sayuron, sa pagdala kay Cristo sa idalom). 7 “Indi ka man magsiling, Sin-o bala ang magapanaog sa kadadalman sang duta?” (kon sayuron, sa pagdala kay Cristo sa ibabaw). 8 Amo ini ang ginasiling: “Ang pulong sang Dios malapit na sa inyo, sa inyo mga bibig kag sa inyo mga tagipusoon” —kon sayuron, ang pulong sang pagtuo nga amon ginawali. 9 Kon imo ginapabutyag nga “si Jesus Ginoo,” kag nagatuo ka sa imo tagipusoon nga ginbanhaw sia sang Dios gikan sa mga minatay, maluwas ka. 10 Kay nagatuo kita sa aton

tagipusoon kag ginapakamatarong kita sa atubangan sang Dios. Ginapabutyag sang aton mga bibig, kag kita naluwas. 11 Ang kasulatan nagasiling, “Ang nagatuo sa iya indi mapaslawan.” 12 Ini para sa tanan, kay wala sing kinatuhay ang mga Judio sa mga Gentil. Ang Dios amo man ang Ginoo sang tanan, kag nagahatag sia sing bugana nga kaayuhan sa tanan nga nagapanawag sa iya. 13 Ang kasulatan nagasiling, “Ang tagsatagsa nga nagapanawag sa ngalan sang Ginoo maluwas.” 14 Pero ano ang pagpanawag nila sa iya, kon wala sila magtuo? Kag ano ang ila pagtuo, kon wala pa sila makabati sang pulong sang Dios? Kag ano ang pagkabati nila, kon wala mawali sa ila ang pulong sang Dios? 15 Kag ano ang pagwali sang pulong sang Dios, kon wala mapadala ang mga manugwali? Ang kasulatan nagasiling, “Daw ano ka makakulonyag ang pagkari sang mga manugbantala sang maayong balita!” 16 Pero indi ang tanan nagbaton sang Maayong Balita! Si Isaias gid nagsiling, “Ginoo, sin-o bala ang nagpati sang amon ginwali?” 17 Gani, ang pagtuo nagagikan sa pagpamati sang pulong sang Dios, kag ang pulong sang Dios nagaabot paagi sa pagwali nahanungod kay Cristo. 18 Pero mamangkot ako, matuod bala nga wala sila makabati sang pulong sang Dios? Huo, nakabati gid sila! Kay ang kasulatan nagasiling: “Ang ila mga tingog Nabatian sa bug-os nga duta, Ang ila mga pulong Nakalambot sa mga ukbong Sang kalibutan.” 19 Liwat mamangkot ako: Wala bala makahibalo ang mga tawo sa Israel? Si Moises mismo amo ang una nga nagsabat sini: “Paimunon ko kamo sa isa ka pungsod Nga indi matuod nga pungsod; Paakigon ko kamo sa isa ka pungsod Nga ang iya mga tawo buangboang.” 20 Kag si Isaias may labi pa nga kaisog sa iya pagsiling: “Nakit-an ako Sang mga wala nagapangita sa akon, Nagpakilala ako Sa mga wala nagapamangkot Nahanungod sa akon.” 21 Pero nahanungod sa Israel nagasiling sia, “Sa bug-os nga adlaw, gin-untay ko ang akon mga kamot sa dimatinumanon kag malalison nga mga tawo.”

11:1 Gani, mamangkot ako: Ginsikway bala sang Dios ang iya kaugalingon nga mga tawo? Wala gid! Ako mismo isa ka Israelinhon, isa ka kaliwat ni Abraham, kag isa ka katapo sang tribo ni Benjamin. 2 Wala ginsikway

sang Dios ang iya mga tawo nga iya ginpili halin sa ginsugoran. Nakahibalo kamo kon ano ang ginasiling sang kasulatan sa dinalan sa diin si Elias nagpakiluoy sa Dios batok sa Israel nga nagasiling, 3 “Ginoo, ginpamatay nila ang imo mga propeta kag ila ginpangrumpag ang imo mga altar. Ako na lang ang nabilin kag nagatinguha pa sila sa pagpatay sa akon.” 4 Ano bala ang ginsabat sa iya sang Dios? Ang Dios nagsiling sa iya, “May yara pa ako nga 7,000 ka mga tawo, nga wala magsimba sa diosdios nga si Baal.” 5 Amo man ini karon sa sini nga panahon: tungod sang kaluoy sang Dios, may pila pa ka mga pinili sang Dios nga nabilin. 6 Ang iya pagpili suno sa iya kaluoy kag indi suno sa ila hinimuan. Kay kon ang pagpili sang Dios suno sa ginahimo sang tawo, ti, ang iya kaluoy indi matuod nga kaluoy. 7 Ano karon? Ang mga tawo sa Israel wala makakita sang ila ginapangita. Ang nakakita sini amo lamang ang pila ka bilog nga ginpili sang Dios. Ang iban nagpabungol sa pagpanawag sang Dios. 8 Ang kasulatan nagasiling, “Ginpatig-a sang Dios ang ila mga tagipusoon kag mga hunahona. Tubtob karon, ang ila mga mata indi makakita kag ang ila mga dulonggan indi makabati.” 9 Kag si David nagasiling: “Kabay nga madakop kag masiod sila Sa ila mga piesta; Kabay nga mahulog sila Kag masilutan! 10 Kabay nga mabulag ang ila mga mata, Agod nga indi sila makakita; Kag sa tanan nga tion magbuloktot Tungod sang ila mga kabudlayan.” 11 Karon, mamangkot ako: Sang pagkasandad sang mga Judio, nahulog gid bala sila sa ila kalaglagan? Wala gid! Tungod sang paglalis sang mga Judio, ang kaluwasan nag-abot sa mga Gentil, agod nga magkahisa ang mga Judio sa ila. 12 Ang paglalis sang mga Judio nagdala sing bugana nga kaayuhan sa kalibutan, kag ang ila espirituhanon nga kakulangan nagdala sing madamo nga kaayuhan sa mga Gentil. Daw ano pa gid ayhan kadamo nga kaayuhan kon ang tanan nga mga Judio magbalik! 13 Karon nagahambal ako sa inyo nga mga Gentil: samtang apostol pa ako sa mga Gentil, magapabugal ako sang akon bulohaton. 14 Ayhan magakahisa sa akon ang akon mga kasimanwa, kag tungod sini maluwas ang iban sa ila. 15 Kay sang ginsikway sila, ang kalibutan nangin-abyan sang Dios. Ano pa gid ayhan kon mabaton na sila? Manginkabuhi ini para sa mga patay! 16 Kon ang nahauna nga bahin sang

tinapay nahalad sa Dios, ti, ang bilog nga tinapay iya man sang Dios; kag kon ang mga gamot sang kahoy nahalad sa Dios, ang mga sanga iya man sang Dios. 17 Ang iban nga mga sanga sang gintanom nga olivo ginpang-utod kag ang sanga sang olivo sa talon ginsumpay sa iya. Kamo nga mga Gentil kaangay sang olivo sa talon, kag karon nagaambit na kamo sang kusog kag sang bugana nga kabuhi sang mga Judio. 18 Gani, indi ninyo paghikayan ang mga ginpang-utod pareho sang mga sanga. Ano bala ang pagpabugal ninyo? Sanga man lang kamo, kag wala kamo nagasagod sang gamot, kundi ang gamot amo ang nagasagod sa inyo. 19 Pero magasiling kamo, “Ang mga sanga gin-utod agod masumpay ako.” 20 Matuod ini! Gin-utod sila kay wala sila magtuo, pero kamo inyo yara nagaangot kay nagtuo kamo. Ugaling indi kamo magpabugal nahanungod sini, kundi magkahadlok kamo. 21 Kon ang Dios wala magpaiway sa pag-utod sang matuodtuod nga mga sanga nga amo ang mga Judio, nagahunahona bala kamo nga magapaiway sia sa inyo? 22 Diri naton makita kon daw ano ang kaayo kag kaid-id sang Dios. Maid-id sia sa mga nahulog, pero maayo sa inyo, kon magpadayon kamo sa iya kaayo. Ugaling kon indi kamo magpadayon, pagautdon man kamo. 23 Kag ang mga Judio kon magtuo na sila pagaiuli sa duog nga ila natuonan, kay ang Dios sarang makauli sa ila. 24 Kamo nga mga Gentil kaangay sang sanga sang olivo sa talon nga gin-utod, kag dayon ginsumpay sa sanga sang gintanom nga olivo, bisan pa nga indi ini kinaandan sa kahoy. Ang mga Judio kaangay sang gintanom nga kahoy. Gani, mas mahapos para sa Dios ang pagsumpay sining gin-utod nga mga sanga, sa ginhalinan nila nga kahoy. 25 Mga utod, may isa ka tinago nga kamatuoran nga luyag ko nga inyo mahibaluan, agod nga indi kamo maghunahona nga mga maalam na kamo. Amo ini ang kamatuoran: indi magpadayon ang pagkatig-a sang mga tawo sa Israel, kundi nga magapadayon lang ini tubtob nga ang tanan nga mga Gentil magkari sa Dios. 26 Amo ini ang pagkaluwas sang bug-os nga Israel suno sa ginasiling sang kasulatan: “Magakari gikan sa Sion Ang Manlulowas, Kag pagakuhaon niya Ang tanan nga kalautan Sa mga kaliwat ni Jacob. 27 Magahimo ako sa ila Sini nga kasugtanan, Sa akon pagpatawad Sang ila mga sala.” 28 Tungod kay ginsikway sang mga Judio

ang Maayong Balita, nanginkaaway sila sang Dios tungod sa inyo nga mga Gentil. Pero tungod kay mga pinili sila sang Dios, mga abyan sila sang Dios tungod sang mga patriarka. 29 Kay ang Dios wala nagabaylo sang iya panghunahona nahanungod sa iya ginapili kag ginabendisyunan. 30 Sang una kamo nga mga Gentil wala magtuman sa Dios, pero karon nabaton ninyo ang kaluoy sang Dios kay ang mga Judio wala magtuman. 31 Sa amo man nga bagay, tungod sang kaluoy nga inyo nabaton, ang mga Judio karon wala nagatuman sa Dios, agod nga ila man mabaton karon ang kaluoy sang Dios. 32 Kay ginhimo sang Dios ang tanan nga mga tawo nga binilanggo sang pagkadi-matinumanon, agod nga mapakita niya sa tanan ang iya kaluoy. 33 Daw ano kadamo sang mga manggad sang Dios! Daw ano kadalom sang iya kaalam kag ihibalo! Sin-o bala ang makasaysay sang iya mga paghukom? Sin-o bala ang makahangop sang iya mga paagi? 34 Ang kasulatan nagasiling: “Sin-o bala ang makahibalo Sang hunahona sang Ginoo? Sin-o bala ang makalaygay sa iya? 35 Sin-o bala ang may ginhatag sa Dios, Nga ang Dios dapat magbayad sa iya?” 36 Kay ang tanan nga mga butang naghalin sa Dios, kag ini tanan gintuga tungod sa iya kag para sa iya—sa iya ang himaya nga wala sing katapusan! Kabay pa.

12:1 Gani, mga utod, tungod sang daku nga kaluoy sang Dios sa aton, nagapakiluoy ako sa inyo nga ihalad ninyo ang inyo mga kaugalingon subong isa ka buhi nga halad sa Dios, nga natugyan sa pag-alagad sa iya kag iya nahamut-an. Amo ini ang matuod nga pagsimba nga dapat ninyo ihalad. 2 Indi kamo magsunod sa mga pagginawi sang mga tawo sa sini nga kalibutan, kundi itugyan ninyo ang inyo kaugalingon sa Dios agod nga iya kamo bag-uhon, paagi sa bug-os nga pagbaylo sang inyo panghunahona. Dayon mahibaluan ninyo ang kabubot-on sang Dios, kon ano ang maayo, ang iya nahamut-an, kag himpit. 3 Kay tungod sang bugana nga bugay sang Dios sa akon, nagasiling ako sa inyo tanan: Indi kamo magmatinaastaason sa inyo panghunahona, kundi magpanghunahona kamo sing nagakaigo, suno sa talaksan sang pagtuo nga ginhatag sang Dios sa tagsatagsa sa inyo. 4 Ang aton lawas may madamo nga mga bahin kag ini nga mga bahin may nagakalainlain nga mga bulohaton. 5 Sa amo

man nga bagay, bisan nga madamo kita, isa lamang kita ka lawas sa aton paghiusa kay Cristo, kag kita tanan nagaalangot subong nagakalainlain nga mga bahin sang isa ka lawas. 6 Gani, dapat naton gamiton ang nanarisari nga mga bugay suno sa grasya nga ginhatag sang Dios sa aton. Kon ang ginhatag sa aton amo ang bugay sa pagwali sang pulong sang Dios, dapat naton gamiton ini suno sa aton pagtuo. 7 Kon sa pag-alagad, dapat kita mag-alagad. Kon sa pagpanudlo, dapat kita magpanudlo. 8 Kon sa paglaygay, dapat kita magpanglaygay. Ang nagapaambit sang iya pagkabutang sa iban, dapat niya ini himuon sa maayo nga kabubot-on. Ang mga manugdumala dapat magmaukod. Ang nagabulig sa iban, dapat maghimo sini sing malipayon. 9 Kinahanglan ang paghigugma indi salimpapaw. Dumti ang malaut, kag himoa ang maayo. 10 Maghigugmaanay kamo sing mahirop subong mag-ulotod kay Cristo, kag magtinahuray kamo. 11 Magmapisan kamo kag indi magtinamad. Alagara ninyo ang Ginoo sa bug-os ninyo nga tagipusoon. 12 Kabay pa nga ang inyo paglaom maglipay sa inyo, batasa ninyo ang mga kabudlayan, kag magpangamuyo kamo sa tanan nga tion. 13 Magbulig kamo sa mga kinahanglanon sang inyo mga utod kag batuna sa inyo mga balay ang mga dumoluong. 14 Pangayoa sa Dios nga iya bendisyunan ang mga nagahingabot sa inyo. Huo, pangayoa ang iya pagbendisyon kag indi ang iya pagpakamalaut. 15 Magkalipay kamo upod sa mga nagakalipay, kag maghibi upod sa mga nagahibi. 16 Trataha ninyo sing alalangay ang isa kag isa. Indi kamo magpabugal, kundi batuna ninyo ang kubos nga mga hilikuton. Indi kamo maghunahona nga kamo inyo mga maalam. 17 Kon may maghimo sa inyo sing malaut, indi sia pagbalusi sing malaut, kundi tinguhai ang paghimo sing maayo sa atubangan sang mga tawo. 18 Himoa ang masarangan ninyo sa pagkabuhi sing mahidaiton upod sa tanan nga mga tawo. 19 Mga abyan, indi gid kamo magtimalos, kundi itugyan ini sa kaakig sang Dios. Kay ang kasulatan nagasiling, “Ako ang magatimalos kag magabalos, nagasiling ang Ginoo.” 20 Sa baylo, subong sang ginasiling sang kasulatan: “Kon ang imo kaaway ginagutom, pakan-a sia; kon ginauhaw, paimna sia, kay sa paghimo mo sini, magakahuya sia sang iya kaugalingon.” 21 Indi kamo magpadaog sa malaut, kundi dag-a ang

malaut paagi sa paghimo sing maayo.

13:1 Ang tagsatagsa dapat magtuman sa mga awtoridad sang gubyrerno kay ang tanan nga awtoridad nagagikan sa Dios kag ang mga manugdumala ginbutang sang Dios sa ila palangakuan. 2 Ang nagapamatok sa awtoridad, nagapamatok sa ginasugo sang Dios, kag ang nagahimo sini magadala sing silot sa iya kaugalingon. 3 Kay ang mga manugdumala indi dapat kahadlukan sang mga nagahimo sing maayo, kundi sang mga nagahimo sing malain. Luyag mo bala nga indi magkahadlok sa tawo nga yara sa awtoridad? Ti, himoa ang maayo, kag dayawon niya ikaw. 4 Kay sia alagad sang Dios nga nagapangabudlay para sa imo kaayuhan. Pero kon nagahimo ka sing malain, kahadluki sia, kay may gahom sia sa pagsilot. Alagad sia sang Dios kag ginhatagan sia sing gahom sa pagsilot sa mga nagahimo sing malain. 5 Gani, dapat ninyo tumanon ang mga manugdumala, indi lamang tungod sang kaakig sang Dios, kundi kay amo ini ang ginasugo sang inyo konsyensya. 6 Amo man ini ang kabangdanan nga nagabayad kamo sang inyo mga buhis, kay ang mga manugdumala nagapangabudlay para sa Dios, kon ginatuman nila ang ila mga katungdanan. 7 Gani, bayari ninyo sila sang tanan nga natungod sa ila. Gawad kamo sang inyo mga sidula, kag bayari ninyo ang mga buhis sang inyo mga pagkabutang. Tahura ninyo kag padunggi sila tanan. 8 Indi kamo dapat mautangan sa kay bisan sin-o, kundi ang dapat mangin-utang ninyo amo ang paghigugmaanay. Ang nagahigugma sang iya isigkatawo nakatuman sang Kasugoan. 9 Ang mga sugo nga nagasiling, “Indi ka magpanginbabayi ukon magpanginlalaki, indi ka magpatay, indi ka magpangawat, indi ka magkaibog,” ini tanan kag iban pa nga mga sugo sarang matigob sa isa lamang ka sugo nga nagasiling, “Higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.” 10 Ang nagahigugma sang iya isigkatawo indi gid maghimo sa iya sing malaut. Gani, ang paghigugma amo ang pagtuman sang bug-os nga Kasugoan. 11 Dapat ninyo himuon ini, kay nakahibalo kamo kon ano na ini nga tion. Ang tion sang inyo pagmata nag-abot na. Kay ang tion sang aton kaluwasan mas malapit na sang sa tion nga kita nagtuo sing una. 12 Ang kagab-ihon

madali na lang matapos kag ang adlaw madali na lang magsugod. Gani, mag-untat na kita sa paghimo sang mga butang nga iya sang kadudolman. Ihanda na naton ang mga hinganiban nga iya sang kapawa. 13 Magginawi na kita sing nagakaigo subong mga tawo nga nagakabuhi sa kapawa sang adlaw. Untatan na naton ang mahigko nga pagkinalipay ukon ang pagpahuboghubog, ang pagpakighilawas ukon ang pagpatuyang sa unod, ang pag-ilinaway kag ang paghisaay. 14 Sa baylo, isuklob ninyo si Ginoong Jesu-Cristo subong inyo hinganiban, kag indi na ninyo pagsapakon ang inyo makasasala nga kinaugali, sa pagtuman sang iya mga handom nga lawasnon.

14:1 Batuna ninyo ang tawo nga maluya sa iya pagtuo, kag indi ninyo pagsuaya ang iya panghunahona nga ginapabutyag. 2 Ang pagtuo sang isa ka tawo nagatugot sa iya sa pagkaon sang bisan ano, pero ang tawo nga maluya sa iya pagtuo nagakaon sang utan lang. 3 Ang nagakaon sang bisan ano indi magtamay sa tawo nga wala nagakaon sang iban nga kalan-on. Kag ang nagakaon sang utan, indi magpakalain sa tawo nga nagakaon sang bisan ano, kay ang Dios nagbaton sa iya. 4 Sin-o ka bala nga maghukom sang sulogun sang iban? Ang iya lamang Agalon amo ang magahukom kon bala ang iya ginahimo maayo ukon malain. Kag magahimo sia sing maayo, kay ang Ginoo amo ang magabulig sa iya. 5 Ang isa ka tawo nagakabig sang isa ka adlaw nga labi pa ka importante sang sa iban nga mga adlaw. Samtang ang isa ka tawo nagakabig nga palareho ang tanan nga mga adlaw. Ang tagsatagsa kinahanglan may human na nga panghunahona. 6 Ang nagapakamahal sang isa ka adlaw nagahimo sini sa pagpadungog sa Ginoo. Ang nagakaon sang bisan ano nagahimo man sini sa pagpadungog sa Ginoo, kay nagapasalamat sia sa Dios tungod sang iya ginakaon. Ang indi magkaon sang iban nga kalan-on nagahimo sini sa pagpadungog sa Ginoo, kag nagapasalamat sia sa Dios. 7 Kay wala sing bisan isa sa aton nga nagakabuhi ukon nagakamatay para sa iya lamang kaugalingon. 8 Kon nagakabuhi kita, ini tungod kay nagakabuhi kita para sa Ginoo. Kag kon mapatay kita, ini tungod kay nagakamatay kita para sa Ginoo. Gani, bisan nagakabuhi kita ukon nagakamatay, iya kita sang

Ginoo. 9 Kay si Cristo nagpakamatay kag nabanhaw, agod nga mangin-Ginoo sia sang mga buhi kag sang mga patay. 10 Gani, nga bala nga ginahukman mo ang imo utod? Kag ikaw man, nga bala ginatamay mo ang imo utod? Tanan kita magapangatubang sa Dios kag sia magahukom sa aton. 11 Kay ang kasulatan nagasiling: “Samtang nagakabuhi ako, Siling sang Ginoo, Ang tagsatagsa Magaluhod sa akon atubangan, Kag ang tagsatagsa Magatuad nga ako amo ang Dios.” 12 Gani, ang tagsatagsa sa aton magahatag sing husay sang iya kaugalingon sa Dios. 13 Gani, untaton na naton ang paghukom sa isa kag isa. Sa baylo, amo ini ang aton himuon: indi kita maghimo sing bisan ano nga makapasandad kag makadala sang aton utod sa pagpakasala. 14 Sa akon paghiusa kay Ginoong Jesus nakahibalo ako nga wala sing butang nga sa iya kaugalingon indi matinlo. Pero kon ang isa ka tawo nagatuo nga ang isa ka butang indi matinlo, ina nga butang indi matinlo para sa iya. 15 Kon bangod sang imo ginakaon, ginapilas mo ang balatyagon sang imo utod, ti wala ka nagaginawi suno sa paghigugma. Indi paglaglaga, tungod sang imo ginakaon, ang tawo nga tungod sa iya si Cristo nagpakamatay! 16 Indi ninyo paghatagi sing kahigayunan nga pakalainon sang iban ang inyo ginakabig nga maayo. 17 Kay ang Ginharian sang Dios indi nahanungod sa pagkaon ukon sa pag-inom, kundi nahanungod sa pagkamatarong, paghidait kag kalipay nga ginahatag sang Espiritu Santo. 18 Ang bisan sin-o nga nagaalagad kay Cristo sa sini nga paagi, ginakahamut-an sang Dios kag ginapakamaayo sang tawo. 19 Gani, dapat naton tinguhaon sa gihapon ang mga butang nga nagadala sing paghidait kag nagabulig sa pagpalig-on sang tagsatagsa sa aton. 20 Tungod lamang sa pagkaon, indi paglaglaga ang ginbuhat sang Dios. Sarang makaon ang tanan nga sahi sang pagkaon, pero indi maayo ang pagkaon sang bisan ano nga manginkabangdanan sang pagpakasala sang iban. 21 Ang maayo nga himuon amo ang indi pagkaon sang karne ukon pag-inom sing bino, ukon ang paghimo sang bisan ano nga makapasandad sang imo utod. 22 Gani, hupti sa imo kaugalingon kag sa Dios, ang imo ginatuohan nahanungod sini nga butang. Bulahan ang tawo nga wala nagabatyang nga sia nakasala, kon nagahimo sia sang iya ginapakamaayo nga himuon! 23 Pero kon

nagapangduhadoha sia nahanungod sang iya ginakaon, ang Dios nagakondenar sa iya kon ina iya ginakaon, kay ang iya ginahimo wala napasad sa pagtuo. Kag ang bisan ano nga wala napasad sa pagtuo sala.

15:1 Kita nga mga malig-on sa pagtuo dapat magbulig sa mga maluya sa pagpas-an sang ila mga palas-anon. Indi kita maglipay sang aton kaugalingon, 2 kundi ang tagsatagsa sa aton maglipay sa iya utod para sa iya kaayuhan, agod nga mapalig-on naton sia sa pagtuo. 3 Kay si Cristo wala maglipay sang iya kaugalingon subong sang ginasiling sang kasulatan, “Ang mga pasipala sang mga nagpasipala sa imo nagtupa sa akon.” 4 Kay ang tanan nga nasulat sa mga Kasulatan ginsulat sa pagtudlo sa aton, agod nga paagi sa pagpailob kag pagpalig-on nga ginatudlo sa aton sang mga Kasulatan may paglaom kita. 5 Kabay nga ang Dios nga ginagikanan sang pagpailob kag pagpalig-on mag-isa sang inyo mga panghunahona paagi sa pagsunod ninyo kay Cristo Jesus, 6 agod nga sa isa lamang ka tingog madayaw ninyo sing tingob ang Dios kag ang Amay sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 7 Gani, magbinatunay kamo para sa himaya sang Dios, subong nga ginbaton kamo ni Cristo. 8 Kay nagasiling ako sa inyo nga si Cristo nangin-isa ka alagad sang mga Judio, sa pagpahayag nga ang Dios masaligan, sa pagtuman sang iya mga saad sa mga patriarka, 9 kag agod nga makadayaw man ang mga Gentil sa Dios tungod sang iya kaluoy. Kay ang kasulatan nagasiling: “Gani, magapasalamat ako sa imo Sa tunga sang mga Gentil, Magaamba ako sang mga pagdayaw Sa imo ngalan.” 10 Sa liwat ang kasulatan nagasiling: “Mga Gentil, magkalipay kamo Upod sa mga pinili sang Dios!” 11 Kag liwat: “Tanan kamo nga mga Gentil, Dayawa ninyo ang Ginoo; Tanan kamo nga mga tawo, Dayawa ninyo sia!” 12 Kag liwat si Isaias nagasiling: “Magakari ang isa ka kaliwat ni Jese, Bayawon sia sa paggahom Sa mga Gentil, Kag sila tanan magalaom sa iya.” 13 Kabay nga ang Dios nga ginagikanan sang paglaom, magpuno sa inyo sang bug-os nga kalipay kag paghidait paagi sa inyo pagtuo sa iya, agod nga ang inyo paglaom magpadayon sa pagtubo paagi sa gahom sang Espiritu Santo. 14 Mga utod, nakahibalo ako nga kamo puno sang tanan nga kaayo kag ihibalo kag

sarang kamo makalaygay sa isa kag isa. 15 Pero, sa sini nga sulat may kaisog ako sa pagsugid sa inyo nahanungod sang mga butang nga akon ginpahanumdom sa inyo. May kaisog ako bangod sang pinasahi nga pribilihiyo nga ginhatag sang Dios sa akon, 16 nga mangin-isa ka alagad ni Cristo Jesus sa pagpangabudlay para sa mga Gentil. Nagaalagad ako subong isa ka pari sa pagwali sang Maayong Balita gikan sa Dios, agod nga ang mga Gentil mangin-isa ka halad nga nahamut-an sang Dios nga ginhalad sa iya sang Espiritu Santo. 17 Gani, sa paghiusa kay Cristo Jesus, sarang ako makapabugal sang akon pag-alagad sa Dios. 18 Wala ako mahadlok sa paghambal sang ginhimo ni Cristo paagi sa akon, sa pagtuytoy sang mga Gentil sa pagtuman sa Dios, paagi sa mga pulong kag mga binuhatan, 19 paagi sa gahom sang mga tanda kag mga milagro, kag paagi sa gahom sang Espiritu. Gani nga sa akon pagpanglakaton halin sa Jerusalem tubtob sa Ilirico, ginwali ko ang Maayong Balita nahanungod kay Cristo. 20 Ang akon gid handom halin sang una amo ang pagbantala sang Maayong Balita sa mga duog sa diin ang mga tawo wala pa makabati nahanungod kay Cristo, agod nga indi ako magbalay sa sadsaran nga ginpasad na sang iban. 21 Kay ang kasulatan nagasiling: “Ang mga wala masugiri Nahanungod sa iya makakita, Kag ang mga wala makabati Makahangop.” 22 Amo ini ang mga kabangdanan nga wala ako makakadto sa inyo. 23 Pero karon nga natapos ko na ang akon mga bulohaton sa sini nga mga duog kag tungod kay dugay na ang handom ko sa pagkadto sa inyo sa sulod sining mga tinuig, 24 nagalaom gid ako nga mahimo ko ini karon. Luyag ako magpakigkita sa inyo sa akon pagkadto sa España, kag mabuligan ninyo ako sa akon pagkadto didto, sa tapos ako makaduaw sa inyo sing malipayon sa malip-ot nga tion. 25 Karon nga daan manugkadto ako sa Jerusalem sa pagdala sang bulig para sa mga tumoluo didto. 26 Kay ang mga iglesia sa Macedonia kag Grecia sa ila kabubot-on nag-inamutay sa pagbulig sa mga imol nga mga tumoluo didto sa Jerusalem. 27 Ila gid ini luyag, kag kon sa bagay may katungdanan gid sila sa pagbulig sining mga imol. Kay ang mga Gentil nag-ambit sang espirituhanon nga mga kaayuhan sang mga Judio. Gani ang mga Gentil dapat man magbulig sa mga Judio sa ila materyal nga mga kinahanglanon.

28 Kon matapos ko na ini nga bulohaton, kag matugyan ko sa ila ang tanan nga kuwarta nga natipon para sa ila, makadto ako sa España kag mahapit ako sa inyo sa akon pagkadto didto. 29 Sa akon pagkadto sa inyo, nakahibalo ako nga makadto ako sa inyo nga puno sang bugana nga kaayuhan halin kay Cristo. 30 Gani, mga utod, ginapangabay ko gid kamo nga tungod sa aton Ginoong Jesu-Cristo kag sa gugma nga ginahatag sang Espiritu, buylogi ninyo ako sa pagpangamuyo sa Dios sing hugot para sa akon. 31 Pangamuyo kamo nga indi ako maano sang mga di-tumoluo sa Judea, kag ang akon pag-alagad sa Jerusalem mahamut-an sang mga tumoluo didto, 32 sa bagay nga magakadto ako sa inyo nga puno sing kalipay, kon amo ini ang kabubot-on sang Dios, kag makapahuway ako dira sa inyo. 33 Kabay nga ang Dios nga ginagikanan sang paghidait manginyara sa inyo tanan. Kabay pa.

16:1 Luyag ko ipakilala sa inyo si Febe, ang aton utod nga babayi nga nagaalagad sa iglesia sa Cencreas. 2 Batuna ninyo sia sa ngalan sang Ginoo subong sang dapat himuon sang mga tumoluo, kag buligi ninyo sia sa iya mga kinahanglanon, kay sia gid nakabulig sa madamo nga mga tawo kag nakabulig man sia sa akon. 3 Ginaabiabi ko si Priscila kag si Aquila, ang akon pareho nga mga manugpangabudlay sa pag-alagad kay Cristo Jesus. 4 Ini sila nagtaya sang ila kabuhi sa katalagman para sa akon. Indi lamang ako, kundi man ang bug-os nga iglesia sang mga Gentil, may kabalaslan sa ila. 5 Ginaabiabi ko man ang iglesia nga nagatipon sa ila balay. Ginaabiabi ko ang akon hinigugma nga abyan nga si Epeneto. Ini sia amo ang nahauna nga tawo sa probinsya sang Asia nga nagtuo kay Cristo. 6 Pag-abiabi kay Maria nga nagpangabudlay sing tudotudo para sa inyo. 7 Pag-abiabi kay Andronico kag kay Junia, mga kapareho ko man nga Judio nga nabilanggo upod sa akon. Kilala gid sila sang mga apostoles, kag una pa sila sa akon mag-Cristianos. 8 Ginaabiabi ko si Amplias, ang akon hinigugma nga abyan sa Ginoo. 9 Pag-abiabi kay Urbano, ang aton pareho nga manugpangabudlay sa pag-alagad kay Cristo, kag sa kay Staquis, ang akon hinigugma nga abyan. 10 Pag-abiabi kay Apeles nga ang iya pagpakig-unong kay Cristo napamatud-an. Pag-abiabi sa panimalay ni

Aristobulo. 11 Pag-abiabi kay Herodion, ang akon kapareho nga Judio, kag sa mga katapo sang panimalay ni Narciso nga mga Cristianos. 12 Ginaabiabi ko si Trifena kag si Trifosa nga nagapangabudlay sa pag-alagad sa Ginoo, kag sa akon hinigugma nga abyan nga si Persida nga nagapangabudlay sing daku para sa Ginoo. 13 Ginaabiabi ko si Rufo, ang bantog nga alagad sang Ginoo, kag ang iya iloy nga nagakabig gid sa akon subong anak. 14 Pag-abiabi kay Asincrito, kay Flegonte, kay Hermes, kay Patrobas, kay Hermas kag sa tanan nga mga kautoran kay Cristo nga kaupod nila. 15 Pag-abiabi kay Filologo kag kay Julia, kay Nereo kag sa iya utod nga babayi, kay Olimpas kag sa tanan nga mga tumoluo nga kaupod nila. 16 Maghalukay kamo subong sang pag-abiabi sang mga mag-ulotod. Ang tanan nga mga iglesia nga iya ni Cristo nagaabiabi sa inyo. 17 Mga utod, nagapakiluoy ako sa inyo, nga mag-andam kamo sa mga nagatuga sang pagbinahinbahin kag nagatublag sang pagtuo sang mga tumoluo, kag nagapamatok sa pagtulon-an nga inyo nabaton. Likawi ninyo sila. 18 Kay ang mga nagahimo sina nga mga butang wala nagaalagad kay Cristo nga aton Ginoo, kundi sa ila lamang mga tiyan. Paagi sa ila matahom nga mga pulong kag mga pagdayawdayaw, ginapatalang nila ang mga panghunahona sang mga tawo nga kulang sa ihibalo. 19 Ang inyo pagkamatimumanon sa Maayong Balita nabantugan sa tanan nga mga tawo, kag tungod sini nagakalipay ako nahanungod sa inyo. Luyag ko nga magmaalam kamo nahanungod sa maayo, pero indi sa malaut. 20 Kag ang Dios nga amo ang ginagikanan sang paghidait madali na lang magdugmok kay Satanas sa idalom sang inyo mga tiil. Ang grasya sang aton Ginoong Jesus manginyara sa inyo. 21 Si Timoteo nga akon kapareho nga manugpangabudlay nagaabiabi sa inyo, amo man si Lucio, si Jason, kag si Sosipater, nga akon kapareho nga mga Judio. 22 Ako, si Tercio, nga nagsulat sini nga sulat ni Pablo nagaabiabi sa inyo kay Cristo. 23 Ang tagbalay nga si Gayo, nga sa iya balay nagatipon ang iglesia nagaabiabi sa inyo. Si Erasto, ang tesorero sang siyudad, kag ang aton utod nga si Cuarto nagaabiabi sa inyo. 24 Ang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo manginyara sa inyo tanan. Kabay pa. 25 Himayaon ta ang Dios! Sia ang makapalig-on sa inyo pagtuo suno sa Maayong Balita nga akon ginawali

nahanungod kay Jesu-Cristo, kag suno sa pagpahayag sang tinago nga kamatuoran nga nalipdan sa madugay nga mga panahon halin pa gid sang una. 26 Pero karon kay ang kamatuoran napahayag na paagi sa mga ginsulat sang mga propeta kag paagi sa sugo sang walay katapusan nga Dios, ini ginapakilala na sa tanan nga mga kapungsoran, agod nga ang tanan magtuo kag magtuman. 27 Sa Dios, nga amo lamang ang maalam, ihatag ang himaya paagi kay Jesu-Cristo sa walay katapusan nga mga panahon! Kabay pa.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, nga ginpili nga mangin-apostol ni Cristo Jesus suno sa kabubot-on sang Dios, kag halin kay Sostenes nga aton utod— 2 Sa inyo nga mga katapo sang iglesia sang Dios nga yara sa Corinto, sa tanan nga gintawag sang Dios nga mangin-iyang mga tumoluo, nga nangin-iyang sang Dios tungod sang ila pagpakighiusa kay Cristo Jesus, kaupod sang tanan nga mga tawo bisan diin, nga nagapanawag sa ngalan sang aton Ginoong Jesu-Cristo nga ila Ginoo kag aton man. 3 Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 4 Nagapasalamat ako pirme sa akon Dios tungod sa inyo, bangod sang mga kaayuhan nga nahatag niya sa inyo paagi kay Cristo Jesus. 5 Kay sa inyo pagpakighiusa kay Cristo nagmanggaranon kamo sa tanan nga mga butang. Nag-alam kamo sa paghambal kag nagdugang sa paghangop. 6 Ang pagpamatuod nahanungod kay Cristo nakapanggamt na sa inyo. 7 Gani wala kamo makulangi sang ginhatag sang Dios samtang nagahulat kamo sang pagpahayag sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 8 Palig-unon man niya kamo tubtob sa katapusan, agod nga wala sing isaway sa inyo sa Adlaw sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 9 Masaligan ang Dios, ang Dios nga nagtawag sa inyo sa pagpakighiusa sa iya Anak nga si Jesu-Cristo nga aton Ginoo. 10 Ginapangabay ko sa inyo, mga kautoran, sa ngalan sang aton Ginoong Jesu-Cristo, nga maghilisugot kamo tanan sa inyo ginahambal, agod nga waay sing pagbinahinbahin sa inyo, kundi nga magmangin-isa gid kamo sa painuino kag tinutoyo. 11 Mga kautoran, may mga tawo halin sa panimalay ni Cloe, nga nagsugid sa akon sing maathag nga may pagsinuay

sa tunga ninyo. 12 Amo ini ang buot ko silingon: nga nanuhaytohay ang ginasing sang kada isa sa inyo. Ang isa nagasing, “Ako sa kay Pablo,” ang isa nagasing, “Ako sa kay Apolos,” ang isa iya nagasing, “Ako sa kay Pedro,” kag ang isa pa gid nagasing, “Ako sa kay Cristo.” 13 Nabahinbahin bala si Cristo? Si Pablo bala ang ginlansang sa krus tungod sa inyo? Ginbautisohan bala kamo subong nga mga sumolunod ni Pablo? 14 Nagapasalamat ako sa Dios nga wala ako sing may ginbautisohan sa inyo luas kay Crispo kag kay Gayo. 15 Gani, wala sing bisan isa nga makasing nga ginbautisohan kamo subong nga mga sumolunod ko. 16 (Huo gali, nabautisohan ko man si Estefanas kag ang mga katapo sang iya panimalay. Pero luas sini, wala na ako sing may nadumdoman nga nabautisohan ko.) 17 Si Cristo wala magpadala sa akon sa pagbautiso. Ginpadala niya ako sa pagbantala sang Maayong Balita, kag sa pagsugid sini indi paagi sa tawuhanon nga abilidad sa paghambal, kay basi ina magakuha sang gahom sang kamatayon ni Cristo sa krus. 18 Kay para sa mga nagapadulong sa kalaglagan, ang mensahi nahanungod sang kamatayon ni Cristo sa krus isa ka kabuangan, pero para sa aton nga nagapadulong sa kaluwasan, ini gahom sang Dios. 19 Kay ang kasulatan nagasing: “Dulaon ko ang kaalam Sang mga maalam, Kag pakawalaon sing pulos Ang paghangop Sang mga mangin-alamon.” 20 Karon diin na bala ang mga maalam? Diin na bala ang mga mangin-alamon sa kasugoan? Diin na bala ang lagting nga mga manugdibati sining panahon? Ang Dios nagpahayag nga ang kaalam sining kalibutan kabuangan. 21 Kay ang Dios sa iya kaalam wala magtugot nga makilala sia sang mga tawo paagi sa ila tawuhanon nga kaalam. Sa baylo, ang Dios nagpakamaayo sa pagluwas sa mga nagatuo paagi sa mensahi nga amon ginawali, nga suno sa wala nagatuo, kabuangan. 22 Ang mga Judio nagapangayo sing mga milagro, kag ang mga Griego iya nagapangita sing kaalam. 23 Kami amon nagawali nahanungod kay Cristo nga ginlansang sa krus. Ini nga balita kontra sang mga Judio kag kabuangan para sa mga Gentil. 24 Pero para sa mga tinawag sang Dios, mga Judio ukon mga Gentil, si Cristo amo ang gahom kag ang kaalam sang Dios. 25 Kay ang kabuangan sang Dios mas maalam sang sa kaalam sang mga tawo, kag ang kaluyahon sang Dios mas

makusog sang sa kusog sang mga tawo. 26 Karon, mga kautoran, panumdoma ninyo kon ano kamo anay sang pagtawag sang Dios sa inyo. Suno sa panghunahona sang mga tawo mga pila man lang sa inyo ang maalam, ukon gamhanan, ukon dungganon. 27 Ginpili sang Dios sing hungod ang ginakabig sang kalibutan nga kabuangan, sa pagpakahuya sang maalam nga mga tawo, kag sang ginakabig sang kalibutan nga maluya, sa pagpakahuya sang gamhanan nga mga tawo. 28 Ginpili sang Dios ang ginakabig sang kalibutan nga kubos, talamayon, kag wala sing pulos, sa pagpakawalay pulos sang ginakabig sang kalibutan nga importante. 29 Ini nagakahulogan nga wala sing tawo nga makapabugal sa atubangan sang Dios. 30 Pero ang Dios naghiusa sa inyo kay Cristo Jesus kag naghimo sa iya nga aton kaalam. Paagi kay Cristo ginpakamatarong kita sa atubangan sang Dios, kag nahimo kita nga balaan nga mga tawo sang Dios kag nanginhilway. 31 Gani, subong sang ginasing sang kasulatan, “Ang bisan sin-o nga luyag magpabugal, dapat magpabugal sang ginhimo sang Ginoo.”

2:1 Mga kautoran, sang pagkadto ko sa inyo sa pagwali sang tinago nga kamatuoran sang Dios, wala ako maggamit sang madalom nga mga pulong ukon sang mataas nga kinaalam. 2 Kay sang dira pa ako sa inyo nagtapat ako nga kalimtan ko ang tanan, luas si Jesu-Cristo, kag labi na gid ang iya pagkamatay sa krus. 3 Gani nga sang pagkadto ko sa inyo maluya ako kag nagakurog sa kahadlok, 4 kag ang akon mensahi kag paghambal indi paagi sa mahayluhon nga mga pulong sang tawuhanon nga kaalam, kundi paagi sa gahom sang Espiritu sang Dios. 5 Gani, ang inyo pagtuo wala mapasad sa kaalam sang tawo, kundi sa gahom sang Dios. 6 Karon sa mga hamtong na sa espirituhanon nga kabuhi nagahambal ako sang kaalam. Pero indi ini kaalam nga iya sang kalibutan, ukon ila sang mga nagagahom sining kalibutan nga ang ila gahom nagakawala na. 7 Ang kaalam nga akon ginahambal amo ang tinago nga kaalam sang Dios, nga ginlipdan sa mga tawo, pero gintigana na sang Dios para sa aton himaya, bisan sang wala pa matuga ang kalibutan. 8 Walay bisan sin-o sang mga nagagahom sining kalibutan ang nakahibalo sini nga kaalam. Kon

nahibal-an nila ini, wala nila kuntani ginlansang sa krus ang Ginoo sang himaya. 9 Pero suno sa ginasing sang kasulatan, “Ang wala makit-i Kag mabatii sang tawo, Ang wala ginpanghunahonai Sang tawo nga matabo, Amo gid ang tin-aman sang Dios Para sa mga nagahigugma sa iya.” 10 Pero sa aton ginpahayag sang Dios ang iya tinago paagi sa iya Espiritu. Ang Espiritu nagausisa sang tanan, bisan ang indi matungkad nga mga tinutoyo sang Dios. 11 Kon parti sa tawo, ang iya mismo espiritu nga yara sa sulod niya amo ang nakahibalo sang tanan nahanungod sa iya. Sa amo man nga bagay, ang Espiritu gid lang sang Dios amo ang nakahibalo sang tanan nahanungod sa Dios. 12 Wala kita makabaton sang espiritu nga iya sang kalibutan, kundi nakabaton kita sang Espiritu nga ginpadala sang Dios, agod nga aton mahibaluan ang tanan nga ginhatag sang Dios sa aton. 13 Gani, wala kami nagahambal sa mga pulong nga gintudlo sang kaalam sang tawo, kundi sa mga pulong nga gintudlo sang Espiritu samtang nagasaysay kami sang espirituhanon nga mga kamatuoran sa ila nga may Espiritu sang Dios. 14 Pero ang tawo nga wala sa iya ang Espiritu indi makabaton sang mga butang nga ginahatag sang Espiritu sang Dios. Wala gid sing kahulogan ini nga mga butang sa iya kag kabuangan ini para sa iya, kay mahangpan lang ini sa espirituhanon nga paagi. 15 Ang tawo nga may Espiritu sang Dios makahukom sang tanan nga mga butang, pero wala sing isa nga makahukom sa iya. 16 Kay ang kasulatan nagasing, “Sin-o bala ang nakahibalo Sang hunahona sang Ginoo? Sin-o bala ang makalaygay sa iya?” Pero kita may hunahona ni Cristo.

3:1 Mga kautoran, kon sa bagay, indi ako makahambal sa inyo subong sang paghambal ko sa mga tawo nga may Espiritu sang Dios. Napilitan ako sa paghambal sa inyo subong kalibutanon nga mga tawo kag mga bata pa sa Cristohanon nga pagtuo. 2 Ginpainom ko lang anay kamo sang gatas, kag wala pagpakan-a sang matig-a nga kalan-on, kay indi pa kamo makasarang sa pagkaon sini. Kag bisan subong indi pa kamo makasarang sa pagkaon sini, 3 kay nagakabuhi pa kamo subong nga kalibutanon nga mga tawo. Kon nagahisaay kamo kag nagasinuay, wala bala ini nagapamatuod nga kalibutanon kamo nga mga tawo kag nagakabuhi suno

sa talaksan sining kalibutan? 4 Kon ang isa sa inyo magsiling, “Ako sa kay Pablo,” kag ang isa man magsiling, “Ako sa kay Apolos,” wala bala kamo nagaginawi subong nga kalibutanon nga mga tawo? 5 Kon sa bagay, sin-o bala si Apolos? Kag sin-o bala si Pablo? Mga alagad lamang kami sang Dios, nga nagtuytoy sa inyo sa pagtuo. Ang tagsatagsa sa amon nagahimo lamang sang bulohaton nga ginhatag sang Ginoo sa amon nga pagabuhaton. 6 Ako ang nagtanom sang binhi, si Apolos ang nagbunyag, pero ang Dios amo ang nagpatubo sang tanom. 7 Ang nagatanom kag ang nagabunyag indi ang labing importante, kundi ang Dios nga nagapatubo sang tanom. 8 Ang nagatanom kag ang nagabunyag pareho lang. Ang Dios magahatag sing balos sa kada isa sa ila suno sa ila pinangabudlayan. 9 Kay kami nagabuligay sa pagpangabudlay para sa Dios, kag kamo ang palangumhan sang Dios. Kamo balay man sang Dios. 10 Tungod sang bugay nga ginhatag sang Dios sa akon, ginpasad ko ang sadsaran subong sang pag-obra sang isa ka sampaton nga panday kag dason iban ang nagapadayon sa pag-obra sini. Pero ang tagsa ka tawo dapat maghalong sa iya pagbalay sa ibabaw sini. 11 Kay ang Dios nagpahamtang na kay Jesu-Cristo nga amo gid lang ang sadsaran kag wala na sing iban nga sadsaran nga sarang pa mapasad. 12 May mga tawo nga magagamit sang bulawan, ukon pilak, ukon malahalon nga mga bato sa ila pagbalay sa sadsaran. Ang iban magagamit sing kahoy, hilamon, ukon dagami. 13 Ang kalidad sang binuhatan sang tagsa ka tawo makit-an kon ipahayag ini sa Adlaw ni Cristo. Kay ang kalayo sa sina nga Adlaw magapahayag sang binuhatan sang tagsa ka tawo. Ang kalayo magatilaw kag magapahayag sang matuod nga kalidad sang binuhatan sang tagsa ka tawo. 14 Kon ang ginbalay sang isa ka tawo sa sadsaran indi masunog sang kalayo, ina nga tawo magabaton sing balos. 15 Pero kon ang binuhatan sang bisan sin-o nga tawo masunog, ti madula niya ini, pero sia iya maluwas, subong sang isa nga nakapalagyo halin sa kalayo. 16 Nahibaluan gid ninyo nga kamo templo sang Dios, kag ang Espiritu sang Dios nagapuyo sa inyo! 17 Gani, ang bisan sin-o nga maglaglag sang templo sang Dios, ang Dios magalaglag sa iya. Kay ang templo sang Dios balaan, kag kamo mismo ang iya templo. 18 Wala sing tawo nga magdaya sang iya kaugalingon kon

ang bisan sin-o sa inyo maghunahona nga sia maalam nga tawo suno sa talaksan sining kalibutan, dapat sia magbiya sang tanan niya nga kaalam, agod nga manginmaalam sia. 19 Kay ang ginakabig sining kalibutan nga kaalam, kabuangan ina para sa Dios. Kay ginasiling sang kasulatan, “Ginadakop sang Dios ang maalam nga mga tawo sa ila kaabtik.” 20 Kag ang isa na man ka bahin sang kasulatan nagasiling, “Ang Ginoo nakahibalo nga ang painuino sang mga maalam walay pulos.” 21 Gani walay bisan sin-o nga magpabugal sang sarang mahimo sang mga tawo. Kay kon hambalon gid man, ang tanan nga butang inyo. 22 Inyo si Pablo, si Apolos, si Pedro, ining kalibutan, ang kabuhi kag ang kamatayon, ang karon kag ang palaabuton. Ini tanan inyo, 23 kag kamo iya ni Cristo, kag si Cristo iya sang Dios.

4:1 Dapat kamo magkabig sa amon nga mga alagad ni Cristo kag tulogyanan sang tinago nga mga kamatuoran sang Dios. 2 Kinahanglan nga ang isa ka tulogyanan magmatutom sa iya agalon. 3 Karon, wala sing kaso para sa akon kon hukman ninyo ako, ukon sang bisan ano nga tawuhanon nga paghukom. Wala gani ako nagahukom sang akon kaugalingon. 4 Ang akon konsyensya matinlo, pero wala ini nagapamatuod nga ako matarong. Ang Ginoo amo ang nagahukom sa akon. 5 Gani indi kamo maghukom sa bisan kay sin-o sa wala pa mag-abot ang nagakaigo nga tion. Hulata ninyo tubtob mag-abot ang Ginoo, kay sia magapasanag sang tinago nga mga butang sa kadudolman, kag magapahayag sang sekrito nga mga tinutoyo sang tagipusoon sang mga tawo. Dayon ang tagsa ka tawo magabaton gikan sa Dios sing pagdayaw nga bagay sa iya. 6 Tungod sa inyo, mga utod, ginapahanungod ko man ini tanan sa akon kag kay Apolos. Ginhimo ko ang amon kaugalingon nga sulondan, agod matun-an ninyo ang kahulogan sining hulobaton nga nagasiling, “Sunda ang nagakabagay nga mga pagsulondan.” Indi ninyo pag-ipabugal ang isa ka tawo kag tamayon ang isa. 7 Sin-o bala ang naghimo sa inyo nga labaw sa iban? Indi bala nga ang tanan ninyo nga pagkabutang ginhatag sang Dios? Ano bala karon ang pagpabugal ninyo, kay ang tanan ninyo nga pagkabutang ginhatag lang sa inyo? 8 Ang tanan ninyo nga kinahanglanon yara na sa inyo! Manggaranon

na kamo! Nanginhari na kamo, bisan pa nga kami amon indi! Luyag ko kuntani nga matuodtuod gid kamo nga mga hari, agod nga manginhari kami kaupod ninyo. 9 Kay kon sa akon lang kami nga mga apostoles ginbutang sang Dios sa pinakakubos nga kahimtangan, pareho sang mga tawo nga ginhukman nga patyon sa atubangan sang mga tawo kag mangintalan-awon sang tanan nga mga anghel kag mga tawo sa bug-os nga kalibutan. 10 Tungod kay Cristo mga buangboang kami, pero kamo mga maalam tungod kay Cristo. Mga maluya kami, pero kamo inyo mga mabakod! Ginatamay kami, pero kamo ginapadunggan! 11 Tubtob sa sini gid nga tion ginagutom kag ginauhaw kami, nagabayu kami sing lapat, ginabunal kami kag nagadalang-dalang halin sa isa ka lugar pakadto sa isa ka lugar. 12 Nagapangabudlay kami sing tudotudo para sa pagsakdag sang amon kaugalingon. Kon kami ginapakalain, kami nagapakamaayo kag kon kami ginahingabot, ginabatas namon. 13 Kon kami ginapakahuy-an, nagasabat kami nga may kalulo. Basura kag sagbot kami sining kalibutan tubtob sa sini gid nga tion! 14 Nagasulat ako sa inyo sing subong sini, indi kay luyag ako nga magkahuya kamo, kundi sa pagtudlo sa inyo subong nga kamo mahal ko nga mga kabataan. 15 Kay bisan may napulo kamo ka libo ka mga manugtatap sa inyo pagkabuhi kay Cristo, may isa lang kamo ka amay. Kay sa inyo pagkabuhi kay Cristo Jesus nangin-amay ninyo ako, paagi sa akon pagdala sa inyo sang Maayong Balita. 16 Gani, ginapakiluooy ko sa inyo nga sundon ninyo ang akon ginahimo. 17 Sa sini nga katuyoan, ginapadala ko sa inyo si Timoteo. Sia ang akon mahal kag matutom nga anak sa Ginoo. Sia magapahanumdom sa inyo sang mga pagsulondan nga akon ginasunod sa bag-o nga pagkabuhi kay Cristo Jesus, kag akon man ginatudlo sa tanan nga mga iglesia bisan diin. 18 Ang iban sa inyo nagbugalon kay abi nila nga indi na ako magkadto dira sa inyo. 19 Pero kon itugot sang Ginoo, sa indi madugay magakadto ako dira sa inyo, kag dayon mahibal-an ko kon ano gid ang mahimo sining mga bugalon, kag indi lang ang ila ginawakal! 20 Kay ang Ginharian sang Dios indi lamang sa mga pulong, kundi sa gahom. 21 Ano bala ang luyag ninyo? Makadto ako dira sa inyo nga may dala nga halanot, ukon nga may paghigugma kag kalulo?

5:1 Karon, nabalahuba nga may mga pagpakighilawas dira sa inyo nga sobra pa sang ginahimo sang mga pagano. Kay ginsugiran ako nga may anak nga nagapakighilawas sa iya manding! 2 Ngaa bala makapabugal pa kamo? Kuntani dapat kamo magkasubo, kag ang tawo nga nakahimo sini nga butang dapat pahalinon sa inyo katilingban! 3 Kon parti sa akon, bisan wala ako dira, ang akon espiritu yara dira sa inyo. Kag sa ngalan sang aton Ginoong Jesus napamatbatan ko na ina nga tawo nga naghimo sinang malain nga butang kag ang akon pamatbat pareho lang nga daw yara ako kaupod ninyo. 4 Samtang nagatipon kamo sing tingob, kag ako nagapakig-upod sa inyo sa espiritu, sa gahom ni Ginoong Jesus nga yari sa aton, 5 itugyan ninyo ining tawo kay Satanas nga magalaglag sang iya lawas, agod nga ang iya espiritu maluwas sa Adlaw sang Ginoo. 6 Indi bagay nga magpabugal kamo! Nahibaluan ninyo ang hulobaton nga nagasiling, “Ang diutay lang nga lebadora nagapahabok sang bug-os nga minasa nga arina.” 7 Kuhaa sa inyo kaugalingon ining daan nga lebadora sang sala, agod nga manginputli kamo. Dayon manginkasubong kamo sang bag-o nga minasa nga arina nga wala sing lebadora, nga sa pagkamatuod amo gid kamo. Ang aton Pascua nahanda na, kay si Cristo, ang aton cordero nga palascuahan nahalad na. 8 Gani, selebrahon ta ang aton piesta, indi sa tinapay nga may daan nga lebadora sang sala kag kalautan, kundi sa tinapay nga wala sing lebadora, ang tinapay sang kaputli kag kamatuoran. 9 Sa sulat nga ginpadala ko sa inyo, nagsiling ako nga indi kamo magpakighiupod sa mga makihilawason. 10 Karon ang buot ko silingon, indi ang mga pagano nga makihilawason, ukon maibugon, ukon makawat, ukon nagasimba sa mga diosdios. Kay kon buot ninyo nga likawan sila, kuntani indi na kamo magpuyo sa sini nga kalibutan! 11 Amo ini ang buot ko silingon, nga indi kamo magpakig-upod sa isa ka tawo nga nagatawag sang iya kaugalingon nga inyo utod, pero makihilawason, ukon maibugon, ukon nagasimba sa mga diosdios, ukon mapasipalahon, ukon palahubog, ukon makawat. Indi kamo magkaon upod sa sini nga sahi sang tawo. 12 -13Kay kon hambalon gid man, wala ako sing labot sa paghukom sa indi naton mga utod. Ang Dios magahukom sa ila. Pero indi bala ninyo paghukman ang mga katapo sang inyo katilingban? Kay ang kasulatan

nagasiling, “Pahalina sa inyo katilingban ang tawo nga malaut.”

6:1 Kon ang isa sa inyo may kasuayon batok sa isa ka utod, nga bala nga ginadala niya sa pagano nga mga hukom, sa baylo nga ipahusay niya sa mga tumoluo? 2 Wala bala kamo makahibalo nga ang mga tumoluo magahukom sang kalibutan? Gani, kon kamo amo ang magahukom sang kalibutan, indi bala kamo makasarang sa paghukom sang diutay nga mga bagay? 3 Wala bala kamo makahibalo nga kita ang magahukom sang mga anghel? Daw ano pa gid ang mga butang sining kabuhi! 4 Abi kon may mahanabo nga tagsubong sina nga mga butang, dalhon bala ninyo ina sa atubangan sang mga wala ginatahod sa iglesia agod ila paghukman? 5 Makahuloya sa inyo! Matuod gid nga may yara nga isa nga maalam nga tawo sa tunga ninyo nga makahusay sang kaawayon sang mga kautoran! 6 Pero kamo nga mag-utod nagaasuntohanay, kag ginapahukman ninyo ini sa hukom nga di-tumoluo! 7 Ang inyo pag-asuntohanay nagapakita nga may kakulangan gid kamo. Indi bala nga maayo pa nga ang iban lang ang makasayop sa inyo? Indi bala nga maayo pa nga ang iban lang ang makapangawat sa inyo? 8 Pero kamo inyo ang nagahimo sing sayop sa isa kag isa, kag nagakinawatay, bisan pa sa inyo mga kautoran! 9 Nakahibalo gid kamo nga ang malaut indi makapanubli sang Ginharian sang Dios. Indi ninyo pagbuanga ang inyo kaugalingon! Ang mga makihilawason, ang mga nagasimba sa mga diosdios, ukon nagapanginbabayi, ukon nagapanginlalaki, ukon mga lalaki nga nagapakighilawas sa pareho nila nga lalaki, 10 ukon ang mga nagapangawat, ukon mga maibugon, ukon mga palahubog, ukon mga mapasipalahon, ukon mga makawat, wala gid sing isa sini sa ila nga makapanubli sang Ginharian sang Dios. 11 Ang iban sa inyo pareho anay sini nga mga tawo. Pero natinluan na kamo sa sala. Nahalad na kamo sa Dios kag ginpakamatarong sa ngalan ni Ginoong Jesu-Cristo kag sang Espiritu sang aton Dios. 12 Ayhan may magasiling, “Tugot sa akon ang paghimo sang bisan ano.” Husto ina, pero indi ang tanan maayo para sa imo. Makasiling ako, “Tugot sa akon ang paghimo sang bisan ano,” pero indi ako magpaulipon sa bisan ano. 13 Ayhan may isa pa gid nga magasiling, “Ang kalan-on para sa tiyan kag ang

tiyan para sa kalan-on.” Husto man ina, pero ang Dios magalaglag sa ila. Ang lawas sang tawo indi para sa pagpakighilawas, kundi ang iya lawas para sa Ginoo, kag ang Ginoo para sa iya lawas. 14 Ginbanhaw sang Dios ang Ginoo, kag paagi sa gahom sang Dios pagabanhawon man niya kita. 15 Nakahibalo bala kamo nga ang inyo mga lawas bahin sang lawas ni Cristo? Kuhaon ko bala ang isa ka bahin sang lawas ni Cristo kag himuon nga bahin sang lawas sang isa ka malain nga babayi? Indi ina mahimo! 16 Ukon, wala bala kamo makahibalo nga ang tawo nga nagahilawas sa isa ka malain nga babayi nangin-isa ka lawas sa iya? Ang kasulatan nagasiling sing maathag, “Ang duha mangin-isa ka lawas.” 17 Pero ang nagahiusa sa Ginoo mangin-isa sila sa espiritu. 18 Likawi ninyo ang pagpakighilawas. Ang iban nga sala nga mahimo sang tawo wala sing kahilabtanan sa lawas, pero ang tawo nga nagapakighilawas nagapakasala batok sa iya kaugalingon nga lawas. 19 Wala bala kamo makahibalo nga ang inyo mga lawas templo sang Espiritu Santo nga ginhatag sang Dios sa inyo, kag ini nga Espiritu nagapuyo sa inyo? Indi na kamo inyo, kundi iya kamo sang Dios. 20 Ginbakal niya kamo sa daku nga bili. Gani, gamita ninyo ang inyo mga lawas sa paghimaya sa Dios.

7:1 Karon, amo ini ang masiling ko nahanungod sang mga butang nga ginsulat ninyo. Maayo sa isa ka tawo nga indi magpangasawa. 2 Pero tungod kay madata ang pagpakighilawas, dapat nga ang tagsa ka lalaki may iya nga kaugalingon nga asawa kag ang tagsa ka babayi may iya nga kaugalingon nga bana. 3 Ang lalaki dapat maghatag sang iya kaugalingon sa iya asawa subong bana, kag ang babayi dapat maghatag sang iya kaugalingon sa iya bana subong asawa, kag ang tagsa sa ila dapat maghatag sing kabulosgan sa isa kag isa. 4 Ang asawa indi ang tag-iya sang iya kaugalingon nga lawas, kundi ang bana. Subong man, ang bana indi ang tag-iya sang iya kaugalingon nga lawas, kundi ang asawa. 5 Indi kamo magdumiliay sang inyo kaugalingon sa kinaugali sang pag-asawahay, luas kon magkasugtanay kamo sa sini nga bagay nga indi lang anay, agod nga magamit ninyo ini nga tion sa pagpangamuyo. Pero magbalik kamo sa kinaugali sang pag-asawahay, kay basi panulayon kamo

ni Satanas kon indi kamo makapugong sang inyo kaugalingon. 6
Ginahambal ko ini sa inyo indi nga isa ka sugo, kundi isa ka pahanugot. 7
Kon sa bagay, luyag ko nga tanan kamo manginsubong sa akon. Pero ang
tagsatagsa may pinasahi nga bugay halin sa Dios. Lain nga bugay ang
ginhatag para sa isa ka tawo kag lain man ang ginhatag para sa isa. 8
Karon ginasiling ko ini sa mga wala sing bana ukon asawa, kag sa mga
balo, nga maayo pa sa inyo nga magpadayon kamo sa pagpangabuhi sing
isahanon pareho sa akon. 9 Pero kon indi kamo makapugong sang inyo
balatyagon magpangasawa ukon magpamana kamo. Kay mas maayo pa
nga magpangasawa ukon magpamana kamo sang sa mag-antos kamo
tungod sang pagsilabo sang inyo kailigbon. 10 Sa mga nagaasawahay may
sugo ako. Indi ini akon, kundi iya sang Ginoo. Ang asawa indi magbulag sa
iya bana. 11 Pero kon magbulag sia, indi na sia magpamana, ukon indi gani
mag-uliay sila. Ang bana indi magbulag sa iya asawa. 12 Sa iban
nagasiling ako (akon lang ini kag indi iya sang Ginoo): kon ang isa ka
tumoluo may asawa nga di-tumoluo, kag kon ang asawa mismo sugot man
sa pagpuyo sa iya bana, indi pagbulagan sang bana ina nga asawa. 13 Kag
kon ang isa ka tumoluo nga babayi may bana nga di-tumoluo, kag kon ang
bana mismo sugot man sa pagpuyo sa iya, indi pagbulagan sina nga asawa
ang iya bana. 14 Kay ang di-tumoluo nga bana ginabaton sang Dios tungod
sang iya paghiusa sa iya asawa, kag ang di-tumoluo nga asawa ginabaton
sang Dios tungod sang iya paghiusa sa iya bana. Kay kon indi amo ini, ang
ila kabataan manginkatulad sang kabataan sang mga di-tumoluo. Pero kay
amo ini, ginabaton sila sang Dios. 15 Ugaling kon ang di-tumoluo luyag
magbulag sa tumoluo, pabulaga sia. Sa amo nga kahimtangan ang tumoluo
nga lalaki ukon babayi hilway sa pagpili. Kay ang Dios nagtawag sa inyo
sa pagkabuhi sa paghidait. 16 Paano bala ang pagkahibalo mo, tumoluo
nga asawa, nga ayhan paagi sa imo maluwas ang imo bana? Ukon ano bala
ang pagkahibalo mo, tumoluo nga bana, nga ayhan paagi sa imo maluwas
ang imo asawa? 17 Ang tagsatagsa dapat magkabuhi suno sa bugay nga
ginhatag sa iya sang Dios, kag suno sa iya kahimtangan sang pagtawag sa
iya sang Dios. Amo ini nga pagsulondan ang ginatudlo ko sa tanan nga
mga iglesia. 18 Kon ang tinuli nga tawo nagbaton sang panawag sang

Dios, indi kinahanglan nga taguon niya ang iya pagkatinuli. Kon ang wala matuli nga tawo nagbaton sang panawag sang Dios, indi na kinahanglan nga magpatuli pa sia. 19 Kay ang pagpatuli ukon ang di-pagpatuli indi importante. Ang importante amo ang pagtuman sang mga kasugoan sang Dios. 20 Ang tagsa ka tawo dapat magpadayon sa iya kahimtangan sang pagbaton niya sang panawag sang Dios. 21 Ulipon ka bala sang pagtawag sa imo sang Dios? Sigi lang, bisan ulipon ka, pero kon may kahigayunan ka nga manginhilway, himusli ini nga kahigayunan. 22 Kay ang ulipon nga gintawag sang Ginoo, ginhilway sang Ginoo. Sa amo man nga bagay, ang hilway nga tawo nga gintawag ni Cristo ulipon ni Cristo. 23 Ang Dios nagbakal sa inyo sa daku nga bili. Gani, indi kamo magmangin-ulipon sang mga tawo. 24 Mga kautoran, ang tagsatagsa magpadayon sa pagkabuhi upod sa Dios, suno sa iya kahimtangan sang pagtawag sa iya. 25 Karon nahanungod sa wala sing bana ukon asawa, wala ako sing sugo halin sa Ginoo, pero nagahatag ako sang akon panghunahona subong isa nga sarang masaligan tungod sang kaluoy sang Dios. 26 Tungod sang mga kabudlayan karon, kon sa akon lang maayo pa nga ang isa ka tawo magpadayon sa iya kahimtangan karon. 27 May asawa ka bala? Indi na sia pagbulagi. Wala ka bala sing asawa? Indi ka na lang magpangasawa. 28 Pero kon mangasawa ka gid man, indi ka makasala. Kon ang dalaga magpamana, indi man sia makasala. Pero luyag ko kuntani nga malikawan ninyo ang adlaw-adlaw nga palaligban sang may asawa ukon bana. 29 Mga utod, amo ini ang buot ko silingon: diutay na lang ang tion nga nabilin. Sugod karon ang may mga asawa magkabuhi nga daw wala sing asawa, 30 ang mga nagakalisod subong nga daw wala man sila sing kalisod, ang mga nagakalipay subong nga daw wala man sila sing kalipay, ang mga nagabakal subong nga daw wala man sila sing binaklan, 31 kag ang nagagamit sang mga pagkabutang sining kalibutan magkabuhi subong nga daw wala man sila nagagamit sini. Kay ang kahimtangan karon nagapakita nga ining kalibutan indi na gid magdugay. 32 Luyag ko nga mahilway kamo sa libog. Ang wala sing asawa nagakabalaka nahanungod sa mga hilikuton sang Ginoo, kay nagatinguha sia sa paglipay sa Ginoo. 33 Pero ang may asawa nagakabalaka sa mga butang sining kalibutan, kay

luyag sia maglipay sang iya asawa. 34 Gani, ang may asawa nabutang sa tungatonga. Ang dalaga ukon ang wala sing bana nagakabalaka nahanungod sa mga hilikuton sang Ginoo, kay luyag niya ihalad ang iya lawas kag espiritu. Pero ang may bana nagakabalaka sa mga butang sining kalibutan, kay luyag sia maglipay sang iya bana. 35 Nagasiling ako sini, kay luyag ako magbulig sa inyo. Wala ako nagapugong sa inyo, kundi luyag ko nga himuon ninyo kon ano ang husto kag nagakabagay, kag ihalad ninyo ang inyo kaugalingon sing bug-os sa pag-alagad sa Ginoo nga wala sing ginaulikdan. 36 Karon, nahanungod sa kalaslon nga nagkasugtanay nga indi na lang mag-asawahay, kon ang lalaki nagabatyag nga indi matarong ang iya ginahimo sa iya nobya, kon indi sia makapugong sang pagsilabo sang iya kailigbon, kag nagabatyag sia nga kinahanglan mag-asawahay sila, ti maayo pa nga magpakasal na lang sila kon luyag niya. Indi ini sala. 37 Pero kon ang lalaki nga bisan wala ginapilit nagtapat sa iya kaugalingon nga indi sia magpangasawa, kag makapugong man lang sia sang iya kaugalingon, kag nakapamat-od na sing bug-os kon ano ang iya himuon, ti maayo gid ang iya ginahimo kon indi niya pagpangasaw-on ang iya nobya. 38 Gani maayo man ang ginahimo sang tawo nga nagapangasawa sang iya nobya, pero mas maayo pa gid ang ginahimo sang tawo nga wala nagapangasawa sang iya nobya. 39 Ang may bana indi makapamana liwat kon buhi pa ang iya bana. Kon ang iya bana patay na, ti makapamana na sia sang lalaki nga iya naluyagan, pero kinahanglan nga magpamana sia sang isa ka tumoluo. 40 Pero mas malipayon pa gid sia kon indi na sia magpamana. Akon lang ini panghunahona, pero nagapati ako nga ginaupdan man ako sang Espiritu sang Dios.

8:1 Karon, amo ini ang akon masiling nahanungod sa mga kalan-on nga nahalad sa mga diosdios. Matuod nga tanan kita may ihibalo suno sa ginasiling. Ugaling ini nga ihibalo nagahatag sing bugal sa tawo, pero ang gugma nagapabakod. 2 Ang tawo nga nagahunahona nga may nahibaluan sia, sa pagkamatuod wala pa niya mahibaloi ang dapat niya mahibaluan. 3 Pero ang tawo nga nagahigugma sa Dios nakilala sang Dios. 4 Gani, nahanungod sa mga kalan-on nga nahalad sa mga diosdios, nakahibalo kita

nga ang diosdios wala sing pulos sa kalibutan. Kay may isa lamang ka Dios. 5 Kay bisan nga may ginatawag nga mga “dios” sa langit ukon sa duta, kag bisan nga may madamo nga mga “dios” kag mga “ginoo,” 6 pero sa aton may isa lamang ka Dios, ang Amay, nga amo ang nagtuga sang tanan nga mga butang, kag kita nagakabuhi sa iya. Kag may isa lamang ka Ginoo, si Jesu-Cristo, nga paagi sa iya gintuga ang tanan nga mga butang kag paagi sa iya kita nagakabuhi. 7 Pero indi ang tanan nakahibalo sini nga kamatuoran. May mga tawo nga naanad gid sa mga diosdios, sa bagay nga tubtob karon kon magkaon sila sini nga kalan-on nagahunahona pa sila nga ini nahalad sa diosdios. Tungod kay ang ila konsyensya maluya, nagabatyag sila nga nadagtaan sila sini nga pagkaon. 8 Ang kalan-on indi makapahamuot sa aton sa Dios. Kon indi kita magkaon wala man kita kapiyerdihan, kon magkaon kita wala man kita sing ganansya. 9 Ugaling mag-andam kamo, basi nga ining inyo kahilwayan sa paghimo bisan ano lang manginkabangdanan sang pagpakasala sang mga maluya sing pagtuo. 10 Kay kon ang isa ka tawo nga may maluya sing konsyensya makakita sa imo nga may “ihibalo” nga nagakaon sa templo sang diosdios, indi bala ini magaganyat sa iya sa pagkaon sang kalan-on nga nahalad sa mga diosdios? 11 Gani ining maluya nga tawo nga imo utod nga ginpanginmatyan ni Cristo, mawala tungod sa imo nga may “ihibalo”! 12 Kag sa sini nga paagi magapakasala kamo batok kay Cristo tungod sang inyo pagpakasala batok sa inyo mga utod kag sang inyo pagpilas sang ila maluya nga konsyensya. 13 Kon ang kalan-on manginkabangdanan sang pagpakasala sang akon utod, indi na ako magkaon sang karne nga nahalad sa mga diosdios agod indi makasala ang akon utod tungod sa akon.

9:1 Indi bala ako isa ka hilway nga tawo? Indi bala ako isa ka apostol? Wala ko bala makita si Jesus nga aton Ginoo? Indi bala kamo bunga sang akon pagpangabudlay sa Ginoo? 2 Bisin nga ang iban wala nagakilala sa akon nga apostol, pero kamo inyo nagakilala nga ako apostol, kay ang inyo kabuhi sa Ginoo nagapamatuod nga ako isa ka apostol. 3 Ang akon sabat sa nagausa sa akon amo ini: 4 Wala bala kami sing kinamatarong sa

pagkaon kag pag-inom tungod sang amon pagpangabudlay? 5 Wala bala kami sing kinamatarong sa pagdala sing tumoluo nga asawa sa amon mga pagpanglakaton subong sang ginahimo sang mga utod sang Ginoo, kag ni Pedro kag sang iban nga mga apostoles? 6 Ukon kami lang bala ni Bernabe ang dapat magpangabudlay para sa amon pangabuhian? 7 May soldado bala nga sia ang nagagasto sang iya pag-alagad sa banwa? May tawo bala nga nagatanom sang ubas kag wala nagakaon sang iya bunga? May manugtatap bala sang mga hayop nga wala nagapulos sang gatas sang iya mga hayop? 8 Indi kamo magsiling nga tawuhanon lang ini nga panghunahona, kay amo man ini ang ginasiling sang Kasugoan. 9 Nasulat sa Kasugoan ni Moises ang masunod, “Indi pagbusali ang baka nga nagalinas sang inani.” Karon, nahanungod bala sa baka ang ginahambal sang Dios, 10 ukon kita man bala ang iya ginapatungdan sang pagsiling niya sini? Matuod gid nga ginsulat ini para sa aton! Ang tawo nga nagaarado kag ang tawo nga nagaani nagapaabot nga may parti sila sang patubas. 11 Nakapanggas kami sing espirituhanon nga binhi sa inyo. Tama gid bala kon mag-ani kami sa inyo sang mga butang nga kinahanglanon sang amon lawas? 12 Kon ang iban may kinamatarong sa pagpaabot sini sa inyo, indi bala nga kami may labaw pa nga kinamatarong? Pero wala kami maghimulos sini nga kinamatarong. Sa baylo, ginbatas namon ang tanan, agod indi namon masablagan ang Maayong Balita nahanungod kay Cristo. 13 Nakahibalo gid kamo nga ang mga tawo nga nagaalagad sa templo nagakuha sang ila pangabuhian sa templo, kag ang nagaalagad sa altar may bahin sang mga ginhalad sa altar. 14 Sa amo man nga bagay, ang Ginoo nagsugo nga ang mga nagawali sang Maayong Balita magkuha sang ila pangabuhian halin sa ila ginapangabudlayan. 15 Pero wala ako maghimulos sini nga mga kinamatarong, kag wala man ako nagasulat sini agod maangkon ko ang akon mga kinamatarong. Maayo pa nga mapatay ako, sang sa kuhaon sang iban ang akon kinamatarong sa pagpabugal! 16 Wala ako sing kinamatarong sa pagpabugal tungod kay nagawali ako sang Maayong Balita. Kon sa bagay, katungdanan ko ang pagwali sang Maayong Balita. Kailo man ako kon indi ko pag-iwali ang Maayong Balita! 17 Kon ang pagwali ginahimo ko sa akon lamang luyag, ti

magapaabot ako sing suhol. Pero tungod nga ginahimo ko ini subong nga isa ka tulomanon, nagakahulogan nga ginahimo ko ini subong nga hilikuton nga gintugyan sa akon sang Dios. 18 Karon, ano ang akon suhol? Ang akon suhol amo ang kalipay nga wala ako nagapabayad sa akon pagwali sang Maayong Balita, kag wala ako nagagamit sang akon mga kinamatarong, agod bayaran ako sa akon pagpangabudlay para sa Maayong Balita. 19 Hilway ako nga tawo kag indi ulipon sang bisan sin-o. Pero ginahimo ko ang akon kaugalingon nga ulipon sang tanan, agod madamo ang madala ko sa Ginoo. 20 Kon nagapangabudlay ako kaupod sa mga Judio, nagginawi ako subong nga Judio, agod madala ko sila sa Ginoo. Kag bisan nga ako akon wala masakop sang Kasugoan ni Moises, sa akon pagpangabudlay sa ila nga nasakop sang Kasugoan nagginawi ako subong sa ila, agod madala ko sila sa Ginoo. 21 Sa amo man nga bagay, kon nagaupod ako sa mga Gentil, nagginawi ako kasubong nila nga wala masakop sa Kasugoan sang mga Judio, agod madala ko sila sa Ginoo. Ini wala nagakahulogan nga wala ko ginatuman ang kasugoan sang Dios, kay sa pagkamatuod gid, nasakop ako sang kasugoan ni Cristo. 22 Sa mga maluya sing pagtuo nanginkasubong ako sang isa sa ila, agod madala ko sila sa Ginoo. Gani, nanginkasubong ako nila sa tanan nga mga bagay sa sining nanuhaytohay nga mga tawo, agod nga maluwas ko ang iban sa ila bisan sa ano nga paagi. 23 Ginahimo ko ini tanan tungod sa Maayong Balita, agod nga makaambit man ako sang mga kaayuhan sini. 24 Nakahibalo gid kamo nga sa palumba, nagaentra ang tanan nga mga manugdalan, pero isa lang sa ila ang makabaton sing premyo. Gani magdalagan kamo agod nga makuha ninyo ang premyo. 25 Ang taga ka humalampang nga nagahanas nagasunod sing maid-id sang mga tulomanon, agod makoronahan sia sang korona nga umalagi lamang. Pero kita aton nagahimo sini, agod makaangkon sang korona nga nagapadayon. 26 Amo ina nga nagadalagan ako sing tadlong padulong sa ginatapusan sang palumba, kag amo man ina nga kasubong ako sang boksidor nga wala nagasumbag sang hangin. 27 Ginapaanad ko ang akon lawas sa mga sumbag kag ginadisiplina ko ini, kay basi sa tapos ako makaagda sa iban sa palumba ako akon sikwayon.

10:1 Mga utod, dapat ninyo dumdomon ang gin-agihan sang aton mga ginikanan nga nagsunod kay Moises. Ginlandungan sila sang panganod kag nagtabok sila nga wala maano sa Mapula nga Dagat. 2 Sa gal-om kag sa dagat ginbautisohan sila subong nga mga sumolunod ni Moises. 3 Tanan sila nagkaon sang amo man nga espirituhanon nga pagkaon, 4 kag tanan sila nag-inom sang amo man nga espirituhanon nga ilimnon. Kay nag-inom sila sa sadtong espirituhanon nga bato nga nag-upod sa ila. Yadto nga bato amo si Cristo. 5 Pero ang Dios wala malipay sa kalabanan sa ila, gani ang ila mga bangkay naglalapta sa desierto. 6 Karon, ini nga mga butang nga nahanabo mga halimbawa sa pagpaandam sa aton nga indi kita maghandom sang malain nga mga butang subong sang ginhimo nila, 7 kag indi kita magsimba sa mga diosdios, subong sang ginhimo sang iban sa ila. Subong sang ginasiling sang kasulatan, “Ang mga tawo nagkinaon kag nag-ininom kag nagsinaot.” 8 Indi gid kita magpakighilawas subong sang ginhimo sang iban sa ila, kag tungod sini nagkalamatay ang 23,000 sa isa lang ka adlaw. 9 Indi ta gid pagtilawan ang Ginoo, subong sang ginhimo sang iban sa ila, kag ginpamatay sila sang mga man-og. 10 Indi gid kamo magkumod subong sang ginhimo sang iban sa ila, kag ginlaglag sila sang Anghel nga Manugpatay. 11 Ini tanan nga mga butang nahanabo sa ila subong mga halimbawa para sa iban, kag ini ginsulat subong nga paandam sa aton. Kay nagakabuhi kita sa panahon nga ang katapusan madali na lang mag-abot. 12 Gani, ang nagahunahona nga malig-on ang iya pagtindog mag-andam basi kon matumba sia. 13 Ang tagsa ka pagsulay nga nagaabot sa inyo amo man ang pagsulay nga masami nagaabot sa tawo. Pero ang Dios matutom sa iya saad kag indi sia magtugot nga pagsulayon kamo labaw sa inyo masarangan, kundi sa tion nga ginasulay kamo, hatagan niya kamo sing kusog sa pagsumpong sa panulay kag sa sini nga paagi indi kamo madaog sang panulay. 14 Gani, mga hinigugma ko, indi kamo magsimba sa mga diosdios. 15 Nagahambal ako sa inyo subong nga kamo maalam nga mga tawo. Kamo ang magbinagbinag sang akon ginasiling sa inyo. 16 Wala bala kita nagapakig-ambit sa dugo ni Cristo kon kita mag-inom sa sini nga kupa sang pagpasalamat nga aton ginapasalamatan sa Dios? Wala bala kita nagapakig-ambit sa lawas ni Cristo kon kita

magkaon sini nga tinapay nga aton ginapamihakpihak? 17 Tungod nga may isa lang ka tinapay, kita tanan, bisan nga madamo, nangin-isa ka lawas, kay kita tanan nagaambit sang isa lang ka tinapay. 18 Tan-awa bala ninyo ang mga tawo sang Israel. Indi bala nga ang mga nagakaon sang mga ginahalad sa altar nagapakig-ambit sa ginahalad sa Dios? 19 Ano ang buot ko silingon? Nga ang diosdios ukon ang kalan-on nga ginahalad sa ila may kapuslanan? 20 Indi amo ina ang buot ko silingon! Ang ginasiling ko nga ang ginahalad sang mga tawo sa mga altar sang diosdios ginahalad nila sa mga yawa kag indi sa Dios. Kag indi ako luyag nga magpakig-ambit kamo upod sa mga yawa. 21 Indi kamo makainom sa kupa sang Ginoo kag mag-inom man sa kupa sang mga yawa. Indi kamo makakaon sa lamisa sang Ginoo kag magkaon man sa lamisa sang mga yawa. 22 Ukon luyag bala kita nga magpangimon ang Ginoo? Naghunahona bala kamo nga makusog pa kita sa iya? 23 Nagasiling sila, “Tugot sa aton ang paghimo sang bisan ano.” Huo, ugaling indi ang tanan maayo para sa aton. “Tugot sa aton ang paghimo sang tanan,” pero indi ang tanan mapuslanon para sa aton. 24 Ang tagsatagsa indi magpangita sang iya kaugalingon nga kaayuhan, kundi sang kaayuhan sang iya isigkatawo. 25 Sarang kamo makakaon sang tanan nga ginabaligya sa balaligyaan sang karne, nga wala na nagapangusisa tungod sang inyo konsyensya. 26 Kay ang kasulatan nagasiling, “Ang duta kag ang tanan nga yara sa duta iya sang Ginoo.” 27 Kon may indi tumoluo nga mag-agda sa inyo sa pagkaon upod sa iya kag luyag man kamo magkadto, kauna ninyo ang ginabutang sa inyo atubangan nga wala na nagapangusisa tungod sang inyo konsyensya. 28 Pero kon may magsiling sa inyo, “Ini nga pagkaon nahalad sa mga diosdios,” ti indi pagkauna ina tungod sa iya nga nagasugid sini sa inyo kag tungod sa konsyensya— 29 ini indi ang inyo konsyensya, kundi ang iya konsyensya. Karon may mamangkot, “Ngaa bala limitahan ko ang akon kahilwayan tungod sa konsyensya sang iban nga tawo? 30 Kon ginapasalamatan ko sa Dios ang akon pagkaon, ngaa abi pakalainon ako tungod sang pagkaon nga ginapasalamatan ko?” 31 Kon amo ina, bisan nagakaon ukon nagainom kamo, ukon ano man ang inyo ginahimo, himoa ini tanan para sa himaya sang Dios. 32 Magkabuhi kamo

sa bagay nga indi kamo manginkasablagan sa mga Judio ukon sa mga Gentil ukon sa iglesia sang Dios. 33 Sunda lang bala ninyo ang ginahimo ko. Sa akon ginahimo nagatinguha ako sa paglipay sang tanan, kag wala ako nagapangita sang akon kaayuhan, kundi sang kaayuhan sang tanan, agod nga maluwas sila.

11:1 Iluga ninyo ako subong nga ako nagailog kay Cristo. 2 Ginadayaw ko kamo tungod nga ginadumdom ninyo ako sa gihapon kag ginasunod ninyo ang mga pagtulon-an nga ginpaalinton ko sa inyo. 3 Pero luyag ko nga inyo mahibaluan nga si Cristo amo ang ulo sang tagsa ka lalaki, ang bana amo ang ulo sang iya asawa, kag ang Dios amo ang ulo ni Cristo. 4 Gani, ang isa ka lalaki nga nagatabon sang iya ulo kon nagapangamuyo ukon nagawali sang pulong sang Dios sa tion sang pagsimba, nagapakahuya kay Cristo. 5 Ang isa ka babayi nga wala sing tabon ang iya ulo kon nagapangamuyo ukon nagahambal sang pulong sang Dios sa tion sang pagsimba, nagapakahuya sa iya bana, kay pareho lang sia sa isa ka babayi nga nakiskisan ang iya ulo. 6 Kon ang babayi wala nagatabon sang iya ulo, maayo pa nga magpabulog sia. Kag tungod nga makahuloya sa isa ka babayi nga magpabulog ukon magpakiskis sia sang iya ulo, ti, dapat niya tabunan ang iya ulo. 7 Ang lalaki indi dapat magtabon sang iya ulo, kay sia ang larawan kag himaya sang Dios. Pero ang babayi himaya sang lalaki. 8 Kay ang lalaki wala gintuga gikan sa babayi, kundi ang babayi gikan sa lalaki. 9 Kag wala man ang lalaki gintuga tungod sa babayi, kundi ang babayi tungod sa lalaki. 10 Gani tungod sa mga anghel, ang babayi dapat magtabon sang iya ulo sa pagpakita sang iya pagpasakop sa gahom sang iya bana. 11 Pero sa aton pagkabuhi sa Ginoo, ang lalaki kinahanglan sang babayi, kag ang babayi kinahanglan sang lalaki. 12 Kay subong nga ang babayi nagikan sa lalaki, subong man ang lalaki natawo sa babayi, kag ang tanan nagagikan sa Dios. 13 Kamo ang magbinagbinag sini: nagakabagay bala sa isa ka babayi ang pagpangamuyo sa Dios sa tion sang iya pagsimba nga wala sing tabon ang iya ulo? 14 Ang kinaugali nagatudlo nga kon ang lalaki may buhok nga malaba kahuloy-an ini sa iya, 15 pero kon ang babayi may buhok nga malaba, himaya ini sa iya. Ang iya buhok nga

malaba ginhatag sa iya subong tabon sa iya ulo. 16 Pero kon may yara nga luyag magpakigbais nahanungod sini, ang masiling ko lang amo nga kami ukon ang mga iglesia sang Dios wala nagaginawi sing subong sini. 17 Sa sining masunod nga mga panugyan wala ako nagadayaw sa inyo, tungod kay ang inyo mga pagtilipon wala nagadala sing kaayuhan, kundi kalainan. 18 Una sa tanan, ginsugiran ako nga may mga grupo nga nagasumpong anay sa inyo mga pagtilipon sa iglesia, kag nagapati ako nga daw may kamatuoran ini. 19 (Kinahanglan gid man nga may pagbinahinbahin sa inyo, agod nga mahibaluan kon sin-o ang matuod sa inyo.) 20 Ang inyo pagtipon sing tingob indi sa pagkaon sang Panihapon sang Ginoo. 21 Kay ang kada isa sa inyo nagakaon anay sang iya dala, kag amo ina nga ang iban sa inyo gutom kag ang iban hubog. 22 Wala bala kamo sing kaugalingon nga balay sa diin kamo makakaon kag makainom? Ukon ginatamay bala ninyo ang iglesia sang Dios kag ginapakahuy-an ang mga tawo nga wala sing sarang? Ano bala ang ginapaabot ninyo nga isiling ko sa inyo nahanungod sini? Dayawon ko bala kamo sa sining pagginawi ninyo? Indi ako magdayaw sa inyo! 23 Kay ginbaton ko halin sa Ginoo ang pagtulon-an nga ginpaalinton ko man sa inyo: nga si Ginoong Jesus, sang gab-i nga gintugyan sia, nagkuha sing tinapay, 24 nagpasalamat sa Dios, nagpamihakpihak sini kag nagsiling, “Ini amo ang akon lawas para sa inyo. Himoa ninyo ini sa akon handumanan.” 25 Sa amo man nga bagay ginkuha niya ang kupa sa tapos ang panihapon kag nagsiling, “Ini nga kupa amo ang bag-o nga kasugtanan nga ginsilyuhan sang akon dugo. Sa inyo pag-inom sini, himoa ninyo ini sa akon handumanan.” 26 Kay sa tagsa ninyo ka pagkaon sini nga tinapay kag pag-inom sa sini nga kupa, ginabantala ninyo ang kamatayon sang Ginoo tubtob nga magkari sia. 27 Gani, ang bisan sin-o nga magkaon sang tinapay sang Ginoo kag mag-inom sa iya kupa nga indi takos, nakapakasala batok sa lawas kag dugo sang Ginoo. 28 Gani, ang tagsatagsa mag-usisa anay sang iya kaugalingon kag ugaling magkaon sia sang tinapay kag mag-inom sa kupa. 29 Kay kon wala niya ginakilala ang lawas sang Ginoo sa iya pagkaon sang tinapay kag pag-inom sa kupa, nagadala sia sang paghukom sa iya kaugalingon sa iya pagkaon kag pag-inom. 30 Amo ina nga madamo sa inyo ang masakiton kag maluya,

kag ang iban sa inyo nagkalamatay. 31 Kon ginausisa anay naton ang aton kaugalingon, indi kita paghukman sang Dios. 32 Pero ginahukman kag ginasilutan kita sang Ginoo, agod indi kita makondenar upod sa kalibutan. 33 Gani, mga utod, sa inyo pagtipon sing tingob sa pagkaon sang panihapon sang Ginoo, maghinulatay kamo. 34 Kon may ginagutom sa inyo, dapat sia magkaon sa iya balay, agod nga indi kamo paghukman sang Ginoo sa inyo pagtipon sing tingob. Nahanungod sa iban nga mga butang husayon ko ugaling kon mag-abot ako.

12:1 Mga utod, nahanungod sang mga bugay gikan sa Espiritu Santo, luyag ko nga kamo makahibalo sang kamatuoran sini. 2 Nakahibalo kamo nga sang indi pa kamo tumoluo gingamhan kamo sang patay nga mga diosdios nga nagpatalang sa inyo. 3 Gani, dapat ninyo talupangdon nga wala sing tawo nga ginatuytoy sang Espiritu sang Dios nga makasiling, “Pakamalauton si Jesus!”, kag wala man sing tawo nga makasiling, “Si Jesus Ginoo,” kon wala sia ginatuytoyi sang Espiritu Santo. 4 May nanarisari nga mga bugay nga espirituhanon, pero amo man nga Espiritu ang nagahatag sini tanan. 5 May nanuhaytohay nga paagi sang pag-alagad, pero amo man nga Ginoo ang ginaalagad. 6 May nanuhaytohay nga ikasarang sa pag-alagad, pero amo man nga Dios ang nagahatag sa tagsatagsa sang nanuhaytohay nga ikasarang sa pag-alagad. 7 Ang tagsatagsa ginahatagan sang pagpamatuod sang presensya sang Espiritu para sa kaayuhan sang tanan. 8 Ang Espiritu nagahatag sa isa ka tawo sang bugay sa pagwali nga may kaalam, kag sa isa na man ka tawo ang amo man nga Espiritu nagahatag sang bugay sa pagwali nga may ihibalo. 9 Ang amo man gihapon nga Espiritu nagahatag sing pagtuo sa isa ka tawo, samtang sa isa na man ka tawo nagahatag sia sing gahom sa pagpang-ayo. 10 Ang Espiritu nagahatag sa isa ka tawo sang gahom sa paghimo sang mga milagro, sa isa na man nagahatag sia sang bugay sa pagwali sang pulong sang Dios, sa isa pa gid nagahatag sia sing ikasarang sa paghibalo kon bala ang bugay nagikan sa Espiritu ukon indi. Sa isa ka tawo nagahatag sia sing bugay sa paghambal sa iban nga mga hambal kag sa isa na man ka tawo nagahatag sia sing bugay sa pagsaysay kon ano ang

kahulogan sini nga mga hambal. 11 Pero isa lamang ka Espiritu ang nagahimo sini tanan. Nagahatag sia suno sa iya luyag sing nanarisari nga bugay sa tagsa ka tawo. 12 Kay si Cristo kasubong sang isa ka lawas nga may madamo nga mga bahin. Bisan may madamo ini nga mga bahin, pero isa lang ini ka lawas. 13 Sa amo man nga bagay, kita tanan, Judio ukon Gentil, ulipon ukon hilway, ginbautisohan sang amo nga Espiritu, agod mangin-isa kita ka lawas, kag kita tanan ginpainom sa amo man nga Espiritu. 14 Kay ang lawas indi isa lang ka bahin, kundi may madamo nga mga bahin. 15 Kon ang tiil magsiling, “Tungod kay indi ako kamot, indi ako bahin sang lawas,” ina wala nagahimo sa iya nga indi bahin sang lawas. 16 Kag kon ang dulonggan magsiling, “Tungod kay indi ako mata, indi ako bahin sang lawas,” ina wala nagahimo sa iya nga indi bahin sang lawas. 17 Kon ang bug-os nga lawas mata lamang, ano ang pagkabati sini? Kon ang bug-os nga lawas dulonggan lamang, ano ang pagkasimhot sini? 18 Pero ang Dios nagbutang sang nanuhaytohay nga bahin sa lawas suno sa luyag niya. 19 Kon isa lang ini ka bahin indi ini lawas. 20 Ang kamatuoran amo ini, may madamo nga mga bahin, pero may isa lamang ka lawas. 21 Gani, ang mata indi makasiling sa kamot, “Wala ako kinahanglan sa imo!” Indi man makasiling ang ulo sa tiil, “Wala ako sing kinahanglan sa imo!” 22 Sa baylo, ang mga bahin sang lawas nga daw maluya amo ang kinahanglan gid, 23 subong man, nga ang mga bahin sang lawas nga daw indi gid importante amo ang ginapadunggan ta sing labi, kag ang aton mga bahin nga malaw-ay amo ang ginaatipan ta sing labi pa, 24 nga wala ginakinahanglan sang aton mga bahin nga matahom. Ang Dios nagpahamtang sang mga bahin sang lawas sa ila naiguan nga lugar, agod nga mapadunggan ang mga bahin nga daw indi gid importante. 25 Gani wala sing pagbinahinbahin sa lawas, kundi ang nagakalainlain nga mga bahin may kabalaka sa isa kag isa. 26 Kon ang isa ka bahin nagaantos, ang tanan nga mga bahin nagaantos man. Kon ang isa ka bahin ginadayaw, ang tanan nga mga bahin nagaambit man sang iya kalipay. 27 Karon kamo tanan amo ang lawas ni Cristo, kag ang tagsatagsa sa inyo bahin sina nga lawas. 28 Gani, ang Dios nagbutang sa iglesia, nahauna, sang mga apostoles; ikaduha, sang mga propeta; ikatlo, sang mga manunodlo; kag

ugaling sang mga manugbuhat sing mga milagro, dason ang mga manugpang-ayo, mga manugtabang, mga manugmando, kag mga manughambal sa iban nga mga hambal. 29 Indi ang tanan mga apostoles, ukon mga propeta, ukon mga manunodlo. Indi ang tanan makahimo sang mga milagro, 30 ukon may gahom sa pagpang-ayo, ukon sa paghambal sa iban nga mga hambal, ukon sa pagsaysay sang kahulogan sini. 31 Handuma ninyo ang dalagku pa nga mga bugay. Pero ang labaw sa tanan nga paagi amo ang masunod.

13:1 Bisan makahambal ako sang nagakalainlain nga mga hambal sang mga tawo kag bisan sang mga anghel, pero kon wala ako sing gugma, ang akon hambal pareho lang sang magahod nga tunog sang agong ukon sang bagting sang lingganay. 2 Kag bisan maayo ako magwali sang pulong sang Dios, kag akon ang tanan nga ihibalo kag paghangop sang tanan nga mga tinago, kag bisan may pagtuo ako nga makahalin sang mga bukid, pero kon wala ako sing gugma, wala ako sing kapuslanan. 3 Kag bisan ipanghatag ko ang tanan ko nga pagkabutang, kag bisan itugyan ko ang akon lawas nga sunogon, pero kon wala ako sing gugma, wala ini sing kapuslanan sa akon. 4 Ang gugma mapinasensyahon kag malulo. Ang gugma indi maimon, indi palabilabihon ukon bugalon. 5 Ang gugma indi bastos, indi maiyaiyahon ukon maakigon. Ang gugma wala nagadumot. 6 Ang gugma wala nagakalipay sa kalautan, kundi nagakalipay sa kamatuoran. 7 Ang gugma nagabatas sang tanan nga mga butang, nagapati sang tanan nga mga butang, nagalaom sang tanan nga mga butang, kag nagaantos sang tanan nga mga butang. 8 Ang gugma wala sing katapusan. Ang bugay sa pagwali sang pulong sang Dios umalagi, ang paghambal sa iban nga mga hambal magaauntat, kag ang ihibalo may katapusan. 9 Kay ang aton ihibalo kag ang pagwali sang pulong sang Dios nga ginbugay sa aton indi pa himpit. 10 Pero kon ang himpit mag-abot, ang di-himpit magataliwan. 11 Sang bata pa ako, ang akon panghambal, balatyagon, kag panghunahona binata man. Pero sang hamtong na ako ginbayaan ko ang binata nga mga pagginawi. 12 Ang aton makita karon kasubong sang indi maathag nga larawan sa espeho, pero sa ulihi makakita kita sing maathag

sa tampad. Ang nahibal-an ko karon bahin pa lang, pero sa ulihi mahibaluan ko ang tanan, pareho sang pagkahibalo sang Dios nahanungod sa akon. 13 Karon, ining tatlo nagapadayon: ang pagtuo, ang paglaom, kag ang gugma, kag ang labing daku sini sa ila amo ang gugma.

14:1 Karon, ang tinguhaon ninyo sa pag-angkon amo ang gugma. Handuma ninyo ang espirituhanon nga mga bugay, labi na gid ang bugay sa pagwali sang pulong sang Dios. 2 Ang nagahambal sa iban nga mga hambal wala nagahambal sa mga tawo, kundi sa Dios, kay wala sing makaintiyendi sa iya. Sa gahom sang Espiritu nagahambal sia sang tinago nga mga kamatuoran. 3 Pero ang nagawali sang pulong sang Dios nagahambal sa mga tawo, nagabulig sa ila, nagapabakod kag nagalipay sa ila. 4 Ang tawo nga nagahambal sa iban nga mga hambal nagapalig-on sang iya kaugalingon lamang, pero ang nagawali sang pulong sang Dios nagapalig-on sang bug-os nga iglesia. 5 Kuntani, luyag ko man nga tanan kamo makahambal sa iban nga mga hambal, pero luyag ko pa gid nga tanan kamo makawali sang pulong sang Dios. Kay ang tawo nga nagawali sang pulong sang Dios labi pa sa tawo nga nagahambal sa iban nga mga hambal, luas lang kon may yara nga makasaysay sang iya ginahambal, agod mapalig-on ang iglesia. 6 Gani, mga utod, kon magkadto ako dira sa inyo kag maghambal ako sa iban nga mga hambal, ano ang pulos ko sa inyo? Wala gid ako sing pulos kon wala ako nagadala sa inyo sing bugna halin sa Dios, ukon ihibalo, ukon pagwali sang pulong sang Dios, ukon pagtudlo. 7 Bisan ang mga instrumento sa musika nga wala sing kabuhi, subong sang plawta ukon arpa, kon indi maathag ang pagtukar sang ila nota, ano ang pagkahibalo sang isa ka tawo sang sonata nga ginatukar? 8 Kag kon ang panukar sang manugtrumpeta indi maathag, sin-o ang magaaman para sa inaway? 9 Sa amo man nga bagay, ano ang pagkahangop sang isa ka tawo sang imo ginahambal kon nagahambal ka sa iban nga mga hambal? Pareho lang nga naghambal ka sa hangin! 10 May madamo nga mga linggwahe sa kalibutan kag ini sila tanan may kahulogan gid. 11 Pero kon indi ako makaintiyendi sang linggwahe nga ginahambal, para sa akon, ang tawo nga nagahambal sini dumoluong, kag

para sa iya ako dumoluong man. 12 Tungod kay nagahandom kamo sa pag-angkon sang mga bugay sang Espiritu, labaw sa tanan tinguhaa ninyo ang paggamit sang mga bugay nga nagapalig-on sang iglesia. 13 Gani, ang tawo nga nagahambal sa iban nga mga hambal, magpangamuyo nga hatagan sia sing bugay sa pagsaysay kon ano ang kahulogan sini. 14 Kay kon nagapangamuyo ako sa iban nga mga hambal, ang akon espiritu nagapangamuyo matuod, pero ang akon hunahona wala sing bahin sini. 15 Ano karon ang himuon ko? Magapangamuyo ako sa akon espiritu, pero magapangamuyo man ako sa akon hunahona. Magakanta ako sa akon espiritu, pero magakanta man ako sa akon hunahona. 16 Kon ang imo espiritu lang ang nagapasalamat sa Dios, ano ang pagsiling sang ordinaryo nga tawo nga nagatambong sang “Kabay pa” sa imo pangamuyo sang pagpasalamat, kay ang imo ginasing wala niya maintiyendihi? 17 Bisan pa maayo gid ang imo pangamuyo sa pagpasalamat sa Dios, pero ang iban nga mga tawo indi mabuligan. 18 Nagapasalamat ako sa Dios nga makahambal ako sing sobra pa sa inyo sa iban nga mga hambal. 19 Pero sa pagtilipon sang mga tumoluo sa pagsimba mas maayo pa nga maghambal ako sing lima lang ka tinaga nga maintiyendihi, agod matudloan ko ang iban, sang sa linibo ka mga tinaga sa iban nga mga hambal. 20 Mga utod, indi kamo magbinatabata sa inyo nga panghunahona. Magpakabata kamo kon nahanungod sa mga kalautan, pero magpakahamtong kamo sa inyo panghunahona. 21 Nasulat na sa mga Kasulatan: “Paagi sa mga tawo Nga may linggwahe sang dumoluong, Paagi sa mga bibig Sang mga dumoluong Magahambal ako sa sini nga mga tawo Pero, wala sapayan sini, Indi sila magpamati sa akon, Siling sang Ginoo.” 22 Gani, ang paghambal sa iban nga mga hambal tanda para sa mga di-tumoluo kag indi sa mga tumoluo, pero ang pagwali sang pulong sang Dios tanda para sa mga tumoluo, kag indi sa mga di-tumoluo. 23 Gani, kon magtipon ang mga tumoluo kag ang tagsatagsa maghambal sa iban nga mga hambal, kag kon may magsulod nga iban nga tawo ukon di-tumoluo, indi bala sila magasing nga mga buang kamo? 24 Pero kon ang tanan maghambal sang pulong sang Dios, kon may magsulod nga di-tumoluo ukon iban nga tawo, magakilala sia sang iya sala tungod sang

iya nabatian. Ang pulong nga iya nabatian magahukom sa iya, 25 ang iya tinago nga mga panghunahona mapahayag, kag magaluhod sia sa pagsimba sa Dios nga nagasiling, “Matuod gid nga ang Dios yari diri kaupod ninyo!” 26 Mga utod, ano bala ang buot ko silingon? Sa inyo pagtipon sa pagsimba, ang isa handa sa pagkanta, ang isa sa pagpanudlo, ang isa sa pagpahayag sang tinago nga kamatuoran halin sa Dios, ang isa sa paghambal sang pulong sang Dios sa iban nga mga hambal, kag ang isa sa pagsaysay kon ano ang kahulogan sang amo nga mga hambal. Ang tanan nga ginahimo ninyo, himoa ninyo sa pagpalig-on sang iglesia. 27 Kon may yara nga luyag maghambal sa iban nga mga hambal, duha ukon tatlo lang ang maghambal sing bulosbulos, kag ang isa dapat magsaysay sang ginhambal. 28 Pero kon wala sing isa nga makasaysay, ti, maghipos ang tagsatagsa kag maghambal kamo sa inyo kaugalingon lamang kag sa Dios. 29 Ang duha ukon tatlo nga ginhatagan sang Dios sang inughambal dapat maghambal, samtang ang iban magbinagbinag sang ginhambal. 30 Pero kon sa inyo pagtipon may isa sa inyo nga ginhatagan sang Dios sang mensahi, ang nagahambal mag-untat. 31 Tanan kamo sarang makahambal sang pulong sang Dios, basta nga tag-isaisa lang, agod nga ang tanan makatuon kag mapalig-on. 32 Yara sa manugwali ang gahom sa paggamit sing nagakaigo sang bugay sa pagwali sang pulong sang Dios. 33 Kay ang Dios indi Dios sang kagamo, kundi sang kalinong. Subong sang sa tanan nga mga iglesia sang mga tumoluo, 34 ang mga babayi dapat maghipos sa mga pagtilipon sang iglesia. Indi tugot sa ila ang paghambal, kundi ginamanduan sila nga magmasinulondon subong sang ginasiling sang Kasugoan. 35 Kon may inugpamangkot sila, sa balay lang nila sila magpamangkot sa ila bana. Makahuloya para sa isa ka babayi ang paghambal sa pagtilipon sang iglesia. 36 Ano, sa inyo lang bala nagikan ang pulong sang Dios? Ukon sa inyo lang bala ini nag-abot? 37 Kon may yara nga nagahunahona nga may mensahi sia sang Dios ukon may espirituhanon nga bugay, dapat sia magkilala nga ang ginasulat ko sa inyo sugo sang Ginoo. 38 Pero kon wala sia nagasapak sini, indi ninyo sia pagsapaka. 39 Gani, mga utod ko, handuma ninyo ang pagwali sang pulong sang Dios, pero indi ninyo pagdumili ang paghambal sa iban nga

mga hambal. 40 Himoa ninyo ang tanan nga butang sa nagakaigo kag mahusay nga paagi.

15:1 Karon, mga utod, luyag ko ipahanumdom sa inyo ang Maayong Balita nga ginwali ko sa inyo, nga inyo ginbaton kag sa sini ang inyo pagtuo napasad sing malig-on. 2 Amo ina ang Maayong Balita nga ginwali ko sa inyo. Naluwas kamo paagi sa Maayong Balita kon ginhuptan ninyo ini sing malig-on, luas kon nagtuo kamo sing pasapayan. 3 Ginpaalinton ko sa inyo ang isa ka butang nga labi ka importante nga akon nabaton: si Cristo napatay tungod sang aton mga sala, suno sa mga Kasulatan. 4 Ginlubong sia kag ginbanhaw sa ikatlo ka adlaw, suno sa mga Kasulatan. 5 Nagpakita sia kay Pedro, kag sang ulihi sa dose ka mga apostoles. 6 Sa tapos sini nagpakita sia sa sobra sa 500 sang iya mga sumolunod sing tingob, nga ang kalabanan sa ila buhi pa, kag ang iban patay na. 7 Sang ulihi nagpakita sia kay Santiago kag dayon sa tanan nga mga apostoles. 8 Sa katapusan nagpakita man sia sa akon, bisan nga ako kasubong sang isa nga natawo sa wala pa ang tion. 9 Kay ako ang labing kubos sa mga apostoles. Kon sa bagay, indi gani ako takos nga pagatawgon nga apostol, kay ginhingabot ko ang iglesia sang Dios. 10 Pero sa kaluoy sang Dios nangin-amo ako sini karon, kag ang grasya nga ginhatag niya sa akon indi nanginwalay pulos. Sa baylo, nagpangabudlay ako sing labi pa sa tanan nga mga apostoles, bisan nga indi gid man ako ang nagpangabudlay, kundi ang grasya sang Dios nga yari sa akon. 11 Gani, bisan kon naghaling ini sa akon ukon sa ila man, amo ini ang amon tanan ginawali, kag amo ini ang inyo ginatuohan. 12 Karon, kon ang amon ginwali amo nga si Cristo ginbanhaw, ngaa bala nga ang iban sa inyo makasiling nga ang mga patay indi pagbanhawon? 13 Kon matuod nga ang nagkalamatay indi pagbanhawon, nagakahulogan nga si Cristo wala ginbanhaw. 14 Kag kon si Cristo wala man ginbanhaw sang Dios, wala sing pulos ang amon pagwali, kag wala sing pulos ang inyo pagtuo. 15 Dugang pa sini, kon ang mga patay wala ginbanhaw, si Cristo wala man ginbanhaw sang Dios, kag gani nanginbutigon kami nga mga saksi sang Dios, kay nagsaksi kami nga ang Dios nagbanhaw kay Cristo. 16 Kay kon ang mga patay wala

ginabanhaw, si Cristo wala man kuntani ginabanhaw. 17 Kag kon si Cristo wala ginabanhaw, ang inyo pagtuo wala sing pulos kag yara pa kamo gihapon sa inyo mga sala. 18 Kon amo, ang mga tumoluo kay Cristo nga nagkalamatay na wala maluwas. 19 Kon ang aton paglaom kay Cristo diri lamang sa sini nga kabuhi, ti, labing makalulooy kita sa tanan nga mga tawo diri sa kalibutan. 20 Pero matuod gid nga si Cristo ginabanhaw gikan sa mga minatay, kag sia amo ang garantiya nga ang mga minatay pagabanhawon. 21 Kay subong nga ang kamatayon nag-abot paagi sa isa ka tawo, sa amo man nga bagay, ang pagkabanhaw gikan sa kamatayon magaabot paagi sa isa ka tawo. 22 Kay subong nga ang tanan nga mga tawo nagkalamatay tungod sang ila kaangtanan kay Adam, sa amo man nga bagay, ang tanan pagabanhawon tungod sang ila kaangtanan kay Cristo. 23 Pero ini pasunod: nahauna si Cristo, kag ang madason amo sila nga iya ni Cristo sa tion sang iya pagkari. 24 Dayon ang katapusan magaabot. Si Cristo magadaog sang tanan nga espirituhanon nga mga gahom, mga awtoridad kag mga kagamhanan kag itugyan niya ang Ginharian sa Dios nga Amay. 25 Kay kinahanglan nga si Cristo maghari, tubtob malutos sang Dios ang tanan nga mga kaaway kag mabutang niya sila sa idalom sang iya mga tiil. 26 Ang katapusan nga kaaway nga pagadag-on amo ang kamatayon. 27 Kay ang kasulatan nagasiling, “Ang Dios nagbutang sang tanan nga mga butang sa idalom sang iya mga tiil.” Maathag gid nga ang mga tinaga “tanan nga mga butang” wala nagalakip sang Dios mismo nga nagbutang sang tanan sa idalom ni Cristo. 28 Pero kon mabutang na ang tanan sa idalom sang paggahom ni Cristo, ti, ang Anak mismo magapasakop sang iya kaugalingon sa Dios nga nagbutang sang tanan sa idalom niya. Dayon ang Dios magagahom sing bug-os sa tanan. 29 Ti, ano iya ining mga tawo nga nagapabautiso para sa mga patay? Ano bala ang tinutoyo nila? Kon matuod ang ginasiling nila nga ang mga patay wala ginabanhaw, ngaa bala ginabautisohan sila para sa mga patay? 30 Kag nahanungod sa amon, ngaa bala ginabutang namon ang amon kaugalingon sa katalagman sa tanan nga oras? 31 Mga utod, ginaatubang ko ang kamatayon adlaw-adlaw! Makasiling ako sini tungod sang akon pagpabugal nahanungod sa inyo sa aton pagkabuhi kay Cristo

Jesus nga aton Ginoo. 32 Abi kon ang akon tinutoyo sa pagpakig-away sa “talunon nga mga sapat” diri sa Efeso tawuhanon lamang, ano bala ang makuha ko? Subong sang ginasiling sang hulobaton, “Magkaon kita kag mag-inom, kay buas mapatay kita”—kon ang patay wala ginabanhaw. 33 Indi kamo magpatunto. “Ang malain nga mga kaupdanan nagapalain sang maayo nga pamatasan.” 34 Magbalik kamo sa husto nga panimuot kag indi na magpakasala. Ginahambal ko ini sa kahuloy-an ninyo: ang iban sa inyo wala makakilala sa Dios. 35 Pero may magapamangkot, “Paano bala ang pagkabanhaw sang mga patay? Ano bala nga sahi sang lawas ang ila maangkon?” 36 Binuang ini nga pamangkot! Kon magpanggas ka sang binhi sa duta, indi ini magpamuhi kon indi anay ini mapatay. 37 Kag ang imo ginapanggas sa duta indi ang tanom nga nagapamuhi na, kundi ang binhi, nga ayhan trigo ukon iban nga binhi. 38 Pero ang Dios nagahatag sa sina nga binhi sang lawas nga luyag niya. Ginatagaan sang Dios ang tagsa ka binhi sang iya nagakabagay nga lawas. 39 Indi alangay ang unod sang tanan nga nagakabuhi. Kay lain man ang unod sang mga tawo, lain man ang unod sang mga sapat, lain man ang unod sang mga pispis, kag lain man ang iya sang mga isda. 40 May mga lawas nga langitnon kag mga lawas nga dutan-on. May katahom nga ila sang langitnon nga mga lawas kag may katahom nga ila sang dutan-on nga mga lawas. 41 Ang adlaw may iya nga katahom, ang bulan may iya nga katahom, kag ang mga bituon may ila nga katahom. Bisan sa mga bituon may nanuhaytohay nga sahi sang katahom. 42 Subong man sini ang pagkabanhaw sang mga patay. Ang lawas nga ginalubong mamalatyon. Kon mabanhaw na ini, indi na mamalatyon. 43 Kon ginalubong ini, malaw-ay kag maluya. Kon mabanhaw ini, matahom kag makusog. 44 Kon ginalubong ini, lawasnon pa. Kon mabanhaw na, mangin-espirituhanon na ini nga lawas. Kon may yara nga unodnon nga lawas, may yara man nga espirituhanon nga lawas. 45 Kay ang kasulatan nagasiling, “Ang nahauna nga tawo nga si Adam gintuga nga may kabuhi.” Pero ang ulihi nga Adam amo ang Espiritu nga nagahatag sing kabuhi. 46 Indi una ang espirituhanon, kundi ang lawasnon, kag ugaling ang espirituhanon. 47 Ang nahauna nga Adam ginhimo gikan sa yab-ok sang duta, ang ikaduha nga Adam nagikan sa langit. 48 Ang

mga tawo nga dutan-on kasubong sila sadtong ginhimo gikan sa duta. Ang mga tawo nga langitnon kasubong sila sadtong nagikan sa langit. 49 Subong nga kaangay kita sang tawo nga ginhimo gikan sa duta, manginkaangay man kita sang Tawo nga nagikan sa langit. 50 Mga utod, ang buot ko silingon amo ini: ang lawas nga dutan-on indi makapanubli sang Ginharian sang Dios, kag ang mamalatyon indi makapanubli sang pagkadi-mamalatyon. 51 Pamati kamo kay sugiran ko kamo sini nga sekrito: indi kita tanan mapatay, kundi pagabayluhan kita sa gilayon, 52 sa isa ka pamisok, sa pagtunog sang katapusan nga trumpeta. Kay sa pagtunog sang trumpeta, ang mga patay pagabanhawon nga indi na mamalatyon kag kita tanan pagabayluhan. 53 Kay ang mamalatyon kinahanglan pagasukloban sang indi mamalatyon. Ang mapatay pa kinahanglan pagasukloban sang indi na mapatay. 54 Gani kon ang pagkamamalatyon masukloban sang pagkadi-mamalatyon, kag kon ang mapatay pa masukloban sang indi na mapatay, ti, manginmatuod ang kasulatan nga nagasiling, “Ang Kamatayon gindaog na!” 55 “O Kamatayon, Diin na bala ang imo pagdaog? O Kamatayon, Diin na bala Ang imo gahom sa pagsakit?” 56 Ang gahom sang kamatayon sa pagsakit nagagikan sa sala, kag ang gahom sang sala nagagikan sa Kasugoan. 57 Pero salamat sa Dios nga nagahatag sa aton sing pagdaog paagi sa kay Ginoong Jesu-Cristo! 58 Gani, hinigugma ko nga mga utod, magmalig-on kamo nga indi malingkang. Magmapisan kamo sa inyo hilikuton para sa Ginoo, kay mahibaluan gid ninyo nga ang inyo pagpangabudlay para sa Ginoo may pulos gid.

16:1 Karon nahanungod sang kuwarta nga aton pagatipunon sa pagbulig sang mga tumoluo sa Judea, dapat ninyo himuon man ang ginsugo ko sa mga iglesia sa Galacia. 2 Sa tagsa ka nahauna nga adlaw sang simana ang tagsa sa inyo magpain sing kuwarta suno sa iya kinitaan. Supton ninyo ini agod nga sa akon pag-abot dira indi na kinahanglan nga magpanipon pa sang amot. 3 Kag sa pag-abot ko dira, ipadala ko sa Jerusalem ang mga tawo nga mapilian ninyo, sa pagdul-ong sang inyo mga dulot upod ang sulat nga nagapakilala sa ila. 4 Kon kinahanglan gid man nga maglakat

ako, ti, magaupod na lang sila sa akon. 5 Makadto ako dira sa inyo sa tapos ako makakadto sa Macedonia, kay nagaplano ako sa pag-agi didto. 6 Ayhan magatener ako dira sa inyo sa bug-os nga tion sang tigtulognaw, kag dayon mabuligan ninyo ako sa pagpadayon sang akon pagpanglakaton kon diin naman ako magkadto. 7 Kay indi ako luyag nga madali lang ang akon pagpakigkita sa inyo, kundi nagalaom ako nga makatener dira sa inyo sing malawig nga tion, kon itugot sang Ginoo. 8 Pero matener anay ako sa Efeso tubtob sa adlaw sang Pentecostes. 9 May daku nga kahigayunan diri sa pagpangabudlay sing maayo kag mapuslanon bisan pa nga may madamo nga mga kasumpong. 10 Kon mag-abot si Timoteo dira sa inyo, abiabiha gid ninyo sia, agod magpakig-upod sia sa inyo nga wala sing kahadlok, kay nagapangabudlay sia para sa Ginoo subong sang ginahimo ko man. 11 Gani wala sing may magtamay sa iya, kundi patigayuna ninyo nga magmatawhay ang iya pagpanglakaton, agod makabalik sia sa akon, kay ginapaabot ko sia upod sa iban nga mga kautoran. 12 Karon, nahanungod sa aton utod nga si Apolos, pirme ko sia ginasilingan sa pagduaw sa inyo upod sa iban nga mga kautoran, pero suno sa iya indi pa ini tion sa pagkadto dira sa inyo. Makadto lang sia dira ugaling kon may kahigayunan sia. 13 Magbantay kamo, magmalig-on sa pagtuo, magpakaisog, magpakabakod. 14 Himoa nga may gugma ang tanan ninyo nga mga hilikuton. 15 Kamo gid nakahibalo nga si Estefanas kag ang iya panimalay amo ang nahauna nga nangin-cristiano sa Grecia kag naghalad sang ila kaugalingon sa pag-alagad sa mga tumoluo. Mga utod, nagapangabay ako sa inyo, 16 nga magsunod kamo sa ila kag sa bisan kay sin-o nga nagapangabudlay kag nagaalagad kaupod nila. 17 Nagkalipay gid ako tungod sang pag-abot nanday Estefanas, ni Fortunato kag ni Acaico, kay bisan waay kamo, pero yari man sila. 18 Ginlipay nila ako subong sang paglipay nila sa inyo. Ini nga sahi sang mga tawo dapat ninyo kilalahon. 19 Ang mga iglesia sa probinsya sang Asia nagaabiabi sa inyo. Si Aquila kag si Priscila kag ang iglesia nga nagatipon sa ila balay nagaabiabi sa inyo sing mainit sa ngalan sang Ginoo. 20 Ang tanan nga mga utod diri nagaabiabi sa inyo. Mag-abiabihay kamo sa mag-ulotod nga paghalukay. 21 Ako gid ang nagasulat sini: Mga pag-abiabi halin kay

Pablo. 22 Ang bisan sin-o nga wala nagahigugma sa Ginoo, kabay nga pakamalauton sia! Marana tha! Kon sa aton pa, Ginoo namon, magkari ka!
23 Kabay nga ang grasya ni Ginoong Jesus mangin-inyo. 24 Ang akon paghigugma manginyara sa inyo tanan tungod sa kay Cristo Jesus.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, apostol ni Cristo Jesus suno sa kabubot-on sang Dios, kag halin kay Timoteo nga aton utod— Sa iglesia sang Dios nga yara sa Corinto, kag sa tanan nga mga tumoluo sa bug-os nga Grecia.
2 Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 3 Magpasalamat kita sa Dios kag Amay sang aton Ginoong Jesu-Cristo, ang maluloy-on nga Amay, ang Dios nga ginahalinan sang tanan nga bulig! 4 Ginabuligan niya kita sa tanan naton nga mga kalisdanan, agod nga paagi sa bulig nga aton nabaton sa Dios, makabulig man kita sa iban sa tanan nila nga mga kalisdanan. 5 Subong nga nagaambit kita sa madamo nga mga pag-antos ni Cristo, amo man paagi kay Cristo nagaambit kita sang iya daku nga bulig. 6 Kon nagaantos kami, tungod ini sa pagbulig sa inyo kag sa inyo kaluwasan. Kon kami nabuligan, ti kamo man nabuligan kag nahatagan sing kusog sa pagbatas nga may pagpailob sang amo man nga mga pag-antos nga amon ginabatas. 7 Gani, malig-on ang amon paglaom sa inyo. Nakahibalo kami nga subong nga kamo nagaambit sang amon mga pag-antos, kamo man nagaambit sang bulig nga amon ginabaton. 8 Mga utod, luyag namon nga mahibaluan ninyo ang mga kabudlayan nga amon naagihan sa probinsya sang Asia. Ang mga palas-anon nga ginpapas-an sa amon tama gid kadaku kag kabug-at, sa bagay nga wala kami magdumdom nga mabuhi pa. 9 Nagbatyag kami nga indi na kami makalikaw sa kamatayon. Pero natabo ini, agod indi kami magsalig sa amon kaugalingon, kundi sa Dios lamang nga nagabanhaw sang mga patay. 10 Ginluwas niya kami sa daku nga katalagman sang kamatayon, kag magaluwas sia sa amon, kag kami nagalaom sa iya nga sia magaluwas sa amon liwat, 11 subong nga kamo nagabulig sa amon paagi sa inyo mga pangamuyo. Gani ang madamo nga mga pangamuyo para sa amon pagapamatian, kag ang Dios magabendisyon sa amon, kag madamo ang magapasalamat sa iya para sa

amon. 12 Amo ini ang amon ginapabugal: ang amon konsyensya nagapasalig sa amon nga ang amon kabuhi sa sini nga kalibutan, kag labi na gid ang amon kaangtanang sa inyo, ginagamhan sang diosnon nga pagkabunayag kag pagkasinero, paagi sa gahom sang grasya sang Dios, kag indi tungod sang tawuhanon nga kaalam. 13 Kay ang inyo lamang mabasahan kag mahangpan amo ang ginasulat namon sa inyo. Kag nagalaom ako nga mahangpan gid ninyo sing bug-os 14 ang indi pa ninyo mahangpan karon, agod nga sa Adlaw ni Ginoong Jesus sarang ninyo kami mapabugal subong nga mapabugal man namon kamo. 15 May pagsalig gid ako sini tanan, sa bagay nga nagplano ako anay sa pagduaw sa inyo, agod nga makabaton kamo sing doble nga mga kaayuhan. 16 Kay nagplano ako sa paghapit dira sa inyo sa akon pagkadto sa Macedonia kag sa paghapit liwat sa akon pagbalik, sa pagpangayo sing bulig sa inyo para sa akon pagkadto sa Judea. 17 Sang pagplano ko sini, nagpakita bala ako nga madali lang ako magbaylo? Kon nagaplano ako, ginahimo ko bala ini sa maiyayyahon nga tinutoyo nga handa sa pagsiling, “Huo, hu,” kag dayon “Indi, indi”? 18 Subong nga ang Dios matuod, ang akon saad sa inyo indi “Huo” kag “Indi.” 19 Kay si Jesu-Cristo, ang Anak sang Dios, nga ginwali namon ni Silas kag ni Timoteo sa inyo, indi isa nga “Huo” kag “Indi,” kundi sia ang “Huo” sang Dios. 20 Kay sia amo ang “Huo” sa tanan nga mga saad sang Dios. Amo ini ang kabangdanan nga paagi kay Jesu-Cristo nagasiling kita “Kabay pa” sa himaya sang Dios. 21 Kay ang Dios gid amo ang nagapalig-on sang amon kag sang inyo kabuhi sa kay Cristo. Ang Dios gid amo ang nagpain sa amon, 22 kag nagbutang sing marka sa amon nga iya kami, kag sia ang naghatag sang Espiritu Santo sa amon mga tagipusoon subong nga kalig-unan sang tanan nga iya gintigana para sa amon. 23 Ang Dios amo ang akon saksi. Nakahibalo sia sang akon tagipusoon! Wala ako magkadto sa Corinto agod nga malikaw kamo sa masakit nga balatyagon. 24 Wala kami nagadikta sa inyo kon ano ang inyo dapat tuohan, kay malig-on kamo sa inyo pagtuo. Sa baylo, nagapangabudlay kami kaupod ninyo para sa inyo kalipay.

2:1 Gani, ginpakamaayo ko nga indi ako magkadto sa inyo liwat sa

pagpakasubo sa inyo. 2 Kay kon ako ang kabangdanan sang inyo kasubo, sin-o na lang ang magalipay sa akon? Ang mga tawo lamang nga akon ginpakasubo. 3 Amo ina nga nagsulat ako sadto sa inyo. Wala ako luyag magkadto sa inyo kag pakasuboon man lang ako sang mga tawo nga amo kuntani ang dapat maglipay sa akon. Kay nagasalig gid ako nga kon ako nagakalipay, ti kamo nagakalipay man. 4 Nagsulat ako sa inyo sa daku nga kabalaka kag kasakit, nga nagahilibion, indi sa pagpakasubo sa inyo, kundi sa pagpakilala sa inyo kon daw ano ang akon paghigugma sa inyo tanan. 5 Karon, kon may isa nga nagpakasubo sa bisan kay sin-o, wala niya ini ginhimo sa akon, kundi sa inyo, ukon sa pila lang sa inyo, kay indi ako luyag magpatama sa inyo. 6 Tuman na sa sina nga tawo nga nasilutan sia sa sini nga paagi sang kalabanan sa inyo. 7 Pero karon, patawaron ninyo sia kag lipayon, agod indi sia magpangasubo kag indi madulaan sing paglaom. 8 Gani, nagapakiluoy ako sa inyo, pahibal-a ninyo sia nga inyo sia ginahigugma. 9 Kay amo ini ang kabangdanan nga nagpadala ako sa inyo sina nga sulat: luyag ko mahibaluan kon bala nagdaog kamo sa pagtilaw, ukon handa kamo sa gihapon sa pagsunod sang akon mga ginapatumang. 10 Kon ginapatawad ninyo ang isa ka tawo tungod sang iya ginhimo, ginapatawad ko man sia. Kay kon magpatawad ako—ina kon nakapatawad gid man ako sang bisan ano nga sayop—ginahimo ko ini tungod sa inyo, sa atubangan ni Cristo, 11 agod nga indi kita madaog ni Satanas, kay nakahibalo kita kon ano ang iya mga plano. 12 Sang pag-abot ko sa Troas sa pagwali sang Maayong Balita nahanungod kay Cristo, nasapwan ko nga ang Ginoo naghatag sa akon sing kahigayunan sa pagpangabudlay didto. 13 Pero naglibog gid ang akon ulo kay wala ko makita ang aton utod nga si Tito. Gani nagpaalam ako sa mga tawo didto, kag nagpadayon pakadto sa Macedonia. 14 Pero salamat sa Dios! Kay sa aton paghiusa kay Cristo, ang Dios amo sa gihapon ang nagapangulo sa aton subong sang mga priso sa parada nga nagasaulog sang pagdaog ni Cristo. Subong sang pahamot nga nagatugob sa tanan nga duog, ang Dios nagagamit sa aton sa pagpakilala kay Cristo sa tanan nga mga tawo. 15 Kay subong kita sang kahamot sang sinunog nga insyenso nga ginahalad ni Cristo sa Dios kag nagapangamyon sa nagakalaluwas kag sa

nagakalawala. 16 Para sa ila nga nagakalawala, baho ini nga nagapatay. Para sa ila nga ginaluwas, kahamot ini nga nagadala sing kabuhi. Ti sin-o karon, ang makasarang sini nga hilikuton? 17 Indi kita pareho sang madamo nga mga tawo, nga ang pagkabig nila sang mensahi sang Dios pareho sang baratuhon nga baligya. Pero tungod kay kita iya ginpadala sang Dios, nagahambal kita sing maminatud-on sa iya atubangan subong nga mga alagad ni Cristo.

3:1 Nagakahulogan na man bala ini nga nagapabugal kami sang amon kaugalingon? Nagakinahanglan bala kami sing mga sulat nga rekomendasyon sa inyo ukon halin sa inyo pareho sang ginahimo sang iban? 2 Kamo mismo amo ang amon sulat, nga nasulat sa amon tagipusoon, agod makilal-an kag mabasahan sang tanan nga mga tawo. 3 Maathag gid nga si Cristo mismo amo ang nagsulat sini kag nagpadala sini paagi sa amon. Wala ini masulat sa tinta sa malapadlapad nga mga bato, kundi ginsulat ini sang Espiritu sang Dios nga buhi, sa tagipusoon sang mga tawo. 4 Ginasiling namon ini kay may pagsalig kami sa Dios paagi kay Cristo. 5 Kay kon sa amon lang wala kami sing kaugalingon nga ikasarang sa paghimo sini nga bulohaton. Ang amon ikasarang nagagikan sa Dios, 6 kay sia amo ang nagahatag sa amon sing ikasarang sa pag-alagad sa bag-o nga kasugtanan, nga wala nasandig sa nasulat nga kasugoan, kundi sa Espiritu. Ang nasulat nga kasugoan nagadala sing kamatayon, pero ang Espiritu nagahatag sing kabuhi. 7 Ang mga litra sang Kasugoan ginsilsil sa malapad-lapad nga mga bato, kag ang himaya sang Dios nagpahayag sang paghatag sini. Bisan ang himaya sa guya ni Moises nagaamat-amat kadula, pero tama ini kasilaw, sa bagay nga ang mga tawo sang Israel indi makaagwanta sa pagtulok sa iya. Kon ang Kasugoan nga ang iya pagpanghikot nagadala sing kamatayon nag-abot nga may daku nga himaya, 8 daw ano pa gid kadaku ang himaya sang pagpanghikot sang Espiritu! 9 Kay kon ang pagpanghikot nga nagadala sing silot mahimayaon, daw ano pa gid ka mahimayaon ang obra nga nagahimo sang mga tawo nga matarong! 10 Makasiling kita nga ang tama kasanag nga himaya sang una naalimunaw, tungod sang mas masanag nga himaya

karon. 11 Kay kon may himaya gani sa sadtong umalagi lang, daw ano pa gid ang himaya sa sining nagapadayon sa wala sing katapusan! 12 Tungod kay amo ini ang amon paglaom, may kaisog kami. 13 Indi kami pareho kay Moises, nga napilitan sa pagtabon sang iya guya, agod nga ang mga taga-Israel indi makakita sang kasanag nga nagaamat-amat kadula. 14 Sa pagkamatuod, ang ila mga panghunahona natakpan, kag tubtob karon gid nga adlaw ang ila mga panghunahona natabunan sang amo man gihapon nga tabon, samtang nagabasa sila sang mga libro sang daan nga kasugtanan. Ang tabon makuha lang kon ang tawo nahiusa kay Cristo. 15 Bisan karon, sa ila pagbasa sang Kasugoan ni Moises, ang ila mga panghunahona ginatabunan pa gihapon. 16 Pero ginakuha ini, subong sang ginasing sang kasulatan, “Ang tabon sa guya ni Moises nakuha sang pagliso niya sa Ginoo.” 17 Karon, “ang Ginoo” sa sini nga bahin sang kasulatan amo ang Espiritu, kag kon diin ang Espiritu sang Ginoo, dira may kahilwayan. 18 Gani, kita tanan nagapakita sang himaya sang Ginoo sa aton mga guya nga wala sing tabon, kag ina nga himaya nga nagagikan sa Ginoo nga amo ang Espiritu, nagabalhin sa aton nga manginkaangay niya, sa isa ka mas daku pa nga himaya.

4:1 Ang Dios, sa iya kaluoy, naghatag sa amon sini nga pag-alagad, gani, wala kami nagapakaluya. 2 Ginsikway namon ang tanan nga natago kag makahuloya nga mga buhat. Wala kami nagadaya ukon nagadugang sang pulong sang Dios, kundi sa bug-os nga kapawa sang kamatuoran, nagakabuhi kami sa atubangan sang Dios sa pagpakilala sang amon kaugalingon sa maayo nga pagkabig sang tagsatagsa. 3 Kay kon ang amon ginawali nga Maayong Balita indi mahangpan, indi ini mahangpan sang mga nagakalawala. 4 Wala sila nagatuo tungod kay ang ila mga panghunahona gindulman sang malaut nga dios sini nga kalibutan. Ining malaut nga dios amo ang nagalipod sa ila agod nga indi sila makakita sang kapawa nga nagasilak sa ila halin sa Maayong Balita nahanungod sang himaya ni Cristo, nga amo gid ang larawan sang Dios. 5 Kay wala kami nagawali sang amon kaugalingon, kundi ginawali namon si Jesu-Cristo subong nga Ginoo, kag ang amon kaugalingon subong inyo mga alagad

tungod kay Jesus. 6 Ang Dios nga nagsiling, “Gikan sa kadudolman magasilak ang kapawa!” amo man nga Dios ang nagpasilak sang iya kapawa sa aton mga tagipusoon, sa pagdala sa aton sang kapawa sang pagkilala sang himaya sang Dios, nga nagasilak sa nawong ni Cristo. 7 Pero kami nga may espirituhanon nga manggad kaangay sang tibod nga duta, sa pagpakita nga ang labing daku nga gahom indi amon, kundi iya sang Dios. 8 Masunson kami ginaipit-ipit sang palaligban, pero wala kami maligsa. Kon kaisa nagapangduhadoha kami, pero wala kami mawad-i sing paglaom. 9 Madamo ang amon mga kaaway, pero wala man kami mawad-i sing abyan. Kag bisan nga kon kaisa nasakit gid kami, pero wala man kami malaglag. 10 Sa tanan nga tion ginadala namon sa amon lawas nga mamalasyon ang kamatayon ni Jesus, agod nga ang iya kabuhi makita man sa amon lawas. 11 Sa bug-os namon nga pagkabuhi yara kami pirme sa katalagman sang kamatayon tungod kay Jesus, agod nga ang iya kabuhi makita sa sining amon mamalasyon nga lawas. 12 Ini nagakahulogan nga ang kamatayon nagapanghikot sa amon, pero ang kabuhi nagapanghikot sa inyo. 13 Ang kasulatan nagasiling, “Naghambal ako kay nagtuo ako.” Sa amo man nga espiritu sang pagtuo, nagahambal man kami kay nagtuo kami. 14 Kay nakahibalo kami nga ang Dios, nga nagbanhaw kay Ginoong Jesus, magabanhaw man sa amon upod kay Jesus kag magadala sa amon upod sa inyo sa iya atubangan. 15 Ini tanan para sa inyo, kag sa nagadamo kag nagadamo ang mga tawo nga ginalambot sang grasya sang Dios, magadamo pa gid ang ila pagpangamuyo sang pagpasalamat, sa himaya sang Dios. 16 Tungod sini wala kami nagapakaluya. Bisin pa nga ang amon lawas nagaamat-amat kadunot, pero ang amon espiritu ginabag-o adlaw-adlaw. 17 Kag ining diutay kag umalagi nga kabudlayan nga ginaantos namon magahatag sa amon sing tama ka daku kag mapinadayunon nga himaya, nga mas labi pa sa kabudlayan. 18 Kay ginabug-os namon ang amon pagtamod, indi sa mga butang nga makita, kundi sa mga butang nga indi makita. Kay ang makita umalagi lang, pero ang indi makita wala sing katapusan.

5:1 Kay nakahibalo kita nga kon mabungkag ining tolda nga aton ginapuy-

an—ang aton dutan-on nga lawas—may gin-aman ang Dios nga balay didto sa langit nga aton pagapuy-an, isa ka balay nga wala sing katapusan nga sia gid ang naghimo. 2 Kag karon nagaugayong kita, kay daku gid ang aton handom nga ang aton puloy-an sa langit isuklob sa aton, 3 kay kon masukloban kita sini masapwan kita nga indi hublas. 4 Samtang nagapuyo pa kita sa sining dutan-on nga tolda, nagaugayong kita tungod sang kapiut, indi tungod nga luyag kita mag-uba sining dutan-on nga lawas, kundi nga luyag kita nga ang langitnon nga lawas isuklob sa aton, agod nga ang mamalatyon nga lawas mangindi-mamalatyon. 5 Ang Dios amo ang naghanda sa aton sining pagbaylo, kag naghatag sa aton sang iya Espiritu subong kalig-unan sang tanan nga iya natigana para sa aton. 6 Gani, sa tanan nga tion nagasalig gid kita. Nakahibalo kita nga samtang yari pa kita sa sining lawasnon nga puloy-an malayo pa kita sa puloy-an sang Ginoo. 7 Kay nagakabuhi kita karon paagi sa pagtuo, kag indi paagi sa aton makita. 8 Nagasalig gid kita, kag luyag kita nga magbiya sining lawasnon nga puloy-an kag magpuyo upod sa Ginoo. 9 Pero labaw sa tanan, luyag kita maglipay sa iya, bisan sa aton puloy-an diri ukon didto. 10 Kay tanan kita dapat mag-atubang kay Cristo, agod pagahukman niya, kag sa tapos sini ang tagsatagsa magabaton sang nagakaigo sa iya, suno sa iya binuhatan nga maayo ukon malain, sa iya lawasnon nga pagkabuhi. 11 Nahibaluan namon kon ano ang pagkahadlok sa Ginoo, gani ginatinguhaan namon ang pagkonbensir sang mga tawo. Ang Dios nakakilala gid sa amon kag nagalaom ako nga kamo nakakilala gid sa akon sa inyo mga tagipusoon. 12 Indi ini pagpadayaw liwat sang amon kaugalingon sa inyo, kundi ginahatagan namon kamo sing maayo nga rason nga mapabugal ninyo kami, agod masabat ninyo ang mga nagapabugal nahanungod sang dagway sang tawo, kag indi sang iya pamatasan. 13 Buangboang gid bala kami? Ini tungod sa Dios. Ukon husto bala ang amon panghunahona? Ini tungod sa inyo. 14 Kay ginagamhan kami sang gugma ni Cristo, karon nga nakilala namon nga may isa ka tawo nga nagpanginmatay para sa tanan nga mga tawo, kag ini nagakahulogan nga ang tanan nga mga tawo nagpakig-ambit sa iya kamatayon. 15 Nagpanginmatay sia para sa tanan nga mga tawo, agod nga ang nagakabuhi indi na magkabuhi para sa ila kaugalingon, kundi

para lang sa iya nga napatay kag ginbanhaw tungod sa ila. 16 Gani, wala na kami nagahukom sa bisan kay sin-o suno sa tawuhanon nga talaksan. Bisang nga sang una nagahukom kami kay Cristo suno sa tawuhanon nga talaksan, karon wala na kami nagahimo sina. 17 Ang bisan sin-o nga nahiusa kay Cristo bag-o na sia nga tinuga—ang daan wala na, ang tanan bag-o na. 18 Ini tanan ginhimo sang Dios, nga paagi kay Cristo nangin-abyan niya kita bisan nga sang una mga kaaway niya kita, kag naghatag sa aton sang obra sa paghimo sa iban nga iya man mga abyan. 19 Amo ini ang amon mensahi nga ang Dios nagahimo sang tanan nga mga tawo nga iya mga abyan paagi kay Cristo. Ang Dios wala mag-isip sang ila mga sala batok sa ila, kag naghatag sia sa amon sang mensahi kon paano niya sila mahimo nga mga abyan. 20 Gani, yari kami karon nagahambal para kay Cristo. Kag subong nga ang Dios gid nagapakiluoy sa inyo paagi sa amon, sa ngalan ni Cristo, nagapakiluoy man kami sa inyo nga pahanugotan ninyo ang Dios sa paghimo sa inyo nga mga abyan niya bisan nga sang una mga kaaway niya kamo! 21 Si Cristo wala gid sing sala, pero ginpatungod sang Dios sa iya ang aton mga sala, agod sa aton paghiusa sa iya, maambit naton ang pagkamatarong sang Dios.

6:1 Gani, sa aton pagpangabudlay kaupod sa Dios, nagapakiluoy kami sa inyo nga indi ninyo pag-usikan ang grasya sang Dios nga inyo nabaton. 2 Pamatii ninyo ang ginasiling sang Dios: “Ginpamatian ko ikaw Sa nahamut-an nga tion, Ginbuligan ko ikaw Sa adlaw sang kaluwasan.” Magpamati kamo! Amo ini ang nahamut-an nga tion, karon amo ang adlaw sang kaluwasan! 3 Indi kami luyag nga may isaway ang bisan sin-o sa amon pag-alagad, gani wala kami nagasablag sa bisan kay sin-o. 4 Sa baylo, sa tanan nga amon ginahimo, ginapakita namon nga mga alagad kami sang Dios, paagi sa amon pagbatas sang mga kasisit-an, mga kabudlayan, kag mga kasakitan nga may daku nga pagpailob. 5 Nakaagi kami bunal, priso, kag hugnit sang mga tawo. Nakaagi kami sing tama nga pagpangabudlay kag wala tulogtulog kag wala kaunkaon. 6 Nagpakita kami sang amon kaugalingon nga mga alagad sang Dios sa kaputli, sa ihibalo, sa pagpaumod, sa kalulo, sa gahom sang Espiritu Santo, sa amon

matuodtuod nga paghigugma, 7 sa amon mensahi sang kamatuoran, kag sa gahom sang Dios. Ang amon pagkamatarong amo ang amon hinganiban sa pag-atake sang amon kaaway kag sa pag-apin sang amon kaugalingon. 8 Ginpadunggan kami kag gintamay, ginpakahuy-an kag gindayaw. Ginkabig kami nga mga butigon, wala sapayan nga nagahambal kami sang kamatuoran; 9 nga wala makilal-i, pero kilala kami sang tanan; nga mga patay, pero inyo gid makita nga kami nagakabuhi sa gihapon. Bisan ginsakit kami, pero wala kami mapatay; 10 ginpakasubo kami, pero malipayon kami sa gihapon; daw imol kami, pero ginapamanggalad namon ang madamo nga mga tawo; daw wala kami sing pagkabutang, pero sa pagkamatuod naangkong namon ang tanan. 11 Hinigugma nga mga abyan sa Corinto! Wala sing lipudlipod ang amon paghambal sa inyo, kag ang amon tagipusoon bukas sa inyo. 12 Wala kami sing may ginatagutago sa inyo, kundi kamo ang may ginatagutago sa amon. 13 Nagahambal ako karon subong nga daw mga kabataan ko kamo. Pakitai kami sang amo man nga balatyagon nga amon ginabatyag para sa inyo. Abrihi ninyo sing daku ang inyo mga tagipusoon! 14 Indi kamo magpares sa pagpangabudlay upod sa mga di-tumoluo, kay indi ini mahimo. Kay ano ang pag-updanay sang matarong kag malaut? Ano bala ang pag-updanay sang kadudolman kag kapawa? 15 Ano bala ang paghisugot ni Cristo kag sang Yawa? Ano bala ang paghisugot sang tumoluo kag di-tumoluo? 16 Ano bala ang pagsinanto sang templo sang Dios sa mga diosdios? Kay kita amo ang templo sang Dios nga buhi! Subong nga ang Dios gid nagsiling: “Magapuyo Kag magapakig-upod ako sa ila, Ako mangin-ila Dios, Kag sila mangin-akon mga tawo.” 17 Gani ang Ginoo nagsiling: “Dapat kamo magbiya Kag magbulag sa ila. Indi kamo magtandog sang mahigko, Kag pagabatunon ko kamo. 18 Mangin-amay ninyo ako, Kag kamo Mangin-anak ko nga lalaki kag babayi, Nagasiling ang Ginoo Nga Makagagahom.”

7:1 Mga hinigugma, ini tanan nga mga saad ginsaad sa aton. Gani, tinluan ta ang aton kaugalingon sang tanan nga nagahigko sang lawas kag sang espiritu, kag magtinguha kita nga magbalaan sing himpit, paagi sa aton kabuhi nga may pagtahod sa Dios. 2 Hatagi kami sing duog sa inyo mga

tagipusoon. Wala kami makahimo sing malain sa bisan kay sin-o, wala kami sing may nahalitan ukon nagpamintaha bisan kay sin-o. 3 Wala ako nagasiling sini sa pagpakalain sa inyo, kay subong sang ginsiling ko sang una, mahal gid kamo sa amon, kag bisan sa kabuhi ukon kamatayon nagaunongay kita. 4 Daku ang akon pagsalig sa inyo, kag ginapabugal ko gid kamo! Sa tunga sang amon mga kabudlayan, puno ako sing kalipay kag nagakasadya gid ako. 5 Bisang nakaabot na kami sa Macedonia, wala gid kami pahuway. May mga kinagamo bisan diin, mga inaway sa palibot, kag kahadlok sa amon mga tagipusoon. 6 Pero ang Dios nga nagalipay sang mga nasub-an, naglipay sa amon sang pag-abot ni Tito. 7 Indi lang nga ang iya pag-abot ang naglipay sa amon, kundi ang iya man panugiron sang inyo paglipay sa iya. Ginsugiran niya kami kon daw ano kadaku sang inyo handom sa pagpakigkita sa akon, kon daw ano ang inyo pagpangasubo, kag kon daw ano kahanda sa inyo sa pag-apin sa akon. Gani, mas malipayon pa gid ako karon. 8 Kay bisan nga yadtong akon sulat nagpakasubo sa inyo, wala ako nagahinulsol nga ginsulat ko yadto. Ayhan naghinulsol man ako kon nakita ko nga ang akon sulat nagpakasubo sa inyo sa malip-ot nga tion. 9 Pero karon malipayon ako, indi tungod nga ginpakasubo ko kamo, kundi tungod nga ang inyo kasubo nagbaylo sang inyo mga pagginawi. Yadto nga kasubo gingamit sang Dios, gani wala kami makahimo sa inyo sing malain. 10 Kay ang kasubo nga ginagamit sang Dios nagadala sang pagbaylo sang tagipusoon kag nagapadulong sa kaluwasan, gani sa sina wala sing paghinulsol. Pero ang kasubo nga kalibutanon nagadala sang kamatayon. 11 Tan-awa ninyo kon ano ang ginhimo sang Dios sining inyo kasubo: ini naghimo sa inyo nga mahugod kag nagpahimulat sa inyo sa pagpamatuod nga wala kamo sing sayop! Daw ano ang inyo kaakig, katublagan, balatyagon, kakugi, kag pagkahanda sa pagsilot sang sayop! Kamo mismo nagapakita nga wala kamo sing sayop sa sining butang. 12 Gani, bisan nga ginsulat ko yadto nga sulat, ginhimo ko yadto, indi tungod sa nakasayop, ukon sa iya nga ginhimuan sing sayop. Sa baylo, ginsulat ko yadto sa pagpaathag sa inyo sa atubangan sang Dios, kon daw ano ang inyo pagkabalaka tungod sa amon. 13 Amo ini ang kabangdanan nga nalipay gid kami. Indi lamang nga

nalipay kami, kundi nagdugang pa gid ang amon kalipay tungod sang kalipay ni Tito, kay tanan kamo nagbulig sa paglipay sa iya. 14 Gindayaw ko kamo sa iya, kag wala ninyo ako mapakahuy-i. Matuod pirme ang ginahambal namon sa inyo. Sa amo man nga bagay, ang ginpabugal namon kay Tito napamatud-an. 15 Gani ang iya paghigugma sa inyo nagadugang pa gid, sa nagadumdom sia kon daw ano ang inyo pagkahanda sa pagtuman, sa inyo pagbaton sa iya nga may daku nga pagtahod. 16 Daw ano ang akon kalipay nga makasalig ako sa inyo sing bug-os!

8:1 Mga utod, luyag namon nga makahibalo kamo nahanungod sang nahimo sang grasya sang Dios sa mga iglesia sa Macedonia. 2 Ang pagtilaw nga ila inagihan paagi sa mga kabudlayan tama gid, pero daku gid ang ila kalipay, amo ina nga nagmaalwan gid sila sa ila paghatag, bisan nga tama gid sila kaimol. 3 Makasaksi ako nga naghatag sila sang tanan nila nga masarangan, kag sobra pa gani sina. Sa ila kaugalingon nga kabubot-on 4 nagpangabay kag nagpamilit sila sa amon nga hatagan sila sing kahigayunan sa pagbulig sa mga tumoluo sang Dios sa Judea. 5 Ang ginhimo nila labaw sang sa amon ginpaabot! Nahauna, gintugyan nila ang ila kaugalingon sa Ginoo, kag dason gintugyan man nila ang ila kaugalingon sa amon sa kabubot-on sang Dios. 6 Gani, ginpangabay namon si Tito sa pagpadayon sining hilikuton nga iya nasugoran kag buligan kamo sa pagtapos sining pinasahi nga pag-alagad sa gugma. 7 Manggaranon kamo sa tanan nga butang: sa pagtuo, sa paghambal, kag sa ihibalo, sa inyo kaluyag sa pagbulig, kag sa inyo paghigugma para sa amon. Gani, luyag namon nga kamo magmaalwan man sa sining mahigugmaon nga pag-alagad. 8 Wala ako nagahatag sing mga pagsulondan. Pero sa pagpakita sa inyo kon daw ano ang kaluyag sang iban sa pagbulig, luyag ko mahibaluan kon daw ano ka matuodtuod ang inyo paghigugma. 9 Kay kamo gid nakahibalo sang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo, nga bisan manggaranon sia, nagpakaimol sia tungod sa inyo, agod nga paagi sa iya kaimulon manginmanggaranon kamo. 10 Amo ini ang akon masiling nahanungod sini nga butang: maayo pa nga tapuson na lang ninyo karon ang ginsugoran ninyo sang nagligad nga tuig.

Indi lang kamo ang nahauna nga naghimo sini, kundi ang nahauna nga luyag maghimo sini. 11 Gani, padayuna ninyo kag tapusa ina nga hilikuton! Tinguhai ninyo sa pagtapos sina suno sa inyo pagplano, kag himoa ninyo ina suno sa inyo ikasarang. 12 Kay kon luyag gid kamo maghatag, ang Dios magabaton sang masarangan lang ninyo mahatag, kag wala sia nagapaabot sang indi ninyo masarangan. 13 -14 Wala ako sing tuyo sa pagpamag-an sa iban kag sa pagpabug-at sa inyo. Pero tungod kay bugana kamo inyo sa sini nga tion, nagakabagay gid man nga buligan ninyo ang mga nagakinahanglan sing bulig. Dayon kon kamo na man ang may kinahanglan kag sila iya bugana, sila na man ang magabulig sa inyo. Sa sini nga paagi alangay ang pagtratar sa isa kag isa. 15 Subong sang ginasiling sang kasulatan: “Ang nagatipon sing madamo Wala magsobra, Ang nagatipon sing diutay Wala makulangi.” 16 Daku gid ang amon pagpasalamat sa Dios sa iya paghatag kay Tito sing kabalaka pareho sang amon kabalaka sa pagbulig sa inyo! 17 Indi lang nga ginbaton niya ang amon pangabay, kundi daku gid ang iya kabalaka sa pagbulig sa inyo, sa bagay nga sa iya kaugalingon nga kabubot-on nagkadto sia dira sa inyo. 18 Upod sa iya ginapadala namon ang isa ka utod nga ginatahod sa tanan nga mga iglesia tungod sang iya pagwali sang Maayong Balita. 19 Kag wala labot sina, ginpili sia sang mga iglesia sa pagpanglakaton upod sa amon sa pagbulig sa sining pag-alagad sa gugma para sa himaya sang Ginoo, kag sa pagpakita nga luyag kami magbulig. 20 Nagaandam gid kami agod wala sing may magreklamo sang amon pagdumala sining mga bulig nga ginhatag sing maalwan. 21 Ang amon tuyo amo ang paghimo sing nagakaigo, indi lamang sa atubangan sang Ginoo, kundi sa atubangan man sang mga tawo. 22 Amo ina nga ginapadala namon upod sa ila ang aton utod. Makapila na namon sia matilawan, kag amon nakit-an nga may kabalaka gid sia sa pagbulig. Kag labi na gid karon nga may daku sia nga pagsalig sa inyo, nagdugang pa gid ang iya kabalaka sa pagbulig. 23 Kon nahanungod kay Tito, kaupod ko sia nga nagapangabudlay sa pagbulig sa inyo. Kon nahanungod sa iban nga mga utod nga nagaupod sa iya, sila mga tiglawas sang mga iglesia kag nagahatag sing himaya kay Cristo. 24 Ipakita ang inyo paghigugma sa ila, agod nga ang tanan nga mga iglesia

makahibalo nga matuod ang inyo paghigugma, kag makahibalo sila nga husto ang amon pagpabugal sa inyo.

9:1 Wala na kinahanglan nga magsulat pa ako sa inyo nahanungod sang ginpadala nga bulig sa mga tumoluo sa Judea. 2 Nakahibalo ako nga luyag kamo magbulig, kag gindayaw ko kamo sa mga taga-Macedonia. Nagsiling ako nga ang mga utod sa Grecia handa na sa pagbulig halin pa sang isa ka tuig. Ang inyo kabalaka sa pagbulig nakapukaw sa kalabanan sa ila. 3 Karon ginapakadto ko dira sa inyo ini nga mga utod, agod nga ang amon pagdayaw sa inyo nahanungod sining bagay indi manginwalay pulos, kundi subong sang ginsiling ko, manginhanda kamo sang inyo bulig. 4 Kay basi kon ang mga taga-Macedonia mag-upod sa akon kag masapwan nila kamo nga indi handa, mahuy-an kami (indi na naton paghambalon ang inyo kahuloy-an) tungod sang amon daku nga pagsalig sa inyo! 5 Gani naghunahona ako nga kinahanglan pangabayon ini nga mga utod sa pag-una sa akon sa pagkadto dira sa inyo kag ihanda nga daan ang mga amot nga inyo ginsaad. Dayon mahanda ina sa akon pag-abot, kag ina magapakita nga naghatag kamo kay luyag kamo maghatag, kag indi kay napilitan lang kamo. 6 Dumdoma ninyo ini: ang tawo nga nagasab-og sing diutay magapatubas sing diutay. Ang nagasab-og sing madamo magapatubas sing madamo. 7 Gani ang tagsatagsa maghatag suno sa iya napat-od nga ihatag, indi nga may kangilin ukon tungod kay katungdanan niya, kay ang Dios nagahigugma sa nagahatag sing malipayon. 8 Kag ang Dios sarang makahatag sing labaw pa sa inyo mga kinahanglanon agod nga indi kamo mawad-an, kag may yara nga inughatag para sa tagsa ka maayo nga buhat. 9 Subong sang ginasiling sang kasulatan: “Nagahatag sia sing maalwan Sa mga imol, Ang iya kaalwan nagapadayon Sa walay katubtoban.” 10 Kag ang Dios, nga nagahatag sing binhi sa manugsab-og kag pagkaon para kaunon, magahatag man sa inyo sang tanan nga binhi nga inyo kinahanglanon kag magapatubo sini, agod magpatubas ini sing bugana gikan sa inyo kaalwan. 11 Magapamanggad sia sa inyo sa gihapon agod magmaalwan kamo sa tanan nga tion, kag madamo ang magapasalamat sa Dios tungod sang inyo mga bulig nga ginapadala paagi

sa amon. 12 Kay ining inyo pag-alagad indi lamang nakabulig sang kinahanglanon sang mga tumoluo, kundi nanginkabangdanan man sang madamo nga pagpasalamat sa Dios. 13 Kag tungod sang pagpamatuod nga ginapakita sining inyo pag-alagad, madamo ang magahimaya sa Dios tungod sang inyo pagkamainunongon sa Maayong Balita ni Cristo, nga inyo ginatuohan kag tungod sang inyo kaalwan sa pagpaambit sa ila kag sa iban man. 14 Gani magapangamuyo sila para sa inyo nga may daku nga paghigugma tungod sang tumalagsahon nga grasya nga ginpakita sang Dios sa inyo. 15 Magpasalamat kita sa Dios tungod sang iya dulot nga indi masaysay!

10:1 Ako, si Pablo, nga ginakabig nga mapainuboson kon yara dira sa inyo, pero maisog kon malayo sa inyo, nagalaygay karon sa inyo. Nagapakiluoy ako sa inyo tungod sang pagkamapainuboson kag pagkalulo ni Cristo, 2 nga indi ninyo ako pagpilita sa paghambal sing masakit kon mag-abot ako dira, kay siguro gid nga sarang ako makahambal sing masakit sa mga nagasiling nga ang amon tinutoyo sa pagpangabudlay kalibutanon. 3 Matuod nga nagakabuhi kami sa kalibutan, pero ang amon tinutoyo sa pagpakig-away indi kalibutanon. 4 Ang mga hinganiban nga amon ginagamit sa pagpakig-away indi iya sang kalibutan, kundi iya sang Dios, kag ini may gahom sa pagguba sang mga pamakod. Ginaguba namon ang indi matuod nga mga rason, 5 ginarumpag namon ang tagsa ka bugalon nga kaupangan nga ginagamit batok sa pagkilala sa Dios, ginadaog namon ang tagsa ka panghunahona kag ginahimo namon ini nga magtuman kay Cristo. 6 Kag sa tapos nga napamatud-an ninyo ang inyo bug-os nga pagkamatinumanon, handa kami sa pagsilot sang bisan ano nga buhat sang pagkadi-matinumanon. 7 Ang inyo ginatan-aw amo lamang ang mga butang nga makita nga yara sa gwa. Kon may yara sa inyo nga nagakabig sang iya kaugalingon nga iya sia ni Cristo, dapat niya dumdomon nga sa amo man nga bagay kami iya man ni Cristo. 8 Kay wala ako nahuya, bisan nga daw sobra ang akon pagpabugal sang awtoridad nga ginhatag sa amon sang Ginoo—ini nga awtoridad nagapalig-on sa inyo, kag wala nagaguba sa inyo. 9 Indi ako gusto nga magbatyag kamo

nga daw ginapahog ko kamo sang akon mga sulat. 10 May isa nga magasiling, “Ang mga sulat ni Pablo masakit kag gamhanan, pero kon yari sia diri sa aton waaywaay gid sia, kag ang iya mga pulong wala pulos!” 11 Dapat dumdomon sina nga tawo nga kon ano man ang amon ginasulat kon malayo kami amo man ina ang amon himuon kon yara kami dira sa inyo. 12 Kay indi kami amon makahimo sa pagpatupong ukon sa pagpaanggid sang amon kaugalingon sa iban nga nagadayaw sang ila kaugalingon sing tama gid. Mga buangboang sila! Sila lang ang nagahimo sang ila talaksan sa pagtakos sang ila kaugalingon, kag nagahukom sang ila kaugalingon sa ila talaksan! 13 Pero kon parti sa amon, ang amon pagpabugal wala nagasobra sa nagakaigo nga dulonan, kundi suno lamang sa dulonan nga ginpat-od sang Dios sa amon, kag ina nagalakip sang amon hilikuton sa inyo. 14 Kag tungod nga nasakop kamo sina nga dulonan, wala kami nagpanglakbang sang pagkadto namon dira sa inyo, nga nagadala sang Maayong Balita nahanungod kay Cristo. 15 Gani wala kami nagapabugal sang hilikuton nga nahimo sang iban sa gwa sang dulonan nga ginpat-od sang Dios sa amon. Sa baylo, nagalaom kami nga ang inyo pagtuo magtubo, kag kami makahimo sing mas daku pa gid nga hilikuton dira sa inyo, sa sulod sang dulonan nga ginpat-od sang Dios. 16 Dayon makawali kami sang Maayong Balita sa iban nga mga pungsod sa unhan ninyo, kag indi kami dapat magpabugal sang hilikuton nga nahimo na sa palangabudlayan sang iban nga tawo. 17 Pero subong sang ginasiling sang kasulatan, “Ang bisan sin-o nga luyag magpabugal, dapat magpabugal sang nahimo sang Ginoo.” 18 Kay indi ang tawo nga nagapakamaayo sang iya kaugalingon ang ginabaton, kundi ang tawo nga ginapakamaayo sang Ginoo.

11:1 Kabay nga pahanugotan lang ninyo ang akon diutay nga kabuangan. Kon mahimo, pasensyaha ninyo ako! 2 Ginapangimunan ko kamo subong sang pagpangimon sang Dios. Kay kasubong kamo sang isa ka putli nga ulay nga ginsaad ko nga ipakasal sa isa lang ka lalaki nga amo si Cristo. 3 Nagakahadlok ako nga ang inyo mga panghunahona patalangon subong sang pagpatalang sang man-og kay Eva paagi sa daya, kag kamo

magabiya sang inyo bug-os kag putli nga katutom kay Cristo. 4 Kay ginapagustohan lang ninyo ang bisan sin-o nga nagakadto sa inyo kag nagawali sing iban nga Jesus sang sa amon ginwali. Kag ginabaton ninyo ang espiritu kag maayong balita nga lain sang sa Espiritu kag sa Maayong Balita nga nabaton ninyo sa amon. 5 Kon sa akon lang, indi gid man ako kubos sang sa pinasahi ninyo nga mga “apostoles”! 6 Ayhan indi ako maayo maghambal, pero indi ako kubos sa kinaalam. Ginpaathag gid namon ini sa inyo sa tanan nga tion kag sa tanan nga kahimtangan. 7 Wala ako nagpabayad sa inyo sang pagwali ko sa inyo sang Maayong Balita sang Dios. Nagpaubos ako agod mabayaw kamo. Malain bala inang ginhimo ko? 8 Sang pagpangabudlay ko sa inyo, ang iban nga mga iglesia amo ang nagsakdag sa akon, kag pareho lang nga ginkawatan ko sila agod makabulig ako sa inyo. 9 Kag sang dira ako sa inyo wala ako nagpangayo sa inyo sing bulig sang nagakinahanglan ako sing kuwarta, kay ang mga kautoran nga nag-abot halin sa Macedonia naghatag sa akon sang tanan ko nga mga kinahanglanon. Subong sang sa nagligad, amo man sa palaabuton: indi gid ako magpabug-at sa inyo! 10 Nagasaad ako tungod sang kamatuoran ni Cristo nga yari sa akon, nga ining akon pagpabugal indi mapauntat bisan diin sa bug-os nga Grecia. 11 Ngaa bala nagasiling ako sini? Tungod bala nga wala ako nagahigugma sa inyo? Ang Dios nakahibalo nga ginahigugma ko kamo! 12 Padayunon ko ang ginahimo ko subong, agod nga yadtong iban nga mga “apostoles” wala sing rason sa pagpabugal kag sa pagsiling nga nagapangabudlay sila pareho man sa amon. 13 Ina nga mga tawo indi gid matuod nga mga apostoles, kundi nagapakunokuno nga mga apostoles, nga nagabinutig nahanungod sang ila ginahimo kag nagapakaapostoles ni Cristo. 14 Indi ini katingalahan! Kay bisan gani si Satanas makahimo sang iya kaugalingon subong nga anghel sang kapawa! 15 Gani indi katingalahan kon ang iya mga alagad magpakunokuno nga mga alagad sang katarungan. Sa katapusan magabaton sila sang nagakaigo sa ila mga ginahimo. 16 Nagasiling ako liwat: wala sing may maghunahona nga buangboang ako. Pero kon amo ini ang panghunahona ninyo, batuna ninyo ako subong isa ka buangboang, agod bisan diutay lang may ipabugal man ako. 17 Sa pagkamatuod ang

ginasiling ko karon indi iya sang Ginoo, kundi sa sining pagpabugal ko, nagahambal ako subong isa ka buangboang. 18 Pero tungod madamo ang nagapabugal sa tawuhanon lamang nga kabangdanan, amo man ang himuon ko. 19 Kamo inyo mga maalam gid, amo ina nga ginapagustohan lang ninyo ang mga buangboang! 20 Kay ginapabay-an lang ninyo ang bisan sin-o nga mag-ulipon, magpamintaha, magsiod, magpakanubo, ukon magtampa sa inyo. 21 Nahuya ako sa pag-ako nga kami amon indi makahimo sina! Pero kon may mangahas sa pagpabugal sang bisan ano—karon nagahambal ako nga daw buangboang—ako may amo man nga kakahas sa pagpabugal. 22 Mga Hebreo bala sila? Ako amo man. Mga Israelinhon bala sila? Ako amo man. Mga kaliwat bala sila ni Abraham? Ako amo man. 23 Mga alagad bala sila ni Cristo? Daw buang ako sa paghambal sini, pero mas maayo pa ako nga alagad sang sa ila! Nakapangabudlay ako sing labi pa sa ila, napriso ako sing madamo nga beses, ginhanot ako sing labi pa, kag pirme lang ako sa katalagman sang kamatayon. 24 Kalima gid ako makaagi sing tag- ka oras gid ako sa tubig. 25 Katatlo gid ako makaagi sang pagbunal sang mga Romanhon, kag makaisa ako ginbato. Katatlo gid ako malunod, kag sa isa sini 26 Sa akon madamo nga pagpanglakaton masunson yara ako sa katalagman sang mga baha kag mga makawat, sa katalagman sa akon kapareho nga mga Judio kag sang mga Gentil, sa katalagman sa mga siyudad kag mga kagulangan, sa katalagman sa dagat kag sa di-matuod nga mga abyan. 27 Madamo ang akon mabudlay nga ulobrahon kag masunson wala ako sing tulog. Gingutom ako kag gin-uhaw kag sa masunson wala ako sing tuman nga pagkaon, dalayunan, ukon bayu. 28 Wala labot sini kag sang iban pa nga mga butang, ang akon kabalaka para sa tanan nga mga iglesia naghatag sa akon sing dugang nga palas-anon adlaw-adlaw. 29 Kon may yara nga maluya, nagabatyag man ako sing kaluya. Kon may magpakasala, nagakalisod gid ako. 30 Kon magpabugal gid man ako, magapabugal ako sang mga butang nga nagapakita kon daw ano ako kaluya. 31 Ang Dios kag Amay ni Ginoong Jesus—dayawon ang iya ngalan sa gihapon! —nakahibalo nga wala ako nagabutig. 32 Sang didto ako sa Damasco, ang gobernador sa idalom ni Haring Aretas nagpagwardya sang mga puwerta

sang siyudad sa pagdakop sa akon. 33 Pero gintunton ako sa isa ka tabig, paagi sa bintana sang pader, kag nakapalagyo ako sa iya. 39 ka lapdos sa kamot sang mga Judio.

12:1 Kinahanglan ako magpabugal, bisan nga wala ini sing kapuslanan. Pero karon magahambal ako nahanungod sang mga palanan-awon kag sang mga ginpahayag sa akon sang Ginoo. 2 May nakilala ako nga isa ka Cristiano nga sang 14 na ka tuig nga nagligad ginsabnit pakadto sa pinakamataas nga langit. (Wala ako makahibalo kon nadala ang iya lawas ukon ang iya lang espiritu—ang Dios lang ang nakahibalo.) 3 Nakahibalo ako nga ini nga tawo gindala sa Paraiso (liwat nagasiling ako nga wala ako makahibalo kon nadala ang iya lawas ukon ang iya espiritu—ang Dios lang ang nakahibalo), 4 kag didto nabatian niya ang mga pulong nga indi mahambal, mga butang nga indi tugot sa tawo ang pagbungat. 5 Gani ipabugal ko ini nga tawo, pero indi ang akon kaugalingon, luas lamang sang mga butang nga nagapakita kon daw ano ako kaluya. 6 Kon luyag ako magpabugal, indi gid man ako manginbuangboang, kay kamatuoran man ang ginasugid ko. Pero indi ako magapabugal, kay indi ako luyag nga ang bisan sin-o nga tawo maghunahona sing sobra sang sa iya nakita nga ginahimo ko kag nabatian niya nga akon ginahambal. 7 Pero agod indi ako magpabugal sing sobra tungod sang makatilingala nga mga butang nga akon nakita, ginhatagan ako sing masakit nga balatian, nga amo ang paagi ni Satanas sa pagsakit sa akon agod indi ako magpabugal. 8 Katatlo gid ako magpangamuyo sa Ginoo nga kuhaon niya ini. 9 Pero nagsabat sia, “Ang akon grasya amo ang kinahanglan mo, kay ang akon gahom mabatyagan mo sing labi kon ikaw maluya.” Gani labi ako ka malipayon sa pagpabugal sang bisan ano nga kaluyahon, agod nga akon mabatyagan ang gahom ni Cristo nga yari sa akon. 10 Gani nagakalipay ako sa mga kaluyahon, sa mga pasipala, sa mga kabudlayan, sa mga paghingabot, sa mga kapiutan tungod kay Cristo. Kay kon maluya ako, ti mabakod ako. 11 Daw sa nagabinuang ako, pero kamo ang naghimo sini sa akon. Kamo kuntani ang dapat maghambal sing maayo nahanungod sa akon. Kay bisan nga wala ako sing pulos, indi man ako maulihi sa inyo pinasahi nga mga

“apostoles”. 12 Ang akon pagkaapostol napamatud-an sa tunga ninyo nga may pagpailob paagi sa mga tanda kag katingalahan nga mga buhat kag mga milagro. 13 Sa ano bala nga bagay nga ginkabig ko kamo sing kubos sang sa iban nga mga iglesia, luas nga ako wala nagpangayo sa inyo sing bulig? Kon mahimo patawara ninyo ako kay wala ko kamo ginkabig pareho sang iban nga mga iglesia! 14 Ikatlo na ini nga tion nga handa ako sa pagduaw sa inyo, kag indi ako magpahuol sa inyo. Kamo ang akon kinahanglan kag indi ang inyo kuwarta. Kay kon hambalon na gid man, ang mga kabataan indi amo ang dapat magsakdag sang ila ginikanan, kundi ang ginikanan amo ang dapat magsakdag sang ila mga kabataan. 15 Magakalipay ako sa paghalad sang tanan ko, kag bisan pa sang akon kaugalingon sa pagbulig sa inyo. Higugmaon bala ninyo ako sing diutay tungod kay daku ang akon paghigugma sa inyo? 16 Karon kamo gid magakumpormi nga ako wala magpahuol sa inyo. Pero may iban nga magasiling nga madaya ako kag natuntohan ko kamo paagi sa akon pagbinutig. 17 Sa ano bala nga paagi? Nagpamintaha bala ako sa inyo paagi sa mga tawo nga ginpadala ko dira sa inyo? 18 Ginpangabay ko gid si Tito sa pagkadto dira, kag ginpaupod ko sa iya ang isa ka utod nga Cristiano. Makasiling bala kamo nga si Tito namintaha sa inyo? Indi bala pareho ang amon pagginawi kag tinutoyo ni Tito? 19 Ayhan nagahunahona kamo nga nagaapin kami sang amon kaugalingon sa atubangan ninyo. Mga hinigugma, ang Dios nakahibalo nga wala kami nagaapin sang amon kaugalingon, kundi nagahambal kami suno sa ginapahambal sa amon ni Cristo, kag ini tanan ginahimo namon sa pagbulig sa inyo. 20 Nahadlok ako nga kon mag-abot ako dira makit-an ko kamo nga lain sang sa ginapaabot ko sa inyo, kag ako makit-an ninyo nga lain sang sa ginapaabot ninyo. Nahadlok ako nga may mga inaway kag kahisa dira, pagpainitay kag pagkamaiyaiyahon, mga pagpasipala kag pagkutsokutso, pagpabugal kag kagamo. 21 Nahadlok ako nga sa akon pagkadto liwat sa inyo pakahuy-an ako sang akon Dios sa atubangan ninyo, kag magapangasubo ako tungod sa madamo nga nagpakasala sang nagligad nga panahon kag wala sila makahinulsol sang ila nahimo nga malaw-ay nga mga buhat, pagpanghilawas kag kaulag.

13:1 Ikatlo na ini nga pagkadto ko sa pagduaw sa inyo. Ang kasulatan nagasiling, “Ang bisan ano nga sumbong dapat pamatud-an sang duha ukon tatlo ka mga saksi.” 2 Luyag ko isiling sa inyo nga nakasala sang una, kag sa tanan, nga ang ginsiling ko sang una sang akon ikaduha nga pagduaw sa inyo, ginasing ko liwat, karon nga malayo ako sa inyo: sa akon pagkadto dira liwat wala gid sing may makalikaw sa silot. 3 Hatagan ko kamo sang tanan nga pagpamatuod nga luyag ninyo, nga si Cristo nagahambal paagi sa akon. Kon si Cristo maghambal sa inyo indi sia maluya, kundi nagapakita sia sang iya gahom sa inyo. 4 Kay bisan nga sa kaluyahon ginlansang sia sa krus, sa gahom sang Dios nagakabuhi sia. Sa amon paghiusa sa iya kami man mga maluya, pero sa amon kaangtanan sa inyo, magakabuhi kami upod sa iya sa gahom sang Dios. 5 Usisaa ang inyo kaugalingon, agod mahibal-an ninyo kon bala nagakabuhi kamo sa pagtuo. Matuod gid nga kamo nakahibalo nga si Cristo yara sa inyo, luas kon indi kamo matuod nga mga tumoluo. 6 Karon nagalaom ako nga kamo nakahibalo nga kami matuod nga mga tumoluo. 7 Nagapangamuyo kami sa Dios nga indi kamo maghimo sing malaut—indi sa pagpakita nga madinalag-on kami, kundi nga maghimo kamo sing husto, bisan nga kami kasubong sang di-matuod nga mga tumoluo. 8 Kay indi kami makahimo sing bisan ano nga batok sa kamatuoran, kundi suno lamang sa kamatuoran. 9 Nagakalipay kami kon kami maluya pero kamo mabakod. Amo gani ina nga nagapangamuyo man kami nga manginhimpit kamo. 10 Kag amo ina nga nagasulat ako sini sang malayo ako sa inyo, agod nga kon mag-abot ako dira indi kinahanglan nga magmapintas ako sa akon paggamit sang awtoridad nga ginhatag sa akon sang Ginoo. Ini nga awtoridad para sa pagpalig-on kag indi sa pagguba sa inyo. 11 Sa katapusan, mga kautoran, paalam na! Magtinguha kamo nga manginhimpit. Magpamati kamo sa akon ginasing. Maghilisugot kamo kag magkabuhi sa paghidait. Kag ang Dios sang paghigugma kag paghidait manginkaupod ninyo. 12 Mag-abiabihay kamo sa paghalukay sang mag-ulotod. Ang tanan nga mga tumoluo nagapadala sang ila pag-abiabi sa inyo. 13 Ang grasya ni Ginoong Jesu-Cristo, ang gugma sang Dios kag ang pagpakig-ambit sang Espiritu Santo manginyara sa inyo

tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, nga ang pagtawag sa iya nga mangin-apostol wala nagikan sa tawo ukon paagi sa tawo, kundi kay Jesu-Cristo kag sa Dios nga Amay, nga nagbanhaw sa iya gikan sa mga minatay. 2 Ang tanan nga mga kautoran nga kaupod ko diri nagabuylog sa akon sa pag-abiabi sa mga iglesia sa Galacia. 3 Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 4 Sa pagtuman sang kabubot-on sang aton Dios kag Amay, ginhalad ni Cristo ang iya kaugalingon tungod sa aton mga sala, agod mahilway kita sa sining malaut nga panahon. 5 Sa Dios ang himaya sa walay katapusan! Kabay pa. 6 Natingala gid ako nga kadali sa inyo magbiya sa Dios nga nagtawag sa inyo paagi sa grasya ni Cristo, kag magsunod sa iban nga maayong balita. 7 Kon sa bagay, wala na sing “iban pa nga maayong balita,” pero ginasiling ko ini sa inyo tungod kay may iban nga mga tawo nga nagatublag sa inyo kag luyag magpatiko sang Maayong Balita ni Cristo. 8 Pero bisan kami, ukon ang isa ka anghel gikan sa langit, ang magwali sing isa ka maayong balita nga lain sang sa amon ginwali sa inyo, kabay nga kondenahon sia sa impiyerno! 9 Ginsiling na namon ini sang una, kag karon akon ginasiling liwat: ang bisan sin-o nga nagawali sang isa ka maayong balita nga lain sang sa inyo nabaton, kabay nga kondenahon sia sa impiyerno! 10 Nagakahulogan bala ini nga luyag ako mahamut-an sang mga tawo? Indi! Luyag ako nga mahamut-an sang Dios! Nagatinguha bala ako sa pagpaayon sa mga tawo? Kon amo pa ini ang ginahimo ko, kuntani indi ako alagad ni Cristo. 11 Ginasugiran ko kamo, mga utod, nga ang Maayong Balita nga akon ginawali wala nagikan sa tawo. 12 Wala ko ini nabaton sa bisan kay sin-o, ukon may nagtudlo sini sa akon, kundi si Jesu-Cristo mismo amo ang nagpahayag sini sa akon. 13 Ginsugiran na kamo nahanungod sa akon pagkabuhi sang matutom pa ako sa pagtuloohan sang mga Judio, kon paano ang paghingabot ko sa iglesia sang Dios nga wala sing luoyluoy, kag sang akon pagtinguha sa paglaglag sini. 14 Sa pagtuman ko sa pagtuloohan sang mga Judio nalabawan ko ang madamo nga katubotubo ko nga mga Judio, kay may kakugi ako sa

pagsunod sang ginpaalinton nga mga pagsulondan sang aton mga katigulangan. 15 Pero ang Dios, sa iya kaayo, nagpili sa akon sa wala pa ako matawo, kag gintawag niya ako sa pag-alagad sa iya. Kag sang ginpakamaayo niya 16 nga ipahayag niya ang iya Anak sa akon, agod mawali ko ang Maayong Balita sa mga Gentil nahanungod sa iya, wala ako magpangayo sing laygay sa bisan kay sin-o nga tawo, 17 ukon magkadto sa Jerusalem sa pagpakigkita sa mga apostoles nga una pa sa akon. Sa baylo, nagkadto ako gilayon sa Arabia, kag nagbalik sa Damasco. 18 Sang makaligad ang tatlo ka tuig, nagkadto ako sa Jerusalem sa pagpakigkita kay Pedro, kag nagpabilin ako upod sa iya sing duha ka simana. 19 Wala ako sing may nakita nga iban nga mga apostoles luas lamang kay Santiago, nga utod sang Ginoo. 20 Ang akon ginasulat sa inyo matuod. Wala ako nagabutig sa atubangan sang Dios! 21 Pagkatapos sini nagkadto ako sa Siria kag sa Cilicia. 22 Sa sadto nga tion wala pa ako makilal-i sang mga katapo sang Cristohanon nga mga iglesia sa Judea. 23 Ang nahibal-an lang nila amo ang ginsugid sa ila sang iban nga nagsiling, “Ang nagahingabot anay sa aton nagwali na karon sang pagtuo nga iya anay gintinguhaan nga laglagon!” 24 Gani, gindayaw nila ang Dios tungod sa akon.

2:1 Sang makaligad ang 14 ka tuig, nagbalik ako sa Jerusalem upod kay Bernabe. Gindala ko man si Tito upod sa akon. 2 Nagkadto ako didto kay ang Dios nagpahayag sa akon nga kinahanglan magkadto ako. Nagpakigsapol ako sa mga pangulo lang sang iglesia, kag ginsaysay ko sa ila ang Maayong Balita nga ginawali ko sa mga Gentil. Indi ako luyag nga ang pagpangabudlay ko sang una ukon karon, manginwalay pulos. 3 Si Tito nga upod ko, bisan sia Griego, wala ko ginpilit nga magpatuli, 4 bisan pa may mga tawo nga nagpakunokuno nga mga utod kag nagbuylog sa grupo nga nagpamilit nga tulion sia. Ini nga mga tawo nagbuylog sa grupo sa pagpanilag lang. Luyag nila mahibal-an ang aton kahilwayan sa aton paghiusa kay Cristo Jesus. Luyag nila kami uliponon. 5 Wala gid kami magpasugot sa ila bisan kaisa lang, agod lamang nga matipigan namon ang kamatuoran sang Maayong Balita para sa inyo. 6 Pero ang daw mga

pangulo sang iglesia—nagasiling ako sini kay wala man sing deperensya sa akon kon sin-o sila, kay ang Dios wala nagahukom suno sa makita sa gwa—ini nga mga pangulo wala man sing bag-o nga gintudlo sa akon. 7 Sa baylo, nakita nila nga ang Dios naghatag sa akon sing bulohaton sa pagwali sang Maayong Balita sa mga Gentil, subong sang paghatag niya kay Pedro sing bulohaton sa pagwali sang Maayong Balita sa mga Judio. 8 Kay sa gahom sang Dios ginhimo ako nga isa ka apostol sa mga Gentil subong nga si Pedro ginhimo nga apostol sa mga Judio. 9 Si Santiago, si Pedro, kag si Juan, nga daw amo ang mga pangulo, nagkilala nga ang Dios naghatag sa akon sining pinasahi nga bulohaton. Gani ginbaton nila ako kag si Bernabe. Kag naghilisugot kamo tanan nga kami nga duha ni Bernabe magapangabudlay sa mga Gentil kag sila ila sa mga Judio. 10 Ang ila lamang ginapangayo amo nga dumdomon namon ang mga imol sa ila grupo, nga amo gid man ang ginatinguhaan ko nga himuon. 11 Sang pag-abot ni Pedro sa Antioquia, nagpamatok ako sa iya sa atubangan sang madamo nga mga tawo kay maathag gid nga sayop sia. 12 Kay sang wala pa makaabot ang mga ginpadala ni Santiago, nagkaon si Pedro upod sa Gentil nga mga kautoran. Pero sang nakaabot na sila, naghalin sia kag indi na gid sia magkaon upod sa ila kay nahadlok sia sa mga nagasiling nga kinahanglan ang mga Gentil tulion. 13 Ang iban nga mga kautoran nga Judio nahadlok man subong kay Pedro, kag bisan pa gani si Bernabe nadala man sa ila katalaw. 14 Sang makita ko nga wala sila nagaginawi sing matadlong suno sa kamatuoran sang Maayong Balita, ginsilingan ko si Pedro sa atubangan nila tanan, “Ikaw isa ka Judio, pero nagakabuhi ka subong isa ka Gentil, kag indi subong isa ka Judio. Paano karon ang pagpilit mo sa mga Gentil sa pagkabuhi subong mga Judio?” 15 Matuod gid nga natawo kita nga mga Judio, kag indi Gentil nga mga makasasala. 16 Pero nakahibalo kita nga ang tawo ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuo kay Jesu-Cristo, kag indi paagi sa pagtuman sang ginasiling sang Kasugoan. Kita man nagtuo kay Cristo Jesus, agod nga mapakamatarong kita sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuo kay Cristo, kag indi paagi sa pagtuman sang ginasiling sang Kasugoan. Kay wala sing tawo nga ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa iya

pagtuman sang Kasugoan. 17 Karon, kon kita nagahimulat nga pakamatarungon sa atubangan sang Dios paagi sa aton paghiusa kay Cristo, masapwan kita nga mga makasasala subong sa mga Gentil, nagakahulogan bala ini nga si Cristo amo ang nagapaluntad sang sala? Indi ina mahimo! 18 Kon akon liwat patindugon ang akon anay ginguba, ina magapamatuod nga ginalapas ko ang Kasugoan. 19 Pero kon nahanungod sa Kasugoan, patay ako—ginpatay ako sang Kasugoan mismo—agod magkabuhi ako para sa Dios. Ginlansang ako sa krus upod kay Cristo, 20 gani nga indi na ako ang nagakabuhi, kundi si Cristo amo ang nagakabuhi sa akon. Ini nga kabuhi nga akon ginakabuhi karon, ginakabuhi ko paagi sa pagtuo sa Anak sang Dios, nga naghigugma sa akon kag naghatag sang iya kabuhi para sa akon. 21 Wala ko ginasikway ang grasya sang Dios. Kon may isa ka tawo nga ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa Kasugoan, nagakahulogan ini nga ang pagkapatay ni Cristo wala sing pulos.

3:1 Buangboang nga mga taga-Galacia! Sin-o bala ang nagganyat sa inyo? Sa atubangan ninyo ginpaathag ang pagkapatay ni Jesu-Cristo sa krus! 2 Sugiri ninyo ako sining isa lang ka butang: nabaton bala ninyo ang Espiritu sang Dios paagi sa pagtuman sang Kasugoan, ukon paagi sa pagpamati kag pagtuo sang Maayong Balita? 3 Daw ano ka buangboang sa inyo! Nagsugod kamo paagi sa Espiritu sang Dios, karon luyag bala ninyo nga tapuson ini paagi sa inyo kaugalingon nga gahom? 4 Nangingwalay pulos bala ang tanan ninyo nga inagihan? Matuod gid nga may pulos ini! 5 Ginahatagan bala kamo sang Dios sang Espiritu kag nagahimo bala kamo sang mga milagro tungod kay nagatuman kamo sang Kasugoan, ukon tungod sang inyo pagpamati kag pagtuo sa Maayong Balita? 6 Suno gid ini sa ginasiling sang kasulatan nahanungod kay Abraham, “Nagtuo sia sa Dios, kag tungod sang iya pagtuo ginbaton sia sang Dios subong isa ka matarong nga tawo.” 7 Gani dapat ninyo talupangdon nga ang mga tawo nga may pagtuo amo ang matuod nga mga kaliwat ni Abraham. 8 Nakita na nga daan sang kasulatan nga ang Dios magapakamatarong sa mga Gentil paagi sa pagtuo. Gani ang kasulatan nagwali nga daan sang

Maayong Balita kay Abraham nga nagasiling, “Paagi sa imo pagabendisyunan sang Dios ang tanan nga mga tawo sa kalibutan.” 9 Nagtuo si Abraham kag ginbendisyunan sia sang Dios. Gani ang tanan nga nagatuo ginabendisyunan man subong kay Abraham. 10 Ang nagasalig sa pagtuman sang Kasugoan ginapakamalaut. Kay ang kasulatan nagasiling, “Ang wala nagapadayon sa pagtuman sang tanan nga nasulat sa libro sang Kasugoan ginapakamalaut!” 11 Karon, maathag gid nga wala sing tawo nga ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuman sang Kasugoan, kay ang kasulatan nagasiling, “Ang ginapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuo magakabuhi.” 12 Pero ang Kasugoan wala nasandig sa pagtuo, kundi ang kasulatan nagasiling, “Ang nagatuman sang tanan nga ginasiling sang Kasugoan magakabuhi paagi sa Kasugoan.” 13 Pero si Cristo nga ginpakamalaut tungod sa aton nagtubos sa aton sa pagpakamalaut sang Kasugoan, kay ang kasulatan nagasiling, “Ginapakamalaut ang bisan sin-o nga ginapakabit sa kahoy.” 14 Ginhimo ini ni Cristo agod nga ang bendisyon nga ginsaad sang Dios kay Abraham mahatag man sa mga Gentil paagi kay Cristo Jesus, agod nga kita man paagi sa pagtuo, makabaton sang Espiritu nga ginsaad sang Dios. 15 Mga kautoran, hatagan ko kamo sing halimbawa nga makita ninyo adlaw-adlaw: kon ang duha ka tawo maghisugot sa isa ka butang kag magpirma sing isa ka kasugtanan, wala sing may makapanghiwala ukon makadugang sa sina nga kasugtanan. 16 Karon, ang Dios nagsaad kay Abraham kag sa iya kaliwat. Ang kasulatan wala nagasiling, “kag sa iya mga kaliwat,” nga kon sayuron, madamo nga mga tawo, kundi nagasiling ini, “kag sa imo kaliwat,” nga kon sayuron isa lamang ka tawo nga amo si Cristo. 17 Amo ini ang luyag ko isiling: ang Dios naghimo sing kasugtanan kag nagsaad sa pagtuman sina nga kasugtanan. Ang Kasugoan nga nag-abot sa tapos ang 430 ka tuig, indi makapanghiwala sina nga kasugtanan kag indi makadula sang saad sang Dios. 18 Kay kon ang ginahatag sang Dios nasandig sa Kasugoan, ti wala na ini nasandig sa iya saad. Ugaling, ginhatag ini sang Dios kay Abraham, tungod kay iya ini ginsaad sa iya. 19 Karon, ano bala ang tinutoyo sang Kasugoan? Gindugang ini sa pagpakita kon ano bala ang paglapas, kag magapadayon ini tubtob lamang sa pagkari sang kaliwat ni

Abraham, nga ginsaaran sini. Ang Kasugoan ginpaalinton sang mga anghel kag may isa ka tawo nga manugpatunga. 20 Pero ang manugpatunga indi kinahanglan kon may isa lamang ka persona, kag ang Dios isa lamang. 21 Nagakahulogan bala ini nga ang Kasugoan batok sa mga saad sang Dios? Wala gid! Kay kon ang isa ka kasugoan ginhatag sa paghatag sing kabuhi sa mga tawo, ti ang tawo mapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa kasugoan. 22 Pero ang kasulatan nagasiling nga ang bug-os nga kalibutan yara sa idalom sang gahom sang sala, agod nga mabaton sang mga nagatuo ang ginsaad sang Dios paagi sa pagtuo kay Jesu-Cristo. 23 Pero sang wala pa mag-abot ini nga pagtuo, ginhigtan kita sang Kasugoan subong mga binilanggo tubtob nga mapahayag ining palaabuton nga pagtuo. 24 Gani ang Kasugoan amo ang manunodlo naton tubtob sa pag-abot ni Cristo, agod mapakamatarong kita sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuo. 25 Karon kay yari na kita sa panahon sang pagtuo, wala na kita sa idalom sang Kasugoan. 26 Kay paagi sa pagtuo kamo tanan nangin-anak sang Dios paagi sa paghiusa kay Cristo Jesus. 27 Kay ginbautisohan kamo sa paghiusa kay Cristo, gani ginsuklob ninyo ang kinaugali ni Cristo. 28 Gani wala na sing kinatuhay ang mga Judio kag ang mga Gentil, ang mga ulipon kag ang mga hilway, ang mga lalaki kag ang mga babayi. Tanan kamo nangin-isa sa inyo paghiusa kay Cristo Jesus. 29 Kon iya kamo ni Cristo, ti mga kaliwat kamo ni Abraham, kag magabaton kamo sang ginsaad sang Dios.

4:1 Karon sa pagpadayon: ang anak nga magabaton sang panublion halin sa iya amay ginakabig nga daw isa man lang ka ulipon samtang bata pa sia, bisan pa nga sia gid ang tag-iya sang tanan nga mga pagkabutang. 2 Samtang bata pa sia, may nagatatap sa iya kag may nagadumala sang iya mga pagkabutang tubtob sa tion nga gintalana sang iya amay. 3 Sa amo man nga bagay, sang indi pa kita hamtong sa espirituhanon nga pagkabuhi, kita man mga ulipon sang mga espiritu nga nagagahom sang kalibutan. 4 Pero sang pag-abot sang nagakaigo nga tion, ginpadala sang Dios ang iya kaugalingon nga Anak. Natawo sia sa isa ka tawuhanon nga iloy, kag nagkabuhi sa idalom sang Kasugoan sang mga Judio, 5 sa paghilway sang

mga yara sa idalom sang Kasugoan, agod nga mangin-anak kita sang Dios. 6 Sa pagpakita nga kamo mga anak niya, ang Dios nagpadala sang Espiritu sang iya Anak sa aton mga tagipusoon, ang Espiritu nga nagapanawag, “Amay, Amay ko.” 7 Gani indi na kamo ulipon, kundi anak. Kag tungod kay anak niya kamo, ang Dios magahatag sa inyo sang tanan nga iya ginatigana sa iya mga anak. 8 Sang una wala kamo makakilala sa Dios, gani gin-ulipon kamo sang mga tinuga nga indi mga dios. 9 Pero karon kay nakakilala na kamo sa Dios, ukon sa isa ka bagay, ang Dios nakakilala sa inyo, nga bala luyag kamo magbalik sa pagpaulipon liwat sa sinang maluya kag talamayon nga manuggahom nga mga espiritu? 10 May ginasaug kamo nga pinasahi nga mga adlaw, mga bulan, mga panahon, kag mga tuig. 11 Nagakahadlok ako kay basi nga ang akon pagpangabudlay sa inyo nanginwalay pulos. 12 Nagapakiluoy ako sa inyo, mga utod, magmanginsubong kamo sa akon. Kon sa bagay, ako subong na sa inyo. Wala kamo sing may nahimo nga malain sa akon. 13 Nadumdoman ninyo nga yadtong pagmasakit ko nanginkahigayunan sang nahauna ko nga pagwali sa inyo sang Maayong Balita. 14 Pero wala ninyo ako pagtamaya ukon pagsikwaya, bisan pa nga ang akon kahimtangan daku nga pagtilaw sa inyo. Sa baylo, ginbaton ninyo ako subong nga anghel gikan sa Dios, kag subong kay Cristo Jesus! 15 Malipayon gid kamo sadto! Ano bala karon ang natabo sa inyo? Makasiling pa gani ako nahanungod sa inyo sadto anay nga bisan ang inyo mga mata kon mahimo pa lang ninyo, lukaton ninyo ini kag ihatag sa akon! 16 Nanginkaaway na bala ninyo ako karon kay nagasugid ako sing kamatuoran? 17 May iban nga mga tawo nga nagapakita sang ila daku nga kabalaka sa inyo, pero indi maayo ang ila mga tinutoyo. Ang ila lamang luyag amo ang pagpalas-ay sa inyo sa akon, agod nga magkabalaka kamo sa ila subong nga sila nagakabalaka sa inyo. 18 Karon, maayo gid man nga may daku nga kabalaka kon may maayo nga tinutoyo—matuod ini sa gihapon, kag indi lang kon kaupod ako ninyo. 19 Hinigugma ko nga mga anak! Sa liwat, nagabatyag ako sing kasakit tungod sa inyo subong sang pagpasakit sang isa ka iloy nga manugbata, tubtob nga ang kinaugali ni Cristo manginyara sa inyo. 20 Daku gid ang handom ko nga manginkaupod ninyo, agod

maghaganhagan ang akon paghambal sa inyo, kay nagapalibog gid ako nahanungod sa inyo! 21 Mamangkot ako sa inyo nga luyag magpasakop sa idalom sang Kasugoan: wala bala kamo makabati sang ginasiling sang Kasugoan? 22 Ang Kasugoan nagasiling nga si Abraham may duha ka anak nga lalaki, ang isa sa iya ulipon nga babayi, kag ang isa sa hilway nga babayi. 23 Ang iya anak sa ulipon nga babayi natawo sa kinaandan nga paagi, pero ang iya anak sa hilway nga babayi natawo suno sa saad sang Dios. 24 Ini sarang mahimo nga isa ka halimbawa: ang duha ka babayi amo ang duha ka kasugtanan. Si Agar halimbawa sang kasugtanan nga nagikan sa bukid sang Sinai, nga ang iya mga anak natawo nga ulipon. 25 Si Agar halimbawa sang bukid sang Sinai didto sa Arabia, kag isa sia ka halimbawa sang siyudad sang Jerusalem karon, nga ulipon pati tanan niya nga mga pumoluyo. 26 Pero ang langitnon nga Jerusalem hilway kag sia amo ang aton iloy. 27 Kay ang kasulatan nagasiling: “Magkalipay ka, babayi nga baw-as! Maghugyaw kag magsinggit ka Sa kalipay, Ikaw nga wala makaagi Sang pagpasakit sang manugbata! Kay ang babayi nga binayaan Magapamata pa sing madamo Sang sa babayi Nga nagakabuhi upod sa iya bana.” 28 Karon, kamo, mga utod ko, mga anak sang Dios suno sa iya saad subong nga si Isaac amo man. 29 Sadto nga tion, ang anak nga natawo sa kinaandan nga paagi naghingabot sang anak nga natawo tungod sa Espiritu sang Dios, kag amo man ini karon. 30 Pero ano bala ang ginasiling sang kasulatan? Nagasiling ini, “Tabuga ang ulipon nga babayi upod sa iya anak nga lalaki, kay ang anak sang ulipon nga babayi indi makapanubli sang pagkabutang sang iya amay kaupod sa anak sang hilway nga babayi.” 31 Gani, mga utod, indi kita mga anak sang ulipon nga babayi, kundi sang hilway nga babayi.

5:1 May kahilwayan na kita! Si Cristo amo ang naghilway sa aton! Gani, magpakalig-on kamo subong hilway nga mga tawo kag indi na kamo magpaulipon liwat. 2 Pamatii ninyo! Ako, si Pablo, nagasiling sini sa inyo: kon magpatuli pa kamo, ini nagakahulogan nga si Cristo wala sing pulos sa inyo. 3 Luyag ko ini ipaathag liwat sa bisan kay sin-o nga magpatuli: kinahanglan tumanon niya ang bug-os nga Kasugoan. 4 Kamo nga

nagapakamatarong sa atubangan sang Dios paagi sa pagtuman sang Kasugoan nagpahamulag sang inyo kaugalingon kay Cristo. Wala kamo masakop sa grasya sang Dios. 5 Nahanungod sa aton, may paglaom kita nga ang Dios magpakamatarong sa aton, kag amo ini ang aton ginahulat paagi sa gahom sang Espiritu sang Dios nga nagapanghikot paagi sa aton pagtuo. 6 Kay kon nagahiusa kita kay Cristo Jesus, wala sing kinatuhay ang pagkatinuli ukon ang di-pagkatinuli. Ang kinahanglanon amo ang pagtuo nga nagapanghikot paagi sa gugma. 7 Maayo gid ang inyo ginhimo! Sin-o bala ang nagpauntat sa inyo sa pagtuman sang kamatuoran? Paano bala ang paghaylo niya sa inyo? 8 Wala ini ginhimo sang Dios nga nagtawag sa inyo. 9 Subong sang ila ginasiling, “Ang diutay lamang nga lebadora makapahabok sang bug-os nga minasa nga arina.” 10 Pero may pagsalig pa ako gihapon sa inyo. Ang aton paghiusa sa Ginoo nagapasalig sa akon nga indi kamo magpanghunahona sing tuhay kag ang nagatublag sa inyo, bisan sin-o sia, pagasilutan sang Dios. 11 Pero nahanungod sa akon, mga utod ko, ngaa bala ginahingabot gihapon ako kon magpadayon ako sa pagwali nga ang pagpatuli kinahanglanon gid? Kon matuod ina, ti ang akon pagwali nahanungod sang krus ni Cristo indi makatuga sing gamo. 12 Luyag ko kuntani nga ang mga tawo nga nagatublag sa inyo indi lamang magpatuli kundi magpakapon man sang ila kaugalingon! 13 Nahanungod sa inyo, mga kautoran ko, gintawag kamo agod manginhilway. Pero indi ninyo paggamita ang inyo kahilwayan nga balibad sa pagpatuyang sang inyo unodnon nga handom. Sa baylo, mag-alagaray kamo tungod sa gugma. 14 Kay ang bug-os nga Kasugoan natingob sa isa ka sugo: “Higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.” 15 Pero kon magsinakitay kag mag-inupas kamo subong sang mga sapat, ti mag-andam kamo, kay basi kon maglaglaganay kamo. 16 Amo ini ang ginasiling ko: magkabuhi kamo suno sa pagtuytoy sang Espiritu, kag indi ninyo pagpasugti ang mga handom sang tawuhanon nga kinaugali. 17 Kay ang luyag sang aton tawuhanon nga kinaugali batok sa luyag sang Espiritu, kag ang luyag sang Espiritu batok sa luyag sang tawuhanon nga kinaugali. Ining duha nagasumponganay, kag nagakahulogan ini nga indi ninyo mahimo ang luyag ninyo himuon. 18 Kon ang Espiritu nagatuytoy sa inyo,

ti indi kamo sa idalom sang Kasugoan. 19 Maathag kaayo ang ginahimo sang tawuhanon nga kinaugali nga amo ang pagpakighilawas, mahigko kag malaw-ay nga mga buhat; 20 pagsimba sa mga diosdios, kag pagbabaylan. Ang mga tawo nagasumponganay, nagainaway, nagapangimon, nagapangakig kag nagahandom sing mataas. Nagabinahinbahin sila kag nagagrupogrupo; 21 mahisa sila, palahubog, nagapatuyang sa pagkinalipay, kag nagabuhat sang iban pa gid nga mga butang kaangay sini. Karon, ginapaandaman ko kamo subong sang pagpaandam ko anay sa inyo: ang nagabuhat sini nga mga butang indi makapanubli sang Ginharian sang Dios. 22 Pero ang Espiritu nagapatubas sang gugma, kalipay, paghidait, pagbatas, pagkalulo, pagkaayo, pagkamatutom, 23 pagkamapainuboson, kag pagpugong sang kaugalingon. Wala sing kasugoan nga batok sini nga mga butang. 24 Kag ang tanan nga iya ni Cristo Jesus nagpatay sang ila tawuhanon nga kinaugali upod sang ila lawasnon nga mga kailigbon kag mga handom. 25 Ang Espiritu naghatag sa aton sing kabuhi, kag sia man amo ang dapat maggahom sang aton kabuhi. 26 Indi kita magpabugal, ukon mag-inakigay, ukon maghinisaay.

6:1 Mga utod ko, kon may isa sa inyo nga madakpan nga nagahimo sing malain, kamo nga mga espirituhanon dapat magtadlong sa iya, pero himoa ninyo ini sa malulo nga paagi. Magbantay man kamo sa inyo kaugalingon, agod nga indi man kamo masulay. 2 Magbinuligay kamo sa pagdala sang mga palas-anon sang tagsatagsa, kag sa sini nga paagi matuman ninyo ang sugo ni Cristo. 3 Kon may nagahunahona nga daw si sin-o gid sia, bisan nga waaywaay gid sia, ginabuang lang niya ang iya kaugalingon. 4 Ang tagsatagsa mag-usisa sang iya kaugalingon nga pagginawi. Kon maayo ini, ti sarang sia makapabugal sang iya nahimo nga wala na niya ginapaanggid ini sa ginahimo sang iban. 5 Kay ang tagsatagsa dapat magdala sang iya kaugalingon nga palas-anon. 6 Ang tawo nga ginatudloan sang Cristohanon nga pagtulon-an dapat man magpaambit sa iya manunodlo sang iya maayo nga mga pagkabutang. 7 Indi pagbuanga ang inyo kaugalingon. Wala sing isa nga makabuang sa Dios. Kon ano ang ginasab-og sang tawo amo man

ang iya pagaanohon. 8 Kon nagasab-og sia sang iya tawuhanon nga mga kailigbon, gikan sa sina magaani sia sing kamatayon. Kon nagasab-og sia sang Espiritu, gikan sa Espiritu magaani sia sing kabuhi nga wala sing katapusan. 9 Gani, indi kita magkataka sa paghimo sing maayo, kay kon magpadayon kita, magaabot ang tion nga magaani kita. 10 Gani, sa tagsa ka tion nga may kahigayunan kita, maghimo kita sing maayo sa tanan nga mga tawo kag labi na gid sa aton mga kautoran sa pagtuo. 11 Tan-awa ninyo kon daw ano ka dalagku ang mga litra nga ginasulat ko sa inyo karon paagi sa akon kaugalingon nga kamot! 12 Ang mga nagapakitakita kag nagapahambog nahanungod sang mga butang nga makita, amo ang nagapilit sa inyo sa pagpatuli. Ginahimo nila ini, agod indi sila paghingabuton tungod sang krus ni Cristo. 13 Kay bisan sila nga nagapatuli wala nagatuman sang Kasugoan. Luyag nila nga matuli kamo agod makapabugal sila nga kamo nagsunod sa sining lawasnon nga seremoniya. 14 Pero para sa akon, ang akon lamang mapabugal amo ang krus sang aton Ginoong Jesu-Cristo, kay paagi sa iya krus ang kalibutan patay para sa akon kag ako patay man para sa kalibutan. 15 Indi kinahanglanon ang pagkatinuli ukon ang pagkadi-tinuli, kundi ang kinahanglanon amo ang pagkabag-o nga tinuga. 16 Nahanungod sa mga nagasunod sini nga pagsulondan sa ila pagkabuhi, kabay nga ang paghidait kag ang kaluoy manginyara sa ila, kag sa tanan nga mga pinili sang Dios. 17 Sa katapusan: indi na ninyo ako paggamuha, kay ang mga pinalian nga yari sa akon lawas nagapakita nga ako ulipon ni Jesus. 18 Mga kautoran ko, kabay nga ang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo manginyara sa inyo. Kabay pa.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, isa ka apostol ni Cristo Jesus suno sa kabubot-on sang Dios— Sa mga tumoluo nga yara sa Efeso, nga mga matutom sa ila pagkabuhi kay Cristo Jesus. 2 Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 3 Magpasalamat kita sa Dios kag Amay sang aton Ginoong Jesu-Cristo! Kay iya kita ginbugayan sa aton paghiusa kay Cristo, paagi sa paghatag sa aton sang tagsa ka espirituhanon nga mga bugay gikan sa

kalangitan. 4 Sa wala pa matuga ang kalibutan, ginpili na kita sang Dios nga mangin-iya sa kay Cristo, agod manginbalaan kita kag wala sing kasawayan sa iya atubangan. Tungod sang iya gugma, 5 ang Dios nagpat-od na nga daan nga paagi kay Jesu-Cristo, kita mangin-iya mga anak. Amo ini ang iya nahamut-an kag kabubot-on. 6 Dayawon ta ang Dios tungod sang iya mahimayaon nga grasya, nga iya ginhatag sa aton paagi sa iya hinigugma nga Anak! 7 Kay paagi sa pagkamatay ni Cristo ginluwas kita, sa bagay nga ginpatawad ang aton mga sala. Daw ano kadaku ang grasya sang Dios, 8 nga iya ginhatag sa aton sing bugana! Sa bug-os nga kaalam kag ihibalo sang Dios 9 ginhimo niya ang iya tinutoyo, kag ginpahayag sa aton ang iya sekrito nga plano, nga iya na nga daan ginpat-od nga himpiton paagi kay Cristo. 10 Ang plano sang Dios nga iya pagahimpiton sa nagakaigo nga panahon, amo ang pagtingob sang tanan nga mga gintuga, sa langit kag sa duta, sa idalom sang pagpangulo ni Cristo. 11 Ang tanan nga mga butang natuman suno sa ginplano kag ginpat-od sang Dios. Ginpili kita sang Dios nga mangin-iya mga tawo sa paghiusa kay Cristo tungod sang iya kaugalingon nga tinutoyo, suno sa iya na nga daan ginpat-od halin sa ginsugoran. 12 Gani, kita nga amo ang nahauna nga naglaom sa kay Cristo, magdayaw sang himaya sang Dios! 13 Kag amo man ini sa inyo: sang nabatian ninyo ang matuod nga pulong sang kamatuoran, ang Maayong Balita nga nagdala sa inyo sing kaluwasan, nagtuo kamo kay Cristo, kag ginpat-inan kamo sang Dios nga mangin-iya paagi sa paghatag sa inyo sang Espiritu Santo nga iya ginsaad. 14 Ang Espiritu amo ang kalig-unan nga mabaton naton ang ginsaad sang Dios sa iya mga tawo, kag nagapasalig sa aton nga ang Dios magahatag sang bug-os nga kahilwayan sa tanan nga nangin-iya. Dayawon ta ang iya himaya! 15 Sa sini nga kabangdanan, halin sang pagkabati ko nahanungod sang inyo pagtuo kay Ginoong Jesus kag sang inyo gugma sa mga tumoluo, 16 wala ako mag-untat sa pagpasalamat sa Dios tungod sa inyo. Ginadumdom ko kamo sa akon mga pangamuyo, 17 kag nagapangayo ako sa Dios sang aton Ginoong Jesu-Cristo, ang mahimayaon nga Amay, nga iya ihatag sa inyo ang Espiritu, nga amo ang magahatag sa inyo sing kaalam kag magapahayag sa inyo sang Dios, agod nga makilala ninyo sia.

18 Nagapangayo ako nga ang inyo mga hunahona mabuksan kag makita ninyo ang iya kapawa, agod inyo mahibaluan kon ano ang paglaom sang iya pagtawag sa inyo, kon daw ano ka bugana ang makatilingala nga mga panublion nga iya ginasaad sa iya mga tumoluo, 19 kag kon daw ano ka daku ang gahom nga nagapanghikot sa aton nga nagatuo sa iya. Ini nga gahom nga yari sa aton amo man ang daku nga gahom, 20 nga iya gingamit sang pagbanhaw niya kay Cristo gikan sa minatay, kag ginpapungko siya sa iya tuo sa langitnon nga ginharian. 21 Didto si Cristo nagagahom sa tanan nga langitnon nga mga punoan, mga gumalahom, mga gahom kag mga ginoo. Sia labaw gid sa tanan nga mga ngalan nga gamhanan sa sini nga panahon kag bisan pa sa palaabuton. 22 Ginbutang sang Dios ang tanan sa idalom sang mga tiil ni Cristo, kag ginhatag sia sa iglesia subong Pangulo sa tanan nga mga butang. 23 Ang iglesia amo ang lawas ni Cristo, ang kabug-osan niya nga sia mismo ang nagahimpit sang tanan nga mga butang sa bisan diin.

2:1 Sang una anay mga patay kamo sa espirituhanon nga kabuhi tungod sang inyo mga paglapas kag mga sala. 2 Sadto nga panahon ginsunod ninyo ang malaut nga pagginawi sini nga kalibutan; gintuman ninyo ang punoan sang espirituhanon nga gumalahom sa kahawaan, ang espiritu nga karon nagagahom sa mga tawo nga wala nagatuman sa Dios. 3 Kon sa bagay, kita tanan kaangay sa ila sadto anay, kag nagkabuhi kita suno sa aton tawuhanon nga mga kailigbon, kag ginhimo naton ang naluyagan sang aton kaugalingon nga lawas kag mga hunahona. Kita man dapat kuntani silutan sang Dios, subong sa ila tanan. 4 Pero bugana kaayo ang kaluoy sang Dios, kag daku gid ang iya gugma sa aton, 5 sa bagay nga bisan nga patay kita sa espirituhanon nga kabuhi tungod sang aton mga paglapas, iya kita ginbuhi upod kay Cristo. Paagi sa grasya sang Dios naluwas kamo. 6 Sa aton paghiusa kay Cristo Jesus ginbanhaw niya kita upod sa iya sa paggahom upod man sa iya sa langitnon nga ginharian. 7 Ginhimo niya ini agod mapakita sa tanan nga palaabuton nga panahon ang bugana nga mga manggad sang iya grasya, sa gugma nga iya ginpakita sa aton kay Cristo Jesus. 8 Kay sa grasya sang Dios naluwas kamo paagi sa pagtuo. Indi ini

paagi sa inyo nahimo, kundi bugay ini sang Dios. 9 Wala kamo sing may ipabugal sini, kay indi ini bunga sang inyo kaugalingon nga mga pagpaninguha. 10 Ang Dios amo ang aton Manunoga, kag sa aton paghiusa kay Cristo Jesus gintuga niya kita sa pagkabuhi agod maghimo sing maayo nga mga buhat, nga iya na nga daan gin-aman agod himuon naton. 11 Kamo nga natawo nga mga Gentil—nga ginatawag sang mga Judio nga indi tinuli, kag ini nga mga Judio nagatawag sang ila kaugalingon nga mga tinuli (nga amo ang ginahimo sang mga tawo sa ila lawas)—dumdoma ninyo kon ano ang inyo anay kahimtangan. 12 Sadto anay nahamulag kamo kay Cristo. Mga dumoluong kamo sadto, kag wala kamo masakop sa pinili nga mga tawo sang Dios. Wala kamo masakop sa mga kasugtanan, nga ginpasad sa mga saad sang Dios sa iya mga pinili. Nagkabuhi kamo sa sini nga kalibutan nga wala sing paglaom kag wala sing Dios. 13 Pero karon, sa paghiusa kay Cristo Jesus, kamo nga sadto anay nahilayo ginpapalapit na paagi sa kamatayon ni Cristo. 14 Kay si Cristo gid ang naghatag sa aton sing paghidait, paagi sa pag-isa niya sang mga Judio kag mga Gentil. Paagi sa iya kaugalingon nga lawas ginrumpag niya ang pader nga nagaseparar kag nagapaaway sa ila. 15 Ginwala niya ang Kasugoan sang mga Judio, lakip ang mga sugo kag mga pagsulondan sini, agod nga matuga niya gikan sa mga Judio kag mga Gentil ang isa ka bag-o nga tawo nga nahiusa sa iya kaugalingon, kag sa sini nga paagi natigayon ang paghidait. 16 Paagi sa pagkamatay ni Cristo sa krus ginkuha niya ang mga pagdinumtanay. Paagi sa krus gintingob niya sa isa lamang ka lawas ang mga Judio kag mga Gentil, kag gindala niya sila pabalik sa Dios. 17 Gani si Cristo nagkari kag nagwali sang Maayong Balita sang paghidait sa tanan: sa inyo nga mga Gentil, nga sadto anay malayo sa Dios, kag sa mga Judio, nga malapit sa iya. 18 Paagi kay Cristo kita tanan, mga Judio kag mga Gentil, sarang makapalapit sa atubangan sang Amay sa isa ka Espiritu. 19 Gani karon, kamo nga mga Gentil indi na mga dumoluong ukon mga sumalayo lang, kundi mga kasimanwa sang mga tumoluo, kag mga katapo na kamo sang panimalay sang Dios. 20 Kamo man ginpatindog sa sadsaran nga ginpasad sang mga apostoles kag mga propeta, kag si Cristo Jesus gid amo ang pamusod nga bato. 21 Sia

ang nagapaangot sang bug-os nga balay kag iya ini ginapatubo nga manginbalaan nga templo sa Ginoo. 22 Sa inyo paghiusa sa iya, ginpatindog man kamo sing tingob upod sa iban nga mangin-isa ka balay sa diin ang Dios nagakabuhi paagi sa iya Espiritu.

3:1 Sa sini nga kabangdanan, ako, si Pablo, ang binilanggo tungod kay Cristo Jesus tungod sa inyo nga mga Gentil, nagapangamuyo sa Dios. 2 Inyo gid nabatian nga ang Dios sa iya grasya, naghatag sa akon sining hilikuton para sa inyo kaayuhan. 3 Ginpahayag sang Dios kag ginpakilala sa akon ang iya tinago nga plano. (Akon na ginsulat ini sa malip-ot nga mga pulong, 4 kag kon inyo basahon ang akon ginsulat mahibal-an ninyo ang akon paghangop sang sekrito ni Cristo.) 5 Sadto anay wala ini ginpahayag sa mga tawo, pero karon ginpahayag ini sang Dios paagi sa Espiritu sa iya balaan nga mga apostoles kag mga propeta. 6 Amo ini ang sekrito: paagi sa Maayong Balita ang mga Gentil makaambit upod sa mga Judio sang mga saad sang Dios. Sila mga katapo sang amo man nga lawas, kag umalambit sang saad nga ginhimo sang Dios sa kay Cristo Jesus. 7 Ginhimo ako nga alagad sang Maayong Balita paagi sa pinasahi nga grasya sang Dios, nga ginhatag niya sa akon paagi sa pagpanghikot sang iya gahom. 8 Ako kubos pa sa labing kubos sang tanan nga mga tumoluo, wala sapayan ginhatagan ako sang Dios sining pinasahi nga prebilihiyo sa pagdala sa mga Gentil sang Maayong Balita sang indi matungkad nga mga manggad ni Cristo, 9 kag sa pagpakita sa tanan nga mga tawo kon ano ang sekrito nga plano sang Dios. Ang Dios nga Nagtuga sang tanan nga mga butang, nagtago sang iya sekrito sa nagligad nga mga panahon, 10 agod nga sa karon nga panahon, paagi sa iglesia, ang tanan nga mga punoan kag mga kagamhanan sa kalangitan makahibalo sang tanan nga mga sahi sang kaalam sang Dios. 11 Ginhimo ini sang Dios suno sa iya tinutoyo halin pa sang una tubtob sa walay katapusan nga iya gintuman paagi kay Cristo Jesus nga aton Ginoo. 12 Sa aton paghiusa sa iya kag paagi sa aton pagtuo sa iya, hilway na kita sa pagpalapit sa atubangan sang Dios sa bug-os nga pagsalig. 13 Gani, ginapangabay ko nga indi kamo magpakaluya kay nagaantos ako tungod sa inyo. Ini tanan

para sa inyo kaayuhan. 14 Gani, sa sini nga kabangdanan, nagaluhod ako sa atubangan sang Amay, 15 nga gikan sa iya ang tagsa ka panimalay sa langit kag sa duta nagakuha sang ila matuod nga ngalan. 16 Nagapangayo ako sa Dios, nga gikan sa bugana nga manggad sang iya himaya, hatagan niya kamo sing gahom paagi sa iya Espiritu, agod magmalig-on ang inyo espirituhanon nga kinaugali, 17 kag si Cristo magapuyo sa inyo tagipusoon paagi sa pagtuo. Nagapangamuyo ako nga makapanggamot kag mapasad kamo sa gugma, 18 agod nga kamo, upod sa tanan nga mga tumoluo, makaangkon sang gahom sa paghangop kon daw ano ang kasangkaron kag ang kalabaon kag ang kataason kag ang kadalumon sang gugma ni Cristo. 19 Kabay nga makilala ninyo ang iya gugma, bisan nga indi gid ini mahangpan sing bug-os, kag mapun-an kamo sang himpit nga kabug-osan sang Dios. 20 Sa iya nga sarang makahimo sing labaw pa sang sa aton sarang mapangayo, ukon mapanghunahona, paagi sa gahom nga nagapanghikot sa aton: 21 ihatag sa Dios ang himaya sa iglesia kag sa kay Cristo Jesus, sa tanan nga panahon, kag sa walay katubtoban! Kabay pa.

4:1 Karon, ako nga binilanggo tungod sang akon pag-alagad sa Ginoo, nagapakiluoy sa inyo: magkabuhi kamo suno sa talaksan nga ginhatag sang Dios, sang pagtawag niya sa inyo. 2 Magmapainuboson kamo, magmalulo, kag magmapinasensyahon sa gihapon. Ipakita ang inyo gugma paagi sa inyo pagbinuligay. 3 Tinguhai gid ninyo ang pagtipig sang paghiliusa nga ginahatag sa inyo sang Espiritu, paagi sa paghidait nga amo ang nagahiusa sa inyo. 4 May isa ka lawas kag isa ka Espiritu, subong nga may isa ka paglaom nga tungod sini gintawag kamo sang Dios. 5 May isa ka Ginoo, isa ka pagtuo, isa ka bautiso, 6 may isa ka Dios kag Amay sang tanan nga mga tawo, nga amo ang Ginoo sang tanan, nga nagapanghikot sa tanan, kag yara sa tanan. 7 Ang tagsatagsa sa aton ginhatagan sing pinasahi nga bugay, suno sa talaksan nga ginhatag ni Cristo. 8 Ang kasulatan nagasiling: “Sang pagsaka niya sa kahitaasan Nagdala sia sing madamo Nga mga bihag upod sa iya. Naghatag sia sing mga bugay Sa mga tawo.” 9 Karon, ano bala ang kahulogan sang “nagsaka sia”? Ini nagakahulogan nga nagpanaog anay sia sa kadadalman sang duta. 10 Gani

sia nga nagpanaog amo man ang nagsaka sa ibabaw pa sang mga langit, agod nga mapuno niya ang bug-os nga kalibutan sang iya presensya. 11 Sia amo ang “naghatag sang mga bugay sa mga tawo,” ginpili niya ang iban nga mangin-apostoles, ang iban nga manginpropeta, ang iban nga manginmanugwali sang Maayong Balita, ang iban nga manginpastor kag manginmanunodlo. 12 Ginhimo niya ini sa pag-aman sang tanan nga mga tumoluo para sa bulohaton sang pag-alagad sa Dios, sa pagpalig-on sang lawas ni Cristo. 13 Kag madangat naton ang pag-isa sang aton pagtuo kag sang aton pagkilala sa Anak sang Dios, kag manginhamtong kita nga mga tawo nga nakalambot sang talaksan sang bug-os nga kataason ni Cristo. 14 Kon amo indi na kita manginsubong sang mga kabataan, nga ginaanud-anod sang mga balod, kag ginapalidpalid sang tagsa ka hangin sang pagtulon-an sang malimbungon nga mga tawo, nga nagatuytoy sa iban sa sayop, paagi sa ila mga pagdaya. 15 Sa baylo, paagi sa paghambal sang kamatuoran sa espiritu sang gugma, magtubo kita sa tagsa ka bagay sa kay Cristo, nga amo ang ulo. 16 Sa idalom sang iya pagdumala ang nagakalainlain nga mga bahin sang lawas nagasibo gid, kag ang bug-os nga lawas naangot sing tingob sa tagsa ka lutalotahan nga amo ang nagapalig-on sini. Gani kon ang tagsa ka bahin sang lawas nagapanghikot sing nagakaigo, ang bug-os nga lawas nagatubo kag nagapabakod sang iya kaugalingon sa gugma. 17 Gani, sa ngalan sang Ginoo nagasiling ako sini kag nagapaandam sa inyo: indi na kamo magkabuhi subong sang pagano, nga ang ila mga hunahona wala sing pulos, 18 kag ang ila mga painuino nadulman. Wala sila sing bahin sa kabuhi nga ginahatag sang Dios, kay sila mga ignorante kag mga batinggilan. 19 Wala na gid sila sing huya, nahuyog na sila sa mga bisyo, kag nagahimo sila sang malaw-ay nga mga buhat nga wala sing pugongpugong. 20 Indi amo ina ang inyo natun-an nahanungod kay Cristo! 21 Nakabati gid kamo nahanungod sa iya, kag subong nga mga sumolunod niya gintudloan kamo sang kamatuoran nga yara kay Jesus. 22 Gani ubaha ninyo ang inyo daan nga kinaugali, nga amo anay ang inyo pagginawi, ining daan nga kinaugali nga nagakadunot tungod sang iya madaya nga mga kailigbon. 23 Bag-uha ninyo sing bug-os ang inyo mga tagipusoon kag mga panghunahona. 24 Isuklob ninyo ang

bag-o nga kinaugali, nga gintuga sa larawan sang Dios, kag nagapakita sang iya kaugalingon sa matuod nga kabuhi nga matarong kag balaan. 25 Karon, indi na kamo magbinutig! Ang tagsatagsa dapat magsugid sing matuod sa iya utod, kay kita tanan mga bahin sang lawas ni Cristo. 26 Kon magpangakig kamo, indi kamo magpakasala tungod sang inyo pagpangakig, kag indi pagpadugaya ang inyo kaakig sa bug-os nga adlaw. 27 Indi paghatagi sing kahigayunan ang Yawa. 28 Ang nagapangawat anay indi na magpangawat, kundi mag-obra sia sing husto sa pagbuhi sang iya kaugalingon, kag makabulig sia sa mga imol. 29 Indi kamo maghambal sang malain nga mga pulong kundi sang maayo nga mga pulong, nga makapabakod kag makabulig sa iban, agod nga ang inyo ginahambal makahatag sing kaayuhan sa mga nagapalamati sa inyo. 30 Indi ninyo pagpasuboa ang Espiritu Santo sang Dios, kay ang Espiritu amo ang tanda nga iya kamo sang Dios, kag isa ka garantiya nga magaabot ang Adlaw nga ang Dios magaluwas sa inyo. 31 Sikwaya ninyo ang tanan nga paghinakit, pagkamainiton kag pagkaakig, pagyawyawanay ukon pagpasipalahay, kag ang tanan nga sahi sang mga pagdinumtanay! 32 Sa baylo, magmaayo kag magmalulo kamo sa isa kag isa, kag magpinatawaray kamo, subong nga ang Dios nagpatawad man sa inyo kay Cristo.

5:1 Tungod kay pinalangga kamo nga mga anak sang Dios, magmanginkaangay kamo sa iya. 2 Magkabuhi kamo nga ginagamhan sang gugma, subong nga si Cristo naghigugma sa aton kag naghatag sang iya kaugalingon nga kabuhi para sa aton, subong isa ka mahamot nga dulot kag halad nga nahamut-an sang Dios. 3 Tungod kay mga tumoluo kamo, indi nagakabagay nga hambalon kamo sang mga tawo nga may pagpakighilawas, kahigkuan, ukon kahakog sa tunga ninyo. 4 Kag indi man angay nga maggamit kamo sing mga dinupak, binuang kag mahigko nga mga pulong. Sa baylo, magpasalamat kamo sa Dios. 5 Dapat ninyo mahibal-an nga wala sing makihilawason, mahigko, kag mahakog nga tawo (kay ang pagkahakog isa ka sahi sang pagsimba sa mga diosdios) nga makasulod sa Ginharian ni Cristo kag sang Dios. 6 Indi kamo

magpainty sa bisan kay sin-o paagi sa ila binuang nga mga pulong; kay tungod sini nga mga butang ang kaakig sang Dios magaabot sa mga tawo nga wala nagatuman sa iya. 7 Gani indi kamo magpahilabot sa ila. 8 Kamo anay yara man sa kadudolman, pero karon kay iya na kamo sang Ginoo yara na kamo sa kapawa. Gani magkabuhi kamo subong nga mga anak sang kapawa. 9 Kay ang kapawa nagapatubas sing bugana sang tanan nga sahi sang kaayo, pagkamatarong, kag kamatuoran. 10 Tinguhai ninyo ang paghibalo kon ano ang naluyagan sang Ginoo. 11 Indi kamo magpakigbahin sa mga wala sing pulos nga mga butang nga ginahimo sang mga tawo nga iya sang kadudolman, kundi ipakilala nga malain ini. 12 Makahuloya gid bisan hambalon lang ang mga likom nga mga butang nga ginahimo nila. 13 Kon ang tanan nga mga butang madala sa kapawa, ang matuod nila nga kinaugali mapahayag. 14 Kay ang bisan ano nga ginapahayag manginkapawa. Gani ginsiling: “Magmata ka, palatulog, Kag bangon gikan sa mga minatay! Kag si Cristo magasilak sa imo.” 15 Gani magkabuhi kamo sing mainandamon. Indi kamo magkabuhi subong mga buangboang, kundi magkabuhi kamo subong mga maalam. 16 Himusli ninyo ang tanan nga kahigayunan, kay malaut ini nga mga inadlaw. 17 Gani indi kamo magpakabuang, kundi tinguhai ninyo ang paghibalo kon ano ang kabubot-on sang Ginoo. 18 Indi kamo magpahuboghubog sa bino nga magalaglag lamang sa inyo. Sa baylo, pun-a ninyo ang inyo kaugalingon sang Espiritu. 19 Sa inyo paghambalanay gamita ninyo ang mga pulong sang mga salmo, mga ambahanon, kag balaan nga mga kalantahon. Mag-amba kamo sang mga kalantahon kag mga salmo sa Ginoo nga may pagdayaw sa inyo mga tagipusoon. 20 Sa tanan nga butang magpasalamat gid kamo sa Dios nga Amay, sa ngalan sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 21 Magpasakop kamo sa isa kag isa, tungod sang inyo pagtahod kay Cristo. 22 Mga asawa, magpasakop kamo sa inyo mga bana, subong nga sa Ginoo. 23 Kay ang bana may gahom sa iya asawa, subong nga si Cristo may gahom sa iglesia, kag si Cristo gid ang Manlulowas sang iglesia nga iya lawas. 24 Gani ang mga asawa dapat gid magpasakop sa ila mga bana, subong nga ang iglesia nagapasakop kay Cristo. 25 Mga bana, higugmaa ninyo ang inyo mga asawa, subong nga si Cristo naghigugma sang iglesia

kag naghatag sang iya kabuhi tungod sa iya. 26 Ginhimo niya ini sa paghalad sang iglesia sa Dios paagi sa iya pulong, sa tapos matinluan ini paagi sa tubig, 27 agod nga iya mapaatabang sa iya kaugalingon ang iglesia nga mahimayaon, putli kag wala sing kasawayan, wala sing dagta ukon ukot, ukon iban pa nga kakulangan. 28 Ang mga bana dapat gid maghigugma sang ila mga asawa, subong sang ila paghigugma sang ila kaugalingon nga lawas. Ang nagahigugma sang iya asawa nagahigugma sang iya kaugalingon. 29 Wala sing tawo nga nagadumot sang iya kaugalingon nga lawas, kundi iya ini ginasagod kag ginaatipan, subong sang ginahimo ni Cristo sa iglesia, 30 kay kita mga bahin sang iya lawas. 31 Ang kasulatan nagasiling, “Sa sini nga kabangdanan, ang lalaki magabiya sang iya amay kag iloy, kag magahiusa sa iya asawa, kag sila nga duha mangin-isa.” 32 May isa ka daku nga kamatuoran nga napahayag sa sini nga kasulatan, kag sa akon paghangop nahanungod ini kay Cristo kag sa iglesia. 33 Pero ini para man sa inyo: ang tagsa ka bana dapat maghigugma sang iya asawa subong sang iya kaugalingon, kag ang tagsa ka asawa dapat magtahod sa iya bana.

6:1 Mga anak, inyo Cristohanon nga katungdanan ang pagtuman sa inyo mga ginikanan, kay amo ini ang nagakaigo. 2 “Tahura ang imo amay kag iloy” amo ang nahauna nga sugo nga may dugang nga saad: 3 “agod ang tanan manginmaayo sa imo, kag magakabuhi ka sing malawig sa duta.” 4 Mga ginikanan, indi ninyo pagpaakiga ang inyo mga anak. Sa baylo, sagura sila sa Cristohanon nga pagtudlo kag pagdisiplina. 5 Mga ulipon, tumana ninyo ang inyo dutan-on nga mga agalon nga may pagtahod kag pagkahadlok, kag himoa ninyo ini sa bunayag nga tagipusoon, subong nga daw nagaalagad kamo kay Cristo. 6 Himoa ninyo ini indi lamang kon nagatan-aw sila sa paglipay sa ila, kundi sa bug-os ninyo nga tagipusoon himoa ninyo ang naluyagan sang Dios, subong mga ulipon ni Cristo. 7 Gani, himoa ninyo ang inyo mga bulohaton nga may kalipay subong mga ulipon, nga daw nagaalagad kamo sa Ginoo, kag indi lamang sa mga tawo. 8 Dumdoma ninyo nga ang Ginoo magabalos sa tagsa ka tawo, suno sa maayo nga buhat nga iya ginahimo, bisan ulipon sia ukon hilway. 9 Mga

agonal, amo man ini ang himuon ninyo sa inyo mga ulipon, kag indi ninyo sila pagpahuga. Dumdoma ninyo nga kamo kag ang inyo mga ulipon may isa lang ka Agalon sa langit, nga wala sing may ginapasulabi. 10 Sa katapusan, magmalig-on kamo sa inyo paghiusa sa Ginoo, kag paagi sa iya gamhanan nga kusog. 11 Isuklob ninyo ang bug-os nga panaming nga ginhatag sang Dios sa inyo, agod nga makabato kamo sa mga daya sang Yawa. 12 Kay wala kita nagapakig-away batok sa mga tawo, kundi batok sa malaut kag espirituhanon nga mga kusog sa kalangitan, mga punoan, mga gumalahom, kag kalibutanon nga mga gahom sa sining madulom nga panahon. 13 Gani karon gamita ninyo ang bug-os nga panaming kag hinganiban sang Dios, agod nga kon mag-abot ang malaut nga adlaw, sarang kamo makabato sa mga pagsalakay sang kaaway, kag sa tapos kamo makapakig-away tubtob sa katapusan, malig-on man gihapon kamo. 14 Gani maghanda kamo: gamita ninyo ang kamatuoran subong nga inyo paha; itakod ang pagkamatarong subong panaming sa dughan, 15 kag ang pagkahanda sa pagwali sang Maayong Balita sang paghidait subong inyo mga sapatos. 16 Sa tanan nga tion gamita ninyo ang pagtuo subong taming. Paagi sini sarang ninyo mapatay ang nagadabdab nga mga baslay nga ginapana sang Yawa sa inyo. 17 Dalha ang kaluwasan subong helmet, kag ang pulong sang Dios subong espada nga ginahatag sang Espiritu sa inyo. 18 Himoa ini tanan sa pangamuyo, nga nagapangayo sang bulig sang Dios. Pangamuyo kamo sa tanan nga tion, suno sa pagtuytoy sang Espiritu. Sa sini nga kabangdanan magbantay kamo kag magpadayon, magpangamuyo kamo sa gihapon para sa tanan nga mga tumoluo. 19 Kag magpangamuyo man kamo para sa akon, nga ang Dios maghatag sa akon sang mga pulong nga akon inughambal, agod nga mahambal ko ini nga may kaisog kag mapahayag ko ang sekrito sang Maayong Balita. 20 Tungod sining Maayong Balita isa ako ka embahador, bisan nga karon yari ako sa bilangguan. Gani, magpangamuyo kamo agod nga may kaisog ako sa paghambal sang dapat ko ihambal. 21 Si Tiquico, ang aton pinalangga nga utod kag matutom nga alagad sa hilikuton sang Ginoo, magasugid sa inyo sang tanan nga balita nahanungod sa akon, agod nga mahibaluan ninyo ang akon kahimtangan. 22 Amo ina ang kabangdanan nga ginapadala

ko sia sa inyo, agod masugid niya sa inyo ang amon kahimtangan, kag malipay man ang inyo mga tagipusoon. 23 Kabay nga ang Dios nga Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sing paghidait kag gugma sa tanan nga mga kautoran nga may pagtuo. 24 Kabay nga ang grasya sang Dios manginyara sa tanan nga mga nagahigugma sa aton Ginoong Jesu-Cristo sa gugma nga wala sing katapusan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo kag kay Timoteo, mga alagad ni Cristo Jesus— Sa tanan nga mga tumoluo nga yara sa Filipos, nga nagahiusa kay Cristo Jesus, kag sa mga pangulo kag mga manugbulig sang iglesia. 2 Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 3 Nagapasalamat ako sa akon Dios tungod sa inyo sa tagsa ka tion nga madumdoman ko kamo. 4 Sa tagsa ka tion nga nagapangamuyo ako para sa inyo, nagapangamuyo ako nga may kalipay, 5 tungod sang inyo pagbulig sa akon sa pagpalapnag sang Maayong Balita, halin sang nahauna gid nga adlaw tubtob karon. 6 Pat-od gid ako nga ang Dios nga nagsugod sining maayong buhat sa inyo, magapadayon tubtob mahimpit ini sa Adlaw ni Cristo Jesus. 7 Yara kamo sa gihapon sa akon tagipusoon! Gani may kinamatarong ako sa pagbatyag sini tungod sa inyo. Kay tanan kamo nakapakig-ambit upod sa akon sa sining kahigayunan nga ginhatag sang Dios sa akon, bisan karon nga yari ako sa bilangguan, kag subong man sang hilway ako sa pag-apin kag pagpamatuod sang Maayong Balita. 8 Ang Dios nakahibalo nga nagasugid ako sing matuod, sa akon pagsiling nga ang akon tudok nga balatyagon para sa inyo nagagikan gid sa tagipusoon ni Cristo Jesus. 9 Amo ini ang akon pangamuyo para sa inyo nga ang inyo gugma magtubo nga magtubo nga naupdan sang matuod nga kaalam kag himpit nga paghangop, 10 agod nga sarang kamo makapili sang labing maayo. Gani manginputli kamo nga wala sing kasawayan sa Adlaw ni Cristo. 11 Ang inyo kabuhi magapatubas sing maayo nga mga buhat nga mahimo lamang ni Jesu-Cristo, para sa kahimayaan kag kadayawan sang Dios. 12 Mga utod, luyag ko mahibal-an ninyo nga ang mga butang nga nahanabo sa akon nakabulig gid sa pagpalapnag sang Maayong Balita. 13 Tungod sini, ang

tanang nga mga gwardya sa palasyo kag ang tanang nga yari diri nakahibalo nga ginbilanggo ako tungod kay alagad ako ni Cristo. 14 Kag ang pagbilanggo sa akon naghatag sa kalabanan sang mga kautorang sing dugang nga pagsalig sa Ginoo, sa bagay nga nagmaisog pa gid sila sa pagwali sang pulong sang Dios nga wala sing kahadlok. 15 Matuod nga ang iban sa ila nagawali nahanungod kay Cristo kay nahisa sila kag nagapaindis-indis, pero ang iban nagawali nahanungod sa iya sa maayo nga kabubot-on. 16 Ginahimo nila ini tungod sa gugma, kay nakahibalo sila nga ginhatag sang Dios sa akon ang katungdanan sa pag-apin sang Maayong Balita. 17 Ang iban indi sinsero sa ila pagbantala kay Cristo, kundi tungod sang ila maiyayahon nga tinutoyo. Naghunahona sila nga madugangan nila ang akon pag-antos samtang yara ako sa bilangguan. 18 Wala ini kaso para sa akon! Nagakalipay ako tungod sini—basta mawali lang si Cristo, bisan sa sayop ukon husto nga mga tinutoyo. Kag magapadayon pa gid ako sa pagkalipay, 19 kay nahibaluan ko nga tungod sa inyo mga pangamuyo kag sa pagbulig sang Espiritu ni Jesu-Cristo pagahilwayon ako. 20 Kay daku gid ang akon handom kag paglaom nga indi gid ako mahuy-an, kundi sa tanang nga tion labi na gid karon, magmaisog ako, agod nga sa akon bug-os nga kaugalingon mapadunggan ko si Cristo, bisan mabuhi ako ukon mapatay. 21 Kay ano bala ang kabuhi? Para sa akon ang pagkabuhi amo si Cristo, kag ang kamatayon nagadala sing daku pa nga kaayuhan. 22 Pero kon sa akon pagkabuhi makahimo pa ako sing mga kaayuhan sa akon pag-alagad, ti indi ako makahibalo kon ano ang akon pilion. 23 Nabutang ako sa tungatonga. Luyag ko na kuntani nga magtaliwan sa sini nga kabuhi kag magpakig-upod kay Cristo, kay amo ini ang labing maayo. 24 Ugaling tungod sa inyo, labi pa ka kinahanglanon nga magkabuhi ako. 25 Napat-od ko gid ini kag nahibal-an ko nga magapabilin pa ako diri. Magapabilin ako upod sa inyo tanang sa pagbulig sa inyo kauswagan kag kalipay sa pagtuo. 26 Gani kon manginkaupod ninyo ako liwat, may rason pa gid kamo sa pagpabugal sa akon, sa inyo pagkabuhi kay Cristo Jesus. 27 Karon ang importante nga butang amo nga magginawi kamo suno sa Maayong Balita ni Cristo, agod nga bisan makaduaw ako sa inyo ukon indi, mabatian ko

nga malig-on kamo nga may isa lamang ka tinutoyo kag nagabuyloganay sa pagpanikasog sa isa lamang ka handom tungod sang pagtuo sang Maayong Balita. 28 Indi kamo magkahadlok sa inyo mga kaaway; magpakaisog kamo, kay amo ini ang magapamatuod sa ila nga sila malutos kag kamo magadaog, kay ang Dios amo ang magapadaog sa inyo! 29 Kay ginhatagan kamo sing kahigayunan sa pag-alagad kay Cristo, indi lamang sa pagtuo sa iya, kundi man sa pag-antos tungod sa iya. 30 Karon makapakig-away na kamo upod sa akon. Amo man ini nga pagpakig-away ang inyo nakita sa akon sang una, kag amo man ini ang akon pagpakig-away karon, subong sang inyo nabatian.

2:1 Nagapalig-on bala sa inyo ang inyo kabuhi kay Cristo? Nagalipay bala sa inyo ang iya gugma? Nagahiusa bala kamo sa Espiritu? May kalulo bala kamo kag kaluoy sa isa kag isa? 2 Ti karon, ginapangabay ko sa inyo, lipaya gid ninyo ako sing bug-os paagi sa inyo pag-isa sing hunahona, paghigugmaanay, kag paghiusa sa espiritu kag tinutoyo. 3 Indi kamo magmaiyaiahon ukon magpadayawdayaw sa inyo mga ginahimo, kundi magpaubos kamo sa isa kag isa kag indi kamo maghunahona nga labaw kamo sa iban. 4 Pangitaa ninyo ang kaayuhan sang iban kag indi lang ang inyo kaugalingon nga kaayuhan. 5 Hupti ninyo ini nga panghunahona nga iya man ni Cristo Jesus: 6 Bisan sia Dios, Wala sia magpamilya nga magpabilin nga katupong sa Dios. 7 Sa baylo Sa iya kaugalingon nga kabubot-on, Ginbayaan niya ining iyang mga kinamatarong Kag nagkabuhi subong isa ka ulipon. Natawo sia kaangay sang isa ka ordinaryo nga tawo 8 Nagpaubos siya sang iya kaugalingon Kag nagmasinulondon Tubtob sa kamatayon, Bisan pa ang kamatayon sa krus. 9 Tungod sini Ginbayaw sia sang Dios sa Kahitaasan, Kag ginhatagan sia sing ngalan Nga labaw sa tanan nga ngalan. 10 Gani sa ngalan ni Jesus, Ang tanan nga mga tinuga, Sa langit kag sa duta, Kag sa idalom sang duta Magaluhod, 11 Kag ang tanan magkilala sing dayag Nga si Jesu-Cristo amo ang Ginoo, Sa himaya sang Dios nga Amay. 12 Gani, mga hinigugma ko, subong nga nagmasinulondon kamo sa gihapon sa akon sang ako kaupod pa ninyo, magmasinulondon kamo sing labi pa gid, karon nga wala na ako sa inyo.

Magpadayon kamo sa pagpangabudlay nga may kahadlok kag pagkurog, sa paghimpit sang inyo kaluwasan, 13 kay ang Dios amo ang nagapanghikot sa inyo, agod nga maluyagan kag masarangan ninyo ang pagtuman sang iya tinutoyo. 14 Himoa ninyo ang tanan nga mga butang nga wala sing pagkumod ukon pagsuay, 15 agod nga manginputli kamo kag wala sing sayop, subong nga himpit nga mga anak sang Dios, nga nagakabuhi sa kalibutan nga puno sing malaut kag makasasala nga mga tawo. Magsiga kamo sa tunga nila subong sang mga bituon sa kalangitan, 16 samtang ginatanyag ninyo sa ila ang pulong sang kabuhi. Kon himuon ninyo ini, may katarungan ako sa pagkalipay tungod sa inyo sa Adlaw ni Cristo, kay ini magapakita nga ang tanan ko nga pagpanikasog kag pagpangabudlay may pulos gid man. 17 Ayhan ang akon dugo iula subong sang isa ka dulot nga ginahalad sang inyo pagtuo sa Dios. Kon amo gid man ini, nagakalipay ako, kag ginapaambit ko ang akon kalipay sa inyo tanan. 18 Sa amo man nga bagay dapat kamo magkalipay kag ipaambit ninyo sa akon ang inyo kalipay. 19 Nagasalig ako kay Ginoong Jesus nga sa indi madugay mapadala ko dayon sa inyo si Timoteo, agod nga malipay man ako sang balita nahanungod sa inyo. 20 Sia gid lang ang nagapakigbahin sa akon balatyagon, kag nagakabalaka gid sia sa inyo. 21 Ang iban iya nagakabalaka sa ila lamang kaugalingon nga kaayuhan kag indi sa bulohaton nga iya ni Jesu-Cristo. 22 Kag kamo gid nakahibalo sang pagkamapuslanon ni Timoteo, kon paano nga sia kag ako subong sang amay kag anak, nagpangabudlay tungod sang Maayong Balita. 23 Gani nagalaom ako nga mapadala ko sia sa inyo sa gilayon sa tapos nga mahibaluan ko kon ano ang akon kahimtangan diri. 24 Kag nagasalig ako sa Ginoong nga ako gid makakadto dira sa inyo sa labing madali. 25 Naghunahona ako nga kinahanglan ipadala ko sa inyo ang aton utod nga si Epafrodito nga nagpangabudlay kag nagpakig-away upod sa akon, nga inyo ginpadala sa pagbulig sa akon. 26 Nagahandom gid sia sa pagpakigkita sa inyo tanan, kag indi sia mapahamtang tungod nga inyo nabatian nga nagmasakit sia. 27 Matuod nga nagmasakit sia kag diutayan lang mapatay, pero ang Dios nagkaluoy sa iya, kag indi lamang sa iya kundi sa akon man, kag ginpaiway sa akon ang daku nga kalisod. 28 Gani

daku pa gid ang akon handom sa pagpadala sa iya dira sa inyo, agod nga magkalipay kamo liwat kon inyo sia makita, kag makuha ang akon kalisod. 29 Gani batuna ninyo sia sing malipayon subong isa ka utod sa Ginoo. Tahura ninyo ang mga tawo nga kasubong niya. 30 Kay tungod lamang sa bulohaton ni Cristo gintaya niya ang iya kabuhi sa katalagman kag diutayan lang sia mapatay, agod mahatag niya sa akon ang bulig nga indi ninyo mahatag.

3:1 Sa katapusan, mga kautoran, magkalipay kamo sa Ginoo! Wala ako nagakataka sa pagsulat sa inyo liwat sang amo man gihapon nga butang, kag ini para sa pag-apin sa inyo. 2 Mag-andam kamo sa mga nagabuhat sing malaut, inang mga ido nga nagapamilit sa pagpilas sang lawas. 3 Kay kita ang nakabaton sang matuod nga pagkatinuli kag indi sila, kay kita nagasimba sa Dios paagi sa iya Espiritu, kag nagakalipay sa aton pagkabuhi kay Cristo Jesus. Wala kita nagasalig sa mga seremoniya nga makita. 4 Kon sa bagay ako makasalig man sa sini nga mga butang. Kon may nagahunahona nga makasalig sia sa sini nga mga seremoniya nga makita, labi pa gid ako. 5 Gintuli ako sang walo pa lang ka adlaw. Natawo ako nga Israelinhon, sa tribo ni Benjamin, isa ka tunay nga Hebreo. Kon nahanungod sa pagtuman sang Kasugoan sang mga Judio, isa ako ka Fariseo, 6 kag sa akon kakugi akon pa gani ginhingabot ang mga katapo sang iglesia. Nahanungod sang pagkamatarong sang tawo paagi sa pagtuman sang Kasugoan, wala sing nakulang sa akon. 7 Pero yadto tanan nga mga butang nga makabig kuntani nakon nga kadalag-an, ginbilang ko karon nga kapiyerdihan tungod kay Cristo. 8 Indi lamang yadto nga mga butang, kundi ang tanan ginakabig ko nga kapiyerdihan tungod sa labi pa gid ka malahalon nga butang, nga amo ang pagkilala ko kay Cristo Jesus nga akon Ginoo. Tungod sa iya ginasikway ko ang tanan, kag ginakabig ko nga basura, agod maangkon ko si Cristo, 9 kag agod nga mangin-isa kami sing bug-os. Wala na ako sang akon kaugalingon nga pagkamatarong nga maangkon paagi sa pagtuman sang Kasugoan, kundi ang pagkamatarong nga maangkon paagi sa pagtuo kay Cristo, ang pagkamatarong nga nagagikan sa Dios kag napasad sa pagtuo. 10 Ang akon lamang luyag amo

ang pagkilala kay Cristo, kag ang pag-agom sang gahom sang iya pagkabanhaw, ang pag-ambit sang iya mga pag-antos, kag ang pagkapatay subong sang iya pagkamatay, 11 sa paglaom nga mabanhaw ako gikan sa mga minatay. 12 Wala ako nagasiling nga nalambot ko na ini, ukon nga nanginhimpit na ako. Nagapadayon ako sa pagtinguha sa pag-angkon sang premyo nga tungod sini naangkon ako ni Cristo Jesus. 13 Matuod gid, mga kautoran, wala ako nagahunahona nga nalambot ko na ini, kundi ang akon ginahimo amo ang paglimot sang tinalikdan kag ang paghimulat sa paglambot sang ginaatubang ko. 14 Gani nagadalagan ako sing tadlong padulong sa lalambuton agod madaog ko ang premyo, nga amo ang pagtawag sang Dios paagi kay Cristo Jesus sa kabuhi sa langit. 15 Tanan kita nga hamtong na sa pagtuo magpanghunahona sing amo man. Pero kon ang iban sa inyo may tuhay nga panghunahona, ang Dios magapaathag sini sa inyo. 16 Wala sapayan magpadayon kita sa pagkabuhi suno sa sulondan nga aton ginasunod tubtob karon. 17 Mga kautoran, padayuna ninyo ang pag-ilog sa akon. Ginhatagan namon kamo sang husto nga sulondan, gani, talupangda ninyo ang tanan nga nagasunod sini. 18 Makapila ko na kamo sini ginsilingan sang una, kag karon ginasulit ko ini nga nagahibi kay madamo ang nagakabuhi subong nga mga kaaway sang krus ni Cristo. 19 Ang ila katapusan amo ang kalaglagaan, kay ang ila dios amo ang ila lawasnon nga mga handom. Ginapabugal nila ang mga butang nga ila kuntani kahuy-an, kag ang ila lamang ginapanumdom amo ang mga butang nga iya sining kalibutan. 20 Pero, kita aton mga banwahanon sang langit, kag nagapaabut-abot kita sang pagkari halin sa langit sang aton Manlulowas nga si Ginoong Jesu-Cristo. 21 Pagabayluhan niya ang aton maluya kag mamalatyon nga lawas, agod manginsubong sang iya mahimayaon nga lawas paagi sa iya gahom nga iya ginagamit sa pagdumala sang tanan nga mga butang.

4:1 Gani, mga kautoran ko—mahal gid kamo sa akon kag nahidlaw gid ako sa inyo! Daw ano ang inyo paglipay sa akon, daw ano ang akon pagpabugal sa inyo!—hinigugma, magmalig-on kamo sa inyo pagkabuhi sa Ginoo. 2 Ginapangabay ko kamo, Eudias kag Sintique, mag-ayuhay

kamo subong mag-utod sa Ginoo. 3 Kag ikaw man, matutom nga kaupod ko nga manugpangabudlay, luyag ko nga buligan mo ini nga mga babayi, kay sila nagpangabudlay man sing tudotudo upod sa akon sa pagpalapnag sang Maayong Balita, upod kay Clemente kag sa tanan nga kaupod ko nga mga manugpangabudlay, nga ang ila mga ngalan yara sa libro sang kabuhi. 4 Magkalipay kamo sa gihapon sa inyo pagkabuhi sa Ginoo. Liwat ginasiling ko sa inyo, magkalipay kamo! 5 Ipakita ang inyo kalulo sa tanan nga mga tawo. Ang Ginoo madali na lang mag-abot. 6 Indi kamo magpalibog sang bisan ano, kundi sa inyo mga pagpangamuyo, magpangayo kamo sa Dios sang inyo kinahanglanon nga nagapasalamat sa gihapon. 7 Kag ang paghidait sang Dios nga indi matungkad sang paghangop sang tawo, magatipig sang inyo mga tagipusoon kag mga panghunahona paagi kay Cristo Jesus. 8 Sa katapusan, mga kautoran, pun-a ang inyo mga panghunahona sining maayo kag dalayawon nga mga butang: mga butang nga matuod, halangdon, matarong, putli, hiligugmaon, kag dungganon. 9 Ibutang ninyo sa buhat ang tanan nga inyo natun-an kag nabaton sa akon paagi sa mga pulong kag mga binuhatan. Kag ang Dios nga nagahatag sa aton sing paghidait manginkaupod ninyo. 10 Daw ano kadaku ang kalipay ko sa akon pagkabuhi sa Ginoo! Sa tapos sang malawig nga tion, nagpakita kamo liwat sang inyo kabalaka sa akon. Wala ako nagasiling nga kamo wala na nagadumdom sa akon, kundi wala lang kamo sing kahigayunan sa pagpakita sini. 11 Kag wala ako nagasiling sini tungod kay nagabatyag ako nga ginpatumbayaan, kay natun-an ko ang pagkakuntento sa bisan ano nga kahimtangan. 12 Nahibaluan ko ang pagpangabuhi nga mapiot kag ang pagpangabuhi nga hamungaya. Natun-an ko ini tanan, agod nga sa bisan diin kag sa bisan ano nga kahimtangan kuntento ako bisan busog ako ukon gutom, bisan sa kahamungayaan ukon sa kapiutan. 13 Makasarang ako sa pag-atubang sang tanan nga kahimtangan paagi sa gahom nga ginahatag sa akon ni Cristo. 14 Pero kaayo gid sa inyo, kay ginbuligan ninyo ako sa akon mga palaligban. 15 Kamo nga mga taga-Filipos nakahibalo gid nga sang akon paghalin sa Macedonia sang nagasugod pa lang ang pagwali sang Maayong Balita, kamo gid lang nga iglesia ang nagbulig sa akon, kag

kamo gid lang ang nakigbahin sa akon kadalag-an kag kapiyerdihan. 16 Sang didto ako sa Tesalonica nga nagakinahanglan sing bulig, makapila ako ninyo ginpadalhan. 17 Indi tungod kay luyag ako magbaton sang mga dulot, kundi luyag ko madugangan ang inyo pinatago. 18 Yari ang resibo sang tanan nga inyo ginhatag sa akon, kag sobra na ini! Wala na sing kulang sa akon, karon nga si Epafrodito nagdala sa akon sang tanan ninyo nga mga dulot. Ini kaangay sang mahamot nga halad sa Dios, isa ka halad nga ginabaton kag nahamut-an niya. 19 Kag ang akon Dios, sa iya bugana nga manggad kay Cristo Jesus magahatag sa inyo sang tanan ninyo nga mga kinahanglanon. 20 Sa aton Dios kag Amay ihatag ang himaya sa wala sing katubtoban. Kabay pa. 21 Mga pag-abiabi sa tanan nga mga tumoluo nga iya ni Cristo Jesus. Ginaabiabi kamo sang tanan nga mga kautoran diri nga kaupod nakon. 22 Ang tanan nga mga tumoluo diri, labi na gid ang yara sa palasyo sang Emperador nagaabiabi sa inyo tanan. 23 Kabay nga ang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo manginyara sa inyo tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo nga nangin-isa ka apostol ni Cristo Jesus suno sa kabubot-on sang Dios, kag halin kay Timoteo nga aton utod— 2 Sa mga tumoluo sa Colosas nga matutom nga mga utod naton kay Cristo. Kabay nga ang Dios nga aton Amay maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 3 Sa tagsa namon ka pagpangamuyo para sa inyo, nagapasalamat kami sa gihapon sa Dios, ang Amay sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 4 Kay nakabati kami nahanungod sang inyo pagtuo kay Cristo Jesus, kag sang inyo paghigugma sa tanan nga mga tumoluo. 5 Sang nahauna nga pag-abot sa inyo sang matuod nga mensahi, ang Maayong Balita, nabatian ninyo ang paglaom nga iya sini ginatanyag. Gani ang inyo pagtuo kag gugma napasad sa inyo ginalauman nga natigana para sa inyo sa langit. 6 Ang Maayong Balita nagalapnag sa bug-os nga kalibutan kag nagadala sang mga kaayuhan subong sang gindala sini sa inyo halin sa nahauna ninyo nga pagkabati nahanungod sang grasya sang Dios kag paghibalo sang kamatuoran sini. 7 Gintudloan kamo sini ni Epafras, ang aton hinigugma kag pareho nga alagad nga nanginmatutom nga manugpangabudlay ni Cristo tungod sa amon. 8 Ginsugid niya sa amon ang

gugma nga ginhatag sang Espiritu sa inyo. 9 Tungod sini, pirme lang kami nagapangamuyo para sa inyo halin sa pagkabati namon nahanungod sa inyo. Ginapangayo namon sa Dios nga mahibal-an ninyo sing bug-os ang iya kabubot-on nga may kaalam kag paghangop nga ginahatag sang iya Espiritu 10 agod nga sarang kamo makakabuhi suno sa kabubot-on sang Ginoo, kag makahimo sa gihapon sang iya nahamut-an. Ang inyo mga kabuhi manginmabinungahon gid sa tanan nga sahi sang maayo nga mga buhat kag magatubo kamo sa inyo pagkilala sa Dios. 11 Kabay nga mapabakod kamo sa bug-os nga kusog nga nagagikan sa iya mahimayaon nga gahom, agod nga mabatas ninyo ang tanan nga may pagpailob. 12 Kag magpasalamat kamo nga may kalipay sa Amay, nga naghimo sa inyo nga mangintakos sa pag-ambit sang gintigana sang Dios sa iya mga tumoluo sa ginharian sang kapawa. 13 Kay ginluwas niya kita gikan sa gahom sang kadudolman kag gindala sa ginharian sang iya hinigugma nga Anak, 14 nga nagtubos sa aton, nga kon sayuron, nagpatawad sang aton mga sala. 15 Si Cristo amo ang makita nga laragway sang indi makita nga Dios, ang panganay nga Anak nga labaw sa tanan nga mga tinuga. 16 Kay paagi sa iya gintuga sang Dios ang tanan nga mga butang sa langit kag sa duta, ang makita kag ang indi makita lakip ang espirituhanon nga mga gahom, mga hari, mga punoan kag mga gumalahom. Paagi sa iya kag para sa iya gintuga sang Dios ang tanan. 17 Sa wala pa matuga ang tanan nga mga butang yara na sia, kag sa ila paghiusa sa iya, ang tagsa ka butang may iya nga naiguan nga lugar. 18 Sia ang ulo sang lawas nga amo ang iglesia. Sia amo ang ginahalinan sang kabuhi sini nga lawas. Sia amo ang panganay nga Anak nga ginbanhaw gikan sa minatay, agod nga sia lamang ang manginnahauna sa tanan nga mga butang. 19 Kay suno gid sa pagbuot sang Dios nga manginyara sa Anak ang bug-os nga kinaugali sang Dios. 20 Gani, paagi sa Anak ginbuot sang Dios nga ipasag-uli sa iya kaugalingon ang bug-os nga kalibutan. Paagi sa pagkamatay sang iya Anak sa krus, gintigayon sang Dios ang paghidait, kag sa sini nga paagi ginpabalik niya sa iya kaugalingon ang tanan nga mga butang sa langit kag sa duta. 21 Sang una anay malayo kamo sa Dios, kag nanginkaaway kamo niya tungod sang malaut nga mga butang nga inyo ginhimo kag

ginpanghunahona. 22 Pero karon, tungod sang lawasnon nga pagkamatay sang iya Anak, ginhimo kamo sang Dios nga mga abyan niya, agod madala niya kamo sa iya atubangan nga balaan, putli kag wala sing dagta. 23 Kinahanglan gid man nga magpadayon kamo nga matutom sa malig-on kag masaligan nga sadsaran kag indi kamo magkalingkang sa paglaom nga inyo nabaton, sang mabatian ninyo ang Maayong Balita. Tungod sining Maayong Balita nga ginawali sa tanan sa bug-os nga kalibutan, ako, si Pablo, nangin-isa ka alagad. 24 Karon ginakalipay ko ining akon mga pag-antos tungod sa inyo. Kay paagi sa akon lawasnon nga mga pag-antos nagabulig ako sa paghingapos sang nabilin nga mga alantuson ni Cristo para sa iya lawas nga amo ang iglesia. 25 Kag ginhimo ako sang Dios nga isa ka alagad sang iglesia kag ginhatag niya sa akon ining bulohaton para sa inyo kaayuhan. Ini nga bulohaton amo ang pagbantala sing bug-os sang pulong sang Dios, 26 nga amo ang sekrito nga ginlipdan niya halin sang una nga mga panahon sa tanan nga mga katawuhan, pero karon ginpahayag niya ini sa iya mga tumoluo. 27 Amo ini ang plano sang Dios: nga mapahayag niya sa iya mga tumoluo ining bugana kag mahimayaon nga sekrito, nga iya gintigana para sa tanan nga mga katawuhan. Amo ini ang sekrito: si Cristo yara sa inyo, nga kon sayuron, magaambit kamo sang himaya sang Dios. 28 Gani ginawali namon si Cristo sa tanan nga mga tawo. Nagapaandam kag nagatudlo kami sa tanan sa bug-os nga kaalam, agod nga madala ang tagsatagsa sa inyo sa atubangan sang Dios subong hamtong nga tawo nga nahiusa kay Cristo. 29 Sa pagtuman sini nagahimud-os kag nagapangabudlay ako nga nagagamit sang gamhanan nga kusog nga ginhatag sa akon ni Cristo nga amo ang nagapanghikot sa sulod nakon.

2:1 Sugiran ko kamo kon daw ano ang akon pagpangabudlay para sa inyo kag sa mga taga-Laodicea kag sa tanan nga wala makakilala sa akon. 2 Ginahimo ko ini, agod nga mapun-an ang ila mga tagipusoon sing kaisog kag maghiliusa sila sa gugma, kag maagom nila ang daku kag bug-os nga pagsalig nga ginadala sang matuod nga paghangop. Sa sini nga paagi mahibaluan nila ang sekrito sang Dios nga amo si Cristo. 3 Sia amo ang

yabi nga nagabukas sang tanan nga tinago nga manggad sang kaalam kag ihibalo sang Dios. 4 Gani nagasiling ako sa inyo: indi kamo magpatunto bisan kay sin-o paagi sa ila nga mga pagpahaylo, wala sapayan nga daw makabuloyok ini. 5 Kay bisan wala ako dira sa inyo, kaupod ako ninyo sa espiritu kag nagakalipay gid ako sa akon pagtan-aw sang inyo kalig-on sa inyo pagtuo kay Cristo. 6 Tungod kay ginbaton ninyo si Cristo Jesus subong Ginoo, magkabuhi kamo nga nagahiusa sa iya. 7 Magpanggamot kamo sa iya, magtubo sa iya, kag magpadayon kamo sa pagbakod sa inyo pagtuo subong sang gintudlo sa inyo. Kag magmapinasalamaton kamo. 8 Gani mag-andam kamo nga indi kamo madala sang walay pulos nga kadaya sang tawuhanon nga kaalam nga nagagikan sa mga ginpaalinton nga pagtulon-an sang mga tawo, kag sa nagagahom nga mga espiritu sang kalibutan, kag wala nagagikan kay Cristo. 9 Kay ang kabug-osang sang diosnon nga kinaugali yara kay Cristo sa iya tawuhanon nga kahimtangan, 10 kag ginahatagan kamo sang bugana nga kabuhi sa inyo paghiusa sa iya. Labaw sia sa tanan nga spirituhanon nga mga punoan kag mga gumalahom. 11 Sa inyo paghiusa kay Cristo, gintuli kamo indi sa pagtuli nga iya sang tawo, kundi sa pagtuli nga iya gid ni Cristo nga amo ang paghilway sa inyo gikan sa gahom sining makasasala nga lawas. 12 Kay sang ginbautisohan kamo, ginlubong kamo upod kay Cristo, kag sa pagbautiso sa inyo ginbanhaw kamo upod kay Cristo paagi sa inyo pagtuo sa wala nagauntat nga gahom sang Dios nga amo ang nagbanhaw sa iya gikan sa kamatayon. 13 Sang una, patay kamo sa espiritu tungod sang inyo mga sala kag tungod kay mga Gentil kamo nga wala masakop sa Kasugoan. Pero ginbuhi kamo sang Dios upod kay Cristo! Ginpatawad kita sang Dios sang tanan naton nga mga sala. 14 Ginpanas niya ang lista sang tanan naton nga mga utang, lakip ang iya mga tulomanon nga indi naton matuman, kag ginwala niya ini paagi sa paglansang niya sini sa krus. 15 Kag sa amo nga krus gindaog ni Cristo ang gahom sang spirituhanon nga mga punoan kag mga gumalahom. Ginpakahuy-an niya sila sa atubangan sang mga tawo paagi sa pagparada sa ila subong nga iya mga bihag sa pagsaulog sang iya pagdaog. 16 Gani wala sing may maghatag sa inyo sing pagsulondan nahanungod sang inyo pagakaunon ukon

pagaimnon, ukon nahanungod sang balaan nga mga adlaw, ukon sang piesta sang bag-o nga bulan, ukon sang Adlaw nga Inugpahuway. 17 Ini nga mga butang laragway lamang sang palaabuton. Ang kamatuoran amo si Cristo. 18 Indi kamo maghatag sing kahigayunan nga pakalainon kamo sang iban nga nagapakalabaw sa inyo tungod sang pinasahi nga mga palanan-awon, kag nagapamilyt sa butig nga pagpaubos kag sa pagsimba sa mga anghel. Ini nga sahi sang tawo nagapahambog sang iya tawuhanon nga panghunahona sa wala sing kabangdanan, 19 kag wala na nagakapyot kay Cristo nga amo ang ulo. Sa idalom sang paggahom ni Cristo ang bilog nga lawas ginasagod, kag naangot sa iya mga lupalotahan kag mga kaugatan kag nagatubo suno sa luyag sang Dios. 20 Napatay kamo upod kay Cristo kag ginhilway gikan sa mga espiritu nga nagagahom sini nga kalibutan. Gani, ngaa man nga nagakabuhi kamo subong nga daw iya pa kamo sini nga kalibutan? Ngaa man nga ginatuman ninyo ang mga pagsulondan nga nagasiling, 21 “Indi pag-uyati ini,” “Indi pagtilawi ina,” “Indi pagtanduga ang iban pa”? 22 Ini tanan wala sing kapuslanan, kon magamit na ini. Ini nga mga pagsulondan kag mga pagtulon-an ginhimo lamang sang tawo. 23 Matuod nga daw may kaalam sila sa ila pilit nga pagsimba sa mga anghel kag butig nga pagpaubos kag ang pagsakit sang ila lawas, pero wala ini sing pulos sa pagpugong sang lawasnon nga mga kailigbon.

3:1 Ginbanhaw kamo kaupod ni Cristo. Gani pangitaa ninyo ang mga butang nga yara sa langit, sa diin nagalingkod si Cristo sa iya trono sa tuo sang Dios. 2 Ibug-os ang inyo mga panghunahona sa mga butang nga didto sa langit kag indi sa mga butang nga yari diri sa duta. 3 Kay napatay kamo kag ang inyo kabuhi natago upod kay Cristo sa Dios. 4 Ang inyo matuod nga kabuhi amo si Cristo, kag kon sia magpahayag, kamo man magapahayag upod sa iya kag magambit sang iya himaya! 5 Gani dapat ninyo patyon ang tawuhanon nga mga handom nga nagapanghikot sa inyo subong sang pagpakighilawas, malaw-ay nga pagginawi, kailigbon sang unod, malaut nga mga handom, kag ang pagkadalok (kay ang pagkadalok isa ka sahi sang pagsimba sa diosdios). 6 Tungod sini nga mga butang ang

kaakig sang Dios magaabot sa mga wala nagatuman sa iya. 7 Kon sa bagay, kamo man sang una nagkabuhi suno sa sini nga mga kailigbon, sang gingamhan sini ang inyo kabuhi. 8 Pero karon, dapat ninyo bayaan ini tanan: ang kaakig, ang lawasnon nga kailigbon kag ang aligutgot. Wala sing mga pagpasipala ukon mga pagdinupak nga magkawas sa inyo mga bibig. 9 Indi kamo magbinutig sa isa kag isa, kay inyo na gin-uba ang daan ninyo nga kinaugali upod sa iya mga pagginawi, 10 kag nagsuklob kamo sang bag-o nga kinaugali. Ini amo ang bag-o nga tawo, nga ginapabag-o sa gihapon sang Dios nga nagtuga sa iya agod nga mangin-iya kaangay, sa tuyo nga mapakilala niya sa inyo sing bug-os ang iya kaugalingon. 11 Tungod sini wala sing mga Gentil, ukon mga Judio, mga tinuli kag indi tinuli, mga di-edukado, mapintas nga mga tribo, ulipon ukon hilway nga mga tawo, kay si Cristo amo ang tanan kag si Cristo yara sa tanan. 12 Mga tawo kamo sang Dios. Ginhigugma niya kamo kag ginpili nga mangin-iya kaugalingon. Gani isuklob ninyo ang pagkamaluloy-on, ang pagkamaayo, ang pagkamapainuboson, ang pagkalulo kag ang pagkamapinasensyahon. 13 Magbinuligay kamo, kag magpinatawaray kamo kon may aligutgot kamo sa isa kag isa. Magpinatawaray kamo subong nga ang Ginoo nagpatawad sa inyo. 14 Kag sa sini tanan idugang ang gugma nga nagahugpong sang tanan sa himpit nga paghiusa. 15 Kag ang paghidait nga ginahatag ni Cristo magahari sa inyo mga tagipusoon, kay sa sini nga paghidait gintawag kamo sang Dios sing tingob, agod mangin-isa ka lawas. Kag magmapinasalamaton kamo. 16 Ang pulong ni Cristo sa iya kabuganaan dapat magpuyo sa inyo mga tagipusoon. Magtudloanay kag maglinaygayay kamo sa bug-os nga kaalam. Magkanta kamo sang mga salmo, mga ambahanon kag balaan nga mga kalantahon. Magkanta kamo sa Dios nga may pagpasalamat sa inyo mga tagipusoon. 17 Gani, ang tanan nga inyo ginahimo kag ginahambal, himoa ninyo sa ngalan ni Ginoong Jesus kag magpasalamat kamo sa Dios nga Amay paagi sa iya. 18 Mga asawa tumana ang inyo mga bana, kay amo ini ang dapat ninyo nga pagahimuon subong nga mga Cristohanon. 19 Mga bana, higugmaa ang inyo mga asawa kag indi ninyo sila pagpintasan. 20 Mga anak, tumana gid ang inyo mga ginikanan sa tanan nga butang, kay amo ini

ang inyo Cristohanon nga katungdanan kag nahamut-an ini sang Dios. 21 Mga ginikanan, indi pagpaakiga ang inyo mga kabataan, kay basi madulaan sila sing paglaom. 22 Mga ulipon, tumana gid ang inyo dutan-on nga mga agalon sa tanan nga mga butang, kag indi lang kon nagatan-aw sila agod dayawon nila kamo, kundi tumana ninyo sila sing hugot sa tagipusoon tungod sang inyo pagtahod sa Ginoo. 23 Bisan ano ang inyo ginahimo, himoa ninyo sa bug-os ninyo nga tagipusoon subong nga nagaalagad kamo sa Ginoo kag indi sa mga tawo. 24 Dumdoma ninyo nga ang Ginoo magabalos gid sa inyo. Magabaton kamo sang gintigana sang Ginoo sa iya mga tawo. Kay si Cristo amo ang matuod nga Agalon nga inyo ginaalagad. 25 Ang nagahimo sing malain, bisan sin-o man sia pagabalusan sang malain nga iya ginhimo kay ang Dios wala sing pinasulabi.

4:1 Mga agalon, himoa ang matarong kag ang nagakabagay sa inyo mga ulipon. Dumdoma nga may Agalon man kamo sa langit. 2 Magpadayon kamo sa pagpangamuyo nga may pagpasalamat sa Dios, kag magbantay kamo samtang nagapangamuyo. 3 Subong man magpangamuyo kamo para sa amon, agod nga ang Dios maghatag sa amon sing maayo nga kahigayunan sa pagwali sang iya pulong kag sa pagsugid sang sekrito ni Cristo. Kay amo ini ang kabangdanan nga karon nabilanggo ako. 4 Gani, magpangamuyo kamo nga mawali ko ini sing maathag suno sa dapat ko himuon. 5 Maghalong kamo sa inyo pagsinalayo upod sa mga di-tumoluo, kag gamita sing maayo ang tanan nga kahigayunan nga yara sa inyo. 6 Ang inyo panghambal kinahanglan makapahamuot kag makawiwili sa gihapon, kag dapat nga makahibalo kamo magsabat sing nagakaigo sa tanan nga mga tawo. 7 Ang aton hinigugma nga utod nga si Tiquico, nga isa ka matutom nga manugpangabudlay kag masigkaalagad sa hilikuton sang Ginoo, amo ang magasugid sa inyo sang tanan nahanungod sang akon kahimtangan. 8 Amo ini ang kabangdanan nga ginpadala ko sia sa inyo, agod nga malipay kamo kon masugiran niya kamo kon ano ang amon kahimtangan. 9 Kaupod niya si Onesimo, ang aton hinigugma kag matutom nga utod, nga katapo sang inyo grupo. Sugiran nila kamo sang

tanang nga nagakatabo diri. 10 Ginaabiabi kamo ni Aristarco nga kaupod ko diri sa bilangguan kag ginaabiabi man kamo ni Marcos nga pakaisa ni Bernabe. (Ginsinganan na kamo nga batunon ninyo sia kon mag-abot sia dira sa inyo.) 11 Si Josue nga ginahingalanan Justo nagaabiabi man sa inyo. Ini sila nga tatlo amo lamang ang mga nakonbertir nga mga Judio nga nagapangabudlay upod sa akon para sa Ginharian sang Dios, kag daku gid ang ila nabulig sa akon. 12 Nagaabiabi sa inyo si Epafras, isa man ka katapo ninyo kag alagad ni Cristo Jesus. Sa gihapon nagapangamuyo sia sa Dios sing hugot para sa inyo, nga magmalig-on kamo, maghamtong kag napasalig sing bug-os kag nagatuman sing himpit sang iya kabubot-on. 13 Ako gid makasaksi kon daw ano ang iya pagpangabudlay para sa inyo kag sa mga taga-Laodicea kag sa mga taga-Hierapolis. 14 Si Lucas, ang aton pinalangga nga doktor, kag si Demas nagaabiabi man sa inyo. 15 Ihatag ang amon pagpanginbulahan sa mga kautoran sa Laodicea, kay Ninfa kag sa iglesia nga nagatipon sa iya balay. 16 Sa tapos ninyo mabasa ini nga sulat, ipabasa man ninyo ini sa iglesia sa Laodicea. Kag subong man basaha ninyo ang sulat halin sa Laodicea. 17 Kag singgana si Arquipo nga tapuson niya ang bulohaton nga ginhatag sa iya sang Ginoo. 18 Ako, si Pablo, amo gid ang nagasulat sini nga mga pag-abiabi. Indi ninyo pagkalimti nga may gapos ako nga mga kadena! Kabay nga ang grasya sang Dios manginyara sa inyo.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, kay Silas, kag kay Timoteo— Sa mga katapo sang iglesia sa Tesalonica, nga iya sang Dios nga Amay kag ni Ginoong Jesu-Cristo. Kabay nga ang grasya kag paghidait manginyara sa inyo. 2 Nagapasalamat kami sa gihapon sa Dios tungod sa inyo tanang, kag ginasambit namon kamo sa gihapon sa amon mga pangamuyo. 3 Kay ginadumdom namon sa atubangan sang aton Dios kag Amay kon daw ano ang pagbutang ninyo sa buhat sang inyo pagtuo, kon daw ano ang pagtulod sang inyo gugma sa inyo sa pagpangabudlay sing tudotudo, kag kon daw ano kalig-on sang inyo paglaom sa aton Ginoong Jesu-Cristo. 4 Nakahibalo kami, mga kautoran, nga ang Dios nagahigugma sa inyo kag nagpili sa inyo nga mangin-iya. 5 Kay gindala namon ang Maayong Balita

sa inyo, indi lamang sa mga pulong, kundi sa gahom man kag sa Espiritu Santo, kag sa bug-os nga pagsalig sa iya kamatuoran. Nakahibalo kamo sang amon pagginawi sang kaupod pa kami ninyo, kay yadto para sa inyo kaayuhan. 6 Gin-ilog ninyo kami kag ang Ginoo, kag bisan pa nga nag-antos gid kamo ginbaton ninyo ang pulong sang Dios sa daku nga kalipay nga nagagikan sa Espiritu Santo. 7 Gani nanginhuwaran kamo sa tanan nga mga tumoluo sa Macedonia kag sa Grecia. 8 Kay ang mensahi nahanungod sa Ginoo naglapnag halin sa inyo indi lamang sa Macedonia kag sa Grecia, kundi nga sa bisan diin nga duog ang balita sang inyo pagtuo sa Dios naglapnag. Gani wala na sing kinahanglan nga maghambal pa kami. 9 Tanan yadto nga mga tawo nagasugid kon daw ano ang pagbaton ninyo sa amon, sang pagduaw namon dira sa inyo, kag kon daw ano ang pagbiya ninyo sa mga diosdios. Karon nagaalagad kamo sa matuod kag buhi nga Dios, 10 kag nagahulat sa iya Anak nga magagikan sa langit, ang iya Anak nga si Jesus nga iya ginbanhaw sa mga minatay, kag magaluwas sa aton sa kaakig sang Dios nga magaabot.

2:1 Mga kautoran, kamo gid nakahibalo nga ang amon pagduaw sa inyo indi kapaslawan. 2 Nakahibalo kamo kon daw ano ang pagpaantos kag pagpakahuya sa amon sa Filipos sa wala pa kami makakadto sa inyo sa Tesalonica. Pero ang aton Dios naghatag sa amon sing kaisog sa pagsugid sa inyo sang Maayong Balita nga nagahalin sa iya, bisan pa nga may madamo nga mga pagpamatok. 3 Kay ang amon laygay sa inyo wala nagagikan sa sayop ukon sa malain nga mga tinutoyo, ukon sa daya. 4 Sa baylo, nagahambal kami sa gihapon suno sa luyag sang Dios, kay ginpakamaayo kami sang Dios kag gintugyanan sang Maayong Balita. Wala kami nagapahamuot sa tawo, kundi sa Dios nga amo ang nagatilaw sang amon mga tinutoyo. 5 Kay nahibaluan gid ninyo nga wala kami naggamit sang mga pulong sa pagdayawdayaw sa inyo, ukon sa pagtabuntabon sang amon pagkahakog. Ang Dios amo ang amon saksi! 6 Wala kami nagapangita nga ang mga tawo magpadungog sa amon, bisan kamo ukon ang iban, 7 bisan pa nga makapaabot kuntani kami sini sa inyo subong nga mga apostoles ni Cristo. Sa baylo, malulo kami sang kaupod

pa kami ninyo, subong sang kalulo sang isa ka iloy nga nagabatiti sa iya mga anak. 8 Tungod sang amon gugma sa inyo, handa kami sa pagpaambit sa inyo indi lamang sang Maayong Balita gikan sa Dios, kundi bisan pa sang amon kabuhi. Mahal gid kamo sa amon! 9 Mga kautoran, matuod gid nga indi ninyo malipatan kon daw ano ang amon pagpangabudlay kag paghimulat! Nagpangabudlay kami sa adlaw kag gab-i agod nga indi kamo mabug-atan sa pagsakdag sa amon samtang nagwali kami sa inyo sang Maayong Balita gikan sa Dios. 10 Mga saksi namon kamo, kag subong man ang Dios: ang amon pagginawi sa tunga ninyo putli, matarong, kag di-salawayon. 11 Nahibal-an ninyo nga ginkabig namon ang tagsatagsa sa inyo subong sang pagkabig sang isa ka amay sa iya mga anak. 12 Ginlaygayan namon kamo nga magmalig-on, ginlipay namon kamo, kag nagpadayon kami sa paglaygay sa inyo sa pagkabuhi suno sa nahamut-an sang Dios, nga nagatawag sa inyo sa pag-ambit sang iya kaugalingon nga Ginharian kag himaya. 13 Tungod man sini, nagapasalamat kami sa Dios sa gihapon. Sang pagdala namon sa inyo sang pulong sang Dios, ginpamatian ninyo ini kag ginbaton, indi subong pulong sang tawo, kundi subong pulong sang Dios, nga sa pagkamatuod amo gid man ini. Kay ang Dios nagapanghikot sa inyo nga nagatuo. 14 Mga kautoran, ang natabo sa inyo amo man ang natabo sa mga iglesia sang Dios didto sa Judea, sa mga tawo didto nga iya ni Cristo Jesus. Ang inyo gin-antos nga mga panghingabot gikan sa inyo mga kasimanwa, amo man ang gin-antos nila gikan sa mga Judio, 15 nga nagpatay kay Ginoong Jesus kag sa mga propeta, kag naghingabot sa amon. Ang Dios wala gid mahamuot sa ila! Kaaway nila ang tanan nga mga tawo! 16 Nagtinguha pa gani sila sa pagpugong sa amon sa pagwali sang pulong sang Dios sa mga Gentil agod nga maluwas sila. Amo na ini ang magapuno sang talaksan sang mga sala nga ila ginhimo. Kag karon ang kaakig sang Dios nagtupa gid man sa ila! 17 Kon nahanungod sa amon, mga utod, sang kami nahamulag sa inyo sa malip-ot nga tinion (indi sa amon mga panghunahona kundi sa lawas lamang), ginhidlaw gid kami sa inyo kag nagtinguha kami sa pagpakigkita sa inyo liwat! 18 Luyag kami kuntani magbalik dira sa inyo. Ako, si Pablo, nagtinguha sa pagbalik dira sa inyo indi lang sing makaisa, ugaling si

Satanas nagsablag sa amon. 19 Kay kamo gid lang ang amon paglaom, ang amon kalipay, kag wala na gid sing iban. Kamo ang kabangdanan sang amon pagpabugal sang amon pagdaog sa atubangan sang aton Ginoong Jesus sa iya pagkari. 20 Matuod gid, kamo ang amon bugal kag kalipay!

3:1 Sang ulihi indi na gid kami makaagwanta. Gani ginpakamaayo namon nga magpabilin nga kamihanon na lang sa Atenas, 2 kag ginpadala namon sa inyo si Timoteo nga aton utod. Sia nagapangabudlay para sa Dios upod sa amon sa pagwali sang Maayong Balita ni Cristo. Ginpadala namon sia sa pagpabakod kag pagpalig-on sang inyo pagtuo, 3 agod nga wala sing isa sa inyo nga magtalikod tungod sini nga mga paghingabot. Kamo gid nakahibalo nga ini nga mga paghingabot kabubot-on sang Dios para sa aton. 4 Kay sang kaupod pa kami ninyo, nagpaandam na kami nga daan sa inyo nga kita pagahingabuton, kag suno sa inyo nahibaluan amo gid ini ang natabo. 5 Gani nga ginpadala ko si Timoteo, sa paghisayod nahanungod sang inyo pagtuo, kay indi na ako mapahamtang basi si Satanang nagsulay sa inyo kag ang amon pagpangabudlay nanginwalay pulos! 6 Karon si Timoteo nakabalik na diri halin dira sa inyo, kag nagsugid sang malipayon nga balita nahanungod sang inyo pagtuo kag gugma. Nagsugid sia nga sa gihapon maayo gid ang inyo pagdumdom sa amon, kag ginahidlaw gid kamo sa amon subong nga kami nahidlaw man sa inyo. 7 Gani, mga utod, sa tanan namon nga mga kabudlayan kag mga pag-antos napalig-on kami tungod sa inyo. Ang inyo pagtuo amo ang nagpalig-on sa amon, 8 kay karon naumpawan kami sa amon paghibalo nga malig-on kamo sa Ginoo. 9 Daw ano ang amon pagpasalamat sa Dios nahanungod sa inyo! Nagapasalamat kami tungod sang kalipay nga amon naangkon sa atubangan sang Dios tungod sa inyo. 10 Sa adlaw kag gab-i nagapangamuyo kami sing hugot sa tagipusoon nga magkitaay kita kag madugangan namon ang nakulang sa inyo pagtuo. 11 Kabay nga ang Dios mismo nga aton Amay, kag ang aton Ginoong Jesus maghatag sang kahigayunan nga makakadto kami dira sa inyo! 12 Kabay nga ang Ginoo magpatubo sang inyo gugma sa isa kag isa kag sa tanan nga mga tawo, kag mangindaku ini subong sang amon paghigugma sa inyo. 13 Sa sini nga

paagi mapalig-on niya ang inyo mga tagipusoon, kag manginhimpit kamo kag manginbalaan sa atubangan sang aton Dios nga Amay, kon mag-abot ang aton Ginoong Jesus kaupod sang iya kaugalingon nga mga tawo.

4:1 Sa katapusan, mga kautoran, nakatuon kamo sa amon kon ano ang nagakabagay nga pagkabuhi agod mapahamuot ninyo ang Dios. Kon sa bagay amo man ini ang inyo pagkabuhi halin sang una. Kag karon nagapangabay kami kag nagalaygay sa inyo sa ngalan ni Ginoong Jesus, nga mag-uswag kamo sing labi pa. 2 Kay nahibal-an ninyo ang mga sugo nga ginhatag namon sa inyo, paagi sa gahom sang aton Ginoong Jesus. 3 Amo ini ang kabubot-on sang Dios sa inyo: luyag niya nga magbalaan kamo, kag likawan gid ninyo ang pagpakighilawas. 4 Ang tagsa sa inyo nga mga lalaki dapat makahibalo magpangasawa sa balaan kag dungganon nga paagi, 5 indi sa unodnon nga kailigbon, subong sa mga Gentil nga wala makakilala sa Dios. 6 Gani, sa sini nga kaangtan, wala sing tawo nga magbuhat sing malain sa iya utod ukon magpamintaha sa iya. Ginsilingan namon kamo sini sang una, kag ginpaandaman gid nga ang Ginoo magasilot sa mga nagahimo sini nga mga sala. 7 Ang Dios nagtawag sa aton sa pagkabuhi sing putli kag indi sa pagpakighilawas. 8 Gani ang bisan sin-o nga nagasikway sini nga pagtulon-an wala nagasikway sa tawo, kundi sa Dios nga nagahatag sa inyo sang iya Espiritu Santo. 9 Wala na sing kinahanglan nga sulatan pa kamo nahanungod sa paghigugma sa pareho ninyo nga mga tumoluo. Kay kamo gid gintudloan sang Dios sa paghigugmaanay. 10 Kag amo gid ini ang inyo pagsinalayo upod sa tanan nga mga kautoran sa bug-os nga Macedonia. Gani nagapakiluoy kami sa inyo, mga utod, nga ang inyo paghigugma magdugang pa gid. 11 Magtinguha kamo sa pagkabuhi sing malinong, nga nagahimo sang inyo kaugalingon nga bulohaton, kag nagapangabudlay para sa inyo kaugalingon nga palangabuhian, subong sang ginsiling namon sadto sa inyo. 12 Sa sini nga paagi pagatahuron kamo sang mga indi tumoluo, kag indi kamo magsalig sa bisan kay sin-o nahanungod sang inyo kinahanglanon. 13 Mga kautoran, luyag namon nga mahibaluan ninyo ang kamatuoran nahanungod sa mga nagkalamatay, agod nga indi kamo

magkasubo subong sang iban nga wala sing paglaom. 14 Nagatuo kita nga si Jesus napatay kag nabanhaw. Gani nagatuo man kita nga pagadalhon sang Dios upod kay Jesus ang tanan nga nagkalamatay nga nagatuo sa iya. 15 Amo ini ang pagtulon-an sang Ginoo nga amon ginasugid sa inyo: kita nga mga buhi pa sa adlaw sang pag-abot sang Ginoo, indi mag-una sa ila nga mga nagkalamatay na. 16 Kay sa singgit sang pagmando, sa tingog sang arkanghel kag sa tunog sang trumpeta sang Dios, ang Ginoo gid magapanaog gikan sa langit. Ang tanan nga nagkalamatay nga nagatuo kay Cristo pagabanhawon sing una. 17 Dayon kita nga mga buhi pa sa sadto nga tion pagatipunon upod sa ila sa mga panganod sa pagsugata sa Ginoo sa kahawaan. Ti, manginkaupod kita sa Ginoo sing dayon. 18 Gani, maglinipayay kamo sa sini nga mga pulong.

5:1 Mga kautoran, wala na sing kinahanglan nga sulatan pa kamo nahanungod sang mga tion ukon mga panahon kon san-o ini mahanabo. 2 Kay kamo gid nakahibalo nga ang Adlaw sang Ginoo magaabot subong sang pag-abot sang makawat sa kagab-ihon. 3 Samtang nagasiling ang mga tawo, “Ang tanan malinong kag wala sing katalagman,” dayon magaabot sa ila sing hinali ang kalaglagan! Indi sila makapalagyo, kay kaangay ini sang pagpasakit sang isa ka babayi nga manugbata. 4 Pero kamo, mga kautoran, wala sa kadudolman, kag yadto nga Adlaw indi dapat mag-abot sa inyo subong sang isa ka makawat nga wala kamo makapangin-aman. 5 Kay tanan kamo mga anak sang kapawa, mga anak sang adlaw. Indi kita iya sang kagab-ihon ukon sang kadudolman. 6 Gani, indi kita dapat magtulog subong sang iban, kundi magpulaw kag magbut-anan. 7 Kon gab-i ang mga tawo nagatulog; kon gab-i ang mga tawo nagapahuboghubog. 8 Pero kita iya sang adlaw, kag dapat kita manginbut-anan. Dapat naton isuklob ang pagtuo kag paghigugma subong mga panaming sa dughan, kag ang aton paglaom sang kaluwasan subong helmet. 9 Ang Dios wala magpili sa aton agod mag-antos sang iya kaakig, kundi sa pag-angkon sang kaluwasan paagi sa aton Ginoong Jesu-Cristo, 10 nga nanginmatay para sa aton agod nga magkabuhi kita upod sa iya, bisan buhi ukon patay na kita sa iya pagkari. 11 Sa sini nga kabangdanan

maglinig-unay kag magbinuligay kamo subong sang ginahimo ninyo karon. 12 Nagapakiluoy kami sa inyo, mga kautoran, nga tahuron ninyo ang mga nagapangabudlay sa inyo, ang mga ginpili sang Dios sa pagtuytoy kag sa pagtudlo sa inyo. 13 Tahura gid ninyo sila kag higugmaa, tungod sang bulohaton nga ila ginahimo. Magpakighidaitay kamo. 14 Nagalaygay kami sa inyo, mga kautoran: paandami ang mga matamad, palig-una ang mga mahuyang sing tagipusoon, buligi ang mga maluya, magmapinasensyahon kamo sa tanan. 15 Andami nga wala sing isa nga magbalos sing malain sa malain, kundi sa tanan nga tion tinguhaa ang paghimo sing maayo sa isa kag isa kag sa tanan nga mga tawo. 16 Magkalipay kamo sa gihapon, 17 magpangamuyo sa tanan nga tion, 18 magmapasinalamaton bisan sa ano nga kahimtangan kay amo ini ang ginapaabot sang Dios sa inyo, sa inyo pagkabuhi kay Cristo Jesus. 19 Indi ninyo pagpunggi ang Espiritu Santo. 20 Indi ninyo pagtamaya ang ginawali nga pulong sang Dios. 21 Tilawi ang tanan nga mga butang, hupti ang maayo, 22 kag likawi ang tanan nga sahi sang kalautan. 23 Kabay nga ang Dios nga nagahatag sa aton sing paghidait, magpakabalaan sa inyo sing bug-os, kag magtipig sang inyo bug-os nga kaugalingon: espiritu, kalag, kag lawas, nga wala sing dagta sa pag-abot sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 24 Sia nga nagatawag sa inyo magahimo sini, kay sia masaligan. 25 Mga utod, magpangamuyo man kamo para sa amon. 26 Abiabiha ang tanan nga mga kautoran paagi sa paghalukay sang mag-ulotod. 27 Nagalaygay ako sa inyo sa gahom sang Ginoong Jesu-Cristo, nga basahon ninyo ini nga sulat sa tanan nga mga kautoran. 28 Ang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo manginyara sa inyo.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, kay Silas, kag kay Timoteo— Sa mga katapo sang iglesia sa Tesalonica, nga iya sang Dios nga aton Amay kag ni Ginoong Jesu-Cristo. 2 Kabay nga ang Dios nga Amay kag ang Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 3 Mga kautoran, dapat kami magpasalamat sa Dios sa tanan nga tion tungod sa inyo. Nagakabagay gid nga himuon namon ini, kay ang inyo pagtuo nagatubo sing daku kag ang inyo gugma sa isa kag isa nagadugang. 4 Tungod sini nagapabugal kami nahanungod sa inyo sa mga iglesia sang Dios.

Ginapabugal namon ang inyo pagpadayon sa pagbatas kag pagtuo, sa tunga sang mga paghingabot kag mga pag-antos nga inyo ginaagihan. 5 Amo ini ang pagpamatuod sang matarong nga paghukom sang Dios, kay tungod sini tanan mangintakos kamo sa iya Ginharian, nga amo ang kabangdanan sang inyo pag-antos. 6 Kay pagahimuon sang Dios ang matarong: sia magapaantos sa mga nagapaantos sa inyo, 7 kag sia magahatag sing kapahuwayan sa inyo nga nagaantos, kag sa amon man. Pagahimuon niya ini sa pagkari ni Ginoong Jesus gikan sa langit upod sa iya gamhanan nga mga anghel, 8 nga may nagadabdab nga kalayo, sa pagsilot sa mga wala makakilala sa Dios kag sa mga wala nagatuman sang Maayong Balita nahanungod sa aton Ginoong Jesus. 9 Magaantos sila sang silot sang walay katapusan nga kalaglagaan, nga nahamulag sa Ginoo kag sa iya mahimayaon nga gahom, 10 kon mag-abot sia sa sadto nga Adlaw agod nga himayaon sang tanan niya nga mga tawo kag padunggan sang tanan nga nagatuo. Kamo man manginkaupod nila, kay nagtuo kamo sang pulong sang Dios nga amon ginwali sa inyo. 11 Tungod sini nagapangamuyo kami sa gihapon para sa inyo. Ginapangayo namon sa Dios nga nagtawag sa inyo sa sini nga pagkabuhi nga himuon niya nga mangintakos kamo sini. Kabay nga sa iya gahom, iya matigayon ang inyo handom sa paghimo sing maayo kag mahimpit ang inyo buhat sang pagtuo. 12 Sa sini nga paagi ang ngalan sang aton Ginoong Jesus pagahimayaon ninyo, kag kamo himayaon niya, paagi sa grasya sang aton Dios kag ni Ginoong Jesu-Cristo.

2:1 Nahanungod sang pagkari sang aton Ginoong Jesu-Cristo kag sang pagtipon sa aton sing tingob sa pag-upod sa iya: nagapakiluoy ako sa inyo, mga kautoran, 2 nga indi kamo dayon magsalangisag sa inyo mga panghunahona ukon magkatublag sa mga nagasiling nga ang Adlaw sang Ginoo nag-abot na. Ayhan may nagtagna ukon nagwali sini, ukon may nagsiling nga kami ang nagsulat sini. 3 Kabay nga indi kamo pagpatalangon ni bisan sin-o sa bisan ano nga paagi. Kay ina nga Adlaw indi mag-abot tubtob mahanabo ang katapusan nga Pagribok, kag mapahayag ang Malaut nga natalana na sa impiyerno. 4 Sia magakontra

sang tanan nga ginasimba sang mga tawo, kag sang tanan nga ginakabig sang mga tawo nga dios. Sia magapakataas sang iya kaugalingon sa ila tanan, magasulod pa gani sia kag magalingkod sa templo sang Dios kag magasiling nga sia Dios! 5 Wala bala kamo makadumdom? Ginsugiran ko kamo sini tanan sang ako kaupod pa ninyo. 6 Ugaling may yara nga nagapugong pa sini karon, kag nahibalan ninyo kon ano ini. Gani, sa nagakaigo nga tion, ang Malaut magapakita. 7 Ang Misteryuso nga Kalautan nagapanghikot na, pero ang dapat mahanabo indi pa mahanabo tubtob nga ang nagapugong sini pagakuhaon. 8 Dayon ang Malaut magapakita, kag ang Ginoong Jesus magapatay sa iya sa huyop nga halin sa iya baba kag magalaglag sa iya sa mahimayaon niya nga pagpakita kon sia mag-abot. 9 Ang Malaut magakari nga may gahom ni Satanas kag magahimo sang tanan nga sahi sang mga milagro, butig nga mga tanda kag mga katingalahan nga buhat, 10 kag magagamit sang tanan nga sahi sang kalautan sa pagdaya sa mga indi maluwas. Malaglag sila, kay wala nila ginbaton kag ginhigugma ang kamatuoran agod nga maluwas sila. 11 Sa sini nga kabangdanan ang Dios nagapadala sa ila sing espiritu nga nagapatalang, agod magtuo sila sa butig. 12 Gani ang tanan nga wala magtuo sa kamatuoran, sa baylo nagkalipay sa sala, pagakondenahon. 13 Mga kautoran, dapat kami magpasalamat sa Dios sa tanan nga tion tungod sa inyo, kamo nga ginahigugma sang Ginoong. Kay ang Dios nagpili sa inyo nga manginnahauna nga maluwas paagi sa gahom sang Espiritu agod manginbalaan niya kamo nga mga tawo, kag maluwas kamo paagi sa inyo pagtuo sa kamatuoran. 14 Sa sini gintawag kamo sang Dios paagi sa Maayong Balita nga amon ginwali sa inyo. Gintawag niya kamo agod makaambit kamo sang himaya sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 15 Gani, mga kautoran, magpakalig-on kamo kag hupty ninyo ang mga kamatuoran nga amon gintudlo sa inyo, sa amon pagwali kag sa amon sulat. 16 Kabay nga ang aton gid Ginoong Jesu-Cristo, kag ang Dios nga aton Amay, nga sa iya grasya naghigugma kag naghatag sa aton sang walay katapusan nga kalipay kag maayo nga paglaom, 17 magpuno sang inyo mga tagipusoon sing kaisog kag magpalig-on sa inyo sa pagbuhat kag sa paghambal sang tanan nga maayo.

3:1 Sa katapusan, mga kautoran, magpangamuyo kamo para sa amon, nga ang pulong sang Ginoo magpadayon sa paglapnag sing madali kag pakamahalon subong sang nahanabo dira sa inyo. 2 Magpangamuyo man kamo nga ang Dios magluwas sa amon sa malaut kag malain nga mga tawo. Kay indi ang tanan nga mga tawo nagatuo sa pulong sang Dios. 3 Pero ang Ginoo matutom. Sia ang magapalig-on sa inyo kag magaapin sa inyo batok sa Yawa. 4 Kag ang Ginoo nagahatag sa amon sing pagsalig sa inyo. Nagasalig gid kami nga nagahimo kamo kag magapadayon sa paghimo sang amon ginasiling sa inyo. 5 Kabay nga ang Ginoo magtuytoy sang inyo mga tagipusoon sa paghigugma sa Dios kag sa pagpailob nga ginhatag ni Cristo. 6 Mga kautoran, sa ngalan sang aton Ginoong Jesu-Cristo nagasugo kami sa inyo: magpalayo kamo sa mga kautoran nga matamad mag-obra, nga wala nagasunod sa mga pagsulondan nga ginhatag namon sa ila. 7 Kamo inyo nakahibalo gid nga dapat ninyo himuon man ang amon ginhimo. Wala kami magtinamad sang kami kaupod ninyo. 8 Wala kami magbaton sing bulig ni bisan sin-o nga wala namon pagbayari, kundi nagpangabudlay kag nagpanikasog kami sa adlaw kag gab-i, agod nga wala sing isa sa inyo nga mabug-atan sa pagsakdag sa amon. 9 Ginhimo namon ini indi tungod kay wala kami sing kinamatarong sa pagpaabot sang inyo pagsakdag sa amon, kundi ginhimo namon ini subong sulondan ninyo. 10 Sang kami kaupod pa ninyo, ginsinganan namon kamo, “Ang bisan sin-o nga indi luyag mag-obra indi pagpakaunon.” 11 Ginasiling namon ini kay nakabati kami nga may iban sa inyo nga mga matamad, nga wala sing iban nga ginahimo kundi ang pagpahilabot sa mga bulohaton sang iban. 12 Sa ngalan sang aton Ginoong Jesu-Cristo ginasugo namon ini nga mga tawo kag ginapaandaman nga dapat sila magkabuhi sing malinong, kag magpangita sang ila kaugalingon nga pangabuhian. 13 Pero kamo inyo, mga utod, indi kamo magkataka sa paghimo sing maayo. 14 Kon may yara nga indi magtuman sang amon ginasiling sa amon sulat nga ginpadala sa inyo, tandai ina nga tawo kag indi kamo magpahilabot sa iya, agod nga mahuya sia. 15 Pero indi sia pagkabiga nga kaaway, kundi paandami sia subong isa ka utod. 16 Kabay nga ang Ginoo gid, nga amo ang ginhalinan sang paghidait, maghatag sa

inyo sang paghidait sa tanan nga tion kag sa tanan nga bagay. Ang Ginoo manginyara sa inyo tanan. 17 Ako, si Pablo, amo gid ang nagasulat sini nga mga pag-abiabi. Amo ini ang akon pirma sa tanan ko nga mga sulat. Amo ini ang panulat ko. 18 Kabay nga ang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo manginyara sa inyo tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, isa ka apostol ni Cristo Jesus suno sa sugo sang Dios nga aton Manlulowas kag ni Cristo Jesus nga aton paglaom— 2 Sa kay Timoteo, ang akon matuod nga anak sa pagtuo: Kabay nga ang Dios nga Amay kag si Cristo Jesus nga aton Ginoo maghatag sa imo sing grasya, kaluoy kag paghidait. 3 Luyag ko nga magpabilin ka sa Efeso suno sa ginpangabay ko gid sa imo, sang nagapakadto ako sa Macedonia. May mga tawo didto nga nagapanudlo sang indi matuod nga mga pagtulon-an, kag dapat mo sila singganan nga mag-untat. 4 Singgani sila nga untatan nila inang mga patupato nga sugilanon, kag malawig nga mga lista sang ila mga katigulangan, kay ini nagatuga lamang sang mga pagsinuay, kag wala nagabulig sa plano sang Dios nga makilala paagi sa pagtuo. 5 Ang tinutoyo sini nga sugo amo ang pagpukaw sang gugma nga nagagikan sa putli nga tagipusoon, sa matinlo nga konsyensya kag matuodtuod nga pagtuo. 6 May mga tawo nga nagbiya na sa sini, kag nagtalang tungod sang wala pulos nga mga pagsinuay. 7 Luyag sila nga manginmanunodlo sang kasugoan sang Dios, pero wala gani nila mahangpi ang ila ginahambal ukon ang ila ginatudlo nga may daku nga pagsalig. 8 Nakahibalo kita nga ang Kasugoan maayo, kon ginagamit ini sing nagakaigo. 9 Dapat naton dumdomon nga ang mga kasugoan wala ginhimo para sa maayo nga mga tawo, kundi para sa mga malinapason kag mga kriminal, sa mga wala sing Dios kag mga makasasala, sa mga di-diosnon kag di-espirituhanon, sa mga tawo nga nagapamatay sang ila mga amay ukon iloy, sa mga manugpatay, 10 sa mga makihilawason, sa mga nagapakighilawas sa ila pareho nga lalaki, sa mga nagapangkidnap, sa mga butigon kag nagapanaksi sang indi matuod, ukon sa mga nagahimo sang bisan ano nga batok sa matuod nga pagtulon-an. 11 Amo ini ang pagtulon-an suno sa Maayong Balita nga gintugyan sa akon nga ibantala,

ang Maayong Balita halin sa mahimayaon kag bulahan nga Dios. 12 Nagapasalamat ako kay Cristo Jesus nga aton Ginoo, nga naghatag sa akon sing kusog sa pagpangabudlay. Nagapasalamat ako sa iya, kay iya ako ginkabig nga takos kag iya ako ginpili sa pag-alagad sa iya, 13 bisan pa nga sang una ginpakamalaut ko sia, ginhingabot kag ginpakahuy-an. Pero ang Dios nagkaluoy sa akon, kay wala pa ako sadto nagatuo kag gani wala ako makahibalo sang akon ginahimo. 14 Kag ang aton Ginoo naghatag sa akon sing bugana nga grasya kag iya ako ginhatagan sing pagtuo kag gugma nga nangin-aton sa aton paghiusa kay Cristo Jesus. 15 Matuod ini nga mga pulong nga dapat batunon sing bug-os kag tuohan: si Cristo Jesus nagkari sa kalibutan sa pagluwas sang mga makasasala, kag ako gid ang labing malaut sa ila tanan. 16 Pero tungod gid sini ang Dios nagkaluoy sa akon, agod nga mapahayag ni Cristo Jesus ang iya bug-os nga pagpailob sa akon, ako nga labing malaut sa mga makasasala, sa paghimo sa akon nga sulondan sa mga magatuo sa iya sa ulihi kag magabaton sang kabuhi nga wala sing katapusan. 17 Sa Hari nga wala sing katapusan, di-mamalatyon kag di-makita, ang isa lamang ka Dios, sa iya ang kadungganan kag himaya sa wala sing katubtoban! Kabay pa. 18 Timoteo, anak ko, ginatugyan ko sa imo ini nga sugo. Ini suno sa mga pulong nga gintagna sang mga propeta halin sang una nahanungod sa imo. Gamita ini nga mga pulong subong imo mga hinganiban sa imo pagpakig-away sang maayo nga pag-away. 19 Tipigi ang imo pagtuo kag matinlo nga konsyensya. Ang iban nga mga tawo wala magpamati sa ila konsyensya, gani nadulaan sila sang ila pagtuo. 20 Ang iban sini sa ila amo sanday Himeneo kag Alejandro nga akon gintugyan sa gahom ni Satanas, agod matudloan sila sa pag-untat sang ila pagpakamalaut sa Dios.

2:1 Karon, una sa tanan, nagalaygay gid ako nga ang mga pag-ampo kag mga pagpangamuyo, ang mga pagpangabay kag mga pagpasalamat ihalad sa Dios para sa tanan nga mga tawo; 2 para sa mga hari kag sa tanan nga yara sa awtoridad, agod nga magkabuhi kita sing matawhay kag mahidaiton sa bug-os nga pagkadiosnon kag sa nagakaigo nga pagginawi. 3 Maayo ini kag nahamut-an sang Dios nga aton Manlulowas, 4 nga luyag

nga ang tanan nga mga tawo maluwas kag makadangat sa paghibalo sang kamatuoran. 5 Kay may isa lamang ka Dios kag may isa lamang nga nagapahiusa sang Dios kag sang mga tawo, ang tawo nga si Cristo Jesus, 6 nga nagtugyan sang iya kaugalingon sa pagtubos sang tanan nga mga tawo. Amo yadto ang pagpamatuod, sa nagakaigo nga panahon, nga luyag sang Dios nga ang tanan nga mga tawo maluwas. 7 Tungod sini, ginpadala ako subong isa ka apostol kag manunodlo sang mga Gentil, sa pagbantala sang pagtuo kag kamatuoran. Wala ako nagabutig, kundi nagasugid ako sing matuod! 8 Luyag ko nga ang tanan nga mga lalaki sa bisan diin nga duog magpangamuyo nga nagabayaw sang ila mga kamot sa matinlo nga tagipusoon nga wala sing kaakig kag pagsinuay. 9 Luyag ko man nga ang mga babayi magmaugdang sa ila pangbayu nga nagakaigo kag kasarangan. Indi sila magpahinar sang ila buhok sing sobra, ukon maggamit sing mga alahas nga bulawan ukon perlas, ukon malahalon nga mga bayu, 10 kundi maghimo sing maayo nga mga buhat nga nagakabagay sa mga babayi nga nagapakadiosnon. 11 Ang mga babayi dapat maghipos kon ginatudloan kag magmapainuboson. 12 Wala ako nagapahanugot sa mga babayi sa pagpanudlo ukon sa paggahom sa mga lalaki. Kinahanglan maghipos sila. 13 Kay una gintuga si Adam, kag dason lang si Eva. 14 Indi si Adam ang ginlimbungan, kundi ang babayi amo ang ginlimbungan kag naglapas sang sugo sang Dios. 15 Pero ang babayi pagaluwason paagi sa iya pagpamata, kon sia magpadayon sa pagtuo kag paghigugma kag pagkadiosnon nga may kaugdang.

3:1 Matuod ini nga pulong: Kon ang isa ka tawo luyag mangin-isa ka pangulo sa iglesia, maayo nga hilikuton ang iya ginahandom. 2 Kinahanglan nga ang pangulo sang iglesia isa ka tawo nga wala sing kasawayan, isa lang ang iya asawa, mahaganhaganon, makapugong sang iya kaugalingon kag but-anan, kinahanglan mabinatunon sia sa mga dumoluong sa iya puloy-an, sampaton sa pagpanudlo; 3 indi palahubog ukon makiawayon, kundi nga malulo kag mahidaiton, kag indi makikuwarta. 4 Kinahanglan makahibalo sia magdumala sing maayo sang iya panimalay, ginatuman kag ginatahod sia sang iya mga kabataan. 5 Kay

kon ang isa ka tawo indi gani makahibalo magdumala sang iya panimalay, paano karon ang pagdumala niya sang iglesia sang Dios? 6 Indi sia bag-o pa lang nakonbertir, kay basi magpabugal sia kag pagasilutan man sia subong sang Yawa. 7 Kinahanglan ginatahod sia sang mga tawo nga indi katapo sang iglesia, agod nga indi sia mahuy-an kag mahulog sa siod sang Yawa. 8 Ang mga manugbulig sa iglesia kinahanglan maayo sing pamatasan kag sinsero. Kinahanglan indi sila palainom sing bino kag indi dalok. 9 Kinahanglan nagapadayon sila sing malig-on sa napahayag nga kamatuoran sang pagtuo, nga may matinlo nga konsyensya. 10 Kinahanglan tilawan anay sila, kag kon makapasar, mag-alagad na sila. 11 Ang ila mga asawa kinahanglan may maayo man nga pamatasan kag wala nagakutsokutso. Maugdang sila kag masaligan sa tanan nga mga butang. 12 Ang manugbulig sa iglesia kinahanglan may isa lang ka asawa kag makahibalo magtatap sing maayo sang iya mga kabataan kag panimalay. 13 Ang mga manugbulig sa iglesia nga nagaalagad sing maayo ginatahod sang mga tawo kag sarang sila makahambal nga wala sing kahadlok nahanungod sang ila pagtuo sa kay Cristo Jesus. 14 Samtang ginasulat ko ini nga sulat para sa imo, nagalaom ako nga makakadto dira sa inyo sa labing madali kag makapakigkita sa imo. 15 Pero kon maatrasar ako, ini nga sulat magapahibalo sa imo kon paano kita magginawi sa sulod sang panimalay sang Dios, nga amo ang iglesia sang Dios nga buhi, ang haligi kag pamakod sang kamatuoran. 16 Wala sing may makahimutig kon daw ano kadaku ang sekrito sang aton pagtuloohan! Nagpakita sia sa dagway sang tawo, Ginpahayag nga matarong Sang Espiritu, Kag nakit-an sang mga anghel. Ginwali sia sa mga kapungsoran, Gintuohan sa kalibutan, Kag gindala sia sa langit.

4:1 Ang Espiritu nagasiling sing maathag nga sa ulihi nga mga panahon may mga tawo nga magabiya sang pagtuo. Tumanon nila ang butigon nga mga espiritu kag sundon nila ang mga pagtulon-an sang mga yawa. 2 Ini nga mga pagtulon-an nagagikan sa paglimbong sang mga tawo nga butigon kag ang ila mga konsyensya patay, nga daw sa nasunog sang nagabaga nga salsalon. 3 Ini nga sahi sang mga tawo nagatudlo nga malain ang

pagpangasawa, kag ang pagkaon sang iban nga sahi sang kalan-on. Pero gintuga sang Dios ini nga mga kalan-on agod kaunon sang mga tumoluo kag sang mga nakakilala sang kamatuoran, sa tapos makapangamuyo sang pagpasalamat. 4 Ang tanan nga gintuga sang Dios maayo. Gani wala sing butang nga sikwayon, kundi ini tanan dapat batunon nga may pangamuyo sang pagpasalamat. 5 Kay ang pulong sang Dios kag ang pangamuyo amo ang nagahimo sini nga mahamut-an sang Dios. 6 Kon matudlo mo ini nga mga pagtulon-an sa mga kautoran mangin-isa ikaw ka maayo nga alagad ni Cristo Jesus, samtang ginasagod mo ang imo kaugalingon sa mga pulong sang pagtuo kag sang matuod nga pagtulon-an nga imo ginsunod. 7 Pero likawi ang di-diosnon kag patupato nga mga sugilanon, nga indi dapat isugid. Hanasa ang imo kaugalingon sa kabuhi nga diosnon. 8 Ang paghanas sang lawas may kapuslanan, pero sa tanan nga bagay mapuslanon pa gid ang espirituhanon nga paghanas, kay ini nagasaad sang kabuhi para sa karon kag sa palaabuton. 9 Matuod ini nga mga pulong nga dapat batunon kag tuohan sing bug-os. 10 Tungod sini nagapanikasog kita kag nagapangabudlay sing tuodtuod, kay ginpahamtang naton ang aton paglaom sa Dios nga buhi, nga amo ang Manlulawas sang tanan nga mga tawo kag labi na sang mga nagatuo. 11 Isugo kag ipanudlo ini nga mga butang. 12 Tinguhai nga indi ka mahikayan ni bisan sin-o tungod kay pamatan-on ka, kundi magmanginsulondan ka sang mga tumoluo sa imo panghambal, pagginawi, paghigugma, pagtuo kag pagkaputli. 13 Magmaukod ka sa pagbasa sang mga Kasulatan sa mga tawo, kag sa pagwali kag pagpanudlo tubtob sa akon pag-abot. 14 Indi pagpatumbayai ang espirituhanon nga bugay nga yara sa imo, nga ginhatag sa imo sang pagtagna sang mga propeta kag sang pagtungtong sang mga katigulangan sang iglesia sang ila mga kamot sa imo. 15 Magmaukod ka sa paghimo sini nga mga butang, agod nga ang imo pagtin-ad makit-an sang tanan. 16 Bantayi ang imo kaugalingon kag ang imo ginatudlo. Padayuna ang paghimo sini nga mga butang, kay kon imo ini ginahimo, maluwas mo ang imo kaugalingon kag ang mga nagapamati sa imo.

5:1 Indi pagsabdunga ang tawo nga magulang pa sa imo, kundi

magpakiluoy ka sa iya subong nga daw amay mo sia. Kabiga ang mga pamatan-on nga lalaki subong imo mga utod, 2 ang tigulang nga mga babayi subong mga iloy, kag ang mga pamatan-on nga babayi subong mga utod, sa bug-os nga pagkaputli. 3 Tahura ang mga balo nga matuod gid nga mga balo. 4 Pero kon ang isa ka balo may kabataan ukon kaapuhan, magtuon anay sila sa pagtuman sang ila diosnon nga katungdanan sa ila kaugalingon nga panimalay, kag sa sini nga paagi ginabalusan nila ang ila mga ginikanan kag mga katigulangan, kay amo ini ang nahamut-an sang Dios. 5 Ang babayi nga matuod gid nga balo, nga wala sing may nagasagod sa iya, nagasalig sa Dios kag nagapadayon sa pagpangamuyo, kag nagapangayo sa Dios sing bulig sa adlaw kag sa gab-i. 6 Pero ang balo nga babayi nga nagapatuyang sa pagpangalipay patay na, bisan pa nga nagakabuhi sia. 7 Ihatag sa ila ini nga sugo, agod nga wala sing isaway sa ila. 8 Pero kon may yara nga wala nagatatap sang iya mga himata, ilabi na gid ang mga katapo sang iya kaugalingon nga panimalay, nagapanghiwala sang pagtuo kag labi pa sia kalaut sang sa di-tumoluo. 9 Indi pag-idugang sa listahan sang mga balo, ang nabalo nga babayi nga wala pa sing 10 kag nakilala tungod sang iya maayo nga mga buhat: isa sia ka babayi nga nagsagod sing maayo sang iya mga kabataan, nagbaton sang mga dumoluong sa iya balay, naghugas sang mga tiil sang mga tumoluo, nagbulig sa mga nalisdan kag naghimo sang tanan nga sahi sang maayo nga mga buhat. 11 Pero indi pag-ilakip sa listahan ang mga bataon pa nga mga balo, kay kon mag-abot ang ila luyag sa pagpamana, nagabiya sila kay Cristo, 12 kag gani nagapakasala sila paagi sa ila paglapas sang ila nahauna nga saad sa iya. 13 Nagatuon man sila sa pag-usik sang ila mga tion sa pagpamalaybalay, pero ang malain pa gid sini amo nga nagatuon sila sa pagkutsokutso kag sa pagpahilabot sa iban, kag nagahambal sang mga butang nga indi nila dapat hambalon. 14 Gani, kon sa akon lang maayo pa nga ang bataon nga mga balo magpamana, magpamata, kag magtatap sang ila mga panimalay, agod nga wala sing kahigayunan ang aton mga kaaway sa pagpakamalaut sa aton. 15 Kay may iban nga mga balo nga nagbiya na kay Cristo kag nagsunod kay Satanas. 16 Pero kon may isa ka babayi nga tumoluo nga may mga nabalo sa iya panimalay, ina

sia dapat magsagod sa ila kag indi pagpabug-atan ang iglesia, agod nga ang iglesia magsagod lamang sang mga balo nga wala sing mga himata. 17 Ang mga katigulangan sang iglesia nga nagapangabudlay sing maayo subong mga pangulo takos suholan sing pilo, ilabi na kon nagapangabudlay sila sa pagwali kag sa pagpanudlo. 18 Kay ang kasulatan nagasiling, “Indi pagbusali ang baka kon nagalinas sang trigo,” kag “Ang nagapangabudlay takos nga suholan sing nagakaigo.” 19 Indi pagsapaka ang mga panumbongon batok sa isa ka tigulang sang iglesia, luas kon may duha ukon tatlo ka mga saksi nga nagapamatuod sini. 20 Sabdunga sa atubangan sang tanan ang mga nagapakasala, agod nga ang iban mahadlok man sa pagpakasala. 21 Sa atubangan sang Dios kag ni Cristo Jesus kag sang balaan nga mga anghel, ginatugyan ko sa imo ang pagtuman sini nga mga pagsulondan nga wala sing pinilian kag pagpasulabi bisan kay sin-o sa bisan ano nga imo ginahimo. 22 Indi ka magdalidali sa pagtungtong sang imo mga kamot sa kay bisan sin-o sa pag-alagad sa Ginoo. Indi ka magpakigbahin sa mga sala sang iban. Magpakaputli ka. 23 Indi lamang tubig ang imnon mo, kundi mag-inom ka man sing diutay nga bino para pangpatunaw, kay pirme ka lang nagamasakit. 24 Ang mga sala sang iban nga mga tawo makit-an sing maathag, kag ang ila mga sala nagadala sa ila sa hukmanan. Pero ang mga sala sang iban ulihi na lang mahibaluan. 25 Sa amo man nga bagay ang maayo nga mga buhat makit-an sing madali kag bisan pa ang mga indi dayon makit-an, indi matago. 60 ka tuig. Wala labot sini, kinahanglan makaisa lang sia nakasal,

6:1 Ang tanan nga mga ulipon dapat magtahod sa ila mga agalon, agod nga wala sing may magapakamalaut sang ngalan sang Dios kag sang aton pagtulon-an. 2 Ang mga ulipon nga may mga agalon nga tumoluo indi dapat magtamay sang ila mga agalon, kay ila sila mga utod. Sa baylo, dapat sila mag-alagad sa ila mga agalon sing labi pa gid, kay ang mga nagapulos sang ila pagpangabudlay amo ang mga tumoluo nga ila ginahigugma. Itudlo kag iwali mo ini nga mga pagtulon-an. 3 Ang nagapanudlo sang iban nga pagtulon-an kag wala nagahisugot sa matuod nga mga pulong sang aton Ginoong Jesu-Cristo kag sa pagtulon-an sang

aton pagtuloohan, 4 nagahabok sa pagpabugal kag wala sing may nahibaluan. Ang iya naluyagan amo ang pagsinuay kag pagbanggianay nahanungod sa mga pulong, kag ini nagadala sing kahisa, pagbinahinbahin, pagpasipala, malaut nga mga pagpangduhadoha, 5 kag dayon nga pagsinuay sa mga tawo nga wala sa ila husto nga painuino kag nawad-an sang kamatuoran. Naghunahona sila nga ang relihiyon isa ka paagi nga makapamanggad sa ila. 6 Matuod man, ang relihiyon nagahimo sang tawo nga manggaranon kaayo, kon kuntento sia sang iya pagkabutang. 7 Ano bala ang aton gindala sa kalibutan? Wala! Ano bala ang aton madala halin sa kalibutan? Wala! 8 Gani, kon may kalan-on kita kag bayu, tuman na ina para sa aton. 9 Pero ang luyag magmanggaranon nagakahulog sa mga pagsulay kag ginasiyod sang binuang kag makahalalit nga mga handom nga nagadala sa ila sa kamusmosan kag kalaglagan. 10 Kay ang paghigugma sa pilak amo ang ginahalinan sang tanan nga sahi sang kalautan. May iban nga mga tawo nga naghandom gid sini, gani nagtalang sila sa pagtuo kag napuno ang ila mga tagipusoon sang mga kalisod. 11 Pero ikaw, tawo sang Dios, likawi ini nga mga butang. Himulati ang pagkamatarong, pagkadiosnon, pagtuo, paghigugma, pagbatas kag pagkalulo. 12 Dalagan ka sing maayo sa palumba sang pagtuo kag dag-a ang kabuhi nga wala sing katapusan. Kay sa sini nga kabuhi gintawag ka sang Dios, sang pagpahayag mo sang imo pagtuo sa atubangan sang madamo nga mga saksi. 13 Sa atubangan sang Dios nga nagahatag sing kabuhi sa tanan nga mga butang kag sa atubangan ni Cristo Jesus nga nagpanaksi sing maayo sa atubangan ni Poncio Pilato, ginamanduan ko ikaw: 14 Tumana ang sugo kag amligi ang iya kaputli nga indi madagtaan tubtob sa Adlaw nga magapahayag ang aton Ginoong Jesu-Cristo. 15 Igapahayag sia sang Dios sa nagakaigo nga panahon, ang bulahan kag ang isa lamang ka Makagagahom, ang Hari sang mga hari kag Ginoo sang mga ginoo. 16 Sia lamang ang di-mamalatyon kag ang nagakabuhi sa kapawa nga wala sing bisan sin-o nga makasarang sa pagpalapit. Wala sing may nakakita sa iya kag wala gid sing bisan isa nga makakita sa iya. Sa iya ang kadungganan kag kagamhanan nga walay katapusan! Kabay pa. 17 Tudloi ang mga manggaranon sa sining kinabuhi nga indi sila magpabugal kag indi nila

pag-ipahamtang ang ila paglaom sa mga butang nga indi masaligan subong sang mga manggad, kundi sa Dios nga nagahatag sa aton sing bugana sang tanan nga mga butang sa paglipay sa aton. 18 Tudloi sila sa paghimo sing maayo, nga magmanggaranon sila sa maayo nga mga buhat, magmaalwan kag handa sa pagpakigbahin sang ila pagkabutang sa iban nga mga tawo. 19 Sa sini nga paagi magatipon sila para sa ila mga kaugalingon sing manggad nga manginmalig-on nga sadsaran sa palaabuton. Kag dayon maangkon nila ang kabuhi nga amo ang matuodtuod nga kabuhi. 20 Timoteo, tipigi ang akon gintugyan sa imo. Likawi ang wala sing pulos nga pagwakal kag binuang nga pagsinuay sang “Kaalang” nga indi matuod. 21 Kay ang iban sa ila nagsiling nga naangkon na nila ini, kag tungod sini nagtalang sila sa dalan sang pagtuo. Ang grasya sang Dios manginyara sa inyo tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, isa ka apostol ni Cristo Jesus suno sa kabubot-on sang Dios, nga ginpadala sa pagbantala sang ginsaad nga kabuhi nga nangin-aton sa aton paghiusa kay Cristo Jesus— 2 Sa kay Timoteo, ang hinigugma ko nga anak: Kabay nga ang Dios nga Amay kag si Cristo Jesus nga aton Ginoo maghatag sa imo sing grasya, kaluoy kag paghidait. 3 Nagapasalamat ako sa Dios nga akon ginaalagad sa matinlo nga konsyensya, subong sang ginhimo sang akon mga katigulangan. Ginapasalamatan ko sia samtang ginadumdom ko ikaw sa gihapon sa akon mga pangamuyo sa adlaw kag sa gab-i. 4 Ginadumdom ko ang imo mga luha kag luyag gid ako magpakigkita sa imo, agod nga mapuno ako sing kalipay. 5 Ginadumdom ko man ang imo tunay nga pagtuo, ang pagtuo nga iya man anay sang imo lola nga si Loida, kag sang imo iloy nga si Eunice. Pat-od gid ako nga amo man ini ang imo pagtuo. 6 Tungod sini ginpahanumdom ko ikaw sa pagpadabdab sang bugay nga ginhatag sang Dios sa imo, sang pagtungtong ko sang akon mga kamot sa imo ulo. 7 Kay ang Espiritu nga ginhatag sang Dios sa aton wala nagapatalaw sa aton, kundi nagapuno sa aton sing gahom kag paghigugma kag pagpugong sang kaugalingon. 8 Gani, indi ka magkahuya sa pagpanaksi tungod sa aton Ginoo, kag indi ka man magkahuya tungod sa akon nga binilanggo tungod

sa iya. Sa baylo, magpakigbahin ka sa mga pag-antos tungod sang Maayong Balita, suno sa kusog nga ginahatag sang Dios sa imo para sini. 9 Iya kita ginluwas kag gintawag nga mangin-iya kaugalingon nga mga tawo, indi tungod sang aton mga binuhatan, kundi tungod sang iya tinutoyo kag grasya. Ginhatag niya ini nga grasya sa aton paagi kay Cristo Jesus sa wala pa ang ginsugoran sang panahon. 10 Pero ginpahayag na ini karon sa aton paagi sa pag-abot sang aton Manlulowas nga si Cristo Jesus. Kay gindula ni Cristo ang gahom sang kamatayon, kag paagi sa Maayong Balita iya ginpahayag ang kabuhi nga wala sing katapusan. 11 Ginpili ako sang Dios sa pagbantala sang Maayong Balita subong isa ka apostol kag manunodlo. 12 Tungod sini ginaantos ko ini nga mga butang. Pero wala ako nagakahuya sini, kay nakilala ko ang akon ginasaligan kag pat-od gid ako nga sarang niya mabantayan ang iya gintugyan sa akon tubtob sa sadto nga Adlaw. 13 Tumana ang akon maayo nga mga gintudlo sa imo subong imo sulondan, kag tipigi ang pagtuo kag paghigugma nga nangin-aton sa aton paghiusa kay Cristo Jesus. 14 Tipigi ang maayo nga mga butang nga gintugyan sa imo paagi sa gahom sang Espiritu Santo nga nagapuyo sa aton. 15 Nakahibalo gid ikaw nga ang tanan sa probinsya sang Asia, lakip si Figelo kag si Hermogenes, nagbiya sa akon. 16 Kabay nga kaluoyan sang Ginoo ang panimalay ni Onesiforo, kay sa masunson iya ako ginlipay. Wala sia mahuya nga ako ginbilanggo, 17 kay sang pag-abot gid niya sa Roma, sa gilayon ginpangita niya ako tubtob iya ako nakita. 18 Kabay nga kaluoyan sia sang Ginoo sa sadto nga Adlaw! Kag nahibaluan mo gid kon daw ano ang iya ginhimo para sa akon didto sa Efeso.

2:1 Karon ikaw, anak ko, magpakalig-on ka paagi sa grasya nga nangin-aton sa aton paghiusa kay Cristo Jesus. 2 Ang mga pulong nga imo nabatian sa akon pagwali sa atubangan sang madamo nga mga saksi itugyan mo sa mga tawo nga imo masaligan, sa mga tawo nga sarang man makapanudlo sa iban. 3 Magpakigbahin ka sa pag-antos subong isa ka matutom nga soldado ni Cristo Jesus. 4 Ang soldado nga yara sa serbisyo luyag maglipay sa iya opisyal. Gani wala sia nagaentra sa iban pa nga palangitan-an. 5 Ang isa ka humalampang sa palumba indi makadaog sing

padya, kon wala sia nagatuman sang mga pagsulondan. 6 Ang nahauna nga bahin sang patubas dapat mangin-iyang mangungoma nga nagpangabudlay sing tudotudo. 7 Dumdoma ang akon ginasing, kay ang Ginoo magabulig sa imo sa paghangop sang tanan nga mga butang. 8 Dumdoma si Jesu-Cristo nga kaliwat ni David, nga ginbanhaw suno sa Maayong Balita nga akon ginawali. 9 Tungod kay ginawali ko ang Maayong Balita, nagaantos ako kag ginkadenahan pa gani ako nga daw isa ka kriminal. Pero ang pulong sang Dios indi makadenahan, 10 kag tungod sini ginabatas ko ang tanan tungod lamang sa mga pinili sang Dios, agod nga ila man maagom ang kaluwasan kag himaya nga dayon, nga yara kay Cristo Jesus. 11 Matuod ini nga mga pulong: “Kon napatay kita upod kay Cristo, Magakabuhi man kita upod sa iya. 12 Kon nagapadayon kita sa pagbatas, Magagahom man kita upod sa iya. Kon ginapanghiwala naton sia, Sia man magapanghiwala sa aton. 13 Kon kita aton indi matutom, Sia iya matutom man gihapon, Kay indi sia makapanghiwala Sang iya kaugalingon.” 14 Ipahanumdom ini sa imo mga sakop kag paandami sila sa atubangan sang Dios, nga indi sila magsinuay nahanungod sa mga pulong. Wala ini sing pulos kag nagapalain lamang sang mga tawo nga nagapamati. 15 Magtinguha ka nga mahamut-an sa atubangan sang Dios, subong isa ka manugpangabudlay nga wala nagakahuya sang iya ginahimo, kundi nagatudlo sing husto sang mga pulong sang kamatuoran sang Dios. 16 Likawi ang di-diosnon kag binuang nga mga pagsinuay nga nagapahilayo lang sang mga tawo sa Dios. 17 Ang ila ginatudlo kaangay sang bakukang nga nagauk-ok sang unod. Ang duha sining mga manunodlo amo si Himeneo kag si Fileto. 18 Ginbayaan nila ang dalan sang kamatuoran kag karon ginatublag nila ang pagtuo sang iban nga mga tumoluo paagi sa ila pagsiling nga ang aton pagkabanhaw nahanabo na. 19 Pero ang malig-on nga sadsaran nga ginpasad sang Dios indi gid malingkang, kag amo ini ang nasulat sa sadsaran: “Nakilala sang Ginoo kon sin-o ang iya mga tawo,” kag “Ang nagasing nga sia iya sang Ginoo dapat magbiya sang kalautan.” 20 Sa isa ka daku nga balay yara ang tanan nga sahi sang mga sulodlan. Ang iban sini nahimo sa bulawan kag pilak, kag ang iban nahimo sa kahoy kag lunang. Ang iban ginagamit sa pinasahi

nga mga pagtinipuntipon kag ang iban ginagamit adlaw-adlaw. 21 Ang nagapaninlo sang iya kaugalingon sa sining malaut nga mga butang, pagagamiton sia sa pinasahi nga mga tinutoyo, kay nahalad sia, mapuslanon sa iya Agalon, kag handa nga gamiton sa tagsa ka maayo nga buhat. 22 Likawi ang mga kailigbon sang pagkapamatan-on, kag tinguhai ang pag-angkon sang pagkamatarong, pagtuo, paghigugma kag paghidait, upod sa ila nga may matinlo nga tagipusoon nga nagapangayo sing bulig sa Ginoo. 23 Pero, palayo ka sa binuang kag wala pulos nga mga pagsinuay. Nakahibalo ka gid nga ang masamputan sini amo ang mga pag-inaway. 24 Ang alagad sang Ginoo indi dapat magpangaway. Kinahanglan nga maayo sia sa tanan, isa ka maayo kag mapainulobon nga manunodlo, 25 nga malulo sa iya pagtudlo sa iya mga kasumpong. Basi pa lang nga hatagan sila sang Dios sing kahigayunan sa paghinulsol kag sa pagkilala sang kamatuoran. 26 Ti kundi makatalupangod sila kag makapalagyo sa siod sang Yawa nga nagdakop sa ila kag nagpatuman sa ila sang iya kabubot-on.

3:1 Tandai ini! Manginmabudlay kaayo ang mga inadlaw sa katapusan nga panahon. 2 Kay ang mga tawo manginmaiyaiahon, makikuwarta, bugalon, mapalabilabihon, mapasipalahon, di-matimumanon sa ila mga ginikanan, di-mapinasalamaton kag di-diosnon; 3 wala sila sing pasunaid, wala kaluoy, mapinatupatoon, mainiton kag mabangis; magadumot sila sang maayo, 4 magamaluibon, mangindasudas kag matinaastaason; magahigugma sila sang kalipayan labi sang sa Dios; 5 magapakita sila nga diosnon, pero sikwayon nila ang iya sini matuod nga gahom. Magpalayo ka sa sini nga mga tawo. 6 Ang iban sini sa ila nagapamalaybalay kag nagagahom sang maluya nga mga babayi nga nadalman na sa ila mga sala kag ginatulod sang tanan nga sahi sang kailigbon. 7 Ini nga mga babayi nagatinguha sa gihapon sa pagtuon pero indi gid sila makalambot sa pagkilala sang kamatuoran. 8 Subong nga si Jannes kag si Jambres nagpamatok kay Moises, gani ini man nga mga tawo nagapamatok sa kamatuoran. Ang ila sini mga panghunahona mahigko kag indi mapuslan ang ila pagtuo. 9 Pero ini sila wala gid man sing may maabutan, kay

mahibaluan gid man sang tanan ang ila kabuangan, subong sang natabo kay Jannes kag kay Jambres. 10 Pero ikaw imo nagsunod sang akon pagtulon-an, pagginawi kag tinutoyo sa kabuhi; nakita mo ang akon pagtuo, pagpailob, paghigugma, pagbatas, 11 mga paghingabot sa akon kag ang akon mga pag-antos. Nahibaluan mo ang tanan nga natabo sa akon sa Antioquia, sa Iconio kag sa Listra, kon daw ano ang akon pagbatas sang mga paghingabot! Pero sa sini tanan ginluwas ako sang Ginoo. 12 Ang tanan nga luyag magkabuhi sing diosnon sa paghiusa kay Cristo Jesus pagahingabuton. 13 Pero ang malaut nga mga tawo kag ang mga malimbungon magamalain pa gid. Patalangon nila ang iban kag sila patalangon man. 14 Pero ikaw imo, magpadayon sa mga kamatuoran nga gintudlo sa imo kag imo ginatuohan sing malig-on. Kay nakahibalo ka kon sin-o ang imo mga manunodlo, 15 kag dumdoma nga sugod sang bata pa ikaw, nakahibalo na ikaw sang Balaan nga mga Kasulatan, nga makahatag sa imo sing kaalam padulong sa kaluwasan paagi sa pagtuo kay Cristo Jesus. 16 Kay ang bug-os nga Kasulatan ginbugna sang Dios kag mapuslanon sa pagtudlo sang kamatuoran, sa pagsabdong sang sala, sa pagtadlong sang mga sayop, kag sa pagtudlo sang matarong nga pagkabuhi, 17 agod nga ang tawo nga nagaalagad sa Dios masangkapan kag mangintakos sa paghimo sang tanan nga sahi sang maayo nga buhat.

4:1 Sa atubangan sang Dios kag ni Cristo Jesus nga magahukom sang tanan nga mga tawo nga buhi kag patay, tungod sang iya pagkari kag sang iya Ginharian, ginasugo ko ikaw 2 sa pagwali sang pulong sang Dios. Magmaukod ka sa pagsugid sini sa nagakaigo ukon sa wala nagakaigo nga panahon. Konbensiha ang mga tawo, sabdunga, kag palig-una sila nga nagapanudlo nga may bug-os nga pagpasensya. 3 Kay magaabot ang tion nga ang mga tawo indi na magpamati sa matuod nga pagtulon-an, kundi magasunod na lang sang ila kaugalingon nga luyag, kag magatipon sila sang madamo pa gid nga mga manunodlo nga magasugid sa ila sang luyag lang nila pamatian. 4 Magabiya sila sa pagpamati sang kamatuoran kag magapati na lang sila sa mga patupato nga sugilanon. 5 Pero ikaw imo, magpugong sang imo kaugalingon sa tanan nga mga bagay, magbatas sang

pag-antos, magtuman sang bulohaton sang manugwali sang Maayong Balita kag maghimo sang tanan mo nga mga katungdanan subong isa ka alagad sang Dios. 6 Nahanungod sa akon, ang tion nag-abot nga ako ihalad na, kag tion na ini nga magataliwan ako sa sini nga kabuhi. 7 Nahimo ko na ang akon masarangan sa palumba, nadalagan ko na ang bug-os nga dalaganon kag natipigan ko ang pagtuo. 8 Karon, ang padya sang pagdaog nagahulat sa akon, ang korona sang pagkamatarong nga ihatag sa akon sang Ginoo, ang matarong nga Hukom, sa sadto nga Adlaw—kag indi lamang sa akon, kundi sa tanan man nga nagahulat nga may paghigugma sang iya pagpahayag. 9 Magtinguha ka gid sa pagkari sa akon sing madali. 10 Kay si Demas naghigugma sini nga kalibutan kag ginbayaan niya ako. Nagkadto sia sa Tesalonica. Si Crescente nagkadto sa Galacia kag si Tito sa Dalmacia. 11 Si Lucas lamang ang kaupod nakon diri. Dalha diri upod sa imo si Marcos, kay makabulig gid sia sa akon mga bulohaton. 12 Ginpakadto ko si Tiquico sa Efeso. 13 Kon magkari ka diri, dalha ang akon kunop nga ginbilin ko sa Troas kay Carpo. Dalha man ang mga libro, ilabi na ang mga nahimo sa panit. 14 Si Alejandro nga platero naghalit gid sa akon. Ang Ginoo magabalos sa iya suno sa iya ginhimo. 15 Mag-andam ka sa iya, kay tama gid ang iya pagpamatok sa amon gintudlo. 16 Wala gid sing may nag-unong sa akon sa nahauna ko nga pagpangapin sang akon kaugalingon. Tanan sila nagbiya sa akon. Kabay nga indi ini pag-isipon sang Dios batok sa ila! 17 Pero ang Ginoo nag-upod sa akon kag iya ako ginhatagan sing kusog, sa bagay nga nabantala ko ang bug-os nga pulong sang Dios agod makabati ang tanan nga mga Gentil, kag ginluwas ako sa baba sang leon. 18 Ang Ginoo magaluwas sa akon sa tanan nga kalautan, kag iya ako dalhon nga indi maano didto sa iya langitnon nga Ginharian. Sa iya ang himaya sa wala sing katapusan! Kabay pa. 19 Ginaabiabi ko si Priscila kag si Aquila kag ang panimalay ni Onesiforo. 20 Si Erasto nagpabilin sa Corinto, kag ginbilin ko si Trofimo sa Mileto, kay nagmasakit sia. 21 Magtinguha ka sa pagkari sa wala pa ang tigtulognaw. Ginaabiabi ka ni Eubulo, ni Pudente, ni Lino kag ni Claudia. Ginaabiabi ka man sang tanan nga mga kautoran. 22 Ang Ginoo manginyara sa imo espiritu. Ang grasya sang Dios manginyara sa inyo

tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, isa ka alagad sang Dios kag apostol ni Jesu-Cristo. Ginpili ako kag ginpadala sa pagbulig sang pagtuo sang mga pinili sang Dios kag sa pagtuytoy sa ila padulong sa kamatuoran nga gintudlo sang aton pagtuloohan, 2 nga nasandig sa paglaom sa kabuhi nga wala sing katapusan. Ang Dios nga wala nagabutig, nagsaad sa aton sini nga kabuhi, sa wala pa niya matuga ang kalibutan, 3 kag sa nagakaigo nga tion iya ini ginpahayag sa iya mga pulong. Gintugyan niya ini sa akon, kag ginabantala ko ini suno sa sugo sang Dios nga aton Manlulowas. 4 Ginasulat ko ini kay Tito, ang akon matuod nga anak suno sa pagtuo nga ginaambit namon nga duha. Kabay nga ang Dios nga Amay kag si Cristo Jesus nga aton Manlulowas maghatag sa imo sing grasya kag paghidait. 5 Ginbilin ko ikaw sa Creta agod husayon mo ang mga butang nga nagakinahanglan sang paghusay, kag sa pagpili sing mga katigulangan sang iglesia sa tagsa ka banwa. Dumdoma ang ginsiling ko sa imo: 6 ang isa ka tigulang sang iglesia kinahanglan wala sing kasawayan, isa lang ang iya asawa, kag ang tanan niya nga mga kabataan kinahanglan mga tumoluo kag indi sila abusador ukon di-matinumanon. 7 Tungod kay ang pangulo sang iglesia gintugyanan sang hilikuton sang Dios, kinahanglan wala sia sing kasawayan. Indi sia bugalon ukon mainiton, ukon palahubog, ukon palaaway, ukon hakugan. 8 Sa baylo, kinahanglan mabinatunon sia sang mga bisita sa iya balay, maluyagon sang maayo, but-anan, matarong, balaan kag makapugong sang kaugalingon. 9 Kinahanglan huptan niya sing malig-on ang pulong sang kamatuoran nga masaligan kag nagasinanto sa pagtulon-an. Sa sini nga paagi sarang niya mapabakod ang iban sa matuod nga pagtulon-an kag mapahayag man niya ang mga kasaypanan sang mga nagapamatok sa sini nga pagtulon-an. 10 Kay madamo ang mga nagasumpong, kag nagapatalang sa iban sa ila kabuangan, ilabi na ang mga nakonbertir gikan sa Judaismo. 11 Kinahanglan nga tapnaon gid ang ila mga ginapanghambal, kay ginagamo nila ang bug-os nga mga panimalay paagi sa ila pagpanudlo sang indi dapat nila ipanudlo, sa makahuloya nga katuyoan sa pagpangwarta. 12 May isa nga taga-Creta, isa man sang ila

mga propeta nga nagsiling, “Ang mga taga-Creta butigon gid, kag malaut nga mga sapat kag mga matamad nga dalukdalok.” 13 Kag ang iya ginsiling matuod. Tungod sini dapat mo sila sawayon sing masakit, agod manginmabakod sila sa pagtuo, 14 kag indi na sila magsapak sa patupato nga mga sugilanon sang mga Judio kag sa tawuhanon nga kasugoan nga nagikan sa mga nagsikway sang kamatuoran. 15 Para sa mga putli ang tanan putli, pero wala sing butang nga putli para sa mga nadagtaan kag indi matinuohon, kay ang ila mga panghunahona kag konsyensya nadagtaan. 16 Ina sila nagasugid nga nakilala nila ang Dios, pero ang ila mga buhat nagapanghiwala sini. Mga madumot sila kag indi matinumanon, kag indi takos sa paghimo sing maayo.

2:1 Pero dapat ikaw magpanudlo sang husto nga pagtulon-an. 2 Tudloi ang gulanggolang na nga mga lalaki nga maghaganhagan, magmahinangpanon kag magpugong sila sang ila kaugalingon; magmanginhusto sila sa ila pagtuo, paghigugma, kag pagbatas. 3 Sa amo man nga paagi tudloi man ang gulanggolang na nga mga babayi nga magginawi sila subong mga babayi nga nagakabuhi sing balaan. Indi sila magkutsokutso ukon manginulipon sang bino. Dapat sila magpanudlo sang maayo, 4 agod matudloan nila ang pamatan-on nga mga babayi nga maghigugma sang ila mga bana kag mga kabataan, 5 nga magpugong sang ila kaugalingon kag magmanginputli, kag manginmaayo sila nga mga asawa, nga nagatuman sa ila mga bana, agod nga wala sing may magapakamalain sang pulong sang Dios. 6 Sa amo man nga bagay laygayi ang pamatan-on nga mga lalaki nga magpugong sang ila kaugalingon. 7 Ikaw imo dapat manginsulondan nila sa paghimo sing maayo sa tanan nga mga butang. Magmanginsinsero ka kag seryuso sa imo pagpanudlo. 8 Gamita ang nagakaigo nga mga pulong nga indi mahikayan, agod mahuy-an ang imo mga kaaway, kay wala sila sing ihambal nga malain nahanungod sa aton. 9 Ang mga ulipon dapat magtuman sa ila mga agalon kag magpahamuot sa ila sa tanan nga bagay. Indi sila magsabat sa pagbato, 10 ukon magpangawat sa ila. Sa baylo, dapat sila magpakita nga sila mga maayo sa gihapon kag masaligan, agod nga sa tanan nga ila ginahimo mapadunggan pa gid nila ang pagtulon-an

nahanungod sa Dios nga aton Manlulowas. 11 Kay ginpahayag sang Dios ang iya grasya para sa kaluwasan sang tanan nga mga tawo. 12 Ina nga grasya nagatudlo sa aton sa pagsikway sang pagkabuhi nga di-diosnon kag sang kalibutanon nga mga kailigbon, kag sa pagkabuhi sa sining kalibutan nga may pagpugong sang kaugalingon, matarong kag diosnon, 13 samtang nagapaabot kita sang bulahan nga Adlaw nga aton ginalauman, nga ang himaya sang aton gamhanan nga Dios kag Manlulowas nga si Jesu-Cristo magapakita. 14 Gintugyan niya ang iya kaugalingon tungod sa aton, agod maluwas kita sa tanan nga mga kalautan kag manginputli nga mga tawo nga iya kaugalingon kag nagahandom sa paghimo sing maayo. 15 Itudlo ini nga mga butang, kag gamita ang bug-os mo nga awtoridad, samtang ginapabakod kag ginasabdong mo ang mga nagapamati sa imo. Indi ka maghatag sing kahigayunan nga hikayan ka sang iban.

3:1 Pahanumdoma ang mga tumoluo nga magpasakop sila sa gubyerno kag sa mga awtoridad, nga magtuman sila sa ila, kag handa sa paghimo sang tagsa ka maayo nga buhat. 2 Tudloi sila nga indi sila magpakamalaut sa bisan kay sin-o, kundi nga magmahidaiton sila kag mainabyanon, kag magmalulo sa gihapon sa tanan nga mga tawo. 3 Kay sang una anay, mga buangboang kita, di-matinumanon kag nagtalang. Mga ulipon kita sang mga kailigbon kag sang tanan nga sahi sang pagpangalipay. Nagkabuhi anay kita sa kalautan kag kahisa. Gindumtan kita sang iban kag kita man nagdumot sa ila. 4 Pero sang pagpahayag sang kaayo kag gugma sang Dios nga aton Manlulowas, 5 iya kita ginluwas. Indi tungod sang maayo nga mga buhat nga aton ginhimo, kundi tungod sang iya kaluoy ginluwas niya kita paagi sa paghugas, nga paagi sini ginahatagan kita sang Espiritu Santo sang bag-o nga pagkatawo kag bag-o nga kabuhi. 6 Kay ginhatag sang Dios sa aton sing bugana ang Espiritu Santo, paagi kay Jesu-Cristo nga aton Manlulowas, 7 agod nga tungod sang iya grasya mapakamatarong kita sa atubangan sang Dios, kag makaangkon sang kabuhi nga wala sing katapusan nga aton ginalauman. 8 Matuod ini nga mga pulong. Luyag ko nga itudlo mo gid ini nga mga butang sing matul-id, agod nga ang mga nagatuo sa Dios maghimulat sa paghimo sing maayo

nga mga buhat. Maayo ini kag mapuslanon para sa mga tawo. 9 Pero likawi ang wala sing pulos nga mga pagsinuay, ang malawig nga mga listahan sang mga katigulangan, ang mga pagbinaisay, kag mga pag-ilinaway nahanungod sa Kasugoan. Ina sila wala sing pulos kag wala ka sing maayo nga makuha. 10 Sa tapos mo mapaandaman sing makaduha ang tawo nga nagatuga sang pagbinahinbahin, pabay-i na lang sia. 11 Kay imo nahibaluan nga ina nga tawo malaut, kag ang iya mga sala nagapamatuod nga sayop gid sia. 12 Kon mapadala ko sa imo si Artemas ukon si Tiquico, tinguhaon mo nga makapakigkita ka sa akon sa Nicopolis, kay napat-od ko na nga mapabilin ako didto sa tion sang tigtulognaw. 13 Tinguhai gid ang pagbulig kay Zenas nga mananabang kag kay Apolos nga makalakat sila, kag tan-awa nga wala sing may makulang sa ila kinahanglanon. 14 Tudloi ang aton mga kautoran sa paghimo sing maayo nga mga buhat, nga masakdag nila ang ila mga kinahanglanon. Indi sila dapat magkabuhi nga wala sing pulos. 15 Ang tanan nga mga kaupod ko nagaabiabi sa imo. Abiabiha man para sa amon ang aton mga abyan sa pagtuo. Ang grasya sang Dios manginyara sa inyo tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pablo, isa ka binilanggo tungod kay Cristo Jesus, kag halin kay Timoteo nga aton utod— Sa amon abyan kag pareho nga manugpangabudlay nga si Filemon, 2 kag sa iglesia nga nagatipon sa imo balay, kag sa kay Apia nga amon utod nga babayi kag sa kay Arquipo nga amon pareho nga soldado. 3 Kabay nga ang Dios nga aton Amay kag si Ginoong Jesu-Cristo maghatag sa inyo sing grasya kag paghidait. 4 Sa tagsa ko ka pagpangamuyo, utod Filemon, ginasambit ko ikaw kag nagapasalamat ako sa akon Dios. 5 Kay nakabati ako nahanungod sang imo paghigugma sa tanan nga mga tumoluo kag sang imo pagtuo kay Ginoong Jesus. 6 Nagapangamuyo ako nga ang amon paghiusa sa imo subong tumoluo magadala sa aton sing isa ka madalom nga paghangop sang tanan nga mga kaayuhan nga aton naangkon sa aton pagkabuhi kay Cristo. 7 Hinigugma ko nga utod, ang imo gugma naglipay gid sa akon sing daku kag nagpaisog sa akon! Imo ginlipay ang mga tagipusoon sang tanan nga mga tumoluo. 8 Tungod sini makapangisog kuntani ako, subong

imo utod kay Cristo, sa pagsugo sa imo sang dapat mo himuon. 9 Pero sa baylo sini, nagapangabay ako sa imo tungod sa gugma. Ginahimo ko ini bisan pa nga ako si Pablo, embahador ni Cristo Jesus, kag isa man karon ka binilanggo tungod sa iya. 10 Gani nagapangabay ako sa imo tungod kay Onesimo nga akon gid anak kay Cristo. Kay sang nabilanggo ako, nangin-espirtuhanon niya ako nga amay. 11 Sang una anay indi mo sia mapuslan, pero karon mapuslanon na sia sa imo kag sa akon man. 12 Ginapabalik ko sia karon sa imo kag ang akon tagipusoon nagaupod sa iya. 13 Luyag ko kuntani nga hawiran sia diri upod sa akon, samtang ginabilanggo ako tungod sang Maayong Balita, agod nga makabulig sia sa akon subong nga tal-os mo. 14 Pero indi ako luyag magpilit sa imo sa pagbulig sa akon, kundi luyag ko kuntani nga imo ina himuon sa imo kaugalingon nga kabubot-on. Gani indi ako maghimo sang bisan ano kon indi ka magsugot. 15 Ayhan nagpalayo sa imo si Onesimo sa malip-ot nga tion agod nga magbalik sia sa imo sing dayon. 16 Kag karon indi lang sia isa ka ulipon, kundi labaw pa sa isa ka ulipon kay isa na sia ka hinigugma nga utod kay Cristo. Daw ano ang akon pagpakamahal sa iya! Kag daw ano pa gid ang imo pagpakamahal sa iya, subong isa ka ulipon kag isa ka utod sa Ginoo! 17 Gani, kon ginakabig mo ako subong imo kaupod, batuna sia liwat subong sang imo pagbaton sa akon. 18 Kon nakasayop ukon nakautang sia sa imo, isipa ina nga utang ko. 19 Ako gid ang nagasulat sini: Ako, si Pablo, magabayad sa imo. (Indi na kinahanglan nga pahanumdomon ko pa ikaw, nga utang mo sa akon ang imo kabuhi.) 20 Gani, utod ko, himoa man ini para sa akon tungod sa Ginoo. Lipaya ang akon tagipusoon subong isa ka utod kay Cristo. 21 Ginasulat ko ini sa imo kay nakahibalo ako nga imo gid tumanon ang akon ginapangayo kag sobra pa sini ang himuon mo. 22 Subong man, amani ako sing dalayunan, kay nagalaom ako nga ang Dios magapamati sang inyo mga pangamuyo kag iya ako ipabalik sa inyo. 23 Si Epafra nga ginbilanggo upod sa akon tungod kay Cristo Jesus, nagapadala sang iya mga pag-abiabi sa imo, 24 kag amo man ang akon pareho nga mga manugpangabudlay nga si Marcos, Aristarco, Demas kag si Lucas. 25 Kabay nga ang grasya sang aton Ginoong Jesu-Cristo manginyara sa inyo tanan.

1:1 Sang una nga panahon ang Dios naghambal sa aton mga katigulangan paagi sa mga propeta sa madamo nga mga beses kag sa sarisari nga mga paagi. 2 Pero sa sining ulihi nga mga inadlaw naghambal sia sa aton paagi sa iya Anak. Paagi sa iya gintuga sang Dios ang bug-os nga kalibutan, kag sia man ang ginpili sang Dios nga manginmanunobli sang tanan nga mga butang sa katapusan. 3 Sia nagasilak sa kasanag sang himaya sang Dios, kag sia ang matuod nga laragway sang kinaugali sang Dios. Ginapadayon niya ang tanan nga mga butang sa sining kalibutan paagi sa iya gamhanan nga pulong. Sang matinluan niya ang mga tawo sang ila mga sala, naglingkod sia sa tuo sang Dios nga Labing Gamhanan didto sa langit. 4 Ang Anak nanginlabaw pa sa mga anghel, subong nga ang ngalan nga ginhatag sang Dios sa iya labaw sa ila mga ngalan. 5 Kay ang Dios wala gid magsiling sa bisan isa sang iya mga anghel: “Ikaw ang akon anak Karon nga adlaw Ako nangin-imo Amay.” Kag wala man sing anghel nga ginsinganan sang Dios: “Ako mangin-iya Amay, Kag sia mangin-akon Anak.” 6 Sang buot na ipadala sang Dios ang iya panganay nga Anak sa kalibutan, nagsiling man sia: “Ang tanan nga mga anghel sang Dios Dapat magsimba sa iya.” 7 Amo ini ang ginsiling sang Dios nahanungod sa mga anghel: “Ginahimo sang Dios Ang iya mga anghel nga mga hangin, Kag ginahimo niya Ang iya mga alagad Nga mga dabdab sang kalayo.” 8 Pero ang Dios nagsiling nahanungod sa Anak: “Ang imo trono, O Dios, Wala sing katapusan! Nagagahom ka sing matarong Sa imo ginharian. 9 Ginahigugma mo ang katarungan Kag ginadumtan ang kalautan, Gani nga ang Dios, ang imo Dios, Nagpili sa imo kag naghatag sa imo Sing kalipay sang kadungganang Nga labaw sang sa ginhatag niya Sa imo mga kaupdanan.” 10 Nagsiling man sia: “Ikaw, O Ginoo, Ang nagtuga sang duta sa ginsugoran, Kag ang imo mga kamot Amo gid ang naghimo Sang mga kalangitan. 11 Sila tanan mawala, Pero ikaw magapadayon. Magadaan sila subong sang mga bayu. 12 Pagapiuron mo sila Subong sang kunop, Kag pagailisan sila Subong sang mga bayu. Pero ikaw amo man sa gihapon, Kag wala sing katapusan.” 13 Ang Dios wala gid magsiling sa bisan isa sang iya mga anghel: “Lingkod ka sa akon tuo, Tubtob mahimo ko Ang imo mga kaaway Nga tulongtongan sang imo mga tiil.” 14 Gani,

ano gid bala ang mga anghel? Sila mga espiritu nga nagaalagad sa Dios, kag ginapadala niya sa pagbulig sa mga magabaton sang kaluwasan.

2:1 Gani dapat pa gid naton huptan sing malig-on ang mga kamatuoran nga aton nabatian, agod indi kita maanod. 2 Ang mga mensahi nga ginhatag sang mga anghel napamatud-an, kag ang tagsatagsa nga wala nagsunod ukon nagtuman sini, nagbaton sang silot nga bagay gid sa iya. 3 Karon, paano bala ang aton pagpalagyo, kon wala ta ginasapak ining tama ka daku nga kaluwasan? Ang Ginoo gid amo ang una nga nagbantala sini nga kaluwasan, kag ginpamatud-an ini sa aton sang mga nakabati sa iya. 4 Kag ang Dios man nagdugang sang ila pagpanaksi paagi sa mga tanda, katingalahan nga mga buhat kag madamo nga mga sahi sang mga milagro. Ginpanagtag man niya ang mga bugay sang Espiritu Santo suno sa iya kabubot-on. 5 Ang Dios wala naghimo sang mga anghel nga manuggahom sang kalibutan nga iya pagatugahon—ining kalibutan nga amo ang aton ginahambalan. 6 Sa baylo, may bahin sang mga Kasulatan nga nagasiling: “O Dios, ano bala ang tawo, Nga dumdomon mo sia? Ang ahaw nga tawo Nga imo sapakon? 7 Sa malip-ot nga tion Ginhimo mo sia Nga kuboskubos lamang sa mga anghel, Ginkoronahan mo sia Sing himaya kag kadunggan, 8 Kag ginpadumala mo sia Sang tanan nga mga butang.” Ginasiling nga ang Dios naghimo sang tawo nga “manugdumala sang tanan nga mga butang,” kag ini nagalakip sang tanan nga mga butang. Ugaling karon wala pa kita sing may nakita nga tawo nga nagadumala sang tanan nga mga butang. 9 Pero karon nakita naton si Jesus! Kay sa malip-ot nga tion ginhimo sia nga kuboskubos lamang sa mga anghel, agod nga paagi sa grasya sang Dios dapat sia mapatay tungod sa tanan nga mga tawo. Karon makita naton sia nga nakoronahan sang himaya kag dungog tungod sang kamatayon nga iya gin-antos. 10 Nagakabagay gid man nga ang Dios, nga nagatuga kag nagatipig sang tanan nga mga butang, maghimpit kay Jesus paagi sa mga pag-antos, agod madala ang madamo nga mga anak sa pag-ambit sang iya himaya. Kay si Jesus amo ang nagapangulo sa ila padulong sa kaluwasan. 11 Ginapaputli niya ang mga tawo sa ila mga sala, kag sia kag ang mga tawo nga ginpapatli may isa lamang ka Amay.

Tungod sini si Jesus wala mahuya sa pagtawag sa ila nga iya mga utod. 12 Nagasiling sia: “O Dios, ipakilala ko ikaw Sa akon mga kautoran, Dayawon ko ikaw Sa atubangan Sang bug-os nga katilingban.” 13 Nagasiling man sia, “Magasalig ako sa Dios.” Kag nagasiling man sia, “Yari ako kaupod sa mga anak nga ginhatag sang Dios sa akon.” 14 Tungod kay ang iya ginatawag nga mga anak, mga tawo nga may lawas kag dugo, si Jesus man nanginkaangay nila kag nagsuklob sang tawuhanon nga kinaugali. Ginhimo niya ini agod nga paagi sa iya pagkamatay malaglag niya ang Yawa, nga may gahom sang kamatayon, 15 kag maluwas niya ang mga nangin-ulipon sa bug-os nila nga kabuhi tungod sang ila kahadlok sa kamatayon. 16 Kay maathag gid nga indi ang mga anghel ang iya ginabuligan, kundi suno sa ginasiling sang kasulatan, “Ginabuligan niya ang mga kaliwat ni Abraham.” 17 Ini nagakahulogan nga dapat manginkaangay sia sa iya mga kautoran sa tanan nga bagay, agod sia mangin-ila matutom kag maluloy-on nga pinakamataas nga pari sa iya pag-alagad sa Dios, agod mapatawad ang mga sala sang mga tawo. 18 Kag karon sarang sia makabulig sa mga ginasulay, kay sia mismo ginsulay kag nag-antos.

3:1 Mga kautoran ko nga Cristohanon nga gintawag man sang Dios! Dumdoma ninyo si Jesus, nga ginpadala sang Dios nga mangin-Pinakamataas nga Pari sang pagtuo nga aton ginasunod. 2 Matutom sia sa Dios, nga nagpili sa iya sa paghimo sini nga hilikuton, subong nga si Moises matutom man sa iya hilikuton sa bug-os nga panimalay sang Dios. 3 Ang nagatukod sang balay ginapadunggan sing labi pa sang sa balay mismo. Sa amo man nga bagay, si Jesus takos sang labi pa nga himaya sang sa kay Moises. 4 Matuod gid nga ang tagsa ka balay may nagpatindog nga tawo—kag ang Dios amo ang naghimo sang tanan nga mga butang. 5 Si Moises matutom nga alagad sa bug-os nga balay sang Dios, kag naghambal sia sang mga butang nga inugsiling sang Dios sa palaabuton. 6 Pero si Cristo matutom nga Anak nga gintugyanan sang balay sang Dios. Kita amo ang iya balay, kon magpadayon kita nga may kaisog kag pagsalig sa aton ginalauman. 7 Gani, ang Espiritu Santo

nagasiling: “Kon inyo mabatian Ang tingog sang Dios karon nga adlaw, 8
Indi ninyo pagpatig-aha Ang inyo mga tagipusoon Subong sang una Sang
inyo pagbato sa Dios, Subong sadtong adlaw Sang inyo sia gintilawan
Didto sa desierto. 9 Didto ginsulay kag gintilawan ako Sang inyo mga
katigulangan, Siling sang Dios, Bisan nakita na nila Ang binuhatan ko Sa
sulod sang 40 ka tuig. 10 Tungod sini, Naakig gid ako sa sadtong mga
tawo, Kag nagsiling ako, ‘Malinapason sila sa gihapon, Kag indi gid sila
magtuman Sang akon mga sugo.’ 11 Naakig ako kag nagpanumpa: ‘Indi
gid sila Makasulod kag makapahuway Upod sa akon!’ ” 12 Mga

kautoran, mag-andam kamo nga wala sing isa sa inyo nga may malaut kag
indi matinuohon nga tagipusoon sa bagay nga magapahilayo sia sa Dios
nga buhi. 13 Sa baylo, maglinaygayay kamo adlaw-adlaw, samtang ang
ginatawag sa kasulatan nga “Karon nga Adlaw” napatuhoy sa aton, agod
nga wala sing isa sa inyo nga mapatalang sang sala kag manginmatig-a
sing tagipusoon. 14 Kay kita tanan nagapakig-ambit upod kay Cristo, kon
ginahuptan ta sing malig-on tubtob sa katapusan ang pagsalig nga
nangin-aton sa ginsugoran. 15 Amo ini ang ginasiling sang kasulatan: “Kon
inyo mabatian Ang tingog sang Dios karon nga adlaw, Indi ninyo
pagpatig-aha Ang inyo mga tagipusoon Subong sang una Sang inyo
pagbato sa Dios.” 16 Sin-o bala ang nakabati sang tingog sang Dios kag
nagbato sa iya? Sila tanan nga ginpangulohan ni Moises sa paggwa sa
Egipto. 17 Sin-o bala ang naakigan sang Dios sa sulod sang 40 ka tuig?
Ang mga tawo nga nagpakasala kag nagkalamatay didto sa desierto. 18
Sang nagpanumpa ang Dios nga nagsiling, “Indi gid sila makasulod kag
makapahuway upod sa akon,” sin-o bala ang iya ginatumod? Ang mga
tawo nga nagbato sa iya. 19 Gani aton nakita nga wala sila makasulod, kay
wala sila magtuo.

4:1 Karon, ang Dios nagbilin sa aton sang saad agod makasulod kita kag
makapahuway upod sa iya. Gani magkahadlok kita, agod nga wala sing
isa sa inyo nga masapwan nga wala makasulod sa pagpahuway upod sa
iya. 2 Kay kita nakabati man sang Maayong Balita, subong sang sa ila.

Nabatian nila ini, pero wala nila ini mapusli, tungod kay sang pagkabati nila sini wala sila magtuo. 3 Gani kita nga nagatuo nagasulod gid kag nagapahuway upod sa Dios, subong sang iya ginsiling: “Naakig ako kag nagpanumpa: ‘Indi gid sila Makasulod kag makapahuway Upod sa akon!’ ” Ginsiling niya ini bisan nga natapos na ang iya bulohaton halin sang pagtuga niya sang kalibutan. 4 Kay ginsiling ini sa iban nga bahin sang mga Kasulatan nahanungod sang ikapito nga adlaw, “Ang Dios nagpahuway sa tanan niya nga mga bulohaton sa ikapito nga adlaw.” 5 Amo man gihapon ini nga butang ang ginahambalan, “Indi gid sila makasulod kag makapahuway upod sa akon.” 6 Yadtong una nga mga nakabati sang Maayong Balita wala makasulod kag makapahuway upod sa Dios, kay wala sila magtuo. Gani may iban nga ginpahanugotan sa pagsulod kag sa pagpahuway upod sa Dios. 7 Ginapamatud-an ini sang pagtalana sang Dios sang isa pa ka adlaw nga ginatawag “Karon nga Adlaw.” Ginhambal niya ini sang makaligad ang madamo nga mga tinuig paagi kay David, suno sa kasulatan nga ginsambit na: “Kon inyo mabatian Ang tingog sang Dios karon nga adlaw, Indi ninyo pagpatig-aha Ang inyo mga tagipusoon.” 8 Kay kon si Josue nakahatag sa mga tawo sing kapahuwayan nga iya sang Dios, wala na kuntani maghambal ang Dios nahanungod sang iban pa nga adlaw. 9 Kon amo, may nabilin pa nga kapahuwayan sa mga tawo sang Dios subong sang pagpahuway sang Dios sa ikapito nga adlaw. 10 Kay ang bisan sin-o nga nagasulod sa pagpahuway upod sa Dios, magapahuway sa iya kaugalingon nga mga hilikuton, subong nga ang Dios nagpahuway sa iya mga hilikuton. 11 Gani tinguhaon gid naton nga makasulod kita sa pagpahuway upod sa Dios. Ang bisan sin-o sa aton indi magmalalison subong sa ila kag wala makasulod. 12 Kay ang pulong sang Dios buhi kag gamhanan, kag matalom pa sa espada nga duha sing sulab. Nagadulot ini tubtob sa gin-utlan sang kalag kag espiritu, kag sa ginkitaan sang mga lupalotahan kag utok sa tul-an. Ini nagatungkad sang mga panghunahona kag mga handom sang tagipusoon sang mga tawo. 13 Wala gid sing bisan ano nga sarang matago sa Dios. Ang tanan nga butang hayag kag bukas sa iya

atubangan, kag sa iya kita tanan magahatag sing husay nahanungod sang aton kaugalingon. 14 Gani magmalig-on kita sa aton pagtuo. Kay may daku kag pinakamataas kita nga pari nga didto sa atubangan sang Dios—si Jesus, ang Anak sang Dios. 15 Ang aton pinakamataas nga pari nagabatyag man sang aton mga kaluyahon, kay sia man ginsulay sa tanan nga bagay pareho sa aton, pero wala sia magpakasala. 16 Gani indi kita magkahadlok sa pagpalapit sa trono sang Dios, sa diin yara ang grasya. Didto magabaton kita sing kaluoy kag grasya nga makabulig sa tion nga ginakinahanglan naton ini.

5:1 Ang tagsa ka pinakamataas nga pari ginapili gikan sa mga tawo sa pag-alagad sa Dios tungod sa ila, sa paghalad sing mga dulot kag mga halad tungod sang mga sala. 2 Tungod kay sia maluya sa madamo nga mga bagay, sarang sia makapasensya sa mga wala makahibalo kag mga nagasayop. 3 Kag tungod kay sia mismo maluya man, dapat sia magdulot sing mga halad indi lamang para sa mga sala sang mga tawo, kundi para man sa iya kaugalingon nga mga sala. 4 Wala sing tawo nga nagapili sang kadungganang sang pagkapinakamataas nga pari para sa iya kaugalingon. Ang tawo manginpinakamataas nga pari paagi lamang sa pagtawag sang Dios, subong sang pagtawag kay Aaron. 5 Sa amo man nga bagay, si Cristo wala magkuha sang kadungganang sang pagkapinakamataas nga pari para sa iya kaugalingon. Sa baylo, ang Dios nagsiling sa iya: “Ikaw ang akon Anak, Karon nga adlaw Ako nangin-imo Amay.” 6 Sa isa pa gid ka bahin nagsiling man ang Dios: “Manginwalay katapusan Ang imo pagkapari, Sa linya sang pagkapari Ni Melquisedec.” 7 Sang si Jesus nagakabuhi pa diri sa duta, nagpangamuyo sia kag nag-ampo sa mabaskog nga tingog nga nagahilibion sa Dios nga sarang makaluwas sa iya sa kamatayon. Ginpamatian sia sang Dios, tungod kay mapainuboson sia kag mainampuon. 8 Pero bisan Anak sia sang Dios, nagtuon sia sa pagkamatinumanon paagi sa iya mga pag-antos. 9 Sang nahimpit na sia, nahimo sia nga ginagikanang sang walay katapusan nga kaluwasan para sa tanan nga nagatuman sa iya, 10 kag ang Dios naghimo sa iya nga pinakamataas nga pari, sa linya sang pagkapari ni Melquisedec. 11 May

madamo kita nga inugsiling nahanungod sini nga butang, ugaling mabudlay ang pagpaathag sini sa inyo, kay kadugay sa inyo makahangop. 12 Kuntani karon mga manunodlo na kamo, pero sa gihapon nagakinahanglan pa kamo sang isa nga magatudlo sa inyo sang nahauna nga mga pagtulon-an sang pulong sang Dios. Sa baylo nga magkaon na kamo kuntani sang kan-on, gatas pa sa gihapon ang bagay sa inyo. 13 Ang dapat mag-inom sing gatas amo lamang ang bata nga indi pa makahibalo kon ano ang kinatuhay sang matarong kag sang sayop. 14 Sa pihak nga bahin, ang kan-on para sa mga hamtong na, nga nahanas kag naanad sa paghibalo kon ano ang kinatuhay sang maayo kag sang malain.

6:1 Gani magpadayon kita sa hamtong nga pagtulon-an, kag bayaan na naton ang nahauna nga mga pagtulon-an nahanungod kay Cristo. Indi na kinahanglan ipasad pa naton liwat ang mga pagtulon-an nahanungod sang aton pagbiya sa walay pulos nga mga buhat kag sang pagtuo sa Dios; 2 sang pagtudlo nahanungod sa pagbautiso kag sang pagtungtong sang mga kamot sa ulo; sang pagbanhaw sang mga minatay kag sang paghukom nga dayon. 3 Magpadayon kita! Amo ini ang aton himuon, kon ipahanugot sang Dios. 4 Kay ano ang pagpabalik sadtong mga nagbiliya agod maghinulsol sila liwat? Yara sila anay sa kapawa sang Dios. Nakatilaw na sila sang bugay nga langitnon, kag nakaambit na sila sang Espiritu Santo. 5 Ila na natilawan nga ang pulong sang Dios maayo, kag nabatyagan na nila ang mga gahom sang palaabuton nga panahon. 6 Kag sa tapos sini tanan, nagbiya pa sila! Indi gid mahimo nga mapabalik pa sila liwat sa paghinulsol, kay ila ginalansang liwat sa krus ang Anak sang Dios, kag ginapakahuy-an nila sia sa mga tawo. 7 Ginabendisyunan sang Dios ang duta nga nagasuyop sang ulan nga masunson nagatupa sa sini kag nagapatubo sang tanom nga mapuslan sang mga tawo nga para sa ila ginpatubo ini. 8 Pero kon nagapatubo ini sing mga talungon kag mga sapinit wala ini sing pulos. May katalagman ini nga pakamalauton sang Dios, kag pagalaglagon paagi sa kalayo. 9 Mga hinigugma, bisan nagahambal kami sing subong sini, may pagsalig gid kami nahanungod sa inyo. Kahibalo kami nga may labi kamo nga kaayuhan tungod sang inyo

kaluwasan. 10 Ang Dios matarong, kag indi niya pagkalimtan ang inyo mga binuhatan, ukon ang inyo gugma sa iya nga ginpakita ninyo paagi sa inyo na nabulig kag sa inyo padayon gihapon nga pagbulig sa kasubong ninyo nga mga Cristianos. 11 Daku gid ang amon handom nga magmaukod ang tagsatagsa sa inyo tubtob sa katapusan, agod matuman ang inyo ginalauman. 12 Indi kami luyag nga magtinamad kamo, kundi nga manginsubong kamo sadtong mga nagatuo kag mapainulobon, agod mabaton ninyo ang ginsaad sang Dios. 13 Sang pagsaad sang Dios kay Abraham, nagpanumpa sia nga iya gid tumanon ang iya ginsaad. Tungod kay wala na sing gamhanan pa sa iya, nagsumpa sia sa iya kaugalingon nga ngalan. 14 Nagsiling sia, “Ginasaad ko sa imo nga ako magabendisyon sa imo kag magahatag sa imo sing madamo nga mga kaliwat.” 15 Naghulat si Abraham sing mapainulobon, gani nabaton niya ang ginsaad sang Dios. 16 Kon ang isa ka tawo magsumpa, nagapanumpa sia sa ngalan sang isa nga gamhanan pa sa iya, kag ang sumpa nagapauntat sang mga pagsinuay sa tunga sang mga tawo. 17 Ang Dios luyag magpaathag sa mga magabaton sang iya ginsaad nga indi gid magbalhin ang iya mga tinutoyo. Gani nagpanumpa sia sa iya pagsaad. 18 Gani, may duha ka butang nga indi gid magbalhin, kag nahanungod sini ang Dios indi makabutig. Gani kita nga nakadangop sa iya ginapaisog pa gid nga magmalig-on sa paglaom nga ginbutang sa aton atubangan. 19 Ini nga paglaom subong sang angkla sang aton kabuhi. Malig-on ini kag indi mahulag, kag nagasulod sa kurtina sang langitnon nga templo kag nagalambot sa nasulod nga santuaryo. 20 Si Jesus nagsulod didto sing una tungod sa aton. Sia nanginpinakamataas nga pari sa walay katapusan, suno sa linya sang pagkapari ni Melquisedec.

7:1 Ini si Melquisedec amo ang hari sang Salem kag pari sang Dios nga Labing Makagagahom. Sang nagapauli na si Abraham halin sa pakig-awayan sa diin ginpamatay niya ang mga hari, si Melquisedec nagsugata sa iya kag nagbendisyon sa iya. 2 Ginhatag ni Abraham kay Melquisedec ang ikanapulo nga bahin sang tanan nga pagkabutang nga iya naagaw. (Ang nahauna nga kahulogan sang ngalan ni Melquisedec amo ang “Hari

sang Katarungan.” Kag tungod kay hari sia sang Salem, ang iya ngalan nagakahulogan man nga “Hari sang Paghidait.”) 3 Wala sing may nasulat nahanungod sa iya amay ukon iloy, ukon sang iya mga katigulangan. Wala man sing may nasulat nahanungod sang iya pagkatawo ukon kamatayon. Kaangay sia sang Anak sang Dios, kag nagapadayon sia nga pari sa walay katapusan. 4 Gani makita ninyo kon daw ano sia kagamhanan! Si Abraham nga patriarka naghatag sa iya sang ikanapulo nga bahin sang tanan nga iya naagaw sa inaway. 5 Kag yadtong mga kaliwat ni Levi nga mga pari ginsugo sang Kasugoan sa pagkuha sang ikanapulo gikan sa mga tawo sang Israel. Kon sayuron nga kuhaon nila ini gikan sa ila kaugalingon nga mga kasimanwa, bisan pa nga mga kaliwat man sila ni Abraham. 6 Si Melquisedec wala maggikan kay Levi, pero nagbaton sia sang ikanapulo gikan kay Abraham kag ginbendisyunan niya sia nga nakabaton sang mga saad sang Dios. 7 Wala sing duhadoha nga ang nagabendisyon labaw pa sang sa ginabendisyunan. 8 Sa bahin sang mga pari, ang ikanapulo ginakuha sang mga tawo nga mamalatyon, pero ang sa kay Melquisedec iya, ang ikanapulo ginkuha sang isa nga nagakabuhi sa gihapon, suno sa ginasiling sang kasulatan. 9 Kag sarang pa gani masiling nga sang pagbayad ni Abraham sang ikanapulo, si Levi nga ang iya mga kaliwat nagakuha sang ikanapulo nagbayad man sang ikanapulo. 10 Kay bisan nga si Levi wala pa matawo, pero kon hambalon gid man yara na sia sa lawas sang iya apoy nga si Abraham, sang masugata sia ni Melquisedec. 11 Tungod sang pagkapari nga Levinhon, ang Kasugoan ginhatag sa mga tawo sang Israel. Karon, kon himpit ang mga bulohaton sang Levinhon nga mga pari, wala na kuntani sing kinahanglan sang isa pa ka pari suno sa linya sang pagkapari ni Melquisedec, kag indi suno sa linya sang pagkapari ni Aaron. 12 Kay kon ang pagkapari gin-ilisan, kinahanglan ilisan man ang kasugoan. 13 Kag ang aton Ginoo, nga tungod sa iya ginhambal ini nga mga butang, nagikan sa lain nga tribo, kag wala gid bisan isa nga katapo sang iya tribo nga nakaalagad sa altar subong pari. 14 Nahibal-an gid nga ang aton Ginoo natawo sa tribo ni Juda, kag si Moises wala gid nagsambit sini nga tribo sang paghambal niya nahanungod sang mga pari. 15 Nagaathag pa gid ini nga butang, kay nagpakita ang isa ka

pari nga kaangay ni Melquisedec. 16 Wala sia ginhimo nga pari tungod sang tawuhanon nga mga kasugoan kag mga pagsulondan, kundi tungod sang gahom sang kabuhi nga wala sing katapusan. 17 Kay ang kasulatan nagasiling, “Manginpari ikaw nga wala sing katapusan, suno sa linya sang pagkapari ni Melquisedec.” 18 Gani ang daan nga kasugoan gindula, kay mapigaw ini kag wala sing pulos. 19 Kay ang Kasugoan ni Moises indi makahimpit sang bisan ano nga butang. Kag karon may ginhatag nga labi pa kaayo nga paglaom, nga paagi sini makapalapit kita sa Dios. 20 Dugang pa sini, yara man ang panumpa sang Dios. Wala sing panumpa nga kaangay sini sang paghimo sadtong iban nga mga pari. 21 Pero si Jesus nanginpari paagi sa isa ka panumpa, sang pagsiling sang Dios sa iya: “Ang Ginoo nagsumpa, Kag indi magbaylo Sang iya hunahona: ‘Manginpari ikaw Sa walay katapusan.’ ” 22 Gani ini nga kinatuhay nagahimo kay Jesus nga garantiya man sang labi pa kaayo nga kasugtanan. 23 May isa pa ka kinatuhay: yadtong iban nga mga pari madamo, kay nagakalamatay sila kag indi makapadayon sang ila mga bulohaton. 24 Pero si Jesus nagakabuhi sa walay katapusan, kag ang iya bulohaton subong pari wala ginasaylo sa iban. 25 Gani makasarang sia sa pagluwas, karon kag sa gihapon, sang mga nagakari sa Dios paagi sa iya, kay nagakabuhi sia sa gihapon sa pagpakiluoy sa Dios tungod sa ila. 26 Gani si Jesus amo ang Pinakamataas nga Pari nga nagahatag sang aton mga kinahanglanon! Balaan sia; wala sing sayop ukon sala sa iya; ginpain sia sa mga makasasala kag ginbayaw pakadto sa ibabaw pa sang mga langit. 27 Indi sia kaangay sang iban nga pinakamataas nga mga pari, kay indi sia kinahanglan magdulot sing mga halad adlaw-adlaw, nahauna para sa iya mga sala, kag dason para sa mga sala sang mga tawo. Nagdulot sia sang isa ka halad, sing makaisa gid lang, sang paghalad niya sang iya kaugalingon. 28 Ang Kasugoan ni Moises nagapili sang mga tawo nga indi himpit nga manginpinakamataas nga mga pari, pero ang saad sang Dios nga may panumpa nga nag-abot sing ulihi lang sang sa Kasugoan, nagpili sang Anak nga nahimpit sa walay katapusan.

8:1 Amo ini ang buot silingon sang amon ginahambal: may pinakamataas kita nga pari subong gid sang nasiling na, nga nagalingkod sa tuo sang trono sang Diosnon nga Pagkahalangdon sa langit. 2 Nagaalagad sia subong pinakamataas nga pari sa Labing Balaan nga Duog, nga amo ang matuod nga tolda nga ginpatindog sang Ginoo, kag indi sang tawo. 3 Ang tagsa ka pinakamataas nga pari ginapili sa paghalad sa Dios sing mga dulot kag mga halad nga sapat. Gani ang aton pinakamataas nga pari dapat nga may ihalad man. 4 Kon yari sia sa duta, kuntani indi gid sia manginpari, kay may mga pari na nga nagahalad sang mga dulot suno sa Kasugoan sang mga Judio. 5 Ang bulohaton nila subong mga pari larawan kag landong lamang sang yara sa langit. Kaangay man ini sang iya ni Moises. Sang manugpatindog na sia sang tolda, ang Dios nagsiling sa iya, “Pat-ura nga mahimo mo ang tanan suno gid sa sulondan nga ginpakita sa imo didto sa bukid.” 6 Pero karon, si Jesus gintugyanan sang bulohaton sang pagkapari nga labaw pa sang sa ila, subong nga ang kasugtanan nga iya ginpatigayon sa tunga sang Dios kag sang mga tawo labi pa kaayo, kay napasad ini sa mga saad sang labi pa kaayo nga mga butang. 7 Kon wala sing kakulangan ang nahauna nga kasugtanan, wala na kuntani sing kinahanglan sang ikaduha. 8 Pero ang Dios may nakita nga kakulangan sa iya mga tawo sang iya pagsiling: “Magaabot ang mga inadlaw, Siling sang Ginoo, Nga ako magahimo Sing bag-o nga kasugtanan Sa mga tawo sang Israel, Kag sa tribo ni Juda. 9 Ini nga kasugtanan Indi manginkaangay sang ginhimo ko Sa ila mga katigulangan Sadtong adlaw Nga gintuytoyon ko sila Sa paggwa sa duta sang Egipto. Indi sila matutom sa kasugtanan Nga ginhimo ko sa ila, Gani wala ako magsapak sa ila, Siling sang Ginoo. 10 Karon, amo ini ang kasugtanan Nga akon himuon Sa mga tawo sang Israel Sa palaabuton nga mga inadlaw, Siling sang Ginoo: Itanom ko sa ila panghunahona Ang akon mga kasugoan, Kag akon ini isulat Sa ila tagipusoon. Ako mangin-ila Dios, Kag sila mangin-akon mga tawo. 11 Wala sing isa sa ila Nga kinahanglan magtudlo Sang iya kasimanwa, Ukon magsiling sa iya mga kadugo, ‘Kilalaha ang Ginoo.’ Kay sila tanan magakilala sa akon, Halin sa labing kubos Tubtob sa labing daku. 12 Magakaluoy ako sa ila mga paglapas, Kag indi ko na pagdumdomon Ang

ila mga sala.” 13 Sa iya paghambal nahanungod sa bag-ong kasugtanan, ginpakadaan sang Dios ang nahauna. Karon ang bisan ano nga nagadaan kag nagakadunot madali madula.

9:1 Ang nahauna nga kasugtanan may mga pagsulondan sa pagsimba kag may simbahan man nga ginhimo sang tawo. 2 May ginpatindog nga isa ka tolda, ang nagwa nga bahin nga ginatawag ang Balaan nga Duog. Yara dira ang kandilerohan, ang lamisa, kag ang tinapay nga nahalad sa Dios. 3 Sa likod sang ikaduha nga kurtina yara ang tolda nga ginatawag ang Labing Balaan nga Duog. 4 Yara dira ang bulawan nga altar nga ginusunogan sang insyenso, kag ang kaban sang kasugtanan nga nahaklapan sang bulawan. Sa sulod sang kaban yara ang tibod nga bulawan nga nasudlan sang mana, ang sungkod ni Aaron nga nagpanalingsing kag ang duha ka malapadlapad nga bato nga nasulatan sang mga sugo. 5 Sa ibabaw sang kaban may mahimayaon nga mga kerubin nga tanda sang Presensya sang Dios. Ang ila mga pakpak nahumlad sa ibabaw sang duog sa diin ang mga sala ginapatawad. Pero indi pa ini tion sa pagpaathag sing maid-id sang tanan. 6 Amo ini ang pagpasunod sang mga bulohaton: ang mga pari nagasulod sa nahauna nga bahin sang tolda adlaw-adlaw sa pagtuman sang ila mga katungdanan. 7 Pero ang Pinakamataas nga Pari amo lamang ang nagasulod sa nasulod nga bahin sang tolda sing makaisa gid lang sa isa ka tuig. Nagadala sia sing dugo nga iya ginahalad sa Dios para sa iya kaugalingon nga mga sala kag para sa mga sala sang mga tawo nga ila nahimo nga wala nila mahibaloi. 8 Paagi sini nga mga bulohaton ginatudlo sing maathag sang Espiritu Santo nga ang alagyan pakadto sa Labing Balaan nga Duog wala pa maabrihi samtang nagatindog pa ang nagwa nga bahin sang tolda. 9 Ini amo ang larawan sang aton panahon karon. Ini nagakahulogan nga ang mga dulot kag ang mga sapat nga ginahalad sa Dios indi makahimpit sang tagipusoon sang manugsimba. 10 Ini sila may kaangtanan lamang sa kalan-on, ilimnon, kag sarisari nga seremoniya sang pagpaninlo. Ini tanan mga pagsulondan nga lawasnon nga ginapatuman tubtob sa tion nga bag-uhon sang Dios ang tanan nga mga butang. 11 Pero si Cristo nakaabot

na subong Pinakamataas nga Pari sang maayo nga mga butang nga yari na. Ang tolda diin sia nagaalagad labi pa ka daku kag himpit. Indi mga tawo ang naghimo sini, kon sayuron, indi iya sining tinuga nga kalibutan. 12 Sang pagsulod ni Jesus sa tolda nagsulod sia sing makaisa gid lang sa Labing Balaan nga Duog, indi sa paghalad sang dugo sang mga kanding kag tinday nga mga baka, kundi, sang iya kaugalingon nga dugo kag natigayon niya ang wala sing katapusan nga kaluwasan para sa aton. 13 Ang dugo sang mga kanding kag toro nga mga baka, kag ang abo sang sinunog nga tinday nga baka nga babayi ginawisik sa mga tawo nga nadagtaan, kag ini nagatinlo sa ila dagta nga lawasnon. 14 Kon matuod ini, daw ano pa gid ang nahimo sang dugo ni Cristo! Paagi sa Espiritu nga wala sing katapusan ginhalad niya ang iya kaugalingon subong himpit nga halad sa Dios. Ang iya dugo magatinlo sang aton mga konsyensya sa wala sing pulos nga mga buhat, agod nga makaalagad kita sa Dios nga buhi. 15 Sa sini nga kabangdanan si Cristo amo ang manugpatigayon sang bag-o nga kasugtanan, agod nga ang mga gintawag sang Dios makabaton sang walay katapusan nga mga panublion nga ginsaad sang Dios. Sarang ini mahimo kay may kamatayon nga nagahilway sa mga tawo sa sala nga ila nahimo, samtang yara sila sa idalom sang nahauna nga kasugtanan. 16 Kon may yara nga testamento, kinahanglan mapamatud-an nga ang naghimo sini patay na. 17 Kay ang testamento wala sing epekto kon ang naghimo sini buhi pa. Epektibo lamang ini kon ang naghimo sang testamento patay na. 18 Amo gani nga ang nahauna nga kasugtanan napamatud-an paagi sa dugo. 19 Nahauna, ginsugid ni Moises sa mga tawo ang tanan nga mga sugo, suno sa nasulat sa Kasugoan. Iya dayon ginkuha ang dugo sang tinday nga mga baka nga nasimbugan sing tubig, kag ginwisikan niya sing dugo ang libro sang Kasugoan kag ang tanan nga mga tawo paagi sa isopo kag delana nga pula. 20 Nagsiling sia, “Amo ini ang dugo nga nagapalig-on sang kasugtanan nga ginsugo sang Dios nga inyo tumanon.” 21 Sa amo man nga paagi, ginwisikan ni Moises sang dugo ang tolda kag ang tanan nga butang nga ginagamit sa pagsimba. 22 Matuod gid, suno sa Kasugoan, halos tanan nga mga butang ginatinluan paagi sa dugo, kag ang mga sala mapatawad lamang kon may dugo nga ginapaagay. 23 Ini nga

mga butang, nga mga larawan lamang sang mga butang nga langitnon, kinahanglan matinluan sa sini nga paagi. Pero ang mga butang nga langitnon iya nagakinahanglan sing mas maayo pa nga mga halad. 24 Kay si Cristo wala magkadto sa isa ka balaan nga duog nga ginhimo sang mga tawo, nga amo ang larawan sang isa nga matuod. Nagsulod sia didto gid sa langit, sa diin nagapangatubang sia sa Dios tungod sa aton. 25 Ang Pinakamataas nga Pari nga Judio nagsulod sa Balaan nga Duog sa tagsa ka tuig nga nagadala sang dugo sang sapat. Pero si Cristo wala magsulod sa paghalad sang iya kaugalingon sing madamo nga beses. 26 Kay kon amo ini, kinahanglan mag-antos sia sing madamo nga beses halin sa pagtuga sang kalibutan. Sa baylo, nagkari sia sing makaisa gid lang, sa katapusan sining mga panahon, sa pagkuha sang sala paagi sa paghalad sang iya kaugalingon. 27 Gintalana sa tagsa ka tawo nga mapatay sing makaisa, kag sa tapos sini pagahukman sia sang Dios. 28 Sa amo man nga bagay, si Cristo ginhalad sing makaisa sa pagkuha sang mga sala sang madamo. Magakari sia liwat, indi sa pagkuha sang sala, kundi sa pagluwas sang mga nagahulat sa iya.

10:1 Ang Kasugoan sang mga Judio indi amo ang bug-os kag sibo nga larawan sang matuodtuod nga mga butang, kundi landong lamang sang maayo nga mga butang nga palaabuton. Amo man gihapon nga mga halad ang padayon nga ginahalad tuigtuig. Karon paano bala ang paghimpit sang Kasugoan sang mga tawo nga nagapalapit sa Dios paagi sini nga mga halad? 2 Kon ang mga tawo nga nagsimba sa Dios natinluan sa ila mga sala, kuntani wala na sila sing salabton sa ila mga sala, kag magaauntat ang tanan nga mga paghalad. 3 Pero sa baylo sini, ang mga halad nagapahanumdom tuigtuig sa mga tawo sang ila mga sala. 4 Kay ang dugo sang toro nga mga baka kag mga kanding indi gid makakuha sang mga sala. 5 Tungod sini, sang manugkari si Cristo sa kalibutan, nagsiling sia sa Dios: “Indi ka luyag Sang mga halad kag mga dulot Kundi nag-aman ka Sing isa ka lawas para sa akon. 6 Wala ka malipay Sa mga dulot nga mga sapat Nga ginasunog sing bug-os sa altar, Ukon sang mga halad Sa pagkuha sang mga sala. 7 Gani nagsiling ako, ‘Yari ako, O Dios, Sa

pagtuman sang imo kabubot-on, Suno sa nasulat nahanungod sa akon Sa libro sang kasugoan.’ ” 8 Sa nahauna, nagsiling si Cristo, “Wala ka luyag ukon nalipay sang mga halad kag sang mga dulot, ukon sang halad nga mga sapat nga ginasunog sa altar, kag sang mga halad sa pagkuha sang mga sala.” Ginsiling niya ini bisan pa ini tanan nga mga halad ginadulot suno sa Kasugoan. 9 Dayon nagsiling sia, “Yari ako, O Dios, sa pagtuman sang imo kabubot-on.” Gani gindula sang Dios ang tanan nga una nga mga halad, kag gin-ilisan ini sang paghalad ni Cristo sang iya kaugalingon. 10 Tungod kay si Jesu-Cristo nagtuman sang bug-os nga kabubot-on sang Dios, kita tanan natinluan sa sala paagi sa paghalad niya sang iya kaugalingon nga lawas sing makaisa gid lang. 11 Ang tagsa ka pari nga Judio nagatindog kag nagahimo sang iya hilikuton adlaw-adlaw kag nagadulot sang amo man gihapon nga mga halad sing makapila ka beses. Pero ini nga mga halad indi gid makakuha sang mga sala. 12 Pero si Cristo nagdulot sang isa ka halad tungod sa mga sala, isa ka halad nga maayo kag wala sing katapusan, kag dayon naglingkod sia sa tuo sang Dios. 13 Karon didto sia nagahulat tubtob nga himuon sang Dios ang iya mga kaaway nga tulongtongan sang iya mga tiil. 14 Gani paagi sa isa ka halad, ginhimpit niya sing dayon ang mga natinluan sa sala. 15 Kag ang Espiritu Santo nagasaksi man sa aton. Sa nahauna nagasiling sia: 16 “Amo ini ang kasugtanan Nga akon himuon sa ila Sa palaabuton nga mga inadlaw, Siling sang Ginoo: Itanom ko ang akon mga kasugoan Sa ila mga tagipusoon, Kag isulat ko ini Sa ila mga panghunahona.” 17 Kag nagasiling pa gid sia, “Indi ko na gid pagdumdomon ang ila mga sala kag ang ila malaut nga mga binuhatan.” 18 Gani kon ini tanan napatawad na, indi na kinahanglan ang isa ka halad sa pagkuha sang mga sala. 19 Gani, mga kautoran, may bug-os kita nga kahilwayan sa pagsulod sa Labing Balaan nga Duog paagi sa kamatayon ni Jesus. 20 Ginbuksan niya para sa aton ang isa ka bag-o kag buhi nga dalan, paagi sa kurtina, nga amo ang iya kaugalingon nga lawas. 21 May gamhanan kita nga pari nga nagadumala sa balay sang Dios. 22 Gani magpalapit kita sa Dios, nga may sinsero nga tagipusoon kag malig-on nga pagtuo, nga may konsyensya nga

natinluan sa malaut nga panghunahona, kag mga lawas nga nahugasan sang tubig nga matinlo. 23 Magmalig-on kita sa paglaom nga aton ginahuptan, kay masaligan naton ang Dios sa pagtuman sang iya saad. 24 Magkabalaka kita sa isa kag isa, nga nagabinuligay sa pagpakita sang gugma kag sa paghimo sing maayo. 25 Indi naton pagbayaan ang aton kinabatasan nga pagtililipon, subong sang ginahimo sang iban. Sa baylo, maglinaygayay ang isa kag isa, kapin pa kay nahibaluan ninyo nga malapit na ang Adlaw sang Ginoo. 26 Kay wala na sing halad nga makakuha sang mga sala, kon magpadayon kita sing hungod sa pagpakasala sa tapos mapakilala sa aton ang kamatuoran. 27 Sa baylo, ang nabilin amo lamang ang pagkahadlok sang palaabuton nga Paghukom kag masingkal nga kalayo nga magalaglag sang mga nagasumpong sa Dios! 28 Ang nagalapas sang Kasugoan ni Moises ginapapatay nga wala sing luoyluoy, sa tapos sia mahukman nga nakasala sa pagpamatuod sang duha ukon tatlo ka mga saksi. 29 Ti, daw ano pa gid ang silot sa tawo nga nagatamay sang Anak sang Dios—sia nga nagahikay sang dugo sang kasugtanan sang Dios nga amo ang nagtinlo sa iya, kag nagapakahuya sang Espiritu nga nagahatag sing grasya. Hunahonaa lang bala ninyo kon daw ano pa gid ang silot nga bagay sa iya! 30 Kay kilala naton ang nagsiling, “Magatimalos ako, ako ang magabalos,” kag ang nagsiling man, “Ang Ginoo magahukom sang iya mga tawo.” 31 Isa ka makahaladlok nga butang ang pagkahulog sa kamot sang Dios nga buhi! 32 Dumdoma ang inyo nagligad nga mga panahon. Sa sadto nga mga inadlaw, sa tapos kamo maiwagan sang Dios, nag-antos kamo sing madamo, pero wala kamo madaog sang mga pag-antos. 33 Kon kaisa ginapakahuy-an kag ginasakit kamo sa atubangan sang mga tawo, kag kon kaisa handa kamo sa pagpakig-unong sa mga ginatratar sing subong sini. 34 Nag-ambit kamo sang mga pag-antos sang mga binilanggo, kag sang agawon sa inyo ang tanan ninyo nga mga pagkabutang ginbatas ninyo ini sing malipayon, kay nahibaluan ninyo nga may mga pagkabutang pa kamo nga labi pa kaayo kag nagapadayon sa walay katapusan. 35 Gani indi ninyo pagdulaa ang inyo pagsalig, kay may daku ini nga balos. 36 Kinahanglan magpailob kamo, agod nga matuman ninyo ang kabubot-on sang Dios kag mabaton ninyo

ang iya ginasaad. 37 Kay ang kasulatan nagasiling: “Sa indi na lang madugay, Ang manugkari magaabot na, Indi sia magpadugay. 38 Pero ang akon matarong nga mga tawo Magatuo kag magakabuhi, Pero kon may yara sa ila Nga magbiya, Indi ako malipay sa iya.” 39 Indi kita mga tawo nga nagabiya kag nagakawala, kundi nagatuo kita kag nagakaluwas.

11:1 Ang pagtuo amo ang pagsalig sang mga butang nga aton ginalauman, ang kasigurohan sang mga butang nga indi naton makita. 2 Tungod sang ila pagtuo, ang mga tawo sadtong una nga mga panahon ginpakamaayo sang Dios. 3 Tungod sa pagtuo, mahangpan naton nga ang kalibutan gintuga paagi sa pulong sang Dios, gani nga ang mga butang nga sarang makita nahimo gikan sa mga butang nga indi makita. 4 Tungod sa pagtuo, si Abel nagdulot sa Dios sang halad nga maayo pa sang sa kay Cain. Paagi sa iya pagtuo, ginkilala sia sang Dios subong nga matarong nga tawo, kay ang Dios gid amo ang nagbaton sang iya mga dulot. Paagi sa iya pagtuo, si Abel bisan nga patay na, nagahambal pa gihapon. 5 Tungod sa pagtuo, si Enoc wala mapatay kundi gindala sia sa Dios, kag wala na sing may nakakita sa iya, kay ang Dios nagdala sa iya pa ibabaw. Ang kasulatan nagasiling nga sang wala pa si Enoc gindala pa ibabaw, nakapahamuot sia sa Dios. 6 Wala sing tawo nga makapahamuot sa Dios kon wala sia sing pagtuo. Kay ang nagapalapit sa Dios dapat magtuo nga may Dios, kag nagahatag sia sing balos sa mga nagapangita sa iya. 7 Tungod sa pagtuo, si Noe nakabati sang mga paandam sang Dios nahanungod sang palaabuton nga mga butang nga indi niya makita. Gintuman niya ang Dios, kag naghimo sia sang arka nga paagi sini, sia kag ang iya panimalay naluwas. Sa sini nga paagi, ginkondenar ni Noe ang kalibutan, kag ginpakamatarong sia sang Dios paagi sa pagtuo. 8 Tungod sa pagtuo, si Abraham nagtuman sang pagtawag sang Dios, kag nagkadto sia sa duta nga ginsaad sang Dios nga ihatag sa iya. Ginbayaan niya ang iya kaugalingon nga duta nga wala makahibalo kon diin sia makadto. 9 Paagi sa pagtuo nagpuyo sia sa duta nga ginsaad sang Dios sa iya, nga daw isa ka dumoluong. Nagpuyo sia sa mga tolda upod kay Isaac kag kay Jacob nga nagbaton sang amo man nga saad gikan sa Dios. 10 Kay si Abraham nagpaabot sang isa ka siyudad nga

ginplano kag ginpatindog sang Dios, ang siyudad nga ang iya mga sadsaran malig-on. 11 Tungod sa pagtuo, si Abraham nangin-amay, bisan pa nga tigulang na gid sia kag si Sara indi naman makapamata. Nagsalig sia nga ang Dios magatuman sang iya ginsaad. 12 Bisan nga makabig sia nga daw patay na, sa sini nga tawo nagikan ang mga kaliwat nga subong kadamo sang mga bituon sa langit, kag subong man kadamo sang mga balas nga indi maisip sa baybayon. 13 Ini tanan nga mga tawo nagkalamatay sa pagtuo. Wala nila mabaton ang mga ginsaad sang Dios sa ila, pero gikan sa malayo ila nakita kag ginpaabot ini, kag ginkilala nila nga mga dumoluong sila kag mga umalagi dira sa duta. 14 Ang mga nagahambal sini nagapahayag sing maathag nga ginapangita nila ang banwa nga ila gid kaugalingon. 15 Wala na nila pagdumdoma ang banwa nga ila ginbayaan, kay kon amo ini ang ila ginhimo, kuntani may kahigayunan pa sila sa pagbalik. 16 Sa baylo, naghandom sila sang labi pa kaayo nga banwa, ang langitnon nga banwa. Gani ang Dios wala mahuya nga tawgon nila sia nga ila Dios, kay nakaaman sia para sa ila sang isa ka siyudad. 17 Tungod sa pagtuo, si Abraham naghalad sang iya anak nga si Isaac, sang gintilawan sia sang Dios. Bisan sia ang ginsaraan sang Dios, si Abraham handa sa paghalad sang iya bugtong nga anak. 18 Ang Dios nagsiling sa iya, “Paagi kay Isaac magagikan ang imo mga kaliwat.” 19 Nagpati si Abraham nga ang Dios makasarang sa pagbanhaw kay Isaac—gani, kon hambalon gid man si Abraham nagbaton liwat kay Isaac gikan sa kamatayon. 20 Tungod sa pagtuo, si Isaac nagsaad sing palaabuton nga mga kaayuhan kay Jacob kag kay Esau. 21 Tungod sa pagtuo, sa wala pa mapatay si Jacob ginbendisyonan niya ang tagsa ka anak ni Jose, kag nagsimba sia sa Dios nga nagapanukod sa iya baston. 22 Tungod sa pagtuo, sang madali na lang mapatay si Jose naghambal sia nahanungod sang paghalin sang mga taga-Israel sa Egipto, kag nagpamilinbilin sia nahanungod sang ila pagahimuon sa iya mga tul-an. 23 Tungod sa pagtuo, ang mga ginikanan ni Moises nagtago sa iya sa sulod sang tatlo ka bulan sa tapos sia matawo. Nakita nila nga guwapo sia nga bata, kag wala sila mahadlok sa paglapas sang sugo sang hari. 24 Tungod sa pagtuo, sang daku na si Moises, wala sia magpasugot nga tawgon sia

nga bata sang anak nga babayi ni Faraon. 25 Ginpasulabi niya ang pag-antos upod sa mga tawo sang Dios sang sa magpangalipay sa sala sa malip-ot lamang nga tion. 26 Ginkabig niya nga ang pag-antos tungod sa Cristo mas maayo pa sang sa tanan nga mga manggad sa Egipto, kay ginapanan-aw niya ang palaabuton nga balos. 27 Tungod sa pagtuo, ginbayaan ni Moises ang Egipto nga wala magkahadlok sa kaakig sang hari. Indi na gid sia magbalik, subong nga daw nakita niya ang indi makita nga Dios. 28 Tungod sa pagtuo nagsugod sia sa paghiwat sang Pascua kag nagsugo sa pagwisik sang dugo sa mga puwertahan, agod nga ang Anghel sang Kamatayon indi magpatay sang panganay nga mga lalaki sang mga taga-Israel. 29 Tungod sa pagtuo, nakatabok ang mga taga-Israel sa Mapula nga Dagat nga daw pareho lang sang mamala nga duta. Sang magpangahas ang mga Egiptohanon sa pagtabok, ginlapawan sila sang tubig, kag nagkalalumos. 30 Tungod sa pagtuo, ang mga pader sang Jerico narumpag, sa tapos makamartsa ang mga taga-Israel sa palibot sini sa sulod sang pito ka adlaw. 31 Tungod sa pagtuo, si Rahab, ang babayi nga nagbaligya sang iya dungog, wala mapatay kaupod sa mga wala magtuman sa Dios, kay ginbaton niya sing mainabyanon ang mga espiya. 32 Padayunon ko pa bala ang pagsugid sini? Kulang ang akon tion sa pagsugid nahanungod kay Gideon, Barac, Samson, Jefte, David, Samuel kag sang mga propeta. 33 Paagi sa pagtuo nagpakig-away sila batok sa tanan nga mga pungsod kag nagdaog sila. Naghimo sila sing matarong kag nabaton nila ang ginsaad sang Dios. Napakipot nila ang mga baba sang mga leon, 34 napalong nila ang nagadabadaba nga kalayo, kag nalikawan ang kamatayon sa espada. Mga maluya sila pero nanginmabakod. Indi sila masarangan sa inaway, kag ginpangdaog nila ang mga hangaway sang mga dumoluong. 35 Paagi sa pagtuo, ang mga babayi nagbaton liwat sang ila mga patay nga ginbanhaw. Ang iban nagkalamatay sa daku nga mga pag-antos nga wala magbaton sang kahilwayan, agod mabanhaw sila sa isa ka maayo pa nga kabuhi. 36 Ang iban ginpanguligyat kag ginpangbunal, kag ang iban ginpanggapos kag ginpangbilanggo. 37 Ginpangbato sila, ginpang-utod sang lagari, ginpamatay sa espada. Nagdalangdalang sila nga nagabayu sang panit sang mga karnero kag mga kanding, mga imol sila,

ginhingabot, kag ginpintasan. 38 Ang kalibutan indi bagay para sa ila! Nag-alaplaag sila sa mga desierto kag sa mga kabukiran, nga nagapuyo sa mga kuweba, kag sa mga gikab sang duta. 39 Daw ano kaayo ang binuhatan sining mga tawo paagi sa ila pagtuo! Pero wala pa nila mabaton ang ginsaad sang Dios, 40 kay ang Dios may plano nga labing maayo pa para sa aton. Ang tuyo sang Dios amo nga manginhimpit lamang sila kaupod sa aton.

12:1 Kon nahanungod sa aton, ginalibutan kita sang madamo nga mga saksi. Gani panghuklasan ta ang aton kaugalingon sang tanan nga mga nagasablag sa aton, kag ang sala nga nagahugakom sa aton, kag dalaganon ta nga may pagbatas ang palumba nga ginaatubang naton. 2 Indi ta pag-ibulag ang aton panulok sa kay Jesus, nga sa iya nasandig ang aton pagtuo halin sa ginsugoran tubtob sa katapusan. Ginbatas niya ang mga pag-antos sa krus kag wala niya pagsapaka ang kahuloy-an sa pagpanginmatay paagi sini, tungod sang kalipay nga nagahulat sa iya, kag karon nagalingkod sia sa tuo sang trono sang Dios. 3 Dumdoma ninyo kon daw ano ang inagihan niya, kon daw ano ang pagbatas niya sang mga pagdumot sang mga makasasala! Gani indi kamo magpakaluya kag magdula sang inyo paglaom. 4 Kay sa inyo pagpakigsumpong sa sala, wala pa gani kamo makapakig-away tubtob sa bibi sang kamatayon. 5 Nalimtan bala ninyo ang mga laygay nga ginhambal sang Dios sa inyo subong iya mga anak? “Anak ko, Magpamati ka Kon ang Ginoo magdisiplina sa imo, Kag indi ka magpakaluya Kon sia magsabdong sa imo. 6 Kay ang Ginoo nagadisiplina Sang tagsatagsa nga iya ginahigugma, Kag nagasilot sang tagsatagsa Nga ginabaton niya subong anak.” 7 Batasa ang inyo ginaantos subong isa ka pagdisiplina sang isa ka amay. Kay ang inyo pag-antos nagapakita nga ang Dios nagakabig sa inyo nga iya mga anak. May anak bala nga wala ginadisiplina sang iya amay? 8 Kon wala kamo ginadisiplina subong sang iya pagdisiplina sang tanan niya nga mga anak, ti, indi kamo matuod nga mga anak, kundi mga onon. 9 Kon sa bagay ang aton amay diri sa duta nagadisiplina sa aton, kag ginatahod naton sila. Ti, labi pa gid gani nga magpasakop kita sa aton espirituhanon

nga Amay kag magakabuhi kita! 10 Ang aton mga amay diri sa duta nagadisiplina sa aton sa malip-ot lang nga tion, suno sa ila ginahunahona nga nagakabagay. Pero ang Dios nagahimo sini para sa aton kaayuhan, agod makaambit kita sang iya pagkabalaan. 11 Sa tion nga ginadisiplina kita, ang hunahona naton nga ginahatagan kita sing kalisod kag indi kalipay. Pero sa ulihi, ang mga gindisiplina paagi sa mga silot nagaagom sing mahidaiton nga bunga sang isa ka matarong nga kabuhi. 12 Gani ibayaw ang inyo ginakapoy nga mga kamot, kag pabakura ang inyo maluya nga mga tuhod! 13 Padayuna ang paglakat sa matadlong nga mga dalan, agod nga ang piang nga tiil indi magliw-as, kundi nga mag-ayo. 14 Tinguhai ninyo ang pagpakighidait sa tanan nga mga tawo, kag ang pagkabuhi sing balaan, kay wala sing makakita sa Ginoo kon indi paagi sini. 15 Mag-andam kamo nga wala sing isa nga magtalikod sa grasya sang Dios. Mag-andam kamo nga wala sing isa sa inyo nga manginkaangay sa mapait nga tanom nga nagagapa kag nagahalit sang madamo tungod sang iya hilo. 16 Mag-andam kamo nga wala sing isa sa inyo nga manginmakihilawason ukon di-espirituhanon pareho kay Esau, nga tungod sa isa lamang ka pagkaon ginbaligya niya ang iya mga kinamatarong subong anak nga panganay. 17 Sang ulihi, nahibal-an ninyo nga luyag sia magbaton sang bendisyon sang iya amay, pero ginsikway sia, kay wala na sia sing paagi sa pagbaylo sang iya ginhimo, bisan pa nga gintinguhaan gid niya ini nga nagahilibion. 18 Wala kamo magkari sa sarang ninyo matandog, subong sang pagkadto sang mga taga-Israel sa bukid sang Sinai nga may nagadabdab nga kalayo, kadudolman kag mangitungito nga kadulom, bagyo, 19 tunog sang isa ka trumpeta, kag sang isa ka tingog. Sang mabatian sang mga tawo ang tingog, nagpakiluoy sila nga indi na sila pagpabation bisan isa lang ka taga, 20 kay indi sila makaagwanta sang mando nga nagsiling, “Bisan ang sapat nga magtandog sa bukid dapat batuhon tubtob mapatay.” 21 Tama ini ka makahaladlok tan-awon sa bagay nga si Moises nakasiling, “Nagakurog ako kag nagakahadlok!” 22 Sa baylo, nagpalapit kamo sa bukid sang Sion kag sa siyudad sang Dios nga buhi, ang langitnon nga Jerusalem, nga may linibo ka mga anghel. 23 Nagpalapit kamo sa malipayon nga pagtilipon sang

panganay nga mga anak sang Dios, nga ang ila mga ngalan nasulat sa langit. Nagpalapit kamo sa Dios, nga amo ang hukom sang tanan nga mga tawo, kag sa mga espiritu sang matarong nga mga tawo nga ginhimpit. 24 Nagpalapit kamo kay Jesus, nga amo ang nagpatigayon sang bag-o nga kasugtanan, kag sa nawisik nga dugo nga nagapamatuod sang maayo pa nga mga butang sang sa dugo ni Abel. 25 Gani mag-andam kamo, kag magpamati sa iya nga nagahambal. Ang mga indi magpamati sa iya nga naghatag sang diosnon nga mensahi diri sa duta wala makapalagyo. Gani paano kita makapalagyo, kon talikdan naton ang nagahambal sa aton gikan sa langit! 26 Sadto nga tion ang iya tingog nagtay-og sang duta, pero karon nagsaad sia, “Tay-ugon ko sa liwat indi lamang ang duta, kundi ang langit man.” 27 Ang mga pulong “sa liwat” nagapakita sing maathag nga ang mga butang nga gintuga pagatay-ugon kag pagadulaon, agod nga ang tanan nga indi matay-og amo ang magapabilin. 28 Gani, magpasalamat kita, kay kita nakabaton sang ginharian nga indi matay-og. Magpasalamat kita kag magsimba sa Dios sa paagi nga nahamut-an niya, nga may pagtahod kag kahadlok. 29 Kay matuod gid nga ang aton Dios isa ka kalayo nga nagalaglag.

13:1 Magpadayon kamo sa paghigugmaanay subong mga mag-ulotod sa kay Cristo. 2 Indi kamo magkalipat sa pagbaton sang mga dumoluong sa inyo mga balay. May pila nga nakahimo sini kag sa wala nila mahibaloi nakabaton sila sang mga anghel. 3 Dumdoma ninyo ang mga yara sa bilangguan, subong nga daw nabilanggo man kamo upod sa ila. Dumdoma ninyo ang mga nagaantos, nga daw nagaantos man kamo upod sa ila. 4 Dapat padunggan sang tanan ang pag-asawahay, kag ang mga bana kag mga asawa indi magluib sa isa kag isa. Pagahukman sang Dios ang tanan nga mga makihilawason kag ang mga nagapanginbabayi ukon nagapanginlalaki. 5 Likawi ninyo ang paghigugma sa kuwarta, kag manginkuntento kamo sang yara sa inyo. Kay ang Dios nagsiling, “Indi gid ako magbiya kag magpatumbaya sa inyo.” 6 Gani magpakaisog kita kag magsiling: “Ang Ginoo amo ang akon manugbulig, Wala ako sing kahadlukan. Ano ang mahimo sang tawo sa akon?” 7 Dumdoma ang inyo

anay mga pangulo, nga nagwali sa inyo sang pulong sang Dios. Dumdoma ninyo kon paano sila nagkabuhi kag napatay, kag iluga ang ila pagtuo. 8 Si Jesu-Cristo amo man kahapon, karon kag sa gihapon. 9 Indi kamo magpadaladala sa mga nagakalainlain kag iban nga mga pagtulon-an nga nagapatalang sa inyo sa matuod nga dalan. Maayo para sa aton mga kalag nga mapalig-on paagi sa grasya sang Dios, indi sa pagtuman sang mga pagsulondan nahanungod sang mga kalan-on. Ang nagatuman sini wala gid man gani makabaton sing kaayuhan paagi sini. 10 Ang mga pari nga nagaalagad sa tolda sang mga Judio wala sing kinamatarong sa pagkaon sang mga halad sa aton altar. 11 Ang Pinakamataas nga Pari nga Judio nagadala sang dugo sang mga sapat sa Labing Balaan nga Duog sa pagdulot sini subong halad para sa mga sala, pero ang mga lawas sang mga sapat ginasunog sa gwa sang kampamento. 12 Tungod sini si Jesus man napatay sa gwa sang puwerta sang siyudad, agod matinluan niya ang tanan nga mga tawo sang ila mga sala paagi sa iya kaugalingon nga dugo. 13 Gani, magkadto kita sa iya sa gwa sang kampamento kag magpakigbahin sang iya kahuloy-an. 14 Kay wala sing permanente nga siyudad para sa aton diri sa duta, kundi ginapangita ta ang isa ka siyudad nga palaabuton. 15 Gani, ihalad ta sa gihapon ang pagdayaw sa Dios subong aton halad paagi kay Jesus, nga amo ang halad nga ginabungat sang mga bibig nga nagatuad sang iya ngalan. 16 Indi kamo magkalipat sa paghimo sing maayo kag sa pagbinuligay, kay amo ini ang mga halad nga nagapahamuot sa Dios. 17 Tumana ninyo ang inyo mga pangulo kag sunda ang ila ginasugo. Sila amo ang nagabantay nga wala sing pahuway sang inyo mga kalag, tungod kay dapat sila maghatag sing husay sang ila pag-alagad sa Dios. Kon nagatuman kamo sa ila, magaalagad sila nga may kalipay. Kon indi kamo magtuman sa ila, magaalagad sila nga may kasubo kag indi ini makabulig sa inyo. 18 Padayuna ninyo ang pagpangamuyo para sa amon. Napat-od namon nga matinlo ang amon mga konsyensya, kay luyag kami maghimo sing matarong sa tanan nga tion. 19 Kag nagapangabay pa gid ako sa inyo nga magpangamuyo kamo nga pabalikon ako sang Dios sa inyo sa labing madali. 20 Ang Dios nagbanhaw sang aton Ginoong Jesus gikan sa mga minatay nga amo ang Gamhanan nga

Manugbantay sang mga karnero tungod sang iya pagpakamatay, nga paagi sini napalig-on ang wala sing katapusan nga kasugtanan. 21 Kabay nga ang Dios sang paghidait maghatag sa inyo sang tanan nga maayo nga butang nga inyo ginakinahanglan agod matuman ninyo ang iya kabubot-on, kag kabay nga paagi kay Jesu-Cristo, himuon sang Dios sa aton ang iya nahamut-an. Kag sa kay Cristo ang himaya nga wala sing katapusan! Kabay pa. 22 Nagapangabay ako sa inyo, mga kautoran, nga magpamati kamo sing mapainulobon sa akon mga ginalaygay sa inyo, kay ining sulat ko sa inyo malip-ot lang. 23 Luyag ko nga mahibaluan ninyo nga si Timoteo nga aton utod ginpagwa na sa bilangguan. Kon mag-abot sia gilayon, paupdon ko sia sa akon pagkadto dira sa inyo. 24 Abiabiha ninyo para sa amon ang tanan ninyo nga mga pangulo kag ang tanan nga mga tumoluo. Ang mga kautoran nga taga-Italia nagapadala sa inyo sang ila mga pag-abiabi. 25 Kabay nga ang grasya sang Dios manginyara sa inyo tanan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Santiago, isa ka alagad sang Dios kag ni Ginoong Jesu-Cristo: Sa tanan nga mga tawo sang Dios nga nag-alaplaag sa bug-os nga kalibutan. 2 Mga utod ko! Kabiga ninyo nga mga mapalaron kamo kon ang tanan nga mga sahi sang pagtilaw mag-abot sa inyo, 3 kay nakahibalo kamo nga kon ang inyo pagtuo magdaog sa sina nga mga pagtilaw, ang resulta sina amo nga manginmalig-on kamo. 4 Pero pat-ura ninyo nga ini nga kalig-on magpadayon nga wala sing pag-untat, agod nga manginhimpit kamo kag manginbug-os nga wala sing kakulangan. 5 Pero kon may yara sa inyo nga kulang sa kaalam, dapat sia magpangamuyo sa Dios, kag ang Dios magahatag sini sa iya. Kay ang Dios maalwan kag nagahatag nga wala sing aligutgot sa tanan. 6 Pero kon kamo nagapangamuyo magtuo kamo, kag indi gid kamo magpangduhadoha. Kay ang nagapangduhadoha subong sang balod sa dagat nga ginapalid kag ginahuyop sang hangin. 7 -8Ina nga sahi sang tawo salimpapaw, nga indi pat-od sang iya ginahimo, kag indi sia maghunahona nga may pagabatunon sia nga bisan ano halin sa Ginoo. 9 Ang imol nga utod dapat magkalipay kon ang Dios magbayaw sa iya, 10 kag ang manggaranon nga utod kon ang Dios magpaubos sa iya.

Kay ang manggaranon magataliwan subong sang bulak sa latagon. 11 Ang adlaw nagataas nga may masingkal nga init, kag nagalaya sang tanom; ang iya bulak nagakahulog kag ang iya katahom madula. Subong man, ang manggaranon nga tawo malaglag samtang masako sia sa iya mga hilikuton. 12 Bulahan ang tawo nga matutom gihapon bisan ginatilawan, kay sa tapos sia matilawan, ihatag sa iya ang kabuhi, ang balos nga gintigana sang Dios sa mga nagahigugma sa iya. 13 Kon ang isa ka tawo ginasulay, indi sia magsiling, “Ini nga pagsulay nagahalin sa Dios.” Kay ang Dios indi masulay sa paghimo sing malain, kag wala sia nagasulay sa kay bisan sin-o. 14 Pero ang tawo ginasulay kon ginaguyod sia kag ginasiyod sang iya malaut nga handom. 15 Dayon ang iya malaut nga handom nagapanamkon kag nagaanak sang sala. Kag kon ang sala hamtong na, nagadala ini sang kamatayon. 16 Hinigugma ko nga mga utod, indi kamo magpabuang sa iban! 17 Ang tagsa ka maayo nga dulot kag himpit nga bugay nagagikan sa langit, halin sa Dios, nga Manunoga sang langitnon nga mga kapawa. Wala sia nagabaylo, ukon may landong sang pagbaylo. 18 Sa iya kaugalingon nga kabubot-on, ginhimo niya kita nga iya mga anak paagi sa pulong sang kamatuoran, agod nga manginnahauna kita sa tanan niya nga mga tinuga. 19 Dumdoma ninyo ini, hinigugma ko nga mga utod! Magmaabtik kamo sa pagpamati, pero indi kamo magdasudaso sa paghambal kag indi magmadali sa pagpangakig. 20 Kay ang kaakig sang tawo indi makatigayon sa paglambot sang matarong nga tinutoyo sang Dios. 21 Gani, bayai ninyo ang inyo mahigko nga pamatasan kag ang inyo malaut nga pagginawi. Itugyan ang inyo kaugalingon sa Dios kag batuna ninyo ang pulong nga iya ginatanom sa inyo mga tagipusoon, nga sarang makaluwas sa inyo. 22 Indi pagbuanga ang inyo kaugalingon paagi sa pagpamati lamang sang iya mga pulong, kundi ibutang ninyo ini sa buhat. 23 Kay ang nagapamati sa pulong kag wala niya ini ginabutang sa buhat kaangay sa isa ka tawo nga nagapang-espeho kag makita niya ang iya kaugalingon nga kahimtangan. 24 Ginatan-aw niya ang iya kaugalingon kag dayon nagalakat, kag sa gilayon malipatan niya kon daw ano ang iya hitsura. 25 Pero ang tawo nga nagaussia sing maid-id sang himpit nga kasugoan nga nagahilway sa mga

tawo, kag nagapadayon sa pagbantay sini, kag indi lamang nagapamati kag nagakalimot sini, kundi iya ini ginabutang sa buhat, ina nga tawo pagabendisyunan sang Dios sa iya mga ginahimo. 26 Kon ang isa ka tawo nagahunahona nga sia diosnon, pero wala nagapugong sang iya dila, ang pagtuloohan sini nga tawo wala sing pulos kag ginalimbungan lang niya ang iya kaugalingon. 27 Amo ini ang ginakabig sang Dios nga Amay nga putli kag wala sing dagta nga pagtuloohan: ang pagsapupo sa mga ilo kag sa mga balo sa ila pag-antos, kag ang bisan sin-o nga nagatipig sang iya kaugalingon sa mga kagarukan sang kalibutan.

2:1 Mga utod ko! Subong mga tumoluo sang aton Ginoong Jesu-Cristo, ang Ginoo sang himaya, indi ninyo pagpasulabiha ang tawo tungod sang inyo makita sa iya. 2 Abi may duha ka tawo nga magkadto sa inyo pagtililipon: ang isa manggaranon nga nagapaningsing sing bulawan kag nagabayu sing malahalon, kag ang isa imol nga nagabayu sang gision. 3 Kon ginapasulabi ninyo ang isa nga nakabayu sing malahalon kag nagasiling sa iya, “Lingkod ka diri sa labing maayo nga pulongkoan,” pero nagasiling kamo sa imol nga tawo, “Tindog ka lang ukon lingkod ka diri sa salog sa akon tiilan,” 4 ti may pinilian kamo kag ang inyo mga paghukom nasandig sa malaut nga mga tinutoyo. 5 Pamati kamo, hinigugma ko nga mga utod! Ginpili sang Dios ang mga imol sining kalibutan agod nga magmanginmanggaranon sila sa pagtuo, kag maangkon nila ang Ginharian nga iya ginsaad sa mga nagahigugma sa iya. 6 Pero kamo inyo nagapakahuya sa mga imol! Sin-o bala ang nagapigos kag nagasumbong sa inyo sa hukmanan? Indi bala ang mga manggaranon? 7 Sila amo ang nagapakamalaut sang talahuron nga ngalan nga ginhatag sa inyo. 8 Maayo ang inyo ginahimo kon ginatuman ninyo ang kasugoan sang Ginharian, nga yara sa kasulatan, “Higugmaa ang imo isigkatawo subong sang imo kaugalingon.” 9 Pero kon ginapasulabi ninyo ang isa ka tawo suno lamang sa inyo nakita sa iya, nakasala kamo kag ang Kasugoan nagakondenar sa inyo subong isa nga nakalapas sang kasugoan. 10 Ang nagatuman sang bug-os nga Kasugoan, pero nakalapas sang isa gid lang ka sugo, nakalapas sang bug-os nga Kasugoan. 11 Kay ang nagsiling, “Indi ka

magpanginbabayi ukon magpanginlalaki,” amo man ang nagsiling, “Indi ka magpatay.” Bisan wala ka nagapanginbabayi ukon nagapanginlalaki, ginlapas mo ang kasugoan kon ikaw makapatay. 12 Gani maghambal kag magginawi kamo subong mga tawo nga pagahukman sang kasugoan nga nagahilway sa tawo. 13 Kay ang Dios sa iya paghukom indi magkaluoy sa tawo nga indi maluloy-on, pero ang kaluoy nagadaog sa paghukom. 14 Mga utod ko! Ano bala ang makuha sang tawo sa iya pagsiling, “May pagtuo ako,” kon ang iya mga binuhatan wala nagapamatuod sini? Makaluwas bala sa iya ina nga pagtuo? 15 Abi may mga utod nga lalaki ukon babayi nga nagakinahanglan sing bayu kag ginakulang sa ila pagkaon, 16 ano bala ang pulos kon magsiling ka lang sa ila, “Kabay pa nga mag-ayo ang imo kahimtangan! Magpainit-init ka kag magkaon sing madamo,” kag wala mo man sila ginahatagi sang ila mga kinahanglanon? 17 Amo man ini sa pagtuo: kon wala ini ginaupdi sing maayo nga mga buhat, ini nga pagtuo patay. 18 Pero ayhan may magasiling, “Ikaw may pagtuo kag ako may mga binuhatan.” Sabton ko sia, “Ipakita sa akon kon paano nga makatuo ka nga wala sing mga binuhatan kag ipakita ko sa imo ang akon pagtuo paagi sa akon mga binuhatan.” 19 Nagatuo ka nga may isa lamang ka Dios! Maayo gid! Ang mga yawa nagatuo man sina kag nagakurog sa kahadlok. 20 Buangboang! Luyag ka bala nga ipakita ko sa imo nga ang pagtuo nga wala sing binuhatan wala sing pulos? 21 Paano bala ginpakamatarong sang Dios ang aton amay nga si Abraham? Paagi sa iya mga binuhatan, sang paghalad niya sang iya anak nga si Isaac sa altar. 22 Wala mo bala matalupangdi? Ang iya pagtuo kag ang iya mga binuhatan nagaupdanay sa ila pagpanghikot. Ang iya pagtuo nanginhimpit paagi sa iya mga binuhatan. 23 Kag napamatud-an ang kasulatan nga nagsiling, “Si Abraham nagtuo sa Dios, kag tungod sini ginbaton sia sang Dios subong matarong nga tawo.” Gani si Abraham gintawag nga abyan sang Dios. 24 Gani, inyo makita nga ang isa ka tawo ginapakamatarong sang Dios paagi sa iya mga ginahimo, kag indi lang tungod sang iya pagtuo. 25 Amo man ini ang natabo sa malain nga babayi nga si Rahab. Ginpakamatarong sia sang Dios tungod sang iya mga ginhimo, paagi sa iya pagbaton sang mga sinugo nga Judio kag pagbulig sa ila sa pagpauli

paagi sa lain nga dalan. 26 Gani, subong nga ang lawas nga wala sing espiritu patay, amo man ang pagtuo kon wala sing mga binuhatan.

3:1 Mga utod ko! Madamo sa inyo ang indi dapat manginmanunodlo, kay nakahibalo kamo nga kita nga mga manunodlo pagahukman sing labi pa kaid-id sang sa iban. 2 Sa masunson kita tanan nagasayop. Ang wala nagasayop sa iya ginahambal isa ka himpit nga tawo, kag sarang man makapugong sang iya bug-os nga kaugalingon. 3 Ginabusalan naton ang kabayo agod nga magtuman ini sa aton, kag sarang naton ini mapakadto sa bisan diin. nga luyag naton. 4 Ukon dumdoma bala ninyo ang isa ka sakayan: bisan daku ini, kag ginapalid sang mabaskog nga hangin, pero ginpalisuliso ini sang diutay nga timon, kag nagakadto sa bisan diin nga luyag sang timonil pakadtuon. 5 Amo man ini ang inyo dila: diutay lang ini, pero sarang makapabugal sang dalagku nga mga butang. Dumdoma lang bala ninyo kon daw ano kalapad nga kagulangan ang masunog sang isa ka diutay nga kalayo. 6 Kag ang dila kaangay sang kalayo. Isa ini ka kalibutan sang kalautan nga yara sa aton mga lawas kag nagadagta sang aton bug-os nga lawas. Nagasunog ini sang bug-os nga lakat sang aton pangabuhi paagi sa kalayo nga nagikan gid sa impiyerno. 7 Sarang makaanta ang tawo kag iya maanta ang tanan nga mga tinuga: ang talunon nga mga sapat kag mga pispis, ang mga sapat nga nagasaug kag mga isda. 8 Pero wala pa gid sing may nakaanta sang dila. Malaut ini kag indi mapunggan, kag puno sang makamamatay nga hilo! 9 Ginagamit naton ini sa pagpasalamat sa aton Ginoo kag Amay, kag sa pagpakamalaut sang aton isigkatawo, nga gintuga sa larawan sang Dios! 10 Ang mga pulong sang pagpasalamat kag pagpakamalaut nagagwa sa amo man nga baba. Mga utod ko! Ini indi dapat mahanabo! 11 Wala sing tubig nga matam-is kag mapait nga nagagwa sa isa lang ka tuboran! 12 Mga utod ko, ang higera indi makapamunga sing mga olivo, ang balagon sang ubas indi makapamunga sing higos, ukon ang tubig sang dagat makahatag sing matab-ang nga tubig. 13 May yara bala sa inyo nga maalam kag mahinangpanon? Kinahanglan pamatud-an niya ini paagi sa iya maayo nga kabuhi, kag maayo nga mga binuhatan nga nahimo nga may pagpaubos

kag kaalam. 14 Pero kon sa inyo tagipusoon tama kamo kahisa, mahinakiton kag maiyaiyahon, ti indi kamo magpabugal kag magbinutig batok sa kamatuoran. 15 Ini nga sahi sang kaalam wala nagagikan sa langit, kundi iya ini sang kalibutan. Yawan-on ini kag indi espirituhanon. 16 Kay kon diin may kahisa kag pagkamaiyaiyahon, may kinagamo man kag tanan nga sahi sang kalaut. 17 Pero una sa tanan, ang kaalam nga gikan sa langit putli. Mahidaiton man ini, malulo kag mainabyanon. Puno ini sing kaluoy kag nagapatubas sang maayo nga mga buhat. Wala ini sing pinilian kag pagkasalimpapaw. 18 Ang kaayo amo ang patubas sang mga binhi nga gintanom sa paghidait sang mga manughikot sang paghidait.

4:1 Sa diin bala nagahalin ang tanan nga pag-ilinaway kag pagbinaisay sa tunga ninyo? Nagahalin ini sa inyo mga handom sa pagpangalipay, nga nagainaway pirme sa sulod sang inyo mga lawas. 2 Nagahandom kamo sang madamo nga mga butang, pero indi ninyo ini maangkon, gani handa kamo sa pagpatay. Nagakaibog kamo, kag indi ninyo ini matigayon, gani nagasinuay kag nagailinaway kamo. Indi ninyo maangkon ang inyo luyag, tungod kay wala ninyo ini ginapangayo sa Dios. 3 Kag kon nagapangayo kamo, wala kamo ginahatagi, kay ang inyo mga tinutoyo malaut. Ginapangayo ninyo ini nga mga butang para sa inyo kaugalingon nga kalipayan. 4 Mga tawo nga di-matutom! Wala bala kamo makahibalo nga kon kamo abyan sang kalibutan kaaway kamo sang Dios? Ang nagapakig-abyan sa kalibutan nagapakig-away sa Dios. 5 Indi kamo maghunahona nga wala sing pulos ang kasulatan nga nagasiling, “Ang espiritu nga ginhatag sang Dios sa aton puno sing kaimon.” 6 Pero ang grasya nga ginahatag sang Dios labi pa gid kadaku. Kay ang kasulatan nagasiling, “Ginasumpo sang Dios ang bugalon, pero ginahatagan niya sing grasya ang mapainuboson.” 7 Gani magpasakop kamo sa Dios. Sumponga ninyo ang Yawa, kag magapalagyo sia sa inyo. 8 Magpalapit kamo sa Dios, kag ang Dios magpalapit sa inyo. Mga makasasala, magpanghinaw kamo sang inyo mga kamot! Mga salimpapaw, tinloi ang inyo mga tagipusoon! 9 Magpangasubo kamo, maghibi kag magpanalambiton. Bayluhi ang inyo pagkadlaw sing paghibi, kag ang inyo kalipay sing

kasubo! 10 Magpaubos kamo sa atubangan sang Ginoo, kag iya kamo bayawon. 11 Mga utod ko, indi kamo maghambal sing malain batok sa isa kag isa. Ang nagahambal sing malain batok sa iya utod ukon nagahukom sa iya, nagahambal sing malain batok sa Kasugoan kag nagahukom sang Kasugoan. Kon nagahukom ka sang Kasugoan, ti wala na ikaw nagatuman sang Kasugoan, kundi nagahukom sini. 12 Ang Dios lamang amo ang manughatag sang kasugoan kag hukom. Sia lamang ang makaluwas kag makalaglag. Sin-o bala ikaw nga maghukom sa imo isigkatawo? 13 Karon pamati kamo sa akon, kamo nga nagasiling, “Karon ukon buas magakadto kita sa isa ka siyudad. Didto kita mapuyo sing isa ka tuig, manegosyo kag magpangita sing madamo nga kuwarta.” 14 Wala gani kamo makahibalo kon ano ang matabo sa inyo sa buas! Kay kaangay kamo sang manipis nga ambon, nga nagapakita sa indi lamang madugay kag nagakawala. 15 Gani amo ini ang dapat ninyo isiling, “Kon itugot sang Ginoo, magakabuhi kita kag magahimo sini ukon sina.” 16 Pero karon nagapabugal kamo, kag nagapadayawdayaw. Ina tanan nga pagpadayawdayaw malain. 17 Gani, ang nakahibalo sang maayo nga dapat niya himuon kag wala niya ginahimo ini nagapakasala.

5:1 Kag karon, kamo nga mga manggaranon, magpamati kamo sa akon! Maghibi kag magpanalambiton kamo bangod sa mga kamusmosan nga magaabot sa inyo! 2 Nagakadunot ang inyo mga manggad, kag ginaut-ot sang sapatsapat ang inyo mga bayu. 3 Ang inyo mga bulawan kag pilak ginatuktokan, kag ini nga tuktok magapanaksi batok sa inyo, kag magaupod sang inyo mga unod subong sang kalayo. Nakatipon kamo sang inyo mga manggad sa sining katapusan nga mga panahon. 4 Wala ninyo pagsuholi ang mga tawo nga nagpangabudlay sa inyo mga uma. Pamatii ninyo ang ila mga reklamo! Kag ang paghinibi sang mga nagpang-ani sang inyo patubas nakalambot na sa palamatin-an sang Dios, ang Ginoo nga Makagagahom! 5 Ang inyo pagkabuhi diri sa duta puno sing pagpatuyang kag pagpangalipay. Ginpatambok na ninyo ang inyo kaugalingon para sa adlaw sang pag-ihaw. 6 Ginkondenar kag ginpamatay ninyo ang matarong nga tawo kag wala gid sia magbato sa inyo. 7 Gani, mga utod ko,

magpailob kamo tubtob sa pag-abot sang Ginoo. Tan-awa ninyo kon ano ang pagpailob sang mangungoma samtang ginahulat niya ang iya hamili nga patubas. Nagahulat sia sing mapainulobon sang nahauna kag ulihi nga ulan. 8 Kamo man magpailob. Indi pagdulaa ang inyo paglaom, kay ang adlaw sang pag-abot sang Ginoo malapit na. 9 Mga utod ko, indi kamo magbinasulay, agod nga ang Dios indi maghukom sa inyo. Ang Hukom malapit na, kag manugsulod na! 10 Mga utod ko, dumdoma ninyo ang mga propeta nga naghambal sa ngalan sang Ginoo. Himoa ninyo sila nga mga huwaran sang mapainuboson nga pagbatas tungod sang pag-antos. 11 Ginkabig naton sila nga bulahan, kay sila nagbatas. Nabatian ninyo ang pagpailob ni Job, kag nahibaluan man ninyo kon paano nga ginbuligan sia sang Ginoo sa katapusan. Kay ang Ginoo maluloy-on kag mainawaon. 12 Mga utod ko, labaw sa tanan, indi kamo magsumpa kon kamo magsaad. Indi kamo magsumpa sa langit, ukon sa duta, ukon sa iban pa nga mga butang. Magsiling lamang kamo sing “Huo” kon ang luyag ninyo silingon huo, kag “Indi” kon ang luyag ninyo silingon indi, agod nga indi kamo paghukman sang Dios. 13 May yara bala sa inyo nga nagaantos? Dapat sia magpangamuyo. May yara bala sa inyo nga malipayon? Magkanta sia sing mga pagdayaw. 14 May yara bala sa inyo nga nagamasakit? Magtawag sia sang mga katigulangan sang iglesia nga magapangamuyo para sa iya kag magahaplas sa iya sang lana sa ngalan sang Ginoo. 15 Ini nga pangamuyo nga nahimo sa pagtuo magaluwas sang nagamasakit; ang Ginoo magaayo sa iya, kag magapatawad sang iya mga sala nga nahimo. 16 Gani, magtuaray kamo sang inyo mga sala, kag magpangamuyoay kamo, agod nga mag-ayo kamo. Kay ang pangamuyo sang matarong nga tawo may daku nga gahom. 17 Si Elias tawo man kaangay sa aton. Nagpangamuyo sia sing hugot gid nga indi mag-ulan, kag wala mag-ulan sa sulod sang tatlo ka tuig kag tunga. 18 Nagpangamuyo sia liwat, kag nag-ulan sing mabunok kag ang duta nagpatubas. 19 Mga utod ko! Kon may yara sa inyo nga nagtalang sa kamatuoran, kag may isa nga magpabalik sa iya, 20 dumdoma ninyo ini: ang nagapabalik sang isa ka makasasala gikan sa iya malaut nga pagginawi magaluwas sang kalag sadto nga makasasala sa kamatayon, kag mapatawad ang madamo nga mga sala.

1:1 Pag-abiabi halin kay Pedro, apostol ni Jesu-Cristo— Sa mga pinili sang Dios nga nag-alaplaag sa mga probinsya sang Ponto, Galacia, Capadocia, Asia kag Bitinia. 2 Ginpili kamo suno sa tinutoyo sang Dios nga Amay, kag ginpakabalaan paagi sa iya Espiritu, sa pagtuman kay Jesu-Cristo kag sa pagtinlo sa inyo paagi sa iya dugo. Kabay nga ang bugana nga grasya kag paghidait manginyara sa inyo. 3 Magpasalamat kita sa Dios kag Amay sang aton Ginoong Jesu-Cristo! Tungod sang iya daku nga kaluoy, iya kita ginhatagan sing bag-o nga kabuhi paagi sa iya pagbanhaw kay Jesu-Cristo. Naghatag ini sa aton sang buhi nga paglaom, 4 gani nagapaabot kita sa pag-angkon sang bugana nga mga kaayuhan nga ginatigana sang Dios para sa iya mga pinili. Iya ini ginatigana para sa inyo didto sa langit, sa diin indi sila madunot, ukon madagtaan, ukon maalimunaw. 5 Ini para sa inyo, nga ginatipigan sang gahom sang Dios paagi sa pagtuo, para sa kaluwasan nga madali na lang ipahayag sa katapusan nga panahon. 6 Bangod sini magkalipay kamo, bisan pa nga karon kinahanglan magpangalisod kamo sa indi lamang madugay tungod sang madamo nga sahi sang pagtilaw nga inyo ginaantos. 7 Ang tinutoyo sini amo ang pagpamatuod nga tunay ang inyo pagtuo. Bisin pa gani ang bulawan nga sarang mawala, ginatilawan paagi sa kalayo. Amo man ang inyo pagtuo nga labi pa ka hamili sang sa bulawan, ginatilawan man agod mapamatud-an. Dayon magabaton kamo sing pagdayaw, himaya kag kadunggan sa Adlaw nga si Jesu-Cristo ipahayag. 8 Ginahigugma ninyo sia, bisin wala ninyo sia makita. Nagatuo kamo sa iya, bisin wala ninyo sia makita. Gani daku kag mahimayaon gid ang inyo kalipay nga indi masaysay sa mga pulong, 9 kay ginabaton ninyo ang katuyoan sang inyo pagtuo, nga amo ang kaluwasan sang inyo mga kalag. 10 Ang mga propeta nagpangita kag nagpangusisa nahanungod sining kaluwasan, kag nagpanagna sila nahanungod sining bugay nga ihatag sang Dios sa inyo. 11 Gin-usisa nila kon san-o ini nga tion kag paano ini magaabot. Kay ang Espiritu ni Cristo nga yara sa ila nagtagna nga daan sang mga pag-antos nga pagabatan ni Cristo, kag sang himaya nga magasunod. 12 Ang Dios nagpahayag sa sini nga mga propeta nga ang ila ginahimo indi para sa ila kaayuhan, kundi para sa inyo, sa ila paghambal nahanungod sang mga

kamatuoran nga inyo karon nabatian sa mga nagwali sang Maayong Balita, nga nagpahayag sini paagi sa gahom sang Espiritu Santo nga ginpadala gikan sa langit. Amo ini ang mga kamatuoran nga bisan pa ang mga anghel luyag maghangop. 13 Gani, ihanda ang inyo mga panghunahona. Magbantay kamo kag maglaom sing bug-os sa mga bugay nga ihatag sa inyo sa tion nga si Jesu-Cristo ipahayag. 14 Magmasinulondon kamo sa Dios, kag indi magpadaladala sa mga kailigbon nga naggahom sadto anay sa inyo, sang wala pa kamo makakilala sa Dios. 15 Sa baylo, magpakabalaan kamo sa tanan nga inyo ginahimo, subong nga ang Dios nga nagtawag sa inyo, balaan. 16 Kay ang kasulatan nagasiling, “Magpakabalaan kamo, kay ako balaan.” 17 Ginatawag ninyo sia nga Amay, kon nagapangamuyo kamo sa Dios nga nagahukom sing alangay sang tanan nga mga tawo, suno sa nahimo sang tagsatagsa. Gani, magkabuhi kamo diri sa duta nga nagatahod sa iya tubtob sa inyo kamatayon. 18 Kay nakahibalo kamo kon ano ang ginbayad agod mahilway kamo sa sining walay pulos nga pagkabuhi nga inyo ginsunod sa inyo mga katigulangan. Indi ini subong sang pilak ukon bulawan nga kon kaisa naganubo ang iya bili. 19 Ginhilway kamo paagi sa hamili nga dugo ni Cristo, nga nanginsubong sang isa ka cordero nga wala sing kasawayan ukon dagta. 20 Ginpili na sia nga daan sang Dios sa wala pa matuga ang kalibutan, kag bangod sa inyo ginpahayag sia sa sining katapusan nga mga panahon. 21 Paagi sa iya nagatuo kamo sa Dios, nga nagbanhaw sa iya kag naghatag sa iya sing himaya. Gani, ang inyo pagtuo kag paglaom yara sa Dios. 22 Karon nga napaputli na ninyo ang inyo mga kaugalingon paagi sa pagsunod sang kamatuoran, kag may matuodtuod na kamo nga paghigugma sa inyo pareho nga mga tumoluo, maghigugmaanay kamo sing tudok sa inyo mga tagipusoon. 23 Kay paagi sa buhi kag wala sing katapusan nga pulong sang Dios natawo kamo liwat, indi sa amay nga mamalasyon, kundi sa amay nga di-mamalasyon. 24 Ang kasulatan nagasiling: “Ang tanan nga mga tawo Kaangay sang hilamon, Kag ang ila himaya Kaangay sang iya bulak. Ang hilamon malaya, Kag ang iya bulak matakak, 25 Pero ang pulong sang Ginoo Nagapadayon sa gihapon.” Amo ini ang pulong nga gindala sa inyo sang Maayong Balita.

2:1 Gani, kuhaa ninyo ang tanan nga kalaut sa inyo kaugalingon. Indi na kamo magbutig, ukon magpakunokuno, ukon magpanghisa, ukon magpang-insulto! 2 Magmanginkaangay kamo sang mga lapsag, nga nagahandom sa gihapon sang puraw kag espirituhanon nga gatas, agod nga sa inyo pag-inom sini magatubo kamo kag maluwas. 3 Kay ang kasulatan nagasiling, “Natilawan na ninyo ang kaayo sang Ginoo.” 4 Kari kamo sa Ginoo, ang buhi nga bato nga ginsikway sang mga tawo subong nga wala sing pulos, pero ginpili sang Dios subong nga mapuslanon. 5 Kari kamo subong buhi nga mga bato, kag ipagamit ang inyo kaugalingon sa pagpatindog sang espirituhanon nga templo, sa diin magaalagad kamo subong balaan nga mga pari, sa paghalad sa Dios sang espirituhanon kag nahamut-an nga mga halad paagi kay Jesu-Cristo. 6 Kay ang kasulatan nagasiling: “Nagpili ako sang isa ka bato Nga mapuslanon, Nga akon ginhimo Subong pamusod nga bato sa Sion, Kag ang nagatuo sa iya Indi gid mapaslawan.” 7 Para sa inyo nga nagatuo, ini nga bato mahal kaayo. Pero para sa mga wala nagatuo: “Ang bato Nga ginsikway sang mga manunokod Nanginpamakod nga bato.” 8 Ang isa pa gid ka bahin sang kasulatan nagasiling: “Amo ini ang bato Nga magapasandad sa mga tawo, Ang bato nga magapadasma sa ila.” Nakasandad sila kay wala sila magtuo sa pulong sang Dios. Amo ini ang kabubot-on sang Dios para sa ila. 9 Pero kamo inyo pinili nga rasa, harianon nga mga pari, balaan nga pungsod, mga tawo nga iya gid sang Dios, pinili sa pagbantala sang makatilingala nga mga buhat sang Dios, nga nagtawag sa inyo gikan sa kadudolman pakadto sa iya makatilingala nga kapawa. 10 Sang una anay indi kamo mga tawo sang Dios, pero karon iya na kamo. Sang una anay wala kamo makaagom sang kaluoy sang Dios, pero karon nabaton na ninyo ang iya kaluoy. 11 Mga abyan, nagapakiluoy ako sa inyo, subong mga dumoluong kag mga umalagi sa sining kalibutan! Indi kamo magpadala sa inyo lawasnon nga mga kailigbon, nga sa gihapon nagapakig-away batok sa inyo mga kalag. 12 Kinahanglan nga maayo ang inyo pagginawi sa tunga sang mga wala sing pagtuo, agod nga kon ila kamo isumbong nga nagahimo sing malaut, makilala nila ang inyo maayo nga mga buhat, kag himayaon nila ang Dios sa Adlaw sang iya pagkari. 13 Tungod sa Ginoo

magpasakop kamo sa tagasa ka tawuhanon nga awtoridad: sa Emperador, nga amo ang labing mataas nga awtoridad, 14 kag sa mga gobernador nga ginpadala niya sa pagsilot sang mga nagahimo sing malain kag sa pagdayaw sang mga nagahimo sing maayo. 15 Kay amo ini ang kabubot-on sang Dios: luyag niya nga paagi sa paghimo ninyo sing maayo, mapahipos ninyo ang mga katakata sang buangboang nga mga tawo. 16 Magkabuhi kamo subong hilway nga mga tawo. Pero indi ninyo paggamiton ang inyo kahilwayan, sa pagtabon sang bisan ano nga malaut, kundi magkabuhi kamo subong mga ulipon sang Dios. 17 Tahura ninyo ang tanan nga mga tawo, higugmaa ang inyo pareho nga mga tumoluo, magkahadlok kamo sa Dios, kag tahura ninyo ang Emperador. 18 Kamo nga mga sulogunon dapat gid magpasakop kag magtahod sa inyo mga agalon, indi lamang sa mga maayo kag mahinangpanon, kundi man sa mga mapintas. 19 Bendisyunan kamo sang Dios tungod sini, kon mabatas ninyo ang kapait sang inyo pag-antos nga indi bagay sa inyo, kay nakahibalo kamo nga kabubot-on ini sang Dios. 20 Kay ano bala nga kaayuhan ang inyo makuha sa pagbatas sang mga paghanot nga bagay sa inyo kay nakasala kamo? Pero kon ginabatas ninyo ang pag-antos bisan pa nga nakahimo kamo sing maayo, pagabendisyunan kamo sang Dios tungod sini. 21 Sa sini nga katuyoan gintawag kamo sang Dios, kay si Cristo gid nag-antos para sa inyo kag nagbilin sing sulondan, agod nga magsunod man kamo sa iya inagihan. 22 Wala sia nagpakasala. Wala gid sing may nakabati nga sia nagbutig. 23 Sang ginpasipalahan sia, wala sia magbalos; sang ginpaantos sia, wala sia magpamahog, kundi nagsalig sia sa Dios, ang matarong nga Hukom. 24 Gindala ni Cristo sa krus ang aton mga sala sa iya kaugalingon nga lawas, agod nga mapatay kita sa sala kag magkabuhi sing matarong. Paagi sa iya mga pilas gin-ayo kamo. 25 Kaangay kamo anay sa mga karnero nga nagtalang, pero karon ginpabalik na kamo sa pagsunod sa Manugbantay kag Manug-atipan sang inyo mga kalag.

3:1 Sa amo man nga bagay, kamo nga mga asawa dapat magpasakop sa inyo mga bana, agod nga kon ang iban sa ila wala nagatuo sa pulong sang

Dios, madala ninyo sila sa pagtuo paagi sa inyo pagginawi. Wala na kinahanglan nga maghambal pa kamo, 2 kay makita nila kon daw ano kaputli kag katalahuron ang inyo pagginawi. 3 Indi kamo maggamit sing mga pagpatahom nga sa gwa lamang, subong abi sang pagpahinar sang inyo buhok, ukon paggamit sing mga alahas ukon sa inyo pagbayu. 4 Sa baylo, ang inyo katahom dapat makit-an sa inyo kinaugali, ang wala nagabalhin nga katahom sang malulo kag mahipos nga espiritu, nga amo ang labing malahalon sa atubangan sang Dios. 5 Sa sini nga paagi, ang mainampuon nga mga babayi sang una nga panahon nga nagsalig sa Dios, nagpatahom sang ila kaugalingon. Nagpasakop sila sa ila mga bana. 6 Kaangay sini si Sara. Gintuman niya si Abraham kag iya sia gintawag “Akon agalon.” Karon mga anak niya kamo kon nagahimo kamo sing maayo kag wala mahadlok sang bisan ano. 7 Kamo man nga mga bana, sa inyo pagkabuhi upod sa inyo mga asawa, dapat ninyo kilalahon nga sila mga maluya. Gani, tahura ninyo sila. Kay magabaton man sila upod sa inyo sang bugay sang kabuhi halin sa Dios. Himoa ninyo ini, agod nga wala sing may magsablag sa inyo mga pangamuyo. 8 Sa katapusan, tanan kamo dapat mag-isa sa inyo mga panghunahona kag balatyagon. Maghigugmaanay kamo subong mga utod, magmalulo kag magmapainuboson sa isa kag isa. 9 Indi ninyo pagbalusi ang malaut sing malaut, ukon ang pagpasipala sing pagpasipala. Sa baylo balusi ninyo sing maayo, kay magabaton kamo sing kaayuhan nga ginsaad sang Dios sang pagtawag niya sa inyo. 10 Ang kasulatan nagasiling: “Ang luyag magkabuhi sing malipayon Kag makakita sang masadya Nga mga inadlaw, Indi dapat maghambal sing malain Kag indi na magbinutig. 11 Dapat niya bayaan ang malaut, Kag maghimo sing maayo, Dapat niya pangitaon ang paghidait Kag tinguhaon nga matigayon ini. 12 Kay ang Dios nagabantay sang matarong Kag nagapamati sa gihapon Sang ila mga pangamuyo; Pero batok sia sa nagahimo sing malaut.” 13 Sin-o bala ang maano sa inyo, kon nagatinguha kamo sa paghimo sing maayo? 14 Pero bisan nga dapat pa kamo mag-antos tungod kay nagahimo kamo sing maayo, daw ano kabulahan sa inyo! Indi kamo magkahadlok sa mga tawo, kag indi kamo magpalibog. 15 Pero padunggi ninyo si Cristo sa inyo mga tagipusoon

subong inyo Ginoo. Maghanda kamo sa tanan nga tion sa pagsabat sa nagapangayo sa inyo sing paathag nahanungod sang paglaom nga yara sa inyo. 16 Pero himoa ninyo ini nga may kalulo kag pagtahod. Tipigi ang inyo mga konsyensya nga magmatinlo, agod nga kon insultohan kamo, ang nagapakamalaut sang inyo maayo nga pagginawi subong mga sumolunod ni Cristo, magabatyag sing kahuya sa ila ginasiling. 17 Kay maayo pa nga mag-antos kamo tungod sang inyo paghimo sing maayo, kon amo gid man ini ang kabubot-on sang Dios, sang sa maghimo kamo sing malain. 18 Kay si Cristo mismo nagpanginmatay tungod sa inyo. Nagpakamatay sia sing makaisa gid lang tungod sang mga sala, isa ka matarong nga tawo para sa mga di-matarong, agod nga madala niya kamo sa Dios. Ginpatay sia sa lawas, pero ginbuhi sa espiritu. 19 Kag sa iya espiritu nagkadto sia kag nagwali sa binilanggo nga mga espiritu. 20 Ini sila amo ang mga espiritu sang mga wala magtuman sa Dios, sang paghulat sang Dios sing mapainulobon sa sadtong mga adlaw sang si Noe nagahimo sang iya arka. Pila gid lang ang naluwas sa tubig, ang walo nga didto sa arka. 21 Ini nga tubig amo ang halimbawa sang pagbautiso, nga karon nagaluwas sa inyo, indi sa paghugas sang mga higko sa lawas, kundi paagi sa saad nga ginhimo sa Dios gikan sa matinlo nga konsyensya. Ang pagbautiso nagaluwas sa inyo paagi sa pagkabanhaw ni Jesu-Cristo, 22 nga nagpalangit kag nagalingkod sa tuo sang Dios, nga nagagahom sang tanan nga mga anghel kag sang langitnon nga mga awtoridad kag mga gahom.

4:1 Tungod sang lawasnon nga pag-antos ni Cristo, dapat kamo magpalig-on sang inyo kaugalingon sa amo man nga panghunahona. Kay ang naga-antos sa iya lawas wala na nagapakasala. 2 Gani, sugod karon tubtob mapatay kamo, magkabuhi kamo suno sa kabubot-on sang Dios kag indi sa inyo tawuhanon nga mga kailigbon. 3 Kay tuman na yadtong panahon nga inyo gingamit sang una anay sa paghimo sang ginahimo sang mga Gentil. Nagpatuyang kamo sa malaw-ay nga pagkabuhi, nagmakihilawason, nagpahuboghubog, nagkinalipay sing magansal, naghigala sa pag-imnanay, kag nagsimba sa makangilil-ad nga mga diosdios. 4 Kag karon ang mga Gentil nagakatingala kon ngaa wala na

kamo nagaupod sa ila sa sinapat kag hurohuros nga pagkabuhi. Gani, ginapakahuy-an nila kamo. 5 Pero magahatag sila sing kahusayan sang ila kaugalingon sa Dios, nga handa sa paghukom sa mga buhi kag mga minatay. 6 Tungod sini ginbantala man ang Maayong Balita sa mga patay, sa ila nga ginhukman na sa ila lawasnon nga pagkabuhi subong nga ang tanan nga mga tawo ginahukman. Ginbantala ini sa ila, agod nga sa ila espiritu, magkabuhi sila subong nga ang Dios nagakabuhi. 7 Malapit na ang katapusan sang tanan nga mga butang. Kinahanglan nga magpugong kamo sang inyo kaugalingon kag magmabinantayon, agod makapangamuyo kamo. 8 Labaw sa tanan, maghigugmaanay kamo sing tudok sa tagipusoon, kay ang paghigugma nagatabon sang madamo nga mga sala. 9 Batuna ang isa kag isa sa inyo mga balay, nga wala nagakulomuron. 10 Subong maayo nga manugtatap sang nagakalainlain nga mga bugay sang Dios, ang tagsatagsa dapat maggamit sang iya pinasahi nga bugay nga nabaton halin sa Dios para sa kaayuhan sang iban. 11 Ang nagawali, dapat magwali sang pulong sang Dios. Ang nagaalagad, dapat mag-alagad suno sa ikasarang nga ginhatag sang Dios sa iya, agod nga sa tanan nga bagay mahatag sa Dios ang pagdayaw paagi kay Jesu-Cristo, nga sa iya ang himaya kag gahom sa wala sing katapusan! Kabay pa. 12 Mga hinigugma ko, indi kamo magkatingala sa mapait nga pagtilaw nga inyo ginaantos, subong nga daw tumalagsahon nga hitabo ini para sa inyo. 13 Sa baylo, magkalipay kamo, kay nagapakig-ambit kamo sa mga pag-antos ni Cristo, agod nga mapuno kamo sing kalipay kon ang iya himaya ipahayag. 14 Bulahan kamo kon ginapakahuy-an kamo tungod kay mga sumolunod kamo ni Cristo, kay ini nagakahulogan nga ang mahimayaon nga Espiritu, ang Espiritu sang Dios, yara sa inyo. 15 Wala sing isa sa inyo nga dapat mag-antos tungod kay isa sia ka manugpatay, ukon makawat, ukon kriminal, ukon nagapahilabot sa bulohaton sang iban. 16 Pero kon nagaantos kamo tungod kay Cristiano kamo, indi kamo magkahuya sini, kundi magpasalamat kamo sa Dios nga inyo ginadala ang ngalan ni Cristo. 17 Ang tion sang pagsugod sang paghukom nag-abot na, kag ang mga pinili sang Dios amo ang una nga pagahukman. Kon magsugod ini sa aton, ano bala ang maabutan sang mga wala nagatuo sa

Maayong Balita sang Dios? 18 Ang kasulatan nagasiling: “Kon mabudlay gani ang pagkaluwas Sang matarong nga mga tawo, Ano pa ayhan ang matabo Sa mga di-diosnon kag mga makasasala?” 19 Gani, ang mga nagaantos tungod kay amo ini ang kabubot-on sang Dios para sa ila, paagi sa ila maayo nga mga buhat dapat magtugyan sang ila kaugalingon sa ila Manunoga, nga nagatuman gihapon sang iya saad.

5:1 Ako nga isa ka tigulang sang iglesia, nagapakiluoy sa mga katigulangan sang iglesia nga yara dira sa inyo. Saksi ako sang mga pag-antos ni Cristo, kag magapakig-ambit ako sa himaya nga igapahayag. Nagapakiluoy ako sa inyo: 2 tatapa ninyo ang panong nga ginhatag sang Dios sa inyo, kag bantayi ninyo ini indi kay napilitan lang kamo, kundi sa inyo gid kinabubot-on, suno sa luyag sang Dios nga himuon ninyo. Himoa ninyo ang inyo mga bulohaton, indi tungod sang suhol, kundi kay may matuodtuod kamo nga handom sa pag-alagad. 3 Indi kamo magpakaharihari sa mga gintugyan sa inyo nga tatapon, kundi magmanginsulondan kamo sang panong. 4 Kag kon ang Pangulo nga Manugbantay magpahayag, batunon ninyo ang mahimayaon nga korona nga wala gid nagalubad ang iya kaidlak. 5 Sa amo man nga bagay, kamo nga pamatan-on nga mga lalaki magpasakop sa mga magulang sa inyo. Tanan kamo dapat magpanampi sang pagpaubos, sa pag-alagad sa isa kag isa, kay ang kasulatan nagasiling, “Ginasumpo sang Dios ang bugalon, pero iya ginabugayan ang mapainuboson.” 6 Gani magpaubos kamo sa idalom sang gamhanan nga kamot sang Dios, agod nga bayawon niya kamo sa iya nagakaigo nga tion. 7 Itugyan ninyo sa iya ang tanan ninyo nga mga palaligban, kay nagakabalaka sia sa inyo. 8 Maghanda kag magbantay kamo! Kay ang inyo kaaway, ang Yawa, nagaluyong subong sang isa ka nagangurob nga leon, nga nagapangita sang iya tulokbon. 9 Magmalig-on kamo sa inyo pagtuo kag magbato sa Yawa, kay nakahibalo kamo nga ang inyo pareho nga mga tumoluo sa bug-os nga kalibutan nagaantos sang amo man nga mga pag-antos. 10 Pero sa tapos kamo makaantos sa indi lamang madugay, ang Dios nga nagahatag sang tanan nga grasya, nga nagatawag sa inyo sa pag-ambit sang iya wala sing

katapusan nga himaya sa inyo paghiusa kay Cristo, magahimpit kag magahatag sa inyo sing kalig-on, kusog kag mapag-on nga sadsaran. 11 Sa iya ang gahom sa walay katapusan. Kabay pa. 12 Ginasulat ko sa inyo ining malip-ot nga sulat sa bulig ni Silas, nga akon ginakabig nga isa ka masaligan nga utod. Luyag ko nga paisugon kamo kag hatagan sang akon panaksihon nga amo ini ang matuod nga grasya sang Dios. Sa sini magpakalig-on kamo. 13 Ang iglesia sa Babilonia, nga ginpili man sang Dios, nagaabiabi sa inyo, kag amo man ang akon anak nga si Marcos. 14 Maghalukay kamo sa Cristohanon nga paghigugma. Kabay nga ang paghidait manginyara sa inyo tanan nga iya ni Cristo.

1:1 Pag-abiabi halin kay Simon Pedro, isa ka alagad kag apostol ni Jesu-Cristo— Sa mga ginhatagan sing pagtuo nga hamili subong sang amon pagtuo, paagi sa pagkamatarong sang aton Dios kag Manlulowas nga si Jesu-Cristo. 2 Kabay nga ang grasya kag paghidait magbugana sa inyo, paagi sa inyo pagkilala sa Dios kag kay Jesus nga aton Ginoo. 3 Ang gahom sang Dios naghatag sa aton sang tanan naton nga mga kinahanglanon sa pagkabuhi sang diosnon nga kabuhi paagi sa aton pagkilala sang nagtawag sa aton sa pag-ambit sang iya himaya kag kaayo. 4 Sa sini nga paagi, iya kita ginhatagan sing hamili kag dalagku nga mga saad, agod nga paagi sa iya ginsaad, malikawan ninyo ang makahalalit nga kailigbon sa sini nga kalibutan, kag maambit ninyo ang diosnon nga kinaugali. 5 Tungod sini, tinguhaa ninyo nga idugang sa inyo pagtuo ang kaayo, kag sa kaayo ang ihibalo, 6 sa ihibalo ang pagpugong sang kaugalingon, sa pagpugong sang kaugalingon ang pagbatas, sa pagbatas ang pagkadiosnon, 7 sa pagkadiosnon ang kalulo, kag sa kalulo ang paghigugma. 8 Kon ini nga mga butang yara sa inyo sing bugana, ini sila magapapisan sa inyo kag manginmabinungahon kamo sa inyo pagkilala sa aton Ginoo nga si Jesu-Cristo. 9 Pero ang wala sini daw sa harapon sia nga indi makakita sa malayo, kag nagakalipat nga ang iya nagligad nga mga sala natinluan na. 10 Gani, mga utod ko, tinguhai pa gid ninyo ang pagpalig-on sang pagtawag kag pagpili sang Dios sa inyo, kay kon inyo ginahimo ini indi kamo mawala. 11 Sa sini nga paagi, ihatag sa inyo ang

bug-os nga kinamatarong sa pagsulod sa walay katapusan nga Ginharian sang aton Ginoong Manlulawas nga si Jesu-Cristo. 12 Tungod sini, pahanumdomon ko kamo sa gihapon sini nga mga butang, bisan pa nga inyo na ini nahibaluan kag napalig-on na gid kamo sa kamatuoran nga inyo nabaton. 13 Samtang buhi pa ako, ginakabig ko nga akon katungdanan ang pagpahanumdom sa inyo sini nga mga butang. 14 Kay nakahibalo gid ako nga sa indi madugay ubahon ko na ining mamalatyon nga lawas, suno sa ginsiling sa akon sing maathag gid sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 15 Gani, tinguhaon ko gid ang pagpangita sing paagi nga inyo madumdoman ini nga mga butang sa tanan nga tion kon patay na ako. 16 Kay ang amon pagpakilala sa inyo sang gamhanan nga pagkari sang aton Ginoong Jesu-Cristo wala nasandig sa patupato nga mga sugilanon. Nakita gid sang amon mga mata ang iya pagkahalangdon! 17 Didto kami sang ginhatagan sia sing kadunggan kag himaya sang Dios nga Amay. Nakabati kami sang tingog halin sa Harianon nga Himaya nga nagasiling, “Ini sia amo ang akon hinigugma nga Anak, nga sa iya nahamuot gid ako!” 18 Kami gid nakabati sini nga tingog halin sa langit, sang didto kami upod sa iya sa balaan nga bukid. 19 Gani nagasalig pa gid kami sa mga pulong nga ginbantala sang mga propeta. Maayo gid para sa inyo nga hatagan ninyo ini sang inyo igtalupangod, kay kaangay ini sang isa ka suga nga nagasiga sa madulom nga duog, tubtob nga ang Adlaw magbanagbanag kag ang kapawa sang kabugwason magsilak sa inyo mga tagipusoon. 20 Pero labaw sa tanan, dumdoma ninyo ini: wala sing tawo nga sa iya lamang kaugalingon makapaathag sang tagna sa mga Kasulatan. 21 Kay wala sing tagna nga nagikan sa kabubot-on lang sang tawo, kundi ang mga tawo gintuytoy sang Espiritu Santo, samtang naghambal sila sang mga pulong nga nagikan sa Dios.

2:1 Sang una anay, may nagpakita nga di-matuod nga mga propeta sa tunga sang mga tawo, kag sa amo man nga paagi magapakita sa tunga ninyo ang di-matuod nga mga manunodlo. Magadala sila sang makahalalit kag di-matuod nga mga pagtulon-an, kag ipanghiwala nila ang Agalon nga nagluwas sa ila. Gani magadala sila sa ila kaugalingon sang hinali nga

kalaglagaan. 2 Wala sapayan sini, madamo ang magasunod sang ila kaulag. Kag tungod sang ila ginahimo, ang mga tawo magapakamalaut sang Dalan sang kamatuoran. 3 Sa ila kahakog ining di-matuod nga mga manunodlo magapangwarta sa inyo paagi sa ila patupato nga mga sugilanon. Kay dugay na nga nakahanda ang ila Hukom, kag wala nagatulog ang ila Manuglaglag! 4 Ang Dios wala gani magkaluoy sa mga anghel nga nagpakasala, kundi iya sila gintagbong sa impiyerno, sa diin ginkadenahan sila sa kadudolman, nga nagahulat sang Adlaw sang Paghukom. 5 Ang Dios wala magkaluoy sa kalibutan sadto anay, kundi nga iya ginpadala ang Anaw sa kalibutan sang malaut nga mga tawo. Ang iya lamang ginluwas amo si Noe, nga nagwali sang pagkamatarong, kag ang pito pa ka mga tawo. 6 Ginsilutan sang Dios ang mga siyudad sang Sodoma kag Gomorra kag ginlaglag paagi sa kalayo, kag ginhimo niya sila nga paandam kon ano ang matabo sa malaut nga mga tawo. 7 Iya ginluwas si Lot, isa ka matarong nga tawo, nga natublag sang kaulag sang malalison nga mga tawo. 8 Kay yadtong matarong nga tawo nga nagkabuhi sa tunga nila, nakakita kag nakabati adlaw-adlaw sang amo nga mga butang nga nagpasakit gid sang iya matarong nga tagipusoon tungod sang ila malaut nga mga binuhatan. 9 Gani, ang Ginoo makahibalo magluwas sang diosnon nga mga tawo sa ila mga pagtilaw, kag magsilot sang mga malaut sa Adlaw sang Paghukom, 10 labi na gid ang mga nagapasunod sa ila lawasnon nga kailigbon kag nagatamay sang awtoridad sang Dios. Ining di-matuod nga mga manunodlo mga makahas kag bugalon, kag wala sila nagataha sa langitnon kag mahimayaon nga mga tinuga, kundi ginapakamalaut nila sila. 11 Bisan gani ang mga anghel nga makusog kag gamhanan pa sang sa sining di-matuod nga mga manunodlo, wala gani nagasumbong sa ila nga may pagyaguta sa atubangan sang Ginoo. 12 Pero ini nga mga tawo nagaginawi suno sa ila duna nga balatyagon, subong sang talunon nga mga sapat nga dalakpon kag palatyon. Ginayaguta nila ang indi nila mahangpan. Pagapamatyon sila subong sang talunon nga mga sapat. 13 Pabayaron sila sang pag-antos tungod sang pagpaantos nga ila ginhimo. Ang kalipayan nila amo ang paghimo kon adlaw sang bisan ano nga makabusog sang ila lawasnon nga mga kailigbon. Kahuloy-an kag

kasawayan sila sa ila pagkaon upod sa inyo, samtang nagapatuyang sila sa ila malimbungon nga pagginawi! 14 Wala na sila sing iban nga luyag tan-awon, kundi ang malain nga mga babayi. Indi sila ayawan sa pagpakasala, kag ginahaylo nila ang mga maluya. Ang ila mga tagipusoon nabuyo sa kahakog. Ginapakamalaut sila sang Dios! 15 Ginbayaan nila ang matadlong nga dalan kag nagtalang sila. Ginsunod nila ang banas nga gin-agihan ni Balaam, ang anak ni Beor, nga naghigugma sa kuwarta nga iya makuha paagi sa paghimo sang malaut, 16 kag ginsabdong sia tungod sang iya paglapas, paagi sa isa ka apa nga asno nga naghambal sa tingog sang tawo, kag iya ginpauntat ang binuang nga buhat sang propeta. 17 Ini nga mga tawo kaangay sang namalhan nga mga tuboran. Kaangay sila sang gal-om nga ginapalid sang mabaskog nga hangin. Ang Dios nag-aman sa ila sing duog didto sa mangitungito nga kadudolman. 18 Nagahambal sila sing matinaastaason kag binuang, kag paagi sa ila lawasnon nga kailigbon ginahaylo nila ang mga bag-o pa lamang makalikaw sa mga tawo nga nagkabuhi sa sayop. 19 Nagasaad sila sa ila sing kahilwayan, pero sila mismo mga ulipon sang makahalalit nga kinabatasan, kay ang tawo ulipon sang bisan ano nga makadaog sa iya. 20 Kay kon ang mga tawo nakapalagyo na sa makahalalit nga mga gahom sang kalibutan paagi sa ila pagkilala sa aton Ginoo kag Manlulowas nga si Jesu-Cristo, kag sa liwat magapos naman sila kag madaog sini, malain pa ang kahimtangan sina nga mga tawo sa katapusan, sang sa ila nahauna nga kahimtangan. 21 Maayo pa nga wala na lang sila makahibalo sang dalan sang pagkamatarong, sang sa makahibalo sila kag magbiya sa balaan nga sugo nga ginhatag sa ila! 22 Ang natabo sa ila nagapakita nga ining hulobaton matuod: “Ang ido nagakaon liwat sang iya ginsuka,” kag, “Ang baboy nga bag-o lang ginligo nagaligid liwat sa lunang.”

3:1 Mga hinigugma ko! Ikaduha na ini nga pagsulat ko sa inyo. Sa sining duha ka mga sulat gintinguhaan ko ang pagpukaw sang inyo putli nga mga panghunahona paagi sa pagpahanumdom sa inyo. 2 Luyag ko nga dumdomon ninyo ang mga ginsiling sang balaan nga mga propeta sang una, kag ang sugo nga ginhatag sa inyo sang mga apostoles gikan sa Ginoo

kag Manlulowas. 3 Una sa tanan, dapat ninyo dumdomon nga sa katapusan nga mga inadlaw, may magapakita nga mga tawo nga ang ila kabuhi ginagamhan sang ila mga kailigbon. Magayaguta sila sa inyo 4 kag magasiling, “Wala bala sia magsaad sa pagkari? Karon diin na bala sia? Ang amon mga ginikanan nagkalamatay na, kag amo man gihapon ang kahimtangan sang tanan nga mga butang halin pa gid sang pagtuga sang kalibutan!” 5 Hungod gid nga wala nila ginasapak ini nga kamatuoran: paagi sa pulong sang Dios sadto anay, ang mga langit kag duta gintuga. Ang duta ginhimo halin sa tubig kag paagi sa tubig. 6 Kag paagi man sa tubig, ang tubig sang Pag-anaw, ang daan nga kalibutan ginlaglag. 7 Pero sa amo man nga pulong sang Dios, ang mga langit kag duta nga amo karon, ginatipigan agod pagalaglagon sang kalayo. Ginatigana ini para sa adlaw nga ang malaut nga mga tawo pagahukman kag pagalaglagon. 8 Mga hinigugma ko, indi ninyo pagkalimti ining isa ka butang! Para sa Ginoo wala sing kinatuhay ang isa ka adlaw ukon ang isa ka libo ka tuig. Para sa iya ining duha pareho lang. 9 Ang Ginoo indi uyaya sa pagtuman sang iya ginsaad, suno sa ginahunahona sang iban. Sa baylo, mapainulobon sia sa inyo, kay indi sia luyag nga ang bisan isa sa inyo malaglag, kundi luyag niya nga magbiya kamo sa inyo mga sala. 10 Pero ang Adlaw sang Ginoo magaabot subong sang isa ka makawat. Sa sadto nga Adlaw ang mga langit magataliwan sa daku nga kagahod, ang tanan nga mga butang sa langit masunog kag malaglag, kag ang duta kag ang tanan nga yara sa iya magakawala. 11 Tungod kay sa sini nga paagi pagalaglagon ang tanan nga mga butang, mangin-ano bala kamo nga sahi sang tawo? Ang inyo mga kabuhi dapat manginbalaan kag nahalad sa Dios, 12 samtang nagapaabot kamo sang Adlaw sang Dios. Buhata ninyo ang inyo masarangan sa pagpadali sini—ang Adlaw nga ang mga langit pagasunogon kag pagalaglagon, kag ang mga butang sa langit magakatunaw tungod sang kainit. 13 Pero ang Dios nagsaad sang bag-o nga mga langit kag bag-o nga duta, sa diin magaluntad ang pagkamatarong, kag amon ini ginahulat. 14 Gani, mga hinigugma ko, samtang ginahulat ninyo ina nga Adlaw, magmanginputli kamo kag wala sing dagta sa atubangan sang Dios, kag magpakighidait kamo sa iya. 15

Kabiga ninyo nga ang pagpailob sang aton Ginoo isa ka kahigayunan nga iya ginahatag para sa inyo kaluwasan, suno sa ginsulat sang aton utod nga si Pablo nga nagagamit sang kaalam nga ginhatag sang Dios sa iya. 16 Amo ini ang iya ginasulat sa tanan niya nga mga sulat nahanungod sini nga mga butang. May mabudlay nga mga butang sa iya mga sulat nga indi husto ang pagsaysay sang wala makahibalo kag mahuyang nga mga tawo, subong sang ila ginahimo sa iban nga bahin sang mga Kasulatan. Gani nagadala sila sing kalaglagan sa ila kaugalingon. 17 Pero kamo, mga hinigugma ko, nakahibalo na sini. Gani magbantay kamo, agod nga indi kamo mapatalang sang mga sayop sang malinapason nga mga tawo kag madula ang inyo pagkalig-on. 18 Sa baylo magpadayon kamo sa pagtubo sa grasya kag pagkilala sang aton Ginoo kag Manlulowas nga si Jesu-Cristo. Sa iya ang himaya, karon kag sa gihapon! Kabay pa.

1:1 Nagasulat kami sa inyo nahanungod sang Pulong sang kabuhi nga yara na nga daan halin pa sa ginsugoran. Amon ini nabatian, kag nakita sang amon mga mata. Huo, amon ini nakit-an, kag nakaptan sang amon mga kamot. 2 Sang ginpahayag ini nga kabuhi, amon ini nakita. Gani nagahambal kami nahanungod sini kag nagasugid sa inyo nahanungod sang kabuhi nga wala sing katapusan nga upod anay sa Amay, kag ginpahayag ini sa amon. 3 Ang amon nakit-an kag nabatian ginasugid man namon sa inyo, agod kamo makabuylog sa amon sa pagpakighiusa upod sa Amay kag sa iya Anak nga si Jesu-Cristo. 4 Ini amon ginasulat, agod nga ang amon kalipay manginbug-os. 5 Karon amo ini ang balita nga amon nabatian gikan sa iya Anak kag amon ginabantala sa inyo: ang Dios kapawa kag wala gid sing kadudolman sa iya. 6 Gani, kon magsiling kita nga may pagpakighiusa kita sa iya, pero nagakabuhi kita gihapon sa kadudolman, nagabutig kita sa aton mga ginahambal kag mga ginahimo. 7 Pero kon kita nagakabuhi sa kapawa, subong nga ang Dios yara sa kapawa, ti may paghiliusa kita sa isa kag isa, kag ang dugo ni Jesus nga iya Anak nagatinlo sa aton sa tanan nga mga sala. 8 Kon magsiling kita nga wala kita sing sala, ginadayaan naton ang aton kaugalingon kag ang kamatuoran wala sa aton. 9 Pero, kon ituad ta ang aton mga sala sa Dios, tumanon niya

ang iya ginsaad kag himuon niya ang nagakaigo: patawaron niya ang aton mga sala, kag tinluan niya kita sang tanan naton nga kalautan. 10 Kon magsiling kita nga wala gid kita makasala, ginahimo naton ang Dios nga butigon, kag ang iya pulong wala sa aton.

2:1 Ginasulat ko ini sa inyo, mga anak ko, agod nga indi kamo magpakasala. Pero kon may yara nga makasala, may mananabang kita sa atubangan sang Amay, si Jesu-Cristo, ang matarong. 2 Kay si Cristo mismo amo ang paagi nga mapatawad ang aton mga sala, kag indi lang ang aton mga sala, kundi ang mga sala man sang tanan nga mga tawo. 3 Kon kita nagatuman sang mga sugo sang Dios, ti, pat-od gid kita nga kilala naton sia. 4 Kon may isa nga magsiling, “Nakilala ko gid sia,” pero wala sia nagatuman sang iya mga sugo, ina nga tawo butigon kag ang kamatuoran wala sa iya. 5 Pero ang nagatuman sang pulong sang Dios, amo ang tawo nga ang iya gugma sa Dios nahimpit. Amo ini ang pamatuod nga kita nagakabuhi sa Dios. 6 Ang nagasiling nga sia nagakabuhi sa Dios, kinahanglan magkabuhi sia pareho kay Jesu-Cristo. 7 Mga hinigugma ko, indi bag-o nga sugo ang ginasulat ko sa inyo, kundi ini amo ang daan nga sugo nga inyo nabaton halin pa sa ginsugoran. Ang daan nga sugo amo ang pulong nga inyo na nabatian. 8 Sa isa ka bagay, ang sugo nga ginasulat ko sa inyo bag-o, kag ang iya kamatuoran sini makit-an sa kay Cristo kag sa inyo man. Kay ang kadudolman nagataliwan, kag ang matuod nga kapawa nagasilak na. 9 Ang nagasiling nga yara sia sa kapawa, pero nagadumot sa iya utod, yara pa sa kadudolman tubtob karon. 10 Ang nagahigugma sa iya utod nagapabilin sa kapawa, gani wala sing yara sa iya nga manginkabangdanan sa pagpakasala sang iban. 11 Pero ang nagadumot sa iya utod yara sa kadudolman. Nagalakat sia sa kadudolman kag wala sia makahibalo kon diin sia nagapadulong, kay ang kadudolman nagbulag sa iya. 12 Nagasulat ako sa inyo, mga anak ko, kay ang inyo mga sala ginpatawad tungod sa ngalan ni Cristo. 13 Nagasulat ako sa inyo, mga amay, kay kamo nakakilala sa iya nga amo na nga daan halin pa sa ginsugoran. Nagasulat ako sa inyo, mga pamatan-on nga lalaki, kay nadaog ninyo ang Yawa. 14 Nagasulat ako sa inyo, mga anak, kay

nakilala ninyo ang Amay. Nagasulat ako sa inyo, mga amay, kay nakakilala kamo sa iya nga amo na nga daan halin pa sa ginsugoran. Nagasulat ako sa inyo, mga pamatan-on nga lalaki, kay mga mabakod kamo. Ang pulong sang Dios nagakabuhi sa inyo kag nadaog ninyo ang Yawa. 15 Indi ninyo paghigugmaa ang kalibutan ukon ang mga butang nga iya sang kalibutan. Kon ginahigugma ninyo ang kalibutan, wala kamo nagahigugma sa Amay. 16 Kay ang tanan nga iya sang kalibutan—ang ginahandom sang makasasala nga kinaugali, ang ginakaibugan sang mata, kag ang tanan nga mga butang sa sining kalibutan nga ginapabugal sang mga tawo—ini sila wala nagagikan sa Amay, kundi sa kalibutan. 17 Ang kalibutan kag ang tanan nga mga butang nga ginahandom sang mga tawo nagataliwan, pero ang nagatuman sang kabubot-on sang Dios nagakabuhi sa gihapon. 18 Mga anak ko, madali na lang ang katapusan nga panahon! Ginsugiran kamo nga magaabot ang Anti-Cristo, kag karon madamo na nga mga Anti-Cristo ang nagtuhaw, gani aton nahibaluan nga malapit na lang ang katapusan nga panahon. 19 Ini nga mga tawo indi gid matuodtuod nga katapo sang aton grupo, amo gani nga nagbiya sila sa aton. Kon matuod sila nga katapo sang aton grupo, kuntani nagpabilin sila upod sa aton. Pero naghalin sila, kag sa sini nga paagi maathag gid nga indi sila matuodtuod nga katapo sang aton grupo. 20 Pero ginbubo sa inyo ni Cristo ang Espiritu Santo, gani tanan kamo nakahibalo sang kamatuoran. 21 Gani nagasulat ako sa inyo, indi tungod kay wala kamo makahibalo sang kamatuoran, kundi kay nakahibalo gid kamo sini, kag nahibaluan man ninyo nga wala gid sing kabutigan nga nagagikan sa kamatuoran. 22 Sin-o karon ang butigon? Ang nagasiling nga si Jesus indi amo ang Cristo. Ini amo ang Anti-Cristo, sia nga nagasikway sang Amay kag sang Anak. 23 Ang nagasikway sang Anak, nagasikway man sang Amay, kag ang nagabaton sang Anak nagabaton man sang Amay. 24 Gani pat-ura gid nga matipigan sa inyo mga tagipusoon ang mga pulong nga inyo nabatian halin sa ginsugoran. Kon ang inyo ginatuman amo ang inyo nabatian halin sa ginsugoran, ti magakabuhi kamo sa gihapon nga nahiusa sa Anak kag sa Amay. 25 Kag amo ini ang ginsaad ni Cristo nga ihatag sa aton—ang kabuhi nga wala sing katapusan. 26 Ginasulat ko ini sa inyo nahanungod

sang mga nagatinguha sa pagpatalang sa inyo. 27 Pero kamo inyo ginbuboan ni Cristo sang iya Espiritu. Samtang nga ang iya Espiritu yara sa inyo, wala kamo kinahanglan sang bisan sin-o nga magtudlo sa inyo. Kay ang iya Espiritu nagatudlo sa inyo nahanungod sang tanan nga mga butang, kag ang iya ginatudlo matuod, kag indi butig. Gani tumana ang ginatudlo sang Espiritu, kag magpabilin kay Cristo. 28 Karon, mga anak ko, magpabilin kamo sa iya, agod indi kita magkahadlok kon sia magpahayag, kag indi kita kinahanglan magpanago sa iya sa kahuya sa Adlaw sang iya pagkari. 29 Nakahibalo kamo nga si Cristo matarong, gani dapat ninyo mahibaluan nga ang tagsatagsa nga nagahimo sing matarong anak sang Dios.

3:1 Talupangda ninyo kon daw ano ang paghigugma sang Amay sa aton! Ang iya gugma para sa aton tama ka daku sa bagay nga ginatawag kita nga mga anak sang Dios, kag matuod gid man nga amo kita. Gani ang kalibutan wala makakilala sa aton, kay wala ini nakakilala sa Dios. 2 Mga hinigugma ko, karon mga anak na kita sang Dios, ugaling indi pa maathag kon mangin-ano kita sa ulihi. Pero nakahibalo kita nga kon magpahayag si Cristo, manginkaangay kita niya, kay makita naton ang iya matuod nga kinaugali. 3 Ang tagsatagsa nga may iya sini nga paglaom kay Cristo nagapaputli sang iya kaugalingon subong nga si Cristo putli. 4 Ang bisan sin-o nga nagapakasala nagalapas sang kasugoan sang Dios, kay ang sala amo ang paglapas sang kasugoan. 5 Nahibaluan ninyo nga si Cristo nagkari sa pagkuha sang mga sala sang mga tawo, kag sia iya wala sing sala. 6 Gani, ang nagakabuhi kay Cristo, wala nagapadayon sa pagpakasala, pero ang bisan sin-o nga nagapadayon sa pagpakasala, wala gid makakita ukon makakilala sa iya. 7 Mga anak, indi kamo magtugot nga patalangon ni bisan sin-o! Ang bisan sin-o nga nagahimo sing matarong, matarong subong nga si Cristo matarong. 8 Ang bisan sin-o nga nagapadayon sa pagpakasala, iya sang Yawa, kay ang Yawa nagapakasala halin pa sa ginsugoran. Tungod sini ang Anak sang Dios nagkari sa paglaglag sang mga buhat sang Yawa. 9 Ang bisan sin-o nga anak sang Dios wala nagapadayon sa pagpakasala, kay ang kinaugali sang Dios yara

sa iya, kag tungod kay ang Dios amo ang iya Amay, indi sia makapadayon sa pagpakasala. 10 Amo ini ang maathag nga kinatuhay sang mga anak sang Dios kag sang mga anak sang Yawa: ang bisan sin-o nga wala nagahimo sing matarong ukon wala nagahigugma sa iya utod, indi anak sang Dios. 11 Amo ini ang mensahi nga inyo nabatian halin sa ginsugoran: dapat kita maghigugmaanay. 12 Indi kita dapat magmanginsubong kay Cain nga iya sang Yawa. Ginpatay niya ang iya kaugalingon nga utod. Ngaa bala ginpatay niya ang iya utod? Kay ang mga hinimuan ni Cain malain, kag ang mga hinimuan sang iya utod matarong. 13 Gani, mga kautoran ko, indi kamo magkatingala kon ang mga tawo sang kalibutan nagadumot sa inyo. 14 Nahibaluan naton nga ginsaylo kita halin sa kamatayon pa kabuhi. Aton ini nahibaluan, tungod kay ginahigugma ta ang aton mga kautoran. Ang wala nagahigugma yara pa sa kamatayon. 15 Ang bisan sin-o nga nagadumot sa iya utod, manugpatay. Kamo nakahibalo nga wala sing manugpatay nga may kabuhi nga walay katapusan. 16 Sa sini nga paagi nahibaluan ta kon ano ang gugma: si Cristo naghatag sang iya kabuhi para sa aton. Gani kita man dapat maghatag sang aton kabuhi para sa aton mga kautoran! 17 Kon ang isa ka tawo manggaranon kag nakita niya ang iya utod nga yara sa kakulangan, pero wala sia nagakaluoy sa iya, ano bala ang pagkasiling niya nga may paghigugma sia sa Dios sa iya tagipusoon? 18 Mga anak ko! Ang aton paghigugma kinahanglan indi lamang sa pulong ukon sa hambal, kundi kinahanglan ang matuodtuod nga paghigugma nga ginapakita sa buhat. 19 Gani sa sini nga paagi mahibaluan ta nga yara kita sa kamatuoran, kag ang aton tagipusoon may pagsalig sa atubangan sang Dios. 20 Kon ang aton tagipusoon nagakondenar sa aton, nahibaluan ta nga ang Dios labaw pa sa aton tagipusoon, kag nakahibalo sia sang tanan. 21 Gani, mga hinigugma ko, kon ang aton tagipusoon wala nagakondenar sa aton, may kaisog kita sa atubangan sang Dios. 22 Mabaton ta ang bisan ano nga aton pangayuon sa iya, kay nagatuman kita sang iya mga sugo, kag nagahimo sang iya nahamut-an. 23 Amo ini ang iya ginasugo: nga kita magtuo sa iya Anak nga si Jesu-Cristo, kag maghigugmaanay kita suno sa ginsugo ni Cristo sa aton. 24 Ang bisan sin-o nga nagatuman sang mga sugo sang Dios nagakabuhi sa Dios, kag

ang Dios nagakabuhi sa iya. Kag nakahibalo kita nga ang Dios nagapuyo sa aton paagi sa Espiritu nga iya ginhatag sa aton.

4:1 Mga hinigugma ko, indi kamo magpati sa tanan nga nagasiling nga yara sa ila ang Espiritu, kundi usisaa anay ninyo kon bala ang espiritu nga yara sa ila nagikan sa Dios. Kay madamo na ang di-matuod nga mga propeta nga naglapnag sa bug-os nga kalibutan. 2 Sa sini nga paagi makilala ninyo kon ang Espiritu iya sang Dios: ang nagakilala nga si Jesu-Cristo nagpakatawo, may Espiritu nga nagikan sa Dios. 3 Pero ang nagapanghiwala nga nagpakatawo si Jesus, ang Espiritu sang Dios wala sa iya. Ini nga espiritu nagikan sa Anti-Cristo. Inyo nabatian nga ini nga espiritu magaabot kag yari na ini sa kalibutan. 4 Pero, mga anak ko, kamo iya sang Dios, kag nadaog ninyo ang di-matuod nga mga propeta, kay ang Espiritu nga yara sa inyo labi pa ka gamhanan sang sa espiritu nga yara sa ila nga iya sang kalibutan. 5 Nagahambal sila nahanungod sang mga butang nga iya sang kalibutan, kag ang kalibutan nagapamati sa ila, kay sila iya sang kalibutan. 6 Pero kita iya sang Dios. Ang bisan sin-o nga nakakilala sa Dios nagapamati sa aton, kag ang bisan sin-o nga indi iya sang Dios, wala nagapamati sa aton. Gani sa sini nga paagi, aton mahibaluan ang kinatuhay sang Espiritu sang kamatuoran kag sang espiritu sang kabutigan. 7 Mga hinigugma, maghigugmaanay kita, kay ang gugma nagagikan sa Dios. Ang nagahigugma anak sang Dios kag nakakilala sa Dios. 8 Ang wala nagahigugma wala makakilala sa Dios, kay ang Dios gugma. 9 Sa sini nga paagi ginpahayag sang Dios ang iya gugma sa aton: ginpadala niya ang iya bugtong nga Anak sa kalibutan agod nga may kabuhi kita paagi sa iya. 10 Amo ini ang gugma: indi tungod kay naghigugma kita sa Dios, kundi nga ang Dios naghigugma sa aton kag nagpadala sang iya Anak agod nga paagi sa iya mapatawad ang aton mga sala. 11 Mga hinigugma, kon amo ini ang paghigugma sang Dios sa aton, dapat man kita maghigugmaanay. 12 Wala gid sing isa nga nakakita sa Dios. Kon nagahigugmaanay kita, ang Dios nagakabuhi sa aton kag ang iya gugma nahimpit sa aton. 13 Sa sini nga paagi aton mapat-od nga kita nagakabuhi sa Dios, kag sia nagakabuhi sa aton, kay ginhatag niya sa aton

ang iya Espiritu. 14 Kag nakita naton kag nagasugid kita sa iban nga ang Amay nagpadala sang iya Anak nga mangin-Manlulowas sang kalibutan. 15 Ang nagakilala nga si Jesus amo ang Anak sang Dios, ang Dios nagakabuhi sa iya, kag sia nagakabuhi sa Dios. 16 Kag kita nakakilala kag nagatuo nga ang Dios nagahigugma sa aton. Ang Dios gugma, kag ang nagakabuhi sa gugma, nagakabuhi sa Dios kag ang Dios nagakabuhi sa iya. 17 Ang tinutoyo sang gugma nga ginhimpit sa aton amo nga may kaisog kita kon mag-abot ang Adlaw sang Paghukom, kay nagakabuhi kita sa sining kalibutan subong sang pagkabuhi ni Cristo. 18 Wala sing kahadlok sa gugma. Ang himpit nga gugma nagakuha sang tanan nga kahadlok. Gani sa nagakahadlok ang gugma wala pa mahimpit, kay ang kahadlok may kaangtan sa silot. 19 Nagahigugma kita, kay ang Dios naghigugma sa aton sing una. 20 Kon may isa nga nagasiling nga nagahigugma sia sa Dios, pero nagadumot sa iya utod, butigon sia. Kay kon wala sia nagahigugma sa iya utod nga iya makita, indi sia makahigugma sa Dios nga indi niya makita. 21 Gani amo ini ang sugo nga ginhatag sa aton ni Cristo: ang nagahigugma sa Dios dapat man maghigugma sa iya utod.

5:1 Ang nagatuo nga si Jesus amo ang Cristo, anak sang Dios, kag ang nagahigugma sa Amay nagahigugma man sa iya anak. 2 Sa sini nga paagi mahibaluan ta nga nagahigugma kita sa mga anak sang Dios, kon kita nagahigugma sa Dios kag nagatuman sang iya mga sugo. 3 Kay kon nagahigugma kita sa Dios kon sayuron nagatuman kita sang iya mga sugo. Kag ang iya mga sugo indi tama kabudlay para sa aton, 4 kay ang tagsa ka anak sang Dios sarang makadaog sang kalibutan. Amo ini ang pagdaog naton sang kalibutan: paagi sa aton pagtuo. 5 Sin-o bala ang makadaog sang kalibutan? Ang tawo lamang nga nagatuo nga si Jesus amo ang Anak sang Dios. 6 Si Jesu-Cristo amo ang nagkari paagi sa tubig sang iya pagbautiso kag paagi sa dugo sang iya pagkamatay. Nagkari sia indi lamang paagi sa tubig, kundi paagi sa tubig kag sa dugo. Kag ang Espiritu gid nagasaksi nga matuod ini, kay ang Espiritu kamatuoran. 7 May tatlo ka mga saksi, 8 ang Espiritu, ang tubig, kag ang dugo, kag ining tatlo

nagahisugot. 9 Nagapati kita sa panaksi sang mga tawo. Labi pa gid ka gamhanan ang panaksi sang Dios, kag amo ini ang panaksi nga ginhatag sang Dios nahanungod sa iya Anak. 10 Gani, ang nagatuo sa Anak sang Dios may panaksi sa iya tagipusoon, pero ang wala nagatuo sa Dios, nagahimo sang Dios nga butigon, kay wala sia nagtuo sang panaksi sang Dios nahanungod sa iya Anak. 11 Gani amo ini ang panaksi: ang Dios naghatag sa aton sang kabuhi nga wala sing katapusan, kag ini nga kabuhi yara sa iya Anak. 12 Ang bisan sin-o nga yara sa iya ang Anak sang Dios may kabuhi, kag ang bisan sin-o nga wala sa iya ang Anak sang Dios wala sing kabuhi. 13 Ginasulat ko ini sa inyo, agod mahibaluan ninyo nga may kabuhi kamo nga wala sing katapusan—kamo nga nagatuo sa ngalan sang Anak sang Dios. 14 May kaisog kita sa atubangan sang Dios, kay nagasalig kita nga nagapamati sia sa aton, kon magpangayo kita sang bisan ano nga butang nga suno sa iya kabubot-on. 15 Nagapamati sia kon kita magpangayo sa iya. Tungod kay nahibaluan ta nga ini matuod, nahibaluan man naton nga sia nagahatag sa aton sang aton ginapangayo sa iya. 16 Kon may makakita sang iya utod nga nagahimo sing sala nga indi ikamatay, dapat sia magpangamuyo sa Dios nga magahatag sing kabuhi sa iya utod. Ini para lamang sa mga nakahimo sing sala nga indi ikamatay. Pero may sala nga ikamatay, kag wala ako nagasiling nga magpangamuyo kamo sa Dios nahanungod sina. 17 Ang tanan nga buhat nga indi matarong, sala. Pero may sala nga indi ikamatay. 18 Nahibaluan naton nga wala sing anak sang Dios nga nagapadayon sa pagpakasala, kay ang Anak sang Dios nagaapin sa iya, kag ang Yawa indi makahalit sa iya. 19 Nahibaluan ta nga kita iya sang Dios, bisan pa nga ang bug-os nga kalibutan yara sa idalom sang paggahom sang Yawa. 20 Nahibaluan ta nga ang Anak sang Dios nagkari kag naghatag sa aton sing paghangop, agod makilala naton ang matuod nga Dios. Ang aton mga kabuhi yara sa matuod nga Dios, sa iya Anak nga si Jesu-Cristo. Amo ini ang matuod nga Dios, kag amo ini ang kabuhi nga wala sing katapusan. 21 Mga anak ko, palayo kamo sa mga diosdios!

1:1 Pag-abiabi halin sa Tigulang sang iglesia— Sa pinili kag talahuron nga

Babayi kag sa iya mga anak, nga akon gid ginahigugma. Indi lamang ako, kundi ang tanan nga nakakilala sang kama-tuoran nagahigugma sa imo, 2 kay ang kamatuoran yari sa aton kag magapa-bilin sa aton sa gihapon. 3 Kabay nga ang Dios nga Amay kag si Jesu-Cristo, ang Anak sang Amay, maghatag sa aton sing grasya, kaluoy kag paghidait. Kabay nga mangin-aton ini sa kamatuoran kag gugma. 4 Daku gid ang akon kalipay sa paghibalo nga ang pila sang imo mga anak nagakabuhi sa kamatuoran, suno sa ginsugo sa aton sang Amay. 5 Gani, nagapangabay ako sa imo, talahuron nga Babayi, nga maghigugmaanay kita tanan. Indi bag-o nga sugo ang gina-sulat ko sa imo, kundi ini nga sugo halin pa sa ginsugoran. 6 Ini nga gugma nga ginasiling ko, nagakahu-logan nga dapat kita magkabuhi suno sa mga sugo sang Dios. Ang sugo nga inyo nabatian halin sa ginsugoran amo ini: dapat kamo magkabuhi sa gugma. 7 Madamo na nga mga manugpata-lang ang naglapnag sa bug-os nga kalibutan, mga tawo nga wala nagaki-lala nga si Jesu-Cristo nagpakatawo. Ini nga sahi sang tawo manugpatalang kag Anti-Cristo. 8 Gani mag-andam kamo sa inyo kaugali-ngon, agod indi ninyo madula ang inyo ginpangabud-layan, kundi magabaton kamo sang bug-os nga balos. 9 Ang wala nagasunod sang mga pagtulon-an ni Cristo, kundi nagatudlo sing sobra pa sini, ang Dios wala sa iya. Ang nagasunod sini nga pagtulon-an, yara sa iya ang Amay kag ang Anak. 10 Gani, kon may magkadto sa inyo nga wala nagadala sini nga pagtulon-an indi ninyo sia pagbatuna sa inyo balay, kag indi sia pagsapaka. 11 Kay ang nagasapak sa iya mangin-umalambit sang mga kalautan nga iya ginahimo. 12 Madamo pa kuntani ang akon inugsiling sa inyo, pero indi ko na lang ini pag-isulat, kundi nagalaom ako nga ako makaduaw kag makapakigsugila-non sa inyo agod manginbug-os ang aton kalipay. 13 Ang mga anak sang imo utod nga Babayi nga pinili sang Dios, nagaabiabi sa imo.

1:1 Pag-abiabi halin sa Tigulang sang iglesia— Sa kay Gayo nga akon gid ginahigugma. 2 Hinigugma ko nga Gayo, kabay nga manginyara ka sa maayo nga kahimtangan kag sa maayo nga lawas, subong nga nahibaluan ko nga yara sa maayo nga kahimtangan ang imo espiritu. 3 Nalipay gid

ako sang pag-abot sang pila ka mga kautoran, kag nagsugid sila sa akon kon daw ano ang imo katutom sa kamatuoran, subong nga nagakabuhi ka sa gihapon suno sa kamatuoran. 4 Wala sing butang nga makalipay sa akon sang sa mabatian ko nga ang akon mga anak nagakabuhi suno sa kamatuoran. 5 Hinigugma ko nga Gayo, matutom ka gid sa mga butang nga imo ginahimo para sa mga kautoran, bisan nga mga dumoluong sila. 6 Ginsugid nila diri sa iglesia ang imo kaayo. Kon sarang mahimo, buligi sila nga makapadayon sang ila pagpanglakaton sa bagay nga malipay ang Dios. 7 Kay nagpanglakaton sila sa pag-alagad kay Cristo, nga wala nagabaton sang bisan ano nga bulig gikan sa mga di-tumoluo. 8 Gani kita nga mga Cristianos kinahanglan magsakdag sini nga mga tawo, agod may bahin kita sa ila pagpangabudlay sa kamatuoran. 9 Nagpadala ako sing malip-ot nga sulat sa mga katapo sang iglesia. Pero si Diotrefes nga luyag magpulopangulo sa ila, indi magpamati sang ginasiling ko. 10 Gani kon mag-abot ako dira ipahayag ko ang tanan nga iya nahimo: ang iya tama kalain nga ginapanghambal nahanungod sa amon, kag ang mga kabutigan nga iya ginapanugid. Pero indi lamang amo ina, kundi indi pa niya pagbatunon ang mga kautoran kon magkadto sila dira, kag ginapunggan pa gani niya ang mga luyag magbaton sang mga kautoran, kag ginatinguhaan niya nga pahalidon sila sa iglesia! 11 Hinigugma ko nga Gayo, indi pag-iluga ang malain, kundi iluga ang maayo. Ang nagahimo sing maayo iya sang Dios, kag ang nagahimo sing malain wala makakita sa Dios. 12 Ang tagsatagsa nagasugid nga si Demetrio maayo nga tawo, kag ang kamatuoran nagapamatuod sini. Kami man makapanaksi sini kag nakahibalo kamo nga ang amon ginahambal matuod. 13 May madamo pa ako nga inugsugid sa imo, pero indi ko luyag isulat ini. 14 Nagalaom ako sa pagpakigkita sa imo sa indi madugay, kag magasugilanon ugaling kita. 15 Ang paghidait manginyara sa imo. Ang tanan mo nga mga abyan nagapadala sang ila mga pag-abiabi sa imo. Abiabiha sing tag-isaisa ang tanan naton nga mga abyan.

1:1 Pag-abiabi halin kay Judas, alagad ni Jesu-Cristo kag utod ni Santiago— Sa mga gintawag sang Dios, nga nagakabuhi sa paghigugma

sang Dios nga Amay kag sa pagbantay ni Jesu-Cristo. 2 Kabay nga mabaton ninyo ang bugana nga kaluoy, paghidait kag gugma. 3 Mga hinigugma ko, nagtinguha gid ako sa pagsulat sa inyo nahanungod sang aton kaluwasan. Pero nagabatyag ako karon nga kinahanglan gid nga ako magsulat sa inyo, sa pagpaisog sa inyo sa pagpadayon sa pagpakig-away tungod sang pagtuo nga gintugyan sang Dios sing makaisa gid lamang sa iya mga tumoluo. 4 Kay may mga di-diosnon nga mga tawo nga nagbuylog sa aton sing likom, kag ginapatiko nila ang mensahi nahanungod sang grasya sang aton Dios, agod may ibalibad sila sa ila malaw-ay nga mga pagginawi, kag ginasikway nila si Jesu-Cristo nga amo lamang ang aton Agalon kag Ginoo. Halin pa sang una gintagna na sang mga Kasulatan ining silot nga nabaton nila. 5 Bisan pa nga ini tanan nahibaluan ninyo, luyag ko kamo pahanumdomon kon paano ginpagwa sang Ginoo ang mga Israelinhon sa Egipto, pero sang ulihi ginlaglag niya ang mga wala magtuo. 6 Dumdoma ninyo ang mga anghel nga wala magtipig sang ila nahauna nga kahimtangan, kundi ginbayaan nila ang ila kaugalingon nga puloy-an. Ini sila ginbilanggo kag ginkadenahan sa walay katapusan sa kadudolman sa idalom, sa diin ginahunong sila sang Dios para sa sadtong daku nga Adlaw nga sila pagasilutan. 7 Dumdoma ang Sodoma kag Gomorra kag ang ila kaingod nga mga banwa. Ang ila mga pumoluyo kaangay sadtong mga anghel nga naghimo sang mga pagpakighilawas, kag mga buhat nga unodnon batok sa kinaugali. Nagaantos sila sang silot sang walay katapusan nga kalayo subong nga maathag nga paandam sa tanan. 8 Subong man, ini nga mga tawo may mga palanan-awon nga nagatulod sa ila sa pagpakasala batok sa ila kaugalingon nga mga lawas. Ginatamay nila ang awtoridad sang Dios kag ginapasipalahan nila ang mahimayaon kag langitnon nga mga tinuga. 9 Bisan pa gani ang pangulo nga anghel nga si Miguel, wala makahimo sini. Sa iya pagsumpong sa Yawa, sang ginabaisan nila kon sin-o ang makuha sang bangkay ni Moises, si Miguel wala magpangahas sa pagpakalain sa Yawa paagi sa pagpasipala kundi nagsiling sia, “Kabay pa nga sabdungon ka sang Ginoo!” 10 Pero ini nga mga tawo nagapasipala sang mga butang nga indi nila mahangpan. Kag subong sang mga sapat nga talunon, ang

mga butang nga ila nahibaluan paagi sa kinaugali nga balatyagon, amo ang nagalaglag sa ila. 11 Kailo man sila! Ginasunod nila ang ginhimo ni Cain, kag subong kay Balaam ginatugyan nila ang ila kaugalingon sa paghimo sang kalainan tungod sa kuwarta, kag subong kay Core ginlaglag sila tungod sang ila pagrebelde. 12 Kaangay sila sang dagta sa inyo sinalusalo sa paghiliusa paagi sa ila makahuloya nga pagpatuyang. Ginatatap nila ang ila lamang kaugalingon. Daw mga panganod sila nga ginapalid sang hangin kag wala nagadala sing ulan. Kaangay sila sang mga kahoy nga wala nagapamunga bisan sa tion sang tigbulonga. Mga kahoy sila nga ginpanggabot kag patay na. 13 Subong sila sang dalagku nga mga balod sa dagat, nga ang ila makahuloya nga mga binuhatan nagapakita subong sang bukal. Subong sila sang nagtalang nga mga bituon nga gintigan-an sang Dios sing duog sa mangitungito nga kadudolman nga wala sing katapusan. 14 Si Enoc, ang ikan-om nga kaliwat ni Adam, amo ang nagtagna sang una anay nahanungod sa ila sa iya pagsiling, “Tan-awa ninyo! Ang Ginoo magakari nga ginaupdan sang linibo sang iya balaan nga mga anghel 15 sa paghukom sa tanan kag sa pagsilot sang di-diosnon nga mga makasasala tungod sang ila di-diosnon nga mga binuhatan, kag tungod sang masakit nga mga pulong nga ginpanghambal sining di-diosnon nga mga tawo batok sa Dios!” 16 Ini nga mga tawo pirme lang nagakumod kag nagabasol sa iban. Ginatuman nila ang ila malaut nga mga handom. Ginapabugal nila ang ila kaugalingon kag ginainto nila ang iban agod nga matuman ang ila luyag. 17 Pero dumdoma ninyo, mga hinigugma ko! Dumdoma ang ginsiling sa inyo sang una sang mga apostoles sang aton Ginoong Jesu-Cristo. 18 Nagsiling sila sa inyo, “Kon mag-abot ang katapusan nga mga inadlaw, may mga tawo nga magayaguta sa inyo, mga tawo nga nagatuman sang ila di-diosnon lamang nga mga handom.” 19 Amo ini sila ang nagapahito sang pagbinahinbahin, nga ginagamhan sang ila tawuhanon nga mga handom kag wala sa ila ang Espiritu. 20 Pero kamo, mga hinigugma ko, patuboa ninyo ang inyo kaugalingon sa inyo pagtuo nga labing balaan. Magpangamuyo kamo sa gahom sang Espiritu Santo, 21 kag tipigi ang inyo kaugalingon sa gugma sang Dios, samtang ginahulat ninyo ang aton Ginoong Jesu-Cristo nga sa iya kaluoy, magahatag sa inyo

sing kabuhi nga walay katapusan. 22 Kaluoyi ang mga nagapangduha-doha. 23 Luwasa sila paagi sa pagsabnit sa ila gikan sa kalayo. Kaluoyi man ang iban, pero mag-andam kamo, kag kangil-ari bisan pa ang ila mga bayu nga namansahan sang ila lawasnon nga kailigbon. 24 Sa iya nga makasarang sa pagbantay sa inyo agod nga indi kamo mahulog, kag sa pagdala sa inyo nga wala sing dagta kag malipayon sa iya mahimayaon nga atubangan, 25 sa isa lamang ka Dios nga aton Manlulowas, paagi kay Jesu-Cristo nga aton Ginoo, sa iya ang himaya, pagkahalangdon, gahom kag awtoridad, sa tanan nga nagligad nga mga katuigan, sa karon, kag sa walay katubtoban! Kabay pa.

1:1 Ini nga libro nahanungod sa mga butang nga ginbugna ni Jesu-Cristo nga ginhatag sang Dios sa iya, agod mapahayag niya sa mga alagad sang Dios kon ano ang dapat magakahanabo sa labing madali. Ini nga mga butang ginpahayag ni Cristo sa iya alagad nga si Juan paagi sa anghel nga iya ginpadala sa iya, 2 kag ginsugid ni Juan ang tanan nga iya nakita. Amo ini ang ginsugid ni Juan nahanungod sang pulong halin sa Dios, kag ang kamatuoran nga ginpahayag ni Jesu-Cristo. 3 Bulahan ang nagabasa sini nga libro, kag bulahan ang mga nagapamati sang mga pulong sini nga tagna kag nagatuman sang nasulat sa sini nga libro! Kay madali na lang ang tion nga ini tanan nga mga butang magakahanabo. 4 Pag-abiabi halin kay Juan sa pito ka mga iglesia sa probinsya sang Asia: Ang grasya kag ang paghidait manginyara sa inyo gikan sa Dios, nga amo karon, amo man anay, kag amo ang magakari, kag gikan sa pito ka mga espiritu nga yara sa atubangan sang iya trono, 5 kag gikan kay Jesu-Cristo, ang matutom nga saksi, ang panganay nga Anak nga ginbanhaw, nga amo man ang nagagahom sa mga hari sang duta. Ginahigugma niya kita, kag paagi sa iya pagkamatay iya kita ginhilway sa aton mga sala, 6 kag ginhimo kita nga ginharian sang mga pari sa pag-alagad sa iya Dios kag Amay. Sa kay Jesu-Cristo ang himaya kag gahom sa walay katubtoban! Kabay pa. 7 Tan-awa, nagapakari sia sa mga panganod! Ang tagsatagsa makakita sa iya, lakip ang mga nagbuno sa iya. Ang tanan nga mga katawuhan sang duta magapanalambiton tungod sa iya. Matuod gid ini! Kabay pa. 8 Ang

Ginoong Dios nga Makagagahom, nga amo karon, amo man anay, kag amo man ang magakari nagasiling, “Ako amo ang Alpha kag ang Omega.”

9 Ako si Juan, nga inyo utod, kag sa paghiusa kay Jesus, nagapakig-ambit ako sa inyo sa pag-antos, kag sa iya Ginharian, kag sa pagbatas. Gintapok ako sa isla sang Patmos, tungod sang akon pagbantala sang pulong sang Dios kag sang kamatuoran nga ginpahayag ni Jesus. 10 Sa adlaw sang Ginoo gingamhan ako sang Espiritu, kag nabatian ko ang mabaskog nga tingog nga daw tunog sang trumpeta, nga nagahambal sa likod ko. 11 Amo ini ang iya ginsiling, “Isulat ang imo makita, kag ipadala ang libro sa sining pito ka mga iglesia: sa Efeso, Smirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, kag Laodicea.” 12 Nagliso ako sa pagtan-aw kon sin-o ang nagahambal sa akon. May nakita ako nga pito ka mga kandilerohan nga bulawan. 13 Sa tunga sang mga kandilerohan may nagatindog nga daw isa ka tawo nga nagabayu sing malaba tubtob sa iya tiil, kag may wagkos nga bulawan sa iya dughan. 14 Ang iya buhok subong kaputi sang bulbol sang karnero, ukon kinagod nga yelo, kag ang iya mga mata nagasiga pareho sang kalayo, 15 ang iya mga tiil nagaidlak subong sang saway nga natunaw sa hurnohan kag ginpahining, kag ang iya tingog subong sang daganas sang daku nga busay. 16 Ang iya tuo nga kamot nagauyat sang pito ka mga bituon, kag sa iya baba nagagwa ang matalom nga espada nga duha sing sulab. Ang iya guya tama kasanag subong sang udtong adlaw. 17 Sang pagkakita ko sa iya, natumba ako sa iya tiilan subong sang patay nga tawo. Gintandog niya ako sang iya tuo nga kamot kag ginsinganan, “Indi ka magkahadlok! Ako ang nahauna kag ang katapusan. 18 Ako ang nagakabuhi! Napatay ako, pero tan-awa, karon nagakabuhi ako sa walay katapusan. May gahom ako sa kamatayon kag sa kalibutan sang mga patay. 19 Gani isulat ang mga butang nga imo makita, ang mga butang karon, kag ang mga butang nga mahanabo sa ulihi. 20 Amo ini ang sekrito nga kahulogan sang pito ka mga bituon nga makita mo sa akon tuo nga kamot, kag sang pito ka mga kandilerohan nga bulawan: ang pito ka mga bituon amo ang mga anghel sang pito ka mga iglesia, kag ang pito ka mga kandilerohan amo ang pito ka mga iglesia.”

2:1 “Sa anghel sang iglesia sa Efeso, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa nagauyat sang pito ka mga bituon sa iya tuo nga kamot, nga nagalakat sa tunga sang pito ka mga kandilerohan nga bulawan. 2 Nahibaluan ko ang imo mga binuhatan. Nahibaluan ko kon daw ano ang imo pagpangabudlay, kag kon daw ano ang pagpailob mo. Nahibaluan ko nga indi ka makapabaya sang malain nga mga tawo kag ginatilawan mo ang mga nagapakaapostoles, pero indi sila mga apostoles, kag imo nasapwan nga mga butigon sila. 3 Mapainulobon ka, nag-antos ka sang mga kabudlayan tungod sa akon, kag wala ka magkataka. 4 Pero amo ini ang nasawayan ko sa imo: wala ka na nagahigugma sa akon subong sang imo paghigugma sa akon sang una. 5 Dumdoma kon daw ano kataas sang imo nahulogan! Magbiya ka sa imo mga sala kag himoa ang imo ginhimo sang una. Kon indi ka magbiya sang imo mga sala, kadtuan ko ikaw kag kuhaon ko ang imo kandilerohan sa iya lugar. 6 Pero amo ini ang kinaayo sa imo: ginadumtan mo ang ginahimo sang mga Nicolaita subong sang akon pagdumot. 7 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasing sang Espiritu sa mga iglesia! “Sa mga nagdaog, tugotan ko sa pagkaon sang bunga sang kahoy sang kabuhi nga nagatubo sa Hardin sang Dios.” 8 “Sa anghel sang iglesia sa Smirna, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa iya nga amo ang nahauna kag ang katapusan, nga napatay kag nabuhi liwat. 9 Nahibaluan ko ang imo mga pag-antos. Nahibaluan ko nga imol ikaw, pero ang matuod nga manggaranon ka! Nahibaluan ko ang malaut nga mga ginpanghambal batok sa imo sang mga nagpaka-Judio, pero indi sila mga Judio, kundi mga sinakpan ni Satanas! 10 Indi ka magkahadlok sa bisan ano nga madali mo na lang pagaantuson. Pamatii ini! Ang iban sa inyo pagatilawan sang Yawa paagi sa pagbilanggo. Ang inyo mga pag-antos magalawig sing napulo ka adlaw. Magmatutom ka sa akon, bisan nagakahulogan ini sang kamatayon, kag pagahatagan ko ikaw sang korona sang kabuhi. 11 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasing sang Espiritu sa mga iglesia! “Ang mga nagadaog indi mahalitan sang ikaduha nga kamatayon.” 12 “Sa anghel sang iglesia sa Pergamo, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa nagauyat sang matalom nga espada nga duha sing sulab. 13 Nahibaluan ko kon diin ka nagapuyo, dira

ka nagapuyo sa duog sa diin yara ang trono ni Satan. Mainunongon ka sa akon, kag wala ka magbiya sang imo pagtuo sa akon bisan pa sadtong tion nga si Antipas, ang akon matutom nga saksi, ginpatay dira sa duog diin nagapuyo si Satan. 14 Pero yari ang pila ka mga butang nga nasawayan ko sa imo: may yara dira sa imo nga nagasunod sang mga pagtulon-an ni Balaam, nga nagtudlo kay Balac kon paano masulay ang mga Israelinhon sa pagpakasala paagi sa pagkaon sang mga kalan-on nga ginhalad sa mga diosdios kag sa pagpakighilawas. 15 Subong man, may mga tawo dira sa imo nga nagasunod sang mga pagtulon-an sang mga Nicolaita. 16 Gani magbiya ka sang imo mga sala! Kon indi ka, kadtuan ko ikaw sa labing madali, kag awayon yadto nga mga tawo sang espada nga nagagwa sa akon baba. 17 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasiling sang Espiritu sa mga iglesia! “Sa mga nagdaog hatagan ko sang mana nga tinago. Hatagan ko man ang kadaisa sa ila sang puti nga bato, nga nasulatan sang bag-o nga ngalan, nga wala sing may nakahibalo, kundi ang nakabaton lamang sini.” 18 “Sa anghel sang iglesia sa Tiatira, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa Anak sang Dios, nga ang iya mga mata nagasiga subong sang kalayo kag ang iya mga tiil nagaidlak subong sang ginpahining nga saway. 19 Nahibaluan ko ang imo ginahimo. Nahibaluan ko ang imo paghigugma, ang imo katutom, ang imo pag-alagad, kag ang imo pagpailob. Nahibaluan ko nga labi pa ang imo ginahimo karon sang sa imo ginhimo sang una. 20 Pero yari ang mga nasawayan ko sa imo: ginapabay-an mo inang babayi nga si Jezebel, nga nagapakapropeta sang Dios. Nagapanudlo sia kag nagapatalang sang akon mga alagad sa pagpakighilawas kag sa pagkaon sang mga kalan-on nga nahalad sa mga diosdios. 21 Ginhatagan ko sia sing tion sa pagbiya sang iya mga sala, pero indi sia magbiya sa iya pagpakighilawas. 22 Gani, pamasakiton ko sia, sa katre sa diin sia kag ang mga nagapakighilawas sa iya magaanos sing tama gid. Himuon ko ini gilayon kon indi pa sila maghinulsol sang mga kalautan nga ila nahimo upod sa iya. 23 Pamatyon ko man ang iya mga sumolunod, agod mahibaluan sang tanan nga mga iglesia nga ako nakahibalo sang mga hunahona kag handom sang mga tawo. Balusan ko ang tagsatagsa sa inyo suno sa inyo mga binuhatan. 24 “Pero ang iban sa

inyo sa Tiatira wala magsunod sining malaut nga mga pagtudlo. Wala ninyo mahibaloi ang ginatawag sang iban nga ‘indi matungkad nga mga sekrito ni Satanas.’ Nagasiling ako sa inyo nga indi ko na pagdugangan ang inyo mga palas-anon. 25 Pero hupti sing malig-on ang yara sa inyo, tubtob sa akon pag-abot. 26 -28 Sa mga nagadaog kag nagapadayon sa pagtuman sang akon kabubot-on tubtob sa katapusan, pagahatagan ko sila sing amo man nga gahom nga akon nabaton gikan sa akon Amay sa paggahom sang mga pungsod, sa pagdumala sa ila sa baston nga salsalon kag sa pagdugmok sa ila subong sang mga kolon. Ihatag ko man sa ila ang kabugwason. 29 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasiling sang Espiritu sa mga iglesia!”

3:1 “Sa anghel sang iglesia sa Sardis, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa iya nga may pito ka espiritu sang Dios kag may pito ka mga bituon. Nahibaluan ko kon ano ang imo ginahimo. Nahibaluan ko nga nabantugan ka nga buhi, bisan nga ikaw patay! 2 Gani, magmata ka, kag palig-una ang nabilin pa sa imo, sa wala pa ini mapatay sing bug-os. Kay nasapwan ko nga ang imo mga binuhatan indi pa himpit sa atubangan sang akon Dios. 3 Gani, dumdoma kon ano ang gintudlo sa imo kag kon paano mo ini nabatian. Tumana ini, kag bayai ang imo mga sala. Kon indi ka magmata, kadtuan ko ikaw subong sang isa ka makawat, kag indi ka makahibalo kon san-o ako maabot. 4 Pero ang pila sa inyo dira sa Sardis wala magmansa sang inyo nga mga bayu. Magalakat kamo upod sa akon, nga may bayu nga puti, kay takos kamo sa paghimo sini. 5 Ang mga nagadaog pabayuan sing puti nga kaangay sini kag indi ko pagpanason ang ila mga ngalan sa libro sang kabuhi. Ipakilala ko sa atubangan sang akon Amay kag sa iya mga anghel nga akon sila. 6 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasiling sang Espiritu sa mga iglesia!” 7 “Sa anghel sang iglesia sa Filadelfia, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa iya nga balaan kag matuod, nga nagauyat sang yabi nga iya ni David, nga nagaabri agod wala na sing may makasira, nga nagasira agod wala na sing may makaabri. 8 Nahibaluan ko kon ano ang imo ginahimo. Nahibaluan ko nga may diutay ka nga gahom, wala sapayan sini nagtuman ka sang akon

pagtulon-an kag nagmatutom ka sa akon. May gin-abrihan ako nga puwertahan sa atubangan mo, nga wala sing may makasira. 9 Pamatii ini! Kon nahanungod sadtong grupo nga iya ni Satanas, yadtong mga butigon nga nagapaka-Judio, pero indi sila mga Judio, pakarion ko sila sa imo atubangan kag paludhon ko sila sa imo tiilan. Paagi sini mahibaluan nila nga ginahigugma ko ikaw. 10 Tungod kay nagtuman ka sa akon sugo nga magpailob, pagaapinan ko ikaw kag hilwayon sa mga kalalat-an nga magaabot sa bug-os nga kalibutan sa pagtilaw sang tanan nga mga tawo sa duta. 11 Magaabot ako sa labing madali. Hupti ang yara sa imo agod nga wala sing may mag-agaw sang padya nga imo nadaog. 12 Ang nagadaog himuon ko nga haligi sa templo sang akon Dios, kag indi na gid sia maghalin didto. Isulat ko sa iya ang ngalan sang akon Dios, kag ang ngalan sang siyudad sang akon Dios, ang bag-o nga Jerusalem nga magapanaog halin sa langit gikan sa akon Dios. Isulat ko man sa iya ang akon bag-o nga ngalan. 13 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasiling sang Espiritu sa mga iglesia!” 14 “Sa anghel sang iglesia sa Laodicea, isulat ini: “Amo ini ang mensahi gikan sa iya nga ginatawag Amen, ang matutom kag matuod nga saksi, ang ginhalinan sang tanan nga gintuga sang Dios. 15 Nahibaluan ko ang imo mga binuhatan. Nahibaluan ko nga indi ikaw mabugnaw ukon mainit. Luyag ko kuntani nga mabugnaw ka ukon mainit! 16 Pero tungod kay maalabaab ka lang, indi mainit kag indi man mabugnaw, akon ikaw ibuga! 17 Nagasiling ka, ‘Manggaranon ako kag may madamo nga mga pagkabutang. Wala sing nakulang sa akon.’ Pero wala ka makahibalo kon daw ano ikaw ka makalulooy kag kailo! Imol ka, wala sing bayu kag bulag. 18 Gani, nagalaygay ako sa imo sa pagbakal sa akon sing puraw nga bulawan agod nga magmanggaranon ka. Magbakal ka man sing puti nga bayu nga imo isuksok kag itabon sa imo makahuloya nga pagkahublas. Magbakal ka man sing bulong para sa imo mga mata, agod makakita ka. 19 Ginasabdong ko kag ginasilutan ang tanan nga akon ginahigugma. Gani, magmapisan ka, kag magbiya sa imo mga sala. 20 Pamati ka! Nagatindog ako sa puwertahan kag nagapanuktok. Kon may makabati sang akon tingog kag mag-abri sang puwertahan, magasulod ako sa iya balay, kag magakaon upod sa iya, kag sia magakaon upod sa akon.

21 Ang mga nagadaog papungkoon ko sa akon luyo sa trono, subong nga ako nagdaog, kag karon nagalingkod sa luyo sang Amay sa iya trono. 22 “Gani, ang may dulonggan, magpamati sa ginasing sang Espiritu sa mga iglesia!”

4:1 Sa tapos sini, may nakita ako nga isa pa gid ka palanan-awon, kag may nakita ako nga isa ka puwertahan nga naabrihan sa langit. Kag ang tingog nga daw tunog sang trumpeta nga akon man anay nabatian nga naghambal sa akon, nagsiling, “Saka ka diri kag ipakita ko sa imo ang tanan nga mahanabo sa tapos sini.” 2 Sa gilayon gingamhan ako sang Espiritu. Didto sa langit may trono, kag sa sini nga trono may nagalingkod. 3 Ang iya guya nagabadlak subong sang malahalon nga mga bato nga kaangay sang haspe kag kornalina, kag sa palibot sang trono may balangaw nga ang iya kolor esmeralda. 4 Sa palibot sang trono, may 24 pa gid ka mga trono, nga ginalingkuran sang 24 ka mga katigulangan, nga nagabayu sing puti, kag may mga korona nga bulawan. 5 Gikan sa trono, may nagakirab nga kilat, ginahod, kag dinaguob. May pito ka mga sulo nga nasindihan, nga nagasiga sa atubangan sang trono. Ini sila amo ang pito ka mga espiritu sang Dios. 6 Sa atubangan sang trono, may yara nga daw salaming nga dagat nga matin-aw subong sang kristal. Sa palibot sang trono, sa tagsa ka kilid, may apat ka buhi nga mga tinuga nga daw pulos lang mga mata sa atubangan kag sa likod. 7 Ang nahauna nga tinuga nga buhi daw leon, ang ikaduha daw tinday nga baka, ang ikatlo daw tawo ang iya guya, kag ang ikap-at daw agila nga nagalupad. 8 Ang kadaisa sining apat ka mga tinuga nga buhi may anom ka mga pakpak, kag daw pulos lang sila mga mata, sa gwa kag sa sulod. Sa adlaw kag gab-i wala sila nagauntat sa pagkanta nga nagasing: “Balaan, balaan, balaan, Ang Ginoong Dios nga Makagagahom, Nga amo anay, amo karon, Kag amo ang magakari.” 9 Kon ang apat ka buhi nga mga tinuga magkanta sa paghimaya, sa pagpadungog, kag sa pagpasalamat sa nagalingkod sa trono, nga nagakabuhi sa wala sing katapusan, 10 ang 24 ka mga katigulangan nagaluhod sa atubangan sang nagalingkod sa trono, kag nagasimba sa iya nga nagakabuhi sa wala sing katapusan. Ginabutang nila ang ila mga

korona sa atubangan sang trono, kag nagasiling: 11 “O Ginoo kag Dios namon! Takos ikaw sa pagbaton Sang himaya, kadungganan, kag gahom. Kay gintuga mo Ang tanan nga mga butang, Kag sa imo kabubot-on Gintuga mo sila Kag ginhatagan sing kabuhi.”

5:1 May nakita ako nga linukot nga tulon-an sa tuo nga kamot sang isa nga nagalingkod sa trono. Nasulatan ini sa gwa kag sa sulod, kag napitlan sang pito ka mga selyo. 2 Kag may nakita ako nga isa ka gamhanan nga anghel nga nagpahibalo sa mabaskog nga tingog, “Sin-o bala ang takos sa paghukas sang mga selyo kag sa paghumlad sang linukot nga tulon-an?” 3 Pero wala gid sing isa sa langit, ukon sa duta, ukon sa idalom sang duta, nga makasarang sa paghumlad sang linukot nga tulon-an kag sa pagtan-aw sang sulod sini. 4 Naghilibion gid ako, kay wala gid sing isa nga takos sa paghumlad sang tulon-an, kag sa pagtan-aw sang sulod sini. 5 Dayon ang isa sang mga katigulangan nagsiling sa akon, “Indi ka maghibi. Tan-awa! Ang Leon gikan sa tribo ni Juda, ang daku nga kaliwat ni David, nagdaog kag sarang makahukas sang pito ka mga selyo kag makahumlad sang linukot nga tulon-an.” 6 Dayon nakita ko ang isa ka Cordero nga nagatindog sa tunga sang trono, nga ginalibutan sang apat ka buhi nga mga tinuga kag sang mga katigulangan. Ang Cordero daw gin-ihaw. May pito ini ka mga sungay kag pito ka mga mata, nga amo ang pito ka mga espiritu sang Dios nga ginpadala sa bug-os nga kalibutan. 7 Nagpalapit ang Cordero kag iya ginkuha ang linukot nga tulon-an sa tuo nga kamot sang nagalingkod sa trono. 8 Samtang ginahimo niya ini, ang apat ka buhi nga mga tinuga kag ang 24 ka mga katigulangan nagluhod sa atubangan sang Cordero. Ang kadaisa sa ila may arpa, kag may yahong nga bulawan nga puno sang insyenso, nga amo ang mga pangamuyo sang mga tumoluo. 9 Nagkanta sila sing isa ka bag-o nga ambahanon: “Takos ikaw sa pagkuha Sang linukot nga tulon-an Kag sa paghukas sang iya mga selyo. Kay ginpatay ka, Kag tungod sang imo kamatayon Ginbakal mo Ang mga tawo para sa Dios, Gikan sa tagsa ka tribo, Linggwahe, kapungsoran, kag rasa. 10 Ginhimo mo sila Nga isa ka ginharian sang mga pari Sa pag-alagad sa aton Dios, Kag sila magagahom sa duta.” 11 Nagtan-aw

ako liwat, kag nabatian ko ang mga anghel, nga linibo kag minilyon sila tanan. Ang mga anghel, ang apat ka buhi nga mga tinuga, kag ang mga katigulangan, nagtindog sa palibot sang trono, 12 kag nagkanta sing mabaskog: “Ang Cordero nga gin-ihaw Takos sa pagbaton sang gahom, Manggad, kaalam, kag kusog, Kadungganan, himaya kag pagdayaw!” 13 Kag nabatian ko ang tagsa ka tinuga sa langit, sa duta, sa idalom sang duta, sa dagat—ang tanan nga yara sa ila—nga nagakanta: “Sa iya nga nagalingkod sa trono, Kag sa Cordero, Ang pagdayaw kag kadungganan, Himaya kag gahom, Sa walay katubtoban!” 14 Ang apat ka buhi nga mga tinuga nagsabat, “Kabay pa!” Kag ang mga katigulangan nagluhod kag nagsimba.

6:1 Dayon nakita ko ang Cordero nga nagahukas sang nahauna sang pito ka mga selyo, kag nabatian ko ang isa sang apat ka buhi nga mga tinuga nga nagahambal sa tingog nga daw daguob, “Kari!” 2 Nagtan-aw ako kag nakita ko ang isa ka kabayo nga puti. Ang nagasakay sini nagauyat sang pana, kag ginhatagan sia sing isa ka korona. Naglakat sia subong isa ka mandadaog sa pagpangdaog. 3 Dayon ginhukas sang Cordero ang ikaduha nga selyo, kag nabatian ko ang ikaduha nga buhi nga tinuga nga nagasiling, “Kari!” 4 May isa pa gid ka kabayo nga pula nga naggwa. Ang nagasakay sini ginhatagan sing gahom sa pagdala sang gira sa duta agod ang mga tawo magpinatyanay. Ginhatagan sia sing isa ka daku nga espada. 5 Dayon ginhukas sang Cordero ang ikatlo nga selyo, kag nabatian ko ang ikatlo nga buhi nga tinuga nga nagasiling, “Kari!” Nagtan-aw ako, kag nakita ko ang isa ka itom nga kabayo. Ang nagasakay sini may ginauyatan nga timbangan sa iya kamot. 6 Nabatian ko ang daw tingog nga nagagikan sa apat ka buhi nga mga tinuga. Nagsiling ini, “Ang isa ka salmunan nga trigo para sa isa ka adlaw nga suhol, kag tatlo ka salmunan nga sebada para sa isa ka adlaw nga suhol. Pero indi pagpiyerdiha ang lana sang olivo kag ang bino!” 7 Dayon ginhukas sang Cordero ang ikap-at nga selyo, kag nabatian ko ang ikap-at nga buhi nga tinuga nga nagasiling, “Kari!” 8 Nagtan-aw ako, kag nakita ko ang isa ka kabayo nga malapsi. Ang nagasakay sini ginahingalanan nga Kamatayon, kag ang Hades nagasunod

sa likod gid niya. Ginhatagan sila sing gahom sa pagpamatay sang isa sa apat ka bahin sang mga tawo sang duta paagi sa gira, sa tiggulotom, sa mga balatian, kag sa mapintas nga mga kasapatan sang duta. 9 Dayon ginhukas sang Cordero ang ikalima nga selyo. Nakita ko sa idalom sang altar ang mga kalag sadtong mga ginpamatay tungod sang ila pagwali sang pulong sang Dios, kag nagmatutom sa ila pagpanaksi. 10 Nagsinggit sila sing mabaskog, “Ginoo nga Makagagahom, balaan kag matuod! San-o pa bala nimo hukman ang mga tawo sang duta, kag silutan tungod sang ila pagpamatay sa amon?” 11 Ang kadaisa sa ila ginhatagan sing malaba nga bayu nga puti, kag ginsinggan sila nga magpahuway sa malip-ot nga tion tubtob malambot ang kadamuon sang ila kapareho nga mga alagad kag mga kautoran nga pagapamatyon subong man sang pagpamatay sa ila. 12 Kag nakita ko ang paghukas sang Cordero sang ikan-om nga selyo. Naglinog dayon sing mabaskog kag nag-itom ang adlaw pareho sang panapton nga itom, kag ang bulan nagpula subong sang dugo. 13 Nagkalahulog sa duta ang mga bituon sa langit, subong sang hilaw nga mga higos nga nagakadagdag sa higera, kon huyopon ini sang mabaskog nga hangin. 14 Ang langit nadula subong sang paglukot sang tulon-an, kag ang tagsa ka bukid kag isla ginpanghalin gikan sa ila lugar. 15 Dayon ang mga hari sang duta, ang mga manugdumala kag ang mga pangulo sang mga hangaway, ang mga manggaranon kag ang mga gamhanan, kag ang tanan nga mga tawo nga hilway ukon ulipon, nagpanago sa mga kuweba, kag sa idalom sang dalagku nga mga bato sa mga bukid. 16 Nagpanawag sila sa mga bukid kag sa mga bato nga nagasiling, “Tumbahi kag lipdi kami sa mga mata sang isa nga nagalingkod sa trono, kag sa kaakig sang Cordero! 17 Kay ang daku nga adlaw sang ila pagtimalos yari na, kag sin-o bala ang makabatas sini?”

7:1 Sa tapos sini nakita ko ang apat ka mga anghel nga nagatindog sa apat ka mga pamusod sang duta, nga nagapugong sang apat ka mga hangin sang duta, agod nga wala sing hangin nga maghuyop sa duta, ukon sa dagat ukon sa bisan ano nga kahoy. 2 Kag nakita ko ang isa pa ka anghel nga nagakari gikan sa sidlangan nga may selyo sang Dios nga buhi.

Gintawag niya sa mabaskog nga tingog ang apat ka mga anghel nga ginhatagan sang Dios sing gahom sa paghalit sang duta kag sang dagat. 3 Ang anghel nagsiling, “Indi paghaliti ang duta, ukon ang dagat ukon ang mga kahoy, tubtob nga mamarkahan namon sang selyo ang mga agtang sang mga alagad sang aton Dios.” 4 Kag ginsugiran ako sang kadamuon sadtong ginpangmarkahan sang selyo sang Dios sa ila mga agtang. Ang ila kadamuon, 144,000, halin sa tanan nga mga tribo sang Israel. 5 May 12,000 gikan sa tribo ni Juda nga ginmarkahan sang selyo; 12,000 gikan sa tribo ni Ruben; 12,000 gikan sa tribo ni Gad; 6 12,000 gikan sa tribo ni Aser; 12,000 gikan sa tribo ni Neftali; 12,000 gikan sa tribo ni Manases; 7 12,000 gikan sa tribo ni Simeon; 12,000 gikan sa tribo ni Levi; 12,000 gikan sa tribo ni Isacar; 8 12,000 gikan sa tribo ni Zabulon; 12,000 gikan sa tribo ni Jose; kag 12,000 gikan sa tribo ni Benjamin. 9 Sa tapos sini nagtan-aw ako, kag may madamo nga mga tawo, nga wala sing isa nga sarang makaisip sa ila. Nagikan sila sa tagsa ka rasa, tribo, pungsod, kag linggwahe, kag nagtindog sila sa atubangan sang trono kag sang Cordero. Nagabayu sila sing puti kag malaba, kag may mga palma sila nga ginauyatan. 10 Nagsinggit sila sing mabaskog, “Ang amon kaluwasan nagagikan sa amon Dios, nga nagalingkod sa trono, kag gikan sa Cordero!” 11 Ang tanan nga mga anghel nagtindog sa palibot sang trono, sang mga katigulangan kag sang apat ka buhi nga mga tinuga. Dayon nagluhod sila sa atubangan sang trono, kag nagsimba sa Dios, 12 nga nagasiling, “Kabay pa! Ang pagdayaw, ang himaya, ang kaalam, ang mga pagpasalamat, ang kadunggan, ang gahom, kag ang kusog iya sang aton Dios sa walay katapusan! Kabay pa!” 13 Ang isa sang mga katigulangan nagpamangkot sa akon, “Sin-o ina nga mga tawo nga nagabayu sing puti, kag diin bala sila maghalin?” 14 Nagsabat ako, “Tiyoy, wala ako makahibalo. Ikaw ang nakahibalo.” Nagsiling sia sa akon, “Amo ini ang mga tawo nga nakaluwas sa daku nga paghingabot. Ginlabhan nila ang ila mga bayu kag ginpaputi nila sa dugo sang Cordero. 15 Gani nagatindog sila sa atubangan sang trono sang Dios kag nagaalagad sa iya sa adlaw kag sa gab-i sa iya templo. Ang nagalingkod sa trono magapin sa ila sang iya presensya. 16 Indi na gid sila paggutomon ukon pag-uhawon. Indi na sila

masunog sang adlaw ukon sang kasingkal sang init. 17 Kay ang Cordero, nga yara sa tunga sang trono, amo ang ila manugbantay, kag magatuytoy sa ila sa mga tuboran sang tubig nga buhi, kag ang Dios magapahid sang tagsa ka tulo sang luha sa ila mga mata.”

8:1 Sang paghukas sang Cordero sang ikapito nga selyo, naghari ang kalinong sa langit sa sulod sang tunga sa oras. 2 Dayon nakita ko ang pito ka mga anghel nga nagatindog sa atubangan sang Dios. Ginhatagan sila sing pito ka mga trumpeta. 3 Nag-abot ang isa ka anghel nga may bulawan nga sulodlan sang insyenso, kag nagtindog sa atubangan sang altar. Ginhatagan sia sing madamo nga insyenso nga idugang sa mga pangamuyo sang tanan nga mga tumoluo kag ihalad sa altar nga bulawan nga yara sa atubangan sang trono. 4 Ang aso sang sinunog nga insyenso nagtub-ok gikan sa mga kamot sang anghel nga nagatindog sa atubangan sang Dios, upod ang mga pangamuyo sang mga tumoluo. 5 Dayon ginkuha sang anghel ang insensaryo, kag ginpuno niya ini sing kalayo halin sa altar kag ginhaboy ini sa duta. Gilayon nagdaguob, nagginahod, nagpangilat, kag naglinog. 6 Dayon ang pito ka mga anghel nga may pito ka mga trumpeta naghanda sa pagpatunog sini. 7 Ang nahauna nga anghel nagpatunog sang iya trumpeta. Nag-ulan dayon sa duta sing yelo kag kalayo nga nasimbugan sing dugo. Ang ikatlo nga bahin sang duta, ang ikatlo nga bahin sang mga kahoy, kag ang tanan nga hilaon nasunog. 8 Dayon ang ikaduha nga anghel nagpatunog sang iya trumpeta. May gintagbong sa dagat nga daw isa ka daku nga bukid nga nagadabadaba. Nahimo nga dugo ang ikatlo nga bahin sang dagat, 9 kag ang ikatlo nga bahin sang tanan nga buhi nga mga tinuga sa dagat nagkalamatay, kag ang ikatlo nga bahin sang tanan nga mga bapor nalaglag. 10 Dayon ang ikatlo nga anghel nagpatunog sang iya trumpeta. Nahulog gikan sa langit ang daku nga bituon nga nagadabdab nga daw sulo, kag nagtupa ini sa ikatlo nga bahin sang mga suba, kag sa mga tuboran sang tubig. 11 (Ang ngalan sang bituon amo ang Kapait.) Ang ikatlo nga bahin sang mga tubig nagpait, kag madamo nga mga tawo ang nagkalamatay sa ila pag-inom sang tubig kay nagpait ini. 12 Dayon ang ikap-at nga anghel nagpatunog sang iya

trumpeta. Naigo ang ikatlo nga bahin sang adlaw, ang ikatlo nga bahin sang bulan, kag ang ikatlo nga bahin sang mga bituon, sa bagay nga ang ikatlo nga bahin sang ila kasanag nadula. Wala na sing kapawa sa ikatlo nga bahin sang adlaw kag sa ikatlo man nga bahin sang gab-i. 13 Dayon nagtan-aw ako, kag nabatian ko ang isa ka agila nga nagalupad sing mataas sa kahawaan kag nagasinggit sa mabaskog nga tingog, “O makakulogmat! makakulogmat! Daw ano ka makakulogmat para sa tanan nga nagapuyo sa duta kon magpatunog ang tatlo pa gid ka mga anghel sang ila mga trumpeta!”

9:1 Dayon ang ikalima nga anghel nagpatunog sang iya trumpeta. Nakita ko ang isa ka bituon nga nahulog sa duta halin sa langit. Ginhatagan ini sang yabi sang kadadalman. 2 Gin-abrihan sang bituon ang kadadalman, kag nagtub-ok ang aso subong sang aso nga nagahalin sa daku nga hurnohan. Ang silak sang adlaw kag ang kahawaan ginpadulom sang aso nga naghalin sa kadadalman. 3 Gikan sa aso naggulowa ang mga apan kag naghugpa sa duta, kag ginhatagan sila sing gahom subong sang iya sang mga iwiiwi. 4 Ginsingangan sila nga indi nila paghalitan ang mga hilamon, ukon ang mga kahoy, ukon ang iban nga mga tanom. Ang ila lamang sarang mahalitan amo ang mga tawo nga wala sing marka sang selyo sang Dios sa ila mga agtang. 5 Ang mga apan wala gintugoti sa pagpamatay sini nga mga tawo, kundi sa pagpaantos lamang sa ila sa sulod sang lima ka bulan. Ang kasakit sang pagpaantos sa ila subong sang kasakit sang kutot sang iwiiwi. 6 Sa sulod sang lima ka bulan, yadtong mga tawo magapangita sang kamatayon, pero indi nila ini makita. Luyag sila nga mapatay, pero ang kamatayon magapahilayo sa ila. 7 Ang mga apan daw mga kabayo nga nahanda sa inaway. Sa ila ulo daw may korona nga bulawan, kag ang ila guya daw guya sang tawo. 8 Ang ila buhok daw buhok sang babayi, ang ila mga ngipon daw mga ngipon sang leon. 9 Ang ila mga dughan natabunan sang daw mga panaming nga salsalon, kag ang huni sang ila mga pakpak daw hagnos sang madamo nga mga karuwahi nga ginaguyod sang mga kabayo pakadto sa inaway. 10 May mga ikog sila kag inugkutot subong sang iwiiwi, kag yara sa ila mga ikog ang gahom sa

paghalit sang mga tawo sa sulod sang lima ka bulan. 11 May hari nga nagadumala sa ila, nga amo ang anghel nga gintugyanan sang kadadalman. Ang iya ngalan sa Hebreo amo si Abaddon, sa Griego si Apolion nga kon sayuron, “Ang Manuglaglag”. 12 Ang nahauna nga makakulogmat nga butang tapos na. Sa tapos sini may duha pa ka makakulogmat nga mga butang nga magaabot. 13 Dayon ang ikan-om nga anghel nagpatunog sang iya trumpeta. Nabatian ko ang isa ka tingog nga nagahalin sa mga pamusod sang bulawan nga altar nga yara sa atubangan sang Dios. 14 Nagsiling ang tingog sa ikan-om nga anghel nga may trumpeta, “Buy-i ang apat ka mga anghel nga nagapos sa daku nga suba sang Eufrates!” 15 Ginbuy-an ang apat ka mga anghel. Gin-aman sila para sa sini gid nga oras, sa sini gid nga adlaw kag sa sini gid nga bulan kag tuig, sa pagpamatay sang ikatlo nga bahin sang tanan nga mga katawuhan. 16 Ginsugiran ako sang kadamuon sang mga hangaway nga nagasakay sa kabayo. Ang ila kadamuon 200 ka milyon. 17 Kag sa akon palanan-awon nakita ko ang mga kabayo kag ang mga nagasakay. May mga panaming sila nga mapula sa dughan subong sang kalayo, maasol subong sang sapiro, kag amarilyo subong sang asupre. Ang mga ulo sang mga kabayo daw ulo sang mga leon, kag gikan sa ila mga baba nagagwa ang kalayo, ang aso kag ang asupre. 18 Ang ikatlo nga bahin sang mga katawuhan ginpamatay sining tatlo ka mga kalalat-an: ang kalayo, ang aso, kag ang asupre nga nagagwa sa mga baba sang mga kabayo. 19 Kay ang gahom sang mga kabayo yara sa ila mga baba kag sa ila man mga ikog. Ang ila mga ikog daw mga man-og nga may mga ulo, kag ginagamit nila ini sa pagpanghalit sang mga tawo. 20 Ang iban sang mga tawo nga wala mapatay sining tatlo ka mga kalalat-an, wala magbiya sang ila mga ginhimo. Wala sila mag-untat sa pagsimba sa mga yawa kag mga diosdios nga bulawan, pilak, saway, bato, kag kahoy nga indi makakita, ukon makabati ukon makalakat. 21 Kag ini nga mga tawo wala man maghinulsol sang ila mga pagpamatay, sang ila pagpangbabaylan, sang ila pagpakighilawas, kag sang ila mga pagpangawat.

10:1 Dayon nakita ko naman ang isa ka anghel nga gamhanan nga

nagapanaog halin sa langit. Nabayuan sia sang panganod, kag ang iya ulo nalibutan sang balangaw. Ang iya guya daw adlaw, kag ang iya mga tiil daw mga haligi nga kalayo. 2 May diutay nga tulon-an nga linukot nga nahumlad na sa iya kamot. Gintapak niya ang iya tuo nga tiil sa dagat, kag ang iya wala nga tiil sa duta, 3 kag nagsinggit sia sa mabaskog nga tingog nga daw ngurob sang mga leon. Sa tapos sia makasinggit, nagsabat ang pito ka mga daguob sa tingog nga nagadaguhob. 4 Sang makahambal sila, masulat na kuntani ako, pero nabatian ko ang isa ka tingog gikan sa langit nga nagasiling, “Indi pag-ipanugid ang ginhambal sang pito ka mga daguob. Indi ini pag-isulat!” 5 Dayon ang anghel nga akon nakita nga nagatindog sa dagat kag sa duta, nagbayaw sang iya tuo nga kamot sa langit 6 kag nagpanumpa sa ngalan sang Dios, nga nagakabuhi sa wala sing katapusan, nga nagtuga sang langit kag sang tanan nga yara sa iya, sang duta kag sang tanan nga yara sa iya, sang dagat kag sang tanan nga yara sa iya. Ang anghel nagsiling, “Indi ini magdugay, 7 kundi sa pagpatunog sang ikapito nga anghel sang iya trumpeta, pagatumanon sang Dios ang iya sekrito nga plano suno sa iya ginpahibalo sa iya mga alagad nga propeta.” 8 Dayon ang tingog nga akon nabatian gikan sa langit naghambal liwat sa akon nga nagasiling, “Lakat kag kuhaa ang linukot nga tulon-an nga nahumlad, nga yara sa kamot sang anghel nga nagatindog sa dagat kag sa duta.” 9 Nagkadto ako sa anghel kag ginpangayo ko sa iya ang diutay nga linukot nga tulon-an. Nagsiling sia sa akon, “Kuhaa ini kag kauna. Magaaslom ini sa imo tiyan, pero daw dugos ini katam-is sa imo baba.” 10 Ginkuha ko ang diutay nga linukot nga tulon-an sa iya kamot kag akon ini ginkaon. Daw dugos ini katam-is sa akon baba, ugaling sang matulon ko na ini, nag-aslom ini sa akon tiyan. 11 Dayon ginsingganan ako, “Sa liwat dapat mo iwali ang pulong sang Dios nahanungod sa madamo nga mga pungsod, mga rasa, mga linggwahe, kag mga hari.”

11:1 Dayon ginhatagan ako sing inugtacos nga kahoy nga daw baston, kag ginsingganan, “Tindog ka kag taksa ang templo sang Dios kag ang altar, kag isipa ang mga nagasimba sa templo, 2 pero indi lang iya ang pasiyuhan sa gwa sang templo. Indi lang ina pagtaksa, kay ginhatag ini sa

mga pagano nga magatasak sang Balaan nga Siyudad sa sulod sang 42 ka bulan. 3 Ipadala ko ang akon duha ka saksi nga nagabayu sing sako, kag ibantala nila ang pulong sang Dios sa sulod sang 1,260 ka adlaw.” 4 Ang duha ka saksi amo ang duha ka kahoy nga olivo kag ang duha ka suga nga nagatindog sa atubangan sang Ginoo sang duta. 5 Kon may magtinguha sa paghalit sa ila, ang kalayo magagwa sa ila mga baba kag magalaglag sang ila mga kaaway. Kag sa sini nga paagi ang tanan nga magatinguha sa paghalit sa ila pagapatyon. 6 May gahom sila sa pagsira sang langit, agod nga indi mag-ulan sa tion nga ginabantala nila ang pulong sang Dios. May gahom man sila sa mga tuboran sang tubig sa paghimo sa ila nga dugo. May gahom man sila sa paghalit sang duta paagi sa tanan nga sahi sang kalalat-an, sa bisan ano nga tion nga luyag nila. 7 Kon makatapos na sila sa pagbantala sang ila mensahi, ang sapat nga magagwa halin sa kadadalman magapakig-away batok sa ila. Pagadag-on sila sang sapat kag pamatyon, 8 kag ang ila mga bangkay magahamyang sa kalsada sang daku nga siyudad, sa diin ang ila Ginoo ginlansang sa krus. Sa isa ka pulong yadto nga siyudad nagarepresentar sang Sodoma, ukon Egipto. 9 Ang mga tawo halin sa tanan nga kapungsoran, mga tribo, mga linggwahe kag mga rasa magatan-aw sang ila mga bangkay sa sulod sang tatlo ka adlaw kag tunga, kag indi sila magtugot nga ipalubong ini sila. 10 Ang mga tawo sang duta magakasadya tungod sang pagkapatay sining duha ka saksi. Magasaulog sila kag magaregaluhay, kay ining duha ka propeta nagdala sing tama nga mga pag-antos sa mga katawuhan sang duta. 11 Sa tapos ang tatlo ka adlaw kag tunga, ang ginhawa halin sa Dios nga nagahatag sing kabuhi nag-abot, nagsulod sa ila, kag nagbangon sila. Ang tanan nga nakakita sa ila hinadlukan gid. 12 Dayon ang duha ka propeta nakabati sang mabaskog nga tingog halin sa langit nga nagsiling sa ila, “Saka kamo diri!” Samtang nagatan-aw ang ila mga kaaway, nagkayab sila sa mga panganod pa langit. 13 Sa sadto gid nga tion, may mabaskog nga linog, kag ang ikanapulo nga bahin sang siyudad naguba kag 7,000 ka mga tawo ang nagkalamatay sa linog. Ang nabilin nga mga tawo kinulbaan gid kag nagdayaw sang pagkagamhanan sang Dios sang langit. 14 Ang ikaduha nga makakulogmat nga butang tapos na. Pero tan-awa! Ang ikatlo nga

makakulogmat nga butang magaabot sa labing madali. 15 Dayon ang ikapito nga anghel nagpatunog sang iya trumpeta, kag may mabaskog nga mga tingog sa langit nga nagasiling, “Ang gahom sa pagdumala sang kalibutan iya na karon sang aton Ginoo kag sang iya Cristo, kag magaharia sa walay katapusan!” 16 Dayon ang 24 ka mga katigulangan nga nagalingkod sa ila mga trono sa atubangan sang Dios, nagluhod kag nagsimba sa Dios, 17 nga nagasiling: “Ginoong Dios nga Makagagahom, Nga amo karon kag amo anay! Nagapasalamat kami sa imo Nga imo gingamit Ang imo daku nga gahom Kag nagsugod ikaw sa paghari! 18 Ang di-diosnon nga mga kapungsoran Nagabalingaso sa kaakig, Kay tion na nga magaabot Ang imo kaakig, Kag ang mga patay pagahukman. Tion na sa paghatag sing balos Sa imo mga alagad nga propeta, Kag sa tanan mo nga mga tumoluo, Dalagku kag magagmay, Nga nagakahadlok sa imo. Tion na sa paglaglag Sang mga nagalaglag sang duta!” 19 Ang templo sang Dios sa langit gin-abrihan, kag ang kaban nga nasudlan sang kasugtanan nakita sa iya templo. Dayon nagpangilat, nagginahod sing mabaskog, nagdinaguob, naglinog, nag-ulan sing madamo nga mga yelo nga daw bato.

12:1 Dayon ang isa ka daku kag makatalanhaga nga talan-awon nagpakita sa langit: may isa ka babayi nga ang iya bayu amo ang adlaw, ang bulan yara sa idalom sang iya mga tiil, kag ang iya ulo may korona nga 12 ka mga bituon. 2 Manugbata na sia, kag nagasinggit sia tungod sang kasakit sang pag-anak. 3 Ang isa pa gid ka makatalanhaga nga talan-awon nagpakita sa langit. May isa ka daku kag pula nga dragon nga may pito ka mga ulo kag napulo ka mga sungay, kag may korona sa tagsa niya ka ulo. 4 Ginpanglalas sang iya ikog ang ikatlo nga bahin sang mga bituon sa langit kag ginpanghaboy sila sa duta. Nagtindog sia sa atubangan sang babayi nga manugbata, agod nga iya kaunon ang bata sa tion sang iya pagkatawo. 5 Dayon ang babayi nag-anak sang isa ka bata nga lalaki nga magagahom sang tanan nga kapungsoran sa baston nga salsalon. Pero ang bata ginsabnit kag gindala sa Dios kag sa iya trono. 6 Ang babayi nagpalagyo pakadto sa desierto, didto sa duog nga gin-aman sang Dios

para sa iya, sa diin pagatatapon sia sa sulod sang 1,260 ka adlaw. 7 Dayon nagsugod ang inaway sa langit. Si Miguel kag ang iya mga anghel nagpakig-away batok sa dragon. Ang dragon nagbato upod sa iya mga anghel. 8 Pero ang dragon nalutos, kag sia kag ang iya mga anghel gintabog halin sa langit. 9 Ginhaboy pa gwa ang daku nga dragon! Sia amo anay yadtong una nga man-og, nga gintawag Yawa ukon Satanas, nga nagpatalang sang bug-os nga kalibutan. Ginhulog sia sa duta, upod sang tanan niya nga mga anghel. 10 Dayon nabatian ko ang mabaskog nga tingog sa langit nga nagasiling, “Karon nag-abot na ang kaluwasan halin sa Dios! Karon ang Dios nagpahayag sang iya gahom subong Hari! Karon ang iya Cristo nagpahayag sang iya awtoridad! Kay ang manugsumbong sang aton mga kautoran, nga nagtindog sa atubangan sang Dios sa pagsumbong sa ila sa adlaw kag gab-i, ginpagwa sa langit. 11 Ang aton mga kautoran nagdaog batok sa iya paagi sa dugo sang Cordero, kag paagi sa kamatuoran nga ila ginbantala. Handa sila sa paghalad sang ila kabuhi kag sa pagpanginmatay. 12 Gani, magkalipay kamo, mga langit, kag tanan kamo nga nagapuyo dira! Pero daw ano ka makakulogmat para sa duta kag sa kadagatan! Kay ang Yawa nagpanaog sa inyo, nga nagabalingaso sa kaakig, kay nahibaluan niya nga diutay na lang ang iya tion nga nabilin.” 13 Sang matalupangdan sang dragon nga ginhulog sia sa duta, ginlagas niya ang babayi nga nag-anak sang bata nga lalaki. 14 Ang babayi ginhatagan sing duha ka pakpak sang daku nga agila, agod nga makalupad sia pakadto sa iya duog sa desierto, sa diin pagatatapon sia sa sulod sang tatlo ka tuig kag tunga, nga indi maano sang man-og. 15 Dayon ang man-og nagbuga sing madamo nga tubig nga daw baha pakadto sa babayi, agod anuron sia sini. 16 Pero gintabangan sang duta ang babayi. Ginnganga sang duta ang iya baba kag ginsuyop ang tanan nga tubig nga naghalin sa baba sang dragon. 17 Naakig pa gid ang dragon sa babayi, kag nagpakig-away sia batok sa nabilin nga mga kaliwat sang babayi, ang tanan nga nagatuman sang mga sugo sang Dios kag mga matutom sa kamatuoran nga ginpahayag ni Jesus. 18 Kag ang dragon nagtindog sa baybayon.

13:1 Dayon may nakita ako nga sapat nga nagbutwa halin sa dagat. May napulo ini ka mga sungay, kag pito ka mga ulo, kag may korona sa tagsa ka sungay, kag may malaut nga ngalan nga nasulat sa iya mga ulo. 2 Ang sapat nga nakita ko daw leopardo, nga may mga tiil nga daw iya sang oso, kag may baba nga daw iya sang leon. Ginhatag sang dragon sa sapat ang iya kaugalingon nga gahom, ang iya trono, kag ang iya daku nga awtoridad. 3 Ang isa sang mga ulo sang sapat daw ginpatay, pero ang iya pilas nga ikamatay nag-ayo. Ang tanan nga mga tawo sa bug-os nga duta natingala gid kag nagsunod sila sa sapat. 4 Tanan sila nagsimba sa dragon, kay ginhatag niya ang iya gahom sa sapat. Nagsimba man sila sa sapat nga nagasiling, “Sin-o bala ang kaangay sa sapat? Sin-o bala ang makapakig-away batok sa iya?” 5 Ang sapat gintugotan sa paghambal sang tama kalaut nga mga butang, kag sa paggahom sa sulod sang 42 ka bulan. 6 Nagsugod sia sa pagpasipala batok sa Dios, sa iya ngalan, sa duog nga iya ginapuy-an, kag sa tanan nga nagapuyo sa langit. 7 Gintugotan sia sa pagpakig-away batok sa mga tumoluo kag sa pagdaog sa ila, kag ginhatagan sia sing gahom sa tagsa ka tribo, pungsod, linggwahe, kag rasa. 8 Ang tanan nga mga tawo nga nagapuyo sa duta magasimba sa sapat, yadtong mga tawo nga ang ila mga ngalan wala masulat sa wala pa matuga ang kalibutan sa libro sang kabuhi, nga iya sang Cordero nga ginpatay. 9 “Gani, ang may dulonggan magpamati! 10 Ang natalana nga pagadakpon, pagadakpon gid. Ang natalana nga pagapatyon sa espada, pagapatyon gid sa espada. Nagakinahanglan ini sang pagbatas kag pagtuo sa bahin sang mga tumoluo.” 11 Dayon nakita ko ang isa pa gid ka sapat nga naggwa halin sa duta. May duha ini ka sungay nga daw sungay sang cordero, kag naghambal ini subong sang dragon. 12 Gingamit niya ang daku nga gahom sang nahauna nga sapat nga yara sa iya atubangan. Ginpilit niya ang kalibutan kag ang tanan nga nagapuyo sa sini sa pagsimba sa nahauna nga sapat, nga ang iya pilas nga ikamatay nag-ayo. 13 Ining ikaduha nga sapat naghimo sing dalagku nga mga milagro. Ginpahulog niya ang kalayo halin sa langit pakadto sa duta, sa atubangan sang tanan nga mga tawo. 14 Kag ginpalapaw niya ang mga tawo sa duta paagi sa mga milagro nga gintugot sa iya sa paghimo sa

atubangan sang nahauna nga sapat. Ginsingganan sang sapat ang tanan nga mga tawo sa kalibutan sa paghimo sing larawan sa kadunganan sang sapat nga ginpilas sang espada, pero nabuhi pa. 15 Ang ikaduha nga sapat gintugotan sa paghuyop sing kabuhi sa larawan sang nahauna nga sapat, agod nga ang larawan makahambal kag makapamatay sang tanan nga indi magsimba sa iya. 16 Ginpilit sang sapat ang tanan nga mga tawo, dalagku kag magagmay, manggaranon kag imol, ulipon kag hilway, nga mamarkahan sila sa ila tuo nga kamot kag sa ila agtang. 17 Wala sing may makabakal ukon makabaligya, kon wala sia sini nga marka, nga amo ang ngalan sang sapat ukon ang numero sang iya ngalan. 18 Nagakinahanglan ini sing kaalam. Ang bisan sin-o nga maalam makabulobanta sang kahulogan sang numero sang sapat, kay ini nagarepresentar sang ngalan sang tawo. Ang numero amo ang 666.

14:1 Dayon nagtan-aw ako, kag nakita ko ang Cordero nga nagatindog didto sa bukid sang Sion. Upod sa iya amo ang 144,000 ka mga tawo nga may ngalan sang Cordero kag sang iya Amay nga nasulat sa ila mga agtang. 2 Kag nakabati ako sing isa ka tingog halin sa langit nga ang gahod sini daw daganas sang isa ka daku nga busay, kag daw matunog nga daguob. Ang tingog nga akon nabatian daw tukar sang mga manug-arpa nga nagakutingkoting sang ila mga arpa. 3 Ang 144,000 ka mga tawo nagtindog nga nagaatubang sa trono, sa apat ka buhi nga mga tinuga kag sa mga katigulangan. Nagkanta sila sang bag-o nga ambahanon nga wala sing may makahibalo, kundi sila lamang nga gintubos halin sa duta. 4 Sila amo ang mga tawo nga wala magdagta sang ila kaugalingon paagi sa pagpakighilawas sa mga babayi, kay sila mga ulay. Nagasunod sila sa Cordero bisan diin sia magkadto. Gintubos sila gikan sa nabilin nga mga tawo kag sila ang nahauna nga ginhalad sa Dios kag sa Cordero. 5 Wala gid sing may makasiling nga nagbutig sila, kag wala gid sila sing kasawayan. 6 Dayon nakita ko ang isa pa gid ka anghel nga nagalupad sing mataas sa kahawaan, nga may mensahi nga wala sing katapusan sang Maayong Balita nga ibantala sa tanan nga mga tawo sa duta, sa tagsa ka rasa, tribo, linggwahe, kag pungsod. 7 Nagsiling sia sa mabaskog nga

tingog, “Kahadluki ninyo ang Dios kag dayawa ang iya pagkagamhanan! Kay nag-abot na ang tion nga iya pagahukman ang tanan nga mga tawo. Simbaha ninyo sia nga nagtuga sang langit, duta, dagat, kag sang mga tuboran sang tubig!” 8 Ang ikaduha nga anghel nagsunod sa nahauna nga nagasiling, “Napukan sia! Ang daku nga Babilonia napukan! Ginpainom niya ang tanan nga katawuhan sang maisog nga bino sang iya pagpakighilawas!” 9 Ang ikatlo nga anghel nagsunod sa duha nga nahauna kag nagasiling sa mabaskog nga tingog, “Ang bisan sin-o nga nagasimba sa sapat kag sa iya larawan, kag nagabaton sang marka sa iya agtang ukon sa iya kamot, 10 magainom sang bino nga amo ang kaakig sang Dios, nga iya gintigis nga wala sing simbog sa kupa sang iya kaakig! Ang tanan nga nagahimo sini pagapaantuson sa kalayo kag asupre sa atubangan sang balaan nga mga anghel kag sang Cordero. 11 Ang aso sang kalayo nga nagapaantos sa ila nagatub-ok nga wala sing katubtoban. Wala sing kapahuwayan sa adlaw kag sa gab-i ang mga nagasimba sa sapat kag sa iya larawan, ang bisan sin-o nga may marka sang iya ngalan.” 12 Nagakinahanglan ini sing pagbatas sa bahin sang mga tumoluo, nga nagatuman sang mga sugo sang Dios kag mga matutom kay Jesus. 13 Dayon nabatian ko ang isa ka tingog halin sa langit nga nagasiling, “Isulat ining masunod: Bulahan ang mga patay nga sugod karon nagakalamatay sa pag-alagad sa Ginoo!” Nagsabat ang Espiritu, “Huo, matuod gid, maagom nila ang kapahuwayan sa ila pagpangabudlay, kay pagadalhon nila ang mga balos sang ila pag-alagad.” 14 Dayon nagtan-aw ako, kag may nakita ako nga puti nga panganod, kag sa panganod may nagalingkod nga daw isa ka tawo, nga may korona nga bulawan sa iya ulo, kag may matalom nga garab sa iya kamot. 15 Dayon may isa pa gid ka anghel nga naggwa halin sa templo kag nagsinggit sing mabaskog sa nagalingkod sa panganod, “Gamita ang imo garab kag mag-ani, kay ang nagakaigo nga tion nag-abot na. Ang duta alanyon na!” 16 Dayon ang nagalingkod sa panganod naghabyog sang iya garab sa duta, kag nagarab ang alanyon sa duta. 17 Dayon nakita ko ang isa naman ka anghel nga naggwa sa templo sa langit, kag may matalom man sia nga garab. 18 Dayon ang isa pa gid ka anghel nga gintugyanan sang kalayo naggwa sa altar. Nagsinggit sia sing

mabaskog sa anghel nga may matalom nga garab, “Gamita ang imo garab, kag gutraba ang mga pinungpong sang ubas sa talamnan sang ubas sa duta, kay ang mga ubas luto na!” 19 Gani ginhabyog sang anghel ang iya garab sa duta, gingutrab ang mga pinungpong sang ubas sa balagon, kag ginpanghaboy ini sa pulogaan sang daku nga kaakig sang Dios. 20 Ang mga ubas ginpuga sa pulogaan sa gwa sang siyudad, kag ang dugo nagbaha halin sa pulogaan sang ubas sing 300 ka kilometro ang kalawigon, kag mga isa ka dupa ang kadalumon.

15:1 Dayon may nakita ako nga isa naman ka daku kag makatalanhaga nga talan-awon sa langit. May pito ka mga anghel nga may pito ka mga kalalat-an, nga amo ang katapusan nga mga kalalat-an, kay amo ini ang katapusan nga kaakig sang Dios. 2 Dayon nakita ko ang daw salaming nga dagat nga may kalayo. Nakita ko man ang mga nagdaog batok sa sapat kag sa iya larawan, kag batok sa sadtong isa nga ang iya ngalan ginhatag paagi sa isa ka numero. Nagatindog sila sa higad sang salaming nga dagat, nga nagauyat sang mga arpa nga ginhatag sang Dios sa ila. 3 Nagakanta sila sang ambahanon ni Moises nga alagad sang Dios, kag sang ambahanon sang Cordero: “Ginoo, Dios nga Makagagahom, Daw ano kadaku kag makatilingala Sang imo mga binuhatan! Hari sang tanan Nga mga kapungsoran, Daw ano ka matarong Kag matuod sang imo mga dalanon! 4 Sin-o bala ang indi magkahadlok Sa imo, O Ginoo? Sin-o bala ang indi magpahayag Sang imo pagkagamhanan? Ikaw lamang ang balaan. Ang tanan nga mga pungsod Magakari kag magasimba sa imo, Kay ang imo matarong Nga mga binuhatan Makita sang tanan.” 5 Sa tapos sini nakita ko ang templo sa langit nga nag-abri, kag sa sulod sini yara ang tolda nga ginapuy-an sang Dios. 6 Ang pito ka mga anghel nga may pito ka mga kalalat-an naggwa sa templo. Nagabayu sila sing lino nga matinlo kag nagabadlak kag may wagkos nga bulawan sa ila mga dughan. 7 Dayon ang isa sang apat ka buhi nga mga tinuga naghatag sa pito ka mga anghel sing pito ka mga yahong nga bulawan, nga puno sang kaakig sang Dios nga nagakabuhi sa walay katubtoban. 8 Ang templo napuno sang aso gikan sa himaya kag gahom sang Dios, kag wala sing may makasulod sa

templo tubtob matapos ang pito ka mga kalalat-an nga gindala sang pito ka mga anghel.

16:1 Dayon nabatian ko ang mabaskog nga tingog halin sa templo nga nagahambal sa pito ka mga anghel: “Lakat kamo kag iula ang pito ka yahong sang kaakig sang Dios sa duta!” 2 Ang nahauna nga anghel naglakat kag nag-ula sang iya yahong sa duta. Makangilidlis kag nagangutngot nga mga hubag ang nagtuhaw sa mga tawo nga may marka sang sapat kag sa mga nagsimba sa iya sini larawan. 3 Dayon ang ikaduha nga anghel nag-ula sang iya yahong sa dagat. Ang tubig nanginkaangay sang dugo sang patay nga tawo, kag ang tanan nga nagakabuhi sa dagat nagkalamatay. 4 Dayon ang ikatlo nga anghel nag-ula sang iya yahong sa mga suba kag mga tuboran sang tubig, kag nahimo ini nga dugo. 5 Nabatian ko ang anghel nga gintugyanan sang tubig nga nagasiling, “Matarong gid ikaw sa sining mga paghukom nga imo ginhimo, O Ikaw nga Balaan, nga amo karon kag amo anay! 6 Ginpaagay nila ang dugo sang mga tumoluo kag sang mga propeta, gani ginhatagan mo sila sing dugo nga pagaimnon. Ginabaton nila ang nagakabagay gid sa ila!” 7 Dayon, nabatian ko ang isa ka tingog halin sa altar nga nagasiling, “Ginoong Dios nga Makagagahom! Matuod kag matarong gid ang imo mga paghukom!” 8 Dayon ang ikap-at nga anghel nag-ula sang iya yahong sa adlaw, kag gintugotan ini sa pagsunog sang mga tawo sa kasingkal sang iya sini kainit. 9 Nasunog ang mga tawo sang masingkal nga init, kag ila ginpakamalaut ang ngalan sang Dios, nga may gahom sa sining mga kalalat-an. Pero indi sila magbiya sang ila mga sala kag magdayaw sang pagkagamhanan sang Dios. 10 Dayon ang ikalima nga anghel nag-ula sang iya yahong sa trono sang sapat. Naglikop dayon ang kadudolman sa bug-os nga ginharian sang sapat, kag ang mga tawo nagkagat sang ila mga dila tungod sang ila kasakit, 11 kag ginpakamalaut nila ang Dios sang langit, tungod sang ila mga kasakitan kag mga hubag. Pero wala sila magbiya sang ila malaut nga mga pagginawi. 12 Dayon ang ikan-om nga anghel nag-ula sang iya yahong sa daku nga suba sang Eufrates. Nagmala ang suba, sa pag-aman sing alagyan sa mga hari nga magakari gikan sa

sidlangan. 13 Dayon may nakita ako nga tatlo ka malaut nga mga espiritu, nga daw mga paka, nga nagagwa sa baba sang dragon, sang sapat kag sang di-matuod nga propeta. 14 Ini sila mga espiritu sang mga yawa nga nagahimo sing mga milagro. Ining tatlo ka mga espiritu nagakadto sa mga hari sang bug-os nga duta, sa pagtipon sa ila para sa inaway sa daku nga adlaw sang Dios nga Makagagahom. 15 “Pamati kamo! Magakari ako subong sang isa ka makawat! Bulahan ang nagapulaw kag nagaamlig sang iya bayu, agod nga indi sia maglakat nga hublas kag magkahuya sa atubangan sang mga tawo!” 16 Dayon gintipon sang mga espiritu ang mga hari sa duog nga sa Hebreo ginatawag nga Armagedon. 17 Dayon ang ikapito nga anghel nag-ula sang iya yahong sa kahawaan. May mabaskog nga tingog nga nabatian halin sa trono nga yara sa templo, nga nagasiling, “Tapos na!” 18 Nagpangilat, nagginahod, nagpanaguob, kag naglinog sing mabaskog. Wala pa gid sing subong sini nga linog halin sang pagtuga sang tawo. Amo ini ang labing mabaskog nga linog sa tanan! 19 Ang daku nga siyudad napihak sa tatlo ka bahin, kag ang mga siyudad sang tanan nga kapungsoran nalaglag. Nadumdoman sang Dios ang daku nga Babilonia, kag ginpainom ini sang Dios sang bino sa iya kupa, ang bino sang iya nagabalingaso nga kaakig. 20 Ang tanan nga mga isla nagkalawala kag wala na sing bukid nga makita. 21 Ang dalagku nga yelo nga nagabug-at sing mga 50 ka kilo nagkalahulog sa mga tawo halin sa langit. Kag ginpakamalaut sang mga tawo ang Dios, tungod sang kalalat-an sang yelo, kay ini nga kalalat-an tama ka makahalalit.

17:1 Dayon ang isa sang pito ka mga anghel nga may pito ka mga yahong nagkadto sa akon kag nagsiling, “Kari ka kag ipakita ko sa imo kon paano pagasilutan ang bantog nga babayi nga nagabaligya sang iya dungog, inang daku nga siyudad nga ginpatindog malapit sa madamo nga mga suba. 2 Ang mga hari sang duta nagpakighilawas sa sining babayi, kag ang tanan nga mga tawo sang kalibutan nagkalahubog sa bino sang iya pagpakighilawas.” 3 Gingamhan ako sang Espiritu, kag gindala ako sang anghel sa desierto. Didto nakita ko ang isa ka babayi nga nagasakay sa pula nga sapat nga nasulatan sang malaut nga mga ngalan ang iya bug-os

nga lawas. Ang sapat may pito ka mga ulo kag napulo ka mga sungay. 4 Ang babayi nagabayu sing granate kag pula, nga napamugtakan sang mga bulawan, malahalon nga mga bato, kag mga perlas. May ginauyatan sia nga kupa nga bulawan nga puno sang malaw-ay kag mahigko nga mga butang nga bunga sang iya pagpakighilawas. 5 Sa iya agtang nasulat ang ngalan nga may tinago nga kahulogan nga amo ang masunod: “Ang daku nga Babilonia, iloy sang tanan nga mga babayi nga nagabaligya sang ila dungog, kag mga tawo sang kalibutan nga nagahimo sing kangil-aran sa ila kapareho.” 6 Nakita ko nga ang babayi nahubog sang dugo sang mga tumoluo, kag sa mga ginpamatay tungod sang ila pag-unong sa kay Jesus. Daku gid ang akon katingala sang pagkakita ko sa iya. 7 Ginpamangkot ako sang anghel, “Ngaa nga natingala ka? Sugiran ta sang tinago nga kahulogan sang babayi kag sang sapat nga iya ginasakan, ang sapat nga may pito ka mga ulo kag napulo ka mga sungay. 8 Ang sapat nga imo nakita buhi sadto anay, pero karon patay na. Manuggowa na ini halin sa kadadalman kag ini pagalaglagon. Ang mga tawo nga nagakabuhi diri sa duta, nga ang ila mga ngalan wala masulat sa libro sang kabuhi sa wala pa matuga ang kalibutan, matingala gid sa ila pagtulok sa sapat. Kay sadto anay buhi ini, pero karon patay na, kag magapahayag pa ini liwat. 9 “Nagakinahanglan ini sing kaalam kag paghangop. Ang pito ka mga ulo amo ang pito ka mga bakulod nga ginalingkuran sang babayi. Sila amo man ang pito ka mga hari: 10 ang lima sa ila napukan, ang isa nagagahom pa, kag ang isa wala pa makaabot. Kon mag-abot sia, indi man sia magdugay. 11 Kag ang sapat nga sadto anay buhi, pero karon patay na, amo ang ikawalo nga hari nga isa sang mga nahauna nga pito ka mga hari, kag ini sia pagalaglagon. 12 “Ang napulo ka mga sungay nga imo nakita amo ang napulo ka mga hari nga wala pa makasugod sa paggahom, pero pagahatagan sila sing awtoridad sa paggahom subong mga hari sa sulod sang isa ka oras upod sa sapat. 13 Ining napulo ka mga hari may isa lamang ka tinutoyo, kag ginhatag nila ang ila gahom kag awtoridad sa sapat. 14 Magapakig-away sila batok sa Cordero, pero ang Cordero kag ang iya matutom nga mga sumolunod nga iya pinili kag tinawag, magadaog sa ila. Kay ang Cordero amo ang Ginoo sang mga ginoo kag

ang Hari sang mga hari.” 15 Nagsiling man sa akon ang anghel: “Ang mga tubig nga imo nakita diin nagalingkod ang babayi nga nagabaligya sang iya dungog, amo ang mga kapungSORAN, mga katawuhan, mga rasa, kag mga linggwahe. 16 Ang napulo ka mga sungay nga imo nakita, kag ang sapat, magadumot sa babayi nga nagabaligya sang iya dungog. Pagakuhaon nila ang tanan nga yara sa iya kag bayaan nila sia nga hublas. Pagakaunon nila ang iya unod, kag sunogon nila sia sa kalayo. 17 Kay ang Dios nagbutang sing handom sa ila mga tagipusoon sa pagtuman sang iya tinutoyo, sa ila paghilisugot kag pagtugyan sa sapat sang ila gahom sa pagdumala, tubtob matuman ang ginsiling sang Dios. 18 “Ang babayi nga imo nakita amo ang daku nga siyudad nga nagagahom sa mga hari sang duta.”

18:1 Sa tapos sini nakita ko naman ang isa ka anghel nga nagakunsad gikan sa langit. May daku sia nga gahom, kag ang iya himaya nagpasanag sang bug-os nga duta. 2 Nagsinggit sia sing mabaskog, “Napukan sia! Ang daku nga Babilonia napukan! Karon nanginpuloy-an na sia sang mga yawa kag malaut nga mga espiritu. Ang tanan nga sahi sang mahigko kag makangilil-ad nga mga pispis nagapuyo sa iya. 3 Kay ginpainom niya ang tanan nga mga katawuhan sang maisog nga bino sang iya pagpakighilawas. Ang mga hari sang duta nagpakighilawas sa iya, kag ang mga negosyante sang kalibutan nagmanggaranon gikan sa iya wala pugong-pugong nga kailigbon.” 4 Dayon nakabati ako sang isa naman ka tingog halin sa langit nga nagasiling: “Gwa kamo, nga tawo ko! Gwa kamo sa iya! Indi kamo magpakigbahin Sa iya mga sala, Indi kamo mag-ambit Sang iya mga silot! 5 Kay ang iya mga sala Nagtangkas na tubtob sa langit, Kag ang Dios nagdumdom Sang iya kalautan. 6 Himoa man sa iya Ang iya ginhimo sa inyo, Balusi sia sing pilo Sang iya ginhimo. Pun-a ang iya kupa Sang ilimnon nga doble sa kaisog Sang sa ilimnon Nga iya gin-aman para sa inyo. 7 Hatagi sia Sing tuman nga pag-antos kag kasubo Nga tumbas sang himaya Kag pagpatuyang Nga ginhatag niya Sa iya kaugalingon. Kay nagsagad sia Siling sa iya kaugalingon: ‘Ako isa ka rayna Nga nagalingkod diri! Indi ako balo, Indi gid ako magkalisod!’ 8 Tungod sini magaabot sa iya Ang tanan niya nga mga kalalat-an Sa sulod

sang isa ka adlaw: Balatian, kalisod, kag gutom. Kag pagasunogon sia sa kalayo, Kay ang Ginoong Dios Nga nagahukom sa iya gamhanan.” 9 Ang mga hari sang duta nga nag-ambit sang iya pagpakighilawas kag pagpatuyang, magahibi kag magatangis tungod sa siyudad, kon makita nila ang aso sang iya pagkasunog. 10 Magatindog sila sa malayo, kay hinadlukan sila sang iya pag-antos, kag magasiling sila, “Daw ano ka makakulogmat! Daw ano ka makalulooy ining daku kag gamhanan nga siyudad sang Babilonia! Sa isa lang ka oras nasilutan ka na!” 11 Ang mga negosyante sang duta nagahibi man kag nagapanalambiton tungod sa iya, kay wala na sing may nagabakal sang ila mga balaligya. 12 Wala na sing may nagabakal sang ila bulawan, pilak, malahalon nga mga bato, kag mga perlas; mga hinero nga lino, granate, seda, kag pula; ang tanan nga sahi sang tumalagsahon nga kahoy, kag ang tanan nga mga butang nga nahimo sa marpil kag sang malahalon nga kahoy, saway, salsalon, kag marmol; 13 kanela, panakot, insyenso, mira kag puraw nga insyenso; bino kag lana, arina kag trigo, mga baka kag mga karnero, mga kabayo kag mga karuwahi, mga ulipon kag bisan ang mga kalag sang mga tawo. 14 Ang mga negosyante nagasiling sa iya, “Ang tanan nga mga butang nga imo ginahandom nga angkunon nadula kag ang tanan mo nga manggad kag pagpadayaw nawala, kag indi mo sila makita liwat!” 15 Ang mga negosyante nga nagmanggaranon sa ila negosyo sa sina nga siyudad, magatindog sa malayo, kay nahadlok sila sang iya pag-antos. Magahibi sila kag magapanalambiton, 16 kag magasiling, “Daw ano ka makakulogmat! Daw ano ka makalulooy inang daku nga siyudad! Nagabayu sia anay sang lino kag granate kag pula, kag nagapangalahas sang bulawan, malahalon nga mga bato, kag mga perlas! 17 Kag sa isa lang ka oras nadula niya ini tanan nga manggad!” Ang tanan nga mga kapitan sang mga bapor kag mga pasahero, ang mga tripulante kag ang tanan nga ang ila palangitan-an yara sa dagat, nagtindog sa malayo, 18 kag nagsinggit sila sing mabaskog sang makita nila ang aso sang iya pagkasunog, “Wala na gid sing isa pa ka siyudad nga subong sang daku nga siyudad!” 19 Ginsabwagan nila sing yab-ok ang ila mga ulo, naghinibi sila kag nagapanalambiton nga nagasiling, “Daw ano ka makakulogmat!

Daw ano ka makalulooy inang daku nga siyudad! Sia amo ang siyudad sa diin nagmanggaranon gikan sa iya manggad ang tanan nga may mga sakayan nga nagabiyahe sa kadagatan! Kag sa isa lang ka oras nadula niya ang tanan!” 20 Magkalipay ka, O langit, tungod sang pagkalaglag sini nga siyudad! Magkalipay kamo, mga tumoluo, mga apostoles kag mga propeta! Kay sia ginhukman sang Dios tungod sang iya ginhimo sa inyo! 21 Dayon ang isa ka gamhanan nga anghel nagpulot sing bato nga subong kadaku sang daku nga galingan, kag ginhaboy ini sa dagat nga nagasiling, “Subong sini kabaskog ang pagtagbong sang daku nga siyudad sang Babilonia kag indi na gid ini makita liwat. 22 Ang mga tukar sang mga manug-arpa kag mga musikero, mga manugplawta kag mga manugtrumpeta, indi na gid mabatian liwat sa imo! Wala na sing panday sa bisan ano nga bulohaton nga makita liwat sa imo, kag ang gahod sang galingan indi na gid mabatian liwat! 23 Wala na gid sing siga sang suga nga makita liwat sa imo, kag ang tingog sang nobya kag nobyo indi na mabatian sa imo. Ang imo mga negosyante amo anay ang labing gamhanan sa bug-os nga kalibutan, kag paagi sa imo pagpangbabaylan ginlimbungan mo ang tanan nga mga tawo sang kalibutan!” 24 Ginsilutan ang Babilonia tungod kay ang dugo sang mga propeta kag sang mga tumoluo nasapwan sa siyudad, kag ang dugo sadtong tanan nga ginpamatay diri sa duta.

19:1 Sa tapos sini nabatian ko ang ginahod nga daw mga tingog sang madamo kaayo nga mga tawo sa langit nga nagasiling, “Dayawon ang Dios! Ang kaluwasan, ang himaya, kag ang gahom iya sang aton Dios! 2 Matuod kag matarong ang iya mga paghukom! Ginhukman niya ang bantog nga babayi nga nagabaligya sang iya dungog, nga nagadagta sang duta paagi sa iya pagpakighilawas. Ginsilutan sia sang Dios tungod kay ginpamatay niya ang mga alagad sang Dios.” 3 Sa liwat nagsinggit sila, “Dayawon ang Dios! Ang aso halin sa pagsunog sang daku nga siyudad nagatub-ok nga wala sing untat!” 4 Ang 24 ka mga katigulangan kag ang apat ka buhi nga mga tinuga nagluhod kag nagsimba sa Dios nga nagalingkod sa trono, kag nagsiling, “Kabay pa! Dayawon ang Dios!” 5 Dayon may tingog nga nabatian halin sa trono nga nagasiling, “Dayawa

ninyo ang aton Dios, tanan kamo nga mga alagad niya, kag tanan nga mga tawo, dalagku kag magamay, nga nagakahadlok sa iya!” 6 Dayon may nabatian ako nga ginahod nga daw tingog sang madamo kaayo nga mga tawo, subong sang daganas sang daku nga busay, subong sang mabaskog nga daguob. Nabatian ko sila nga nagasiling, “Dayawon ang Dios! Kay ang Ginoo, ang aton Dios nga Makagagahom, amo ang Hari! 7 Maghinugyaw kita kag magkasadya, dayawon naton ang iya pagkagamhanan! Kay ang tion sang kasal sang Cordero nag-abot na, kag ang iya nobya nakaaman na sang iya kaugalingon. 8 Ginhatagan sia sang matinlo kag nagaidlak nga lino subong iya trahe.” (Ang lino amo ang matarong nga mga binuhatan sang mga tumoluo.) 9 Dayon ang anghel nagsiling sa akon, “Isulat ini: Bulahan ang mga inagda sa punsyon sang kasal sang Cordero.” Kag ang anghel nagsiling pa gid, “Amo ini ang matuod nga mga pulong sang Dios.” 10 Nagluhod ako sa iya tiilan sa pagsimba sa iya, pero nagsiling sia sa akon, “Indi paghimoa ina! Ako alagad man subong sa imo kag sang imo mga kautoran, kag sang tanan nga nagahupot sang kamatuoran nga ginpahayag ni Jesus. Magsimba ka sa Dios!” Kay ang kamatuoran nga ginpahayag ni Jesus amo ang nagpaisog sa mga propeta. 11 Dayon nakita ko ang langit nga naabrihan, kag may kabayo didto nga puti. Ang nagasakay sini ginatawag Matutom kag Matuod. Matarong ang iya paghukom kag pagpakig-away. 12 Ang iya mga mata subong sang nagadabdab nga kalayo, kag nagasuksok sia sang madamo nga mga korona sa iya ulo. May ngalan nga nasulat sa iya, ugaling wala sing may nakahibalo kon ano ini, kundi sia lamang. 13 Ang bayu nga iya ginasuksok nabulit sang dugo. Ang iya ngalan amo, “Ang Pulong sang Dios.” 14 Ang mga hangaway sang langit nagsunod sa iya nga nagasakay sa puti nga mga kabayo kag nagabayu sang matinlo kag puti nga lino. 15 Nagagwa sa iya baba ang matalom nga espada nga iya gamiton sa pagdaog sang mga kapungsoran. Magagahom sia sa ila sa baston nga salsalon, kag pagapugaon niya ang bino sa pulogaan sang nagabalingaso nga kaakig sang Dios nga Makagagahom. 16 Sa iya bayu kag sa iya batiis nasulat ang ngalan, “Hari sang mga hari kag Ginoo sang mga ginoo.” 17 Dayon nakita ko ang isa ka anghel nga nagatindog sa

adlaw. Nagsinggit sia sing mabaskog sa mga kapispisan nga nagalupad sa kahawaan, “Kari kamo kag magtipon sing tingob para sa daku nga punsyon sang Dios! 18 Kari kamo kag magkaon sang unod sang mga hari, mga heneral, mga soldado, ang mga unod sang mga kabayo kag sang mga nagasakay sini, ang unod sang tanan nga mga tawo, mga ulipon kag mga hilway, dalagku kag magamay!” 19 Dayon nakita ko ang sapat kag ang mga hari sang duta kag ang ila mga hangaway nga nagtilipon sa pag-away batok sa nagasakay sa kabayo, kag batok sa iya mga hangaway. 20 Ginbilanggo ang sapat upod sa di-matuod nga propeta nga naghimo sing mga milagro sa iya atubangan. (Paagi sadtong mga milagro, iya ginlimbungan ang may mga marka sang sapat, kag ang mga nagsimba sa larawan sang sapat.) Ang sapat kag ang di-matuod nga propeta gintagbong nga buhi sa linaw sang kalayo nga nagadabdab upod sa asupre. 21 Ang ila mga hangaway ginpamatay sang espada nga nagagwa sa baba sang nagasakay sa kabayo, kag gin-udakan sang tanan nga mga pispis ang ila unod.

20:1 Dayon nakita ko ang anghel nga nagakunsad gikan sa langit nga nagauyat sang yabi sang kadadalman, kag sang kadena nga mabug-at. 2 Gindakop niya ang dragon, yadtong una anay nga man-og, nga amo ang Yawa ukon si Satanas, kag gingapos sia sa sulod sang 1,000 ka tuig. 3 Ginhulog sia sang anghel sa kadadalman, ginkandaduhan kag ginselyuhan agod nga indi na niya malimbungan ang mga pungsod tubtob matapos ang 1,000 ka tuig. Sa tapos sini pagabuy-an sia sa madali lang nga tion. 4 Dayon nakita ko ang mga trono, kag ang mga nagalingkod sa sini. Ginhatagan sila sing gahom sa paghukom. Nakita ko man ang mga kalag sadtong mga ginpamugotan sing ulo tungod sang ila pagbantala sang kamatuoran nga ginpahayag ni Jesus kag sang pulong sang Dios. Wala sila magsimba sa sapat ukon sa larawan sini, ukon magbaton sang marka sang sapat sa ila mga agtang ukon mga kamot. Nabuhi sila kag naggahom subong mga hari upod kay Cristo sa sulod sang 1,000 ka tuig. 5 (Ang iban nga mga nagkalamatay wala mabuhi tubtob nga natapos ang 1,000 ka tuig.) Amo ini ang nahauna nga pagkabanhaw. 6 Malipayon kag bulahan

gid ang mga nasakop sa nahauna nga pagkabanhaw. Ang ikaduha nga kamatayon wala sing gahom sa ila. Manginpari sila sang Dios kag ni Cristo, kag magagahom sila kaupod niya sa sulod sang 1,000 ka tuig. 7 Sa tapos ang 1,000 ka tuig, si Satanas pagabuy-an halin sa iya bilangguan, 8 kag magagwa sia sa paglimbong sang mga pungsod sa bug-os nga kalibutan, nga amo ang Gog kag Magog. Pagatipunon sila ni Satanas para sa inaway, kag ang ila kadamuon pareho sang mga balas sa baybayon. 9 Naglapta sila sa bug-os nga duta kag ginlibutan nila ang kampo sang mga tumoluo kag ang siyudad nga iya ginahigugma. Pero ang Dios nagpadala sing kalayo halin sa langit kag nagsunog sa ila. 10 Dayon ang Yawa nga naglimbong sa ila, gintagbong sa linaw sang kalayo kag asupre, sa diin gintagbong na ang sapat kag ang di-matuod nga propeta, kag pagapaantuson sila sa adlaw kag gab-i sa walay katapusan. 11 Dayon nakita ko ang isa ka daku kag maputi nga trono kag ang nagalingkod sa sini. Ang langit kag duta nagpalagyo sa iya, kag wala na sila makita. 12 Kag nakita ko ang mga patay, dalagku kag magamay, nga nagatindog sa atubangan sang trono. Ang mga libro gin-abrihan kag isa pa gid ka libro ang gin-abrihan, ang libro sang kabuhi. Ginhukman ang mga patay suno sa ila mga binuhatan nga nasulat sa mga libro. 13 Dayon ginluad sang dagat ang mga patay nga yara sa iya. Ginbuy-an sang kamatayon kag sang kalibutan sang mga patay ang mga patay nga yara sa ila. Kag ang tanan ginhukman suno sa ila mga binuhatan. 14 Dayon ang kamatayon kag ang kalibutan sang mga patay gintagbong sa linaw sang kalayo. (Ining linaw sang kalayo amo ang ikaduha nga kamatayon.) 15 Ang bisan sin-o nga ang iya ngalan wala masulat sa libro sang kabuhi gintagbong sa linaw sang kalayo.

21:1 Dayon nakita ko ang bag-o nga langit kag ang bag-o nga duta. Ang nahauna nga langit kag ang nahauna nga duta wala na kag ang dagat nawala. 2 Kag nakita ko ang Balaan nga Siyudad, ang bag-o nga Jerusalem, nga nagapanaog halin sa langit gikan sa Dios, nga naaman kag handa na, subong sang isa ka nagatrahe nga nobya nga nagasugata sa iya bana. 3 Nabatian ko ang mabaskog nga tingog nga nagahambal halin sa

trono, “Karon, ang puloy-an sang Dios yara sa mga tawo! Magapuyo sia, upod sa ila, kag sila mangin-iyang mga tawo. Ang Dios gid magapakighiupod sa ila, kag sia, mangin-ila Dios. 4 Pagapahiran niya ang tanan nga mga luha sa ila mga mata. Wala na sing kamatayon, kasubo, paghibi, ukon kasakit. Ang daan nga mga butang wala na.” 5 Dayon ang nagalingkod sa trono nagsiling, “Karon, ginabag-o ko ang tanan nga mga butang!” Nagsiling man sia sa akon, “Isulat ini nga mga pulong kay ini matuod kag masaligan.” 6 Kag nagsiling pa gid sia, “Natuman na! Ako amo ang Alpha kag ang Omega, ang ginsugoran kag ang katapusan. Ang ginauhaw paimnon ko nga wala sing bayad sa tuboran sang tubig sang kabuhi. 7 Ang nagadaog magabaton gikan sa akon sining masunod: ako mangin-iyang Dios, kag sia mangin-akon anak. 8 Pero ang mga matalaw, ang mga di-matinuohon, ang mga nagahimo sang makangilil-ad nga butang sa ila kapareho, ang mga manugpatay kag mga makihilawason, ang mga manugbabaylan kag ang mga nagasimba sa mga diosdios, kag ang tanan nga mga butigon—ang duog para sa ila amo ang linaw sang nagadabdab nga kalayo kag asupre nga amo ang ikaduha nga kamatayon.” 9 Ang isa sang pito ka mga anghel nga may pito ka mga yahong nga puno sang pito ka katapusan nga mga kalalat-an nagpalapit sa akon kag nagsiling, “Kari ka, kag ipakita ko sa imo ang Nobya, ang asawa sang Cordero.” 10 Gingamhan ako sang Espiritu, kag gindala ako sang anghel sa putokputokan sang mataas kaayo nga bukid. Ginpakita niya sa akon ang Jerusalem, ang Balaan nga Siyudad, nga nagapanaog halin sa langit gikan sa Dios, 11 nga nagabanaag sang himaya sang Dios. Ang siyudad nagabanaag subong sang malahalon nga bato, kaangay sang haspe, nga matin-aw subong sang kristal. hasinto, ang ika- 12 Ginalibutan ini sang daku kag mataas nga pader, nga may 12 ka mga puwerta, kag ginabantayan sang 12 ka mga anghel. Sa mga puwerta nasulat ang mga ngalan sang 12 ka mga tribo sang Israel. ka mga bato, nga nasulatan sang mga ngalan sang ka mga apostoles sang Cordero. amatista. 21 Ang 12 ka mga puwerta mga 12 ka mga perlas. Ang kada puwerta isa ka perlas. Ang kalsada sang siyudad puraw nga bulawan kag matin-aw pareho sang kristal. 13 May tatlo ka mga puwerta sa tagsa ka kilid: tatlo sa sidlangan,

tatlo sa nabagatnan, tatlo sa aminhan, kag tatlo sa nakatundan. 14 Ang pader sang siyudad napasad sa 15 Ang anghel nga naghambal sa akon may inugtacos nga baston nga bulawan sa pagtakos sang siyudad, sang iya mga puwerta, kag sang iya mga pader. 16 Ang siyudad kuwadrado, pareho ang kalabaon kag ang kasangkaron. Gintakos sang anghel ang siyudad sang iya inugtacos. Ang kalabaon sini 2,200 ka kilometro, kag pareho man sini ang iya kasangkaron kag ang kataason. 17 Gintakos man sang anghel ang pader, kag ang kataason sini 64 ka metro, suno sa kinaandan nga takos nga gingamit niya. 18 Ang pader haspe, kag ang siyudad puraw nga bulawan nga pareho katin-aw sang kristal. 19 Ang sadsaran nga mga bato sang pader sang siyudad napugtakan sang tanan nga sahi sang malahalon nga mga bato. Ang nahauna nga sadsaran nga bato haspe, ang ikaduha sapiro, ang ikatlo kalsedonia, ang ikap-at esmeralda, 20 ang ikalima sardonika, ang ikan-om kornalina, ang ikapito krisolito, ang ikawalo berilo, ang ikasiyam topasio, ang ikanapulo krisopraso, ang ika- 22 Wala ako sing nakita nga templo sa siyudad, kay ang iya templo amo ang Ginoong Dios, ang Makagagahom, kag ang Cordero. 23 Ang siyudad wala na kinahanglan nga silakan pa sang adlaw kag bulan, kay ang himaya sang Dios nagasilak sa iya, kag ang Cordero amo ang iya suga. 24 Ang mga katawuhan sang kalibutan magalakat sa iya kapawa, kag ang mga hari sang duta magadala sang ila manggad sa iya. 25 Ang mga puwerta sang siyudad bukas sa bilog nga adlaw. Indi na gid ini pagsirahan, kay wala sing gab-i didto. 26 Ang himaya kag manggad sang mga kapungsoran pagadalhon sa sini nga siyudad. 27 Pero wala sing bisan ano nga may dagta ukon nagahimo sing makahuloya nga butang ukon nagabinutig nga makasulod sa siyudad. Ang makasulod sa siyudad amo lamang ang mga tawo nga ang ila mga ngalan nasulat sa libro sang kabuhi nga iya sang Cordero.

22:1 Ginpakita man sa akon sang anghel ang suba sang tubig sang kabuhi nga nagaigpat-igpat kaangay sang kristal nga nagagikan sa trono sang Dios, kag sang Cordero, 2 kag nagailig sa tunga sang kalsada sang siyudad. Sa pihak kag pihak nga pangpang sang suba may kahoy sang

kabuhi nga nagapamunga sing 12 ka beses sa sulod sang isa ka tuig, makaisa kada bulan. Ang iya mga dahon bulong para sa mga pungsod. 3 Wala sing bisan ano nga ginpakamalaut sang Dios nga makita sa sini nga siyudad. Ang trono sang Dios kag sang Cordero mangindidto sa sini nga siyudad, kag ang iya mga alagad magasimba sa iya. 4 Makita nila ang iya guya, kag ang iya ngalan pagaisulat sa ila mga agtang. 5 Wala na sing gab-i, kag wala na sila sing kinahanglan sang mga suga ukon sang kapawa sang adlaw, kay ang Ginoong Dios mangin-ila kapawa, kag magagahom sila subong mga hari sa walay katapusan. 6 Dayon ang anghel nagsiling sa akon, “Ini nga mga pulong matuod kag masaligan. Ang Ginoong Dios, nga naghatag sang iya Espiritu sa mga propeta, nagpadala sang iya anghel sa pagpahibalo sa iya mga alagad, kon ano ang dapat mahanabo sa labing madali.” 7 Si Jesus nagasiling, “Pamati kamo! Makari ako sa labing madali! Bulahan ang mga nagatuman sang mga pulong nga gintagna sa sini nga libro!” 8 Ako, si Juan, nakabati kag nakakita sini tanan nga mga butang. Kag sa tapos ko ini mabatian kag makita, nagluhod ako sa tiilan sang anghel nga nagpakita sa akon sini nga mga butang, sa pagsimba sa iya. 9 Pero nagsiling sia sa akon, “Indi paghimoa ina! Ako isa man ka alagad subong sa imo, kag sang imo mga kautoran nga mga propeta, kag sang tanan nga nagatuman sang mga pulong sa sini nga libro. Simbaha ang Dios!” 10 Kag nagsiling sia sa akon, “Indi pagtagoa ang mga ginatagna sa sini nga libro, kay madali na lang ang tion nga ini tanan mahanabo. 11 Ang mga malaut magahimo sa gihapon sing mga kalautan, kag ang mga mahigko magahimo sa gihapon sing mga kahigkuan. Ang mga matarong magahimo sa gihapon sing matarong, kag ang mga balaan magapadayon sa pagkabalaan.” 12 Si Jesus nagasiling, “Pamati kamo! Makari ako sa labing madali! Magadala ako sang akon mga balos nga ihatag sa tagsatagsa suno sa iya binuhatan. 13 Ako amo ang Alpha kag ang Omega, ang nahauna kag ang naulihi, ang ginsugoran kag ang katapusan.” 14 Bulahan ang mga nagalaba sing matinlo sang ila mga bayu nga malaba, agod may kinamatarong sila sa pagkaon sang bunga sang kahoy sang kabuhi, kag sa pagsulod sa mga puwerta pakadto sa siyudad. 15 Pero ang mga nagahimo sang makangilil-ad nga mga butang sa ila kapareho, ang

mga manugbabaylan, ang mga makihilawason, ang mga manugpatay, ang mga nagasimba sa mga diosdios, kag ang mga butigon sa pulong kag sa buhat indi makasulod sa siyudad. 16 “Ako, si Jesus, nagpadala sang akon anghel sa pagbantala sini nga mga butang sa inyo nga yara sa mga iglesia. Ako ang ginhalinan kag kaliwat sang panimalay ni David; ako amo ang masanag nga kabugwason.” 17 Ang Espiritu kag ang Nobya nagasiling, “Kari!” Ang tagsatagsa nga nagapamati sini dapat man magsiling, “Kari!” Kari, ang bisan sin-o nga ginauhaw. Batuna ang tubig sang kabuhi nga wala sing bayad, ang bisan sin-o nga luyag sini. 18 Ako, si Juan, nagapaandam gid sa tagsatagsa nga nagapamati sa mga tagna sa sini nga libro. Ang magdugang sini nga tagna, pagaidugang sang Dios sa iya silot ang mga kalalat-an nga nasulat sa sini nga libro. 19 Kag ang magbuhin sang mga tagna sa sini nga libro, pagakuhaon sang Dios sa iya ang iya bahin sa bunga sang kahoy sang kabuhi, kag ang iya bahin sa Balaan nga Siyudad, nga nasulat sa sini nga libro. 20 Ang nagasaksi sini tanan, nagasiling, “Matuod gid! Makari ako sa labing madali!” Kabay pa. Magkari ka, Ginoong Jesus! 21 Kabay nga ang grasya ni Ginoong Jesus manginyara sa inyo tanan.